

మీరు ఏం చేశారు
 మీకు ఎంత తెలిసినా
 మీలో ఎంతటి నైపుణ్యం ఉన్నా
 మీ స్థాయి ఏదైనా
 మీ ప్రతిభను ఎవరు గుర్తించాలన్నా
 మీ వ్యక్తిగత వివరాలైనా
 మరే విషయ విశ్లేషణ అయినా...
 మీకు మీరుగా చెప్పుకోవాలి!
 ఇంట్రెస్టింగా ఉండాలి!
 ఇంట్రెస్టింగా చెప్పాలి!
 ఇక్కడే ఆంగ్లపరిజ్ఞానం అవసరం!
 అందుకు స్పీకర్ ఇంగ్లీష్
 సరైన ఆయుధం!

మీ లక్ష్యసాధనలో మీకు తోడ్పడేందుకే
 'ఈనాడు-ప్రతిభ' రోజు విడిచి రోజు
 సులభశైలిలో స్పీకర్ ఇంగ్లీష్
 వ్యాసాలను అందిస్తోంది.

చిన్న చిన్నవి తెలియకే చిక్కులు!

Spoken Englishనే Conversational English అని కూడా అంటారు.
 మంచి Career కోరుకునే విద్యార్థులందరికీ అవసరమైన
 Communications Skillsలో ముఖ్యమైన భాగం Spoken English.
 మంచి ఉద్యోగాల్లో, కోర్సుల్లో ప్రవేశానికి నిర్వహించే Interviews, group
 discussions, presentations, self sketches లో విజయం సాధించా
 లంటే Spoken English మీద పట్టు అవసరం.

I

Kavita : How did you do in yesterday's exam?

(నిన్న పరీక్షలు ఎలా రాశావ్?)

Suji : Well, I think. How did you do?

(బాగానే రాశాననుకుంటున్నాను. నువ్వెలా రాశావ్?)

Kavita : Not bad. I could have done better.

(పర్వాలేదు. ఇంకాస్త బాగా రాసి ఉండవచ్చు)

Suji : What group are going to study in Inter?

(ఇంటర్లో ఏ గ్రూప్ తీసుకుంటున్నావ్?)

Kavita : MPC. What about you?

(ఎంపీసీ. నువ్వు...!)

Suji : Not sure yet, though dad wants me to do MPC.

(ఇంకా ఏమీ అనుకోలేదు. మా నాన్న ఎంపీసీ అనే అంటున్నారు)

Kavita : Which college? (ఏ కాలేజీ?)

Suji : No idea as yet. What's going to be your college?

(ఏమీ అనుకోలేదు... నువ్వు)

Kavita : Same here. Not decided yet.

(నేను అంతే. ఇంకా ఏం అనుకోలేదు.)

II

Supriya : Hi, Suneetha, What a relief! The final degree exams are over. But What next for you?

(అమ్మయ్య! పరీక్షలైపోయాయ్ సునీతా. తర్వాత ఏం చేస్తావ్?)

Suneetha : Not yet decided. What are your plans?

(ఇంకా ఏం అనుకోలేదు. నీ సంగతేంటి?)

Supriya : Well, You know I've taken the CAT for joining in IIM. Waiting for the results. If I make it, I'll join one of the IIMs. Hope I shall be fortunate.

(ఐఐఐఎంలో జాయిన్ కావడానికి క్యాట్ రాశాను కదా! ఫలితాల కోసం చూస్తున్నా. వస్తుందనే అనుకుంటున్నా)

Suneetha : I wish I had appeared for CAT too. It's too late now. I think I'll do MCA. I am preparing for the entrance tests of all MCA courses. I may also take PG entrance tests and do MSc Computers or Electronics.

(నేనూ రాసి ఉంటే బాగుండేది. అయితే ఇప్పుడు అనుకోని ఏం లాభం? నేను ఎంపీఎ చేస్తాను. పిజీ ప్రవేశ పరీక్షలు కూడా రాయాలని ఉంది. ఎమ్మెస్సీ కంప్యూటర్స్ లేదా ఎలక్ట్రానిక్స్ కాసి చేస్తా)

(వాళ్లు ఇంగ్లీష్ మాట్లాడరు)

3. Where is Ramesh?

(రమేశ్ ఎక్కడ?)

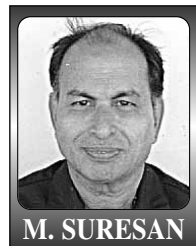
4. How beautiful the Taj is!

(తాజ్ మహల్ ఎంత అందంగా ఉంది)

పై Sentencesలో ప్రతిదీ ఏదో ఒక విషయాన్ని గురించి చెబుతోంది. మొదటి Sentence

'Vijayawada'ను, రెండోది 'They'ను, మూడోది 'Ramesh'ను, నాలుగోది 'Taj'ను గురించి చెబుతున్నాయి. ఇలా Sentence

చెప్పే విషయాన్ని దాని 'Subject' అంటారు. కాబట్టి మొదటి Sentence Subject Vijayawada, రెండో వాక్య Subject

M. SURESAN

ఈ సంభాషణలన్నీ గమనించారు కదా...!

Spoken Englishలో Grammar బాగా తెలుసుకోవడం అవసరం. అయితే Grammar తెలిసినంత మాత్రాన English బాగా మాట్లాడడం వస్తుందనుకోవడం పొరపాటు. అవసరమైన కనీస grammar తెలుసుకోవాలి. ముందుగా...

VOCABULARY

Vocabulary అంటే భాషలో ఉండే మాటలన్నీనూ. Spoken Englishలో అవసరమైన మాటలు సామాన్యంగా దైనందిన జీవితానికి, కనీస అవసరాలకు, ఇతరులతో ఉన్న సంబంధాలకు, కోరుకునేవాటికీ, పొందేవాటికీ సంబంధించినవై ఉంటాయి. చాలా మందికి ఇంగ్లీష్ లో పెద్దపెద్ద మాటలు తెలుస్తాయి. కానీ చిన్నచిన్న విషయాలకు ఇంగ్లీష్ మాటలు, వాటి వాడుక తెలియదు. అలాగే Listening, ఇతరులు మాట్లాడే English అర్థం చేసుకోగలగడం. దీనికి కూడా daily lifeలో సాధారణంగా వాడే మాటలు, వాటి Pronunciation కూడా తెలుసుకోవాలి. ఈ వాక్యాలు పరిశీలించండి.

1. Vijayawada is on the banks of the Krishna (విజయవాడ కృష్ణ ఒడ్డున ఉంది)
2. They do not speak English

They, మూడో వాక్య Subject Ramesh, నాలుగో వాక్య Subject The Taj.

అలాగే ప్రతి Sentenceలోనూ 'Subject'ను గురించి చెప్పే భాగం ఒకటి ఉంటుందని గమనించే ఉంటారు. పైన 1st sentenceలో '.... is on the banks of the Krishna' ఆ Sentence subject విజయవాడ గురించి చెబుతోంది.

'She sings well'

ఈ Sentenceలో 'She' Subject. 'Sings well' అనేది Subject She గురించి చెప్పే భాగం. 'sings well'లో 'sings' లేకపోతే sentence లేదు. (She well - అంటే అర్థం లేదు. Sentence లేదు). అంటే 'She sings well' - ఈ sentenceలో Subject 'She' తర్వాత 'Sings' అనే మాట Sentenceకు చాలా ముఖ్యం. అలాంటి మాటనే 'VERB' అంటారు. Subject, Verb తెలుసుకోవడం చాలా ముఖ్యం. మొట్టమొదట ఇచ్చిన నాలుగు Sentencesలో Verbs చూద్దాం.

Sentence-1లో verb is, Sentence-2 లో verb 'do speak', Sentence-3, 4 లలో 'is'.

Spoken Englishలో ఒక Sentence Subject, Verb గుర్తించగలగడం చాలా అవసరం. వాటిని గుర్తించే మిగతావన్నీ చాలా సులభం.

a) Andhra Pradesh is the biggest state in South India

b) The Eenadu was published first from Vizag.

ఈ రెండు Sentences ఒక విషయాన్ని చెప్పేవి. అంటే Statements అన్నమాట.

c) Is AP the biggest state in South India?

d) Was the Eenadu first published from Vizag?

(c), (d)లు Questions కదా. (a), (b) లకూ (c), (d) లకూ తేడా చూద్దాం.

Englishలో (a), (b)లలాంటి Statementsకు, (c), (d)లలాంటి Questionsకు ప్రధానంగా తేడా వాక్యనిర్మాణం (sentence structure)లో ఉంటుంది. (sentence structure అంటే ఏ మాట ముందు, ఏ మాట తర్వాత అనే అమరిక.)

Statement : AP is the biggest state in south India.

Question : Is AP the biggest state in South India?

Statementలో Subject ముందు, Verb తర్వాత వస్తోంది. Questionలో దీనికి వ్యతిరేకంగా verb ముందు subject తర్వాత వస్తున్నాయి. ఇది English లో చాలా ప్రధానమైన తేడా.

Statement : The Eenadu was published first from Vizag.

Question : Was the Eenadu published first from Vizag?

ఈ కింది Statements ను questions గా మార్చి practice చేయండి.

Statements	Questions
a) (Yes), They are students	-----?
b) (Yes), Rani is the leader	-----?
c) (No), I am not happy	-----?
d) (Yes), He was here last night	-----?
e) (No), She is not hungry ?	-----?

మనం రోజూ మాట్లాడే ఆంగ్లం సరైనదే అనిపించినా, కూలంకషంగా చూస్తే తప్పులు బయటపడతాయి. వినడో, సరైనదని భావించో సంభాషణలో ఉపయోగిస్తాం. కరెక్టా కాదా అని ఆలోచించి మాట్లాడం. కానీ నలుగుర్లో మాట్లాడేటప్పుడు సాధ్యమైనంత మంచి భాష అవసరం. మనకు తెలిసిందే కరెక్ట్ అనుకుంటే తెలుసుకోవడానికి ఫుల్ స్టాప్ పడినట్టే.

ప్రతిభ

PRONUNCIATION GUIDE

□ English pronunciation confusion కు కారణం ఒకే అక్షరం రెండు వేర్వేరు శబ్దాలకు సంకేతంగా ఉండడం.

ఉదా: Car లో c-క, centre లో c-స

□ ఒకే శబ్దానికి రెండు వేర్వేరు అక్షరాలు వాడడం.

ఉదా: centre - c ఇక్కడ స, sentry - s ఇక్కడ స).

ఎలా పలకాలి?

English మాటల్లో ఎక్కువ హలంతాలు. అంటే చివరపొల్లుతో ఉండే శబ్దాలు ఎక్కువ. Pen - పెన్; Book- బుక్, Watch - వాచ్; Phone - ఫోన్; Take - టేయ్. ఇలాంటి మాటల్లో చివరి పొల్లును పొల్లుగా పలికితే బాగుంటుంది. పెన్సు, బుక్కు, వాచ్, ఫోను, టేకు అనం. Englishలో మాట్లాడేటప్పుడు పొల్లు చివర ఉండే మాటలు పొల్లుగా పలికితేనే అందం.

ఇది ముఖ్యం!

ఇంగ్లీష్ మాటల్లో చివరి 'r'ను పలకం. ఉదాహరణ Doctor (డాక్టర్), car (కా), for (ఫో), paper (పేపర్).

ఏ మాట చివర 'r' ఉన్నా దాన్ని పలకకుండా వదిలేస్తాం. అక్కడ 'r' silent ఏ మాటల మధ్యలో అయినా a, e, i, o, uలలో దేని తర్వాత 'r' వచ్చినా అది silent. దాన్ని పలకం. దాని తర్వాత a, e, i, o, u, లలో ఏదైనా వస్తే తప్ప.

ఉదా: form (ఫాం); Card (కార్డ్); Fur (ఫర్); sir (సర్), her (హర్); information (ఇన్ఫర్మేషన్).

ఇవీ అవసరమే!

వీటితోపాటు

Conversationలో అవసరమైన కొన్ని మాటలు తెలుసుకుందాం. మొదట parts of the human body- శరీర భాగాలకు ఇంగ్లీష్ మాటలు చూద్దాం. head, face, eyes, ears, neck, shoulder, hand, legs, fingers లాంటి మాటల అర్థాలు అందరికీ తెలుసు. thumb (బొటనవేలు), forefinger (చూపుడువేలు), middle finger (మధ్యవేలు), ring finger (ఉంగరం వేలు), little finger (చిటికెన వేలు). toe (కాలివేలు), big toe (కాలి బొటనవేలు), nail (గోరు), waist (నడుం), wrist (ముణికట్టు), arm (ముణికట్టు నుంచి భుజం వరకు), forearm (ముణికట్టు నుంచి మోచేయి (elbow) వరకు), back arm (elbow నుంచి భుజం వరకు), buttocks (పిరుదులు), Knee (మోకాలు). Knee నుంచి పాదం వరకు కాలి ముందర భాగం shin, కాలివెనక భాగం calf (కాఫ్), కాలికీ పాదానికి మధ్య joint (కీలు)- ankle, పాదం అడుగు-Sole, పిడికిలి- fist, అరచేయి- Palm, కనుబొమలు- eye-brows, నుదురు - forehead. cheeks - చెక్కిళ్లు, pupil - కంటిపాప, eyelid- కనురెప్ప, nostril-ముక్కు రంధ్రం, gums - పంటిచిగుళ్లు, skull-పుర్రె, scalp- జుట్టు కింది తల పైభాగం.

పలుకులో R గలంతు!

VERBS

Kranthi: Was anything special in the Sunday Eenadu?

(ఆదివారం 'ఈనాడు'లో ఏదైనా ప్రత్యేకత ఉందా?)

Karuna: Yes. There was the first lesson in Spoken English.

(అవును. స్పౌకెన్ ఇంగ్లీష్ మొదటి పాఠం ఉంది.)

Kranthi: Was anything important in it?

(అందులో ఏమైనా ప్రత్యేకత ఉందా?)

Karuna: Yes. Very important point was there- the difference between the statement structure and question structure.

(అవును. చాలా ముఖ్యమైన విషయం...)

స్టేట్మెంట్ స్ట్రక్చర్ కి కొన్సైన్ స్ట్రక్చర్ కి తేడా చెప్పారు.)

Kranthi: Is it so important?

(అది అంత ముఖ్యమా?)

Karuna: Very. The statement has the subject first, and the verb next. The question has verb first and the subject next.

(చాలా... స్టేట్మెంట్లో మొదట సబ్జెక్టు తర్వాత వెర్బ్ ఉంటాయి. కానీ కొన్సైన్లో ముందు వెర్బ్ తర్వాత సబ్జెక్టు ఉంటాయి.)

ఈ సంభాషణ చూశారు కదా! ఇందులో క్రాంతివన్నీ ప్రశ్నలు. కరుణవన్నీ స్టేట్మెంట్లు.

ఈ వాక్యాలు గమనించండి...

I am here- verb: 'am'
You are in class- verb: 'are'
My pen is in my pocket- verb: 'is'

పై sentencesలో ఉన్న Verbs 'am', 'is', 'are'. వీటి అర్థం 'ఉండడం' అనే దానికి సంబంధించినవి. ఈ కింది తెలుగు ప్రశ్నలు, Statements Englishలో practice చేయండి.

1. (ఇప్పుడు) మీరు ఎక్కడ ఉన్నారు?

English: Where are you?

2. (ఇప్పుడు) నేను క్లాసులో ఉన్నాను.

3. (ఇప్పుడు) వాళ్లు సంతోషంగా ఉన్నారు.

4. (ఇప్పుడు) మీరు సంతోషంగా ఉన్నారా?

5. (ఇప్పుడు) మీరు ఇక్కడ ఎందుకున్నారు?

6. (ఇప్పుడు) వాళ్లు మా చుట్టాలు.

Answers:

2. I am in class

3. They are happy
4. Are you happy?
5. Why are you here?
6. They are our relatives

am, is, are ఇప్పుడు (now) అంటే ప్రస్తుతం (present) ఉండడాన్ని తెలియజేస్తాయి. అంతే కాదు- am, is, are regular గా ఉండడాన్ని తెలియజేయడానికి ఉపయోగిస్తారు. అంటే ఏదైనా ఎక్కడైనా క్రమం తప్పకుండా ఉండడాన్ని కూడా am, is, are తెలుపుతాయి. కింది sentencesను practice చేయండి.

మీ క్లాసులెప్పుడు? (ప్రతి రోజూ - ఇది regular)
When are your classes every day?

ఇక్కడ 'are' ఎందుకు వాడుతున్నాం? ఇది ప్రతి రోజూ క్రమం తప్పని విషయం కాబట్టి.

మళ్ళీ చూడండి.

1st show ఎప్పుడు?

1st show ఎప్పుడూ ఒకే టైమ్ కు ఉంటుంది కదా? అంటే regularగా ఉండడం. కాబట్టి is వాడడం కరెక్ట్.

When is the first show?

మీ రెండుంటారు Collegeలో (ప్రతి రోజూ)

ఇది కూడా 'regular' కాబట్టి.

When are you at college (every day)?

ఇక్కడ every day లేకపోయినా ఫరవాలేదు.

ఎందుకంటే 'are' అంటే regularగా ఉండడం కాబట్టి. అలాగే 'నేను' సాయంత్రాలు ఇంట్లోనే ఉంటాను' అనడం ఎలా?

'I am at home in the evenings'.

Evenings అంటే ప్రతి evening- regular.

కాబట్టి regular states of being (క్రమం తప్పకుండా ఉండడం) చెప్పడానికి am, is, are వాడడం కరెక్ట్. ఈ కింది వాటికి English చెప్పండి. practice చేయండి.

1. ఈ టైమ్ లో ఎప్పుడూ మీరెండుంటారు కదా? (Regular కదా?)

Answer: Why are you here at this time every day?

2. మీ నాన్నగారు ఆఫీసులో ఎప్పుడుంటారు?

3. వాడి పెన్ ఎప్పుడూ వాడి జేబులో ఉంటుంది.

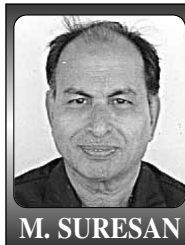
4. రోజూ మీ తరగతులు ఎప్పుడు?

5. మా తరగతులు రోజూ 10 నుంచి 4 వరకు
6. మీరు రోజూ కాలేజీలో ఎప్పుడుంటారు?
7. మేం కాలేజీలో 10 నుంచి 4 వరకు ఉంటాం?

Answers:
2. When is your father at office?
3. His pen is always in his pocket.
4. When are your classes (every day)?
5. Our classes are from 10 a.m. to 4 p.m.
6. When are you at college (every day)?
7. We are at college from 10 to 4 (every day)?

VOCABULARY

సామాన్యమైన అనారోగ్యాలు, వాటికి సంబంధించిన మాటలు తెలుసుకుందాం-

M. SURESAN

1. జలుబు- Cold. 2. దగ్గు Cough (కాఫ్). 3. తుమ్ము- Sneeze (స్నీజ్- 'జ్' sizeలో చివరి శబ్దంలాగా పలకాలి.) 4. చీదడం- blow the nose. 5. కారే ముక్కు - running nose. 6. నొప్పి - ache (ఎయిచ్), బాధ - pain, suffering; దేహ భాగాల నొప్పులు: కడుపునొప్పి, తలనొప్పి, నడునొప్పి వీటికి ఆ భాగాల పేరు తర్వాత 'ache' వాడుతాం. pain వాడం. stomach ache- stomach pain కాదు. head ache, back ache etc.

జ్వరం (fever) వచ్చేట్లు, వచ్చినట్లు 'feel' అయితే 'feeling feverish'.

దురద itch (ఇచ్) గోకటం scratch (స్రాచ్), గొంతు నొప్పి - sore throat; బాధతో అరవడం groan; ఆవులించడం yawn, వాపు - swelling, కందినవాపు - inflammation. ఇవన్నీ practice చేసి మాట్లాడేటప్పుడు వాడండి.

నాకు తలనొప్పిగా ఉంది. I have a head ache.
మా అమ్మకు జలుబు. My mother has a cold.
ఇలాంటివి మరికొన్ని practice చేయండి.

PRONUNCIATION GUIDE

ఇంగ్లీష్ Consonant ending శబ్దాలు ఎక్కువగా ఉన్న భాష. అంటే పొల్లులు చివర ఉండే శబ్దాలు ఎక్కువ. చివర పొల్లులను పొల్లులుగానే పలకాలి.

ఉదా: book, బుక్, బుక్కు. కాదు.

పెన్, పెన్సు కాదు. Tub - టబ్, టబ్బు కాదు. Hotel- హోటల్ (ట్ నొక్కండి). magazine- ఇలా చివర 'ine', 'ile' ఉంటే ఈన్, ఈల్లా పలకాలి. Magazine - మేగజీన్ (జీ, ఇక్కడ easyలో చివరి శబ్దం లాంటిది) Automobile- ఆటోమొబీల్, intestine (పేగు) ఇంటెస్టైన్ etc.

మీరూ రాయండి!
స్పౌకెన్ ఇంగ్లీష్ మీ సందేహాలను స్పౌకెన్ ఇంగ్లీష్, ప్రతిభ, ఈనాడు, సోమాజూడ, హైదరాబాద్-82 చిరునామాకు పంపించవచ్చు.
email: pratibha@eenadu.net

ప పదం ఎక్కడ ఎప్పుడు ఎలా పలకాలో అలా పలికితేనే భాష సొగసుగా ఉంటుంది. తెలిసీ తెలియని ప్రయోగాలు ఎదుటి వారిని అయోమయంలోకి నెట్టేయవచ్చు లేదా విసుగు కలిగించవచ్చు. మాతృభాష ఉచ్చారణతోనే అండ్లాన్ని పలకడం కూడా కొంత కృతకంగా ఉంటుంది. అందుకే మనం నేర్చుకునే భాషలోని సహజమైన పద్ధతులను అనుసరించడం అవసరం.

the- ఎక్కడ 'ది', ఎప్పుడు 'ద'?

WAS, WERE

Ram: Were you there yesterday? (నిన్న నువ్వు అక్కడ ఉన్నావా?)
Raghav: I was there, of course. (అవును అక్కడ ఉన్నాను)
Ram: When were you there? (ఎప్పుడున్నావ్?)
Raghav: I was there exactly at 6 when the function began. (సరిగ్గా షుక్రవారం మొదలైన 6 గంటలకు అక్కడే ఉన్నాను)
Ram: Who else was there yesterday? (నిన్న ఇంకా ఎవరున్నారు?)
Raghav: Anil, and Sunil were also there. (అనిల్, సునీల్ కూడా అక్కడ ఉన్నారు)

ఈ సంభాషణ గమనించండి. Ram, Raghav నిన్న అంటే గతంలో ఉండడాన్ని was, wereలో చెప్పుకున్నారు. English లో టైంనుబట్టి Verb forms మారుతూ ఉంటాయి. ఇప్పుడు, ఎప్పుడు, తరచుగా ఉండడాన్ని am, is, areలో చెబుతాం. అలాగే గతంలో ఉన్న వాటిని ఎప్పుడూ was, wereలో చెబుతాం.

- was- singular
- were- plural
- 1. ఇప్పుడు నేనిక్కడ ఉన్నాను. I am here
- 2. నిన్న ఇక్కడ ఉన్నాను. I was here yesterday
- 3. మీరు నిన్న ఇక్కడ ఉన్నారా? ఇది Question. కాబట్టి verb ముందు రావాలి. Were you here yesterday?
- 4. నిన్న వాడెక్కడున్నాడు? (Question) Where was he yesterday?
- 5. భారతదేశం బ్రిటిష్ పాలనలో ఉండేది. India was under British rule.
- 6. 1947 వరకు మన పాలకులు (rulers) ఎవరు? Who were our rulers till 1947?

ఇంగ్లీష్ లో టైమ్ తెలియజేసే మాటలు అంటే తేదీ, సంవత్సరం, నెల, టైమ్ ఎప్పుడూ sentence చివరనే

- ఉండాలి.
- 7. నిన్న నువ్వు ఇక్కడ ఎందుకున్నావు? Why were you here yesterday?
- 8. మా స్నేహితుడు గత ఆదివారం ఇక్కడ ఉన్నాడు. My friend was here last Sunday. కాబట్టి గతం (past)లో ఉండే విషయాలను ఎప్పుడూ was, wereలో చెబుతాం.
- కొంది sentencesను englishలో practice చేయండి.
- 1. Praveen: మీరు నిన్న ఇంట్లో ఉన్నారా?
- 2. Pranav: అవును, ఇంట్లోనే ఉన్నాను.
- 3. Praveen: మీ అన్న కూడా ఇంట్లోనే ఉన్నాడా?
- 4. Pranav: లేదు.
- 5. Praveen: నిన్న మీరు ఎక్కడున్నారు?
- 6. Pranav: నేను కాలేజీలో ఉన్నాను.

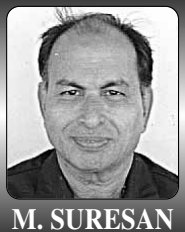
SPOKEN ENGLISH ఆంగ్లభాషణ 3

- 7. Praveen: ప్రతి రోజూ ఈ టైమ్ లో కాలేజీలో ఉంటారా? (Regular)
  - 8. Pranav: అవును.
  - 9. Praveen: మీరు మామూలుగా ఇంట్లో ఎప్పుడుంటారు?
  - 10. Pranav: సాయంత్రాలు ఇంట్లోనే ఉంటాను. నిన్న సాయంత్రం మాత్రం ఇంట్లో లేను.
  - 11. Praveen: మరెక్కడున్నారు?
  - 12. Pranav: మీటింగ్ లో
- Answers:**
- 1. Were you at home yesterday?
  - 2. Yes, I was at home.
  - 3. Was your brother too/also at home?
  - 4. No, he was not at home. (సంభాషణలో No, he wasn't. అని ఆపేస్తారు) (wasn't = was not)
  - 5. Where were you?

- 6. I was at College.
- 7. Are you at college at this time every day?
- 8. Yes, I am (at college... every day - conversationలో ఈ భాగం వదిలేయవచ్చు.)
- 9. When are you at home usually? (మామూలుగా కాబట్టి 'are')
- 10. I am at home in the evenings (Regular, therefore, am) but I was not (wasn't) at home last evening. (నిన్న సాయంత్రం, నిన్న రాత్రి - last evening, last night).
- 11. Where else were you? (నిన్న కాబట్టి)
- 12. I was at a meeting.
- ఈ సంభాషణను మీరు, మీ friendతోగానీ, మీ ఇంట్లో ఎవరితోగానీ practice చేయండి.
- మొదట మీరు practice చేసే తర్వాత answers చూసుకోండి.
- ఇప్పుడు చూశారా? ఒక్క am, is, are, was, wereలతోనే ఎంత English మాట్లాడవచ్చో?

PRONUNCIATION GUIDE

ఇంగ్లీష్ లో pure sounds లేవంటారు. అంటే ఎక్కడైనా 'a' అక్షరం-
 ► bake, cake, case, date, face, game, hate, lane లాంటి మాటల్లో వచ్చినప్పుడు దాన్ని 'ఎయ్'గా పలకాలి.

M. SURESAN

- bake- బెయ్క్
- cake- కెయ్క్
- case- కెయ్స్
- face- ఫెయ్స్
- game- గెయ్మ్
- hate- హెయ్ట్
- lane- లెయ్న్
- date- డెయ్ట్
- (I hate you- అయ్ హెయ్ట్ యూ).

అలాగే మిగతా మాటలలో కూడా-
 tale, tail pronunciation ఒక్కటే - టెయ్ల్.

- ఎప్పుడు 'a', ఎప్పుడు 'an' అనేది పెద్ద ప్రశ్నే. 'a, e, i, o, u'లతో ప్రారంభం అయ్యే మాటల ముందు, 'an' అని, మిగతా వాటి ముందు 'a' అని అంటుంటారు. కానీ అది ఎప్పుడూ కరెక్ట్ కాదు. a university, a European అంటుంటారు. అదే కరెక్ట్.

'the' ని 'ది' అని ఎప్పుడు, 'ద' అని ఎప్పుడు పలకాలి?

అ, ఆ, ఇ, ఈ, ఊ, ఊ, ఎ, ఏ, ఐ, ఓ, ఓ, ఔ- ఈ తెలుగు శబ్దాలతో ప్రారంభం అయ్యే English మాటల ముందు 'an' వాడాలి. ఈ శబ్దాల ముందు వచ్చే 'the'ని 'ది'గా పలకాలి. మిగతా శబ్దాలతో ప్రారంభమయ్యే మాటల ముందు 'a' వాడాలి.

- అలాగే 'the'ని 'ద'గా పలకాలి.
- a University ('యూ'తో ప్రారంభం కాబట్టి 'a')
- an example ('ఎ'తో ప్రారంభం, కాబట్టి 'an')
- the egg (ఇక్కడ 'ది', egg, 'a'తో ప్రారంభం కాబట్టి)
- the tree ('ద' ట్రీ. ఇక్కడ 'అ' నుంచి 'ట్రీ' వరకు ఉండే శబ్దాలతో ప్రారంభం కాలేదు కాబట్టి).
- Communications/informationకు సంబంధించిన ఈ మాటలు చూడండి.

ప్రశ్న: Had, would రెండింటి short forms అయిన I had/would - I'd ఐడ్. We had/would -We'd వీడ్, ఒకేలా ఉన్నాయి. I'd లేదా We'd ను చూసి సజ్జెక్టు తర్వాత had ఉండా, would ఉండా ఎలా తెలుసుకోవాలి?
 - దేవన్న అనిత, హనుమకొండ

జవాబు: 'd ను మీరన్నట్లు had కు వాడతారు. would కూడా వాడతారు. అయితే ఎక్కడ had ఎక్కడ would అనేది సందర్భాన్ని బట్టి మాత్రమే తెలుసుకోగలం.
 A) He'd gone before I saw him. ఇక్కడ He'd = He had ఎందుకంటే 'gone' లాంటి past participles ముందు would ఎప్పుడూ రాదు. had మాత్రమే వస్తుంది.
 B) I thought he'd do it. ఇక్కడ 'd తరవాత past participle లేదు కాబట్టి would అనే అర్థం చేసుకోవాలి. ఒక విషయం గుర్తు పెట్టుకోవాలి. Past participles ముందు, 'been'

తర్వాత ing form వచ్చినప్పుడు, వీటి ముందు 'd' ఎప్పుడూ had అవుతుంది. Do, go, come లాంటి verb forms ముందు, be + ing ముందు 'd' ఎప్పుడూ would అవుతుంది.
 Example: They'd done it. (done past participle కాబట్టి 'd = had) They'd been doing it. (ఇక్కడ been + ing ముందు కాబట్టి 'd = had). She'd marry him. 'd తర్వాత marry అని వచ్చింది కాబట్టి 'd = would She'd be going. ఇక్కడ be + ing form ముందు కాబట్టి 'd = would. Have been + ing ముందు కూడా 'd = would.

ఫోన్ చేయడం- phone, ringup, give a ring, call- వీటన్నిటిలో ఇప్పుడు బాగా వాడుకలో ఉన్న మాట, 'call', phone to a person, phone a person పూర్తిగా పాతబడిపోయాయి. ring up, give a ring ఇంకా వాడుకలో ఉన్నాయి.

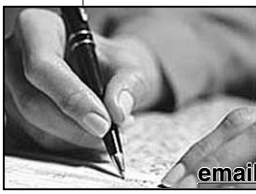
- 1) మీరు నాకోసారి ఫోన్ చేయండి. Please call me. Please give me a ring. Please ring me up. తప్పకుండా చేస్తాను. I will certainly call you. Sure, I will call you. మళ్ళీ మీకు ఫోన్ చేస్తాను. I will get back to you.
- 2) నాకా విషయం ఇ-మెయిల్ చేయండి. Please mail me the matter. Please mail the matter to me at yours@yahoo.com
- 3) కొరియర్ ద్వారా పంపండి. Send it by courier.
- 4) మామూలు పోస్ట్ ద్వారా పంపండి. Post it. Send it by ordinary post. Sent it by snail mail. 'snail mail' అంటే నత్తలాగా చాలా ఆలస్యంగా వెళ్ళే post అని అర్థం.

మరిన్ని మాటలు!

- chew (చూ) - నమలడం
- swallow (స్వాలో)- మింగడం
- swallow in a gulp - ఒక గుక్కలో మింగటం
- trim (ట్రీమ్)(mustache, beard) - (మీసం, గడ్డం) కత్తిరించి సరిచేయడం
- clench (క్లెంచ్)- బిగించటం (పిడికిలి - fist)
- injure (ఇన్జర్) - గాయపడడం
- injury (ఇన్జరీ)- గాయం
- twist (ట్విస్ట్)the arm - చేయి మెలితిప్పుడం
- snap the fingers - చిటిక వేయడం
- shatter (షేటర్)- బద్దలు కొట్టడం
- swelling (స్వెలింగ్)- వాపు
- inflammation (ఇన్ఫ్లేమేషన్)- కందిన వాపు
- fracture(ఫ్రాక్చర్)- ఎముక విరగడం
- sprain(స్ప్రెయిన్)- బెణుకు
- itch(ఇచ్)- దురద, scratch(స్క్రాచ్)- గోకడం
- abscess (ఆబ్సెస్)- కురుపు (చీముతో)
- boil (బాయిల్)- గడ్డ
- pimple (పింప్ల్)- మొటిము
- scar (స్కార్)- గాయం వల్ల మచ్చ
- pus (పస్)- చీము blister (బ్లిస్టర్)-పుండు

ముఖ్య Verbs: ప్రస్తుతం, ఎప్పుడూ ఉండడాన్ని చెప్పేవి- am, is, are. గతంలో ఉండడాన్ని చెప్పేవి- was, were. భవిష్యత్తులో ఉండడాన్ని చెప్పేవి- shall be, will be

రేపు నేనక్కడ ఉంటాను. I shall be/will be there tomorrow. మేం ఆదివారం వైజాగ్ లో ఉంటాం. We shall be/we will be in Vizag on Sunday. అతడిని చూడడం నాకు సంతోషమే. I shall be happy to see him. రేపు అతను ఇక్కడ ఉంటాడు. He will be here tomorrow.

మీరూ రాయండి!
 స్కాకెస్ ఇంగ్లీష్ లో మీ సందేశాలను స్కాకెస్ ఇంగ్లీష్, ప్రతిభాడెస్, ఈనాడు, సోమూజుగూడ, హైదరాబాద్-82 చిరునామాకు పంపించవచ్చు.
 email: pratibha@eenadu.net

తెలుగు వాక్య నిర్మాణాన్ని యథాతథంగా అన్వయిస్తూ ఆంగ్లం మాట్లాడడం సాధ్యం కాదు. రెండింటి వ్యాకరణాలూ పూర్తిగా వేరువేరు. రెండు భాషలకూ మాలికంగా ఉన్న తేడాలు తెలుసుకుంటే తెలుగుతో సమానంగా ఇంగ్లీష్ ని సంభాషించడం పెద్ద కష్టమైన పని కూడా కాదు. ఇందులో ముఖ్యంగా కాలం గురించి చూస్తే ఆంగ్లంలో కాలానికి సంబంధించిన పదాలు చివర్న వస్తాయి.

వాక్యం చివరే కాలం!

SHALL BE, WILL BE

Kiran: Will you be here tomorrow?

రేపు నువ్వు ఇక్కడ ఉంటున్నావా?

Kranthi: What for?

ఎందుకు?

Kiran: All our friends will be here tomorrow. Will you not be (won't you be). మన స్నేహితులందరూ రేపు అక్కడుంటున్నారు. మరి నువ్వుండవా?

Kranti: I shall be very happy to be with all of you. What will be the programme?

మీ అందరితోనూ ఉండడం నాకూ సంతోషమే. ప్రోగ్రామ్ ఏంటి?

Kiran: Let's decide when we meet.

మనం కలిశాక నిర్ణయిద్దాం.

ఈ సంభాషణ గమనించారు కదా! రేపు ఉండే విషయాన్ని గురించి మాట్లాడుకుంటున్నారు. will be, shall be వాడారు కదా!

I shall be there tomorrow.

(రేపు నేనక్కడ ఉంటాను.)

He will be a graduate soon.

(త్వరలో అతడు గ్రాడ్యుయేట్ అవుతాడు.)

The train will be here in five minutes.

(ఇంకో అయిదు నిమిషాల్లో రైలు ఇక్కడికి వస్తుంది.)

How long will you be here?

(నువ్వు ఇక్కడ ఎంతసేపు ఉంటావు?)

shall be, will be అంటే భవిష్యత్తులో ఉండడం (A future state of being)

తెలుగుకు వ్యతిరేకంగా 'Time words' అంటే కాలాన్ని తెలియజేసే మాటలు Englishలో sentence చివర ఉంటాయి.

eg: He will be here tomorrow.

They were here yesterday.

The meeting will begin at 6 this evening.

Order: time, day, date, month, year

eg: The meeting will be at 6 PM (Time) on Monday (day), the 28th (date) May (month) 2005 (year)

ఇది Englishలో చాలా ముఖ్యం.

(మళ్ళీ Question order గుర్తుంచుకోండి- Vb+Sub/1st Word of the Verb+Sub+the other words of the verb.)

ఈ కింది వాటిని Englishలో practice చేయండి.

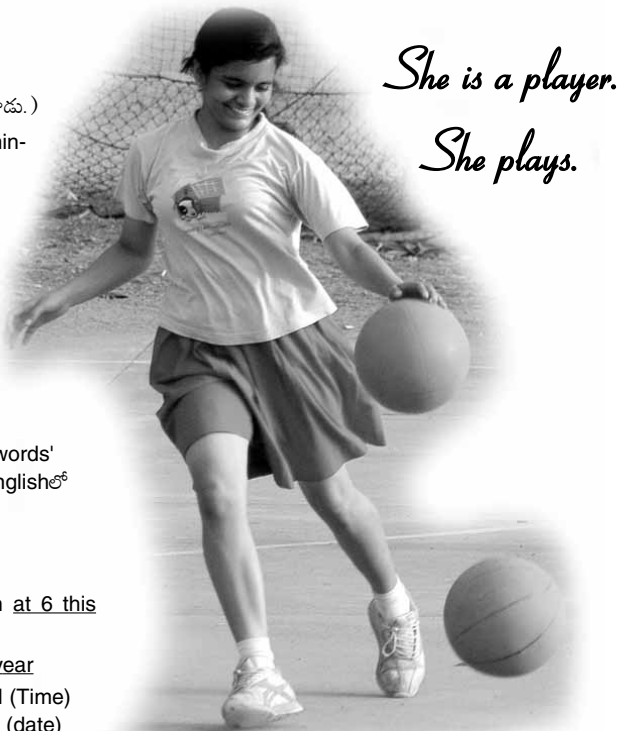
1. అతను ఇక్కడ ఎప్పుడుంటాడు?
2. మీరు హైదరాబాద్ లో ఎన్నిరోజులుంటారు?

3. ఆ పుస్తకం రేపు మీ దగ్గరుంటుందా?
4. నేనిక్కడ ఎక్కవసేపు ఉండను.
5. మేముందరం రేపు హైదరాబాద్ లో ఉంటాం.
6. ఈ వేడి ఇంకా రెండు రోజులుంటుంది.
7. పది నిమిషాలకు నేను థియేటర్ లో ఉంటాను.
8. నీ తర్వాతి చర్య ఏమిటి? (next step)
9. రేపు ఇక్కడ ఎవరూ ఉండరు.
10. ఆమె ఇక్కడ ఎంతసేపుంటుంది?

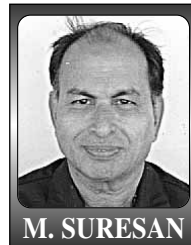
Answers:

1. When will he be here?
2. How long will you be in Hyderabad?
3. Will the book be with you tomorrow?
4. I shall not be here for long?

- గ్లాసు - tumbler (టమ్బ్లర్)
- మూత - lid (లిడ్)
- పెన- pan (పాన్)
- గంగాళం - cauldron (కాల్డ్రన్)
- మరిగించడం- boil (బోయ్)
- వేపుడు- fry (ఫ్రై)
- కాల్చడం (తినేందుకు) = bake (బేయ్)
- ఇప్పుడు ఇంకా కొన్ని 'be' forms (అంటే ఉండడాన్ని తెలిపే Verbs):
- can be - ఉండగలగడం (ఇప్పుడు, భవిష్యత్తులో)
- could be - ఉండగలగడం (గతంలో)
- may be - ఉండవచ్చు (ఇప్పుడు, భవిష్యత్తులో)
- might be - ఉండవచ్చు (గతంలో)
- should be, must be = ఉండాలి

1. He can be here in five minutes. అతడు ఇక్కడ అయిదు నిమిషాల్లో ఉండగలడు.
2. She could be the Prime Minister. ఆమె ప్రధానిగా ఉండగలిగింది.
3. She may be there now. ఆమె ఇప్పుడు అక్కడ ఉండవచ్చు (ఉండేమో?).
4. They might be happy. వాళ్లు సంతోషంగా ఉండి ఉండవచ్చు (గతంలో).
5. You should be here at 10 a.m. నువ్వు ఉదయం పదింటికి ఇక్కడ ఉండాలి.
6. Ravi must be in office from 10 a.m. to 5 p.m. రవి ఉదయం 10 నుంచి సాయంత్రం 5 వరకు ఆఫీసులో ఉండాలి.

M. SURESAN

- ఈ కింది వాక్యాలను ఇంగ్లీష్ లో practice చేయండి.
1. నువ్విక్కడ ఎంతసేపు ఉండగలవు?
  2. నిన్ను వాళ్లు ఇక్కడ ఎప్పుడు ఉన్నారు?
  3. రేపు అక్కడ కొంత ఇబ్బంది ఉండవచ్చు.
  4. కాస్త ఓర్పుతో ఉండలేవా?
  5. అక్కడ మేం ఎన్నింటికి ఉండాలి?
  6. అతడు నిన్ననే ఇక్కడ ఉండగలిగాడు.
  7. ఎన్.టి. రామారావు ముఖ్యమంత్రిగా ఉండగలిగారు ఎందుకంటే ఆయన నటుడు కాబట్టి.
  8. ఇక్కడ సుఖంగా ఉంటే, నేను ఎంతసేపైనా ఉండగలను.
  9. నిన్ను చాలా చల్లగా ఉంది.
  10. మీరు ఇక్కడ ఎంతసేపు ఉండవచ్చు?

Answers:

- ఇంగ్లీష్ లో ఎంతసేపు- How long?
- ఎంత దూరం - How far? ఎన్నిసార్లు - How often?
1. How long can you be here?
  2. When could they be here yesterday?
  3. There may be some trouble there tomorrow.
  4. Can't you be patient? (Can you not = Can't you)
  5. When should we be there?
  6. He could be here yesterday itself (నిన్ననే).

7. NT Ramarao could be the CM because he was an actor.
8. If it is comfortable here, I can be here for as long as possible.
9. It was very cool yesterday. Yesterday was very cool.
10. How long can you be here?

'Be' forms (అంటే am, is, are, was, were, shall be, should be లో 'be' చివర ఉండే పదాలు, 'been' చివర వచ్చేవి - have been, has been, had been, should have been లాంటివి) ఉండడం అనే అర్థం వచ్చే Verbs. ఇవి కాకుండా పనిని తెలిపే మాటలు కూడా Verbs. కింద A లో ఇచ్చిన వాటిని B లో ఇచ్చిన వాటితో పోల్చండి.

A

I am a teacher (ఉన్నాను).
She is a player (playern ఉంది).
They are singers.

B

I teach (చేస్తాను).
She plays (ఆడుతుంది).
They sing (పాడతారు).

ప్రశ్న: The machine is out of service. The machine has out of service. పై వాటిలో సరైనది ఏది? వాక్యంలో has వస్తే అర్థం ఎలా వస్తుంది? has రాకపోతే ఎలా వస్తుంది?
India won the match.
India has won the match.
ఇలా has చేరిస్తే అర్థం ఎలా వస్తుంది. తీసిస్తే ఎలాంటి అర్థం వస్తుంది?
- ఆయిషా, హైదరాబాద్

జవాబు :

The machine is out of service. అనే వాక్యం correct.
The machine has out of service అనేది English కాదు.
Has తరవాత ఎప్పుడు out లాంటి prepositions రావు.
India won the match. ఈ సందర్భంలో సరి కాదు. ఎందుకంటే గెలిచిన రోజుగానీ, తేదీగానీ చెప్పేటయితే won correct.
India won the match last week. ఇది కరెక్ట్. ఎందుకంటే last week అని టైమ్ చెబుతున్నాం కాబట్టి.
India గెలిచిందని, ఎప్పుడు గెలిచిందో టైమ్ చెప్పకుండా వదిలేస్తే India has won the match అనేది correct. ఈ కింది వాక్యాలూ చూడండి.
A. He has gone out.
ఎప్పుడు వెళ్లింది టైమ్ చెప్పడంలేదు. కాబట్టి has + past participle correct.
B. He went out this morning.
ఇక్కడ ఎప్పుడు బయటికి వెళ్లింది, this morning అని టైమ్ చెబుతున్నాం. కాబట్టి past simple tense correct.
C. She has bought a car.
has + past participle (టైమ్ చెప్పడం లేదు కాబట్టి).
D. She bought it yesterday.
(bought - past simple- yesterday అని టైమ్ చెబుతున్నాం కాబట్టి).

మీరూ రాయండి!

స్పృకెన్ ఇంగ్లీష్ లో మీ సందేహాలను **వెస్టెన్ ఇంగ్లీష్, ప్రతిభాడెస్, ఈనాడు, సోమాజిగూడ, హైదరాబాద్-82** చిరునామాకు పంపించవచ్చు.
email: pratibha@eenadu.net

VOCABULARY

పాత్ర- dish (డిష్), bowl (బౌల్)

ఇంట్లో పాత్రలు - Vessels (వెసల్స్), utensils (యుటెన్సిల్స్)

చెంబు - ewer (యూవ్)

పదాల వాడుకలో సున్నితమైన తేడా తెలియక పోవడం వల్ల ఒక్కోసారి మన సంభాషణ అర్థం మారే ప్రమాదం ఉంది. దీనికి మాతృభాష ప్రభావం కూడా కారణం కావచ్చు. ఒకే పదాన్ని ఒక్కోచోట ఒక్కో విధంగా వాడాల్సి ఉంటుంది. ఏది ఎక్కడ ఎలా ప్రయోగించాలో తెలుసుకుంటే మనం మాట్లాడే భాష ఎదుటివారిని ఆకట్టుకుంటుంది.

అర్థం ఒకటే కానీ...!

Ram: Where is your brother?
 మీ సోదరుడు ఎక్కడ ఉన్నాడు?
Raghav: He is watching the t.v. at home
 అతను ఇంట్లో టీవీ చూస్తున్నాడు.
Ram: Where does he study?
 అతను ఎక్కడ చదువుతున్నాడు?
Raghav: He is a student of Learn well school
 అతను లెర్న్ వెల్ స్కూల్ విద్యార్థి
Ram: Which class is he in?
 అతను ప్రస్తుతం ఎన్నో తరగతి చదువుతున్నాడు?
Raghav: He is doing the 8th class
 ఎనిమిదో తరగతి చదువుతున్నాడు.
Ram: What games does he play?
 అతను ఏయే ఆటలు ఆడతాడు?
Raghav: He plays cricket and hockey.
 క్రికెట్, హాకీ ఆడతాడు.

పై సంభాషణను గమనించండి. is verb అన్ని చోట్లా ఉండడాన్ని చెబుతుంది. is watching, does study (= studies), is doing, (does play = plays) plays ఇవన్నీ కూడా చేతలను (actions) తెలిపే Verbs.

A
 The teacher is in class.
 (టీచర్ క్లాస్ లో ఉంది)
 He was on the playground.
 (Play groundలో ఉన్నాడు గతంలో)
B
 The teacher is teaching (Verb)
 (బోధిస్తోంది)
 He was playing
 (ఆడుతున్నాడు గతంలో)
 B కింద verbs అన్నీ చేతలను (Actions) తెలిపే Verbs.
 A కింది verbs ఉండటాన్ని తెలుపుతాయి. ఈ చేతలను చెప్పే verbs, action words.
eg: go, come, eat, talk, run, sleep, read, dance.
 1. The boys are playing
 2. The girl is reading
 3. These students talk in class
 4. The cheetah runs fast
 5. A dog barks

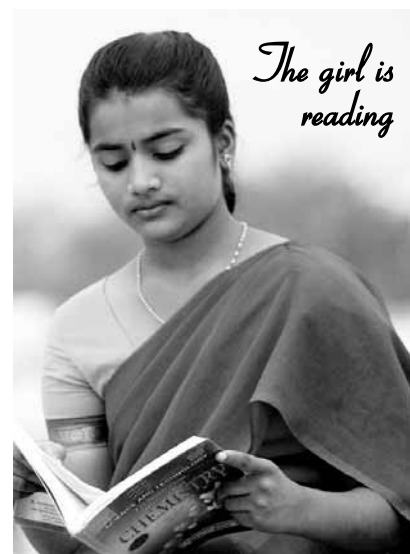
తెలుగుకూ, English కూ ఉన్న తేడా ఇంకోటి గమనించండి.
 ఆ పుస్తకం టేబుల్ మీద ఉంది
 The book is on the table.
 మనం, 'మీద' టేబుల్ తర్వాత వాడతాం. ఇంగ్లీష్ లో మీద అనే అర్థంతో, 'on' 'table' ముందు వాడతాం. అన్ని విషయాలలోనూ అంతే.
from school - స్కూలు నుంచి
at home - ఇంటిలో
In the bag - సంచితో

to Guntur - గుంటూరుకు.
 ఈ విషయంలో మనం ఇంగ్లీష్ లో మాట్లాడటం జాగ్రత్తపడాలి. కింది verbs ఓసారి చూడండి.

A	B
come	comes
go	goes
write	writes
take	takes

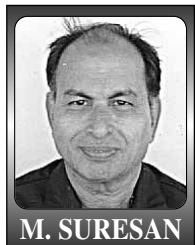
sing sings
 teach teaches
 speak speaks
 A కింది వాటికీ, B కింది వాటికీ అర్థం ఒకటే. కానీ I, We, You, They తో A కింది వాటిని ఉపయోగిస్తాం.

He, she, it తో B కింది వాటిని వాడతాం.
 I/We/You/Andhras (they) speak Telugu
 My father (he) }
 My Mother (she) } speaks Telugu
 This class (it) }
 I/We/you/these trains (they) go there
 My mother (she) }
 My friend (he/she) } goes there every day
 This train }
 Fans (they) give air
 A Fan (it) gives air

Dogs (they) bark
 A dog (it) barks
 ఇవి మీరు పూర్తిచేస్తూ practice చేయండి (Bracketsలో ఉన్న verb తో పూర్తి చేయండి)
 1) Wrist watches --- the time
 A Wrist watch --- the time (show)

2) A doctor --- patients
 Doctors --- patients (treat)
 3) A lawyer --- cases
 Lawyers --- cases (argue)
 4) Pens ---
 A pen --- (Write)
 5) A cricketer --- cricket
 Cricketers --- cricket (Play)
Answers:
 1) Wrist watches (They) show the time
 A Wrist Watch (It) shows the time

2) A doctor (He/She) treats patients
 Doctors (They) treat patients
 3) A lawyer (He/She) argues cases
 Lawyers (They) argue cases
 4) Pens (They) write
 A pen (It) writes

ప్రశ్న: have పక్కన had ను ఒక వాక్యంలో ఉపయోగించవచ్చా? అలా రాస్తే ఆ వాక్యం అర్థం ఏమిటి? అది ఏ tense అవుతుంది? అలాగే వాక్యంలో had తర్వాత పక్కనే మళ్ళీ had వస్తుందా? దాని అర్థం ఏమిటి?
 - తత్తరి రమేష్, హన్మకొండ

జవాబు: 'have' పక్కన 'had'___ have had_ ఇది present perfect tense of have. present perfect లో verbform: have/has + past participle (pp); **eg:** have seen, have gone etc.
 Present perfect tense ముఖ్యంగా తెలిపేది ఇప్పటి వరకు జరిగిన పని. దీనికి for the past, for the last, since వస్తాయి.
a) I have studied (have+ pp of study) here for the past two years- నేనిక్కడ ఇప్పటివరకు రెండేళ్లు చదివాను.
b) He has worked (has + pp of work) here since 2004 = 2004 నుంచి ఇప్పటివరకు ఆయన ఇక్కడ పనిచేశాడు.
 ఇప్పుడు నాకు కారు ఉంది అని చెప్పాలంటే- I have a car అంటాం. రెండేళ్లుగా నాకు ఈ కారు ఉంది అని అనాలంటే, 'have' కు present perfect tense, అంటే have + past participle of have (=had) వాడాలి కదా! అప్పుడేమంటాం?
 I have had this car for the past two years అంటాం. have + had (pp of 'have') కలిగి ఉన్నాను అని. She has had (has + pp of 'have') this job for the last one year.
 (సంవత్సరంగా అవిడకీ ఉద్యోగం ఉంది)

5) A cricketer (He/She) plays cricket
 Cricketers (They) play cricket
 ఈ రూపంలో ఉండే verbs, క్రమం తప్పకుండా జరిగే పనులకు వాడతాం. అంటే regular actions కు. ఎప్పుడూ జరిగే పనులకు కూడా వీటిని ఉపయోగిస్తాం. I go to college at 10 AM (ప్రతిరోజూ)
 My mother cooks for me (ఎప్పుడూ)
 ఇలా మీరు మరికొన్ని sentences రాయండి.
 మళ్ళీ ఒక్కసారి చూడండి:
 (I) am; (he, she, it) is; they (are).
 ఇక్కడ am, is, are అంటే ఇప్పుడు ఉండటం, ఎప్పుడూ ఉండటం. అలాగే was, were- గతంలో ఉండటం; shall be / will be futureలో ఉండటం
I. I am in class
 (ఇప్పుడు క్లాస్ లో ఉన్నాను)
 My friend (he/she) is in the next room
 (మా friend, పక్క గదిలో ఉన్నాడు/ఉంది -ఇప్పుడు)
 My parents (they- వాళ్లు) are at home
 (ఇంట్లో ఉన్నారు- ఇప్పుడు)
 కాబట్టి am, is, are అంటే ఇప్పుడు ఉండటం
II. I was/he was here yesterday.
 (ఇక్కడ ఉన్నాను- ఉన్నాడు - నిన్ను)
 My friends were in Hyderabad last week
 (నా స్నేహితులు హైదరాబాద్ లో ఉన్నారు, గతవారం) -was, were, గతంలో ఉండటం
III. Shall be/will be- future (భవిష్యత్ లో ఉండటం)
1. India will be a great country by 2010
 (2010 సంవత్సరానికి భారత్ గొప్ప దేశంగా ఉంటుంది)
2. Anil will be here next week
 (వచ్చే వారం అనిల్ ఇక్కడ ఉంటాడు)

They have had two cups of coffee so far.
 (ఇప్పటివరకూ రెండు కప్పుల కాఫీ తాగారు)
 Present perfect tense గతంలో జరిగిన పని, ఎప్పుడు (ఏ రోజు, ఏ తేదీ, ఏ టైం) జరిగిందీ చెప్పక పోతే వాడతాం.
 I have had my lunch. (నా భోజనం అయిపోయింది)
 ★ had had- ఇది past perfect tense of 'have'.
 Past perfect లో verb form: had + past participle
 Past perfect ముఖ్యంగా తెలిపేది. గతంలో జరిగిన రెండు పనుల్లో మొదటిపనిని.
 He told me that he had passed (had + pp of pass)
 పాసయ్యానని నాతో చెప్పాడు.
 pass అవటం, చెప్పటం, రెండూ గతంలో పనులే. pass అవటం ముందు, చెప్పటం తర్వాత. ముందు, 'pass' అవటం కాబట్టి had passed అని past perfect వాడతాం.
 ఈ కారు కొనక ముందు అతనికి స్కూటర్ ఉండేది. ఇక్కడ రెండూ past actions. స్కూటర్ ఉండటం ముందరి past action. 'స్కూటర్ ఉండటం' అంటే 'have + a scooter.' కాబట్టి past perfect of have = had + past participle of have (=had) = had had.
 He had had a scooter before he bought the car.
 (కారు కొనే ముందు, అతనికి స్కూటర్ ఉండేది)
 ★ He had had his breakfast when his friend came in.
 (వాళ్ల ఫ్రెండ్ వచ్చేటప్పటికి అతని breakfast అయిపోయింది)
 ★ She had had the information before I told her of it.
 (నేను చెప్పే ముందే ఆమె దగ్గర ఆ సమాచారం ఉంది)

మీరూ రాయండి!
 స్కౌటర్ ఇంగ్లీష్ లో మీ సందేహాలను **నేర్పకేన్ ఇంగ్లీష్, ప్రతిభాడెస్క్, ఈనాడు, సోమజిగూడ, హైదరాబాద్-82** చిరునామాకు పంపించవచ్చు.
email: pratibha@eenadu.net

Pooja: Are you happy?
(సంతోషంగా ఉన్నావా?)

Durga: Certainly I am.
(అవును)

Pooja: Why are you happy?
(ఎందుకు సంతోషంగా ఉన్నావు?)

Durga: My cousin Saraswathi is here for vacation. We shall be happy in each other's company.
(మా కజిన్ సరస్వతి సెలవులకి ఇక్కడికి వచ్చింది. మేం కలవడం ఇద్దరికీ ఎంతో ఆనందంగా ఉంటుంది.)

Pooja: What will be your plan?
(నీ ప్లాన్ ఏమిటి?)

Durga: Come home tomorrow. You will know.
(రేపు ఇంటికి రా. నీకే తెలుస్తుంది.)

ఈ సంభాషణ చూశారు కదా- am, is, are; was, were; shall be, will be తర్వాత happy, plan లాంటి ఏ మాటలైనా వాడవచ్చు. ఈ కింది వాటిని మాట్లాడుతూ practice చేయండి. Blanks ను Brackets లో ఇచ్చిన మాటలతో నింపండి.

I am _____
(మీ పేరు చెప్పండి. ఉదా: I am Pavan)

He is _____

They are _____

My friends will be _____

పైన ఇచ్చినవి sampleగా మాత్రమే. స్టూడెంట్, స్టూడెంట్స్, పొడుగు, పొట్టి, లావు, సన్నం సంతోషంగా/దుఃఖంగా, దయగల, క్రూరమైన, మంచి, చెడు, సోమరి, చురుకు, కోపం గల, ఓర్పుగల, తెలివైన, తెలివితేని, వాగుడు, ముఖావం గల, నిజాయతీ గల,

SPOKEN ENGLISH ఆంగ్లభాషణ 6

నిజాయతీ లేని, నమ్మదగ్గ, నమ్మలేని- ఈ పదాలకు, ఇంకా మీరు చెప్పగల పదాలకు సరైన English మాటలను రాయండి. am, is, are; was, were; shall be, will be పక్కన వాటిని చేర్చి మాట్లాడండి. పై మాటలకు ఇంగ్లీష్ మాటలు- tall, short, fat, slim, happy, sad/sorrowful, kind, cruel, good, bad, lazy, active, patient, clever/intelligent/wise, foolish, talkative, reserved, honest, dishonest, reliable, unreliable

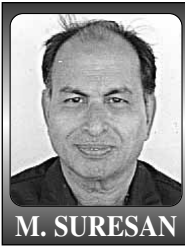
ఇంకో లంకం...

లెక్కపెట్టేవాటిని English లో countables అంటారు. ఉదా: man, book, student, pen, town, village etc. వీటికి singular, plural ఉంటాయి. అయితే వీటి singular ముందు ఎప్పుడూ 'a' కానీ, 'an' కానీ రావాలనేది గుర్తుంచుకోవాలి. I am a student. He is an engineer. She is a doctor. She is an eye surgeon. He is an uncle of mine.

మీరూ రాయండి!
స్కౌటర్ ఇంగ్లీష్ లో మీ సందేహాలను నెట్సైట్ ఇంగ్లీష్, ప్రతిభ డెస్క్, ఈనాడు, సోమాజిగూడ, హైదరాబాద్-82 చిరునామాకు పంపించవచ్చు.
email: pratibha@eenadu.net

It is an ox. etc. ఈ ఇంగ్లీష్ మాటలతో Questions కూడా practice చేయండి.
eg: Is he happy? Are they clever? etc. పైన చెప్పిన మాటలన్నింటికీ English మాటలలో question practice చేయండి. Question structure గుర్తుండి కదా?
a) vb+Sub [Are (verb) you (sub) happy?]
b) first word of the verb + sub + other words of the verb.
[Has (first word of the verb) he (sub) been helping (other words of the verb) you?]
1. అతడు బాగా పొడుగా?

7. ఇంతసేపూ ఎక్కడున్నావు?
Where have you been all this time?
8. మీరు ఎంతకాలంగా ఇక్కడున్నారు?
How long have you been here?
9. పూజ ఇంతకాలం ఎక్కడుంది?
Where has Pooja been all these days?
ఇంగ్లీష్ లో have been / has been కు చాలా ప్రాముఖ్యం ఉంది. గతంలో ఒకప్పుటి నుంచి ఇప్పటి వరకు గానీ, ఇంకాగానీ ఏదైనా ఉంటే ఆ ఉండడాన్ని I, We, you and they తో అయితే 'have been' తో గానీ he, she, it తో అయితే 'has been' తో గానీ సూచిస్తాం. ఇంకోవిషయం...
గత కొన్ని రోజులుగా/ కొన్ని గంటలుగా/ కొన్ని నెలలుగా/ కొన్ని సంవత్సరాలుగా అంటే for the past (The last)... days/ ... hours/ ... months / ... years (ఖాళీల్లో రోజులు, గంటలు, నెలలు, సంవత్సరాల సంఖ్య.)
eg: for the past (The last) 2 days / 2 hours/ 2 months / 2 years
లేదా for 2 days / hours / months / years now అంటూం.
ఫలానా రోజు/ గంట/ నెల/ సంవత్సరం నుంచి

ఆనాటి నుంచీ... ఈనాటి దాకా..!

2. ఆమె అందంగా ఉంటుందా?
3. ఆమె సంతోషంగా ఉంటుందా? (futureలో)
4. వాళ్ళ నిజాయతీగా ఉండే వాళ్ళా? (past)
5. వాళ్ళెప్పుడు ఇక్కడ ఉంటారు? *
6. రేపు మీరెక్కడ ఉంటారు?
7. వాడు నిజాయతీ గలవాడని మీకు నమ్మకం ఉందా?
8. అతడు జాగ్రత్తగా ఉంటాడా? (futureలో)?
9. మీరు సంతోషంగా ఉండేవాళ్ళా?
10. ఒకప్పుడు ఆమె లావుగా ఉండేదా?

Answers:
1) Is he very tall?
2) Is she beautiful?
3) Will she be happy?
4) Were they honest?
5) Where are they now?
6) Where will you be tomorrow?
7) Are you sure that he is honest?
8) Will he be careful?
9) Were you happy?
10) Was she fat once?

ఇంగ్లీష్ లో గతంలో ఉంటే, was, were. ఇప్పుడు ఉంటే am, is, are గతం నుంచి ఇప్పటి వరకు కానీ, ఇంకా కానీ ఉండడాన్ని చెప్పడానికి have been, has been వాడతాం. I, we, you, they అయితే have; he, she, it అయితే has వాడతాం.
1. అతడు నాలుగేళ్ల క్రితం ఇక్కడ ఉన్నాడు. He was here four years ago.
2. అతడు ఇప్పుడిక్కడ ఉన్నాడు. He is here.
3. అతడు నాలుగేళ్లుగా ఇక్కడే ఉన్నాడు. He has been here for the past four years.
4. రెండు రోజులుగా బాగా ఎండగా ఉంది. It has been very hot for the past two days.
5. భారత్ 1947 నుంచి స్వతంత్రంగా ఉంది. India has been independent since 1947 (for the past 57 years)
6. మేం పదేళ్లుగా హైదరాబాద్ లో ఉన్నాం. We have been in Hyderabad for the past ten years (since 1995)

అనడానికి since అంటాం.
★ I have been here for the past (last) two years.
I have been here since 2003
★ She has been here for the (last) past two months.
She has been here since February end.

★ India has been independent for the past (last) 57 years.
India has been independent since 1947.
ఈ for the past (last)కు, since కు తేడా చాలా ముఖ్యం. ఈ కింది వాక్యాలు చూడండి.
దుర్గ నిన్న ఇక్కడ ఉంది. Durga was here yesterday.
దుర్గ ఇప్పుడు ఇక్కడ ఉంది. Durga is here.
దుర్గ నిన్నటి నుంచి ఇక్కడే ఉంది. Durga has been here since yesterday.
వాళ్ళ మొన్న ఎక్కడున్నారు? Where were they the day before?
వాళ్ళు ఇప్పుడెక్కడున్నారు? Where are they?
వాళ్ళ మొన్నటి నుంచి ఎక్కడున్నారు? Where have they been since the day

before?
కింది వాక్యాలకు వీటికి English practice చేయండి.
1. మీరెంత కాలంగా ఇక్కడున్నారు?
2. టెండూల్కర్ ఎంతకాలంగా క్రికెటర్ గా ఉన్నాడు?
3. ఆయన 2001 నుంచి కలెక్టర్ గా ఉన్నాడు. (since, for the past రెండూ ఉపయోగించి చెప్పండి.)
4. ఆయన 2001 నుంచి 2003 వరకు ఇక్కడ టీచర్ గా ఉన్నాడు.
5. చాలాకాలంగా ఢిల్లీ ఇండియాకు రాజధానిగా ఉంది.
6. రెండు రోజులుగా ఆయన నీరసంగా ఉన్నాడు. (నీరసం- Weak)
7. మీరు వారం రోజులుగా బిజీగా ఉన్నారా?
8. ఆయన ఎంత కాలంగా జబ్బుతో ఉన్నాడు? (జబ్బు- ill/sick)
9. ఎంత కాలంగా వైఎస్ ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నాడు?
10. మీరు చాలా కాలంగా ఇక్కడున్నారా?
Answers:
1. How long have you been here?
2. How long has Tendulkar been a cricketer?
3. He has been a collector since 2001/ for the past (last) 4 Years.
4. He was a teacher here from 2001 to 2003.
5. Delhi has been the capital of India for a long time.
6. He has been weak for two days now (for the past/ for the last two days)
7. Have you been busy for the past (last) one week?
8. How long has he been ill?
9. How long has YS been the Chief Minister?
10. Have you been here for long?
పై Sentencesలో have been/ has been వాడకం గమనించండి. కొంతకాలం క్రితం నుంచి ఇప్పటి వరకు గానీ, ఇంకాగానీ ఉండడాన్ని have been/ has been తెలియజేస్తాయి. Question structure ఎప్పుడూ verb + subject గానీ, verb లో రెండు మూడు మాటలుంటే, 1st word of the verb + Subject + other words of the verb గానీ ఉంటుంది.

ప్రశ్న: జనరల్ గా 'అమ్మబడును' - 'చేయబడును' - 'నేర్పించబడును' అనే సందర్భాల్లో verb v3 ని ఎందుకు ఉపయోగిస్తారు? ఉదాహరణకు- Milk 'sold' here; Job work 'done' here; 'Spoken' English Institute - ఇలా verb ను v1 కాకుండా v3 ని ఎందుకు ఉపయోగిస్తున్నారో వివరించగలరు.
- రేష్మా, బెల్లంపల్లి

జవాబు :
1. verb v3 అంటే past participle: done, spoken, seen etc. passive form లో verb ఎప్పుడూ, 'be' form + past participle. 'Milk sold here' అనేది, 'Milk is sold here' కు short form. ఇక్కడ verb 'is (be form) + sold (past participle of sell)' కు అర్థం- అమ్మబడుతుంది. అలాగే 'Job work done here' అంటే 'Job work is done here' అని అర్థం. is done, (passive) అంటే చేయబడును అని. (is - be form + done - past participle).
2. past participle (p.p.) కు ఇంకో అర్థం 'బడిన', 'బడే' అని.
eg: The man seen here every day - ఇక్కడ చూడబడే వ్యక్తి. torn paper - చింపబడిన కాగితం. అలాగే spoken english అంటే మాట్లాడబడే ఇంగ్లీష్ అని అర్థం. ముఖ్యంగా మనం రోజూ మాట్లాడే తెలుగులో passive voice వాడం. 'అమ్మా, అన్నం వండబడిందా?' అనం కదా! అలాగే 'చింపబడ్డ కాగితం' అని కూడా అనం. 'చినిగిన కాగితం' అంటాం.

ప్రతిభ

Sudha: I meet Padmaja here everyday. I miss her today.

(రోజూ ఇక్కడ పద్మజను కలుస్తాను. ఈ రోజు కనిపించలేదు.)

Valli: Yes. She comes here everyday. I too see that.

(ఆమె రోజూ ఇక్కడకు వస్తుంది. నేను కూడా చూశాను (ప్రతిరోజు))

Sudha: I remember now. Today is Sunday. She does not come here on Sunday.

(నాకు గుర్తొస్తోంది. ఈ రోజు ఆదివారం. ఆమె ఆదివారాలు ఇక్కడకు రాదు.)

Valli: I do not know that.

(నాకు తెలియదు.)

Sudha: She goes to her aunt's place every Sunday. I too visit my cousin every Sunday evening.

(ఆమె ఆదివారాలు వాళ్ళ అత్తయ్య ఇంటికి వెళుతుంది. నేను కూడా ఆదివారం సాయంత్రం మా కజిన్ ఇంటికి వెళతాను.)

be forms లాగా ఉండడాన్ని తెలపడం కాకుండా పై వాక్యాల్లోని meet, comes, remember, does come, goes, visit పదాలు పనులను తెలియజేస్తాయి.

SPOKEN ENGLISH ఆంగ్లభాషణ 7

పనులను తెలిపే ఈ కింది మాటలు చూడండి.

I Regular Doing Words	II Regular Doing Words
A	B
eat	eats (eat+s)
take	takes (take+s)
give	gives (give+s)
wash	washes (Wash+es)
like	likes (like+s)
sing	sings (Sing+s)
dance	dances (dance+s)
go	goes (go+es)

'A' కింది మాటలను I Regular Doing Words, B కింది మాటలను II Regular Doing Words అంటారు. I Regular Doing Words కు (A కింది మాటలకు) 's' కానీ 'es' కానీ చేరిస్తే II Regular doing words వస్తాయి.

A కింది మాటలు [I Regular Doing Words (I RDWs)], I, We, you and they తో వాడతారు. B కింది మాటలను [II Regular Doing Words (II RDWs)] He, She, it తో వాడతారు.

I	like milk
We	
You	
My parents (They)	
My father (he)	
My mother (she)	likes milk
The Cat (it)	

పైన చూపిన విధంగా A group కు పది Verbs, B group కు పది verbs చెప్పండి.

eg: తాగడం

I	He
We	She
You	It
They	

drink coffee She drinks coffee

అలాగే ఈ కింది అర్థాలు వచ్చే విధంగా మాటలు చెప్పండి.

రాయడం, ఆడడం, నడవడం, పరుగెత్తడం, వండడం, ప్రేమించడం, నిద్రించడం, వృథా చేయడం, ఉపయోగించడం, గుర్తుంచుకోవడం, మరచిపోవడం- ఇంకా మీరు

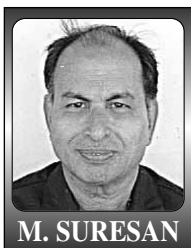
ఎన్ని పనుల మాటలు చెప్పగలిగితే అన్నిటితో practice చేయండి.

Answers :

I	write	sleep	
We	play	waste	
You	walk	use	
The boys (They)	run	remember	
	cook	forget	
	love		
Hemant (he)	writes	cooks	uses
Sarala (she)	plays	loves	remembers
It (అర్థం సరిపోయేట్లుగా)	walks	sleeps	forgets
	runs	wastes	

వీటిని పరిశీలించండి.

- Pens (They) write.
A pen (It) writes.
- Wrist watches (They) show the time.
A wrist watch (It) shows the time.
- Doctors (They) treat patients.
A doctor (He/She) treats patients.
- Fans (They) give air.
A fan gives air.
- Teachers (They) teach.
A Teacher (He/She) teaches. ఇలా అన్ని verbs కు practice చేయండి.

M. SURESAN

COUNTABLES, UNCOUNTABLES

- countables అంటే లెక్క పెట్టేవి.
book, pen, teacher, boy, dog etc.
- uncountables అంటే లెక్క పెట్టలేనివి.
milk, sugar, rice, water etc.
- countables కు మాత్రమే singular (ఒకటి), plural (ఒకటి కంటే ఎక్కువ) ఉంటాయి.
book (singular) books (plural)
pen (singular) pens (plural)
teacher (singular) teachers (plural)
boy (singular) boys (plural)
- uncountables కు plural ఉండదు. milks, sugars, rices అనం.
- Very Important:** countable singulars (అంటే లెక్క పెట్టేవి- ఒకదాన్ని ఒకరిని గురించి చెప్పటానికే) ముందు ఎప్పుడూ 'a' కానీ 'an' కానీ రావాల్సిందే.

eg:

- A doctor treats patients (doctor -

countable, singular).

- I have an idea (idea - countable, singular).
- An umbrella is useful in rain (umbrella - countable, singular).
- A pen is for writing (pen - countable, singular)

'a' ఎప్పుడు? 'an' ఎప్పుడు?

అ, ఆ, ఇ, ఈ, ఉ, ఊ, ఎ, ఏ, ఒ, ఓ, ఔ- ఈ తెలుగు శబ్దాలతో ప్రారంభమయ్యే వాటి ముందు 'an' వాడాలి. మిగతా మాటల ముందు 'a' ఉపయోగించాలి.

an umbrella (అంబ్రెలా - కాబట్టి an)

an hour (అవర్ - an)

an honour (ఆనర్ - an)

an idea (ఐడియా - an)

an owl (ఔల్ - an)

an egg (ఎగ్ - an)

ఈ సూత్రం పాటిస్తే a, an విషయంలో confusion ఉండదు.

కింది regular actions ను English లో చెప్పండి.

- ఆమెకు ఈ డ్రెస్ చాలా ఇష్టం. (like వాడండి)
- నేను రోజూ 'ఈనాడు' చదువుతాను.
- మా తరగతులు ఉదయం పదిగంటలకు ప్రారంభం అవుతాయి.
- మా అమ్మ టీవీ సీరియల్స్ చూస్తుంది. (watch - సీరియల్స్, సినిమాలు చూడడం)
- మా నాన్నగారు రోజూ ఆరింటికి ఇంటికి తిరిగివస్తారు. (return, come back; ఇంటికి- 'home')

- ప్రతిరోజూ ఉదయం గంటసేపు చదువుతాను. (study; for an hour, every morning)
- మా అమ్మ కాఫీ తాగుతుంది. (ప్రతిరోజూ - అలవాటు - regular)

Answers:

- She likes this dress.
- I read the Eenadu (every day).
- Our classes (They) begin / start at 10 a.m.
- My mother (She) watches TV serials.
- My father (He) returns / comes back home at 6 a.m.
- I study for an hour every morning.
- My mother (She) takes coffee (every day).

ప్రశ్న: Oxford advanced dictionary లో word పక్కన ఇస్తున్న pronunciation లో letters కొన్ని అడ్డంగా, కొన్ని తలకిందులుగా ఉంటాయి ఎందుకు? వీటిని ఎలా ఉచ్చరించాలి? అందుకేమైనా నియమాలంటాయా? Dictionary page bottom line కింద కూడా ఇలాగే ఉంటాయి. వీటి గురించి తెలియజేయండి.

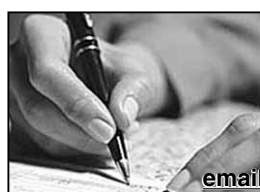
- రమాదేవ్, హైదరాబాద్.

జవాబు: ఇంగ్లీష్ లోని అక్షరాలు (alphabet), ఇంగ్లీష్ ఉచ్చారణలో వచ్చే శబ్దాలన్నింటికీ సరిపోవు. అందువల్లే pronunciation లో అంత confusion. ఉన్న అక్షరాలు అన్ని శబ్దాలను సూచించడానికి సరిపోవు. కాబట్టి తలకిందులుగా, అడ్డంగా ఉన్న అక్షరాలను కొన్ని శబ్దాల కోసం వాడతారు. అలా ఉండే అక్షరాలు కొన్ని శబ్దాలకు గుర్తులు. 'v' ని very లో 'వ' శబ్దానికి వాడతారు. తలకిందులుగా ఉన్న v = 'x' ని but, shut, cut లాంటి మాటల్లో వచ్చే 'అ' శబ్దానికి వాడతారు. but దీని pronunciation, dictionary లో ఇలా ఉంటుంది. b^t; cut = k^t etc. డిక్షనరీలో key to Pronunciation లో చూస్తే ఏ గుర్తు ఏ శబ్దానికి అనేది వివరంగా ఉంటుంది. వాటితోబాటు pronunciation cassettes, CDs ఉపయోగపడతాయి.

ప్రశ్న: 'ఎప్పుడైనా మోసేవారి మీదనే ఇంకాస్త భారం పడుతుంది' అని చెప్పడానికి ఇంగ్లీష్ లో సమానమైన proverb ఉంటే తెలియజేయండి.

- ఎం. మోహన్ రావు, హన్మకొండ.

జవాబు: మీరన్నదానికి సమానమైన proverb ఏదీ English లో లేదు.

మీరూ రాయండి!

స్కాకెన్ ఇంగ్లీష్ లో మీ సందేహాలను స్కాకెన్ ఇంగ్లీష్, ప్రతిభాడెస్, ఈనాడు, సోమూజుగూడ, హైదరాబాద్-82 చిరునామాకు పంపించవచ్చు.

email: pratibha@eenadu.net

ప్రతిభ

Ramu: Do you know Mr. venu?
(నీకు వేణు తెలుసా?)

Vasu: Of course, I know him.
(అవును నాకు తెలుసు)

Ramu: How do you know him?
(అతను నీకు ఎలా తెలుసు?)

Vasu: We work in the same department.
But he works in another section.
(మేం ఒకే డిపార్టుమెంట్లో వర్క్ చేస్తున్నాం.
కానీ అతను వేరే సెక్షన్లో పనిచేస్తాడు)

Ramu: Which section does he work in?
(అతను ఏ సెక్షన్లో పని చేస్తాడు?)

Vasu: Why do you want to know all this?
(నువ్వు ఈ వివరాలు ఎందుకు తెలుసుకోవాలనుకుంటున్నావు?)

They know English.
వాళ్లకు ఇంగ్లీష్ తెలియదు.
They do not know English.
వాళ్లకు ఇంగ్లీష్ తెలుసా?
Do they know English?
(Question Structure గుర్తుంది కదా - 'verb' ఎప్పుడూ ముందు)

2. నువ్వెప్పుడూ ఆలస్యంగా వస్తావు.
You always come late.
నువ్వెప్పుడూ ఆలస్యంగా రావు. (not)
You do not come late.
నువ్వెప్పుడూ ఆలస్యంగా వస్తావా?
Do you always come late?

పై సంభాషణ గమనించండి. Question లలో do, does వస్తున్నాయి. వీటి వాడకం తెలుసుకోవడం Englishలో చాలా ముఖ్యం.

Regular doing words (1st RDW, 2nd RDW) - come, comes; go, goes- ఇలాంటివి not లో, question లో వాడేటప్పుడు చాలా జాగ్రత్తగా ఉండాలి. మనకి ఇంగ్లీష్ పై పట్టు ఉండా లేదా అనే విషయం ఇలాంటి మాటల్లో తెలుస్తుంది.

నేను కళాశాలకు ప్రతి రోజూ ఉదయం తొమ్మిదింటికి వెళతాను.

I go to college at 9 AM.
నేను ఉదయం తొమ్మిదింటికి వెళ్లను- అనాలంటే I do not (don't) go to college at 9 AM.

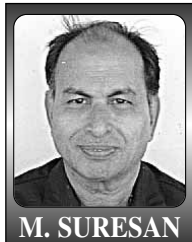
ప్రతి రోజు వాళ్లు నన్ను కలుసుకుంటారు.

They meet me every day.

వాళ్లు కలుసుకోరు.

They do not meet me every day.

'not' వాడినప్పుడు (వ్యతిరేకంగా చెప్పడానికి), question అడిగేటప్పుడు 1st RDW (come, go లాంటివి)తో 'do' వస్తుంది.

M. SURESAN

కొన్ని ఇలాంటి వాక్యాలు-

- I go there every Sunday.
  - I do not go there every Sunday.
  - Do I go there every Sunday?
- They speak Telugu.
  - They do not speak Telugu.
  - Do they speak Telugu?

(1) లో go not తో వాడినప్పుడు 1 (a) లో do go అవుతుంది. Question 1 (b)లో కూడా do go అవుతుంది.
అలాగే (2)లో Speak notతో వాడినప్పుడు 2(a)లో, question 2(b)లో do speak అవుతుంది.

- We like mangoes
  - We do not like mangoes
  - Do we like mangoes?

ఇక్కడ కూడా like notతో కానీ questionలో కానీ వాడినప్పుడు do like అవడం గమనించండి.
కాబట్టి 1 RDW + not/?= do + 1st RDW. అంటే 1st Regular Doing Words (come, go లాంటివి)ని not తో questionలో వాడినప్పుడు do + 1st RDW అవుతుంది.

ఈ కిందివాటికి not తో వ్యతిరేకాలు, questions practice చేయండి. కొన్ని ఉదాహరణలు...

- వాళ్లకు ఇంగ్లీష్ తెలుసు.

- నాకు ఇంగ్లీష్ తెలుసు.
నాకు ఇంగ్లీష్ తెలియదు.
మీకు ఇంగ్లీష్ తెలుసా?
- ఈ టీచర్లు బాగా బోధిస్తారు.
ఈ టీచర్లు బాగా బోధించరు.
ఈ టీచర్లు బాగా బోధిస్తారా?
- మేం ఇంగ్లీష్ సినిమాలు చూస్తాం.
మేం ఇంగ్లీష్ సినిమాలు చూడం.
మీరు ఇంగ్లీష్ సినిమాలు చూస్తారా?
- ఇక్కడ డాక్టర్లు బాగా వైద్యం చేస్తారు.
(వైద్యం చేయడం = treat)
ఇక్కడ డాక్టర్లు బాగా వైద్యం చేయరు.
ఇక్కడ డాక్టర్లు బాగా వైద్యం చేస్తారా?
- వాళ్లు బాగా నటిస్తారు.
వాళ్లు బాగా నటించరు.
వాళ్లు బాగా నటిస్తారా?

Answers:

- They come here daily.
They do not come here daily.
Do they come here daily?
- You meet him every day.
You do not meet him every day.
Do you meet him everyday?
- We sing well.

పీట తెలిపే పదాలు!

- అతడి స్నేహితులు అతడికి సాయం చేస్తారు.
His friends help him.
అతడి స్నేహితులు అతడికి సాయం చేయరు.
His friends do not help him.

అతడి స్నేహితులు అతడికి సాయం చేస్తారా?
Do his friends help him?
know = do know
come = do come
help = do help

అవడం పై వాక్యాల్లో గమనించండి.
ఈ కింది తెలుగు వాక్యాలను Englishలో practice చేయండి.

- వాళ్ళిక్కడికి రోజూ వస్తారు.
వాళ్ళిక్కడికి రోజూ రారు.
వాళ్ళిక్కడికి రోజూ వస్తారా?
- నువ్వు వాడిని రోజూ కలుసుకుంటావు.
నువ్వు వాడిని రోజూ కలుసుకోవు.
నువ్వు వాడిని రోజూ కలుసుకుంటావా?
- మేం బాగా పాడతాం.
మేం బాగా పాడం.
మేం బాగా పాడతామా?

We do not sing well.
Do we sing well?

- I know English.
I do not know English.
Do you know English?
- These teachers teach well.
These teachers do not teach well.
Do these teachers teach well?
- We watch English movies.
We do not watch English movies.
Do you watch English movies?
- The doctors here treat well.
The doctors here do not treat well.
Do the doctors here treat well?
- They act well.
They do not act well.
Do they act well?

Englishలో what, where, when, which, whose, whom and whyతో కూడా questions అడుగుతాం కదా? వీటిని 'wh' words అంటారు. వీటితో అడిగే questions 'wh' questions. ఈ 'wh' మాటలతో అంటే 'wh' questionsకు కూడా 1 st RDWతో do + 1 st RDW వస్తుంది.

- మీకేం తెలుసు?
What do you know?
- మీ రెక్కడుంటారు?
Where do you live?

ప్రశ్న: standard డిక్షనరీని ఎలా రిఫర్ చేయాల్సి? ఏదైనా ఒక Word ను త్వరగా వెతికిపెట్టే శాస్త్రీయపద్ధతి తెలియజేయండి. అలాగే Key to dictionary entries అంటే ఏమిటి? - శైలజ, కరీంనగర్

జవాబు: ఏ Standard dictionary లో అయినా ఒక Word ను వెతికిపెట్టే పద్ధతి ఒకటే. అదే Alphabetical order లో refer చేయడం. తెలిగ్గా refer చేయాలంటే ఈ కింది అంశాలను తెలుసుకోవాలి.
• English alphabetలో అక్షర క్రమం a-z వరకు తెలియాలి.
• వెతికి పడం Spelling కూడా కచ్చితంగా తెలిసి ఉండాలి. ఒకవేళ మన స్పెల్లింగ్ తప్పు

యితే పదం దొరకదు. అలాంటప్పుడు ప్రత్యామ్నాయ Spellings ను ఊహించుకొని వెతకాలి. existence అనే పదం spelling ను మనం పొరపాటుగా existance అనుకుని వెతికితే ఈ పదం Dictionary లో దొరకదు. అలాంటప్పుడు a బదులు e ప్రత్యామ్నాయంతో వెతకడం తరువాతి దశ.
• Word ను వెతికిపెట్టే శాస్త్రీయ పద్ధతి ఉంది. మనకు అక్షరక్రమం గుర్తుండేదాన్ని బట్టి త్వరగా పదం దొరకడం ఆధారపడి ఉంటుంది.
• మొదట ప్రతి పేజీపైన ఉన్న Lead Word చూసుకోవాలి.
• ఇక Spelling ను బట్టి వెతకాలి.
Key to dictionary entries అంటే అర్థం

- వాళ్లెలా పాడతారు?
How do they sing? (How = ఎలా?)
Ans: బాగా పాడతారు.
They sing well
- మీరెందుకు ఎప్పుడూ ఆలస్యంగా వస్తారు?
Why do you always come late?
Ans: I miss the bus.
- మీరు కళాశాలకు ఎప్పుడు బయల్దేరతారు? (రోజూ)
When do you start for college? (every day)
Ans: I start at 9 AM.
- ఎందుకు టైం వేస్ట్ చేస్తావు?
Why do you waste time?
Ans: నేనేం వేస్ట్ చేయడంలేదు.
I do not waste time.

ఈ కింది questions English లో practice చేయండి.

- వాళ్లు రోజూ ఇక్కడికి ఎందుకు వస్తారు?
- మీరు అన్ని సినిమాలెందుకు చూస్తారు?
- మీరు మామూలుగా పుస్తకాలెక్కడ కొంటారు?
- వాళ్లు ఏ పత్రిక చదువుతారు?
- ఎప్పుటి నుంచి మీ సెలవులు?
- మీరెంత సంపాదిస్తారు?
- వాళ్లు రోజూ ఇక్కడికి ఎప్పుడొస్తారు?
- ప్రతి ఆదివారం నువ్వెవరిని కలుసుకుంటావు?
- ఎలాంటి సినిమాలు నీకిష్టం?
- మీరు పచారీ సరుకులు మామూలుగా ఎక్కడ కొంటారు?

పై questions కు ప్రతిదానికీ సమాధానాలు కూడా రాయండి.

Answers:

- Why do they come here every day?
Ans: They come here to see me.
- Why do you watch so many movies?
Ans: I watch them because I like them.
- Where do you buy books usually?
Ans: I buy them at that stall.
- What newspaper do they read?
Ans: They read the Eenadu.
- When do your holidays begin?
Ans: They usually begin in April 3rd week.
- How much do you earn?
Ans: Why do you want to know?
(మీరెందుకు తెలుసుకోవాలనుకుంటున్నారు?)
- When do they come here every day?
Ans: They come here at 7 PM
- Whom do you meet every sunday?
Ans: I meet my friend.
- What kind of movies do you like?
Ans: I like suspense movies.
- Where do you buy provisions usually?
Ans: I buy them at that shop.

మీరూ రాయండి!
స్పాకెన్ ఇంగ్లీష్ లో మీ సందేశాలను సృష్టించే ఇంగ్లీష్, ప్రతిభాదెస్క్, ఈనాడు, సోమాలిగూడ, హైదరాబాద్-82 చిరునామాకు పంపించవచ్చు.
email: pratibha@eenadu.net

డిక్షనరీలో ఇచ్చే మాటకు సంబంధించిన వివరాలు. అవి-
★ ఆ మాట Pronunciation
★ parts of speech
★ ఏయే parts of speech లో, ఏయే రకమైన Print లో, అక్షరాల Type లో ఉంది.
★ ఒకవేళ Parts of speech Noun, Verb లు అయితే వాటిలో ఏ రకాన్ని ఎలా సూచిస్తోంది.
★ అదే మాటతో వచ్చే Idiomకు ఇచ్చే గుర్తు, వాటికి Synonyms, antonyms ఎలా తెలిపారు.
...తదితరాలు. వీటిని Key to dictionary entries వివరిస్తాయి.
ఈ విధానం డిక్షనరీని ఏయోగాన్ని అత్యంత సరళతరం చేస్తుంది.

Raghu: Does your friend meet you regularly?
(మీ ఫ్రెండ్ నిన్ను రెగ్యులర్ గా కలుస్తాడా?)

Ramu: Which friend? (ఏ ఫ్రెండ్?)

Raghu: Seshu (శేషు)

Ramu: Yes, he meets me regularly. But he does not meet me on Sundays.
(అవును. రెగ్యులర్ గా కలుస్తాడు కానీ ఆదివారం మాత్రం కలవడు.)

Raghu: Why does he not (doesn't he) meet you on Sundays?
(ఆదివారాలు ఎందుకు కలవడు?)

Ramu: He does not move out of home on Sunday.
(అతను ఆదివారం ఇల్లు కదలడు.)

పై సంభాషణ చూశారు కదా! 2nd RDW question లో not తో does meet అవుతోంది. అలాగే does move అంటే moves (not తో వచ్చి నప్పుడు).
Come, go, Walk లాంటి 1st RDWs (Regular Doing Words)ను notతో, questionsలో వాడినప్పుడు do వస్తుందని తెలుసుకున్నాం.

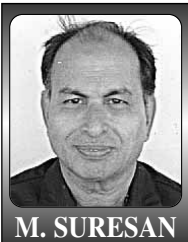
eg:

1) They come here everyday.
a) they do not come here every day.
b) Do they come here every day?

2) You come here often.
a) You do not come here often.
b) Do you come here often?

ఇలాగే ఇప్పుడు 2nd Regular Doing Words- comes, goes, walks, talks లాంటి verbs ను not తోకానీ, question లోకానీ వాడినప్పుడు 'does' వస్తుంది. 2nd RDWs- he, she, it తోనే వాడతాం. కాబట్టి 'does' కూడా he, she, it తోనే ఉపయోగించాలి.

1) Sunita (She) sings well.
2nd RDW
a) Sunita does not sing well.
2nd RDW
ఇక్కడ verb 'does sing' - not తో.
b) Does Sunita sing well?
ఇక్కడ కూడా verb 'does sing' - question లో. అంటే ఇక్కడ sings + not/? = does sing
sings ను not తో కానీ, question లో కానీ వాడినప్పుడు 'does sing' అవుతోంది.

M. SURESAN

2) Kumar (he) knows English.
a) Kumar does not know English.
b) Does Kumar know English?
(గమనించారు కదా! knows + not/? = does know)

3) Hari likes music.
a) Hari does not like music.
b) Does Hari like music?
ఇలా 'not' తో questionsలో మరికొన్ని 2nd RDWs రూపాలు చూడండి.

1) works (+ not) = does not work;
a: Does (he) work?
2) takes (+ not) = does not take;
a: Does (she) take?
3) finds (+ not) = does not find;

Does ఎప్పుడొస్తుంది?

a: Does (Sunil) find?
4) goes (+ not) = does not go;
a: Does (Sita) go?
ఇలా గుర్తుంచుకోండి.
takes = does take (with not/?)
comes = does come (with not/?)
writes = does write (with not/?)
ఇప్పుడు ఈ కింది వాటిని practice చేయండి.
ఇవి 1st RDW, 2nd RDW రెండింటికీ సంబంధించినవి. అంటే కొన్ని సందర్భాల్లో 'do', మరి కొన్ని సందర్భాల్లో 'does' వాడాల్సి ఉంటుంది. జాగ్రత్తగా

SPOKEN ENGLISH ఆంగ్లభాషణ 9

గమనించి practice చేయండి.
eg:

1. a) నేను 11 పి.ఎం. కి పడుకుంటాను.
I go to bed at 11 PM.
b) నేను 11 పి.ఎం. కి పడుకోను.
I do not go to bed at 11 PM.
c) మీరెన్నింటికి పడుకుంటారు?
When do you go to bed?

2. a) ఉష బాగా ఆడుతుంది.
Usha plays well.
b) ఉష బాగా ఆడదు.
Usha does not play well.
c) ఉష బాగా ఆడుతుందా?

Does Usha play well?
ఈ కింది వాక్యాలను ప్రాక్టీస్ చేయండి.
1. a) ఆనందరావు బాగా బోధిస్తారు.
b) ఆనందరావు బాగా బోధించరు.
c) ఆనందరావు బాగా బోధిస్తారా?
2. a) వాళ్లు ఇతరులకు సహాయం చేస్తారు.
b) వాళ్లు ఇతరులకు సహాయం చేయరు.
c) వాళ్లు ఇతరులకు సహాయం చేస్తారా?
3. a) రావుగారు ఇక్కడికి రోజూ వస్తారు.

- ANSWERS:**
- a) Mr Ananda Rao teaches well.
b) Mr Ananda Rao does not teach well.
c) How does Mr Ananda Rao teach?
  - a) They help others.
b) They do not help others.
c) Do they help others?
  - a) Mr Rao comes here every day.
b) Mr Rao does not come here every day.
c) Does Mr Rao come here every day?
  - a) We watch the TV for an hour every morning.
b) We do not watch TV for an hour every morning.
c) When do you watch the TV every day?
  - a) The paper comes every day at 6 AM.
b) The paper does not come here at 6 AM.
c) When does the paper come?
  - a) We get the paper at 6 AM
b) We do not get the paper at 6 AM
c) When do you get the paper?
  - a) They understand his teaching well.
b) They do not understand his teaching well.
c) How well do they understand his teaching?
  - a) You read the paper every day.
b) You do not read the paper everyday.
c) What paper do you read everyday?
  - a) She goes to her friends' on Sundays.
b) She does not go to her friends' on Sundays.
c) How often does she go to her friends'?
  - a) She likes him.
b) She does not like him.
c) Why does she like him so much?
  - a) He goes to Vizag every week.
b) He does not go to Vizag every week.
c) Why does he go to Vizag every week?
  - a) We take coffee.
b) We do not take coffee.
c) What do you take, coffee or tea?

మీరూ రాయండి!
స్కాకెన్ ఇంగ్లీష్ లో మీ సందేశాలను స్కాకెన్ ఇంగ్లీష్, ప్రతిభా, ఈనాడు, సోమాజిగూడ, హైదరాబాద్-82 చిరునామాకు పంపించవచ్చు.
email: pratibha@eenadu.net

ప్రశ్న: మిస్టర్ టెన్స్ వాడాల్సి వచ్చినప్పుడు ఎలాంటి జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి.
1. I know you've stolen my book.
ఇదే వాక్యాన్ని ఇలా రాయవచ్చా?
2. I knew you had stolen my book.
3. I Knew you stole my book
4. I have just Know (that) you've stolen my book.

my book.
5. I know (that) you stolen my book yesterday.
6. I knew that you had stolen my book yesterday.
పై వాక్యాలు ఏ సందర్భంలో వాడాలి. ఈ వాక్యాలు సరైనవా కావా?
నీవు నా పుస్తకం దొంగిలించావని నాకు తెలుసు. ఇక్కడ దొంగిలించడమూ గతమే. తెలియడమూ గతమే.
I Knew you stole my book.
ఏదో ఒక సందర్భాన్ని బట్టి దీనికి అర్థం రావచ్చేమో కానీ మామూలుగా అయితే ఈ వాక్యం తప్పు. ఈ

simple present కు present perfect combination సరైనదేనా? అలాగే simple past కి past perfect సరైనదేనా? simple pastకి simple past సరైనదా? just వంటి recent actionsకి present perfect + present perfect సరైనదా వివరించగలరు.
- యం. ఆశాంక, తేర్చేకల్, కర్నూలు
వాక్యాన్ని ఇలా రాయవచ్చు-
I knew you had stolen my book.
ఇక్కడ రెండు పనులూ past లో ఒకటి ముందు, ఇంకోటి తర్వాత జరిగాయి కాబట్టి knew, had stolen వాడాలి.
Simple Present, Present perfect combina-

tion సరైనదే. మీరు రాసిన మొదటి వాక్యం అదే. I Know (simple present) you've stolen (present perfect).
simple past, past perfect combination ఉన్న రెండు, అయిదు వాక్యాలు కరెక్ట్. నాలుగో వాక్యం కూడా సరైనదే.
eg:
I have just noticed that he has not attended class for the past two days.
have noticed, have attended రెండూ present perfect లే కదా! ఇలా రెండూ వాడొచ్చు.

క్రమం తప్పకుండా జరిగే, చేసే పనులకు 1st RDW (Regular Doing Words- come, go) లాంటివి, 2nd RDW (Regular Doing Words- comes, goes) లాంటివి వాడతాం. 1st RDW ను 'not' తో గాని, questionలో గానీ వాడితే 'do', 2nd RDW ను 'not' తోగాని, question లోగాని వాడితే 'does' వస్తుంది అని తెలుసుకున్నాం.

Ravi: Hello Ramana when did you return from Vizag?
(రమణ, వైజాగ్ నుంచి ఎప్పుడు తిరిగిచ్చారు?)

Ramana: I returned yesterday.
(నిన్న తిరిగిచ్చాను.)

Ravi: Why did you go to Vizag?
(వైజాగ్ ఎందుకు వెళ్లారు?)

Ramana: I went there to attend a marriage the day before.
(ఒక పెళ్లికి హాజరయ్యేందుకు మొన్న అక్కడికి వెళ్లాను.)

Ravi: How did the marriage go off?
(పెళ్లి ఎలా జరిగింది?)

Ramana: Oh, it went off very well.
(పెళ్లి చాలా బాగా జరిగింది.)

పై సంభాషణ గమనించండి. return (yesterday), went (day before), went (also day before) ఇవన్నీ కూడా గతంలో జరిగిన పనులు. ఎప్పుడు (yesterday, day before) జరిగాయో కూడా మనకు తెలుసు.

past actions కు (గతంలో జరిగిపోయిన పనులకు ఏ రోజు, ఏ నెల, ఏ సంవత్సరం అని కచ్చితంగా తెలిసినప్పుడు) వాడే verb - past doing word. ఈ కింది వాక్యాలు చూడండి.

- A**
- 1) He comes here every day.
(ప్రతిరోజూ) regular action
  - 2) I go to movies every sunday.
ఇది regular కాబట్టి 'go'

- B**
- 1) He came here yesterday.
(అతను నిన్న వచ్చాడు)
(past action కదా, నిన్న అంటే? నిన్న అని టైమ్ కూడా చెబుతున్నాం కాబట్టి came)
  - 2) He went to a movie last night.
ఇది నిన్న రాత్రి అంటే గతంలో ఓ ఫలానా టైమ్లో జరిగిందని చెబుతున్నాం కాబట్టి went.
ఈ కింది పట్టిక చూడండి.

Regular actions (క్రమం తప్పకుండా జరిగేవి) Regular Doing Words	
I RDW (I, We, You & they)	II RDW (He, She & It)
go	goes
see	sees
come	comes
know	knows
tell	tells
teach	teaches
write	writes
sing	sings
keep	keeps
learn	learns
walk	walks

Past actions, Time stated (గతంలో ఓ టైమ్లో జరిగినవి) Past Doing Words	
went	saw
came	knew
told	taught
wrote	sang
kept	learnt
walked	

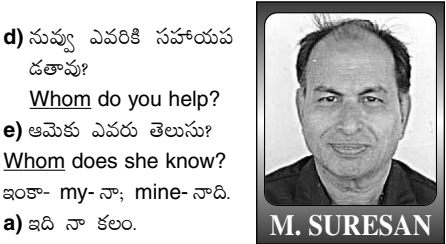
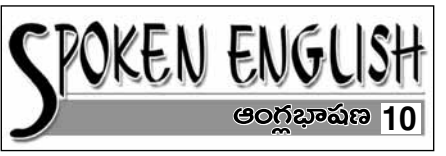
ఇలాగే ఈ కింది అర్థాలు వచ్చే English verbs కి, Regular Doing Words, Past Doing Words practice చేయండి.
eg: తినడం - eat (I RDW), eats (II RDW), ate

(Past Doing Word- PDW).
కూర్చోవడం, నిలబడడం, నిద్రించడం, కలగడం, అర్థం చేసుకోవడం, కొనడం, తేవడం, సిద్ధపడడం, మెచ్చుకోవడం, నాట్యం చేయడం, నటించడం, ఆడడం, విశ్రాంతి తీసుకోవడం, పనిచేయడం, వుడ్డా చేయడం, వాడడం, పాడు చేయడం, కట్టడం, నివసించడం, బతకడం.

ఏం తెలుసుకున్నాం?
Let's go over what we've learnt so far.
ఇంతవరకూ నేర్చుకున్నది ఓసారి చూద్దాం.
am, is, are; was, were; have/has been; shall be/will be; 1st Regular Doing Words (go, come, walk లాంటి verbs), 2nd Regular Doing Words (goes, comes, walks లాంటి verbs) వీటితో 'not' తో, question లో do, does వాడడం తెలుసుకున్నాం.
ఇప్పుడు వీటిని గమనించండి.
ఎవరి/ఎవరిది = whose
ఎవరిని/ఎవరికి = whom
a) Whose book is this?

అచేతనాలకు of

- ఇది ఎవరి పుస్తకం?
b) Whose is this book?
ఈ పుస్తకం ఎవరిది?
c) నువ్వు ఎవరిని ఎక్కువ ఇష్టపడతావు? A నా, B నా? Whom do you like more, A or B?

- d) నువ్వు ఎవరికి సహాయపడతావు?**
Whom do you help?
e) ఆమెకు ఎవరు తెలుసు? Whom does she know?
ఇంకా- my- నా; mine- నాది.
a) ఇది నా కలం.
This is my pen.
b) ఈ కలం నాది.
This pen is mine.
our - మా; ours - మాది
your- నీ/మీ
yours- నీది/మీది
This is my book; Where is yours?
(ఇది నా పుస్తకం; నీదెక్కడ?)
his- అతని/అతనిది;
her- ఆమె యొక్క.
hers- ఆమెది
her అంటే ఆమెను అని కూడా అర్థం ఉంది.
This is Ramesh's shirt.
ఇది రమేష్ చొక్కా. అంటే రమేష్ది, రమేష్కు చెందిన అని తెలియజేయడానికి 's (Apostrophe- s) వాడతాం.
మా నాన్న గారి దుస్తులు.
My father's cloths.
మా అమ్మ నగలు
My mother's jewels
ఒకరి అని గాని, ఒకరికి చెందిన అని గానీ చెప్పడానికి English లో 's (apostrophe- s) వాడతాం. అయితే ప్రాణం లేని అచేతనమైన వాటికి 'చెందిన' అనడానికి 's వాడం. దాని బదులు 'of' వాడతాం.

ఆ పుస్తకం పేజీలు.
The pages of the book (book's- వాడకూడదు)
టేబుల్ కాళ్లు.
legs of the table (table's తప్పు)
ఇంటి తలుపులు- Doors of the house.
కారుచక్రాలు- Wheels of the car.
ఇప్పుడు ఈ సంభాషణ చూడండి.
Ramu: I went to my uncle's place last evening.

come	-	came
like	-	liked
talk	-	talked
smell	-	smelt
kill	-	killed

- etc.
వీటిని టైమ్ తెలిసిన past actions కు వాడతాం. ఇప్పుడు చూడండి.
1) He comes on time everyday, but he came late yesterday.
(ప్రతిరోజూ టైమ్ కు వస్తాడు, నిన్న ఆలస్యంగా వచ్చాడు - yesterday - came)
2) My mother goes to bed early (regular-goes). She went late to bed yesterday (yesterday అని టైమ్ చెబుతున్నాం కాబట్టి - went).
3) India became independent in 1947.
(భారత్ 1947లో స్వతంత్ర దేశం అయ్యింది.)
4) The movie flopped on the first day of its release last week (flopped - last week).
5) She passed Intermediate 2 years ago.
ఈ కింద ఇచ్చిన I & II Regular Doing Words కి past forms చెప్పండి.

eg: buy/buys (regular) - bought (past- కొనటం జరిగిపోయింది)
sing/sings (regular) - sang (past- పాడడం అయిపోయింది)

వీటిని ప్రాక్టీస్ చేయండి.
తినడం (Regular), కొనడం, నడవడం, నేర్చుకోవడం, రాయడం, మాట్లాడడం, అరవడం, ఏడవడం, కట్టడం, తాగడం, కదలడం, మారడం

Answers:

eat/eats	-	ate;
buy/buys	-	bought;
walk/walks	-	walked;
learn/learns	-	learnt;
write/writes	-	wrote;
talk/talks	-	talked;
shout/shouts	-	shouted;
weep/weeps	-	wept;
build/builds	-	built;
drink/drinks	-	drank;
move/moves	-	moved;
change/changes	-	changed.

ప్రశ్న: present tense, past tense, future tense లను ఏ విధంగా, ఏయే కాలాల్లో ఉపయోగించాలో వివరించగలరు.
- సి. బాబు, ముద్దనూరు

జవాబు: ఇంగ్లీష్ మాట్లాడేందుకు tenses పేర్లు తెలుసుకోవాల్సిన అవసరం లేదు. Time of action (పని జరిగే కాలం) బట్టి వాడాల్సిన verb రూపం (verb form) తెలుసుకుంటే చాలు. ఇప్పటివరకు ఈ శీర్షికలో వచ్చిన అంశాలన్నీ tense కు సంబంధించినవే. వాటిని ప్రాక్టీస్ చేయండి.

నోట్: మంగళవారం (జూన్ 28న) Q&A లో ప్రచురించిన ప్రశ్నలోని నాలుగో వాక్యం సరైనది కాదు. ఆ వాక్యం ఇలా ఉండాలి- I have known (that) you've stolen my book.

- (నిన్న సాయంత్రం మా మామయ్య ఇంటికి వెళ్లాను.)
Raghu: What was the matter?
(ఎందుకు?)
Ramu: My cousin returned from the states the day before. He wanted to see me.
(మొన్ననే వాళ్లబ్బాయి ఆమెరికా నుంచి తిరిగిచ్చాడు. అతను నన్ను కలవాలనుకున్నాడు.)
Raghu: I tried to get you over phone this morning; but your people told me you were out.
(ఈ రోజు పొద్దున కూడా మీ కోసం ఫోన్ చేశాను. కానీ మీ వాళ్లు లేరని చెప్పారు.)
Ramu: Yes, I spent the whole of last night at my uncle's.
(అవును. నిన్న రాత్రంతా మా మామయ్య వాళ్లతోనే ఉన్నాను.)

ఈ సంభాషణ పరిశీలిస్తే గతంలో వారికి తెలిసిన సమయంలో జరిగిన సంఘటనలను గురించి మాట్లాడినట్లు తెలుస్తోంది. ఆ verbs: went (last evening), returned (the day before), wanted (after he came), tried (this morning), told (this morning). went, returned, wanted, tried, told - వీటిని మామూలుగా past tense అంటారు. ఇలాంటి past verbs- ను మనం Past Doing Words అండాం. వీటిని ముఖ్యంగా గతంలో జరిగిన పనులు, ఏ రోజు, ఏ సంవత్సరం, ఏ టైమ్లో అని తెలిసినప్పుడు వాడతాం.

- I met him yesterday.
(నిన్న నేను అతడిని కలుసుకున్నాను)
They lost a lot of money last year.
(పోయిన సంవత్సరం వాళ్లు చాలా డబ్బు పోగొట్టుకున్నారు)
అంటే టైమ్ తెలిసిన past actions ను (గతంలో జరిగిన పనులను) past doing words లో (past simple లో) తెలియజేయాలి. past doing words (past simple) ఉదాహరణలు-
go - went
see - saw
write - wrote

Sridhar: Where were you last Evening?
(నిన్న సాయంతం ఎక్కడున్నావు?)

Srikanth: I was at Sankar's. We spent the evening together.
(నేను శంకర్ వాళ్ళింట్లో ఉన్నాను. సాయంత్రం ఇద్దరం కలిసి ఉన్నాం.)

Sridhar: Do you see him everyday?
(రోజూ నువ్వు అతన్ని కలుసుకుంటావా?)

Srikanth: No. He is out some evenings. He attends music classes two or three evenings a week.
(లేదు కొన్నిరోజులు అతను సాయంత్రం ఇంట్లో ఉండడు. వారానికి రెండు, మూడు సాయంత్రాలు సంగీతం నేర్చుకుంటాడు.)

Sridhar: When did he start learning?
(నేర్చుకోవడం ఎప్పుడు మొదలు పెట్టాడు?)

Srikanth: I don't know. I think he has been at, is for at least 6 to 7 months now.
(నాకు తెలియదు. కానీ ఆరేడు నెలలుగా దాని మీదే ఉన్నాడనుకుంటా.)

Sridhar: How about a movie tomorrow? Will you be free?
(రేపు సినిమాకి వెళదామా? రేపు నువ్వు ఖాళీయేనా?)

Srikanth: I will be away tomorrow. I will be free the day after tomorrow.
(రేపు నేనుండను. ఎల్లుండి ఖాళీగా ఉంటాను.)

పై సంభాషణ గమనించండి.
Timeను బట్టి వాడిన verb forms చూశారు గదా? ఈ కింది సంభాషణ మీ friendsతో కానీ, మీతో సహా కరించే వాళ్ళవరితోనైనా practice చేయండి. ఇప్పటివరకు ఈ Spoken English Columns లో ఇచ్చిన వివరాలు మీరు follow అయి ఉంటే, ఈ సంభాషణ మీకు చాలా సులభం. (ఈ కింది పేర్లకు బదులు మీమీ friends పేర్లతో practice చేయండి.)

Ramesh: హాంస్ నరేష్ ఎలా ఉన్నావు?
Naresh: బాగానే ఉన్నా. డ్యాంక్యూ నువ్వు ఎలా ఉన్నావు?
Ramesh: నేను బాగానే ఉన్నా. డ్యాంక్యూ ఏంటి ఇప్పుడు ఇక్కడున్నావ్?
Naresh: ఈ పుస్తకాల పాపులో పొద్దున కొన్ని పుస్తకాలు కొన్నాను. వాటిలో ఒకటి సరిగా లేదు. దాన్ని తిరిగి ఇచ్చేయాలని అనుకుంటున్నా.
Ramesh: ఏంటి ఆ పుస్తకంలో లోపం?
Naresh: కొన్ని పేజీలు లేవు.
Ramesh: ఉదయం కొన్నప్పుడు గమనించలేదా?
Naresh: కొద్దిగా తొందరలో ఉన్నా!
Ramesh: నీకు పుస్తకాలు చదివే అలవాటుందా?
Naresh: చాలా ఎక్కువ చదువుతాను. చదవటం నాకు ఆసక్తి.
Ramesh: సినిమాలు చూడవా?
Naresh: నువ్వు బాగా చూస్తావా?
Ramesh: ఆ. కనీసం వారానికోసారి.
Naresh: రేపు మాకు సెలవు (tomorrowతో begin

చేయండి.) మా కజిన్ జగదీష్ కూడా ఇక్కడుంటాడు. నువ్వెక్కడుంటావు?
Ramesh: ఏమో నాకు తెలీదు. ఎందుకు తెల్సుకోవాలనుకుంటున్నావు?
Naresh: నిన్ను మా ఇంటికి పిలవాలని (want to వాడండి).
Answer:
Ramesh: Hi Naresh? How are you?
(ఈ పలకరింపులు బాగా practice చేయండి)
Naresh: Fine. Thank you. How are you?
Ramesh: Fine too. Thank you. Why are you here?
(How is it you are here?/What brings you here?/How do I see you here now?- వీటన్నిటి అర్థం ఒకటే. ఈ వాక్యాలను బాగా practice చేయండి.)
Naresh: I bought some books in this shop here this morning. One of them is

ఈ మాట కూడా బాగా వాడండి
Ramesh: Do you read a lot?
(Have you/do you have the habit of reading?)
Naresh: Yes, I read a lot. Reading interests me/ I am interested in reading.
Ramesh: Don't you (Do you not) watch movies?
(ఇక్కడ గమనించండి. చూస్తావా? Do you watch?

లమో. అంతా మన practice మీదే ఉంది.
VOCABULARY
Sentence structures ఇంకా బాగా practice చేయాలంటే vocabulary (పదాలు అంటే ఇంకొన్ని మాటలు) తెలుసుకోవాలి.
climb up = ఎక్కడం
climb down = దిగడం
rush = త్వరత్వరగా వెళ్ళడం/ హడావిడిగా వెళ్ళడం/urgentగా దేనినైనా పంపడం.
Hurry up, please = త్వరగా కానీయే.
Why are you in a hurry?
ఎందుకంత తొందర నీకు? /తొందర పడుతున్నావ్?
hurry(హరీ) = తొందర
Crawl (క్రౌల్) = పాకడం
ముఖ్యంగా కాళ్ళు లేని జంతువులు, మరీ ఎక్కువ కాళ్ళున్న జెర్రలు, తేళ్ళూ లాంటివి, ఇంకా నడవలేని వాళ్ళు బోర్లాపడి పాకడం, పిల్లలు, నాలుగు కాళ్ళ జంతువులు పాకడాన్ని creep (క్రీప్-క్రీప్స్, క్రెప్స్) అంటారు. అయితే రెండు మాటలకు పోలిక చాలా నిదానంగా కదలడం. Creep-రహస్యంగా, దొంగతనంగా కదలడం అనే అర్థం కూడా ఉంది.
కలత = worry (వరి);
తాపీగా నడవడం = amble (అంబుల్)
(campలో am లాగా 'అం' పలకాలి)
తొందరపాటు = haste (హెయ్స్ట్)

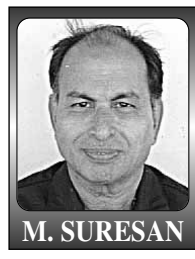
Do you? తో పదాలు ఆదా!

not in a good condition / is in a bad condition. I want to return it.
Ramesh: What's (=What is) wrong with the book?
(What's wrong- ఇది ఇంగ్లీష్ లో సర్వసాధారణంగా

వాడతారు- అర్థం: ఏంటి పొరపాటు, తేడా ఏంటి, తప్పేమన్నానా?)
Naresh: Some pages are missing.
Ramesh: Didn't you (did you not) notice it this morning when you bought it?
సామాన్యంగా చాలామంది కొనడం అనే పదానికి, purchase(s) past doing word 'purchased' వాడుతుంటారు- ఇది పొందిత్యం. మామూలు సంభాషణలో గాని, రచనలో, buy, buys, bought etc. కరెక్ట్. కొనుగోలు అనేందుకు purchase వాడవచ్చు. I have a few purchases to make.
కొన్ని వస్తువులు కొనుగోలు చేయాల్సి వస్తే వీలైనంతవరకు buy, buys, boughtనే వాడండి. సహజంగా ఉంటుంది.
Naresh: I was in a little hurry

చూడవా - Do you not watch / Don't you watch?
Naresh: Do you?
ఇక్కడ Do you watch movies అని పూర్తిగా అనాల్సిన అవసరం లేదు. / Do you see a lot?
Ramesh: Oh, yes. I watch at least one movie a week. / I watch movies at least once a week.
ఇక్కడ కూడా మీరు అలవాటు చేసుకోగలిగితే- Oh, yes, I do. At least once a week.
అని clipped sentences (కుదించిన వాక్యాలు) వాడవచ్చు. అంటే I do= I watch.
Naresh: Tomorrow is/will be a holiday for us. My cousin Jagadish also will be here tomorrow. Where will you be?
Ramesh: I don't (do not) know. Why do you want to know?
Naresh: I wish to/want to invite you to my place.
చూశారు. మనం ఇంతవరకు Spoken English లో తెలుసుకున్న కొద్ది అంశాలతోనే ఎంత సంభాషించగ

PRONUNCIATION GUIDE
1) Englishలో hitting, betting, selling, humming, cunning లాంటి మాటలలో వచ్చే రెండక్షరాలూ కాకుండా ఒక అక్షరమే పలకాలి.
hitting = హిటింగ్
betting = బెటింగ్
selling = సెలింగ్
humming = హుమింగ్
cunning = కనింగ్
(హిటింగ్, బెటింగ్, సెలింగ్ etc అనకూడదు)
2) Looked, booked, talked, pressed, jumped - ఇటువంటి మాటల్లో చివరి 'ed'ని t గా పలకాలి.
Looked= Lookt; talked=talkt etc.

మీరూ రాయండి!
స్కౌకెన్ ఇంగ్లీష్ లో మీ సందేశాలను స్కౌకెన్ ఇంగ్లీష్, ప్రతిభ, ఈనాడు, సోమాజిగూడ, హైదరాబాద్-82 చిరునామాకు పంపించవచ్చు.
email: pratibha@eenadu.net

ప్రశ్న: 'She has had this job for the last one year'. 'She has been this job for the last one year' ఈ రెండు వాక్యాలకు తేడా ఏమిటి?
- విజయలక్ష్మి, విజయవాడ

జవాబు: 'She has had this job for the last one year' అన్నా. She has been in this job for the last one year' అన్నా అర్థం ఒకటే. ఆమెకు ఈ ఉద్యోగం ఒక సంవత్సరంగా ఉందని మొదటి వాక్యానికి అర్థం. రెండో వాక్యానికి అర్థం- ఆమె ఈ ఉద్యోగంలో సంవత్సరం నుంచీ ఉంది.

'She has been this job for the last one year అనే వాక్యం కరెక్ట్ కాదు. She has been in this job అనాలి (in ఉండాలి).
ప్రశ్న: Simple present tenseలో subject's singularలో ఉన్నప్పుడు verbకు 's' గాని, 'es'గాని చేరుస్తారు. Subject - 'I' ఉన్నప్పుడు verbకు 's', 'es' చేర్చరెండుకు?
- ఎం. భానుచందర్, మద్దివానిపాలెం

జవాబు: Simple presentలో Singular subjects అన్నింటికి Verbకు 's' / 'es'చేర్చు. III Person singular subjects- He, She, It కు

మాత్రమే 's' / 'es' చేరుస్తాం.
ప్రశ్న: 'నేను ఆ పని చేయిస్తాను'. దీనిని ఇంగ్లీష్ లో ఎలా అంటారు?
- జె.కె ప్రసాద్, కడప

జవాబు: I will make him / her / them / you do it.
ప్రశ్న: I got married, I was married ఈ రెండు వాక్యాలు సరైనవేనా? ఏ సందర్భంలో ఎలాంటి వాక్యాన్ని ఉపయోగించాలి?
- ఎల్. నాగేశ్వరరావు, గుడివాడ

జవాబు: I got married, I was married రెండూ కరెక్ట్. అర్థంలో మాత్రం కొద్దిగా తేడా ఉంటుంది. I got married = నాకు పెళ్ళయింది (ఏ రోజు, ఏ సంవత్సరం తదితర వివరాలు సందర్భాన్ని బట్టి clearగా ఉంటే).
Ex: I got married (on Monday last/ last year / in 2004 / 22nd June etc.)
I was married = దీని అర్థం అప్పటికే నాకు పెళ్ళయిపోయిందని.
Q: Were you married (at the time)?
A: yes, I was married.

Pranav: How is everybody, Praveen?
(ప్రవీణ్! అందరూ ఎలా ఉన్నారు, కుశలమా?)

Praveen: Not bad, I suppose. How is it with you?
(బాగానే ఉన్నానునుకుంటున్నా. నువ్వెలా ఉన్నావ్?)

Pranav: Fine. Thank you.
(బాగానే ఉన్నా)

పైవన్నీ కూడా పలకరింపు మాటలే. మీ ఫ్రెండ్స్ను, సన్నిహితులను కలుసుకున్నప్పుడు ఇలా పలకరింపు మాటలు వాడుతుండండి.

Praveen: How about practising the following exercise? (How about అనే మాట సంభాషణ ప్రారంభానికి Englishలో తరచు వాడతారు. అంటే ఈ exerciseను practice చేద్దామా? అని అర్థం)

Pranav: It suits me fine.
ఇది కూడా తరచు మన సమ్మతిని తెలియ జేయడానికి వాడతాం.
Let's (= let us) see what it is.

(ఎంటో చూద్దాం/చూడనీ)

Exercise -1:

ఈ కింది వాక్యాల్లోని subjectను, He/she/It గా మార్చి, అందుకు తగిన మార్పులు మిగతా sentenceలో చేసి practice చేయండి.

eg:
I know the subject well.
(నాకు ఆ సబ్జెక్ట్ తెలుసు)

ఇక్కడి subject 'I'. కి బదులు, He/She (ఇక్కడ it పెడితే సరైన అర్థం రాదు కాబట్టి వదిలేయండి.) లేకపోతే ఏ పేరైనా Shraavan అనో, Anjali అనో వాడవసుకోండి. అప్పుడు I know the subject well అనే వాక్యం He/She/Shraavan/Anjali knows the subject well. గా మారుతుంది.

eg2:
These books give a lot of information.
(ఈ పుస్తకాలు చాలా సమాచారాన్ని ఇస్తాయి.)
ఈ sentenceలో subject 'These books'. 'These books' కు బదులు He/She/ఎవరి పేరైనా(Ramu/Sita) / this book/it, subject గా వాడితే
These books give a lot of information అనే వాక్యం
He/She/Ram/Sita/This book/ It gives a lot of information గా మారుతుంది.

ఇప్పుడు ఇక్కడ ఇచ్చిన కొన్ని sentenceలోని subject ను He/She/It/Any name (ఏ వ్యక్తి పేరయినా, ఏ వస్తువు పేరయినా) పెట్టి practice చేయండి.

- సూచన: 'pron' -అంటే pronunciation అని.
- I think I am right.
(నేను రైట్ అనుకుంటున్నాను).
  - They help their father quite often.
(వాళ్లు వాళ్ల నాన్నకు తరచు సహాయపడతారు.)
pron: often ఆఫన్/అఫ్ట్
  - My dogs often trouble my neighbours.
(నా కుక్కలు మా పొరుగు వాళ్లను తరచు ఇబ్బంది పెడుతుంటాయి.)
ఇక్కడ subject 'My dogs' - దీన్ని మీరు His/Her/any name పెట్టి చెప్పండి. 'My dog'తో కూడా చెప్పండి.
  - I go to temple on Fridays.
  - Good children always obey their parents.
(బుద్ధిమంతులైన పిల్లలు వాళ్ల parents కు విధేయంగా ఉంటారు.)
pron: obey ఒబెయ్ = అణకువగా ఉండడం, మాట వినడం, విధేయత కలిగి

మీరూ రాయండి!
స్కాకెన్ ఇంగ్లీష్లో మీ సందేహాలను స్కాకెన్ ఇంగ్లీష్, ప్రతిభాడెస్, ఈనాడు, సోమాజూరు, హైదరాబాద్-82. చిరునామాకు పంపించవచ్చు.
email: pratibha@ eenadu.net

- ఉండడం.
children (plural) - child (singular)
child కు బదులు మామూలుగా he/she కాకుండా It అంటారు.
- Do snakes lay eggs?
(పాములు గుడ్లు పెడతాయా?)
pron: lay : (లెయ్) = గుడ్లులాంటివి పెట్టడం
  - These hotels do good business.
do good business = వ్యాపారం బాగా ఉండడం
  - Why do students waste time?
(విద్యార్థులు సమయం ఎందుకు వృథా చేస్తారు?)
  - How well they swim!
(వాళ్లు ఎంత బాగా ఈడుతారో!)
ఇది ఆశ్చర్యార్థకం (exclamation)!. question కాదు.
  - Do I look ill?
(నేను అనారోగ్యంగా కనిపిస్తున్నానా?)
  - Where do they work?
(వాళ్లు ఎక్కడ పనిచేస్తారు? / వాళ్ల ఉద్యోగం ఎక్కడ?)
  - Do you go to movies often?

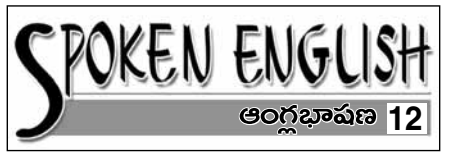

- ★ ★ ★
- Pranav:** Well, how was that exercise?
(ఎలా ఉండా exercise?)
- Praveen:** Which exercise do you mean?
(ఏ ఎక్సర్ సైజ్ గురించి నువ్వు మాట్లాడు తున్నావు?)
- Pranav:** The last exercise about rewriting sentences after changing the sub-

రాము: ఆమె చాలా బాగా గీస్తుంది. గతవారం బహు మతి కూడా తెచ్చుకుంది. (get వాడండి.)
రఘు: గీయడం ఎక్కడ నేర్చుకుంది?
రాము: సొంతంగానే నేర్చుకుంది.
Answer:
Raghu: Who drew that picture?
Ramu: Lata
Raghu: Does she draw so well?
Ramu: She draws very well. She got even a prize last week.
(even a prize= బహుమతి కూడా)
Raghu: Where did she learn it?
Ramu: She learnt it on her own.
(on her own = సొంతంగా, on my own = నా అంతట నేనే, on their own = వాళ్లంతట వాళ్లే, on his own = అతనంతట అతనే)
మళ్ళీ draw అనే మాటను తీసుకుందాం. దీనికి రెండు అర్థాలు తెలుసుకున్నాం కదా.

మాట ఒకటే అరాలు వేరువేరు!

- (మీరు తరచు సినిమాలకెళ్తారా?)
- What do they think of this plan?
(వాళ్లు ఈ పథకం గురించి ఏమనుకుంటున్నారు?)
  - What do they do in the evenings?

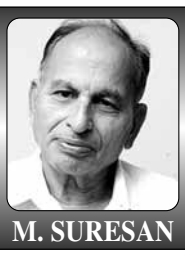
- (వాళ్లు సాయంత్రాలు ఏం చేస్తారు?)
- Do you like tea? What do they prefer, coffee or tea?
(నీకు టీ ఇష్టమా? వాళ్లకు ఏది ఎక్కువ ఇష్టం, టీనా కాఫీనా?)

- Answers:**
- He/She/any name thinks he/she is right.
  - He/She/any name helps their/his/her father quite often.
  - My dog/It/He/She often troubles my/ his/ her neighbours.
  - He/ She/any name goes to temple on Fridays.
  - He/ She/ A good child/ It/ any name obeys his/her/its/ any name's parent.
  - Does a snake/It lay eggs?
  - This hotel/It does good business.
  - Why does a student waste his/her/any name's time?
  - How well he/she /any name/ It (జంతువు అయితే) swims?
  - Does he/she/any name look ill?
  - Where does he/she/any name work?
  - Does he/she/any name go to movies often?
  - What does he/she/any name think of this plan?
  - What does he/she/any name do in the evenings?
  - Does he/she/any name like tea? What does he/she prefer?

ject?
(ఇంతకు ముందరిది. sentences లో subject మార్చి రాయడం)

Praveen: It helps us to know when to use the 1st RDW- Regular Doing Words (come, go లాంటివి), 2nd RDW (comes, goes లాంటివి), do, does.

(ఇవి 1st RDW, 2nd RDW, do, does లాంటివి తెలుసుకో డానికి ఉపయోగడతాయి)

ఈ కింది మాటలు ప్రాక్టీస్ చేయండి.
సంభాషణలో వాడుతూ ఉండండి.
turn on the tap/turn the tap on= పంపు వదలడం
turn off the tap/turn the tap off= పంపు కట్టే యడం

Ram: Turn on the tap please, I need some water.
(కాస్త పంపు తిప్పండి. నాకు నీళ్లు కావాలి.)

Shyam: As soon as you draw enough water, please turn it off. Don't waste water.
(మీకు కావాల్సినన్ని నీళ్లు తీసుకున్న తరువాత పంపు ఆపేయండి. నీళ్లు వృథా చేయకండి.)
ఇక్కడ draw అనే మాట చూడండి.

draw:
1) నీళ్లు లాంటివి తోడడం, చేదడం
We draw water from the tap/ the well/ the river etc.,
2) draw కు రెండో అర్థం మనందరికీ తెలుసు. బొమ్మలు వేయడం.
Bapu draws beautiful pictures
(బాపు అందమైన బొమ్మలు గీస్తారు)
1st RDW= draw, 2nd RDW = draws, Past Doing Word = drew.
ఈ కింది సంభాషణ Englishలో ప్రాక్టీస్ చేయండి.
రఘు: ఆ బొమ్మ గీసిందెవరు?
రాము: అత
రఘు: ఆమె అంత బాగా గీస్తుందా?

- draw = ఏదైనా ఎక్కడైనా regular గా supply పొందడం.
నేను ఈ బూత్ లోనే పాలు తీసుకుంటాను.
I draw milk from this booth.
People of this area draw milk from this booth.
- draw= bank లోంచి సొమ్ము తీసుకోవడం.
He drew Rs. 5000 from the bank.
withdraw అని కూడా అనవచ్చు.
- draw= పొందడం
Freedom fighters drew inspiration from Gandhi.
స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు గాంధీ నుంచి స్ఫూర్తి పొందారు.
pron: Inspiration ఇన్ స్పిరేషన్ = స్ఫూర్తి
- సమాచారం పొందడం = draw information
The police were unable to draw information from the accused.
(పోలీసులు నిందితుడి నుంచి సమాచారం పొంద లేక/ రాబట్టలేకపోయారు.)
accused (అక్యూజ్డ్) = నిందితుడు (చట్ట పరిభాష).

Q&A

ప్రశ్న: జూన్ 24 'ప్రతిభ' స్కాకెన్ ఇంగ్లీష్ Q&A శీర్షికలో ఎం. మోహన్ రావు, హన్మకొండ నుంచి 'ఎప్పుడైనా మోసేవారి మీదే ఇంకా భారం పడుతుంది' అనే వాక్యానికి సమానమైన english proverb ఉంటే చెప్పమని అడిగారు. దానికి సరైన proverb లేదని చెప్పారు. కానీ అదే అర్థంలో ఒక saying ఉంది కదా?
'All lay loads on a willing horse'
- జె. బెనితా డేవిడ్, కర్నూలు

జవాబు: అవును. Thank you very much బెనితా డేవిడ్. One is never too old to learn (ఎంత వయసు వారైనా తెలుసుకోవాల్సినవి ఉంటాయి) అనేది ఎప్పుడూ కరెక్ట్.

Ajitha: Hi Naresh, how goes Life?
(చాల పలకరింపు మాటల్లో ఇది కూడా ఒకటి. Practice చేసి వాడండి. దీనర్థం, ఎలా ఉన్నావు అని)

Naresh: No regrets. Getting on.
(బాధలేమీ లేవు. ఏదో జరిగిపోతోంది.)

Ajitha: Did you go through the Eenadu this morning?
(ఈ రోజు పొద్దున 'ఈనాడు' చదివావా?)

Naresh: No, I didn't. What's new?
(లేదు. ఏమైనా విశేషం ఉందా?)

Ajitha: Don't you (Do not you/Do you not) read the newspaper?
(న్యూస్ పేపర్ చదవవా?)

Naresh: I do, of course. But this morning I was in a hurry. I just ran through the headlines. My sister reads the paper in detail.
(చదువుతాను. కానీ పొద్దున హడావిడిలో హెడ్ లైన్స్ మాత్రం చదివా. మా చెల్లెలు పేపర్ మొత్తం చదువుతుంది.)

Ajitha: Does she?
(అవునా?)

ఈ సంభాషణలో 'do, does, did' ఎలా వాడాలో చూశారు కదా. ఇంతకు ముందు కూడా వీటిని వివరించాం. మళ్ళీ మరచిపోకుండా ఉండేందుకు ఈ కింది వాక్యాలు ఇంగ్లీష్ లో ప్రాక్టీస్ చేయండి.

eg:
1)
Pavan: నిన్న మీ కారుకేమయింది?
(అవడం- happen. what, who తర్వాత కొన్ని సందర్భాల్లో questionsలో 'do', 'does', 'did' రావు. eg: మీకెవరిచ్చారు ఆ పుస్తకం? Who gave you the book?)
(What happened to your car yesterday?)

Prakash: అది ఛారిలో ఆగిపోయింది.
(It broke down yesterday.)
(కారు, యంత్రాలు పనిచేయకపోవడం- break down)

Pavan: అది తరచూ ఆగిపోతుంటుందా?
(Does it break down frequently?)

Prakash: తరచూ జరగదు. నిన్న మాత్రం ఉన్నట్టుండి ఆగిపోయింది.
(No, it doesn't (does not)).

No తో కూడా ఆగిపోవచ్చు. కొంచెం clear గా అయితే, No, it doesn't అంటే చాలు.
No it doesn't breakdown frequently అని పూర్తిగా చెప్పాల్సిన పనిలేదు.

2)
Pradeep: Sreenivas sings well.
(శ్రీనివాస్ బాగా పాడతాడు).

Prasanth: Does he?
(అవునా? /పాడతాడా?)
ఇక్కడ కూడా does he sing so well అని పూర్తిగా అనాల్సిన పనిలేదు.

3)
Vinai: She scored the highest marks in last week's exam.
(గత వారం పరీక్షలో ఆమెకు అందరి కన్నా ఎక్కువ మార్కులు వచ్చాయి.)

Varun: Did she?
(ఇక్కడ కూడా Did she score... అని పూర్తిగా అనాల్సిన అవసరం లేదు.)
అలాగే అవును, కాదు పదాలకు కూడా do, does, did

వాడవచ్చు.
eg:
1)
Laxman: Did you meet Ram yesterday?
Bharat: Yes, I did.
మామూలుగా అయితే, Yes I met him అంటారు.
Conversational గా అయితే 'Yes I did' చాలు.
2)
Divya: Does she sing well?
Deepika: She does, very well.
conversational గా She does అంటే చాలు.
మామూలుగా అయితే, Yes, she sings very well అంటారు.
3)
Champa: Do you practice the game regularly?
Charan: Oh, yes, I do.
I practice the game regularly అని మొత్తం అనకుండా, 'I do' అంటే సహజంగా ఉంటుంది.
4)
Prameela: Does Kranthi meet you often?
Prasanthi: No, she doesn't (= does not)
ఇక్కడ answer, 'no' కాబట్టి she doesn't అంటారు.
No, she does not meet me often అని పూర్తిగా అనక్కరలేదు.

5)
Sekhar: Did you talk to Kalyan yesterday?
Chandra: No, I didn't (= did not)
పూర్తిగా No, I did not talk to him. అనాల్సిన పనిలేదు.
6)
Mallik: Do you like cricket?

SPOKEN ENGLISH

ఆంగ్లభాషణ 13

Madhav: No, I don't (= do not)
I don't like cricket అని పూర్తిగా అనక్కరలేదు.
ఈ కింది conversation పరిశీలించండి. Do, does did లాగానే am, is, are, was, were లతో క్లుప్తంగా responses ఇవ్వవచ్చు.
1)
Padma: Are you a teacher?
(మీరు టీచరా?)
Prakash: Yes I am. (అవును)
Yes, I am a teacher అనక్కరలేదు.
2)
Sita: Is Uma a good singer?
Alivelu: No, she isn't (= is not)
(ఆమె కాదు)
3)
Ramesh: Are you students?
Jagan & Naresh: No, we aren't/yes, we are

(పై జవాబుల్లో 2 లో No, she is not a good singer అని కాని, 3 లో No, we are not students అని కానీ పూర్తిగా అనక్కరలేదు)
కొంచెం హేళనగా జవాబివ్వడానికి కూడా ఈ clipped responses- కుదించిన స్పందనలు- వాడుతుంటారు.
ఈ కింది సంభాషణ చూడండి.
Govind: I play better than Sachin.
(నేను సచిన్ కంటే బాగా ఆడతాను.)
Govardhan: Oh, do you? People don't know that, unfortunately
(ఓహో, అలాగా? ప్రజలకది తెలియదు, దురదృష్టం - ఇది హేళన)

Suman: అది గొప్పదో కాదో నాకు తెలీదు, కాని one of the hottest అని మాత్రం తెలుసు.
6)
Madan: నువ్వు చాలా మంచివాడిలా కనిపిస్తున్నావు. (seem; a good fellow వాడండి)
Manoj: అవునా? అది నీ మంచితనం వల్ల
7)
Mukund: వాళ్లు భారతీయులూ?
Murari: కారు/ అవును.
8)
Nelson: ఈ పుస్తకాల మీవో?
Neeraj: అవును. అవన్నీ నావే/కావు.
9)
Taruni: మీరు టీవీ సీరియల్స్ చూస్తారా?
Sania: అవును చూస్తాను/చూడను.
Taruni: అవి ఆసక్తిగా ఉంటాయా.
Sania: అవును/కాదు ('are' వాడండి)
10)
Bhaskar: వాళ్ళిక్కడ ఉండేవాళ్ళా? (were వాడండి)
Bhanu: అవును/కాదు (were వాడాలి)
11)
Teacher: ఈ ప్రశ్న కష్టమా?
Pupil: అవును/కాదు (is రావాలి)

Answers:
1)
Pratima: Do you speak Tamil?
Pratibha: Yes, I do / No, I don't.
2)
Janaki: Does Venu like Tennis?
Jayanthi: Yes, he does / No, he doesn't.
3)
Shyam: I want to become the CM
Sundar: Oh, do you? Is that enough?
4)
Prabhat: Kamal left for/went to Mumbai yesterday
Praveen: Did he? Why?
5)
Sukumar: Our city is the best in A.P.
Suman: Oh, is it? which city is it?
Sukumar: Vijayawada
Suman: I don't know whether it is the best, but I know it is one of the hottest places.
6)
Madan: You seem/appear to be a good fellow
Manoj: Do I? That's because of your goodness.
7)
Mukund: Are they Indians?
Murari: No, they aren't / yes, they are
8)
Nelson: Are these books your's?
Neeraj: Yes, they are all mine / No, they aren't. (= are not)
9)
Taruni: Do you watch TV serials?
Sania: Yes, I do / No, I don't (=do not)
Taruni: Are they interesting?
Sania: Yes, they are / No, they aren't
10)
Bhaskar: Were they here?
Bhanu: Yes, they were / No, they weren't
11)
Teacher: Is this question difficult?
Pupil: Yes, it is / No it isn't

ప్రశ్న: 'Best' కు ముందు First, second, next అనే పదాలు ఉపయోగించవచ్చా?
- జి.వి.శ్రీదేవి, అమడాలవలస

జవాబు: 'First best' అని అనం. ఎందుకంటే, 'best' లోనే first అనే భావం ఉంది. next best, second best, third best... అనవచ్చు.

ప్రశ్న: Interrogative sentences లో helping verbs ను ఉపయోగించేటప్పుడు was లేదా did ఏయే సందర్భాల్లో వాడాలి? కింది వాక్యాల్లో ఏది సరైనదో తెలపండి.
1) What was he do?
2) What did he do?
- ఎస్.ఐ.కె., లక్ష్మణ్ణి పేట

జవాబు: మొదటి వాక్యం కరెక్ట్ కాదు. was తర్వాత, అంటే ఏ 'be' form తర్వాత కూడా, do, go, come, walk లాంటి 1st RDW (1st Regular Doing Words) రావు. ఇక్కడ was do అనేది English కాదు. రెండో వాక్యం 'What did he do?' కరెక్ట్. ఇక్కడ verb: did do = did. Answer: He played / sang; He did not do anything లాగా రావచ్చు.

ప్రశ్న: This stone was laid by somebody అనే వాక్యంలో 'laid' గురించి వివరించగలరు. అలాగే lying అనే, lie అనే verbs కు, laid అనే verb కు present, past, past participle తెలపండి.
- శ్రీను, భద్రాచలం

జవాబు: This stone was laid by somebody ఇక్కడ stone అంటే పునాదిరాయి. అంటే, Dams, బిల్డింగ్స్ లాంటి నిర్మాణాలు ప్రారంభించేటప్పుడు VIPలు పునాదిరాయి వేయడం / శంకుస్థాపన చేయడం.
The CM laid the foundation stone for the bridge.
(ముఖ్యమంత్రి పంతెనకు పునాదిరాయి వేశారు / శంకుస్థాపన చేశారు.)
lie (present tense) (అబద్ధం చెప్పడం), lied (past tense), lied (past participle).
lie (present) (పడుకోవడం, విశ్రాంతి తీసుకోవడం...), lay (past), laim (past participle).
lay (present) (ఉంచడం, గుడ్లు పెట్టడం, శంకుస్థాపన చేయడం), laid (past), laid (past participle).

Let's go to a movie

వృత్తిభ

eg:
1) What gives light and heat to the world?
 (ప్రపంచానికి వెలుగును, వేడిని ఇచ్చేది ఏది?)
2) What happened yesterday?
 (నిన్న ఏం జరిగింది?)

ఈ రెండు వాక్యాల్లో what తర్వాత does give అని కానీ, did happen అని కానీ అనం. అలాగే, 'who' తర్వాత కూడా.

eg:
1) Who knows the answer?
 (సమాధానం ఎవరికి తెలుసు? 'Who does know?' అనం.)
2) Who gave you the book last night?
 (నిన్న రాత్రి నీకు ఆ పుస్తకం ఎవరిచ్చారు? - Who did give you? అనం.)

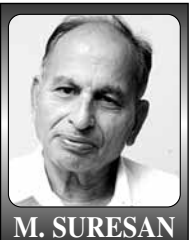
Ram: నువ్వు బాగా డ్రైవ్ చేస్తావా? (Good at driving/well రెండూ వాడండి)
Rahim: నువ్వు చూస్తావా ఎలా చేస్తానో? రా, కాస్త దూరం వెళ్దాం.
 (కారు, బస్ లాంటి వాటిలో వెళ్డం - ride)

SPOKEN ENGLISH ఆంగ్లభాషణ 14

Answer:
Ram: What happened yesterday?
Rahim: My car broke down.
Ram: Does it breakdown often?
Rahim: No. It doesn't usually. Only yester-

eg:
1) సినిమాకేడాం పద.
 Let's (= Let us) go to a movie
2) కాఫీ తాగుదాం
 Let's have Coffee
3) ఇంటికి వెళ్దాం పద.
 Let's go home
4) ఇంగ్లీష్ లో మాట్లాడుకుందాం
 Let us (Let's) converse in English
5) ఇంగ్లీష్ నేర్చుకుందాం
 Let's (Let us) learn English.

II.
 'Let' అంటే ఇంకో అర్థం చేయనివ్వ, తిననివ్వ, చూడనివ్వలాంటి భావం (= సమ్మతించడం)
1) వాడిని ఇక్కడికి రానియండి.
 Let him come here
2) వాళ్లను వెళ్లనియండి.
 Let them go
3) నన్ను మాట్లాడనియండి.
 Let me talk
4) ఆవిడను పాడనియండి.
 Let her sing
5) నన్ను వినినీయండి.
 Let me hear

M. SURESAN

III.
 Let అంటే ఇంకో అర్థం సమ్మతించడం (allow)
1) మళ్ళీ వాడిని ఇక్కడికి రానియను
 I don't let him come here again.
2) వాడిని టైమ్ వేస్ట్ చేయనివ్వకు
 Don't let him waste time/ Let him not waste time.
3) దీన్ని వాడికి తెలియనివ్వకు
 Don't let him know it / Let him not know it.
4) ఆవిడతో వాడిని మాట్లాడనివ్వకు
 Don't let him talk to her.
5) వాడిని ఇక్కడ ఉండనివ్వకు
 Don't let him stay here/ Let him not stay here.
6) మేం పిల్లలను మాట్లాడనివ్వకు
 We don't let children talk.
 ఈ వాక్యాలన్నింటిలో let అంటే allow అని తెలుస్తోంది కదా.

రానీ...రానీ... వస్తే రానీ!!

Venkat: Someone wants to see you.
 (ఎవరో మిమ్మల్ని చూడాలనుకుంటున్నారు.)
Venu: Let him come in. (లోపలికి రమ్మనండి.)
Venkat: He wants to talk you sir.
 (ఆయన మీతో మాట్లాడాలనుకుంటున్నారు.)
Venu: Ok, what does he want to talk to me?
 (సరే, ఆయన నాతో ఏం మాట్లాడాలనుకుంటున్నాడు?)
Venkat: I do not know.
 (నాకు తెలియదు.)
Venu: Ok, let him talk. First of all let him come in.
 (సరే, అతడిని మాట్లాడనియండి. ముందు లోపలికి రానియండి.)
 పై సంభాషణలో let వాడుక గమనించండి. దీన్ని మన సంభాషణలో సర్దుసాధారణంగా వాడుతుంటాం.
 English లో I RDW (Regular Doing Words-go, come లాంటి verbs)ను notతో questions లో వాడినప్పుడు 'do'; II RDW (goes, comes లాంటి verbs) కు questionsలో 'not' తో వాడినప్పుడు 'does'; Past Doing Words (PDW- went, came లాంటి verbs) కు 'not' తో questions లో వాడినప్పుడు 'did' వస్తుందని తెలుసుకున్నాం. అయితే కొన్ని సందర్భాల్లో what, who తర్వాత do, does, did అనేవి రావని గమనించాలి.

ఈ సంభాషణ practice చేయండి.
Ram: నిన్న ఏం జరిగింది?
Rahim: నా కారు పాడైపోయి ఆగిపోయింది (break down వాడండి.)
 (break down అంటే కారు, లారీ, బస్, ఏదైనా యంత్రం చెడిపోయి ఆగిపోవడం)
Ram: తరచూ చెడిపోయి ఆగిపోతుందా?
Rahim: లేదు, లేదు. నిన్ను మాత్రమే జరిగింది.
Ram: దాన్ని ఎవరు రిపేరు చేశారు?
Rahim: దగ్గర్లోనే ఉన్న మెకానిక్.
 (nearby= దగ్గరున్న)
Ram: నువ్వు డ్రైవ్ చేస్తావా?
Rahim: చేస్తాను.
Ram: నీకు డ్రైవరున్నాడా? నువ్వే డ్రైవ్ చేస్తావా?
Rahim: డ్రైవర్ లేదు. నేనే డ్రైవ్ చేస్తా.

day.
Ram: Who repaired it?
Rahim: A nearby mechanic.
Ram: Do you drive?
Rahim: Oh, Yes, I do.
Ram: Have you/ Do you have a driver, or do you drive it yourself?
Rahim: I don't have a driver. I drive it myself.
Ram: Do you drive well? / Are you good at driving?
Rahim: (Do you) Want to see how I drive? Come, let's have a ride.
 ఇక్కడ 'let' ఉపయోగించి చూడండి.
 ఇలాంటి సందర్భాల్లో 'let' అంటే ఏదైనా పని చేద్దాం అని సూచించడం.

ప్రశ్న: Being ను సాధారణంగా passive voiceలో వాడతాం. కానీ He is being difficult వాక్యంలో being ను ఏవిధంగా వాడారో తెలియజేయగలరు. Actually being తర్వాత verb past participle లో ఉండాలి కదా! being ను ఏ సందర్భంలో వాడతారో తెలియజేయగలరు.
 - యం. సర్పరాజ్ సవాజ్, కర్నూలు
జవాబు: He is being difficult- అంటే అతను ఇప్పుడు సమస్యగా ఉన్నాడు అని అర్థం. ఇక్కడ 'is being' అంటే ఇప్పుడు ఉండడం (continuous), is being తర్వాత past participle ఉంటే అది passive voice అవుతుంది.
 The letter is being written (రాయబడుతూ ఉంది I am/We are writing the letter కు passive). is being పక్కన difficult లాంటి గుణాలను తెలిపే మాటలుంటే అవి ఉండే వాళ్ళగా ఉన్నారని అర్థం.
 I am being good to you.
 నీ పట్ల నేను మంచిగా ఉంటున్నాను (ఇప్పుడు).
 He is being harsh.

అతడు చాలా కఠినంగా ఉన్నాడు అని అర్థం.
ప్రశ్న: వ్యాకరణ సూత్రాలను అనుసరించి
 What will you be?
 Where will you be?
 What will your plan be?
 How will your plan be?
 అని ప్రశ్న వాక్యాలు ఉండాలి. ప్రశ్నలో సజ్జెక్టు ముందు will be/ shall be/ can be/ may be రాకూడదు కదా! కానీ ఇటీవల మీరు స్పృకెన్ ఇంగ్లీష్ ఆలో భాగంలో రాసిన సంభాషణలో What will be your plan? అని రాశారు అది తప్పు కదా! ఒప్పు అయితే గ్రామర్ సూత్రం తెలియజేయగలరు.
 - అల్లంరాజు కృష్ణగీతార్జున, నిడదవోలు
జవాబు: What will be your plan? కరెక్ట్. అయితే మీ సందేహం కూడా సరైనదే. what తో ప్రారంభించే ప్రశ్నలకు కొన్ని సందర్భాల్లో will be, shall be లు కలిపే వస్తాయి. ఇవి 'what questions' కు మాత్రమే. అయితే What will your plan be? అనడం కూడా కరెక్ట్. ఎక్కువగా What

will be your plan? అంటాం.
ప్రశ్న: having ను ఏయే సందర్భాల్లో వాడతారు? ఈ పదం వచ్చినప్పుడు verb కూడా past participle లోనే వాడాలా? ఉదాహరణలతో వివరించండి.
 - కారె రవికుమార్, భోగాపురం
జవాబు: I, We, You, They అయితే have అంటాం. He, She, It అయితే has అంటాం.
a) I/We/You/My friends (they) have the book.
b) My friend (He/She) has the book.
c) The fan (It) has three blades.
 have/has రెండు అర్థాలు:
 1. ఏదైనా ఒకరికి ఉండడం (కలిగి ఉండడం).
 పై వాక్యాల్లో have అర్థం ఇదే.
 2. తినడం, తాగడం (ఆహారం)
a) I have coffee in the mornings.
 (నేను ఉదయం కాఫీ తీసుకుంటాను.)
b) My mother has breakfast at 8 AM.
 (అమ్మ ఉదయం ఎనిమిదింటికి బ్రేక్ ఫాస్ట్ చేస్తుంది.)

am having, is having, are having అనేవి తినడం, తీసుకోవడం అనే అర్థానికే వాడతారు. కలిగి ఉండడం అనే అర్థంతో వాడరు.
 I am having a car అంటే నేను కారును తింటున్నాననే వివరించాడని వస్తుంది.
 నాకు కారుంది- అనడానికి I have a car.
 నా స్నేహితుడికి ఒక కొడుకు, ఒక కూతురు ఉన్నారు.
 My friend has a son and a daughter.
 My friend is having a son and a daughter.
 అంటే వచ్చే వివరించాడని- ఆయన వాళ్లను తింటున్నారని కదా!
 కాబట్టి ఇటువంటిచోట్ల am having / is having / are having వాడం.
 I am having tea, because coffee is not available. ఇక్కడ am having correct.
 (కాఫీ లేదు కాబట్టి టీ తాగుతున్నాను)
 She is having a beautiful necklace.
 ఇది రైట్ కాదో చూడండి. కాదుకదా. ఆమె నెక్లెస్ ను తినదు. కాబట్టి she has a beautiful necklace అనాలి. having కు సంబంధించి మరిన్ని విషయాలు రాబోయే వ్యాసాల్లో చర్చిద్దాం.

Murali: Hi Sravanthi, keeping well?
(సవంతీ, బాగున్నావా?)
ఇది కూడా పలకరింపే. మీ conversation లో వాడండి.

Sravanthi: I am, of course. How about you?
(నేనుకూలాసానే. నీ సంగతి?)
(How about you? = నీ సంగతి)

Murali: I am OK. I saw you at the park last evening.
(బాగానే ఉన్నాను. నిన్న సాయంత్రం నేను నిన్ను పార్కులో చూశాను.)

Sravanthi: But I didn't (= did not) see you. Why didn't you (= did you not) talk to me.
(నేను నిన్ను చూడలేదు. మరెందుకు నాతో మాట్లాడలేదు?)

Walk - not తో/ question లో do walk
Walks - not తో/ question లో does walk
(For Regular actions)
అలాగే Past Doing Words (came, walked, talked, sang, stood లాంటి verbs) కు not తో, question లో 'did' వస్తుంది. (మళ్ళీ గుర్తుంచుకోండి. టైమ్ తెలిసిన past action కు Past Doing Word వాడతాం.)

He sang well yesterday.
(నిన్న బాగా పాడాడు)
నిన్న బాగా పాడలేదు (అంటే not తో)
He did not sing well yesterday.
'did' not తో రావడం గమనించండి.
నిన్న బాగా పాడాడా? (ఇది question)
Did he sing well yesterday?
ఇక్కడ question లో కూడా 'did' రావడం గమనించండి.
నిన్న ఎలా పాడాడు?
How did he sing?
ఎప్పుడు పాడాడు?
When did he sing?

How about you?

Murali: I had a call from home. My mother wanted me immediately. So I rushed home.
(నాకు ఇంటి నుంచి ఫోన్ వచ్చింది. అమ్మ నన్ను వెంటనే రమ్మంది. హడావుడిగా ఇంటికెళ్లాను.)

Sravanthi: I stayed at with my friend Sudha till 7 PM.
(నా స్నేహితురాలు సుధతో రాత్రి 7 గంటల వరకు పార్కులోనే ఉన్నాను.)

ఈ conversation లో verbs- saw, had, wanted, rushed and stayed. అవే Questions లో వచ్చినప్పుడు did see, did talk అవడం గమనించండి. ఈ verbs ను Past Doing Words అంటారు. ఇవి గతంలో మనకు తెలిసిన సమయంలో (ఏ రోజు, ఏ సంవత్సరం, ఏ సమయం, ఏ నెల తదితర వివరాలు) జరిగిన సంఘటనలను గురించి చెబుతాయి. వాటిని మళ్ళీ ఒకసారి గుర్తుతెచ్చుకుందాం.

Past doing Words కు మరికొన్ని ఉదాహరణలు చూడండి.

Regular Doing Words	Past Doing Words
Come, Comes	Came
Sing, Sings	Sang
Like, Likes	Liked
Talk, Talks	Talked
Smell, Smells	Smelt

Regular Doing Words కు not తో questions లో do, does వస్తాయి.
come - not తో/ question లో do come
comes - not తో/ question లో does come

జరిగినవీ... జరగనివీ!

కాబట్టి గుర్తుంచుకోవాల్సిన విషయం-
Past Doing Word ను (past simple form) not తో గాని, question లో గానీ వాడితే did + 1st Regular Doing Word అవుతుంది.
He sang well yesterday.
a) He did not sing well yesterday.
b) Did he sing well yesterday?
sang + not/? = did sing
ఈ కింది వాక్యాలు ఇంగ్లీష్ లో practice చేయండి.
eg: అతను నిన్న ఇక్కడికి వచ్చాడు.
He came here yesterday.

అతను నిన్న ఇక్కడికి రాలేదు.
He did not come here yesterday.
అతను నిన్న ఇక్కడికి వచ్చాడా?
Did he come here yesterday?

- a) ఆమె గత వారం అమెరికా వెళ్లింది.
b) ఆమె గతవారం అమెరికా వెళ్లేదు.
c) ఆమె అమెరికా వెళ్లిందా?
- a) అతను గత సంవత్సరం డిగ్రీ పూర్తిచేశాడు.
b) అతను గత సంవత్సరం డిగ్రీ పూర్తి చేయలేదు.
c) అతను డిగ్రీ ఎప్పుడు పూర్తిచేశాడు?
- a) తరగతులు ఉదయం పదింటికి ప్రారంభమయ్యాయి.
b) తరగతులు ఉదయం పదింటికి ప్రారంభం కాలేదు.
c) తరగతులు ఉదయం పదింటికి ప్రారంభమయ్యాయా?
- a) నిన్న నువ్వు అతడిని కలుసుకున్నావు.
b) నిన్న నువ్వు అతడిని కలుసుకోలేదు.
c) నిన్న నువ్వు అతడిని ఎందుకు కలుసుకున్నావు?
- a) గత వారం వాళ్లు ఇక్కడికి వచ్చారు.
b) గత వారం వాళ్లు ఇక్కడికి రాలేదు.

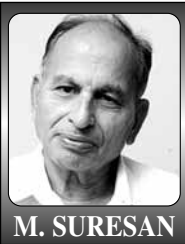
- a) గత వారం వాళ్లు ఇక్కడికి ఎప్పుడు వచ్చారు?
b) గత వారం వాళ్లు ఇక్కడికి ఎందుకు వచ్చారు?
c) గత వారం వాళ్లు ఇక్కడికి ఎందుకు రాలేదు?
- a) నేనామెను మొదట నాలుగేళ్ల క్రితం (ago) కలుసుకున్నాను.
b) నేనామెను మొదట నాలుగేళ్ల క్రితం కలుసుకోలేదు.
c) నువ్వు ఆమెను ఎప్పుడు కలుసుకున్నావు?
d) అప్పుడు ఆమె నీతో ఏం చెప్పింది?
e) అప్పుడు ఆమె నీతో ఏమన్నా చెప్పిందా?

- a) మేం నిన్నటికే ఇవన్నీ సిద్ధం చేశాం.
b) మేం నిన్నటికే ఇవన్నీ సిద్ధం చేయలేదు.
c) మీరు నిన్నటికే ఇవన్నీ సిద్ధం చేశారా?
d) మీరు నిన్నటికే ఇవన్నీ ఎందుకు సిద్ధం చేయలేదు?
e) మీరు నిన్నటికే ఇవన్నీ ఎందుకు సిద్ధం చేశారు?
- a) నేను గత సంవత్సరం నెల్లూరులో చదివాను.
b) నేను గత సంవత్సరం నెల్లూరులో చదవలేదు.
c) నువ్వు ఎక్కడ చదివావు?
d) నువ్వు నెల్లూరులో చదివావా?
- a) నిన్న నేను సినిమాకు వెళ్లాను.
b) నిన్న నేను సినిమాకు వెళ్లేదు.
c) నువ్వు నిన్న సినిమాకు వెళ్లావా?
d) నిన్న నేను సినిమా కెళ్లానా?
e) నిన్న నువ్వు సినిమాకు ఎందుకెళ్లావు?
f) నిన్న నేను ఏ సినిమాకు వెళ్లాను?
- a) హేమంత్ గత వారం కారు కొన్నాడు.
b) హేమంత్ గత వారం కారు కొనలేదు.
c) హేమంత్ గత వారం కారు కొన్నాడా?
d) హేమంత్ గత వారం ఏ కారు కొన్నాడు?

Answers:

- a) She went to / left for the US last Week.
b) She did not go to / leave for the US last Week.
c) Did she go to / leave for the US?
- a) He completed (his) degree last year.
b) He did not complete (his) degree last year.
c) When did he complete (his) degree?
ఇక్కడ 'Complete' బదులు, 'take', 'pass' వాడి practice చేయండి.
- a) The classes began at 10 AM.
b) The classes did not begin at 10 AM.
c) Did the classes begin at 10 AM.?
- a) You met him yesterday.
b) You did not meet him yesterday.
c) Why did you meet him yesterday?
- a) They came here last week.

- b) They did not come here last week.
c) When did they come here last week?
d) Why did they come here last week?
e) Why didn't they come here last week?
(didn't they = did they not / did not they)
- a) I met her first (for the first time) four years ago (back కాదు).
b) I did not meet her four years ago.
c) When did you meet her?
d) What did she tell you / say to you then?
e) Did she tell you / say anything to you?
- a) We made all these ready yesterday.
b) We did not make all these ready yesterday.
c) Did you make all these ready yesterday?
d) Why didn't you (did you not / did not you) make all these ready yesterday?
e) Why did you make all these ready yesterday?
- a) I studied in Nellore last year.
b) I did not study in Nellore last year.
c) Where did you study?
d) Did you study in Nellore?
- a) I went to a movie yesterday.
b) I did not go to a movie yesterday.
c) Did you go to a movie yesterday?
d) Did I go to a movie yesterday?
e) Why did you go to a movie yesterday?
f) Which movie did I go to, yesterday?
- a) Hemant bought a car last week.
b) Hemant did not buy a car last week.
c) Did Hemant buy a car last week?
d) Which car did Hemant buy (last week)?

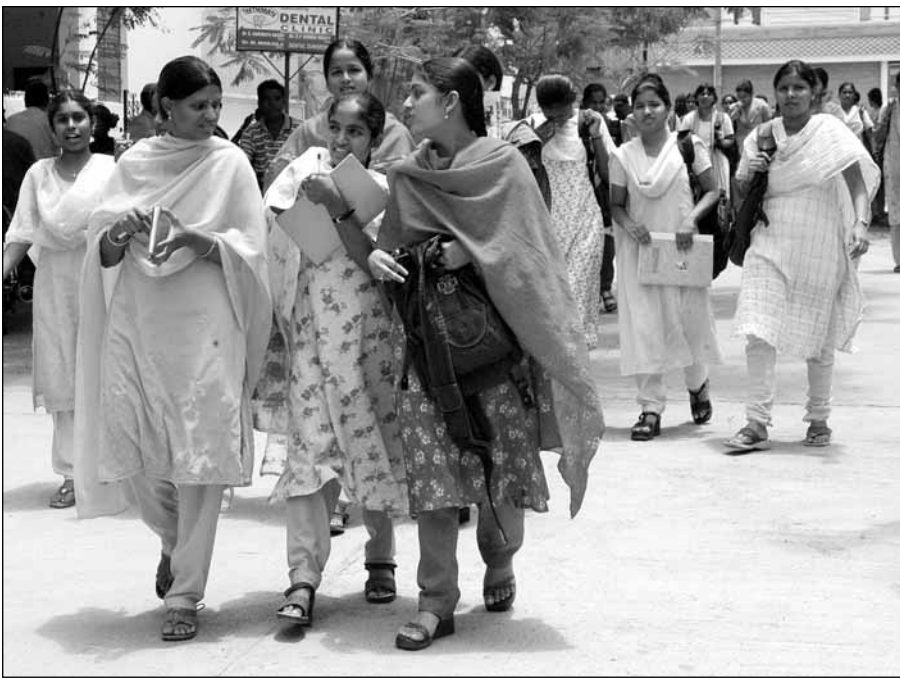
M. SURESAN

కాబట్టి past actions, time stated (టైమ్ తెలిసి, గతంలో జరిగిన) వాటికి Past Doing Word (came, sang, wrote లాంటివి) వాడతారు. జరగని వాటికి questions తో did + 1st Regular Doing Word వాడతారు.

ప్రశ్న: Standard English ప్రకారం ఇతరుల ఫోన్ నెంబర్ మన ఆడ్రెస్ గా ఇస్తే ఏమని పిలవాలి.
- శ్రీధర్, తిరుపతి

జవాబు: pp number అనడం సరి కాదు. పాతరోజుల్లో ఫోన్స్ చాలా అరుదుగా ఉండి, STD లేకుండా Trunk booking ఉన్నప్పుడు ఫోన్ నెంబరు ఇచ్చి పలానా వ్యక్తికి (Particular Person -PP) call అని చెబితే ఆ వ్యక్తే వచ్చి మాట్లాడే వరకు ఆగేవారు. ఇతరుల ఫోన్ నెంబర్ మనని పిలవడానికి వాడితే అది CONTACT NUMBER- అంటే ఆ నెంబర్ మీద దొరుకుతాను అని అర్థం.

Students go to college to study

Prasanthi: Hi Preethi, where were you yesterday?

(ప్రీతి, నిన్న నువ్వు ఎక్కడున్నావు?)

Preethi: I went to Ameerpet to see my cousin Prema.

(మా cousin Premaను చూడడానికి Ameerpet వెళ్లాను.)

Prasanthi: I called you yesterday to ask you for some books. Why is Prema in Hyderabad now?

(కొన్ని పుస్తకాలు అడగడానికి నిన్న నీకు ఫోన్ చేశాను. ప్రేమ హైదరాబాద్లో ఎందుకుంది?)

Preethi: To join a software institute here.

(ఇక్కడ software institute లో చేరడానికి)

Prasanthi: Which institute does she want to study in?

(ఏ ఇన్స్టిట్యూట్లో చదవాలనుకుంటోంది?)

Preethi: I don't know. To learn software in some good place is all that she wants.

(తెలీదు. ఆమెకు కావాల్సిందల్లా ఏదో ఒక మంచి institute లో software నేర్చుకోవడం)

పై సంభాషణలో to see, to ask, to join, to learn అన్న మాటలు గమనించండి.

ఇవన్నీ ఏ రూపంలో ఉన్నాయి? To తర్వాత 1st Regular Doing Words (see, ask, join, learn) వస్తున్నాయి కదా. వీటిని infinitives అంటారు.

Englishలో infinitive కు చాలా ప్రాముఖ్యం ఉంది. Infinitive కు మరికొన్ని ఉదాహరణలు-

- ◆ to eat
- ◆ to smoke
- ◆ to buy
- ◆ to sell etc.

Infinitive ను మూడు అర్థాలతో వాడతారు. పై సంభాషణలో మీరు గమనించే ఉంటారు.

- ◆ ఉద్దేశం (purpose) తెలియజేయడం.
  - a) Students go to college to study. (చదవడానికి)
  - b) Suseela came here to join a college. (college లో చేరడానికి)
  - c) He went out an hour ago to buy vegetables. (కొనడానికి)
- ◆ Want, wish, hope, expect, desire లాంటి కోరికలు తెలిపే verbs పక్కన infinitive వస్తే 'చేయా' అనే అర్థం వస్తుంది.
  - a) She wants to sing. (పాడాలని అనుకుంటోంది.)
  - b) He wishes to go home. (ఇంటికి వెళ్లాలని అనుకుంటున్నాడు.)
  - c) They hope to pass. (pass అవ్వాలని/అవుతామని ఆశిస్తున్నారు.)
  - d) Kamala expects to get a prize. (ప్రైజ్ పొందుతానని అనుకుంటోంది.)

◆ రాయడం, (to write), తినడం (to eat) etc అనే పనులను infinitive తెలియజేస్తుంది.

- a) To sit in the class for five hours a day is not a joke. (అయిదు గంటలు క్లాస్ లో కూర్చోవడం తమాషా కాదు.)

◆ రానున్నది ఇతరులకు కూడా ఉంది మన ప్రాముఖ్యం తగ్గించుకుంటే అది అసూయ (jealousy).

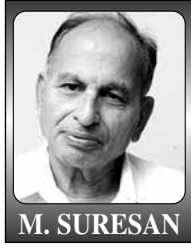
A poor man may envy a rich man. (ధనవంతుడిని చూస్తే పేద వాడికి ఈర్ష్య కలగవచ్చు) She is jealous of her neighbour because she bought the same necklace as hers. (తనకున్న వెయిట్ లాంటిదే పక్కంటావిడ కొన్నందుకు ఆమెకు అసూయ)

- 3) gratitude - (గ్రాటిట్యూడ్) కృతజ్ఞత. He has gratitude.
- 4) He has no gratitude.
- 4) grateful - (గ్రేయ్ ఫుల్) కృతజ్ఞత కలిగిన I am grateful to you for your help. (మీ సహాయానికి కృతజ్ఞుడిని)
- 5) దేవుడి పట్ల కృతజ్ఞతగల - thankful I am thankful that I have such parents. (అలాంటి తల్లిదండ్రులున్నందుకు దేవుడికి కృతజ్ఞుడిని)

SPOKEN ENGLISH

ఆంగ్లభాషణ 16

- 4) ఒక రోగిని చూడడానికి నిన్న ఆసుపత్రికి వెళ్లాను.
- 5) వేణు చదరంగం ఆడడానికి రోజూ సుబ్బారావు ఇంటికి వెళ్తాడు.
- 6) ఈ గ్రూప్ చదవడం ప్రేమికి ఇష్టం లేదు.
- 7) అంతదూరం నడవడం సులభం కాదు.
- 8) వాడు నిన్న సర్టిఫై కెట్టు తెచ్చుకోడానికి college కి వెళ్లేడు.
- 9) ఆమె ఆ బీరకొనాలని అనుకుంటోందా?
- 10) నీకు చదవడం ఇష్టం లేదా? (like వాడండి)
- 11) ఆ ఉద్యోగం వస్తుందని ప్రమీల ఆశిస్తోందా? (hope, get) వాడండి.
- 12) పుస్తకం కొనడానికి నిన్న ఎక్కడికి వెళ్లావు?
- 13) రామవతి చదవాలని లేదు.

M. SURESAN

- Answers:**
- 1) I want to go.
  - 2) She wishes to sing.
  - 3) Every student wants to join the best college.
  - 4) I went to the hospital yesterday to see a patient.
  - 5) Venu goes to Subbarao's everyday to play chess.
  - 6) Prem does not like to study this group.
  - 7) To walk/walking such a distance is not easy.
  - 8) He did not go to college yesterday to get the certificates.
  - 9) Does she want/wish to buy the sari?
  - 10) Don't you like (Do you not like) to study?
  - 11) Does Pramila hope to get that job?
  - 12) Where did you go yesterday to buy the

ప్రతిభ

- b) To drive a car in such traffic is difficult. (ఇలాంటి traffic లో car drive చేయడం చాలా కష్టం.)
- c) To smoke is bad for health. (పొగ పీల్చడం ఆరోగ్యానికి హానికరం.) ఈ మూడో అర్థం (రాయడం, తినడం లాగా) వచ్చి నప్పుడు infinitive బదులు 'ing' from (eating, smoking, etc) వాడవచ్చు. అర్థం మారదు.
- a) To sit in the class for five hours is not a joke. Sitting in the class for five hours is not a joke (to sit - sitting).
- b) To drive a car is difficult. Driving a car is difficult
- c) To smoke is bad for health. Smoking is bad for health.

ఈ కింది వాక్యాలను Englishలో practice చేయండి.

- 1) నేను వెళ్లాలనుకుంటున్నాను.
- 2) ఆమె పాడాలని అనుకుంటోంది.
- 3) ప్రతి విద్యార్థి best college లోనే చేరాలనుకుంటాడు.

book?
13) Raghava does not want to study.
 ఈ మాటలు గమనించండి
 Scold, chide, reprimand = కోప్పడడం, మందలించడం, కేకలేయడం
 crush = నలపడం, పిండడం, నలిగిపోవడం
 Squeeze = (రసం కోసం) పిండడం
 Squeeze tooth paste/shaving cream on the brush.
 (బ్రష్ మీద paste వేయడం).
 Squeeze dry = దుస్తులు పొడిగా అయ్యేంత వరకు పిండడం.
 ఇదే అర్థంతో ఇంకో మాట wring.
 twist = వంచడం, మెలిపెట్టడం
 twist the arm = చేయి మెలిపెట్టడం
 fold = మడత, మడత పెట్టడం
 ఈ కింది పేర్లు తెలుసుకోండి.
 lizard - బల్లి
 (Dinosaurs లాంటి వాటిని giant lizards అంటారు)
 giant - భారీ శరీరం గలవాడు
 (WWE లో wrestlers లాగా). giant, gigantic

మూడు అర్థాలతో infinitive

కలు తెలిపే verbs పక్కన infinitive వస్తే 'చేయా' అనే అర్థం వస్తుంది.

- a) She wants to sing. (పాడాలని అనుకుంటోంది.)
- b) He wishes to go home. (ఇంటికి వెళ్లాలని అనుకుంటున్నాడు.)

c) They hope to pass. (pass అవ్వాలని/అవుతామని ఆశిస్తున్నారు.)

d) Kamala expects to get a prize. (ప్రైజ్ పొందుతానని అనుకుంటోంది.)

◆ రాయడం, (to write), తినడం (to eat) etc అనే పనులను infinitive తెలియజేస్తుంది.

- a) To sit in the class for five hours a day is not a joke. (అయిదు గంటలు క్లాస్ లో కూర్చోవడం తమాషా కాదు.)

(జయంట్, జైగాంట్) అన్నా చాలపెద్ద size అని. His is a gigantic figure. (భారీ ఆకారం); Giant wheel తెలుసుకదా. తాబేలు - tortoise (టాటిస్). ఊసరవెల్లి - chameleon (కమీలియన్) పాపురం - dove/pigeon చిలుక - parrot ఇళ్లలో పెంచుకొనే కోళ్లు లాంటివి - domestic fowl.

Q&A

ప్రశ్న: స్పోకెన్ ఇంగ్లీష్ పదకొండో భాగంలో రమేశ్, సరోజ్ సంభాషణ ఆ రోజు జరిగినదే. ఉదయం పూర్తయిన పనులకు సంబంధించిన సంభాషణ present perfect tense లో ఉండాలి కదా. మీరు past tense లో ఇచ్చా రేమిటి? నిన్న లేదా గతంలో ఎప్పుడైనా జరిగిన విషయాలకు past tense వాడాలి కదా. ముఖ్యంగా bought, didn't you లకు బదులుగా have bought, haven't you లాంటి present perfect ఉపయోగించ వచ్చు కదా వివరించగలరు.
 - సి హెచ్. రామచంద్రమూర్తి, కాకినాడ

జవాబు: Past actions, time known గతంలో జరిగినవి ఏ టైమ్ లో ఏ నెలలో, ఏ రోజు అని కచ్చితంగా చెప్పగలిగితే అప్పుడు మనం past simple మాత్రమే వాడతాం. గతంలో జరిగిన పని ఎప్పుడు, ఏ నెల, ఏ రోజు, ఏ టైమ్ లో అని చెప్పనప్పుడు (అంతకు ముందు టైమ్ సందర్భాసారంగా తెలిసినప్పుడు తప్ప) present perfect వాడతాం.
 a) He has brought a car. (టైమ్ తెలియజేయడం లేదు)
 b) He bought the car this morning. (టైమ్ చెబుతున్నాం)

VOCABULARY

- ఈ కింది Vocabulary items మీ సంభాషణల్లో వాడండి
- 1) ఈర్ష్యపడడం- envy she envies her sister. (సోదరి మీద ఆమె ఈర్ష్యపడుతోంది)
  - 2) jealousy- అసూయ jealous - అసూయతో ఉండడం ఇతరులకున్నవి మనకు లేనప్పుడు మనకు కలిగే బాధ- ఈర్ష్య (envy). మనకున్నది ఇతరులకు కూడా ఉంది మన ప్రాముఖ్యం తగ్గించుకుంటే అది అసూయ (jealousy). A poor man may envy a rich man. (ధనవంతుడిని చూస్తే పేద వాడికి ఈర్ష్య కలగవచ్చు) She is jealous of her neighbour because

- she bought the same necklace as hers. (తనకున్న వెయిట్ లాంటిదే పక్కంటావిడ కొన్నందుకు ఆమెకు అసూయ)
- 3) gratitude - (గ్రాటిట్యూడ్) కృతజ్ఞత. He has gratitude. He has no gratitude.
  - 4) grateful - (గ్రేయ్ ఫుల్) కృతజ్ఞత కలిగిన I am grateful to you for your help. (మీ సహాయానికి కృతజ్ఞుడిని)
  - 5) దేవుడి పట్ల కృతజ్ఞతగల - thankful I am thankful that I have such parents. (అలాంటి తల్లిదండ్రులున్నందుకు దేవుడికి కృతజ్ఞుడిని)
- (grateful - మనిషి పట్ల కృతజ్ఞతగల, thankful - దేవుడి పట్ల కృతజ్ఞత గల)

Bhaskar: Hi, Bhanu. What are you doing?
(భాను ఏం చేస్తున్నావు)

Bhanu: Don't you see? I am preparing for an exam.
(చూడడం లేదా? పరీక్షకు ప్రిపేరవుతున్నాను)

Bhaskar: Oh, are you? Where is your brother?
(అలాగా, మీ బ్రదర్ ఎక్కడ?)

Bhanu: He is getting ready to go to college
(కళాశాలకు వెళ్ళడానికి సిద్ధమవుతున్నాడు)

Bhaskar: And What about your parents?
(మరి మీ తల్లిదండ్రుల సంగతేంటి?)

Bhanu: They are watching the T.V.
(వాళ్ళు టీవీ చూస్తున్నారు.)

'What about', 'How about' లను 'సంగతేంటి?' అనేందుకు వాడుతుంటారు. practice చేయండి.

a) How about my money?
నా డబ్బు సంగతేంటి?

b) What about that book?
ఆ పుస్తకం సంగతేంటి?

c) How about a movie this evening?
ఈ సాయంత్రం సినిమాకెళ్ళదామా?

d) What about the dinner you promised me?
నాకిస్తానన్న డిన్నర్ విషయం ఏం చేశావ్? పై సంభాషణలో are doing, am preparing, is getting, are watching - ఈ verbs గమనించండి. వీటి రూపం: am + ...ing, is + ...ing, are + ...ing. ఈ formలో మరికొన్ని verbs.
am studying / is studying / are studying
am walking / is walking / are walking
am singing / is singing / are singing
am working / is working / are working
ఈ am + ing, is + ing, are + ing verb forms (present continuous / present progressive tense అంటారు) ఇప్పుడు ఈ క్షణంలో జరుగుతున్న పనులను తెలియజేస్తాయి.

★ 'I' తో am + ing,
★ he, she (ఏ పేరైనా singular లో), it (ఏ వస్తువైనా, జంతువైనా- singular లో) అయితే is + ing,
★ plural subjects అన్ని టీతో, you తో అయితే are + ing వస్తాయి.

a) I am watching the T.V.
నేను టీవీ చూస్తున్నాను (ఇప్పుడు).

b) My mother is cooking.
మా అమ్మ వంట చేస్తోంది (ఇప్పుడు).

c) Kumar is not studying.
కుమార్ చదవడం లేదు (ఇప్పుడు).

d) What is your father doing?
మీ నాన్నగారేం చేస్తున్నారో (ఇప్పుడు).

e) Where is he going?

వాడెక్కడికి వెళుతున్నాడు (ఇప్పుడు).

f) Are you threatening me?
నన్ను బెదిరిస్తున్నావా? (ఇప్పుడు).

g) She is not dancing well.
ఆమె నాట్యం బాగా చేయడం లేదు (ఇప్పుడు).

h) Am I troubling you?
నేను మీమ్మల్ని ఇబ్బంది పెడుతున్నానా? (ఇప్పుడు).

i) Why aren't they (are they not) coming?
వాళ్ళెందుకు రావడంలేదు (ఇప్పుడు).

j) You are wasting time.
నువ్వు టైమ్ వృథా చేస్తున్నావు (ఇప్పుడు).
am + ing, is + ing, are + ing verbs ను ఇప్పుడు జరుగుతున్న పనులకు వాడతారు. ఈ కింది వాటిని English లో బిగ్రరగా practice చేయండి.

Aruna: హాయ్ అమల! ఏం చేస్తున్నావు?
Amala: ఈ ప్రశ్నలకు జవాబులు రాస్తున్నాను.
Aruna: నేను నిన్ను disturb చేస్తున్నానా?
Amala: అదేం లేదు. TV నన్ను disturb చేస్తోంది.
Aruna: ఎవరు చూస్తున్నారు?
Amala: అమ్మ చూస్తోందనుకుంటా.

Amala: I think she is going to make tea for us. I think my brother is watching an English movie.
Aruna: No. He is watching a Telugu serial.
చాలా ముఖ్యమైన విషయం
1. am + ing, is + ing, are + ing - ఈ verbs ఇప్పుడు జరుగుతున్న పనులకు మాత్రమే వాడతారు. క్రమం తప్పని, ఎప్పుడూ జరిగే పనులకు, మీకు

b) మా అక్క వచ్చే వారం ఇక్కడికి వస్తోంది.
My sister is coming here next week.
c) వాళ్ళు రెండు మూడు రోజుల్లో కారు కొంటారు.
They are buying a car in two or three days.
d) సుమంత్ వచ్చేనెల అమెరికా వెళుతున్నాడు.
Sumanth is leaving for the US next month. (futureకు will, shall వాడవచ్చు. అయితే టైమ్ కచ్చితంగా తెలిసినప్పుడు, జరిగేపని కచ్చితమైనప్పుడు, am + ing/ is + ing/ are + ing ఎక్కడ వాడుతుంటారు.)
ఈ కింది వాటిని English లో practice చేయండి.
a) అతడు రేపు ఇక్కడికి వస్తున్నాడు.
b) మేము అరగంటలో బయల్దేరుతున్నాం.
c) వచ్చేవారం పాకిస్తాన్ జట్టు ఇక్కడ రెండు మ్యాచ్లు ఆడుతుంది.
d) వచ్చేవారం ఎవరు వస్తున్నారు?
e) డాక్టర్ని ఎప్పుడు కన్సల్ట్ చేస్తున్నావు?
f) వచ్చేవారం నేనక్కడికి వెళ్ళడం లేదు. ఆపై వారం వెళ్తాను. (ఆపై వారం = week after the next).
g) మంత్రి బ్రిడ్జిని రేపు ప్రారంభిస్తారు (inauguration).
h) యూనివర్సిటీ పది రోజుల్లో ఫలితాలను విడుదల చేస్తుంది (విడుదల = release).
i) వాళ్ళ వారంలో తిరిగి వస్తారు.
j) రేపు నేను సిఎమ్ను కలుసుకుంటా.

ఇప్పుడు... ఈ క్షణం!!

Aruna: మీ brother కూడా చూస్తున్నాడు.
Amala: వాడూ చూస్తున్నాడా?
Aruna: అవును. మీ అమ్మ ఇప్పుడు వంటగదికి వెళ్తోంది.
Amala: మనకు టీ పెట్టడానికి వెళ్తోందనుకుంటా. (I think తో begin చేయండి) మా brother english movie చూస్తున్నాడనుకుంటా.
Aruna: కాదు. english movie చూడడం లేదు. తెలుగు serial చూస్తున్నాడు.

తెలుసుకూ, Regular Doing Words (go, goes, come, comes, sing, sings లాంటి verbs) మాత్రమే వాడతారు. Every day, very often, frequent, rarely, never, once, twice, three times etc., a day, a week, a month etc. (అంటే regularity ని సూచించే మాటలతో వాడడం అన్నమాట.)
2. am + ing, is + ing, are + ing, టైమ్ తెలిస్తే

Answers:
Aruna: Hi, Amala, what are you doing?
Amala: I am writing answers to these questions.
Aruna: Am I disturbing you?
Amala: Not at all. (ఈ expression practice చేసి మీ సంభాషణల్లో వాడండి. 'అదేం లేదు, కానే కాదు, లేనేలేదు అని అర్థం) The TV is disturbing me.
Aruna: Who is watching the TV?
Amala: I think my mother is watching the TV
Aruna: Your brother is also watching.
Amala: Is he also watching?
Aruna: Yes, but your mother is going into the kitchen.

అంటే ఏ టైమ్, ఏ రోజు, ఏ నెల, ఏ సంవత్సరం, ఎన్ని రోజులు, ఎంతసేపు అనే వివరాలు తెలిస్తే జరగబోయే పనులకూ వాడవచ్చు.
a) నేను రేపు హైదరాబాద్ వెళుతున్నాను (I am leaving for Hyderabad tomorrow. ఇక్కడ tomorrow అని చెప్పడం వల్ల future action కు వాడుతున్నాం. tomorrow లేకపోతే 'I am leaving for Hyderabad' అంటే ఇప్పుడు వెళుతున్నా అని అర్థం.)

Answers:
a) He is coming here tomorrow.
b) We are starting/leaving in half an hour.
c) The Pak team is playing two matches here next week.
d) Who is coming next week?
e) When are you consulting the doctor?
f) I am not going there next week. I am going there the week after next.
g) The minister is inaugurating the bridge tomorrow.
h) The University is releasing the results in ten days.
i) They are returning within a week.
j) I am meeting the CM tomorrow.

ప్రశ్న: All India Radio News వింటున్నప్పుడు కొన్ని సందేహాలు కలిగాయి. ఈ కింది వాక్యాలపై నా సందేహాలను తీర్చగలరు.

1. The Nationalist Congress party headed by Mr. Sarad Pawar complained that the congress is not consulting its constituent parties on important issues.
2. The BJP president Mr. Venkaiah Naidu has said that BJP will not support Congress at the centre.
3. However, Miss Umabharati contradicted the rumour that she is disobeying the party rules.
4. The PM Vajpayee said only NDA can provide stability to the country.
5. The TDP supremo Chandrababu Naidu said that only secular parties will play a major role in the elections.
6. The Municipal Commissioner Mr. Raghu Rami reddy said

జవాబు: మీరు రాసిన sentences లో మొదటిది '...complained that... is not consulting' కరెక్ట్ కాదు. మీకు వచ్చిన సందేహం సరైనదే. ఇక్కడ 'is' బదులు, 'was' ఉండాలి. అయితే complain చేసినప్పుడే కాకుండా ఆ తర్వాత కూడా consult చేయకపోవడం జరుగుతూ ఉంటే అప్పుడు ఎలా అనే సందేహం రావచ్చు. మార్గాంతరం 'complained' బదులు 'has complained' అని రాస్తే, 'is not consulting' తో కరె

immediate measures are being taken up to provide drinking water to the residents of Kurnool.
నా సందేహమేమిటంటే News reader చదువుతున్న సమాచారం అంతా జరిగిపోయినదే. కాబట్టి ఇది Indirect Speech.
మొదటి వాక్యంలో is not consulting బదులు was not consulting అని, రెండో వాక్యంలో will not support బదులు would not support అని, ఆరో వాక్యంలో measures are being taken up బదులు measure were being taken up అని ఉండాలి కదా. అలా News reader ఎందుకు చదవలేదు? మన గ్రామర్ పుస్తకాల్లో Indirect Speech నియమాల ప్రకారం present continuous ను past continuousగా, will + present verb ను would + present verb గా మార్చాలి కదా! కానీ News లో అలా ఎందుకు మార్చి చదవలేదో అర్థం కాలేదు. దయచేసి నా సందేహాలను తీర్చగలరు.

- హనుమంతు, ప్రియాంక (గార్లదిన్నె)

క్షయిన అర్థం వస్తుంది. ఈ కారణం వల్ల మీరు రాసిన Sentence No (2) కరెక్ట్. ఇక్కడ reporting verb, 'has said' present perfect tense కాబట్టి, will కరెక్ట్. అదే '...Naidu said' అని ప్రారంభిస్తే అప్పుడు 'would' correct. Sentence No. 3: '... contradicted... disobeying' కరెక్ట్ కాదు. 'was obeying' అని ఉండాలి. లేకపోతే Uma Bharathi has contradicted అని present perfect tense లో ఉంటే 'is disobeying' correct. Sentence 4: '... only NDA could' అని ఉండాలి. ఇక్కడ '... only NDA can' తప్పు. Sentence 5: '... Naidu said that only secular parties will play' తప్పు. 'Would play' correct. Sentence 6: '... Reddy said, ... are being taken up' సరికాదు. 'were being taken up' correct. ఇక్కడ కూడా '...Reddy has said'

అని మారిస్తే (said కు బదులు), అప్పుడు 'are being taken up' కరెక్ట్.
ఒక విషయం- Direct speech లో inverted commas వెలుపల ఉండే verbs- say, tell, ask, question లాంటి వాటిని Reporting verbs అంటారు. Inverted commas లోపల ఉండే verbs ను Reported verbs అంటారు. Reporting verbs present tense లో ఉంటే Indirect speech కు మార్చినప్పుడు, Reported verbs tense మార్చకూడదు.
a) "They play well," says Ram to Rahim. ఇక్కడ Quotations బయట ఉన్న reporting verb 'says' present tense. కాబట్టి Quotations లోపల ఉన్న reported verb 'play' tense మార్చకూడదు. దీనికి Indirect speech-
Ram says to (tells) Rahim that they play well.
అలాకాకుండా "They play well," said Ram to Rahim అన్న sentence లో Reporting verb 'said' past tense. ఇప్పుడు quotations లో ఉన్న play అనే reported verb ను past tense లోకి తప్పనిసరిగా మార్చాలి. దీనికి Indirect speech-
Ram told Rahim that they played well.

Mohan: Hi, Manoj, How are you getting along?
(హాయ్ మనోజ్, ఎలా ఉన్నావ్?)
ఇది కూడా పలకరింపే. practice చేసి వాడండి మీ సంభాషణలో
Manoj: Fine. Thank you. How are you?
(బాగానే ఉన్నాను. నువ్వు ఎలా ఉన్నావు?)
Mohan: Ok too. I am going to a movie. Why don't you come along?
(నేను సినిమాకెళ్తున్నాను. నువ్వు కూడా రావచ్చు కదా!)
Manoj: Like to. But I am going for a walk now.

Regular Doing words (1st RDWs- go, walk లాంటి verbs), 2nd Regular Doing Words (2nd RDWs- goes, walks లాంటి verbs) క్రమం తప్పకుండా జరిగే వాటికి వాడతాం. am+ing/ is+ing/ are+ing ఇప్పుడు జరుగుతున్న పనులకు వాడతాం.
a) I take coffee (take 1st RDW).
(నేను కాఫీ తీసుకుంటాను- Regular- ప్రతిరోజు అది అలవాటు)
b) I am taking coffee.
(am + ing - ఇప్పుడు నేను coffee తీసుకుంటున్నాను.)
c) She goes to college at 10 AM.
(goes- 2nd RDW- ఆమె ఉదయం 10 గంటలకు కళాశాలకు వెళుతుంది- రోజూ)
d) She is going to college.
(is going - is+ing - ఇప్పుడు ఆమె కళాశాలకు వెళుతోంది.)
e) They come here on sundays.
(come - 1st RDW ఇది ప్రతి ఆదివారం - Regular గా జరిగేది- ఆదివారాలు వాళ్లు ఇక్కడికి వస్తారు.)
f) They are coming.
(are + ing - వాళ్లు ఇప్పుడు వస్తున్నారు.)
ఈ తేడా English లో చాలా ముఖ్యం. Regular

I am taking Coffee

actions కు am + ing, is + ing, are + ing verbs (present continuous tense) ఎప్పుడూ రావు. వస్తే అది తప్పదు. ఒకటే గుర్తుంచుకోవాలి.
Regular actions కు Regular Doing Words (come, comes, take, takes లాంటివి) వస్తాయి. నేనిప్పుడు టీ తీసుకుంటున్నాను ఇక్కడ coffee బాగుండదు కాబట్టి.
a) Mr. Sen teaches English.
(ఆయనెప్పుడూ English బోధిస్తాడు. అంటే ఆయన English lecturer/teacher అయి ఉండాలి/అవ్వచ్చు)

b) Mr. Sen is teaching English
(ఆయన ఇప్పుడు English చెబుతున్నాడు.) ఈ తేడా English లో చాలా ముఖ్యం.
c) Dogs bark.
(కుక్కలు ఎప్పుడూ మొరుగుతాయి- అది వాటి నైజం.)
d) Dogs are barking.
(కుక్కలు ఇప్పుడు మొరుగుతున్నాయి- కొత్తవాళ్లో, దొంగలో వచ్చి ఉండాలి)
ఈ కింది వాక్యాలను English లో బిగ్గరగా practice చేయండి.
a) ఆయన ఎప్పుడూ punctual గా వస్తాడు. ఈ రోజు మాత్రం కాస్త ఆలస్యంగా వస్తున్నాడు.
b) మామూలుగా వాళ్లు ఇండియాటుడే చదువుతారు. ఈ రోజు మాత్రం ఇంకో మ్యాగజిన్ (some other

magazine వాడండి) చదువుతున్నారు.
c) నువ్వెందుకు టైమ్ waste చేస్తావు? ఇప్పుడెందుకు చేస్తున్నావు?
d) ప్రతి రోజు ఈ టైమ్కి నువ్వు ఎక్కడికెళ్తావు? ఎక్కడికి వెళుతున్నావు?
e) ఏ న్యూస్ పేపర్ చదువుతావు? ఇప్పుడు ఏ న్యూస్ పేపర్ చదువుతున్నావు?
f) మామూలుగా రాత్రి చపాతీ తింటావు కదా? ఈరోజు ఆస్త్రి (rice) తింటున్నావే?
g) అతడు ఆదివారాలు ఫ్రెండ్స్ ని కలుసుకోడు. ఈరోజు కలుసుకుంటున్నాడు.

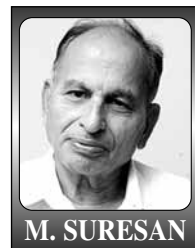
ముఖ్య సూచన
కొన్ని verbs ను am + ing/ is + ing/ are + ing రూపంలో వాడం. am + ing/ are + ing/ is + ing - verb ఈ రూపంలో ఉన్నప్పుడు ఇప్పుడు జరుగుతున్న పనులకు వాడతాం. అయితే కొన్ని verbs విషయంలో ఆ verbs చెప్పేపని ఇప్పుడు జరుగుతున్నా వాటిని am + ing/ is + ing/ are + ing forms లో వాడం. అందుకు బదులు Regular Doing Words (love, loves, etc.) form లోనే చెబుతాం.
am + ing/ is + ing/ are + ing form లో వాడని

ఇప్పుడే జరుగుతున్నా...

h) ఆమె ఎప్పుడు తెలుగు పాటలే పాడుతుంది. ఇప్పుడు మాత్రం హిందీ పాట పాడుతోంది.
i) అతను కాఫీ తాగడు. ఇప్పుడు తాగుతున్నాడు ('take' వాడండి).
j) మామూలుగా అతను ఆమెతో మాట్లాడడు. ఇప్పుడు మాట్లాడుతున్నాడు.

Answers:

a) He comes punctually (always/usually). He is coming late only today.
b) They usually read India Today, but now they are reading some other magazine.
c) Why do you waste time? Why are you wasting time?
d) Where do you go at this time every day? Where are you going?
e) What news paper do you read? What news paper are you reading?
f) You usually take chapathis at night. Why are you taking rice (now)?
g) He does not meet his friends on sundays, but he is meeting them today.
h) She always sings Telugu songs, but she is now singing a Hindi song.
i) He doesn't take (does not take) coffee. He is taking it now.
j) He doesn't (does not) usually talk to her, but he is talking to her.

M. SURESAN

verbs మన మనసుకు సంబంధించిన విషయాలను తెలిపే verbs-
1) like (ఇష్టపడడం) -am liking, is liking, are liking వాడం. ఇవి వాడాల్సినచోట like, likes వాడతాం.
Kumar likes that shirt very much అంటాం. అతను ఇష్టపడడం ఇప్పుడైనా Kumar is liking that shirt అనం.
2) dislike (ఇష్టంలేకపోవడం)
They dislike his class.
వాళ్లు ఆయన క్లాసు ఇప్పుడు ఇష్టం లేకపోయినా ఇలాగే చెబుతాం. are disliking, is disliking, am disliking అన్న forms రావు. అవి తప్పవు. వాటి బదులు dislike, dislikes అని అంటాం.
ఇలాంటివి ఇంకొన్ని verbs, (am + ing, is + ing, are + ing) లో వాడనివి.
3) love - love, loves, (am/ is/ are loving బదులు)
4) hate - hate, hates (am/ is/ are hating బదులు)
5) hope - hope, hopes (am/ is/ are hoping బదులు)
6) want - want, wants (am/ is/ are wanting బదులు)
7) wish - wish, wishes (am/ is/ are wishing బదులు)
8) desire - desire, desires (am/ is/ are desiring బదులు)
9) envy - envy, envies(am/ is/ are envying బదులు)
10) feel (కొన్ని సందర్భాల్లో) feel, feels, (am/ is/ are feeling బదులు).

This is the time when I go for walk every day.
(రావాలనే ఉంది. కానీ ఇప్పుడు వాకింగ్కి వెళుతున్నా. రోజూ ఈ టైమ్కి నేను వాకింగ్కి వెళతా)

Mohan: Do you walk everyday along this road?
(రోజు ఈ రోడ్లోనే వాకింగ్ చేస్తావా?)
Manoj: No. Usually I walk along the college road, but now I am walking along this road because that road is under repair.
(కాదు. సాధారణంగా నేను కళాశాల రోడ్లో వెళతాను. ఆ రోడ్డికి మరమ్మతులు చేస్తున్నారు.)
Mohan: So long (అంటే bye లాగా వీడ్కోలు మాట) see you. (మళ్ళీ కలుసుకుందాం)
Manoj: Bye (బై)
ఈ సంభాషణలో am going, go; walk, am walking తేడాలు గమనించండి. మనకు తెలుసు - 1st

ప్రశ్న: అతను నిన్న వచ్చి ఉండలేదు- అనడానికి He was not come yesterday అనవచ్చా? నేను వెళ్ళినప్పుడు అతను ఇంటి వద్ద లేకుండా- అనడానికి ఇంగ్లీష్లో He was not at home, when I went for him అని అంటాం. అలాగే నేను అడిగినప్పుడు అతడు పనిని పూర్తి చేసి ఉండలేదు- అని చెప్పడానికి He was not completed the work yet when I ask him అని చెప్పవచ్చా? ఆమె తిని ఉండలేదు. ఆమె వచ్చి ఉండలేదు (నేను చూసినప్పుడు).
అతను ఆ పని పూర్తి చేసి ఉండలేదు (నేను వెళ్ళినప్పుడు).
ఇలాంటి భావాలను ఇంగ్లీష్లో ఎలా చెప్పాలి.
- ఎస్. దానకిశోర్, కర్నూలు

జవాబు: He was not come yesterday కరెక్ట్ కాదు. ఇంగ్లీష్లో ఎప్పుడూ 'be' forms (am, is, are, was, were, etc.) తర్వాత come, go, లాంటి 1st Regular Doing Words రావు. కాబట్టి He was not come తప్పు. He did not come అనాలి.
ఆమె తిని ఉండలేదు, ఆమె వచ్చి ఉండలేదు (నేను చూసినప్పుడు).
ఇక్కడ నేను చూసినప్పుడు When I looked for him/her అనుకుంటే She had not eaten;

She had not come అనవచ్చు. అయితే had eaten, had come అనే had + pp forms వాడేటప్పుడు సందర్భాన్ని జాగ్రత్తగా గమనించాలి.
When I went for him, he was not at home- కరెక్ట్. అయితే He was not completed the work అన్న sentence కరెక్ట్ కాదు. దానికి ఆర్డం లేదు. He had not completed అనాలి. అలాగే She had not completed అనాలి. తర్వాత వ్యాసాల్లో దీని గురించి మరింత వివరణ ఉంటుంది.
ప్రశ్న: Leave letter రాసేటప్పుడు As I am suffering from fever వాక్యంలో as కి బదులు since వాడవచ్చా?
- కవీందర్, మడికొండ, వరంగల్

జవాబు: 'since' ను 'as' బదులు వాడవచ్చు. ఈ రెంటిడికీ తోడు because కూడా వాడవచ్చు. మూడింటికి ఈ సందర్భంలో 'అందువల్ల/ ఎందుకంటే' అని అర్థం.
ప్రశ్న: How long- అంటే ఎంతసేపు, How far- అంటే ఎంత దూరం లాగానే ఒక వ్యక్తి ఎన్నో వాడు అనే అర్థం వచ్చేలాగా ఎలా రాయాలి?
ఉదా: భారతదేశ ప్రధాన మంత్రిలో మనోహర్ సింగ్ ఎన్నోవాడు?
- డి. కుమారస్వామి, నల్లగొండ

జవాబు: ఈ ప్రశ్నకు సరైన వాక్యం అంటే- ఎన్నో అన్న ప్రశ్నకు సరైన మాట English లో లేదు.

Durga: Look at Leela's dress. Isn't it (= Is it not) really wonderful?

(లీల డ్రెస్ చూడు, చాలా బాగుంది కదా!)

Valli: Ok I like it really. In fact, I wish now to buy one such dress for myself.

(నాకు చాలా నచ్చింది. ఇప్పుడే అలాంటి డ్రెస్ కొనేయాలని ఉంది.)

Durga: Renuka too likes it. I desire one like that too. I feel like buying it, but I haven't (= do not have) the money.

(రేణుక కూడా ఆ డ్రెస్ అంటే ఇష్టపడుతోంది. నాకూ కొనాలని ఉంది. ఇప్పుడే కొనేయాలనిపిస్తోంది. కానీ డబ్బు లేదు.) feel like +...ing = ఏదైనా చేయాలనిపించడం. feel like going to bed = నిద్ర పోవాలనిపిస్తోంది)

Valli: I really envy Leela for the dress.

(నాకు లీల డ్రెస్ అంటే ఈర్ష్యగా ఉంది. Envy = ఈర్ష్య/ఈర్ష్య పడడం)

ఈ సంభాషణలో like, wish, desire, have, envy, feel - ఈ verbs అన్నీ ఇప్పుడు జరుగుతున్న విషయాలనే చెబుతున్నాయి. ఇప్పుడు జరిగే విషయాలను తెలిపే verbs ఎప్పుడూ am + ing, is + ing, are + ing form (present continuous) లో ఉండాలని తెలుసుకున్నాం. అయినప్పటికీ పై సంభాషణలోని

ర్నాలో feel, (feel అంటే ఓ అనుభూతిని, స్పర్శను తెలియజేసినప్పుడు) prefer -

వీటినిప్పుడూ మనం am + ing, is + ing, are + ing లో వాడం అనే విషయం కచ్చితంగా గుర్తుపెట్టుకోవాలి.

a) ఆమె అతడిని ప్రేమిస్తోంది. She loves him. (She is loving him కాదు. (ప్రేమించడం ఇప్పుడు జరుగుతున్నా సరే.)

b) వాళ్లు పాసవుతామని ఆశిస్తున్నారు. They hope to pass. (They are hoping to pass కాదు. వాళ్లు ఆశించడం ఇప్పుడే అయినా)

పై list లో మిగతా verbs కు కూడా ఇదే rule. Actions of the mind (అలోచనలకు, బుద్ధికి సంబంధించిన చర్చలను) తెలిపే verbs కు కూడా am + ing, is + ing, are + ing form లేదు. అవి-

- 1) know = తెలియడం
- 2) understand = అర్థం చేసుకోవడం
- 3) remember = జ్ఞాపకం చేసుకోవడం
- 4) forget = మరచిపోవడం
- 5) decide = నిర్ణయించడం
- 6) doubt = సందేహించడం
- 7) think = అలోచించడం
- 8) suppose = అనుకోవడం
- 9) believe = నమ్మడం

వ్రతీభ

వచ్చు. Am/ is/ are + knowing వాడం. అలాగే am/ is/ are understanding ఎప్పుడూ రాదు. ఇలాగే మిగతావాటి విషయంలో.

am + ing, is + ing, are + ing forms లో వాడని మరికొన్ని verbs ఉన్నాయి. అవి తెలుసుకొనే ముందు, ఈ కింది వాక్యాలను English లో బిగ్గరగా practice చేయండి.

- 1. అతను పాఠాన్ని చక్కగా అర్థం చేసుకుంటున్నాడు.
- 2. వాడి గురించి వాడు ఏమనుకుంటున్నాడు? (think వాడండి)
- 3. నువ్వు ఈ రెస్టారెంట్లో కాఫీ ఇష్టపడుతున్నావా?
- 4. అతడి పేరు నాకు గుర్తు రావడం లేదు. (remem-

sale = అమ్మకం
bargain = బేరం, బేరం చేయడం
(A good bargain, a bad bargain best bargain etc.)
good/ bad at bargaining = బాగా బేరం చేయగలగడం/ బాగా బేరం చేయలేకపోవడం
bargain- pronunciation - బాగస్

ing అన్నిచోట్లా రాదు!!

verbs- like, wish లాంటివి మనసుకు, భావాలకు సంబంధించిన verbs లో కొన్ని కాబట్టి, అలాంటి verbs ను am + ing/ is + ing/ are + ing రూపంలో వాడం. అలాంటి సందర్భాల్లో Regular Doing Words (like, likes, wish, wishes, desire, desires, envy, envies) గానే వాడతాం. ఇలాంటి verbs మరికొన్ని- dislike, love, hate, hope, want, appreciate (హర్షించడం), admire (మెచ్చుకోవడం) కొన్ని సంద

10) imagine = ఊహించడం (చాలామటుకు am/ is/ are రాదు)

అంటే ఈ verbs లో దేన్నీ am + ing, is + ing, are + ing form లో వాడం.

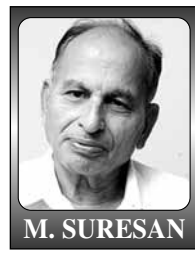
వాళ్లు నా మాటలు అర్థం చేసుకుంటున్నారు. They understand my words. (They are understanding my words కాదు)

am/ is/ are understanding రాదు. అతడికి ఇంకా నా పేరు గుర్తుంది.

He still remembers my name. (He is still remembering my name అనం కదా)

అలాగే పై list లో ఉన్న మిగతా verbs ను కూడా am + ing, is + ing, are + ing form లో వాడం.

a) నా శీలాన్నే సందేహిస్తున్నావా? దీన్ని English లో ఎలా చెబుతాం? ఇక్కడ 'doubt' వాడాలి కదా. am doubting/ is doubting/ are doubting అనం. 'doubt' question లో వాడాలి. అంటే do రావాలి. కాబట్టి sentence-

M. SURESAN

SPOKEN ENGLISH ఆంగ్లభాషణ 19

Do you doubt my character ? (Are you doubting my character కాదు.)

b) మీకు హిందీ తెలుసా? **Do you know Hindi? (Are you knowing కాదు.)**

c) వాడు నన్నర్థం చేసుకోవడం లేదు. He is not understanding me అనకూడదు. ఎందుకంటే am/ is/ are + understanding English కాదు కాబట్టి. మరేమంటాం? He does not understand (= understand + not) me.

d) నువ్వేమనుకుంటున్నావు? What do you think? (What are you thinking అనం.)

ముఖ్య విషయం

పైన చెప్పిన verbs విషయంలో liking, loving, thinking, understanding etc. 'ing' forms ను సందర్భాన్ని బట్టి వాడవచ్చు.

వాడకూడనిది: ఈ 'ing' forms ముందు, am, is, are చేర్చడం. knowing - సందర్భాన్ని బట్టి వాడ

- ber) వాడండి.
- 5. ఏంటిలా అన్ని విషయాలు మర్చిపోతున్నావు? (why తో ప్రారంభించండి)
- 6. అతడిని నువ్వు ఎందుకు అనుమానిస్తున్నావు?
- 7. నాకు ఇక్కడ చదవాలనిపించడం లేదు. (feel like = అనిపించడం)
- 8. వాడు నన్ను సరిగా అర్థం చేసుకోవడం లేదు.
- 9. ఆమె ఇప్పుడు ఇంటికి వెళ్లాలని అనుకుంటోందా? (think వాడండి).
- 10. అతనందరికంటే గొప్పవాడిని అనుకుంటున్నాడా? (suppose ఉపయోగించండి.)
- 11. నీ ప్రవర్తన అతడికి నచ్చడం లేదు. (dislike వాడండి.)
- 12. నా మాటలు నువ్వు నమ్మడం లేదా? (believe/ doubt) వాడండి)
- 13. నువ్వు టీ కన్నా కాఫీనే ఎందుకిష్టపడుతున్నావు? (prefer వాడండి)
- 14. నీకు నీ పరిస్థితి తెలియడం లేదు (know ఉపయోగించండి.)
- 15. ఇరాకీలు అమెరికన్లను ద్వేషిస్తున్నారా?

Answers:

- 1. He understands the lesson well.
- 2. What does he think of himself? (is thinking రాదు కదా!)
- 3. Do you like (are you liking అనం) the coffee in this restaurant?
- 4. I don't (= do not) remember (am not + remembering తప్ప) his name.
- 5. Why do you forget (are you forgetting కాదు) things like this?
- 6. Why do you doubt him?
- 7. I do not feel like studying here.
- 8. He does not understand me properly.
- 9. Does she think of going home now?
- 10. Does he suppose that he is the greatest of all?
- 11. He doesn't (= does not) like your behaviour.
- 12. Don't you (Do you not/ Do not you) believe my words/ Do you doubt my words?
- 13. Why do you prefer coffee to tea? (prefer తర్వాత 'to' వస్తుంది).
- 14. Do you not know your position.
- 15. Do Iraqis hate Americans?

VOCABULARY

Shopping కు సంబంధించిన మాటలు: buy, sell తెలిసిన మాటలే.

Look at Leela's dress. Isn't it really wonderful?

purchase = కొనడం
(ఈ అర్థంతో purchase అనడం కన్నా 'buy' అనడం సహజంగా ఉంటుంది).
purchase = కొన్న వస్తువు
My important purchase this week is the TV. (ఈ వారం నేను కొన్న ముఖ్యమైన వస్తువు TV)
return = కొన్న వస్తువు తిరిగి ఇవ్వడం
exchange = కొన్న వస్తువు షాప్ లో మార్పుకోవడం
replace = కొన్న వస్తువులో దోషం ఉంటే దానికి బదులు షాపు వాళ్లు ఇంకొకటి మనకు ఇవ్వడం
refund = షాపు వాళ్లు డబ్బు వాప్స్ ఇవ్వడం
durable = (వస్తువుకు) మన్నిక ఉన్న, మన్నికగల
allow a discount = తగ్గించి అమ్మడం;
expensive = ఖరీదైన
cheap = చౌక అయిన
moderate (price) = సరసమైన (ధర)
cost = ఖరీదు, ఖరీదవడం

Q&A

ప్రశ్న: Simple present tense లో noun పక్కన verb కు s ఉండాలి కదా.
ఉదా: Rama sells mangoes.
God bless you అంటారు, God blesses you అనాలి కదా!
- నామా సంతోష్ లాల్, అడ్వకేట్, విజయవాడ

జవాబు: simple present లో verb కు 's' చేర్చాలి. కరెక్ట్. అయితే "God bless you" అనే sentence statement కాదు. అది 'May God bless you' అనే దీవెన. అలా దీవించేటప్పుడు 'May God bless you' లో 'May' వదిలేసి 'God bless you' అంటుంటాం. అందువల్ల ఇక్కడ 'blesses' రాదు.

ప్రశ్న: Not bad అంటే very good అని చదివాం. మీరు not bad అంటే పరవాలేదు అని రాశారు. ఈ రెండింటిలో ఏది కరెక్ట్.
- డి.ఆర్., జగిత్యాల

జవాబు: 'Not bad' అంటే పరవాలేదు అని అర్థం కాదు. Very good అనే.

ప్రశ్న: The ని ఎలా ఉచ్చరించాలి. చాలా మంది 'ద' అని పలుకుతారు. 'ది' అనకూడదా?
- కె.వి. రమణ, జయపురం, ఒరిస్సా

జవాబు: ఇంతకుముందు దీని గురించి జూన్ 16న ప్రచురించిన మూడో భాగంలో వివరించాం. అ, ఆ, ఇ, ఈ, ఉ, ఊ, ఎ, ఏ, ఐ, ఒ, ఓ, ఔ- ఈ తెలుగు శబ్దాలతో ప్రారంభం అయ్యే English మాటల ముందు 'the' ని 'ది' గా పలుకుతాం. మిగతా మాటల ముందు 'ద' అంటాం.
The (ది) apple, ant, egg, air, owl, umbrella etc.
The (ద) tree, book, shop, college etc.

Ravi: Hi Pavan, what do I see in that glass there? It appears to be some juice.
(పవన్ ఆ గ్లాస్ లో కనిపిస్తున్నదేమిటి? ఏదో జ్యూస్ లా ఉంది.)

Pavan: Yea. The glass contains fresh lemon juice.
(అవును అందులో తాజా నిమ్మరసం ఉంది.)
contain = ఒక దానిలో ఏదైనా ఉండడం
the jug contains milk = ఆ జగ్ లో పాలు ఉన్నాయి

Ravi: A new bike is parked outside. Whose is it?
(బయట ఓ కొత్త బైక్ పార్క్ చేసి ఉంది. ఎవరిది?)

Pavan: It belongs to Mahesh. He bought it the day before.
(అది మహేశ్ దిది. నిన్ను కొన్నాడు.)
Belong = చెందడం
The house belongs to my uncle.
ఆ ఇల్లు మా మామయ్యది (ఆయనకు చెందింది).

Ravi: What's that fat book on the table?
(ఆ టేబుల్ మీద ఉన్న ఆ పెద్ద పుస్తకం ఏమిటి?)

By the way, where does Ganesh live?

Pavan: It contains a lot of information about the latest versions in computers. It comprises ten chapters.
(కంప్యూటర్స్ కి సంబంధించిన తాజా వెర్షన్ల అత్యధునిక సమాచారం అందులో ఉంది. అందులో పది అధ్యాయాలు ఉన్నాయి.)
comprises = include = చేరి ఉండడం

Ravi: Coming to the bike, does Mahesh really need a bike now? He does not go about much.
(బైక్ విషయానికొస్తే... మహేశ్ కిప్పుడు బైక్ నిజంగా అవసరమా? ఎక్కువ తిరగడం గదా?)

Pavan: Yes, he needs it very much now. He has a new job. Marketing. He has to move about a lot.
(ఇప్పుడు అతడికి బైక్ చాలా అవసరం. మార్కెటింగ్ లో కొత్త ఉద్యోగం వచ్చింది. చాలా తిరగాల్సి ఉంటుంది.)

Ravi: The bike seems very stylish, doesn't it?
(బైక్ చాలా ఆకర్షణీయంగా ఉంది కదా!)

Pavan: It comes with a package. The package consists of a CD Player and a set of CDs.
(ఆ బైక్ కొంటే ఒక ప్యాకేజీ వస్తుంది. అందులో ఒక సిడి ప్లేయర్, కొన్ని సిడిలు ఉంటాయి.)
consists of = కలిగిఉండడం
The fan consists of three blades and a motor.
(ఫ్యాన్ కు మూడు బ్లేడ్లు, ఒక మోటార్ ఉంటాయి.)

Ravi: By the way, where does Ganesh live?
(మరి గణేశ్ ఎక్కడ ఉంటాడు?)
(By the way - ఈ మాటను topic మార్చడానికి సంభాషణలో వాడతారు. తెలుగులో మరి, అవును అని సంభాషణలో topic మార్చేముందు వాడే విధంగా.)

Pavan: He lives quite nearby.
(ఇక్కడికి దగ్గర్లోనే ఉంటాడు.)
ఈ సంభాషణలో verbs- see, appears, contains,

belongs, comprises, needs, seems, consists of, live - వీటిని కూడా ఇంతకు ముందు మనం చూసిన verbs లాగా am + ing/ is + ing/ are + ing form లో వాడం (అవి తెలియజేసే పనులు జరుగుతున్నది ఇప్పుడైనా). పై సంభాషణ మరోసారి శ్రద్ధగా practice చేయండి.

ఏం తెలుసుకున్నాం?

- ★ మనసుకు సంబంధించిన విషయాలను తెలియజేసే verbs (verbs expressing feelings and emotions).
- ★ మన బుద్ధికి, ఆలోచనలకు సంబంధించిన విషయాలు తెలిపే verbs (verbs expressing actions of the mind) ఎప్పుడూ am + ing, is + ing, are + ing forms లో రావు. వాటిని అలా వాడాల్సిన పుడు, Regular Doing Words (like, likes, think, thinks) form లోనే వాడతారు.
- ★ రెండు రకాల verbs తో పాటు పైన చెప్పిన verbs (appear, belong, comprise, consist of, contain, live, need, seem) కూడా am + ing/ is + ing/ are + ing form లో రావు. అలా వాడాల్సి వచ్చినప్పుడు Regular Doing Words గానే వాడతారు. ఈ కింది sentences లో వాటి వాడకాన్ని గమనించండి. 'not' కానీ, question కానీ అయితే do, does వస్తాయని తెలుసు కదా?

ఇంతవరకు మూడురకాల verbs, am + ing/ is + ing/ are + ing లో వాడనివి చూశాం. మరికొన్ని verbs కూడా ఉన్నాయి. అవి తెలుసుకొనే ముందు ఈ కింది sentences ను english లో బిగ్గరగా practice చేయండి.

- 1) ప్రతివాళ్లూ ఆ సినిమాను ఇష్టపడుతున్నారు.
- 2) వాడికి ఈ క్లాసులంటే ఇష్టం ఉండడంలేదు (dislike వాడండి).
- 3) అతడిని ఆమె ప్రేమిస్తోందా? అది నాకు తెలియడం లేదు. అతడు మాత్రం ఆమెను ప్రేమిస్తున్నాడు. ఆమెకు ఆ విషయం తెలుసా?

Answers:

- 1) Every one likes that movie (is liking కాదు).
- 2) He does not like these classes (is not liking కాదు).
- 3) Does she love him?
I don't (do not) know that. But he loves her.
Does she know that?
Who knows?
- 4) What do you say?/ What are you saying?
Why don't you (do you not) understand me?

... అలా అనం కదా !

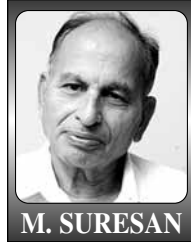
- 1) వాడు మంచివాడిలా కనిపిస్తున్నాడు.
He appears (is appearing కాదు) to be a good fellow.
- 2) ఈ బిల్డింగ్స్ వాళ్లవి కావు (= వాళ్లకు చెందినవి కావు).
These buildings do not belong to them (are not belonging to them కాదు).
- 3) ఆ గ్లాస్ లో ఏముంది?
What does the glass contain? (What is the glass containing అనం కదా?)
- 4) బాల్ పెన్ లో ఏముంటుంది?

- What does a ball pen consist of? (What is a ball pen consisting of అనం కదా).
- 5) ఆ కమిటీలో నలుగురు సభ్యులున్నారు.
The committee comprises four members/Four members comprise the committee. (The committee is comprising...; Four members are comprising... అనం. తెలుసు కదా?)
  - 6) అతను ఎక్కడ ఉంటాడు? (నివసిస్తాడు అనే అర్థంతో).
Where does he live? (Where is he living కాదు).
  - 7) వాళ్ళిప్పుడు ఇక్కడ ఉంటున్నారు (నివసిస్తున్నారు).
They live here (They are living here కాదు).
  - 8) వాళ్ళిప్పుడు ఇక్కడ ఉండడంలేదు.
They do not live here any more (They are not living అనం).
  - 9) నాకు ఇప్పుడు నీ సహాయం అవసరం.
I need your help now (am needing కాదు).
  - 10) వాళ్లకిప్పుడు ఇది అవసరం లేదు.
They do not need it now (They are not needing కాదు).
  - 11) అది ఆమెకు ఇప్పుడు ఎందుకు అవసరం?
Why does she need it now? (Why is she needing it కాదు).
  - 12) వాడు దుర్మార్గుడిలా కనిపిస్తున్నాడు.
He seems (is seeming రాదు) to be a bad fellow.
  - 13) అతడు దాంట్లో ఆసక్తిగా లేడు.
He does not seem to be interested in it (is not seeming రాదు).

ఎవరికి తెలుసు?

- 4) ఏం చెబుతున్నావ్ నువ్వు? నువ్వు నన్నెందుకు అర్థం చేసుకోవడం లేదు? నేను నిన్ను బాగానే అర్థం చేసుకుంటున్నా. నేను నీకు ఊహించాగా కనిపిస్తున్నానా? (appear వాడండి).
నువ్వు నా పాయింట్ అర్థం చేసుకుంటున్నట్లు కనిపించడం లేదు (seem వాడండి).
అలాగ ఎందుకనుకుంటున్నావు? (think...so వాడండి. so= అలాగ)
నాకలా అనిపిస్తోంది (feel వాడండి)
నువ్వు నన్ను అపార్థం చేసుకుంటున్నావు. నీ మాటలు నేను శ్రద్ధగా వింటున్నాను (అపార్థం= misunderstand). నీ మీద నా గౌరవాన్ని శంకిస్తున్నావా? (doubt...my respect for you వాడండి).
- 5) వాళ్లు ఎక్కడుంటున్నారు? (live వాడండి).
వాళ్లు టౌన్ హాల్ దగ్గర ఉంటారు (live వాడండి).
వాళ్లు మీ ఇంటి దగ్గర ఉండడంలేదా? వాళ్ళెప్పుడో అక్కడికి మారిపోయారు (ఎప్పుడో= long ago, ఇల్లు మారడం= move).
ఇప్పుడున్న ఇల్లు వాళ్లదేనా? (అంటే సొంతమా? అనే అర్థంతో- own/ belong వాడండి).
- 6) నాకు కొంత డబ్బుకావాలి (need/want వాడండి).
ఎంత కావాలి? (How much తో ప్రారంభించండి).
కనీసం వెయ్యి రూపాయలు కావాలి. (పూర్తి వాక్యం చెప్పండి).
అంతెందుకు కావాలి నీకు? నీకివ్వాలని ఉందా, లేదా? (want వాడండి).
అంత పెద్దమొత్తం నాకివ్వాలని లేదు. (అంత పెద్ద మొత్తం- such a big amount/ sum/ that kind of money).
- 7) ఆ పుస్తకం ఎప్పుడు కొన్నావు? కొనలేదు. నిన్న మహేశ్ దగ్గర నుంచి తెచ్చుకున్నాను (పుస్తకం, డబ్బు, ఇంకొకరి దగ్గర తెచ్చుకోటం- borrow from).
నువ్విప్పుడు దాన్ని చదువుతున్నావా? ఎందుకు అడుగుతున్నావు ఆ ప్రశ్న? నేను చదవాలనుకుంటున్నాను.
కానీ నేను నీకు ఇవ్వాలనుకోవడం లేదు (పుస్తకాన్ని ఇవ్వడం= lend).
ఎందుకు అలా అనుకుంటున్నావు? నువ్వు పుస్తకాలు నాకివ్వవు కాబట్టి.

M. SURESAN

I understand you well. Do I appear (to be) a fool to you?
You don't (do not) seem to understand my point.
Why do you think so?
I feel so.
You misunderstand me. I am listening to you carefully. Do you doubt my respect for you?
5) Where do they live?
They live near the townhall.
Don't they (do they not) live near your place?
They moved long ago.
Do they own the house?/ Does the house belong to them?
(am/ is/ are owning కాదు).
- 6) I want/ need some money.
How much do you need?
I need at least a thousand rupees.
Why do you need such a big amount/ so much/ such a big sum/ that kind of money?
Do you want to give or not?
I don't want to give/ feel like giving such a big amount.
- 7) When did you buy the book?
No, I didn't (did not) buy it. I borrowed it from Mahesh yesterday.
Are you reading it (now)?
Why are you asking that question?
I want to read it.
But I don't want to give/ lend it to you.
Why do you feel so/ think so?
Because you don't give books to me.

Q & A

ప్రశ్న: ఒక సంభాషణలో He wants to talk you, Sir. అని చదివాను. కానీ He wants to talk to you, Sir అని ఉండాలి కదా!
- రేష్యా రాజ్, విశాఖపట్నం

జవాబు: 'talk' తర్వాత 'to' కానీ 'with' కానీ తప్పక ఉండాలి. 'talk you, Sir' తప్పు. talk to you, Sir కరెక్ట్.

I really don't see how he is able to stand still for so long?

Sudha: What are you looking at so steadily?
(ఏమిటి, తదేకంగా అటు చూస్తున్నావు?)

Madhuri: I see an interesting sight over there.
(అక్కడో ఆసక్తికరమైన దృశ్యం కనిపిస్తోంది.)

Sudha: What is it you see there? I do not see anything. Saritha, do you see anything?
(ఏం కనిపిస్తోందక్కడ? నాకేం కనిపించడం లేదు. సరితా, నీకేమైనా కనిపిస్తోందా?)

Saritha: No. Nothing unusual.
(లేదు. అంతా మామూలుగానే ఉంది.)

unusual = మామూలు కానిది, కొత్త విషయం

Sudha: Do you hear Madhuri? Saritha sees nothing unusual. Come on, What attracts you there?
(మాధురీ వినిపించిందా? సరితకు కూడా కొత్తదేమీ కనిపించడం లేదు. అక్కడ ఏం ఆకర్షించింది నిన్ను.)

Madhuri: Don't you observe that man there? All made up like Gandhi, and standing still like a statue?
(అక్కడ ఆ మనిషిని గమనించడం లేదా నువ్వు? గాంధీలా మేకప్ వేసుకొని, విగ్రహంలాగా నిలబడి ఉన్నాడు.)

Made up = నాటకాల్లో మేకప్ చేసుకోవడం still = చలనం లేని

Sudha and Saritha: Yes, We see now Saritha. I really don't see how he is able to stand still for so long?

(అంతనిన్ను కదలిక లేకుండా ఎలా నిలబడి ఉండగలుగుతున్నాడో అర్థం కాకుండా ఉంది.)

See = understand.
అప్పుడప్పుడు, ఎవరన్నా ఏదన్నా చెబితే "I see" అంటారు. దాని అర్థం 'అర్థమవుతోంది' అని.

Sudha: But don't you hear something too?
(మీకు ఏమీ వినిపించడం లేదా?)

Madhuri & Saritha: What is it?
(ఏమిటి అది?)

Sudha: The gibber of the monkey there. It's performing to the boy's commands.
(ఆ అబ్బాయి అడిస్తున్న ఆ కోతి కిచకిచలు వినిపించడం లేదా?)

gibber - pronunciation : జిబ్బ
performing = చేయడం, ప్రదర్శించడం

Madhuri and Saritha: What's new about it?
(ఏంటమ్మా అందులో వింత?)

ఈ సంభాషణలో see, hear, observe వాడకం గమనించండి. ఇక్కడ see, hear, observe ఈ verb ను ఇప్పుడు కనిపించడం, ఇప్పుడు వినిపించడం, ఇప్పుడు గమనించడం అనే అర్థాలతో వాడినప్పటికీ am/ is/ are seeing; am/ is/ are hearing, am/ is/ are observing అనడం లేదు. am/ is/ are seeing, am/ is/ are hearing, am/ is/ are observing కు బదులు see, hear, observe అనే అంటున్నారు కదా మాధురీ, సుధ, సరిత. అలాగే ఇప్పుడు కనిపించడం లేదు/ ఇప్పుడు వినిపించడం లేదు/ ఇప్పుడు గమనించడం లేదు అనేందుకు am not/ is not/ are not seeing/ hearing/ observing అని అనడం లేదు

చూశారా?

Do not see/ does not see; do not hear/ does not hear, do not observe/ does not observe అంటున్నారు. కాబట్టి మనం అర్థం చేసుకోవాల్సింది- ఇప్పటివరకు మనం చూసిన am/ is/ are + ing forms లో వాడని verbs తోపాటు, see, hear, observe లాంటి verbs ను కూడా am/ is/ are + ing forms లో ఉపయోగించం. అలా వాడాల్సినప్పుడు see, sees, hear, hears, observe, observes అని, not తో question లో అయితే do/ does see, do/ does hear, do/ does observe అని వాడతాం.

a) I see a picture on the wall.
ఆ గోడ మీది బొమ్మ నాకు కనిపిస్తోంది.

b) She sees what he is doing.
వాడు చేస్తున్నది ఆమెకు కనిపిస్తోంది.

c) They are standing on the balcony. They see the Sunrise.
వాళ్ళ బాలకానీలో నిలబడ్డారు. సూర్యోదయం వాళ్ళకు కనిపిస్తోంది.

am seeing/ is seeing/ are seeing కు బదులు,

am looking at/ is looking at/ are looking at వాడవచ్చు. కానీ see కి look at కు అర్థంలో తేడా ఉంది.

see = మనకు కనిపించడం
look at = మనం (ప్రయత్నం చేసి) చూడడం
I see the picture on the wall.
గోడ మీది బొమ్మ కనిపిస్తోంది.

I am looking at the picture on the wall.
గోడ మీది బొమ్మను చూస్తున్నాను.

Look at the sky, you see the stars.

SPOKEN ENGLISH అంగ్లభాషణ 21

ఆకాశం వైపు చూడండి (look). నక్షత్రాలు కనిపిస్తాయి (see).
When you look up, you see the blue sky.
పైకి చూస్తే నీలాకాశం కనిపిస్తుంది.

అతడు ఆమెను చూస్తున్నాడు.
He is looking at her.
(He is seeing her అనం కదా?)
టీచర్ నిన్ను గమనిస్తోంది.

The teacher is watching you.
(am/ is/ are observing అనం కాబట్టి.)
అయితే, 'చూడు' అనడానికి 'see' వాడతారు. 'See if any one is there?' కాబట్టి see కు, look కు తేడా ఉంది.

ఇది ముఖ్యం!

see అంటే కలుసుకోవడం (meet) అనే అర్థం కూడా

ఉంది. ఆ అర్థంతో am seeing/ is seeing/ are seeing వాడడం కరెక్టే.

కలుసుకోవడం ఇప్పుడు జరుగుతున్నట్లు అయితే - She is seeing the CM today.
ఆమె సిఎమ్ ని కలుసుకుంటోంది.

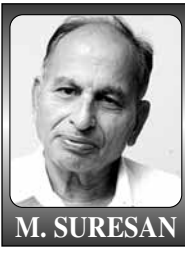
I am not seeing the Governor today.
(నేను ఈ రోజు గవర్నర్ ను కలుసుకోవడం లేదు.)

Am hearing/ is hearing/ are hearing లేదు కదా. అయితే 'see' కి బదులు 'look' am + ing/ is + ing/ are + ing form లో వాడినట్టే, am hearing/ is hearing/ are hearing కు బదులు, am listening to/ is listening to/ are listening to వాడవచ్చు.

see కి, look at కి తేడా ఉన్నట్టే, hear కు listen to కు అర్థం తేడా ఉంది. 'hear' అంటే మనకు వినపడేది.

'listen to' అంటే మనం (ప్రయత్నం) చేసి వినడం. Listen carefully. You hear footsteps.
జాగ్రత్తగా విన. అడుగుల చప్పుడు వినిపిస్తుంది (నీకు).

మనం ట్యాంక్ లో ఏం చేస్తాం?
Do we hear the teacher or Do we listen to the teacher? మీకు తెలుసు కదా మంచి students ఎప్పుడూ listen to the teacher. (అంటే టీచరు చెప్పేది వాళ్ళ శ్రద్ధ పెట్టివింటారు).

M. SURESAN

9) మనకేదో కొన్ని వింత (strange) దృశ్యాలు కనిపిస్తున్నాయి. కొన్ని వింత శబ్దాలు వినిపిస్తున్నాయి.

10) మనకేదో కొన్ని వింత దృశ్యాలు కనిపించడం లేదా, కొన్ని వింత శబ్దాలు వినిపించడం లేదా?

Answers:

1) Look at those two pictures. Do you see any difference (between the two) (Are you seeing అనం కదా?)

2) Look there! Don't (= do not) you see a deer?
జింక కనిపిస్తోందా?
Do you see a deer?

జింక కనపడడం లేదా?
Don't (Do not) you see a deer?
Are you not seeing? బదులు, Don't you see?

3) What do you see there?
(What are you seeing రాదు)
You are looking so much at the tree.

4) Don't look now. I see someone coming for you.

5) Whom do I see there?
(Whom am I seeing? రాదు)
Isn't (is it not) Michael Jackson?

(Michael Jackson కదా = It is Michael Jackson)

6) We hear some sweet music from some

కనిపించేవి... ప్రయత్నించి చూసేవి...

కొంది వాక్యాలు చూడండి

a) As we walk along the road, we hear the noise of the traffic.
రోడ్డు మీద నడుస్తున్నప్పుడు ట్రాఫిక్ నోయ్ వినిపిస్తుంది.

b) We switch on the CD player/ the two-in-one to listen to music.
(మనం సంగీతం వినడానికి సిడి ప్లేయర్/ టుఇన్ వన్ ఆన్ చేస్తాం)

c) నేను చెప్పేది నీకు వినిపిస్తోందా?
Do you hear me?

నేను చెప్పేది నువ్వు వింటున్నావా?
Are you listening?

ఈ కొంది వాటిని English లో బిగ్గరగా practice చేయండి.

1) ఆ రెండు బొమ్మలు చూడండి. ఏమైనా తేడా కనిపిస్తోందా?
2) అక్కడ చూడండి. ఒక జింక కనిపించడం లేదా? (deer - జింక)

3) అక్కడ నీకు ఏం కనిపిస్తోంది? ఆ చెట్టు వైపు చూస్తున్నావు.
4) ఇప్పుడే చూడకు. నీ కోసం ఎవరో రావడం కనిపిస్తోంది నాకు (నేను చూస్తున్నాను).

5) ఎవరక్కడ నాకు కనిపిస్తోంది? (whom...see వాడండి). మైకేల్ జాక్సన్ కు కదా?
6) ఎక్కడినుంచో మధురమైన సంగీతం వినిపిస్తోంది (we తో ప్రారంభించి, some where వాడండి).

7) వాడెప్పుడూ మంచి సలహాలు వినడు. వాడికి ఇష్టం లేదు.
8) హాలో, ఫోన్లో ఏవో శబ్దాలు వినిపిస్తున్నాయి. నేను చెప్పేది నీకు వినిపిస్తోందా? నువ్వు చెప్పేది నాకేం వినిపించడం లేదు.

where.
7) He never listens to good advice. He doesn't (does not) like advice.
never= ఎన్నటికీ కాదు/లేదు.

Advice కు plural లేదు. ఎప్పుడూ singular. Advice ముందు a/an వాడం.

8) Hello! I hear some noises over the phone. Do you hear me What I say ? I don't (do not)/am not able to hear what you say.

9) We see some strange sights and we hear some strange sounds.

10) Don't (do not) we see some strange sights and hear some strange sounds?

ప్రశ్న: Housewife బదులు Homemaker అని వాడవచ్చా? My mother is housewife అనడం కంటే My mother is homemaker అంటే బాగుంటుంది కదా?
- ఆర్. కృష్ణారావు, కిడివి, శ్రీకాకుళం జిల్లా

జవాబు: 'Housewife' అనే మాట పాతబడిపోయింది. Homemaker అనేది బాగా వాడుకలోకి వస్తోంది. ఈ రెండింటికంటే ఇప్పుడప్పుడే వాడుకలోకి వస్తున్నమాట (ముఖ్యంగా ఆమెరికాలో) Houseworker. అది మనకు అంత నచ్చకపోవచ్చు గానీ వాళ్ళ ఈ పదాన్నే ఎక్కువ ఉపయోగిస్తున్నారు.

Lakshmi: Hi, Ajitha, how are you?
(హాయ్ అజిత, ఎలా ఉన్నావ్?)
Ajitha: Fine, thank you. How are you?
(బాగున్నా. నువ్వెలా ఉన్నావు?)
Lakshmi: OK. thank you. Do I smell something sweet?
(బాగానే ఉన్నా. ఏదో సువాసన వస్తున్నట్టుంది కదూ?)
Ajitha: That's right. You smell the jasmine spray I use.
(నిజమే! నేను వాడిన జాస్మిన్ స్ప్రే వాసన అది.)
Lakshmi: Well, why have you brought me here?
(ఇక్కడికి నన్నెందుకు తీసుకొచ్చావు?)
Ajitha: The coffee here tastes fine and fresh.

Lakshmi: Don't worry. It is only an ant.
(భయపడకు... అది చీమేలే!)
ఈ సంభాషణలో smell, taste, feel- verbs వాడకం గమనించండి. see, hear, smell, taste, feel - ఇవన్నీ బాహ్యేంద్రియాలకు సంబంధించినవి. Hear and see- ఈ రెండు verbs ను am + ing/ is + ing/ are + ing forms లో వాడం. అలాగే కొన్ని సందర్భాల్లో smell, taste, feel కూడా am + ing/ are + ing form లో వాడం.

కొన్ని చోట్ల కొన్ని ఓకే!

Well, why have you brought me here?

(ఇక్కడ కాఫీ చాలా బాగుంటుంది.)

Lakshmi: O, thank you (After a sip) I am tasting real good coffee for the first time in weeks. ((కొంచెం కాఫీ తాగి) కొన్ని వారాల తర్వాత మొదటిసారిగా మంచి కాఫీ రుచి చూస్తున్నాను.)

Ajitha: Wait a minute. I feel some thing creeping up my arm. (ఉండు. ఏదో నా చేతి మీద పాకుతున్నట్టు అనిపిస్తోంది.)

a) smell అంటే ఒక వస్తువు ఇస్తున్న వాసన అనే అర్థంతో వాడినప్పుడు am smelling/ is smelling/ are smelling form లో వాడం.
The rose smells sweet.
(గులాబి సువాసనను ఇస్తుంది.)
The rose is smelling sweet అనం.
అదే మనం దేన్నైనా ఇప్పుడు వాసన చూస్తున్న విషయం చెప్పాలంటే am smelling/ is smelling/ are smelling వాడతాం.

She is smelling the flower in her hand.
(ఆమె చేతిలోని పువ్వును వాసన చూస్తోంది.)
ఇది ఇక్కడ కరెక్ట్. కాబట్టి ఒక వస్తువు ఒక వాసన ఇస్తుంది అనే అర్థంతో అయితే is smelling/ are smelling రాదు.
The spray smells fine.
ఆ spray మంచి వాసన ఇస్తుంది అనే అర్థంతో అయితే. The spray is smelling fine కాదు.
They are smelling the spray.
వాళ్లు ఆ స్ప్రేను వాసన చూస్తున్నారని ఇది కరెక్ట్ - ఎందుకంటే మనం వాసన చూడడం కాబట్టి.

b) 'taste' విషయం కూడా అంతే. ఒక వస్తువు ఈ విధమైన రుచిని ఇస్తుంది అనే అర్థంతో అయితే taste, tastes అనే అంటాం. am tasting/ is tasting/are tasting అని అనం.

Biryani serves here tastes fine.

(ఇక్కడ బిర్యానీ మంచి రుచి నిస్తోంది - The biryani is tasting fine కాదు.)

అదే మనం దేన్నైనా రుచి చూస్తున్నప్పుడు- am tasting, is tasting, are tasting కరెక్ట్.

I am tasting the biryani.
(నేను బిర్యానీని రుచి చూస్తున్నాను.)

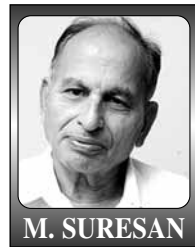
ఇక్కడ am tasting కరెక్ట్.

She is tasting the dish to see how good it is.
(ఆ వంటకం ఎంత బాగుందో తెలుసుకోడానికి దాన్ని ఆమె రుచి చూస్తోంది.)

c) 'feel' విషయం కూడా అంతే. మనకు అనుభూతి, భావం ఏదైనా కలిగినప్పుడు feel/ feels మాత్రమే. am feeling/ is feeling/ are feeling అనం.

i) I feel the cold wind blowing on my face.
(నా మొహమ్మీదికి వీస్తున్న చల్లని గాలిని అనుభవిస్తున్నాను.)

ii) She feels (is feeling కాదు) strange in this new place.

M. SURESAN

(ఈ కొత్త ప్రదేశంలో ఆమెకు ఏదో వింతగా అనిపిస్తోంది.)

iii) They feel quite at home in the new place.
(They are feeling కాదు)

(ఈ కొత్త ప్రదేశం వాళ్లకు ఏమీ కొత్తగా అనిపించడం లేదు.)

అయితే How are you feeling? అనేది వాడుకలో ఉంది- ఎలా ఉన్నావు? అనే అర్థంతో.

బాహ్యేంద్రియాల విషయంలో గమనించాల్సిన ముఖ్యాంశాలు

i) am seeing/ is seeing/ are seeing వాడం (కని పించడం అనే అర్థంతో)

am hearing/ is hearing/ are hearing లేదు. ఈ రెండింటి విషయంలో am/ is/ are looking/ listening వాడతాం.

ii) ఒక వస్తువు ఇస్తున్న వాసన అయితే is smelling/ are smelling లేదు. smell/ smells మాత్రమే. మనం వాసన చూస్తున్నప్పుడైతే am smelling/ is smelling/ are smelling correct.

iii) ఒక వస్తువు ఇచ్చే రుచి అయితే taste/ tastes అంటాం. is/ are tasting అనం.

iv) 'feel' విషయంలో- అనుభవం, అనుభూతి అర్థంతో అయితే feel/ feels కరెక్ట్. am/ is/ are feeling లేదు.

తడిమి చూడడం- అర్థంతో అయితే am/ is/ are feeling వాడవచ్చు.

ప్రశ్న: Give అంటే ఇవ్వడం. Given అంటే ఇవ్వబడడం. I have given అంటే 'నాకు ఇచ్చారు' అని అర్థం కదా (నేను ఇవ్వబడ్డాను అని). కానీ చాలా చోట్ల ఇతరుల గురించి చెప్పేటప్పుడు 'He has given' అని 'అతను ఇచ్చాడు' అనే అర్థంతో వాడుతున్నారు. ఇది తప్పు కదా? 'అతను ఇవ్వబడ్డాడు' అని కదా అర్థం?

- రాధాకృష్ణ, హైదరాబాద్

జవాబు: English కు, తెలుగుకు ఉన్న తేడాల వల్ల, 'given' లాంటి past participles మనకు కొంచెం confusing గానే ఉంటాయి. 'Given' అనేది past participle. అంటే దానర్థం 'ఇవ్వబడిన' అని. ('ఇవ్వబడడం' కాదు)

- a) The book given to him.
అతడికి ఇవ్వబడిన పుస్తకం.
- b) The man seen near the school.
(ఇక్కడ seen past participle అర్థం school దగ్గర చూడబడిన వ్యక్తి అని. Past participles కు అర్థం '... బడిన' అని అసంపూర్ణంగా ఉంటుంది.)
- c) The book torn by the child.
(ఆ బిడ్డ చేత చింపబడిన పుస్తకం)
- d) The movie released yesterday.
(నిన్న విడుదల చేయబడిన సినిమా) అయితే తెలుగులో అలా అనం.
- a) అతనికి ఇచ్చిన పుస్తకం.
- b) school దగ్గర చూసిన/ కనిపించిన వ్యక్తి.
- c) బిడ్డ చింపిన పుస్తకం.
- d) నిన్న విడుదల చేసిన సినిమా అంటాం.

Past participles ముందు had given, have/ has/ had వస్తే వివిధ సందర్భాల్లో ఇచ్చాను, ఇచ్చాము, ఇచ్చారు, ఇచ్చాడు, ఇచ్చావు అనే అర్థం వస్తుంది. have/has+ participle- గతంలో జరిగిన పని ఏ టైమ్ లో జరిగింది తెలియజేయకపోతే వస్తుంది.

I have given the book.

నేను పుస్తకం ఇచ్చాను.
(past- ఎప్పుడు, ఏ రోజు, ఏ టైమ్ లో ఇచ్చింది చెప్పడం లేదు- ఇవ్వడం మాత్రం జరిగింది.)
I, we you, they - have given.
he, she, it - has given.
He has given.
అతను ఇచ్చాడు (ఇవ్వడం అయిపోయింది - past, టైమ్ తెలియజేయడం లేదు).
'given' లాంటి past participles ముందు 'be' forms- (am, is, are, was, were, shall be, will be, have been, has been - చివర be, been వచ్చే verbs

అన్నీ be- forms.) వస్తే అప్పుడు మాత్రమే చేయబడింది, ఇవ్వబడ్డాడు, etc. passive voice forms వస్తాయి. తెలుగు సంభాషణలో passive voice చాలా అరుదు.
He is seen here every day.
ప్రతిరోజు ఇక్కడ చూడబడతాడు.
He is given salary on the first of every month.
అతను ప్రతి నెలా మొదటి తేదీ జీతం ఇవ్వబడతాడు.
He has given a lecture.
అతను ఉపన్యాసం ఇచ్చాడు.
He is given Rs. 10000 every month. అతను ప్రతి నెలా రూ. 10000 ఇవ్వబడతాడు (అతడికి ఇస్తారు).

They are given. వాళ్లు ఇవ్వబడతారు.
Children are given milk everyday. రోజూ పిల్లలు పాలివ్వబడతారు.

ప్రశ్న: I give more prefer coffee than tea అనాలి. కానీ I give more prefer coffee to tea అని ఎందుకు అంటారు?
I am suffering from fever అంటారు ఎందుకు? I am suffering with fever అన కూడదా?
- కె. మోహన్, కృష్ణ, గన్నవరం

జవాబు: I give more prefer coffee... ఈ sentence సరికాదు.
I prefer coffee to tea అనాలి లేదా I give preference to coffee over tea అనాలి.
1) prefer తర్వాత ఎప్పుడూ 'to' వస్తుంది. 'than' రాదు.
2) 'more preference' అనే వాడుక లేదు. ఎందుకంటే

preference లోనే 'more' అనే భావం ఉంది. 'Suffering from' correct తెలుగు, English వాడుకలు పోల్చకూడదు. వేరే భాషలు కదా. తెలుగులో ఒకరి మీద కోపం వస్తుంది. Englishలో angry with (a person) అంటాం. ఇటువంటి విషయాల్లో వాడుకను బట్టి పోవాలి. అది ఎంత ఎక్కువ English చదివితే అంత బాగా వస్తుంది.

ప్రశ్న: I am going to go కి I am going కి తేడా ఏమిటి?
- మనోరంజని, విజయవాడ

జవాబు: 'I am going to go' అంటే వెళ్లబోతున్నాను అని, 'I am going' అంటే వెళుతున్నాను అని. ఏదైన పనిచేయబోతున్నప్పుడు going to do/ sing/ teach etc. వాడతాం.

ప్రశ్న: 1. నేను ఫోటో తీయించుకోవాలి/ తీయించుకున్నాను
2. ఫలానా ఎంజీ నా సర్వీస్ పుస్తకంలో రాయించాలి (లేదా ఎంటర్ చేయించాలి/ రాయించాను).
ఈ వాక్యాలను ఇంగ్లీష్ లో ఎలా చెప్పాలి.
- కె. రాకేశ్ చందు, జంగారెడ్డి గూడెం

జవాబు:
1. I should/ have to get/ have myself photographed. / I got/ had myself photographed.
2. I have to get the entry made/ recorded in my service register (I got the entry made/ recorded in my service register).

విద్యా-విజ్ఞాన-వార్తా సమాచారం గ్రూప్స్

☞ ఎడ్యుకేషనల్ మెటీరియల్

☞ జి.కె.

☞ కరెంట్ అఫైర్స్

☞ పి.పి.వార్తాపత్రికలు

☞ టి.ఎస్.వార్తాపత్రికలు

☞ ఇంగ్లీషు పేపర్లు

☞ మ్యాగజైన్స్

☞ బుక్స్

☞ విద్యా సమాచారం

☞ ఉద్యోగ సమాచారం

☞ క్రీడా సమాచారం

☞ చరిత్రలో ఈరోజు

మీ మిత్రులకు షేర్ చేయండి.

(Share It To Your Friends)

👉 👉 Click here to join 👉 👉

<https://t.me/joinchat/AAAAAEdQrr7Jhup5fdmvGw>

Raghu: Hi Pavan, you look dull. What's the matter?
(హాయి పవన్, ఏంటి డల్ గా ఉన్నావు?)

Pavan: I have a headache. I don't have (do not have) at home the tablets I usually take.
(తలనొప్పిగా ఉంది. మామూలుగా నేను వేసుకునే మాత్రలు ఇంట్లో లేవు.)

Raghu: Sorry to know that. Do you have that novel with you? I mean the novel you bought last week.
(సారీ, కిందటివారం నువ్వు కొన్న నవల నీ దగ్గరుందా?)

Pavan: Sorry. I don't have it. Prakash took it from me yesterday. He has it now.
(సారీ, అది నా దగ్గర లేదు. ప్రకాష్ నిన్ను తీసుకున్నాడు. అది అతడి దగ్గరే ఉంది.)

Raghu: I have no work today. So I want to spend time reading the book.
(నాకు ఈ రోజేం పనిలేదు. పుస్తకం చదువుతూ గడిపేద్దాం అనుకుంటున్నాను.)

Pavan: Go ahead. My brother has another book with him. Take it.
(అయితే కానియే. మా బ్రదర్ దగ్గర ఇంకో పుస్తకం ఉంది. అది తీసుకో.)

I have (am having కాదు) a lot of work.
b) కుమార్ కు ఇక్కడ ఉదయం 8 నుంచి సాయంత్రం 6 వరకు ద్యూటీ ఉంది.
Kumar has (is having కాదు) duty here from 8 AM - 6 PM.
4. భావాలు, అనుభూతులు చెప్పేటప్పుడు am/ is/ are having రాదు.
a) ఆమెకు అతనంటే గాఢమైన ప్రేమ.
She has (is having కాదు) deep love for him.
b) సెలెక్ట్ అవుతాననే ఆశ నాకు ఉంది.
I have (am having కాదు) the hope I will be selected.
5. మనకు ఉన్న రుగ్మతలంటి వాటిని తెలియజేసేటప్పుడు am/ is/ are having రాదు. have/ has మాత్రమే వస్తుంది.
a) నాకు తలనొప్పిగా ఉంది.
I have a headache (am having కాదు.)
b) ఆమెకు కామెర్లు.
She has jaundice (is having కాదు.)
c) అతనికి బాగా జలుబు చేసింది.
He has (is having కాదు) a bad cold.
ఇకపోతే am having/ is having/ are having వాడదగిన సందర్భాలు ముఖ్యంగా-
★ తినడం, తాగడం లాంటివి-

b) My friend is having a son and a daughter.
(అంటే- ఆ ఫ్రెండ్ తన కొడుకును, కూతురిని తింటున్నాడనా? అది కాదు కదా? - My friend has a son and a daughter.)
c) Saritha is having a wonderful pair of ear rings.
(అంటే - సరిత చాలా అందమైన చెవి ఆభరణాలు తింటోందనా? కాదు కాబట్టి She has a wonderful pair of ear rings.)
ఈ కింది వాక్యాలను practice చేయండి. (అన్నింటికీ have- correct form వాడండి.)
1) నా దగ్గర కూడా ఆ పుస్తకం ఉంది. నీ దగ్గరుందా?
2) నీకు ఇప్పుడేమైనా క్లౌస్ ఉందా?

శాంతి: ఉన్నారు. ఎందుకు?
షాలిని: నాకు ఎల్లండి బెంగుళూరులో ఇంటర్వ్యూ ఉంది. రిజర్వేషన్ కష్టంగా/సమస్యగా ఉంది.
Answers:
1. I also have that book. Have you?/Do you have it.
2. Have you/Do you have any class now.
3. Why are you having coffee now? You usually have tea.
4. (Over phone) Is it you? I am having lunch. Please wait.
I want Mahesh's phone no. Do you have it? I don't (do not) have it. Ramesh has it. I don't (do not) have Ramesh's phone number either.
(not ఉన్న sentenceలో 'also' రాదు. అందుకని 'either'.)
5. Isn't that sari nice/beautiful? Then have it.
I do not (don't) have/I haven't (have not) the money now.
I have the money but I don't (do not) like that sari.
6. What do you have for breakfast usually. I have mostly idles.
Why are you having dosa now?
This restaurant doesn't (does not) have a good name for idles. It has a good name for dosas.
I don't have (do not have)/ haven't (have not) much knowledge of the restaurants here.
You are having a dosa now. How is it?
7. Ramu: How is that pup there?
Raghu: I have a pup at home. That's bigger than this.
Ramu: Has it/Does it have a name?
Raghu: Yes. It has a beautiful name. Ruby. Have you/Do you have any pets at home?
Ramu: No.
8. Suneel: Hasn't (has not) this building/ Doesn't (does not) this building have a beautiful/ grand appearance.
Sukumar: I don't have/I haven't any doubt about it.
Suneel: It has a beautiful portico, a balcony, big windows and a large/spacious hall.
Sukumar: If I have the money, I wish to buy this house.
9) Shalini: Where is Suneeta?
Santhi: She is having a bath.
Shalini: Has Suneeta/ Does Suneeta have any friends in railway booking?
Santhi: She has, but why?
Shalini: I have an interview in Bangalore the day after tomorrow. I am having a problem/difficulty about reservation.
problem, difficulty లాంటి వాటితో am having/is having/ are having వాడవచ్చు.

'నేను స్కూటర్ ని తింటున్నాను'

Raghu: Where is he?
(అతను ఎక్కడ?)

Pavan: He is having breakfast. Wait for a few minutes.
(వాడు బ్రేక్ ఫాస్ట్ చేస్తున్నాడు. కాసేపు ఆగు)

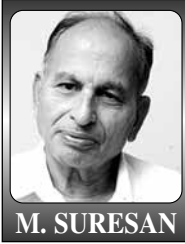
Raghu: Aren't (Are you not) having any?
(నువ్వు ఏమీ తినవా?)

Pavan: I don't feel like, with this head ache.
(ఈ తలనొప్పి వల్ల తినాలని లేదు)

1) నేనున్నాను కాఫీ తీసుకుంటున్నాను (తాగుతున్నాను).
I am having coffee.
2) వాళ్ళిప్పుడు భోజనం చేస్తున్నారు.
They are having meals now.
3) అతను సిగరెట్ తాగుతున్నాడు.
He is having a smoke.
(He is smoking బదులు)
★ am having/ is having/ are having- 'bath'కు వాడవచ్చు.

3) ఎందుకు కాఫీ తీసుకుంటున్నావు. మామూలుగా నువ్వు టీ తాగుతావు కదా?
4) (పోస్ట్) 'ఓ నువ్వా! నేను లంచ్ తీసుకుంటున్నా! కాస్త వెయిట్ చేయ్'
'నాకు మహేష్ ఫోన్ నెంబర్ కావాలి. నీ దగ్గర ఉందా?'
'నా దగ్గర లేదు. రమేష్ దగ్గర ఉంది.'
'నా దగ్గర రమేష్ ఫోన్ నెంబర్ కూడా లేదు.'
5) 'ఆ చీర చాలా బాగుంది కదా?'
'అయితే తీసొక్క.'
'నా దగ్గర ఇప్పుడు డబ్బులేవు.'
'నా దగ్గర డబ్బు ఉంది కానీ, నాకు ఆ చీర సచ్చ లేదు.'
6) మామూలుగా పొద్దున బ్రేక్ ఫాస్ట్ ఏం తీసుకుంటావు?'

7. Ramu: How is that pup there?
Raghu: I have a pup at home. That's bigger than this.
Ramu: Has it/Does it have a name?
Raghu: Yes. It has a beautiful name. Ruby. Have you/Do you have any pets at home?
Ramu: No.
8. Suneel: Hasn't (has not) this building/ Doesn't (does not) this building have a beautiful/ grand appearance.
Sukumar: I don't have/I haven't any doubt about it.
Suneel: It has a beautiful portico, a balcony, big windows and a large/spacious hall.
Sukumar: If I have the money, I wish to buy this house.
9) Shalini: Where is Suneeta?
Santhi: She is having a bath.
Shalini: Has Suneeta/ Does Suneeta have any friends in railway booking?
Santhi: She has, but why?
Shalini: I have an interview in Bangalore the day after tomorrow. I am having a problem/difficulty about reservation.
problem, difficulty లాంటి వాటితో am having/is having/ are having వాడవచ్చు.

ఈ సంభాషణలో మనం గమనించేదేమిటి? కొన్ని చోట్ల ఇప్పుడు జరిగే పనికైనా have/ has వాడడం, కొన్నిచోట్ల am having/ is having/ are having వాడడం. 'am + ing/ is + ing/ are + ing' form లో వాడని verbs లో have కూడా ఉంది. అయితే am having/ is having/ are having form కొన్ని సందర్భాల్లో అర్థాన్నిబట్టి వాడతాం.
1. have/ has కు ఉన్న ముఖ్యమైన అర్థం- కలిగి ఉండడం.
I, we, you, they అయితే have.
He, she, it అయితే 'has'.
I have a scooter.
నాకు స్కూటర్ ఉంది.
She has a lot of jewellery.
ఆమెకు చాలా నగలు ఉన్నాయి.
My friends (they) have bikes.
మా ఫ్రెండ్స్ కు బైక్స్ ఉన్నాయి.
కలిగి ఉండడం అనే అర్థంతో am having/ is having/ are having రావు.
a) వాళ్ళకు అందమైన ఇల్లుంది.
They have a beautiful house.
(They are having a beautiful house కాదు)
b) This coffee has a fine taste.
ఈ కాఫీకి మంచి రుచి ఉంది. (is having కాదు)
c) ఈ నగరంలో వెడల్పుయిన రోడ్లున్నాయి.
This city has wide roads.
(This city is having... కాదు)
2. మనుషులకు, జంతువులకు ఉన్న గుణాలు చెప్పేటప్పుడు am/ is/ are having రాదు. Have/ has మాత్రమే వస్తుంది.
a) She has patience.
(ఆమెకు ఓర్పు ఉంది.) is having కాదు.
b) The wife and husband have (are having కాదు) a good understanding for each other.
(ఆ భార్యభర్తల మధ్య మంచి అవగాహన ఉంది.)
3. మనకున్న పని గురించి చెప్పేందుకు am/ is/ are having వాడం.
a) నాకు చాలా పనుంది.

She has a lot of jewellery

a) మా నాన్నగారు స్నానం చేస్తున్నారు. కాస్త ఆగండి.
My father is having a bath. Please wait.
b) ఆమె షవర్ బాత్ చేస్తోంది.
She is having a shower.
గమనించండి- am/ is/ are having from ముఖ్యంగా తినడం, తాగడం అనే అర్థాలకే పరిమితం. అందుకని am having/ is having/ are having మిగతా సందర్భాల్లో వాడితే విపరీతార్థం వస్తుంది. eg:
a) I am having a scooter.
(ఈ sentence ప్రకారం వచ్చే అర్థం, 'నేను స్కూటర్ ని తింటున్నాను' అని కదా. అంతశక్తి మానవుడికింకా రాలేదు, కాబట్టి ఇక్కడ చెప్పాల్సింది- I have a scooter.)

SPOKEN ENGLISH ఆంగ్లభాషణ 23

'ఎక్కవగా ఇడ్లీ తీసుకుంటా'
'మరి ఇప్పుడెందుకు దోశ తింటున్నావు?'
'ఈ రెస్టారెంట్ లో ఇడ్లీలు బాగుండవు. దోశలు బాగుంటాయి.'
'నాకు ఇక్కడి రెస్టారెంట్స్ గురించి అంతగా తెలియదు.'
'ఇప్పుడు నువ్వు కూడా దోశ తింటున్నావు కదా. ఎలా ఉంది?'
7) రాము: అక్కడున్న కుక్కపిల్ల ఎలా ఉంది?
(కుక్కపిల్ల= Pup)
రఘు: నాకు ఇంట్లో కుక్కపిల్ల ఉంది. అది దీని కన్నా పెద్దది.
రాము: దానికి పేరుందా?
రఘు: దానికి అందమైన పేరుంది. రూబీ. నువ్వు ఇంట్లో ఏ జంతువునైనా పెంచుతున్నావా?
రాము: లేదు.
8) సునీల్: ఈ భవనానికి చాలా అందమైన appearance ఉంది కదా?
సుకుమార్: ఆ విషయంలో నాకేం సందేహం లేదు.
సునీల్: దానికి ఒక అందమైన పోర్టికో, బాల్కనీ, పెద్ద కిటికీలు, ఒక పెద్ద హాలు ఉన్నాయి.
సుకుమార్: నా దగ్గర డబ్బు ఉంటే, ఈ ఇల్లు కొనాలని ఉంది. (have, wish వాడండి.)
9) షాలిని: సునీత్ ఎక్కడ?
శాంతి: స్నానం చేస్తోంది
షాలిని: సునీతకు రైల్వే బుకింగ్ లో (ఫ్రెండ్స్) ఎవరైనా ఉన్నారా?

Krishna: Hi Nikhila, How are you?
(హాయి నిఖిల, ఎలా ఉన్నావ్?)

Nikhila: Fine, thank you, How go your studies?
(బాగున్నాను. నువ్వు ఎలా చదువుతున్నావు?)

Krishna: Studying well. My brother was come yesterday.

Nikhila: Was come? Look here, Krishna, we never use verb forms like was come. That isn't English.
(was come క్రియ రూపాన్ని మనం ఉపయోగించం. అది ఇంగ్లీష్ కాదు.)

Krishna: దాన్లో తప్పేముంది?

Nikhila: మీ బ్రదర్ నిన్న వచ్చాడని కదా- నువ్వంటున్నావు. ఇక్కడ was come అని verb వాడావు. అది తప్పు. English లో verb కు

ఈ be forms అన్నింటికీ చివర 'be' రావడం గమనించండి.
have been, has been, had been, shall have been, should have been, will have been, would have been, may have been, might have been, can have been, could have been, must have been, need have been, ought have been, dare have been

ఈ be forms చివరలన్నింటికీ been రావడం గమనించండి.
పైవన్నీ 'be' forms. వీటన్నిటికీ అర్థం 'ఉండడం' అనే దానికి సంబంధించి ఉంటుంది. వీటిల్లో కొన్నిటి వాడకం మనం చూశాం. పై వాటిని అన్నింటినీ మనం చెప్పాలనుకునే అర్థాన్ని బట్టి independent గా వాడవచ్చు.
He is here.

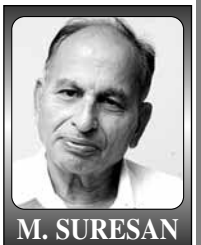
can sing- verb - can + sing (1st RDW)
అలా వీటిల్లో దేని పక్కనైనా 1st RDW వాడితే verb అవుతుంది.
గమనిక: 'shall, will, should, would, etc' 'be' forms కావు. shall, should, will, would, etc.,

(అతను ఇక్కడ నిన్న చూడబడ్డాడు).
b) All kinds of books are sold here.
(verb - passive ఇక్కడ అన్ని రకాల పుస్తకాలు అమ్మబడతాయి).
c) The film will be released next week.
(verb- passive సినిమా వచ్చేవారం విడుదల చేయబడుతుంది).

ఒక్క VI form of the verb మాత్రమే passive. మిగతా forms అన్నీ active voice. తెలుగులో మనం passive voice దాదాపు వాడం కదా! అంటే మనం ఇంట్లో 'అమ్మా' అన్నం వండబడిందా అనం. కొట్టుకు వెళ్లి ఈ పుస్తకం ఇక్కడ అమ్మబడుతుందా అనం. spoken telugu లో passive voice వాడం. English లో కూడా ఎంత తక్కువగా వాడితే మన భాష అంత simple గా సహజంగా ఉంటుంది. conversational ease ఉంటుంది.

చూశారు కదా English verb ఎప్పుడూ పై singular forms లో ఏదో ఒక రూపంలో ఉండాల్సి. లేకపోతే మీరు మాట్లాడేది sentence కాదు. అలా మాట్లాడితే తప్పు. ఇప్పుడు చూడండి-
He was come.
ఇక్కడ verb ఏమవ్వాలి?
was come - (was (be form) + come (1st RDW))
be form + 1st RDW-
six forms of verb లో, ఈ form లేదు. కాబట్టి He was come- sentence కాదు.
was come = was (be form) + come (past participle)

be form + past participle ఇది passive voice verb అవచ్చు కదా అనే సందేహం మీకు రావచ్చు. ఇక్కడ ముఖ్యమైన విషయం come, go, walk, sit లాంటి verbs కు passive voice ఉండదు.
verb కు ఎవరిని, దేనిని అని ప్రశ్నవేయండి Answer వస్తే passive ఉంటుంది. Answer రాకపోతే passive ఉండదు.
They came yesterday.
verb ఇక్కడ came. దీని అర్థం 'వచ్చారు' అని. ఎవరిని వచ్చారు? దేనిని వచ్చారు? అనే ప్రశ్నలకు 'Answer' రాదు. కాబట్టి వీటికి passive ఉండదు. అదే He writes books లో 'writes' verb. అంటే అర్థం 'రాస్తాడు' అని. దేనిని రాస్తాడు? అంటే 'పుస్తకాలు' అనే answer వస్తుంది. దీనికి passive తప్పక ఉంటుంది. Books are written by him అని passive చెప్పవచ్చు.

M. SURESAN

అసలు సంగతి ఆ ఆరింటిలోనే!

ఆరు రూపాలు ఉన్నాయి. ఆరు రూపాల్లో ఏదో ఒక రూపంలో verb లేకపోతే, అది English కాదు.
(వాలా మంది పాఠకులు, was come, has going, లాంటి verbs కరెక్ట్, కాదా అని అని అడుగుతున్న ప్రశ్నలన్నిటికీ ఈ lesson ఉపయోగపడుతుంది. జాగ్రత్తగా చదవండి, గుర్తుంచుకోండి, practice చేయండి, మీ సంభాషణలో వాడండి.)
మనకు Spoken English కష్టమనిపించేది, తప్పులు చేసేదీ verb విషయంలోనే.
verb అంటే తెలుసు కదా? subject ఉండే స్థితిని

They could be here yesterday itself.
She might be dangerous, etc.

II form (verb రెండో రూపం)

'be' form+ ...ing form అంటే verb, ఏదైనా 'be' form తర్వాత ఏదైనా '...ing' form (going, coming, singing, dancing etc., లాంటివి)తో వస్తుంది. Kumar is writing.
verb: is (be form) + writing (ing form)]
She has been singing for the past one hour.
ఇక్కడ verb- has been singing
has been ('be' form) + singing (ing)form verb పై sentences లో, 'be' form + ing form రూపంలో ఉంది కదా. అలాగే-
They could be going there.
could be (be form) + going (ing form).

III form (verb మూడో రూపం)

Doing Words వీటిని మనం తెలుసుకొని ఉన్నాం కదా.

1st Regular Doing word	2nd Regular Doing word	Past Doing Word
come	comes	came
sing	sings	sang
do	does	did
talk	talks	talked
like	likes	liked
smell	smells	smelt

గుర్తు చేసుకుందాం!

Regular actions- క్రమం తప్పకుండా జరిగే పనులకు I, we, you, they అయితే 1st Regular Doing word (1st RDW); He, She, It అయితే 2nd RDW వాడతాం. వీటితో not కానీ, Questions లో గానీ అయితే 1st RDW తో 'do', 2nd RDW తో 'does' వాడతాం. ఇవి మనకు తెలుసు కదా. అలాగే Past Doing Word ను గతంలో ఏ టైమ్ లో జరిగిందో తెలిసి ఉంటే అటువంటి actions కు వాడతాం. Past Doing Word ని notతో కానీ, Questions తో కానీ వాడితే did వస్తుంది. ఇది కూడా మీకు తెలుసు.

IV form (verb నాలుగో రూపం)

shall, will, should, would, can, could, may, might, must, need, ought, dare } + 1st RDW

I shall go there tomorrow.
ఇక్కడ verb- shall go. దీని రూపం- shall + go (1st Regular Doing Word) Srinu will help me.
verb: will help- will + help (1st RDW) They can sing.

పక్కన 'be' ఉన్నప్పుడే అవి 'be' forms అన్న విషయం గుర్తుంచుకోవాలి.

V form (verb అయిదో రూపం)

have, has, had, shall have, should have, will have, would have, can have, could have, may have, might have, must have, ought have, dare have need have

ఇవి కూడా be forms కావు. వీటిల్లో దేని పక్కనైనా 'been' ఉన్నప్పుడే అది 'be' form అవుతుంది.
shall have been - ఇది 'be' form.
shall have - ఇది 'be' form కాదు.
Past Participle (PP) అంటే తెలుసు కదా? (PP)
go went gone
see saw seen
do did done
like liked liked
talk talked talked

verb, V form లో పైన చూపించిన have, has, had, shall have, should have, etc., లాంటి వాటి పక్కన past participle చేరిస్తే ఆ combination-verb అవుతుంది.
eg: He has seen me.
verb: has seen - has + past participle (PP) She will have gone by then.
verb: will have gone- will have + gone (PP) They should have done it.
should have done - should have + done (PP) ఇలా మిగతా వాటితో కూడా.

VI form (verb ఆరో రూపం)

'be' form + past participle ఏదో ఒక 'be' form పక్కన ఏదైనా-past participle (PP) వస్తే అది verb అవుతుంది.
a) He was seen there yesterday.
verb: was seen- was (be form) + seen (PP).
b) The snake has been killed.
verb: has been killed, has been (be form) + killed (PP).
c) It can be done.
verb: can be done- can be (be form) + done (PP)
d) He had been killed before he was thrown on the railway track.
verbs: had been killed - had been (be form) + killed (PP);
was thrown- was (be form) + thrown (PP). ఈ VI form of verb కు ఒక ప్రత్యేకత ఉంది. ఈ verb form- 'be form + past participle'. ఈ రూపంలో ఉన్న verb ఎప్పుడూ PASSIVE VOICE లో ఉంటుంది. verb- English లో passive voice లో ఉన్నప్పుడు తెలుగులో 'బడు' అని అర్థం వస్తుంది.
a) He was seen here yesterday.

Fine, thank you, How go your studies?

(state of being అంటే ఉండడం) కానీ, subject చేసే పనిని (action) కానీ తెలియజేస్తుంది.
eg: He is here.
అతనిక్కడ ఉన్నాడు.
ఇక్కడ verb 'is' ఉండడాన్ని తెలుపుతుంది. Sunitha works hard.
సునీత కష్టపడి పనిచేస్తుంది.
ఇక్కడ verb 'works' పనిని (action) తెలుపుతోంది కదా!
English లో verb కు ఆరు కల్గితప్పమైన రూపాలు ఉన్నాయి. గుర్తుంచుకోండి. మీరు మీ sentence లో వాడే verb మనం చూడబోయే ఆరు రూపాల్లో (six forms) లో ఏదో ఒక రూపంలో ఉండకపోతే మీ sentence correct కాదు. ఇక చూడండి.
I form of the verb (verb మొదటి రూపం)
'be' forms
am, is, are, was, were, shall be, should be, will be, would be, can be, could be, may be, might be, must be, ought be, dare be, need be

ప్రశ్న: Were you there then yesterday?
నిన్న మీరు అప్పుడు అక్కడ ఉన్నారా? ఇలా రాయవచ్చా?
- న. నారాయణరెడ్డి, గిద్దలూరు

జవాబు: రాయవచ్చు.
ప్రశ్న: ఒక వార్తాపత్రికలో మహిళాగేయ రచయితని poet అని సంబోధించారు. poetess అనాలి కదా.
- కె. నాగవైతన్య, పాయకరావుపేట

జవాబు: English లో రానూ రానూ gender difference (లింగభేదం) పాటించడం తగ్గిపోతోంది. poet కవయిత్రులకూ వాడడం సాధారణమవుతోంది. తప్పు లేదు అంటున్నారు.

Sasank: Where is your brother, Radha?
(రాధా, మీ బ్రదర్ ఎక్కడ?)

Radha: He coming slowly. I seen him a few minutes ago.
(అతను నిదానంగా వస్తున్నాడు. కొద్ది నిమిషాల కిందట అతడిని చూశా)

Sasank: Look here, Radha. Your words, 'He coming slowly', and 'I seen him a few minutes ago' are not sentences because there are no verbs in them, they don't have complete meaning. (నీ మాటల్లో 'he coming slowly', 'I seen him a few minutes ago' వాక్యాలు కావు. వాటిల్లో verbs లేవు. వాటికి అర్థం పూర్తి కాలేదు కదా)

Radha: But 'coming' and 'seen' are verbs. Why to doubt that?
(coming, seen verbs కదా, అనుమానం దేనికి?)

Sasank: 'coming' is only an 'ing' form, and 'seen' is just a past participle. In our last article, we have seen the six forms of verbs.

4. (C)
  5. (W) Correct form: The snake has been/had been/will have been (any such 'be' form) + killed.
  6. (W) Correct form: The book is/ was/ has/ been (any be form) + stolen
  7. (W) Correct form: The class is/ was/ will be going on.
  8. (W) Correct form: We have/ had/ will have etc. + known him
  9. (C) - Past Doing Word
  10. (C) - has been + killed (PP) - Passive voice
- verbs కర్తృగా form చేసినప్పుడే మన sentences కర్తృవృత్తాయి కదా. ఇంతవరకూ మనం నేర్చుకున్నదేంటి?
- a) subject - sentence దేనిని గురించి చెబుతోందో అది.
  - b) Verb - sentence లో subject తర్వాత ఏ మాట/మాటలు లేకపోతే sentence ఉండడం అది/అవి verb.

క్రమంతప్పకుండా ఉండడాన్ని కానీ చెబుతాయి. am- I తో; he, she, it- is తో; you, we, they- are తో వస్తాయి.

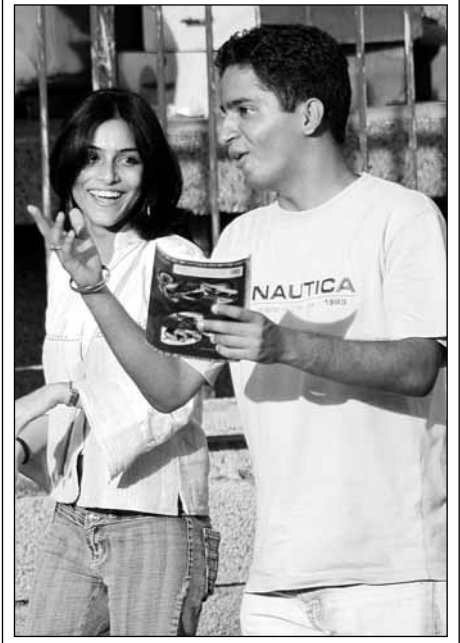
II) was, were గతంలో ఉండడాన్ని చెబుతాయి.

III) shall be, will be భవిష్యత్తులో ఉండడాన్ని చెబుతాయి.

IV) have been (I, We, You, Theyతో), has been (he, she, itతో) గతంలో ఎప్పటినుంచో, ఇప్పటివరకుగాని, ఇంకాగానీ ఉండడాన్ని చెబుతాయి.

పైవన్నీ ఉండడాన్ని చెప్పే 'be' forms.

- లను తెలిపే verbs - like, love etc.)
- II) verbs expressing actions of the mind. (మన బుద్ధికి, ఆలోచనలకు సంబంధించిన verbs - know, understand etc.)
- III) certain other verbs like appear, belong etc.

There are no verbs in your sentences

- IV) verbs of sense perception. (బా హ్యేంద్రియాల పనులకు సంబంధించి am/ is/ are ing ఉండవు. am/ is/ are looking, listening వాడవచ్చు.)
- V) have కు తినడం/ తాగడం అర్థం అయితే am having/ is having/ are having వాడవచ్చు. మిగతా అర్థాలతో am/ is/ are having వాడం. Bath కు am/ is/ are having వాడతాం.
- i) English verbs six forms లో ఉంటాయి. ఆ six forms లో లేని వాటిని verbs అనం. పైన చెప్పినవే కాకుండా కొన్ని vocabulary items కూడా తెలుసుకున్నాం. మనం దైనందిన జీవితంలో వాడే వస్తువులకు, మన ఇంటికి, దినచర్యలకు, మనకు మామూలుగా వచ్చే జబ్బులకు, ఇతర బాధలకు, మన కదలికలకు English మాటలు తెలుసుకున్నాం. దీనితోబాటు కొన్ని principles of pronunciation (English ఉచ్చారణ సూత్రాలు) కూడా తెలుసుకున్నాం.

అరం అంతా అందులోనే!

a) 'be' form + ing form is a verb
b) 'be' form/ have/ has/ will have/ shall have etc + past participle is a verb.
(coming అనేది కేవలం 'ing' form, + seen అనేది past participle- ing form ముందు 'be' form ఉంటే verb అవుతుంది. + past participle ముందు 'be' form కానీ have/ has/ had/ shall have వంటివి ఉంటే verb అవుతుంది. ఇవన్నీ మనం కిందటి వ్యాసంలో చూశాం.)

Radha: So, you say a sentence in English must have a verb- one of the six forms we saw in last article. (అంటే English sentence correct గా ఉండాలంటే గత వ్యాసంలో వివరించినట్లుగా verb ఆరురూపాల్లో ఒకటిగా ఉండాలి.)

Sasank: That's right (అవును)

కిందివాటిలో correct verbs ను గుర్తించండి. verb correct అయితే brackets లో (c) రాయండి. తప్పుయితే (w) పెట్టండి. verb form correct కాకపోతే, correct verb form రాయండి. verb correct అయితే అది ఏ form verb అవుతుందో రాయండి.

- eg:**
- 1) He was do it (W)
He was doing it (C)
He did it.
  - 2) She looking at it (W)
She is/was/any be form looking at it. (C)
  - 3) They have seen me (C)
(have + past participle)

- Exercise:**
1. They know me.
  2. She seen him.
  3. They are take coffee.
  4. She will help him.
  5. The snake been killed.
  6. The book stolen.
  7. The class going on.
  8. We known him.
  9. They saw him yesterday.
  10. The snake has been killed.

- Answers:**
1. (C) I Regular Doing Word.
  2. (W) Correct form: She has/ will have/ would have + seen him
  3. (W) Correct form: They are taking coffee.

- c) English verb six forms లో ఏదో ఒక form లో ఉండాలి.
- d) English లో statement కు (ఏదో ఒక విషయం చెప్పే sentence), question కు order of words లో చాలా తేడా ఉంటుంది.
  - i) Statement structure: subject + verb
  - ii) Question structure:
    - 1) verb + subject

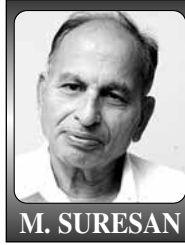

- 2) 1st word of the verb + subject + other words of the verb. (verbలో రెండు మూడు మాటలుంటే...)

Questions రెండు రకాలు:

- 1) 'Wh' questions- what, when, etc.,తో ప్రారంభమయ్యేవి.
- 2) Non 'wh' questions- what, when etc లేనివి. ఏ రకమైనా subject ముందు verb కాని, verb మొదటిమాట కానీ ఉండి తర్వాత subject, ఆ తర్వాత verb మిగతా మాటలు వస్తాయి.
- e) verbs లో ఉండడాన్ని చెప్పే verbs ను 'be' forms అంటాం.
  - 1) am, is, are - ప్రస్తుతం ఉండడాన్ని కాని,

f) subject చేసే పనులను తెలియజేసే వాటిని action words అంటాం. వీటిలో 1st Regular Doing Words (come, go, take, sit లాంటి verbs - I, we, you, they తో వాడతాం), 2nd Regular Doing Words (comes, goes, takes, sits లాంటి verbs - వీటిని He, She, It తో వాడతాం) క్రమం తప్పకుండా జరిగే Regular Actions కు ఉపయోగిస్తాం.

- i) 1st Regular Doing Word ను Question లో గాని, not తోగానీ వాడితే do వస్తుంది.
- ii) 2nd Regular Doing Word ను Question లోగాని, not తోగానీ వాడితే does వస్తుంది.
- g) Past Doing Words (came, went, took, sat లాంటి verbs) గతంలో ఏదైతే జరిగింది తెలిస్తే అటువంటి పనులకు వాడతాం. Past Doing Word ను not తోగాని, Question తోగానీ వాడితే did వస్తుంది.
- h) am + ing/ is + ing/ are + ing form (be form + ing form) verbs ఇప్పుడు జరుగుతున్న పనులకు వాడతాం. అయితే ఇప్పుడు జరుగుతున్న పనులను చెప్పడానికైనా, కొన్ని రకాల verbs ను am + ing/ is + ing/ are + ing form లో వాడం. అవి-
  - I) verbs expressing feelings and emotions. (భావాలను, మనసుకు సంబంధించిన విషయా

ప్రశ్న: 1) The match is to start.
2) The match is going to start.
3) The match is about to start.
వీటి మధ్య తేడా ఏమిటి? వీటిని తెలుగులో ఎలా చెప్పాలి.
- కొప్పుల రవికుమార్, వరంగల్

జవాబు:

- 1) The match is to start- దీని అర్థం match ప్రారంభంకావాలి/ అవుతుంది కాన్ఫిడెన్స్ అని. ఇంతవరకూ అవలేదు అని.
- 2) The match is about to start- కొద్ది క్షణాల్లో match ప్రారంభమవుతోంది అని.
- 3) The match is going to start- match ప్రారంభం కానుంది. రెండోవాక్యం about to start లో వ్యవధి చాలా తక్కువ. మూడోవాక్యంలో ప్రారంభం కాబోతోంది. రెండో

వాక్యంలో మూడో వాక్యంలో కంటే ప్రారంభమయ్యే వ్యవధి తక్కువ.

ప్రశ్న: One word substitutions అంటే ఏమిటి? వీటిని ఎలా ఉపయోగిస్తారో తెలియజేయగలరు. might ని ఎన్ని సందర్భాల్లో ఉపయోగిస్తారు?
- డి. రవీందర్ రెడ్డి, జనగాం

జవాబు: కొన్ని మాటల కూర్పు ఇచ్చే అర్థాన్ని తెలియజేసే ఒక మాటను one word substitute (one word substitution కాదు) అంటాం.

eg: one who does not believe that god exists. (దేవుడున్నాడని నమ్మని వాడు - నాస్తికుడు) ఈ మాటల మొత్తం అర్థాన్ని తెలిపే ఒకే మాట - atheist (ఎయిథియిస్ట్). కాబట్టి ఇక్కడ 'atheist' అనేది one word substitute.

- a) ప్రస్తుతంలో మాత్రమే ఉంటూ భవిష్యత్లో లేని సందేహాన్ని వ్యక్తపరిచేందుకు 'might' వాడతాం.
- eg:** Hari might help you. (హరి నీకు సహాయం చేయవచ్చు/ చేస్తాడేమో- సందేహం)
They might leave tomorrow. (వాళ్లు రేపు వెళ్తారేమో/ వెళ్లవచ్చు - సందేహం).
Past లో సందేహాన్ని వ్యక్తపరచడానికి, 'might' వాడతాం. ఈ కింది వాటిని పోల్చండి-
  - a) I think he may help me. (వాడు నాకు సహాయం చేస్తాడేమోనని/ చెయ్యవచ్చని నేననుకుంటున్నా.)
  - b) I thought he might help me. (వాడు నాకు సహాయం చేస్తాడేమోనని/ చెయ్యవచ్చని అనుకున్నా past).

Hari: Hi Hema, What's new?
(హాయ్ హేమ, ఏంటి విశేషాలు?)

Hema: Every thing OK. Thank you. How is the world with you?
(అంతా బాగానే ఉంది. నువ్వెలా ఉన్నావ్?)

Hari: Good so far, Thanks.
(ఇప్పటి వరకు బాగానే ఉంది.)

Hema: I've (I have) been waiting here for the bus for the past twenty minutes. It hasn't turned up. By the way, Where are you coming from?
(బస్ కోసం 20 నిమిషాలుగా ఎదురు చూస్తున్నాను. అది ఇప్పటివరకు రాలేదు. సరేకానీ, నువ్వెక్కడి నుంచి వస్తున్నావ్?)
turn up = రావడం, హాజరవడం
by the way- topic మార్చడానికి వాడే మాట

Hari: From college. I have been going round the college for my certificates for the past three days. They haven't (have not) made them ready yet. The clerk hasn't (has not) been attending college since the college reopened last week.

(మూడు రోజులుగా సర్టిఫికేట్లు కోసం కళాశాల చుట్టూ తిరుగుతున్నా. వాళ్లింతవరకు వాటిని రెడీ చేయలేదు. కిందటి వారం కళాశాల తెరిచినప్పటి నుంచి ఆ క్లర్క్ రావడం లేదు)

Hema: I understand your trouble.

పై సంభాషణలో have been waiting, have been going, has been attending అనే verbs గమనించారు కదా. వీటి form- have been + ing/ has been + ing. మీకు తెలిసిందే కదా?
I, We, You and They అయితే have been+ ing;
He, She, It అయితే has been + ing వాడతాం. ఈ formలో verb ను present perfect continuous tense అంటాం.

(కిందటి lesson లో మనం చూసిన verb form- have + PP/has + PP - Present Perfect tense) have been + ing/has been + ing తో మరికొన్ని sentences పరిశీలించండి. వాటితోపాటు ఇచ్చిన have + PP, has + PP తో ఉన్న వాక్యాలను సరిపోల్చండి.

2=2003)
for the past 50 years - since 1955 (2005-50=1955)
ఈ కింది సంభాషణ గమనించండి.

Shyam: What have you been doing since this morning?
(ప్రొద్దుటినుంచి ఏం చేస్తున్నావ్? - ఇప్పుడు కూడా)

Ramu: I have been studying for exam tomorrow.
(రేపటి పరీక్ష కోసం చదువుతున్నాను - ఇప్పుడు కూడా)

Shyam: How many chapters have you covered?
(ఇప్పటివరకు ఎన్ని చాప్టర్లు పూర్తిచేశావ్?)

Ramu: I have finished nine chapters so far.
(ఇంతవరకు తొమ్మిది చాప్టర్లు పూర్తిచేశాను)

Shyam: How long have you been using your scooter?
(నువ్వు ఎంతకాలంగా నీ స్కూటర్ను ఉపయోగిస్తున్నావ్?)

Ramu: It has been serving me well for the last two years. It hasn't given me any trouble.
(రెండేళ్లుగా అది నాకు ఉపయోగపడుతోంది. ఇంతవరకు ఏం ట్రబుల్ ఇవ్వలేదు.)

... గమనించారు కదా!

- 1) have + pp/ has + pp - కొంతకాలం క్రితం నుంచి ఇప్పటివరకు జరిగిన పనులకు వాడతాం.
- 2) have been + ing/ has been + ing - కొంత కాలం క్రితం నుంచి ఇంకా జరుగుతున్న పనులకు వాడతాం.
- 3) సామాన్యంగా so far, for the past, for the last, since అను have + pp/has + pp; have been + ing/ has been + ing- verb లతో వాడుతుంటాం. వీటితోపాటు have + pp/has + pp తో already (ఇప్పటికే), yet (ఇంకా... లేదు) అనే మాటలు కూడా వస్తుంటాయి.

Tendulkar has been playing cricket ...

1. a) Tendulkar has been playing cricket for the past fifteen years. (since 1989/1990)
- b) Tendulkar has played cricket for the past fifteen years (since 1989/1990).

2. a) She has been working here since the opening of the office.
b) She has worked here since the opening of the office.

1 (b), 2 (b) అర్థం మీకు తెలుసు-
1(b) టెండూల్కర్ గత పదిహేనేళ్లుగా (for) / 1989-90 నుంచి (since) క్రికెట్ ఆడాడు (ఇప్పటివరకు). ఈ sentence లో verb- has+ PP.
దీనిని 1(a) తో పోల్చండి.

1(a) Tendulkar has been playing cricket for the past fifteen years/ since 1989-90
1(a) లో verb- has been + playing (has been + ing). దీని అర్థం టెండూల్కర్ గత పదిహేనేళ్లుగా (1989-90 నుంచి) cricket ఆడుతున్నాడు (ఇంకా).

has played (has + past participle) = ఇప్పటి వరకు ఆడాడు.
has been playing (has been + ing) = ఇంకా ఆడుతున్నాడు.
అలాగే 2(a) She has been working here since the opening of the office.
ఇక్కడ verb- has been working = (has been + ing) ఇక్కడ ఆఫీస్ ప్రారంభించినప్పటి నుంచి ఇక్కడ పనిచేస్తోంది.
(అప్పటి నుంచి ఇప్పటివరకే కాకుండా ఇంకా కూడా).
అదే 2 (b) అయితే verb has + pp - ఇంతవరకు పనిచేసింది అని.

for కు, since కు తేడా

- a) ఇన్ని గంటలుగా, ఇన్ని రోజులుగా, ఇన్నేళ్లుగా అయితే for the past (so many) hours/ days/ years అంటాం.
- b) ఫలానా టైం నుంచి, ఫలానా రోజు నుంచి, ఫలానా సంవత్సరం నుంచి అయితే since అంటాం. (since = గతంలో ఓ సమయం నుంచి)
He has worked/ has been working here for the past 2 years/ since 2003 (2005-

ఇప్పుడు కూడా...!

2=2003) for the past 50 years - since 1955 (2005-50=1955)
ఈ కింది సంభాషణ గమనించండి.

Shyam: What have you been doing since this morning?
(ప్రొద్దుటినుంచి ఏం చేస్తున్నావ్? - ఇప్పుడు కూడా)

Ramu: I have been studying for exam tomorrow.
(రేపటి పరీక్ష కోసం చదువుతున్నాను - ఇప్పుడు కూడా)

Shyam: How many chapters have you covered?
(ఇప్పటివరకు ఎన్ని చాప్టర్లు పూర్తిచేశావ్?)

Ramu: I have finished nine chapters so far.
(ఇంతవరకు తొమ్మిది చాప్టర్లు పూర్తిచేశాను)

Shyam: How long have you been using your scooter?
(నువ్వు ఎంతకాలంగా నీ స్కూటర్ను ఉపయోగిస్తున్నావ్?)

Ramu: It has been serving me well for the last two years. It hasn't given me any trouble.
(రెండేళ్లుగా అది నాకు ఉపయోగపడుతోంది. ఇంతవరకు ఏం ట్రబుల్ ఇవ్వలేదు.)

- 1) have + pp/ has + pp - కొంతకాలం క్రితం నుంచి ఇప్పటివరకు జరిగిన పనులకు వాడతాం.
- 2) have been + ing/ has been + ing - కొంత కాలం క్రితం నుంచి ఇంకా జరుగుతున్న పనులకు వాడతాం.
- 3) సామాన్యంగా so far, for the past, for the last, since అను have + pp/has + pp; have been + ing/ has been + ing- verb లతో వాడుతుంటాం. వీటితోపాటు have + pp/has + pp తో already (ఇప్పటికే), yet (ఇంకా... లేదు) అనే మాటలు కూడా వస్తుంటాయి.

కింది వాక్యాలను English లో practice చేయండి.
1) ఎంతకాలంగా మీరు ఇక్కడ పని చేస్తున్నారు?
2) ఇప్పటివరకు మీరు ఈ నెలలో ఎన్ని సినిమాలు చూశారు?
3) నేను పదేళ్లుగా ఈ పేపర్ చదువుతున్నాను/ ఈ పేపర్ పాఠకుడిగా ఉన్నాను (reader వాడండి).
4) రమణ: అశోక్ వచ్చాడా?
రవి: ఇంకా రాలేదు. అతని కోసం అరగంటగా చూస్తున్నాను (wait వాడండి).
రమణ: నువ్వు అతడికి ఫోన్ చేశావా?
రవి: అతడికి ఫోన్ చేయడానికి అరగంటగా ప్రయత్నిస్తున్నాను. వాళ్లింట్లో ఎవరూ ఫోన్ తీయలేదు.

- (ఫోన్ చేయడానికి= to call; ఫోన్ తీయడం= lift)
రమణ: బహుశా వాళ్లందరూ ఎక్కడికైనా వెళ్లే రేమో?
(బహుశా= perhaps)
- 5) ప్రసాద్: ఫణి అరగంటగా ఆ పని చేస్తున్నాడు. ఇంకా పూర్తి చేయలేదు.
ప్రకాష్: రెండ్రోజులుగా అతడితో ఓ విషయం మాట్లాడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాను. ఇంతవరకు టైం దొరకలేదు.
ప్రసాద్: ఈ పనే అతడిని శనివారం నుంచి బీజీగా ఉంటోంది. డాక్టర్ను కలవడానికి కూడా అతనికి టైం దొరకలేదు.
(టైం దొరకకపోవడం = not find the time; కూడా= even)
ప్రకాష్: ఏమిటి అతడి సమస్య?
ప్రసాద్: అతడికి వారంగా జలుబుగా, తలనొప్పిగా ఉంది.

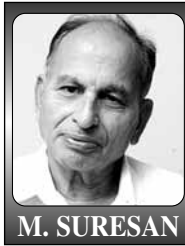
SPOKEN ENGLISH ఆంగ్లభాషణ 27

- 6) జయంతి: ఈ రోజు పేపర్ చదివావా?
జయకర్: ఇంతవరకు మాకు పేపర్ రాలేదు. ఈ మధ్య మాకు పేపర్ చాలా అలస్యంగా వస్తోంది (get వాడండి).
జయంతి: ఏజెంట్ కు complain చేయలేదా?
జయకర్: ఆదివారం నుంచి complain చేస్తున్నా. కానీ అతడు పట్టించుకోవడం లేదు. ఆ రోజు నుంచి మాకు పేపర్ ఏడున్నరకు వస్తోంది. ఏమిటి పేపర్లో విశేషం?
(పట్టించుకోవడం = not care).
జయంతి: కాస్ట్రో ఒక టెర్రరిస్టు దాడి గురించి పేపర్ రిపోర్ట్ చేసింది.
జయకర్: ఎంతమంది చనిపోయా రేమిటి?
జయంతి: ఎనిమిదిమంది. ప్రభుత్వానుపతిని టెర్రరిస్టులు తగలబెట్టారు.
(తగలబెట్టడం = set fire)

Answers:

- 1) How long have you been working here?
2) How many movies have you seen so far this month?
3) I have been reading/ I have been a reader of this paper for the past ten years.
- 4) Ramana: Has Ashok come?
Ravi: No. I've (have) been waiting for him for the past half an hour.
Ramana: Have you phoned him? / Have you called him?
Ravi: I have been trying to phone him/ ring him up/ call him for the past half an hour. No one in his place has lifted the phone.
Ramana: Perhaps they have all gone somewhere.
- 5) Prasad: Phani has been doing that work for the past half an hour. He hasn't (has not) yet completed it.

- Prakash:** I've (I have) been trying to talk to/ discuss with him something. I haven't (have not) found the time.
- Prasad:** This work has been keeping him busy since Saturday. He hasn't found the time even to see the doctor.
- Prakash:** What's (What is) his problem?
Prasad: For the past (one) week he has been having a bad cold and headache.
- 6) Jayanth: Have you read (gone through) today's paper?
Jayakar: We haven't received/ got the paper yet/ so far. Of late we have been getting the paper late.
(of late = lately = ఈ మధ్య)
- Jayanth:** Haven't you (have you not) complained to the agent?
Jayakar: I have been complaining since Sunday. He hasn't cared. Since Sunday we've (have) been getting the paper at 7:30 AM. What's the news in the paper?
Jayanth: The paper has reported a terrorist attack in Kashmir
Jayakar: How many have died?
Jayanth: Eight. The terrorists have set fire the Government Hospital.

M. SURESAN

Q&A

ప్రశ్న: How do you do? అంటే అర్థం ఏమిటి? దీనికి సమాధానం ఎలా చెప్పాలి?
- సాధుల ప్రభాకర్, కరీంనగర్

జవాబు: How do you do? అంటే కుశలమా? / బాగున్నారా? / ఎలా ఉన్నారు? అయితే ఈ expressionను మనకు ఎవర్యునినా మొట్టమొదటి సారి పరిచయం చేసినప్పుడు అంటాం. వాళ్లను మనకు పరిచయం చేయగానే 'How do you do?' అని పలకరిస్తాం. అందుకు అవతలి వాళ్ల స్పందన కూడా How do you do?నే. తర్వాతి నుంచి How are you ఇతర మాటలు వాడతాం.

ప్రశ్న: I have finished my work. Have I finished my work. I haven't finished my work. దీనికి interrogative- have I n't finished my work? ఇది సరైనదా కాదా?
- ఎ. రఘుపతి, నాయండుపేట

జవాబు: 'Haven't I finished my work? అనేది 'నేనునా పని పూర్తి చేయలేదా?' (అంటే- నేను పని పూర్తి చేశాను గదా?) అనే అర్థంతో అయితే కరెక్ట్. అలాగే I haven't finished my work అనేది, Have you finished your work? అనే question కు answerగా కరెక్ట్. పై వ్యాసంలో present perfect continuous tenseను గురించి వివరణ ఉంది. చూడండి.

Pranav: Mom, I will go to the first show today.

(అమ్మా, నేను ఈరోజు ఫస్ట్ షోకు వెళతాను.)

Narmada: You shall finish your home work first.

(నువ్వు మొదట హోంవర్క్ పూర్తిచేయాలి.)

Pranav: Tapan, my friend, will be here in a few minutes. We will finish our homework together.

(నా ఫ్రెండ్ తపన్ కొద్ది నిమిషాల్లో ఇక్కడికొస్తాడు. మేం ఇద్దరం కలిసి హోంవర్క్ చేసుకుంటాం)

Narmada: Look here, Pranav, You shall see the next movie only a month later. I will not allow you to waste your time.

(మళ్ళీ నెల వరకు నువ్వు సినిమా విషయం ఎత్తకూడదు. నేను నిన్ను వెళ్ళనివ్వను.)

Pranav: But if my friends invite? (మా ఫ్రెండ్స్ పిలిస్తే?)

Narmada: I will tell them they shall not invite. You shall study well, and get good marks. Dad and I will allow you to watch movies only then.

(నిన్ను పిలవొద్దని నేను వాళ్ళతో చెబుతాను. నువ్వు బాగా చదివి మంచి మార్కులు తెచ్చుకోవాలి. అప్పుడే నువ్వు సినిమాలు చూడడానికి నేను, నాన్న అనుమతిస్తాం.)

పై సంభాషణలో verbs ఎలా ఉన్నాయో గమనించండి. కిందటి lessonలో మనం చూసినవంటికి భిన్నంగా I, and We తో will; you, he, she, it and they తో shall వచ్చాయి కదా.

ఒకసారి గుర్తుతెచ్చుకుండాం.

I/Weతో shall; you, he, she, it and they తో will కచ్చితంగా భవిష్యత్తును తెలియజేస్తాయి. shall be, will be అయితే భవిష్యత్తులో ఉండడాన్ని, shall + 1st Regular Doing Word (1st RDW), will + 1st RDW అయితే భవిష్యత్తులో పనులను తెలియజేస్తాయి. ఇప్పుడు I/Weతో will; you, he, she, it and theyతో shall దేనిని తెలియజేస్తాయో చూద్దాం.

1) I/We తో will మాట్లాడుతున్నవాళ్ళ నిర్ణయాన్ని తెలియజేస్తుంది. I will buy a car soon.

నేను కచ్చితంగా త్వరలో కారు కొంటాను- ఇది నిర్ణయం. అదే

I shall buy a car soon. అంటే మనం తెలుసుకున్నాం- నేను కారుకొనడం- అంత కచ్చితం కాదు.

a) Teacher: You will get a prize only if you score more than 90% marks. (90 శాతం కన్నా ఎక్కువ మార్కులు తెచ్చుకొంటేనే నీకు ప్రైజ్ వస్తుంది).

Ramana: OK Teacher, I will work hard. I will do my best to get the more than 90% (నేను కష్టపడి చదువుతాను. 90% కన్నా ఎక్కువ తెచ్చుకోడానికి ప్రయత్నిస్తాను- I will - నిర్ణయం)

Teacher: Will you and Mohan come to me tomorrow? I will clear your doubts. (రేపు నువ్వు, మోహన్ నా దగ్గరికి వస్తారా? సందేహాలేమైనా ఉంటే తీరుస్తాను- I will - నిర్ణయం)

b) Rahim: Will you buy that car? (ఆ కారు కొంటావా?)

Rasheed: I will buy it whatever the price. (ఎంత ఖరీదైనా కొంటాను. I will - నిర్ణయం)

c) Teacher: Will you all come for the picnic on sunday? (మీరంతా ఆదివారం పికనిక్ కు వస్తారా?)

Pupils: We will come, teacher. (వస్తాం టీచర్- we will - నిర్ణయం)

d) Kumar: Won't you see that movie? (ఆ సినిమా చూడవా? Won't you= will you not)

Peter and John: We will see it, of course. (కచ్చితంగా చూస్తాం. సందేహం లేదు)

కాబట్టి I/We + will నిర్ణయాన్ని తెలియజేస్తుంది.

2) I/We తో will మాట్లాడేవారి ఉద్దేశాన్ని (intention) తెలియజేస్తుంది.

a) SriRam: What do you want to Shraavan? Shraavan: I will be (will become) a doctor. (నేను డాక్టరుగా ఉంటా/ డాక్టరునవుతా (ఉద్దేశం) - will be/ become ఉద్దేశం (intention)).

b) Praneetha: My friend Pratibha will be here in a few minutes.

Prasanna: We will take her home, then. (అయితే ఆమెను మనం ఇంటికి తీసుకెళ్దాం - ఉద్దేశం (intention))

Praneetha: Later, I will take you and her to a movie. We will have some time together.

(తర్వాత నిన్ను, ఆమెను సినిమాకు తీసుకెళ్తాను. మనం కొంత టైం కలిసుండాం - we will have (intention))

3) I/we తో will వాడితే మనం మాట ఇచ్చినట్లు (Promise).

a) Surekha: Teacher, I have some doubts in English. (టీచర్, ఇంగ్లీష్ లో నాకు కొన్ని సందేహాలు ఉన్నాయి.)

Teacher: I will clear all your doubts. Don't worry. (నీ సందేహాలన్నీ నేను తీరుస్తాను- ఇది teacher's promise)

b) Prasanth: Dad, the course costs Rs. 20,000/- a year. Dad: Don't you worry son. I will give you

SPOKEN ENGLISH ఆంగ్లభాషణ 30

a) Surekha: all the money you want. Just study well and come out with success. (నీకు కావాల్సినంత డబ్బు నేనిస్తా - I will give; I తో will - promise - మాట ఇవ్వడం)

c) Vijay: I want to contest in the coming municipal elections. (వచ్చే మున్సిపల్ ఎన్నికల్లో పోటీచేయాలనుకుంటున్నా.)

Vinai and Vikram: Go ahead. We will support you. (అలాగే. మేం నిన్ను సపోర్ట్ చేస్తాం - We will support - promise)

Vijay: I will file my nomination then. (అయితే నామినేషన్ వేస్తా - నిర్ణయం)

Vinai and Vikram: We will help you with money also. (డబ్బు సాయం కూడా చేస్తాం - Promise)

కింది వాక్యాలను English లో practice చేయండి.

- 1) నేను రేపు కచ్చితంగా చెన్నై వెళతాను. 2) వాళ్ళను ఇక్కడికి రానివ్వవద్దు. 3) నేను నీకు ఏ పుస్తకం కావాల్సినా ఇస్తాను. 4) మేం రేపు తప్పకుండా సిఎమ్ మేను కలుస్తాం. 5) ఇలాంటివి మేం జరగనివ్వవద్దు (such things, allow వాడండి). 6) భరత్: నేనిప్పుడు వెళ్ళనా? భార్య: ఎక్కడికి వెళ్తావు? భరత్: కళాశాలకు వెళ్తాను. భార్య: మీ ఫ్రెండ్స్ ఎప్పుడొస్తారు? భరత్: రేపు మేం వెళ్ళే పికనిక్ కు నువ్వు రావా?

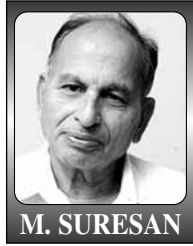

- 7) విష్ణు: నేను ముంబాయి చాలాసార్లు వెళ్ళాను. ఈశ్వర్: నేను ఒకసారి మాత్రమే వెళ్ళాను. విష్ణు: బ్రహ్మం కూడా ముంబాయి వెళ్ళాడా? ఈశ్వర్: అతను కూడా ఏదో ఒకటి రెండుసార్లు వెళ్ళాడు. 8) ప్రశాంతి: నువ్వు మా ఇంటికి రావా? (won't you వాడండి.) శాంతిశ్రీ: నువ్వు రేపు ఇంట్లో ఎప్పుడు ఉంటావు? ప్రశాంతి: రేపంతా ఇంట్లోనే ఉంటా. శాంతిశ్రీ: మరిరేపు నేను గుంటూరు వెళతా.

- tomorrow? Prasanthi: I am/ shall be at home all the day tomorrow. Santhisri: But I shall go to Guntur tomorrow. Prasanthi: When will be back?/ When will you return? Santhisri: I shall go to Chennai in a week and from there return. Prasanthi: I shall buy a cell phone tomorrow. Santhisri: Will you be in touch with me

మాట అవ్వాలంటే...!

- ప్రశాంతి: మళ్ళీ ఎప్పుడొస్తావు? శాంతిశ్రీ: వారం తర్వాత చెన్నై వెళ్ళి అక్కడి నుంచి తిరిగి వస్తా. ప్రశాంతి: నేను రేపు సెల్ ఫోన్ కొంటాను. శాంతిశ్రీ: అయితే రేపటి నుంచి నాతో టచ్ లో ఉంటావా? 9) తరుణ్: హాయి వరుణ్, కులాసానా? వరుణ్: ఆ, కులాసానే... నువ్వెలా ఉన్నావు? తరుణ్: బాగానే ఉన్నాను. ఎంబిఎలో చేరావా? వరుణ్: ఇంకా ఏం నిర్ణయించుకోలేదు. తరుణ్: నేను ఎంసీఎలో చేరాను. నిన్ననే ఇన్ స్టిట్యూట్ లో చేరాను. వరుణ్: మా నాన్నగారు నాలుగు రోజులుగా ఊళ్లో లేరు. నేను ఆయన కోసం చూస్తున్నాను. ఆయన వచ్చిన తర్వాత నిర్ణయం తీసుకుంటాం.

Answers:

- 1) I will go to Chennai tomorrow. 2) We will not let them come here. 3) I will give you whatever book you want. 4) We will meet the CM tomorrow. 5) We will not allow such things. 6) Bharat: Shall I go now? Bhargav: Where will you go? Bharat: To college. Bhargav: When will your friends come? Bharat: Won't you (will you not) join us for the picnic tomorrow? 7) Vishnu: I have been to Mumbai quite a number of times. Eshwar: I have been there too; just once. Vishnu: Has Brahmam too been to Mumbai? Eshwar: He has been to Mumbai just once or twice. 8) Prasanthi: Won't you come home to me?/ Won't you come to our place? Santhisri: When will you be at home

- from tomorrow? 9) Tarun: Hi Varun, How are you? Varun: Fine. Thank you. How are you? Tarun: Fine. Have you joined MBA? Varun: I haven't (have not) decided yet. Tarun: I have joined MCA. I joined the institute yesterday. Varun: My father has been out of town for the past four days. I am waiting for him. Decision is possible only after he comes back.

- ప్రశ్న: a) The meeting will be held on tomorrow evening అనే sentence ఏ tense కి చెందుతుంది? ఈ tense voice ఏమిటి? b) Definite article 'the'ని ఎక్కడ ఉపయోగించాలి. The French, The whip అని రాయవచ్చా? - టి.ఎల్. ప్రియాంక, విశాఖపట్నం

- జవాబు: a) 'will be held tomorrow evening' (on tomorrow evening సరికాదు). ఇక్కడ verb will be held. Tense: future simple/ indefinite. Voice: passive. b) The French అంటే ఫ్రాన్స్ దేశస్థులు. French అంటే french భాష. 'The' వాడకం మొత్తం వివరణ త్వరలో వస్తుంది.

- ప్రశ్న: పెరుగు అనే పదాన్ని curd అనాలా? curds అనాలా? - కె. మేఘమాల, అశ్యాపురం

- జవాబు: 'Curd', 'curds' రెండూ కర్రే. అయితే curd తర్వాత singular verb, curds తర్వాత plural verb రావాలి. The curd is tasty. The curds are tasty. ప్రశ్న: 'Obey the parents' అనే వాక్యానికి passive ఏమిటి? - ఎం. శంకర్, అశ్యాపురం

- జవాబు: Let the parents be obeyed. ఇలాంటి sentences కి passive చాలా కృతకంగా ఉంటుంది.

Bhaskar: Good morning, sir. Will you give me the books I've asked you for, sir?
(గుడ్ మార్నింగ్ సర్. నేనడిగిన పుస్తకాలు ఇస్తారా?)

Teacher: Yes, Bhaskar, they shall be with you this afternoon. Don't worry.
(అవి ఈ మధ్యాహ్నం నీ దగ్గరుంటాయి, సరేనా?)

Bhaskar: Moreover, I need your notes too, sir, for the next week's exam.
(అంతేకాకుండా, వచ్చేవారం examకు మీ నోట్స్ కూడా కావాలి. Moreover=ఇంకా; notes- plural; note- singular)

Teacher: You shall have them, what more? (notes నీకిస్తాను. ఇంకేం కావాలి?)

Bhaskar: My sister wants you to help her out with some of the lessons.
(మా sisterకు కొన్ని lessons విషయంలో మీ సహాయం కావాలి.)

Teacher: She shall have my help. Let her not worry, but she shall see me only in forenoon. I am busy the next of the day.
(ఆమెకు నా సహాయం ఉంటుంది. కానీ నన్ను పొద్దున్నే కలవాలి. మిగతా సమయంలో నేను busy)

Bhaskar: She shall see you in the forenoon only, sir, I assure you.
(మా sister మిమ్మల్ని పొద్దునపూటే కలుస్తుంది, sir)

Teacher: One of the books is rare. It shall not be lost or damaged.
(వాటిలో ఒక పుస్తకం చాల అరుదైంది, అది పోకుండా, చిరిగిపోకుండా చూడాలి.)

Bhaskar: It shall not be, Sir.
పై సంభాషణలో 'shall' వాడకం పరిశీలించండి. ఇప్పటివరకు మనం తెలుసుకున్న will, shall ఉపయోగాలు గుర్తుకు తెచ్చుకుందాం.

Teacher: You shall have them, what more? (notes నీకిస్తాను. ఇంకేం కావాలి?)

Bhaskar: My sister wants you to help her out with some of the lessons.
(మా sisterకు కొన్ని lessons విషయంలో మీ సహాయం కావాలి.)

Teacher: She shall have my help. Let her not worry, but she shall see me only in forenoon. I am busy the next of the day.
(ఆమెకు నా సహాయం ఉంటుంది. కానీ నన్ను పొద్దున్నే కలవాలి. మిగతా సమయంలో నేను busy)

Bhaskar: She shall see you in the forenoon only, sir, I assure you.
(మా sister మిమ్మల్ని పొద్దునపూటే కలుస్తుంది, sir)

Teacher: One of the books is rare. It shall not be lost or damaged.
(వాటిలో ఒక పుస్తకం చాల అరుదైంది, అది పోకుండా, చిరిగిపోకుండా చూడాలి.)

Bhaskar: It shall not be, Sir.
పై సంభాషణలో 'shall' వాడకం పరిశీలించండి. ఇప్పటివరకు మనం తెలుసుకున్న will, shall ఉపయోగాలు గుర్తుకు తెచ్చుకుందాం.

Bhaskar: It shall not be, Sir.
పై సంభాషణలో 'shall' వాడకం పరిశీలించండి. ఇప్పటివరకు మనం తెలుసుకున్న will, shall ఉపయోగాలు గుర్తుకు తెచ్చుకుందాం.

i) I/Weతో shall- you, he, she, it and theyతో will- indefinite future (అనిశ్చిత భవిష్యత్తు)ను తెలుపుతాయి.

ii) I/ Weతో will తెలిపేది:
a) Determination (నిర్ణయం)
b) Intention (ఉద్దేశం)
c) Promise (మాట ఇవ్వటం)

iii) You, he, she, it and theyతో shall తెలిపేది.
a) commands/orders (ఆజ్ఞలు)
b) Definite future (భవిష్యత్తులో కచ్చితంగా జరగబోయేవి)

ఇప్పుడు Bhaskar, teacher మధ్య conversation గమనించండి:
Shall వాడిన వాక్యాలు:
You, he, she, it and theyతో shall వాడకం ఇంకా:

1) They shall be with you this afternoon = అవి ఈ మధ్యాహ్నానికి నీ దగ్గర ఉంటాయి. నేను వాటిని మధ్యాహ్నానికి నీకు ఇస్తాను/ పంపుతాను) - ఇది హామీ (Assurance)

2) She shall have my help= నా సహాయం ఆమెకు తప్పక ఉంటుంది. ఇది కూడా హామీ (Assurance)

3) She shall see me only in the forenoons = పొద్దునపూట మాత్రమే ఆమె నన్ను కలుసుకోవాలి. (ఆజ్ఞ)

4) She shall see you only in the forenoons = ఆమె పొద్దునపూట మిమ్మల్ని కలుసుకుంటుంది. (Assurance)

5) It shall not be lost or damaged. (అది పోకూడదు, చినగకూడదు- Warning - హెచ్చరిక)

6) It shall not be, sir = అలా అవదండి. (Assurance)

పై six sentencesలో shall ను you, he, she, it, they తో హామీలివ్వడానికి, హెచ్చరిక ఇవ్వడానికి కూడా వాడం.

Father: You have wasted a lot of money, already. you shall not waste any more money, understand.
ఇప్పటికే చాలా డబ్బు వృధాచేశావు. ఇంక చేయకు. అర్థమయిందా?
ఇది హెచ్చరిక (Warning)

Son: I do, dad. It shall not happen again. (అర్థమయింది. అది మళ్లీ జరగదు నాన్న గారూ - ఇది హామీ Assurance)

Father: You shall keep an account of every paise you spend.
(నువ్వు ఖర్చుపెట్టే ప్రతి పైసా లెక్కరాయాలి)

Son: I will, dad. (I తో will-నిర్ణయం -ఇక్కడ Assurance) కాబట్టి you, he, she, it and theyతో shall

1) Orders/ commands   2) Warnings
3) Assurances ను తెలుపుతుంది.

Prem: I am going to contest in the next elections
(నేను వచ్చే ఎన్నికల్లో పోటీ చేయాలనుకుంటున్నా)

Ram and Swaroop: Go ahead. You shall have our total support.
(అలాగేకానీ, మా support నీకు పూర్తిగా ఉంటుంది)
You shall have even our financial support. (మా financial support కూడా నీకు తప్పక ఉంటుంది)
ఇక్కడ you shall have our support అనేది మామూలు హామీకన్నా ఇంకా గట్టిగా చెప్పడం - అంటే Promise కచ్చితమైన మాట ఇవ్వడం)

Englishలో practice చేయండి. (సందర్భాన్ని బట్టి will, shall రెండూ వాడండి. మిగతా verb forms ఇప్పటివరకూ మనం తెలుసుకున్నవి కూడా వాడాల్సి రావచ్చు).
1) మేం తప్పకుండా functionకు వస్తాం. (attend వాడండి)
2) **Gopi:** ఓ గంటసేపు నీ bike తీసుకోనా?
Govind: తీసుకోవద్దు. (పూర్తి sentence రాయండి.)
Gopi: అది మళ్లీ నీ దగ్గర గంటలో తప్పకండా ఉంటుంది.
(Itతో begin చేయండి, back కూడా వాడండి)
Govind: నేనివ్వను. నన్ను బ్రబుల్ చెయ్యొద్దు. (will/shall మాత్రమే వాడండి)

SPOKEN ENGLISH

ఆంగ్లభాషణ 32

మీకు గుర్తుందికదా. I/Weతో will వాడి మాట ఇస్తాం. (Promise)
అలాగే you, he, she it and theyతో shall వాడి promise చేయవచ్చు
Parvathi: Dad, I want to take coaching of CAT. I need some money.
(నాన్నా, నేను CAT examకు coaching తీసుకోవాలనుకుంటున్నా. డబ్బు కావాలి)

ప్రశ్న: 1) మీరు The Egg (ది ఎగ్) అనాలని చెప్పారు. an egg అని ఎందుకు వాడకూడదు?
2) The ని ఎప్పుడు వాడాలి, ఎప్పుడు వాడకూడదు? విపులంగా తెలుపగలరు.
3) I had been watching the TVకి, I have been watching the TVకి తేడా వివరించగలరు.
- సరస్వతి, ఫీల్ ఖానా

జవాబు: 1) 'an egg' వాడాలి, 'the egg' వాడాలి అనేది సందర్భాన్ని బట్టి ఉంటుంది. మామూలుగా ఒక egg, ఏదో ఒక egg అనే అర్థంలో అయితే 'an egg' అంటారు. eg: There is an egg on the plate. (Plateలో (ఓ) గుడ్డు ఉంది. ఇక్కడ ఏదో ఒక గుడ్డు అనే అర్థంతో వాడుతున్నాం కాబట్టి an egg.
ఫలాన గుడ్డు అని చెప్పినప్పుడు the egg అంటారు. He ate the egg on the plate. ఇక్కడ plateలోని egg ను (ఏ egg? అనే questionకు - the egg on the plate అనే answer వస్తుంది కాబట్టి) the egg అంటారు. The egg on the plate is for Ramesh. (Plateలోని egg రమేశ్ కు). eg: An umbrella is useful in rain (గొడుగు - ఏదై

Father: You shall have the money. How much do you want?
(ఆ డబ్బు నీకు వస్తుంది. (నేను నీకు ఆ డబ్బు ఇస్తాను= I will give you the money. You shall have - ఇది promise) ఎంత కావాలి?)

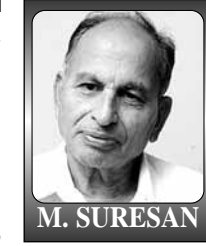
Parvathi: About Rs 10000/-
(దాదాపు పదివేలు)

Father: You shall have more than that. Don't worry.
అంతకన్నా ఎక్కువే ఇస్తా. Worry అవద్దు.

3) Samuel: ఇలాంటి మంచి novels ఎక్కడ దొరుకుతాయి? (Available వాడండి)
Samson: Read well book storesలో. (లో=at). అక్కడ మీకు ఏ బుక్ కావాలన్నా దొరుకుతుంది (get, whatever book వాడండి)
Samuel: ఎప్పుడు వెళదాం అక్కడికి?
Samson: Saturday సాయంత్రం నువ్వు తప్పకండా మా ఇంటికి రా. నేను నిన్ను తప్పకుండా అక్కడికి తీసుకెళ్తా.

shall, will కథ ఎంతో ఉంది!

You, he, she and theyతో shall కిందివాటికి వాడతారు.
1)Orders/commands
2)Warnings
3)Assurances
4)Promise
కింది వ్యాఖ్యలను Englishలో practice చేయండి. (సందర్భాన్ని బట్టి will, shall రెండూ వాడండి. మిగతా verb forms ఇప్పటివరకూ మనం తెలుసుకున్నవి కూడా వాడాల్సి రావచ్చు).
1) మేం తప్పకుండా functionకు వస్తాం. (attend వాడండి)
2) **Gopi:** ఓ గంటసేపు నీ bike తీసుకోనా?
Govind: తీసుకోవద్దు. (పూర్తి sentence రాయండి.)
Gopi: అది మళ్లీ నీ దగ్గర గంటలో తప్పకండా ఉంటుంది.
(Itతో begin చేయండి, back కూడా వాడండి)
Govind: నేనివ్వను. నన్ను బ్రబుల్ చెయ్యొద్దు. (will/shall మాత్రమే వాడండి)

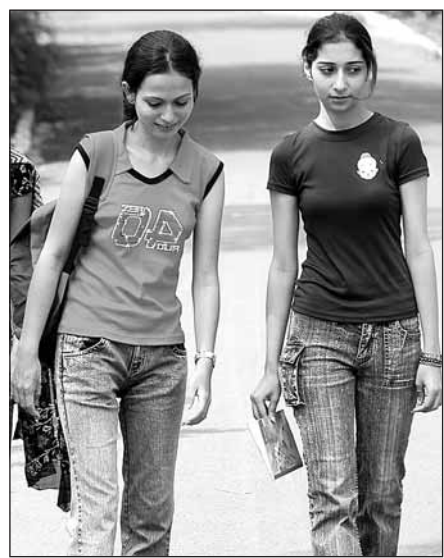
Answers:
1) We will attend the function.
2) **Gopi:** Shall I take/ have/ borrow your bike for an hour?
Govind: You shall not.
Gopi: It shall be back with you in just an hour.
Govind: I will not give it (I won't give it). You shall not trouble me any more.
3) **Samuel:** Where are such good novels available?/ Where do we get such good novels?
Samson: At Readwell Book Stores. You shall get there whatever book you want. (you get అని కూడా అనవచ్చు)
Samuel: When shall we go there?
Samson: You come home to me/ come to my place on Saturday evening. I will take you to the shop.

PRONUNCIATION GUIDE

★ Countable singulars ముందు తప్పక article 'a' వాడాలి. a book, a pen, etc. ఇక్కడ 'a' pronunciation- 'ఎ' కాదు. ఎ బుక్, ఎ పెన్ - ఇక్కడ సరికాదు. ఇక్కడ article 'a'ను pronounce చేయాల్సిన విధం తెలియజేసే గుర్తు 'ə'. ఇది దాదాపు తెలుగు 'అ' తో సమానమవుతుంది. కాబట్టి 'a book' = అ బుక్ 'a pen' = అ పెన్ etc. అలాగే about, above - దాదాపు ab- combinations తో వచ్చే మాటలన్నిటిలో 'ə' ని 'ə' (తెలుగు- అ) శబ్దంతో పలుకుతారు. about = అబౌట్ (బౌ- నొక్కి పలకాలి) ఎబోట్- కాదు. above = అబౌవ్ (బౌ- నొక్కి పలకాలి) ఎబో- కాదు.

What shall we discuss at the meeting?

★ ఒకమాటలో ఉండే శబ్దాలను syllables అంటారు. sentence అనే పదంలో 'sen' ఒక syllable, tence మరో syllable అవుతుంది. అంటే sentence అనేది two syllables కలయిక అన్నమాట.

English (ఇంగ్లీష్- ఇంగ్లీష్ కాదు) భాషలో తెలుగు లోలాగా కాకుండా ఒక మాట పలికేటప్పుడు ఆ మాట లోని ఒక syllableను మిగతా syllables కంటే ఎక్కువగా నొక్కిపలుకుతారు. ఈ పలకడాన్ని stress అంటారు. దీన్ని dictionaryలో 'గుర్తు' ద్వారా చూపిస్తారు.

eg. English- English - అంటే 'ఇ' శబ్దాన్ని నొక్కి పలకాలన్నమాట. above - ఇక్కడ b తో ఉండే syllable ను ఎక్కువ stress చేసి దాన్ని నొక్కి పలకాలి.

కింది వాక్యాలను ఇంగ్లీష్లో practice చేయండి.

- 1) Chandra: నేను రేపు ఇక్కడ (తప్పక) ఉంటాను. మా బ్రదర్ కుడా (తప్పక) ఉంటాడు. Tara: అయితే రేపు నిన్నాప్పుడు కలవగలను? Chandra: నికెంత త్వరగా వీలయితే అంత త్వరగా రావాలి. మీ అన్న కూడా రావాలి. నువ్వు ఆలస్యం చేయకూడదు.

- Tara: ఆలస్యం కాకుండా ఉండడానికి ప్రయత్నిస్తాను. Chandra: నువ్వెప్పుడూ ఆలస్యమే. రేపు అయినా సమయానికి రా. Tara: నేను రేపు ఆలస్యంగా రానేరాను. మనం ఇక్కడ నుంచి ఎప్పుడు బయలుదేరతాం? Chandra: ఉదయం పదింటికి (తప్పకుండా) బయలుదేరతాం. 2) Basheer: షారుక్ ఇక్కడ ఎప్పుడుంటాడు? Roshan: ఉదయం పదిపదికి తప్పకుండా ఇక్కడ ఉంటాడు. Basheer: మాటింగ్ ఉదయం పదకొండింటి కల్లా ప్రారంభం కావాలి. Roshan: తప్పకుండా ప్రారంభమవుతుంది. Basheer: నేను రేపు కాస్త ఆలస్యంగా వస్తానేమో. నువ్వు మాత్రం ఉదయం 10.30 కి అంతా సిద్ధం చేయాలి.

- జనని: నువ్వు తప్పక రావాలి. అదీ ఆలస్యం కాకుండా. (అదీ = That too) ప్రియ: నువ్వు తప్పదంటే నేను కచ్చితంగా వస్తాను. మీటింగ్ టైమ్ కి ప్రారంభమవుతుందా? (నువ్వు తప్పదంటే = if you insist, insist = ఒక విషయం మీద పట్టుదలగా ఉండడం. ఇప్పుడే

- Basheer: I shall be a little late. But you shall make every thing ready by 10.30 AM (ఇక్కడ సందేహం - indefinite - కాబట్టి I shall be) Roshan: What about refreshments for them? Basheer: Ameer shall take care of them. 3) Karim: You shall attend Namaz on Friday.

ఇంగ్లీష్ కాదు... ఇంగ్లీష్!

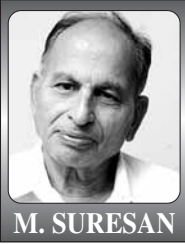
- Roshan: అయితే వచ్చేవాళ్ళకు రిఫ్రెష్ మెంట్స్ (టిఫిన్) సంగతేంటి? Basheer: వాటి విషయం ఆమీర్ చూసుకుంటాడు. (take care వాడండి)

- 3) Karim: నువ్వు శుక్రవారం నమాజ్ కు రావాలి. Kowser: నేనీ ఊరికి కొత్త. ఏ మసీద్ కి వెళతాం? (మసీద్=Masjid or Mosque)

- Karim: ఇక్కడికి దగ్గరలోనే ఒక మసీద్ ఉంది. దానికెళ్తాం. మధ్యాహ్నం 12.30కి నువ్విక్కడికి రావాలి. ఆలస్యం చేయకూడదు.

- Kowser: నేను ఆలస్యం చేయను. నా ఫ్రెండ్ ను కూడా తీసుకురానా?

- Karim: ఆ మాత్రం తెలిదా? ఖురాన్ ప్రకారం ఎంత మందిని వీలయితే అంత మందిని తీసుకురావాలి. (ఖురాన్ ప్రకారం = According to the Koran)

M. SURESAN

- 4) ప్రియ: మనం మీటింగ్ లో ఏం చర్చిద్దాం? (చర్చించడం = discuss, meeting లో = at the meeting)

- జనని: వచ్చే వారం college day ఏర్పాటు చేద్దాం. (college day ఏర్పాటు = arrangement for the college day) ప్రియ: నన్ను రమ్మంటావా?

- వెళ్ళాలని పట్టుబడుతున్నాడు - He insists on going now) జనని: సాయంత్రం 4.15కి ప్రారంభం కావాలి. ప్రియ: సరే.

- Answers: 1) Chandra: I will be (I'll be) here tomorrow. My brother shall also be here. Tara: When shall I see you (meet you) tomorrow, then? Chandra: You shall come as early as possible. Your brother shall come too. You shall not be late. Tara: I'll (I will) try my best not to be late. Chandra: You are always late. Come early tomorrow at least. Tara: I will not be (won't be) late, I assure you. When shall we start from here? Chandra: We will start at 10 AM. 2) Basheer: When will Sharook be here? Roshan: He shall be here at 10.10AM. Basheer: The shooting shall begin at 11 AM. Roshan: It shall (begin).

- Kowser: I am new to this place/I am a stranger here. Which Masjid (Mosque) shall we go to? Karim: There is one nearby. We shall go to it. You shall come here at 12.30 PM. You shall not be late. Kowser: I won't (will not) be late. Shall I bring along my friend? Karim: Don't you know that much? According to the Koran you shall bring to prayer as many as possible. 4) Priya: What shall we discuss at the meeting? Janani: We shall/ We will/ Let us discuss the arrangements for the college day next week. Priya: Do you want me to come?/ Shall I come? Janani: You shall come. That too, on time/ without being late. Priya: If you insist, I will come. Will the meeting being on time. Janani: It shall at 4.15 PM. Priya: OK.

మీరూ రాయండి! స్పోకెన్ ఇంగ్లీష్ లో మీ సందేహాలను సెక్యూర్లీ ఇంగ్లీష్, ప్రతిభ డెస్క్, ఈనాడు, సోమజుగుడ, హైదరాబాద్-82 చిరునామాకు పంపించవచ్చు. email: pratibha@eenadu.net

ప్రశ్న: తెలుగు-ఇంగ్లీష్ డిక్షనరీలు వాడాల్సిన అవసరం ఏమిటి? - మంజుల, ఆదోని జవాబు: English-Telugu dictionary ఎంత ఉపయోగకరమో Telugu-English dictionary కూడా అంతే ఉపయోగకరం. ఆవాలు, మిరియాలు లాంటి మాటలకు English కావాలంటే తేలిగ్గా దొరుకతాయి. English మాట్లాడేటప్పుడు సహాయపడుతుంది. ప్రశ్న: You, He, She అనేవి singular forms. Singulars ను తెలియజేసే ముందు verb singularలో ఉండాలి. కానీ మనం రోజూ మాట్లాడే భాషలో How are you, Are you fine? అంటాం. వీటిలో are ఎందుకు వాడతారు? - రవి, విజయనగరం జవాబు: Englishలో singular form of the verb వాడాల్సింది అన్ని singular subjects కు కాదు. Ill person- singular subjectsకు మాత్రమే singular verbs వాడతాం. రెండో

విషయం English లో you, singular (నువ్వు), plural (మీరు). అయితే verb విషయంలో you తర్వాత ఎప్పుడూ plural verb మాత్రమే వాడాలి. 'How are you?' అంటే (you కు ఎప్పుడూ plural verb) జవాబు- 'I am fine' అనడం వాడుకే. అయితే మీరు కుశలమా అనడానికి 'Are you fine?' అనం. 'How are you?', 'Are you OK?' వంటి మాటలు వాడతాం. ప్రశ్న: Present Perfect Tense రాసేటప్పుడు నిర్దిష్టంగా time/ period చెప్పురు కదా! మీరు I have coffee in the morning. My mother has breakfast at 8 AM. అని రాశారు కరెక్టునా? - జి. శ్రీశ్రీ, ఆదిలాబాద్ జవాబు: I have coffee in the morning. My mother has breakfast at 8 AM. ఈ sentences లో మనం past actions (గతంలో జరిగిన పనులను) గురించి కాదుకదా మాట్లాడుతోంది. Regular actions (క్రమం

తప్పకుండా జరిగే పనులను) గురించి చెబుతున్న sentences ఇవి. Past actions కు టైమ్ చెబితే అప్పుడు Past Doing Word వస్తుంది. పై వాక్యాలు Regular actions కాబట్టి verb forms కరెక్ట్. ప్రశ్న: See, Watch ల మధ్య తేడా ఏమిటి? I see movie. I watch movie - అంటాం. ఏది కరెక్ట్? Eg. అంటే అర్థం ఏమిటి? Eg., Ex. లలో ఏది కరెక్ట్. - ఒక సాతకుడు, మాచర్ల జవాబు: I see movies, I watch movies రెండూ కరెక్ట్. అయితే am seeing/ is seeing/ are seeing వాడం కాబట్టి, దాని బదులు am watching/ is watching/ are watching వాడాలి. e.g.- ఇది for example (ఉదాహరణకు) అనేదానికి abbreviation. e.g.- అనేది కరెక్ట్. ex కరెక్ట్ కాదు. అది exercise కి abbreviation.

ప్రశ్న: I wish I had joined the Army. I wish I joined Army. పై రెండు వాక్యాలలో ఏది ఏ సందర్భంలో వాడాలి? రెండింటి మధ్య తేడా ఏమిటి? - గవూర్, లక్ష్మణ్ వేట జవాబు: 'I wish I joined the army' అంటే ఇప్పుడు నేను Armyలో చేరితే ఎంత బాగుంటుంది- అని. 'I wish I had joined the army! అంటే గతంలో నేను Army లో చేరి ఉంటే ఎంత బాగుండేది- అని. ప్రశ్న: Have been, has been, had been అనే పదాలను వాక్యంలో ఎలాంటి సందర్భాల్లో ఉపయోగిస్తారు? Have, has, had లను ఏ tenseలో వాడతారు? - ఎం. ఆంజనేయులు, కె. నాగేశ్వరరావు, మొలగవల్లి జవాబు: స్పోకెన్ ఇంగ్లీష్ గత Lessons లో have been, has been, have, has ఉపయోగాలు వివరించాం. చూడండి.

Prasad: Pranav, When shall I see you again?
(ప్రణవ్, మళ్ళీ నిన్నెప్పుడు కలుసుకోను?)
Pranav: Will you meet me tomorrow at 4?
(రేపు నాలుగింటికి కలుసుకుంటావా?)
Prasad: Where shall I meet you?
(ఎక్కడ కలుసుకోను?)
Pranav: Will you come to LB Park? I will meet you there.
(LB Park కు వస్తావా? అక్కడ నిన్ను నేను కలుసుకుంటాను.)
Prasad: Will Pratap come with you too
(ప్రతాప్ కూడా నీతో వస్తాడా?)
Pranav: Of course, will you bring along your friends too?
(వస్తాడు, మీ friends ను కూడా తీసుకొస్తావా)
(bring along = తీసుకురావడం)

disappointed if you don't get a seat in medicine.
(నీకు medicine లో seat రాకపోతే మేం నిరాశపడతాం)
Sumanth: My teachers (they) will be sad too if I don't make it to medicine.
(నేను medicineలో చేరలేకపోతే మా teachers కూడా బాధపడతారు)
Dad: You will be happy to know that I am going to buy a bike for you.
(నీకొక bike కొంటున్నానని తెలిస్తే నువ్వు సంతోషపడతావు)
Sumanth: Really, dad? I shall be grateful to you for this.
(నిజంగానా? నేను చాలా కృతజ్ఞుడిని)
పైన చూడండి: Happy, sad, disappointed, grateful - ఇలాంటి feelings వ్యక్తపరచాలంటే, I/Weతో shall; you, he, she, it, and, they తో

ప్రతిభ

Anjali: తప్పకుండా. నీకు నా సాయం ఉంటుంది.
(you తో begin చేయండి)
నన్నేం చేయమంటావో చెప్పు
Ankita: నువ్వుకా బొమ్మలు గీయాలి. గీస్తావా?
(you వాడండి. బొమ్మ గీయడం = draw)
Anjali: ఎప్పుడు గీయను?

Sukumar: అయితే ఇంకోరోజున్నా ఉంటావా?
3) Bhanu: నేను రేపిక్కడ ఎప్పుడుండను?
Bhaskar: నువ్వు రేపిక్కడ పదింటికల్లా ఉండాలి.
late అవకూడదు.
Bhanu: 10 మరీ ముందర కాదా?
Bhaskar: Meeting పడకొంటికికల్లా begin కావాలి. దానికి arrangements అంతా బాలు, బాబు చేయాలి. నువ్వు వాళ్ళను supervise చేయాలి.

Answers:

- 1) Anjali:** Shall we go to a movie this evening?
Ankita: When shall I complete my assignment?
Anjali: Will you come, or won't you?
Ankita: Then will you help me to complete my assignment?
Anjali: Certainly, you shall have my help. What do you want me to do? / What shall I do for you?
Ankita: You shall draw these pictures. Will you?
Anjali: When shall I draw them?
Ankita: Shall we begin at 12 noon?
Anjali: When shall we have lunch, then?
Ankita: When is your lunch, usually? will 2 O' clock be too late for you?
2) Sukumar: Won't you (will you not) stay here for another two days?
Sunil: What shall I do here for two more days?
Sukumar: We shall/ will go sightseeing here.
Sunil: You have already shown me all the sights here.
Sukumar: There are still two or three more places to be seen. We shall go there.
Sunil: Won't one day (will not one day) be enough?
Sukumar: Will you then stay here for atleast oneday?
3) Bhanu: When shall I be here tomorrow?
Bhaskar: You shall be here at 10. You shall not be late.
Bhanu: Won't 10 be (will not 10 be) too early?
Bhaskar: The meeting shall begin at 11 AM Sharp. (Sharp= కరెక్ట్ గా) Balu and Babu shall make all arrangements. You shall supervise them.

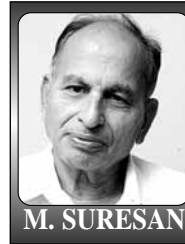
We shall be disappointed

I shall be happy to meet them.
(వాళ్ళను కలుసుకోవడం నాకిష్టం).
Will they come? Will your sister come too?
(వాళ్ళు వస్తారా? మీ sister కూడా వస్తున్నారా)
Prasad: Of course. I'll (I will) bring them along.
(తప్పకుండా, వాళ్ళను నేను తీసుకువస్తాను).
పై సంభాషణలో గమనించారు కదా Questionsలో shall and will వాడకం. Questionsలో ఎప్పుడూ I/Weతో shall; you, he, she, it and they తో will మాత్రమే వస్తాయి. (అంటే I/ We తో will గానీ, you, he, she, it and they తో shall గానీ రావు).
eg: a) When shall I see you?
b) Will you meet me?
c) Where shall I meet you?
d) Will you come?
e) Will Pratap (he) come?
f) Will they come?
g) Will your sister (she) come?

SPOKEN ENGLISH ఆంగ్లభాషణ 34

will వాడతాం. (అంటే I/We తో Will గానీ, you, he, she, it and they తో shall గానీ, భావాలు, అనుభూతులు, మనోస్థితులు చెప్పటానికి వాడం)
కింది పట్టిక చూడండి:
(will and shall ఉపయోగాలు ఇంకా కొన్ని ఉన్నాయి. ముఖ్యంగా formal, informal spoken English లో ముఖ్యమైనవి. అవి తర్వాత తెలుసుకుందాం.)

Ankita: మనం 12 గంటలకు ప్రారంభిద్దామా?
Anjali: అయితే lunch ఎప్పుడు చేద్దాం?
Ankita: మామూలుగా నీ lunch ఎప్పుడు? మధ్యాహ్నం 2 అయితే మరీ late అవుతుంది (మరీ late = too late)
2) Sukumar: ఇంకో రెండు రోజులుండవా ఇక్కడ?
Sunil: ఏం చేస్తానిక్కడ రెండు రోజులు?

M. SURESAN

Subjects	Shall	Will
I, We	1. Indefinite future (అనిశ్చిత భవిష్యత్తు) 2. Feelings & emotions (భావాలూ, అనుభూతులు, మనోస్థితులు) 3. Questions (ప్రశ్నలు)	1. Determination (నిర్ణయం) 2. Intention (ఉద్దేశం) 3. Promise (మాట ఇవ్వడం)
You, he, she, it and they	1. Definite happens (కచ్చితంగా అవుతుందనుకునే విషయాలు) 2. Orders & Commands (ఆజ్ఞలు) 3. Warnings (హెచ్చరికలు) 4. Assurances (హామీలు) 5. Promises (మాట ఇవ్వడం)	1. Indefinite future (అనిశ్చిత భవిష్యత్తు) 2. Feelings & emotions (భావాలూ, అనుభూతులు మనోస్థితులు) 3. Questions (ప్రశ్నలు)
Speaker (మాట్లాడేవారు ఇచ్చే)		

ఇప్పుడు కిందివాటిని English లో practice చేయండి. వీలైతే వ్రాసేవరకు shall/ will వాడండి.
1) Anjali: సాయంత్రం సినిమాకు వెళ్దామా?
Ankita: అయితే నా assignment ఎప్పుడు complete చేయను నేను?
Anjali: నువ్వు వస్తావా? రావా?
Ankita: అయితే నా assignment complete చేయటానికి నువ్వు సాయపడతావా?

Sukumar: ఇక్కడి వింతలు చూస్తాం.
(ఓ ప్రదేశంలో వింతలు, దృశ్యాలూ చూడటం = sight seeing, go sight-seeing అని కూడా అంటారు.)
Sunil: నాకన్నీ ఇప్పటికే చూపించావు కదా!
Sukumar: నువ్వు చూడాలనినవికా రెండు మూడు ప్రదేశాలున్నాయి. అక్కడికి వెళ్దాం.
Sunil: ఒకరోజు చాలదా?

ప్రశ్న:

- All the glitters is not gold అంటున్నారు. నిజానికి All the glitters are not gold అనాలి కదా?
- Sweet are the uses of adversity. దీనిలో Sweet is the uses of adversity అని ఉండాలి కదా.
- Taking a stick, he beat the dog. Having taken a stick he beat the dog. పై రెండు వాక్యాలకు తేడా ఏమిటి?
- పౌరోహిత్యం అనే వృత్తిని ఇంగ్లీష్ లో ఏమంటారు?
- He has been appointed by DEO He is appointed by DEO ఈ రెండు వాక్యాలకు తేడా ఏమిటో చెప్పగలరు.

- పి.ఎస్.రావు, పితౌపురం

జవాబు:

- మనం sentenceలో వాడే verb subject ను బట్టి కదా ఉంటుంది? Sentence No.1 లో 'all' అంటే everything, every one of - ప్రతిదీ అనే అర్థం

కదా? Everyone, subject అయినప్పుడు అది singular కదా. అందుకని verb కూడా singular గా ఉండాలి. అందువల్ల All that glitters is not gold లో is కరెక్ట్.
2) Sweet are the uses of the adversity- ఈ sentence కరెక్ట్. Word orderలో 'The uses of adversity are sweet' అవుతుంది. (Sweet are these fruits అని poetic గా కవిత్వంలో అంటారు. మామూలు prose order/ conversation లో అయితే, These fruits are sweet అంటారు కదా). అలాగే The uses of adversities are sweet అన్నప్పుడు subject ఏది? The uses కదా? అది plural, అందుకని verb are.
3) Taking a stick, he beat the dog - కర్ర తీసుకొని కుక్కను కొట్టాడు అని. Having taken a stick, he beat the dog అంటే అర్థం- కర్రపుచ్చుకున్న తర్వాత కూడా, కుక్కను కొట్టాడు- అంటే ఈ sentence అంత కరెక్ట్ కాదు. సరైన అర్థం రాదు (పోల్చండి: Having gone to Hyderabad, he could

not meet the CM. హైదరాబాద్ వెళ్లి కూడా CMను చూడ లేకపోయాడు).
4) 'పౌరోహిత్యం' అనే మాటకు priesthood అనవచ్చు. అయితే పౌరోహిత్యం, priesthood పూర్తిగా ఒకే అర్థాన్ని ఇవ్వవు. పౌరోహిత్యం బాధ్యతలూ, priesthood బాధ్యతలూ ఒకటి కావు కాబట్టి.
5)a) He has been appointed by the DEO- DEO చేత అతను నియమించబడ్డాడు- అంటే DEO అతడిని appoint చేయడం అయిపోయింది. ఇక్కడ has been appointed జరిగిపోయిన పనిని తెలియజేస్తుంది.
b) He is appointed by the DEO- ఇక్కడ verb, 'is appointed' - ఇది regular action, passive voice లో - అతడిని (అంటే ఆ Job లో పనిచేసే అతడిని) DEO appoint చేస్తాడు. మామూలుగా అని /ఎప్పుడు అని. (పోల్చండి. A lecturer is appointed by the committee అంటే lecturer ను committee వాళ్ళు appoint చేస్తారు- మామూలుగా అని/ఎప్పుడూ అని.

Namitha: Hi Namrata, What brings you here?
(హాయ్ నమ్రతా, ఏంటి ఇలా వచ్చావ్)
ఇది పలకరింపు- మీ conversationలో వాడండి

Namratha: I want a book from you, and advice from your father
(నాకు నీ దగ్గరనుంచి ఒక పుస్తకం కావాలి. మీ నాన్నగారి సలహా కావాలి)

Namitha: What book?
Namratha: The book, 'How to face Interviews'. I am attending an interview the day after.
(How to face Interviews అనే పుస్తకం కావాలి నాకు. ఎట్లండి నేనో Interview attend అవ్వాలి)

Namitha: And what do you want my dad's advice?
(మా నాన్నగారి సలహా ఎందుకు?)

Namratha: I have got interview calls for admission in MBA in two colleges- Potti Sreeramulu College, and Prakasam School of Management. I want to know from your dad which is the better
(MBA లో చేరడానికి నాకు రెండు colleges నుంచి interview letters వచ్చాయి. ఏది మంచిదో మీ నాన్నగారిని అడిగి తెలుసుకుందామని).

Namitha: Congrats. All the best. But my dad is out on business. He's (=He has) gone out to call on a friend.
(మా నాన్నగారు పనిమీద బయటకు వెళ్ళారు, ఆయన friend ను కలవడానికి).

(call on= ఒక వ్యక్తిని కలవటం- The PM called on the President yesterday).

Namratha: When will he be back?
(ఎప్పుడు తిరిగొస్తారు?)

Namitha: In an hour perhaps.
(బహుశా ఒక గంటకు)

Namratha: I have work at home. Will he be at home this evening?
(నాకింట్లో పనుంది. సాయంత్రం ఆయన ఇంట్లో ఉంటారా?)

Namitha: He has a meeting to attend.
(ఆయనకు meeting ఉంది).

Namratha: Then I will see him tomorrow morning
(అయితే నేనాయన్ని రేపు ఉదయం కలుస్తా).
పై సందభావలో underlined words చూశారు కదా? వాటిల్లో కొన్నింటిముందు 'a' or 'an' ఉన్నాయి. మరికొన్నింటిముందు లేవు కదా.

a/an ఉన్నవి
a book, an interview, a friend, an hour, a meeting

a/an లేనివి
advice, business, work

ఇక్కడ a/an వాడిన మాటలు- book, interview, friends, hour, meeting- వీటిని countables అంటారు. అంటే మనం ఒకటి, రెండు, మూడు, 10, 20 అని లెక్క పెట్టగలిగినవి.

book - one book, three books etc.
friend - one friend, two friends etc.
hour - one hour, three hours etc.
meeting - one meeting, two meetings, etc. పైవన్నీ countables.

ఇక uncountables. అంటే లెక్క పెట్టలేనివి.
eg: Water - one water, two waters - అనం కదా. అలాగే, sugar, rice, milk, etc. ఇవన్నీ మనం numbers లో చెప్పం. కాబట్టి ఇవి uncountables.

4) 'A' ఎప్పుడు? 'An' ఎప్పుడు?
ఇంతకుముందు Lesson లో వివరించినట్లుగా ఆ, ఇ, ఈ, ఉ, ఊ, ఎ, ఏ, ఐ, ఒ, ఓ, ఔ శబ్దాలతో ప్రారంభం అయ్యే English మాటలముందు 'An' వాడతారు. మిగతా శబ్దాలతో ప్రారంభం అయ్యే మాటల ముందు 'a' వాడతారు. ఇంకా Ant (ఇక్కడ 'a' సూచించే శబ్దం ముందు కూడా 'an')

a) An Ant, An abode (అ);

2. Anil: మీ ఇంట్లో TV ఉందా?
Amar: అదేం ప్రశ్న? ఈ రోజుల్లో TV లేని ఇల్లంటూ ఉందా?
(ఈ రోజుల్లో - nowadays)
Anil: ప్రజలందరికీ TV ఉంటుందంటావా?
(... you mean వాడండి)
Amar: నా ఉద్దేశం అదికాదు. మధ్యతరగతి వాళ్ళందరికీ TV ఉంటుంది.

A, An రావాల్సిందే!

SPOKEN ENGLISH ఆంగ్లభాషణ 35

కిందివాటిని చాలా జాగ్రత్తగా follow అవండి.

1) Englishలో countables కు మాత్రమే plurals ఉంటాయి.
(ఒకటి మాత్రమే అయితే - singular, ఒకటి కంటే ఎక్కువ అయితే plural)

Singular	Plural
book	books
pen	pens
man	men
child	children
sheep (గొర్రె)	sheep (గొర్రెలు)

2) Uncountables - లెక్క పెట్టలేనివి. వీటికి plural ఉండదు.
(milks, golds, silvers అనం కదా. అంటే milk, gold, silver ఇవి uncountables కాబట్టి వీటికి plural ఉండదు.)

3) Very very important: Englishలో countable singular ఎక్కడ వాడినా దానిముందు కచ్చితంగా 'a' కానీ 'an' కానీ రావాలి.

a) A cow (cow - countable singular) gives milk (ఆవు పాలు ఇస్తుంది)

b) An umbrella (umbrella- countable singular) is in that corner (ఆ మూల ఒక గొడుగు ఉంది)

c) A watch (watch - countable singular) shows the time (Watch Time ను చూపిస్తుంది) చూశారా, ఎక్కడ Countable singular వచ్చినా దానిముందు తప్పక 'a' 'an' రావలసిందే. రాకపోతే తప్పు.

d) A doctor treats patients (డాక్టర్ రోగులకు వైద్యం చేస్తాడు Treat - వైద్యం చేయడం Treatment - వైద్యం) A / an అంటే తెలుగులో 'ఒక' అని కదా అర్థం. అయితే English లో A / an వాడిన చోట్లా తెలుగులో వాడం కదా. English లో A cow gives milk అంటేనే కరెక్ట్.

an arm, an egg (ఎ);
An Indian (ఇం);
An ox, an idea (ఎ) etc.
an honour (అ);
an hour (అ) etc

b) a Tree, a Book etc
University - (యా) - కాబట్టి a University European - (యా)

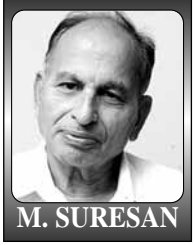
కాబట్టి a European ఇంకో విషయం: A వాడాలా, An వాడాలా అనేది Countable Singular ముందు వచ్చే మాటను బట్టి కూడా ఉంటుంది.

eg: a question - an important question
a story - an uninteresting story
an idea - a useless idea
a boy - an honest boy

5) Uncountables ముందు A/an ఎప్పుడూ వాడం.
a Water, a milk అనం కదా! మనం అర్థం చేసుకొని English మాట్లాడేటప్పుడు గుర్తుంచుకోవాల్సిన విషయాలు:

a) countables కు మాత్రమే singular, plural ఉంటాయి
b) countable singular ముందు A/ an రావాలిందే
c) Uncountables కు Plural ఉండదు
d) Uncountable కు ముందు A/ an రాదు. అంటే మనం అర్థం చేసుకోవాల్సిన important points:

ఒక మాట Uncountable అయితే, దానికి plural ఉండదు, దానిముందు A/ an రాదు.
(Dictionary లో వెతుకుతున్న మాట పక్కన (C) కానీ, (U) కానీ ఉంటుంది. (C) అంటే countable, (U) అంటే uncountable. దాన్నిబట్టి మనం నిర్ణయించుకోవాలి. ఆ మాటముందు 'A/ an' వస్తుందా, రాదా అని) కింది వాక్యాలను Englishలో practice చేయండి.

3. Kumar: ఇక్కడికి దగ్గరలో ఏదైనా school ఉందా?
Karim: ఇక్కడ రెండు schools ఉన్నాయి.
Kumar: మా అబ్బాయి కోసం ఒక మంచి school కావాలి.
Karim: రెండు schools కూడా మంచివే.
Kumar: మీరు ఏ school suggest (సూచించడం) చేస్తారు?

Answers:
1. Suman: I want to see a good doctor.
Suresh: I know a good doctor (around) here.
(here అని అనడం కరెక్ట్. Around here అంటే ఇక్కడికి దగ్గరలో - ఇది conversational. సంభాషణలో వాడండి.)
Suman: Does he charge high?/ Does he charge a high fee?/ Does he charge high fees?/ Are his fees high?/ Is his fee high?/ Is he expensive?
Suresh: Yes. He does. (He charges high)
Suman: How much does he charge?
Suresh: A hundred rupees the first time. (hundred, thousand, lakh, crore, million, etc - ఇవన్నీ కూడా countable singulars. కాబట్టి వీటిముందు తప్పకుండా 'a' రావాలి.
132 = A hundred and thirty two. అయితే bank notes లో మాత్రం 'A' బదులు one రాస్తారు)
Suman: OK. That's enough. I am all right. I don't need a doctor now/ any more.

ప్రశ్న: Weak verbs, Strong verbs అంటే ఏమిటి? వీటిని నేర్చుకోవడం తప్పనిసరా? ఉపయోగాలను ఉదాహరణలతో వివరించగలరు.

- కావ్య, అనూప్, హన్మకొండ
జవాబు: '-ed', '-d', '-t' చేర్చడం వల్ల past tense, past participle ఏర్పడే verbs ను weak verbs అంటారు. వీటినే Regular verbs అని కూడా అంటారు.
eg: Present - Past - Past Participle
1. talk - talked - talked
2. love - loved - loved
3. smell - smelt - smelt

తెలిసింది కదా పై verbs లాంటి verbs అన్నింటిని అంటే '-ed', '-d' or '-t' చేర్చడం ద్వారా past tense, past participle form అయితే అవి weak/ regular verbs.
Strong verbs ను irregular verbs అని కూడా అంటారు. ఇవి past tense, past participle, weak verbs లాగా కాకుండా, verb form లోనే మార్పుతో ఏర్పడతాయి.
eg: Present - Past - Past Participle
1. Sing - sang - sung
2. Know - knew - known
3. do - did - done
ఇలాంటి verbs strong verbs.

eg: Present - Past - Past Participle
1. Sing - sang - sung
2. Know - knew - known
3. do - did - done
ఇలాంటి verbs strong verbs.

eg:
Ram: Fan ఏం చేస్తుంది?
(What does a fan do?)
Ramana: గాలినిస్తుంది.
(It gives air)
Ram: అయితే ఇక్కడోక fan పెట్టండి.
(Please fix a fan here).

1. Suman: నేనో మంచి doctor ను చూడాలనుకొంటున్నాను.
Suresh: ఇక్కడోక మంచి doctor నాకు తెలుసు.
Suman: జాగా ఎక్కువ fees తీసుకుంటారా?
(fees లాంటివి తీసుకోవడం = charge)
Suresh: అవును ఎక్కువే తీసుకుంటారు.
Suman: ఎంత తీసుకుంటారు?
Suresh: చందరూపాయలు మొదటిసారి.
Suman: వాలు. నేను జాగానే ఉన్నా. నాకు doctor అవసరం లేదు.

2) Anil: Have you a TV at home?
Amar: What a question! Is there a home without a TV nowadays?
Anil: Do you mean that all people have TVs?
(Do you mean, - ఇది వాడటం practice చేయండి. అర్థం- నీ ఉద్దేశమా? / అర్థమా? అని. What do you mean? - నీ అర్థం, నీ ఉద్దేశం ఏమిటి?)
Amar: I do not mean that. All middle class people have TVs.
3) Kumar: Is there a school near/ around here?
Karim: There are two schools.
Kumar: I want a good school for my son?
Karim: Both the schools are equally good.
Kumar: Which school do you suggest?

(ఇంతవరకు మనం తెలుసుకుంది: Countable Singulars కు ముందు A/ an వాడతాం. Uncountablesకు plural ఉండదు. వాటిముందు A/an రాదు).

Gowtham: Hi Gowri, What news?

Gowri: Certainly I have news for you (నీకో వార్త చెప్పాలి)

Gowtham: Out with it please (అయితే చెప్పు)

Out with it. అదేదో చెప్పేయ్. ఇది మీ conversations లో practice చేయండి

Gowri: I have information. Tomorrow's exam has been put off until next Thursday)

(రేపటి exam వచ్చే గురువారం వరకు వాయిదా పడినట్లు నాకు సమాచారం అందింది) Put off = వాయిదా వేయడం.

Gowtham: That's good news. Thank you (అది మంచి వార్త).

Krishna: అవును. నీకేమన్నా కావాలా?
Kesav: పేపర్ కావాలి. ఒక దస్తా (Quire)
Krishna: తెస్తాలి.
3) Brahmam: ఆ ముసలావిడ చాలా సామగ్రి తీసుకెళ్తుంది. ఆవిడకు సాయం చేద్దాం పద.
Vishnu: OK త్వరగా పోదాం పద. అవతల నాకు urgent పనులు రెండు మూడు ఉన్నాయి.

ANSWERS:

1) Purnima: I want/ need advice (an adviceకాదు).
Preethi: What about? (దేని గురించి, దేని విషయం?)
 'What about' కూడా spoken Englishలో ఉపయోగపడే expression. అలవాటు చేసుకోండి.
Purnima: I want to do business (a business కాదు).

a) Advice. a piece of advice అనవచ్చు. A few pieces of advice అనికూడా అనవచ్చు.
Eg: 1) Let me give you advice/ Let me give you a piece of advice.
2) I want a piece of advice from you.
3) He had two or three pieces of advice for students in his speech.
b) bread. ఇది ఎప్పుడూ Uncountable. అంటే 'breads' అని plural లేదు. మనం

Tatas కు చాలా వ్యాపారాలున్నాయి. The Tatas have a number of lines of business. మీదే వ్యాపారం? = What's your business? what is your line? అయితే business కు shop/ company అనే అర్థం కూడా ఉంది. అప్పుడది countable.

a) అతడికి stationary shop ఉంది. He has a stationary business.
b) వాళ్లకు బట్టల కంపెనీ ఉంది. They have a cloth business. (very important: పైన చెప్పినవన్నీ spoken Englishలో ముఖ్యమైన అంతర్భాగాలు. పై మాటలను వాడే తీరునుబట్టి మనకు Englishవచ్చా రాదా అనేది తేల్చవచ్చు). పైన చెప్పిన uncountable అన్నింటికీ, బాగా ఎక్కువగా అని చెప్పడానికి a lot of, కొంత అనడానికి some అనవచ్చు.

A lot of/ some advice, bread, business, information, news etc.

Now practice the following conversation in English:

- a) Sandhya:** నీ జుట్టు ఎంత అందంగా ఉందో! నాకు చాలా ఈర్ష్యగా ఉంది. (ఈర్ష్యపడడం=envy)
- Swathi:** నేను soap వాడను. 'Darksilk' shampoo వాడతాను. అది నాకు మంచి జుట్టు పెరగడానికి సాయపడుతుంది.
- Sandhya:** నేను అన్ని సబ్బులూ వాడి చూశాను. ఫలితం లేదు.
- Swathi:** సబ్బులు దండగ
- b) Pramod:** Hi Prasanth, వార్తలేమయినా ఉన్నాయా?
- Prasanth:** నేను వ్యాపారం ప్రారంభించబోతున్నాను.
- Pramod:** ఏం వ్యాపారం? (Line వాడండి)
- Prasanth:** ఇంకా ఏ వ్యాపారమో నిర్ణయించుకోలేదు.
- C) Vikram:** Breakfast ఏం తీసుకున్నావు?
- Vikranth:** బ్రెడ్, గుడ్లు
- Vikram:** బ్రెడ్ ఎంత తీసుకున్నావు?
- Vikranth:** రెండు slices, జాం.

a lot of.. some

Gowri: That's from the horse's mouth, you know

[అది (ఈ వార్త) అసలువాళ్ల దగ్గరనుంచి వచ్చింది. Horse's mouth = సమాచారంలాంటిది చెప్పగలిగిన వాళ్లు చెప్తే, Municipal polls date ముఖ్యమంత్రి ప్రకటిస్తే అది, from the horse's mouth; collegeకి సెలవు Principal ప్రకటిస్తే అది from horse's mouth].

Gowtham: OK. I have work. I am off. (సరే నాకు పనుంది. నేవస్తా.)

I'm (I am) off= నేవెళ్తున్నా. Conversationలో వాడండి.

ఇక్కడ చూశారు కదా. news, information, work ముందు A/ An లేకపోవడం, అంటే news, information, workలాంటివి Englishలో uncountables. అంటే వీటికి plurals ఉండవు. వీటిముందు A/ An రాదు.

కాస్త ఆలోచించండి: తెలుగులో మనం పై వాటిని countablesగా వాడతాం కదా- news (వార్త/ వార్తలు) information (సమాచారాలు అంటుంటాం); work (పని/ పనులు). గుర్తుంచుకోండి. News, information, work- uncountables. వాటిముందు A/ An వాడకండి. వాటికి plurals వాడకండి. ఇలాగే ఇంకొన్ని uncountables... advice, bread, business, furniture, luggage, paper, soap.

News, information, workతోపాటు ఇవన్నీ కూడా uncountables- అంటే వాటిముందు A/ An రాదు. వీటికి pluralsలేవు. మరి conversationsలో వీటిని uncountablesగా వాడడం అలవాటు చేసుకోవాలి.

- a) నీకో శుభవార్త = good news for you/ I have good news for you (A good news/ I have a good news for you కాదు)
- b) ఆ letterలో చాల ముఖ్యమైన సమాచారం ఉంది. = The letters has important information. (... has an important information కాదు)
- c) నాకు ముఖ్యమైన పని ఉంది = I have urgent work. (I have an urgent work కాదు).

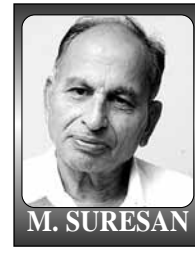
కిందివాటిని Englishలో practice చేయండి.

- 1) Purnima :** నాకు సలహా కావాలి.
Preethi : దేని గురించి?
Purnima: నేనో వ్యాపారం చేయాలనుకుంటున్నా.
Preethi: ఏం వ్యాపారం?
2) Krishna: నాకు స్నానం చేయాలని ఉంది. సబ్బు కావాలి.
Kesav: సువ్వు బయటకు వెళుతున్నావా?

Preethi: What business?
2) Krishna: I want to have a bath/ I feel like having a bath. I want soap. (a soap కాదు కదా?)
Kesav: Are you going out?
Krishna: Yes, Do you want anything?
Kesav: I want paper. A Quire (Papers అనం కదా?)
Krishna: I'll (= I will) get it.
3) Brahmam: That old woman is carrying a lot of luggage. Let us help her. (a Luggage/ many luggages లేవు).
Vishnu: OK. Let's hurry up. I have two or three urgent jobs attend to. (a work/ works వాడం కదా?)
 గమనించారు కదా. పైవాటికి వేటికీ Plural రాలేదు. A/ An వాడలేదు. ఎందుకంటే English usageలో అవన్నీ కూడా uncountables. Uncountables లో ఇంకోటి- hair (జుట్టు). hairs అనే పదం (వెంట్రుకలు అనే అర్థంతో) English లో లేదు. ఆమెకు మంచి జుట్టు ఉంది. She has fine dark / luxuriant hair. ఆమె జుట్టు నల్లగా పొడుగ్గా నునుపుగా ఉంటుంది. She has black smooth hair. (A Hair/ Hairs అనం) ఇప్పటివరకు కొన్ని Uncountables చూశాంకదా. వాటిలో కొన్నింటికీ కొంత Specific గా (ఇన్ని అని) చెప్పే అవకాశాలున్నాయి.

bakery లో కొనేది. loaf of bread. (A loaf of bread or three loaves of bread. milk లాగా - a litre/ 2 or 3 litres of milk) bread ను slices లో తింటాం

Govind: What did you have for breakfast? (Break Fast ఏం తిన్నావు)
Gopal: I had two slices of bread and omlet
c) Business - రెండుఅర్థాలు- 1) పని 2) వ్యాపారం, రెండు అర్థాల్లోనూ Business uncountable. (అంటే A business/ businesses లేదు)
Seenu: Hi, long since we met. what are you and where are you? (హాయ్ శీను, చూసే చాలాకాలమయింది. ఏం చేస్తున్నావు (ఉద్యోగం)? ఎక్కడ ఉన్నావు?)
Srikanth: I am doing business (వ్యాపారం చేస్తున్నా)
Seenu: What Business? (ఏం వ్యాపారం?)
Srikanth: I have two or three lines (రెండు మూడు వ్యాపారాలు అంటే Business ను సంఖ్యగా చెప్పాలంటే, lines of business అంటాం. అంతేకానీ Businesses అనం)

Advice, advise .. ఏది కర్లే?

Advice, advise లో ఏది కర్లే అనే ప్రశ్న చాలామంది అడుగుతున్నారు. Advice అంటే సలహా. He gives advice - ఆయన మంచి సలహా ఇస్తారు. Her advice is always good - ఆమె సలహా ఎప్పుడూ బాగుంటుంది. Advise= అంటే సలహా ఇవ్వడం - ఇది verb విశ్రాంతి తీసుకోవాలని నేను నీకు సలహా ఇస్తున్నాను= I advise you to take rest. డాక్టర్లు ఆమెను విశ్రాంతి తీసుకోవాల్సిందిగా సలహా ఇస్తున్నారు = Doctors advise her to take rest. దీనికి English చెప్పండి: నేను ఎవరికీ సలహా ఇవ్వను
Ans: a) I don't give advice to anybody b) I don't advise anybody పై రెండింటిని పోల్చండి మొదటి వాక్యం a) లో advice= సలహా రెండో వాక్యం b) లో advise = సలహా ఇవ్వడం.
Advise: present tense - advise; past tense and past participle = advised. He, She it subjects తో advises.

ప్రశ్న: Princess అనే పదానికి Apostrophe 's' ని చేర్చాలంటే ఏ విధంగా రాయాలి? Princess's ring అని రాయవచ్చా? గ్రామర్ రూల్స్ ని వివరంగా తెలియజేయగలరు.
 - ఎం.అనిరుధ్, అశ్వాపురం, ఖమ్మం జిల్లా.
జవాబు: Princessకి Apostrophe s = Princess's. Princess's ring కర్లే. ఇంత కుముందు lessonలో తెలిపాం. 'యొక్క' అనే అర్థంతో Apostrophe s ప్రాణం ఉన్న వాటికి, భావాలకు మాత్రమే వాడతాం. ప్రాణంలేని అవే తనమైన వాటికి వాడం. వాటిముందు of పెడతాం. Eg: The Pages of the book.

Vinod: When did you get the letter? What's the news? (తెటర్ ఎప్పుడొచ్చింది? ఏంటి సంగతులు?)
Vijai: Important news. My uncle is moving into his new home by the month end. He has given me an important job to do.

(ముఖ్యమైన వార్తే, మా బాబాయి ఈ నెలా ఖరికి కొత్త ఇంటికి మారుతున్నాడు. నాకో ముఖ్యమైన పని అప్పజెప్పాడు.)
Vinod: What is it? (ఏంటది?)
Vijai: I have to buy furniture here and send it to him.

(ఇక్కడ ఫర్నిచర్ కొని ఆయనకు పంపించాలి.)
Vinod: How much? (ఎంత? - furniture uncountable)
Vijai: It's a tall order. At least 8 to 9 items. (చాలా ఎక్కువే. కనీసం ఎనిమిది, తొమ్మిది వస్తువులు)

(tall order= ఎక్కువ. ఎవరైనా మనకు పురమాయిం చిన పని ఎక్కువే అనడానికి a tall order అంటారు. మీ conversation లో దీన్ని practice చేయండి.)
ఈ సంభాషణను గమనించండి. furniture uncountable అని ఇంతకు ముందే తెలుసుకున్నాం గదా? అయితే furniture ను specific గా సంఖ్యలో చెప్పేందుకు an item/ items of; a piece/ pieces of furniture అనవచ్చు. An item/ items of furniture అనేది shops లో, official language లో వాడతారు. మామూలు మన వాడుక భాషలో conversational గా అయితే a piece of/ pieces of furniture అంటారు.
Customer: I want some furniture.
Shop keeper: What are the items, Sir, and how many?
Customer: Just a few items
ఇక్కడ business language కాబట్టి item (= వస్తువు) వాడుతున్నాం.

Ramana: Look at that sofa there and the dining table. (ఆ సోఫా, డైనింగ్ టేబుల్ చూడు)
Raghav: Yes, what about them? (చూశాను, ఏమిటి?)
Ramana: Those two pieces of furniture have been with us for the past twenty years. (ఆ రెండూ మా దగ్గర 20 ఏళ్లుగా ఉన్నాయి.) ఈ సంభాషణ business/ official కాకుండా informal కాబట్టి అందులో a piece of / pieces of furniture అంటారు.

మొదటి సంభాషణలో Vijai ఏమన్నాడు? He has given me an important job to do అని కదా. 'work' uncountable. అందుకని తెలుగులో లాగా పని/ పనులు అని చెప్పడానికి job/ jobs వాడవచ్చు. (Job అంటే మామూలు అర్థం ఉద్యోగం. job అంటే పని = work అనే అర్థం కూడా ఉంది. 'work' uncountable; 'job' countable.)

Vittal: Why are you in such a hurry? (ఏంటంత హడావుడి?)
Vikram: I have two or three urgent jobs to do before 3 in the afternoon. (నేను మధ్యాహ్నం మూడులోగా రెండు మూడు పనులు చేయాల్సి ఉంది.)
Vittal: I have a job to do too. Mom wants me to take her shopping. (నాకు ఒక పని ఉంది. మా అమ్మ షాపింగ్ కి తీసుకెళ్లమంటోంది.)
Soap కూడా uncountable. అయితే దాన్ని కూడా సంఖ్యలో చెప్పేందుకు మార్గాలున్నాయి.

Kiran: How much soap do you use a month? (నెలకు మీరు ఎంత సబ్బు వాడతారు?)
Kashyap: Depends. In summer at least 5 to 6 cakes of soap. In winter, two or three. (వేసవిలో అయిదారు సబ్బు బిళ్లలు, శీతాకాలం రెండుమూడు.)

నేను నీకు వందరూపాయలిస్తున్నాను, అది చాలా? I am giving you a hundred rupees. Will that do? అది చాలదు. నాకు అంతకంటే ఎక్కువే కావాలి. That will not (won't) do. I need more than that.

Practice the following aloud in English:

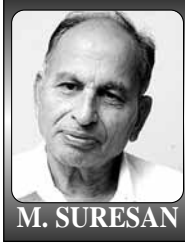
- 1) Madan: నాకు సబ్బు కావాలమ్మా? (Mom వాడండి)
Mother: రెండ్రోజుల కిందే కొత్త సబ్బు తీసుకున్నావు. అది వాడేశావా?
Madan: అదయిపోయింది. ఇప్పుడు నాకు సబ్బు కావాలి.
2) Prasanth: సువ్వు మామూలుగా ఎన్నింటికి పడుకుంటావు? (when ... go to bed వాడండి)
Pramod: మామూలుగా రాత్రి 10కి. కానీ ఈ రోజు ఆలస్యం అవుతుందనుకుంటున్నా. నాకు రెండు మూడు ముఖ్యమైన పనులున్నాయి. అవి చేసిన తర్వాతే పడుకుంటా.
Prasanth: అయితే నేవెళ్లనా? నాకూ ఇంట్లో ముఖ్యమైన పని ఉంది? నేను కొంత పేపర్ తీసుకెళ్తున్నా. ఎనైన్ మెంట్ ఒకటి రాయాలి. ఒక నాలుగు కాగితాలు తీసుకెళ్తున్నా.
Pramod: అవి చాలా?
Answers:
1) Madan: I want soap/ some soap, mom.
Mother: You took a new cake of soap just two days ago. Have you done with it?
(have done with = ఒక వస్తువును వాడేయడం - ఇది conversational. 'Have you used it up?' అనవచ్చు కానీ అది కొంచెం bookish. వ్యాప హారికంగా 'Have you used it up?' అనే దానికి spoken form- Have you done with it?/ Are you done with it.
Madan: Yes, mom. I am done with it. I want soap now.
Mother: You are using too much of soap, boy. It dries up your skin, be careful.
Madan: I use very little soap.
Mother: I know. That's why you have used up a whole cake in just four days.
2) Prasanth: When do you go to bed usually?
(go to bed = నిద్రకు ఉపక్రమించడం, sleep = నిద్రించడం - రెండూ ఒకటి కాదు కదా!)
Pramod: Usually at 10. I shall be late today. I have two or three jobs to do. I will go to bed only after finishing them.
Prasanth: Shall I go then? I have important work at home too. Shall I take some paper? I have an assignment to do. I am taking four sheets.
Pramod: Will that (they) do?

a piece of/ pieces..

SPOKEN ENGLISH అంగీభాషణ 37

అంటే మనం shop లో కొనేది. a cake/ cakes of soap
ఇంట్లో నాకు సోప్ కావాలి అనడానికి- let me have soap/ a piece of soap/ some soap అంటారు. (pronunciation- cake = కేయ్)
ఇక news, information విషయం. a piece of good/ bad news; a piece of information/ some pieces of information వాడుకలో ఉంది.
a) He has leaked out an important piece of information. (ముఖ్యమైన సమాచారం బయటపెట్టాడు.)
b) A piece of news is missing in this letter. (ఈ లెటర్ లో ఒక సమాచారం లేదు.)
Hari: I want paper. Have you any? (నాకు పేపర్ కావాలి. నీ దగ్గరుందా?)
Hemanth: I have only two sheets. (నా దగ్గర రెండు షీట్లు మాత్రమే ఉన్నాయి.)
Hari: One sheet will do for me. (నాకు ఒక షీట్ చాలు.)
will do = చాలు. ఇది కూడా conversational. మీ spoken English లో 'చాలు' అనేందుకు వాడండి.

Hemanth: You waste a lot of paper. (నువ్వు పేపర్ బాగా వృధా చేస్తావు.)
Hari: Let me have just one sheet. I am in a hurry (ఆ షీట్ ఇవ్వ. నేను తొందరలో ఉన్నా.)
రాందానికి, printing కు వాడే paper ఎప్పుడూ uncountable. అంటే ఈ అర్థంలో papers అనిగానీ, a paper అనిగానీ అనం. సంఖ్యావాచకంతో అనాలనుకుంటే- a sheet of/ sheets of paper; a slip of/ slips of paper; a piece of paper/ pieces of paper అంటారు. ఇవన్నీ Spoken English లో జాగ్రత్తపడల్సిన చిన్నచిన్న అంశాలు. వాడు ఇప్పటికే నాలుగు కాగితాలు వృధా చేశాడు. He has already wasted four sheets of paper. వాడు తన అడ్రస్ ఒక కాగితం ముక్క మీద రాసిచ్చాడు. He has written his address on a slip of paper and given it to me. నేల చాలా శుభ్రంగా ఉంది. ఒక్క కాగితం ముక్క కూడా లేదు. The floor is clean, not a piece of paper anywhere.

Mother: సబ్బు మరీ ఎక్కువ వాడుతున్నావు. చర్మం పొడిగా అవుతుంది జాగ్రత్త!
Madan: నేను చాలా తక్కువ సబ్బు వాడతాను.
Mother: తెలుస్తూనే ఉంది. నాలుగు రోజుల్లో ఒక సబ్బు అవగోట్టేశావు.
2) Prasanth: సువ్వు మామూలుగా ఎన్నింటికి పడుకుంటావు? (when ... go to bed వాడండి)
Pramod: మామూలుగా రాత్రి 10కి. కానీ ఈ రోజు ఆలస్యం అవుతుందనుకుంటున్నా. నాకు రెండు మూడు ముఖ్యమైన పనులున్నాయి. అవి చేసిన తర్వాతే పడుకుంటా.
Prasanth: అయితే నేవెళ్లనా? నాకూ ఇంట్లో ముఖ్యమైన పని ఉంది? నేను కొంత పేపర్ తీసుకెళ్తున్నా. ఎనైన్ మెంట్ ఒకటి రాయాలి. ఒక నాలుగు కాగితాలు తీసుకెళ్తున్నా.
Pramod: అవి చాలా?
Answers:
1) Madan: I want soap/ some soap, mom.
Mother: You took a new cake of soap just two days ago. Have you done with it?
(have done with = ఒక వస్తువును వాడేయడం - ఇది conversational. 'Have you used it up?' అనవచ్చు కానీ అది కొంచెం bookish. వ్యాప హారికంగా 'Have you used it up?' అనే దానికి spoken form- Have you done with it?/ Are you done with it.
Madan: Yes, mom. I am done with it. I want soap now.
Mother: You are using too much of soap, boy. It dries up your skin, be careful.
Madan: I use very little soap.
Mother: I know. That's why you have used up a whole cake in just four days.
2) Prasanth: When do you go to bed usually?
(go to bed = నిద్రకు ఉపక్రమించడం, sleep = నిద్రించడం - రెండూ ఒకటి కాదు కదా!)
Pramod: Usually at 10. I shall be late today. I have two or three jobs to do. I will go to bed only after finishing them.
Prasanth: Shall I go then? I have important work at home too. Shall I take some paper? I have an assignment to do. I am taking four sheets.
Pramod: Will that (they) do?

ప్రశ్న: 1) Suneetha is like her sister అనడం తప్పు కదా? Suneetha looks like her sister అనాలి కదా!
2) Ramu and his brother alike in appearance ఈ వాక్యం కూడా తప్పు కదా! Ramu and his brother are alike in appearance అని రాయాలి కదా? - ఎన్. భాస్కరరావు, ఆచంట
జవాబు: 1) Suneetha is like her sister, Suneetha looks like her sister - వేర్యేరు అర్థాలతో ఈ రెండూ correct. Suneetha is like her sister. సునీత ఆమె సిస్టర్ లాగా ఉంది- అంటే ఫోలికలో, గుణాల్లో, నడవడిలో అని. Suneetha looks like her sister. దీనిద్వారా ఒక్క ఫోలికలో మాత్రమే (చూడడానికి).
2) Ramu and his brother are alike in their appearance అనేది కరెక్ట్. are లేకపోతే verb లేదు. కాబట్టి కరెక్ట్ కాదు.
ప్రశ్న: He went out an hour ago. ఇక్కడ సమయం తెలియజేశారు కాబట్టి మీరు went ని use చేయాలని గతంలో చెప్పారు. Went (Past doing word) కాబట్టి. మరి- She has gone out just a minute ago. ఈ వాక్యంలోనూ సమయం తెలియజేశారు. కానీ has gone

అని మీరే (Past Participle) use చేశారు. అలా చేయవచ్చా? - ఎం. శ్రీకాంత్, హైదరాబాద్
జవాబు: She has gone out just a minute ago. ఇక్కడ just a minute ago అంటే ఇప్పుడే అనే అర్థం తీసుకోవాలేగానీ, టైం చెప్పినట్లు కాదు. just వాడడం వల్ల ఆ అర్థం వస్తుంది. అయితే American usage లో ఇప్పుడిప్పుడే complete అయిన పనులకు కూడా Past Doing Word (past simple) వాడతారు. He has gone out just a minute ago. ఇక్కడ just కు ప్రాముఖ్యం కాబట్టి has gone out- better, British usage ప్రకారం. ఒకటిమాత్రం గుర్తుంచుకోవాలి. time చెప్పిన past actionకు ఎప్పుడూ Past Doing Word వాడడమే correct.
ప్రశ్న: ఇంగ్లిష్ లో 'could'ని 'కుడ్' అని, 'mould'ని 'మౌల్డ్' అని ఎందుకు పలుకుతారు? ఇది ఇంగ్లిష్ లో లోపమా? - డి. సతీష్ రెడ్డి, వికారాబాద్
జవాబు: English pronunciation system లో ఉన్న దోషం వల్ల ఇలాంటి సందేహాలు వస్తాయి. English లో ఒక మాట pronunciation దాని origin ను బట్టి ఉంటుంది. అంటే దాని మూలాన్నిబట్టి. అది అచ్చం English మాటా, లేకుంటే వేరే భాషనుంచి వచ్చిన మాటా అనే దాన్ని బట్టి ఉంటుంది. కాబట్టి Dictionary ని వాడి pronunciation తెలుసుకోవడం ఒకటే మార్గం. ఎందుకీలా? అనే ప్రశ్నకు సమాధానం దొరకదు.

విద్యా-విజ్ఞాన-వార్తా సమాచారం గ్రూప్స్

☞ ఎడ్యుకేషనల్ మెటీరియల్

☞ జి.కె.

☞ కరెంట్ అఫైర్స్

☞ పి.పి.వార్తాపత్రికలు

☞ టి.ఎస్.వార్తాపత్రికలు

☞ ఇంగ్లీషు పేపర్లు

☞ మ్యాగజైన్స్

☞ బుక్స్

☞ విద్యా సమాచారం

☞ ఉద్యోగ సమాచారం

☞ క్రీడా సమాచారం

☞ చరిత్రలో ఈరోజు

మీ మిత్రులకు షేర్ చేయండి.

(Share It To Your Friends)

👉 👉 Click here to join 👈 👈

<https://t.me/joinchat/AAAAAEdQrr7Jhup5fdmvGw>

Jagadeesh: I came for you yesterday. You were out.
(నిన్న నేను నీకోసం వచ్చాను. నువ్వింట్లో లేవు)
You were out = నువ్వు ఇంట్లో లేవు.
Were you in? = నువ్వింట్లో ఉన్నావా?
చూడండి. ఈ in, out, be forms లాంటి చిన్న మాటలతోనే ఎంతో conversation నడపవచ్చు. చిన్న చిన్న సరళమైన మాటలతో spoken english మాట్లాడితేనే అది సహజంగా అనిపిస్తుంది. చిన్న మాటలకుండే అన్ని భావాలను తెలుసుకోవడం conversation కు చాలా ముఖ్యం.
Jayanth: I was at Sekhar's. I was playing chess with him.
(నేను శేఖర్ వాళ్ళింట్లో ఉన్నాను. శేఖర్ తో చెస్ ఆడుతున్నాను)

అంటే verbsకు verb form: was + ing / Were + ing.
Singular subjects (I, he, she, it, they)లకు was + ing వాడతాం. Plural subjects (we, you, they) అయితే were + ing అవుతుంది.
(English లో you = నువ్వు / మీరు; ఏ అర్థంలో అయినా అది plural verb తోనే వాడతాం)
Was + ing / were + ing formలో verb, past continuous tense లో ఉంటుంది.
కింది sentences చూడండి.
a) అతను లోపలికి వచ్చినప్పుడు నేను పుస్తకం చదువుతున్నా = I was reading a book when he came in.
b) మేము బయటకు వచ్చినప్పుడు ఎండగానే ఉంది = The sun was shining when we went out.

While the teacher was teaching the pupils were talking
ఈ వాక్యంలో teacher teach చేయడం, పిల్లలు మాట్లాడుతూ ఉండడం- రెండు Continuous past actions కదా! అందుకని was + ing / were + ing.

Pradeep: ఆమె TV చూస్తోంది.
Pratap: అతను వస్తున్నాడని మీకెవరికీ తెలియదా?
Pradeep: అతను వస్తున్నాడని తెలుసు. కానీ అతనితోపాటు డబ్బు తీసుకొస్తున్నట్లు మాకు తెలియదు.

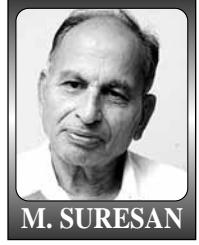
You were out

Sekhar's అంటే చాలు; Sekhar's home, Sekhar's place అనాల్సిన పనిలేదు
Jagadeesh: On my way home I saw your father and his friend. They were taking a walk.
(నేను ఇంటికెళ్లే దారిలో మీ నాన్నగారు, ఆయన స్నేహితుడూ చూశాను. వాళ్లు నడుస్తున్నారు)
Jayanth: Why did you come for me?
(నాకోసం ఎందుకొచ్చావు?)
Jagadeesh: I was just going this way. I thought of seeing you. Nothing special.
(ఈ దారినే వెళ్తున్నాను. నిన్ను చూడమనుకున్నా. ఏ ప్రత్యేకమైన ఉద్దేశంతో కాదు)
Jayanth: Weren't (were not) my brother and sister at home when you called?
(నువ్వు వచ్చినప్పుడు మా brother, sister ఇంట్లో లేరా?)
call = పిలవడం, call at = ఒకచోటికి వెళ్లడం.
నేను నిన్న మీ ఇంటికొచ్చా = I called at your place yesterday.
ఇది కూడా spoken english expression. practiceచేయండి.
He often calls at his uncle's = అతను తరచూ వాళ్ల uncle ఇంటికి వెళతాడు

SPOKEN ENGLISH ఆంగ్లభాషణ 38

c) Warden లోపలికొచ్చినప్పుడు పిల్లలు (pupils) చదువుకుంటున్నారు = The pupils were studying when the Warden came in.
d) నిన్నంతా వర్షం కురుస్తూనే ఉంది = It was raining the whole of yesterday.
e) పెద్ద శబ్దం వినిపించినప్పుడు నేను భోంచేస్తున్నా = I was having my meal when I heard that noise.
గమనించండి- పై వాక్యాల్లో గతంలో జరుగుతూ ఉన్న పనులను (Continuous actions in the past-actions over a duration in the past) was + ing / were + ing formలో చెప్తారు.
పై వాటిల్లో-
a) అతను లోపలికి వచ్చినప్పుడు నేను పుస్తకం చదువుతుండడం continuing past action కాబట్టి was reading (was + ing)
b) మేము బయటకు వచ్చినప్పుడు ఎండగా ఉండడం continuing action in the past, కాబట్టి was shining (was + ing)
c) warden లోపలికొచ్చినప్పుడు పిల్లలు (pupils) చదువుతుండడం - a continuous past action - కాబట్టి were studying (were + ing)
d) వర్షం కురువడం నిన్నంతా కొనసాగుతూనే ఉంది - a continuing past action కాబట్టి - was raining (was + ing)
e) నేను భోంచేస్తుండడం a continuing past action కాబట్టి was having (was + ing)
ఇదికూడా చూడండి.
Teacher పాఠం చెప్పినప్పుడు పిల్లలు మాట్లాడుకుంటున్నారు

ఇటువంటిచోట్ల ఎప్పుడూ 'while' వాడతాం.
She was singing while her students were dancing
(ఆమె పాడుతున్నప్పుడు ఆమె విద్యార్థులు dance చేస్తున్నారు)

What were you doing when he knocked at the door?
(వాడు తలుపు తట్టినప్పుడు నువ్వేం చేస్తున్నావు?)
ఇక్కడ చేస్తున్నావు అనడం continuous past action కదా - కాబట్టి 'were you doing?'
The boy jumped from the bus while it was moving
(బస్సు వెళుతున్నప్పుడు వాడు దూకేశాడు)
Now, Practice the following in English (సందర్భాన్ని బట్టి అన్ని verb forms వాడండి)
a) ఆమె బయటకు వెళుతున్నప్పుడు నేనామెను చూశాను.
b) వాడు చదువుకుంటుంటే ఆమె వంట చేస్తోంది.
c) **Venkat:** ఇదంతా జరిగినప్పుడు నువ్వేం చేస్తున్నావు?
Vinai: నేను news paper చదువుతున్నాను.
Venkat: Table మీదున్న watch ని గమనించలేదా?
Vinai: చెప్పాను కదా నేను news paper చదువుతున్నాను
Venkat: నువ్వు news paper చదువుతున్నప్పుడు వాడు watch దొంగిలించాడు.
(దొంగిలించడం = steal)
d) **Pradeep:** నేను చదువుకుంటున్నప్పుడు వాళ్లు ఆడుకుంటున్నారు.
Pratap: మీ అమ్మగారేం చేస్తున్నారు?

ANSWERS:
a) I saw her when she was going out.
b) He was studying while she was cooking.
c) **Venkat:** What were you doing when all this happen?
Vinai: I was reading the newspaper.
Venkat: Didn't you (Did you not) observe the watch on the table?
Vinai: I've (I have) told you/ I told you, I was reading the newspaper.
Venkat: He stole the watch while you were reading the newspaper.
d) **Pradeep:** I was studying while they were playing
Pratap: What was your mother doing?
Pradeep: She was watching the TV
Pratap: Didn't (Did not) any of you know that he was coming?
Pradeep: We knew that he was coming, but we didn't know he was bringing money.
Important: సామాన్యంగా ఈ కింది verbsను was + ing/ were + ing formలో వాడడం అరుదు. అంటే ఈ కింది verbs దాదాపు వాడం. Was seeing/ were seeing; was noticing/ were noticing; (వస్తువుల వాసన గురించి) was smelling/ were smelling; was believing/ were believing; was knowing/ were knowing; was understanding/ were understanding; was wanting/ were wanting; was loving/ were loving; was hating/ were hating; was containing/ were containing; was consisting/ were consisting; was possessing/ were possessing etc. వీటన్నింటి బదులు వాటివాటి past doing words వాడతాం.
eg: He loved her.
(He was loving her కాదు)
She understood his point.
(She was understanding his point కాదు) మిగతావాటికి కూడా అంతే.

ప్రశ్న: 1) I am having lunch
2) They are having juice
3) She is having a bath
4) He is having a lesson
వీటిలో ఏవి కరెక్ట్ ఏవి కాదు. వివరించగలరు.
- టి.వి.రమణకుమార్, జమ్మలమడుగు, కడప జిల్లా

జవాబు: మీరు రాసిన మొదటి మూడు వాక్యాలలో am having lunch, are having juice, is having a bath కరెక్ట్. 'He is having a lesson' లో is having a lesson కరెక్ట్ కాదు. 'He has a lesson' అనడం better.

ప్రశ్న: Present perfect tense, present perfect continuous tense ల మధ్య తేడా ఏమిటి?
They have been living here for 10 years, They have lived here for 10 years. తేడా వివరించగలరు.
- రాళ్లబండి సంగంనాయుడు, జర్రాపుపేట, విజయనగరం జిల్లా

జవాబు: a) Present Perfect tense ను కొంతకాలం కింద ప్రారంభమైనప్పటివరకు జరిగిన పనులకు వాడతాం. Present Perfect Continuous Tense ను కొంతకాలం కింద ప్రారంభమై ఇంకా జరుగుతున్న పనులకు వాడతాం.

(తేడా సూక్ష్మంగా Present perfect - ఇప్పటివరకు, Present perfect continuous - ఎప్పుట్నుంచో ఇంకా). అయితే వీటి రెంటికి చాలామటుకు ఎక్కువ తేడాలేదనే చెప్పవచ్చు. ఇంతకు ముందు lessonsలో వీటి గురించి చర్చించుకున్నాం.
b) They have been living here for 10 years - 10 ఏళ్లుగా ఇక్కడ ఉంటున్నారు - ఇప్పటికీ ఇంకా ఇక్కడే ఉన్నారు
They have lived here for 10 years - 10 ఏళ్లుగా వాళ్లు ఇక్కడ ఉన్నారు. ఇప్పటివరకూ ఉన్నారు. ఇప్పుడున్నారా, లేదా అనే విషయం ఈ Sentence చెప్పదు.

Bharat: You were reading a book yesterday. Whose book was that? (నిన్న నువ్వో పుస్తకం చదువుతున్నావు. అది ఎవరి పుస్తకం?)

Bhargav: My book of course. I lent you a book last week. I want it back this evening. If your assignment is complete, let me have it. It is not mine. (నా పుస్తకమే. వారంకింద నీకో పుస్తకం ఇచ్చాను. ఈ సాయంత్రం నాకది కావాలి. దానితో నీ పని అయిపోతే ఇచ్చెయ్యి. అది నాది కాదు)

(Lent - Lend కు Past doing word. Lend- అరువివ్వడం)

Bharat: Not yours? Whose is it then? (నీది కాదా? ఐతే మరెవరిది?)

Bhargav: I got it from Ramu. It is his book. This note book is his too. (నేనది రాము దగ్గర నుంచి తీసుకున్నాను. అది అతని పుస్తకమే. ఈ note book కూడా అతనిదే)

Bharat: I attended your sister's dance programme the other day. It was really good. Who is her dance teacher? (ఆరోజు మీ sister నాట్య ప్రదర్శన చూశాను. చాలా బాగుంది. ఆమె dance teacher ఎవరు?)

Bhargav: Our family friend Mrs. Nrityasri. The Choreography was completely hers. The Singer is also a friend of ours.

(ఆవిడ మా family friend. ఆ నృత్య దర్శకత్వం (Choreography) (Pronunciation కొరియోగ్రఫీ) కూడా ఆవిడదే. పాడినావిడ కూడా మా friend)

Bharat: Does Mrs. Nrityasri run a school? (ఆమె స్కూలు నడుపుతోందా?)

run నడపడం/నిర్వహించడం

Bhargav: Yes, She and her husband. Their school is famous. Some of great movie dancers were students of theirs.

(అవును. ఆమె, ఆమె భర్త నడుపుతున్నారు. పేరున్న school. సినిమాల్లోని గొప్ప dancers లో కొంతమంది వాళ్ళ విద్యార్థులే)

famous - ఫేయిమస్ = పేరున్న, ప్రసిద్ధిగల dancers - డాన్సర్లు

- పై సంభాషణలో underline చేసిన మాటలను గమనించండి.
మాట	అర్థం
1. Whose (book)?	ఎవరి (పుస్తకం)? / ఎవరిది?
2. My (book)	నా (పుస్తకం)
3. Mine	నాది
4. Your (book)	మీ / నీ (పుస్తకం)
5. Yours	మీది / నీది
6. his (book)	అతడి (పుస్తకం)
7. his	అతడిది
8. her	ఆమె (యొక్క dance teacher)
9. hers	ఆమెది
10. our	మా (family friend)

11. ours మాది
  12. their వారి, వాళ్ళ
  13. theirs వారిది, వాళ్ళది, వారివి, వాళ్ళవి
- పై మాటలన్నీ కూడా ఒకరికి చెందినవాటిని (Possessions) తెలుపుతాయి. మన English ముఖ్యంగా spoken english simple గా, సహజంగా ఉండడానికి వీటి వాడుక తెలుసుకోవడం చాలా ముఖ్యం.
- Prakash:** Whose idea is this? (ఇది ఎవరి idea?)
- Prasad:** My idea. Why? Is it not so good as your idea? (నా idea. ఏం? నీ idea అంత బాగా లేదా?)
- Prakash:** It is certainly better than my idea. Only, I thought it was your dad's (his) idea. (లేదు. నా idea కన్నా అదే బాగుంది. అయితే నేనది మీ నాన్నగారి idea అనుకున్నా)
- Prakash:** No. My mom thinks better than

- a) ఇది ఎవరి పుస్తకం? = whose book is this? ఇదే ఇంకోవిధంగా, ఈ పుస్తకం ఎవరిది? = Whose is this book?
- b) i) అది నా పుస్తకం = That is my book
ii) ఆ పుస్తకం నాది = That book is mine
- c) i) ఇది నీ సలహా = This is your advice
ii) ఈ సలహా నీదా? = Is this advice yours?

Kasim: అతడు నీ bike తీసుకెళ్లాడా?

Krishna: అది నాది కాదు. అది అతడి bike. నాదీ, వాడిదీ ఒకేలా ఉంటాయి. అయితే నాది కొంత పాతది.

3) Avinash: ఎందుకు ఇల్లు ఖాళీ చేస్తున్నావు? ఇది మీది కాదా?

Alankar: మాది కాదు.

Whose is it?

SPOKEN ENGLISH ఆంధ్రభాషణ 39

my dad. It is her idea. (కాదు. మా నాన్నకంటే మా అమ్మ బాగా ఆలోచిస్తుంది. ఇది ఆమె idea)

Prasad: Any way, it is for our good. Their interest is our success. (ఏదేమయినా, అది మన మంచి కోసమే. వాళ్ళక్కావలసింది మన విజయమే)

Prakash: OK, then. When shall we begin? (అయితే, ఎప్పుడు ప్రారంభిద్దాం?)

Prasad: Depends on money. Its availability is everything. (అంతా డబ్బు మీదే ఆధారపడి ఉంది. దాని availability (అభ్యంతరం) పై సంభాషణలోని possessives ను కింది వాటిలో చూపిన possessives తో పోల్చండి.

1. Whose? (ఎవరి?) - Whose? (ఎవరిది? / ఎవరివి?)
2. my (నా) - mine (నాది / నావి)
3. your (నీ / మీ) - yours (నీది, మీది / నీవి, మీవి)
4. his (అతడి) - his (అతడిది / అతడివి)
5. her ఆమె (యొక్క) - hers (ఆమెది / ఆమెవి)
6. our (మా / మన) - ours (మనది / మనవి, మాది / మావి)
7. their (వాళ్ళ, వాటి) theirs (వాళ్ళవి, వాటిది / వాళ్ళవి, వాటివి)
8. its (దాని) - its (దానిది / దానివి)

d) i) ఇది ఆమె (యొక్క) చీర? = Is this her sari? ii) ఈ చీర ఆమెది కాదు = This sari is not hers

e) i) ఆమె మా teacher = She is our teacher ii) ఈ తప్పు మాది ఎలా అవుతుంది? = How is this fault ours?

f) i) ఇది అతడి watch = This is his watch ii) ఈ watch అతడిది కాదా? = Isn't (Is not) this watch his?

g) i) ఇది వాళ్ళ ఆస్తి = This is their property ii) ఇది వాళ్ళ ఆస్తి ఎలా అవుతుంది? = How is this property theirs?

h) i) ఆ ఇల్లు.. ఆ పరిసరాలు నాకిష్టం = I like the house and its surroundings ii) ఈ చక్రాలు దానివి = The wheels are its.

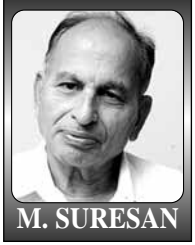
Very important: దాని, దానిని అనడాన్ని its అంటారు. ఇక్కడ S ముందు apostrophe (') వాడం. Apostrophe తో It's అంటే It is అని. Apostrophe (') ఒక మాటలో ఒక శబ్దం లోపించడాన్ని చూపిస్తుంది)

Eg: 1) This car and its wheels = కారు, దాని చక్రాలు. 2) It's my car = It is my car. (అది నా కారు)

Now practice the following aloud in English: (సరైన possessive ను వాడండి)

1) ఈ కారు నీదేనా? దాని తాళాలేవి?

2) **Kasim:** నిన్న వచ్చిందెవరు? **Krishna:** నా స్నేహితుడు (my, mine రెండూ వాడండి)

Avinash: అయితే ఎవరిది?

Alankar: మా Uncle ది

Avinash: ఎంతకాలంగా ఇది వాళ్ళది?

Alankar: వాళ్ళ Grand father's time నుంచి వాళ్ళదే.

4) **Prameela:** నిన్న ఎవరి necklace పోయింది? మీ చుట్టాలు వచ్చారుకదా? వాళ్ళదా? (చుట్టాలు: relatives)

Laxmi: అది వాళ్ళదికాదు. వాళ్ళ నగలన్నీ భద్రంగా ఉన్నాయి.

ANSWERS:

1) Is this your car? / Is this car yours? where are its keys?

2) **Kasim:** Who came yesterday? / Who was it that came yesterday?
Krishna: My friend / A friend of mine (ఈ రెండో expression conversationలో ఎక్కువ వాడతారు)

Kasim: Did he take your bike?
Krishna: That was not mine. That was his bike. Mine and his look the same / look alike only, mine is slightly older than his.

ఇక్కడ 'only' వాడకం గమనించండి- ఇది the only things అనే దానికి short form- దీని అర్థం- 'ఒక్క విషయం ఏమిటంటే / ఒకటేమిటంటే'- simpleగా 'అయితే' అని. slightly = కొద్దిగా. ఈ రెండూ కూడా conversational bits.

3) **Avinash:** Why are you vacating the house? Is it not yours? / Don't you own it?
(Vacate pronunciation: వకేయట్ / వెయ్కేయట్ - కె నొక్కి పలకాలి- అర్థం- ఖాళీ చేయడం (ఇల్లు లాంటివి)

Alankar: No, it's (it is) not ours.
Avinash: Whose is it, then?
Alankar: Our uncle's
Avinash: How long has it been theirs?
Alankar: (It has been theirs) since their grandfather's time.

4) **Prameela:** Whose necklace was lost / was missing yesterday? You had relatives yesterday, was it theirs?
Laxmi: No, not theirs; their ornaments / jewels are all safe.

ప్రశ్న: నేను ఈమధ్య spoken english నేర్చుకుంటున్నాను. ఇందులో tenses ముఖ్యమా? spoken english బాగా రావాలంటే ఏం చేయాలి?

- కె.సి.ఉమేశ్చంద్ర, కర్నూలు

జవాబు: Tenses నేర్చుకోవడం చాలా ముఖ్యం. వాటితోబాటు vocabulary (మాటలూ, వాటి అర్థాలూ, అవి ఎలా వాడాలి కూడా తెలుసుకోవడం అవసరం). రోజూ English Newspaper అర్థం అయినా, కాకపోయినా చదవండి. అలా ప్రాక్టీసు చేయడంవల్ల ఫలితం ఉంటుంది. ఈ మధ్య lessonsలో simple present, మిగతా tensesను విశదంగా వివరించాం. చదవండి.

ప్రశ్న: కింది వాక్యాలను ఇంగ్లీష్ లో ఎలా అనాలో తెలియజేయగలరు.

1. మీ నల్ల బంద్ అయిందా?
2. అతడిని కాలేజీలో చేర్చించాను
3. ఉపాధ్యాయులు పిల్లలతో గదులు ఊడిపిస్తున్నారు
4. నేను నిన్ను సినిమాకు తీసుకుపోతాను
5. అతడికి సైకిల్ తొక్కడం నేర్పించాను
6. అతడిని పడుకోబెట్టాను

7. నన్ను ఇతరులతో పోల్చద్దు
8. Sir, Madam అని నిరక్షరాస్యులను కూడా పిలవొచ్చా
9. S.C., S.T. లను పార్ట్ టైమ్ లో ఎలా రాయాలి?

- జి. విశాల్, మెట్పల్లి

జవాబు: 1. Is your tap off? / Have you turned off your tap? / Has your tap been turned off?
2. I have admitted him in college
3. The teachers are making the students sweep the class rooms / The teachers are getting the students to sweep the rooms / The teachers have the students sweep the rooms.
4. I will take you to the movie
5. I taught him cycling
6. I put him to bed
7. Don't compare me with others / Don't compare me to others- సందర్భాన్నిబట్టి
8. ఎవరినైనా Sir / Madam అని పిలవొచ్చు
9. S.C.s and S.T.s

ప్రతిభ

Srilekha: Did you meet them yesterday?
(నిన్న నువ్వు వాళ్లను కలుసుకున్నావా?)

Surekha: Whom do you mean?
(నువ్వనేది ఎవరి గురించి?)

Srilekha: Savithri and her husband
(సావిత్రి, ఆమె భర్త గురించి)

Surekha: I met her, but not him
(ఆమెను కలుసుకున్నాను, కాని అతడిని కలుసుకోలేదు)

Srilekha: Did you show her the letter?
(ఆమెకు letter చూపించావా?)

Surekha: Yes, I Showed it to her. She will show it to him today.
(నేనామెకు చూపించాను. ఆమె ఇవాళ అతడికి చూపిస్తుంది)

Srilekha: Did she enquire about me?

Supriya: నువ్వు కూడా అతడికి సాయపడుతుంటావా? అతడిని నువ్వు ఇష్టపడతావా?

Suchithra: మీకూ బ్రదర్ ఉన్నాడుకదా! అతడిని ఇష్టపడవా?
(అతడంటే నీకిష్టమా అంటాం కదా మామూలుగా)

Supriya: Brother, sister ఒకరినొకరు ఇష్టపడడంలో వీణేం లేదు

Suchithra: ఐతే మా బ్రదర్ కు చదువుమీద శ్రద్ధలేదు. అదే నన్ను worry చేస్తోంది.
(neglect వాడంది)

Supriya: మా బ్రదర్ నాకు అటువంటి trouble ఇవ్వడు. మా అమ్మకూ నాన్నకు సాయపడుతుంటాడు. వాళ్లను చాలా జాగ్రత్తగా చూసుకుంటాడు. మాకు ఏది కావాలన్నా తీసుకొస్తాడు. జోక్స్ తో మమ్మల్ని బాగా

కాబట్టి 'a fever', her=ఆమెను)
My father likes my brother very much. He gives him (వాడికి) whatever he wants. only, he asks him to study well (him=వాడిని)

Supriya: By the by, our teacher gave us an assignment yesterday.

(to whom were you talking?)
అయితే అది writingలో, అదీ formal writingలోనే అలా రాస్తాం.
Spoken form లో మాత్రం, 'to' - sentence చివర వస్తుంది. sentence ను 'whom'తో బదులు, who తో ప్రారంభిస్తాం. 'who' తో (whom వాడల్సిన చోట్లా) questions ప్రారంభించడమే spoken English లో కరెక్ట్.

ఎవర్ని చూడాలనుకుంటున్నార?
Who (whom కాదు) do you want to see?
ఎవరికి ఉత్తరాలు రాస్తున్నావు?
Who are you writing (letters) to ?
c) ఎవరిని గురించి మాట్లాడుతున్నావు?
Who are you talking about? (whom కాదు)
d) ఎవరితో వాడు పోట్లాడింది?
Who did he quarrel with?
e) ఎవరిని చూశావు నిన్న?
Who (Whom కాదు) did you see yesterday.
f) ఆమె ఎవర్ని పెళ్లి చేసుకుందో నాకు తెలీదు
I do not know who she married
(ఇలాంటి sentences లో కూడా whom వాడడం లేదు. Who వాడడం చాలా common, spoken Englishలో)

ఇప్పుడు ఈ సంభాషణ చూడండి
Hari: (over phone) Hello, who is it please?
(ఎవరూ?)
Hemanth: It's (it is) me, Hemanth (నేనే, హేమంత్ ను)
Hari: That's nice, hearing your voice... after a long time.
(చాలా సంతోషం, చాలా కాలం తర్వాత నీ గొంతు వినడం)
Hemanth: Was that your brother who appeared in the TV serial yesterday?
(నిన్న TV serial లో కనిపించింది మీ brother కదా?)
Hari: Yes, it's (= it is) him (అవును, వాడే) and the little girl he was walking with... do you know who she is? (వాడితో సడుస్తున్న చిన్నపాప ఎవరో నీకు తెలుసా?)
Hemanth: Wasn't it (was it not) your youngest sister?
Hari: Yes, it's her.
పై సంభాషణలో గమనించండి: It's me, it's him, It's her. మామూలుగా అయితే, It is I, It is he, It is she అనాలని అనుకుంటాం. కానీ spoken Englishలో It's me, It's her, It's him అనడమే కరెక్ట్.

అర్థాలు తెలిస్తే...

(ఆమె నా గురించి అడిగిందా?)
Surekha: She wishes to see you. She asked me to give you her best wishes. She wants us to visit her soon. She likes to give us a dinner.
(ఆమె నిన్ను చూడాలనుకుంటోంది. నిన్నుడి గిన్నెలు చెప్పమంది. మనల్ని వాళ్లింటికోసారి రమ్మంది. మనకు dinner ఇవ్వాలనుకుంటోంది.)

Srilekha: That's fine. Let's go to them tomorrow in my car. I will show them my new car.
(బాగుంది. మనం రేపు నా కారులో వాళ్ల దగ్గరకు వెళ్దాం. నా కొత్త కారును వాళ్లకు చూపిస్తాను.)

ఈ సంభాషణలో them, whom, her, him, you, us, me మాటలు గమనించండి.
మన English conversation natural గా, simple గా సాగాలనుకుంటే వీటి అర్థం, వీటిని ఎన్ని రకాలుగా ఏ సందర్భాల్లో వాడేది తెలుసుకోవడం ఎంతో ముఖ్యం. చిన్నచిన్న మాటలకు ఉన్న వాడుకలోని అర్థాలన్నీ ఎంతగా తెలుసుకుంటే అంత simple గా conversation ఎంతసేపయినా నడపవచ్చు. ఈ lesson లో మనం వాడే మాటల గురించి తెలుసుకుందాం.

I = నేను
me = నన్ను; నాకు
we = మేము
us = మమ్మల్నను, మాకు/ మనలను, మనకు
you = నువ్వు / మీరు
you = నిన్ను, మిమ్మల్నను / నీకు, మీకు
he = అతడు
him = అతడిని, అతడికి
she = ఆమె
her = ఆమెను, ఆమెకు (ఆమె యొక్క)
it = అది
it = దానిని, దానికి
they = వాళ్లు, అవి
them = వాళ్లను, వాటిని/ వాళ్లకు, వాటికి
who = ఎవరు
whom = ఎవరిని/ ఎవరికి.

ఈ అర్థాలను మనసులో పెట్టుకుని మొదట ఇచ్చిన Surekha, Srilekha dialogue బిగ్గరగా మరోసారి చదవండి.

Practice the following aloud in English.
Suchithra: మా brother నాకు బాగా సాయం చేస్తాడు. నన్ను చాలా ఇష్టపడతాడు.
(like వాడంది)

SPOKEN ENGLISH ఆంగ్లభాషణ 40

నవ్విస్తాడు.
Suchithra: మా brother కూడా మాకు బాగా సాయపడతాడు. నిన్న మా అమ్మకు జ్వరంగా ఉంటే ఆమెను doctor దగ్గరకు తీసుకెళ్ళాడు. మా నాన్నకు మా బ్రదర్ అంటే చాలా ఇష్టం. వాడికేదీ కావాలన్నా ఇస్తారు. బాగా చదవాలని మాత్రం అంటుంటారు.

Supriya: అదీసరే, నిన్న టీచర్ మనకో assignment ఇచ్చారు కదా. ఎప్పుడు పూర్తిచేయమన్నారు మనల్ని?

Suchithra: వచ్చే శనివారం అనుకుంటా. అయితే మనకోజు సెలవు కదా?

Supriya: ఎవరు చెప్పారు అలా అని? ఎవర్నడిగావు నువ్వు?

Answers:
Suchithra: My brother helps me a lot (నాకు) He likes me very much

Supriya: Do you help him too? Do you like him too?
(అతడికి, అతడిని: Do you also help him? కన్నా Do you help him too- ఎక్కువగా వాడతారు Spoken Englishలో)

Suchithra: You have a brother too.
(ఇంతకుముందు చెప్పినట్లు also కన్నా too better.)
Don't you (=Do you not) like him? (అతడికి)

Supriya: Nothing surprising a brother and a sister liking each other.

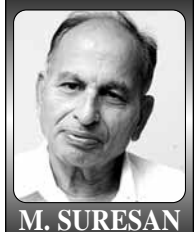
Suchithra: But my brother neglects studies. That worries me. (నన్ను)

Supriya: My brother doesn't (does not) give me that kind of trouble/ such trouble. (such=that kind=అలాంటి)
He helps my parents too a lot. He takes good care of them. (Them=వాళ్లను)

He gets us what we want (మాకు).
He makes us laugh with his jokes (మమ్మల్ని)

Suchithra: My brother helps us too. My mother had a fever yesterday and he took her to doctor.
(Englishలో fever, countable,

(ఇంతకుముందు తెలుసుకున్నాం కదా- conversation లో topic మార్చేటప్పుడు 'by the by'- తెలుగులో 'అదీసరే' అంటుంటాం. us = మనకు). When did he ask us (మనల్ని) to complete it.?

Suchithra: The coming Saturday, I think. But isn't it (= is it not) a holiday for us? (us = మనకు)

Supriya: Who told you so?/ Who told you that? Whom did you ask?
*****

a) నువ్వు నిన్న ఎవరిని కలుసుకున్నావు? = Whom did you meet yesterday? అనే అనాలి. ఎందుకంటే ఎవర్ని = whom. అయితే రాసురాసు spoken English లో whom బదులు who వాడేస్తున్నారు. అది వాడటం కరెక్ట్ spoken English.

Who did you meet yesterday?
ఇది పాండిత్యం- formal written English (రాతలో అంత తప్పు కాదు).

Who did you meet yesterday?
ఇది spoken form, conversational.

b) నువ్వు నిన్న ఎవరితో మాట్లాడుతున్నావ్? (Spoken) Who (Whom కాదు) Were you talking to yesterday?
(రచనలో, చాలా formal గా అయితే, To whom were you talking yesterday? అని రాయండి.)
ఇక్కడ గమనించాల్సిన విషయం: Preposition 'to'- sentence కు ముందర రావడం. మనం sentence ను 'to' తో begin చేస్తే whom వాడాలి.

ప్రశ్న: 1. Shop closed ఈ వాక్యం Negative.
2. Shop n't closed సరిఅయినదా?
3. Not shop closed అంటే అర్థం?
4. School going children. దీనిని Negativeగా ఏ విధానంలో చేయాలి?
5. World's largest selling Newspaper. దీనిని Negative ఎలా చేయాలి తెలుపగలరు.
- పి. బాలు, హైదరాబాద్

జవాబు: 1, 2, 3 Shop closed - దీనికి shop not closed. Shopn't closed - n't form ఇటువంటి చోట్ల వాడం. an, is, are... వాటికి మాత్రమే వాడుతాం. Not shop closed సరైన English కాదు. ఇక్కడ shop not closed అనే బదులు 'shop open' అంటే better కదా. 4. Non school going children అనేది school going childrenకు negative. 5. The world's largest selling News paper కు negative - not the world's largest selling newspaper అనవచ్చు.

Radha: Hi Roja, how are you? long since we met.
(హాయ్ రోజా ఎలా ఉన్నావ్? మనం కలిసి చాలా రోజులైంది.)

Roja: Fine thank you. How are you?
(నేను బాగానే ఉన్నాను. నువ్వెలా ఉన్నావు?)

Radha: Fine to. Thanks. How about going to the movie Black?
(బాగున్నా! బ్లాక్ సినిమాకి వెళ్దామా?)

Roja: I've (I have) seen it. Think of some other movie.
(నేనది చూశాను. ఇంకో సినిమా ఏదైనా చెప్పు)

Radha: I haven't (I have not) seen it so far.
(ఇప్పటివరకు నేనది చూడలేదు. so far= ఇప్పటివరకు)

Roja: That's surprising. It has run for three weeks now, and you haven't seen it!
(ఆశ్చర్యంగా ఉండే! అది మూడు వారాలుగా ఆడుతోంది. నువ్వు చూడలేదా?)

Radha: How about some coffee before going to a movie?
(సినిమాకెళ్లే ముందు కాఫీ తాగుదామా?)

past participle (pp) వాడతాం.
a) అతడిని నేను కలుసుకున్నాను.
I **have met** (have + pp) him.
ఇక్కడ గతంలో, ఏ టైంలో (ఏ రోజు, నెల, వారం, etc.) కలుసుకున్నాడీ తెలియజేయకపోవడం వల్ల have met- have + pp వాడుతున్నాం.
b) I **met** him yesterday.
ఇక్కడ yesterday అని టైం తెలియజేయడం వల్ల Past Doing Word వాడుతున్నాం)
c) He **has gone** out.
time తెలియజేయడం లేదు. కాబట్టి has gone - has + pp
d) He **went** out an hour ago.
(గంట క్రితం అని టైం తెలియజేయడం వల్ల went- Past Doing Word)
e) She **has bought** a car.
(ఆమె కారు కొన్నది.)
f) She **bought** it last week.
(ఆమె దానిని కిందటి వారం కొన్నది)

గమనించారు కదా-
మామూలుగా టైం తెలియజేయని Past Actions

(for the past / for the last ten years = గత పదేళ్లుగా అంటే పదేళ్ల క్రితం నుంచి ఇప్పటివరకు)

2) ఆయన నాలుగేళ్లుగా ఇంగ్లీష్ బోధించారు.
(ఇప్పటివరకు)
He **has taught** English for the past/ for the last four years.

3) ఆమె ఇప్పటివరకు 100 చిత్రాల్లో నటించింది.
She **has acted** in 100 movies so far.

4) అతను ఇంకా రాలేదు.
He **has not come** yet/ so far.

III) have + pp/ has + pp, just, just now ఇప్పుడిప్పుడే పూర్తయిన పనులకు వాడతాం.
a) క్లాస్ ఇప్పుడే ప్రారంభమైంది.
The class **has just begun**.
b) వాళ్లిప్పుడే వచ్చారు.
They **have just arrived**.

How about going to the movie Black?

టైం తెలుసా తెలియదా..?

Roja: I **have just had** coffee. I don't feel like drink any more.
(ఇప్పుడే తాగాను. మళ్ళీ తాగాలని లేదు.)

ఈ సంభాషణలో గమనించాల్సిన విషయం-
have + past participle (have + pp) / has + pp ఉపయోగం. I, We, You and They అయితే have + pp వాడతాం. He, She, It అయితే has + pp వాడతాం. దీన్ని present perfect tense అంటారు. ఈ form verb కు మరికొన్ని ఉదాహరణలు-

a) My father (he) **has gone** out.
(మా నాన్నగారు బయటకు వెళ్లారు)

b) My mother **has bought** a saree for my sister.
(మా అమ్మ మా సిస్టర్ కు చీర కొన్నది.)

c) My friends (they) **have left** for Hyderabad.
(మా ఫ్రెండ్స్ హైదరాబాద్ వెళ్లారు.)

d) Tendulkar **has scored** thirty five centuries so far.
(టెండూల్కర్ ఇంతవరకు 35 సెంచరీలు కొట్టాడు.)

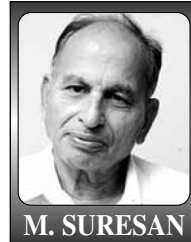
e) The class **has just begun**.
(క్లాస్ ఇప్పుడే ప్రారంభమైంది)

f) We **haven't (have not) read** the report yet.
(మేం ఇప్పటివరకు రిపోర్ట్ చదవలేదు)

(గతంలో పనులు)ను have/ has + pp లో చెబుతారు. గతంలో జరిగి టైం తెలిపే Past Actions కు Past Doing Words వాడతారు.
కాబట్టి have + pp/ has + pp మొట్టమొదటి ఉపయోగం - Past actions, time not stated (టైం తెలియజేయని, గతంలో జరిగిన) పనులకు వాడతారు.
eg: 1) నువ్వు సినిమా చూశావా?
Have you seen the movie?
2) వాడు వచ్చాడా?
Has he come?
3) నీకు పిలుపు వచ్చిందా?

(ఇప్పటివరకు అతను రాలేదు- రాకపోవడం ఇప్పటి వరకు జరిగింది).
(yet = ఇంకా; so far = ఇప్పటివరకు)

ఇక్కడ ఒకటి గమనించండి.
have been/ has been- ఇవి forms. ఇంతకు ముందు తెలుసుకున్నాం. అప్పటి నుంచి ఇప్పటివరకు ఉండడాన్ని 'have been/ has been'లో తెలియజేస్తారు.
కింది వాక్యాలను పరిశీలించండి.

M. SURESAN

a) He **has been** a teacher of English for the past two years.
(ఆయన రెండేళ్లుగా ఇంగ్లీష్ టీచర్ గా ఉన్నాడు.)

b) He **has taught** English for the past two years.
(ఆయన రెండేళ్లుగా ఇంగ్లీష్ బోధించారు- ఇప్పటి వరకు.)

c) He **has been** an English teacher.
ఇది టీచర్ గా ఉండడం.

d) He **has taught** (ఇది action) English for the past two years.
పైరెండు sentences ఒకే భావాన్ని రెండు విధాలుగా- state of being (ఉండడం)గా, action (పని)గా తెలియజేస్తున్నాయి.

SPOKEN ENGLISH ఆంగ్లభాషణ 26

Have you received the invitation?
4) ఆమె ఎక్కడికి వెళ్లింది?
Where has she gone?
5) అతను ఇప్పటికే రెండు కార్లు మార్చాడు.
He **has already** (ఇప్పటికే) changed two cars.

II) have + pp/ has + pp రెండో ఉపయోగం- గతంలో ప్రారంభమై ఇప్పటివరకు జరిగిన/ ఇంకా జరుగుతున్న పనులకు (అప్పుడప్పుడూ) have + pp/ has + pp వాడతారు.
1) నేను ఇక్కడ పదేళ్లుగా ఉన్నాను.
I **have lived** here for the past/ for the last ten years.

ఇప్పుడు జాగ్రత్తగా గమనించండి-
I) ఇంతకుముందు తెలుసుకున్నాం past actions, time stated (గతంలో జరిగి, టైం తెలిపే పనులకు) Past Doing Words (came, sang, liked, knew లాంటి verbs) వాడతారు.
1) గతంలో జరిగి టైం తెలియని, తెలియజేయని పనులకు have + past participle (pp)/ has +

ప్రశ్న: గత వ్యాసాల్లో 'అతడు 2001 నుంచి 2003 వరకు ఇక్కడ టీచర్ గా ఉన్నాడు' అనే వాక్యాన్ని ఇంగ్లీష్ లో 'He was a teacher here from 2001 to 2003' అని రాశారు. తెలుగులో verb- present tense, English లో past tense ఇది కరెక్టేనా వివరించండి.
ఒక వ్యక్తి బతికి ఉండగా అతడి వృత్తి గురించి చెప్పేటప్పుడు ఏ కాలంలో అయినా be form verb ఎలా ఉపయోగించాలి? Question tag లో Am I/ Are I, Amn't I/ Aren't I లలో ఏది ఉపయోగించాలి?
- శ్రీమతి రత్నప్రసాదరావు, కలశపాడు

జవాబు: తెలుగులో ఎప్పుడు ఉన్నా- ఉన్నాడు, ఉంది అంటారు. అది past కాని, present

కాని. అయితే English లో మాత్రం ఇప్పుడు ఉండడం, ఎప్పుడూ ఉండడాన్ని చెప్పడానికి am, is, are; గతంలో ఉన్నట్లు చెప్పడానికి was, were ఉపయోగిస్తారు.
2001 నుంచి 2003 వరకు గతం (past) కాబట్టి, He was a teacher here from 2001 to 2003 కరెక్ట్.
ఇకపోతే ఒక వ్యక్తి బతికి ఉన్నప్పుడు అతడి వృత్తి past అయితే was, present అయితే is, future లో అయితే will be/ shall be ఉపయోగించాలి.
Manmohan Singh was a Finance Minister (గతంలో)
Manmohan Singh is Prime Minister (ప్రస్తుతం)
Manmohan Singh will be the PM for some time to come (future)

Am I- not అయితే Aren't I వాడాలి.
ప్రశ్న: స్ట్రెక్చర్ ఇంగ్లీష్ లో active voice కి passive voice కి తేడా ఏమిటి?
- ఎ. పెంచలయ్య, రాజంపేట

జవాబు: verb 'be' form + past participle (PP) అయితే అది passive voice. మిగతా forms లో అది active. Passive voice లో verb ఉంటే 'బడు' అనే అర్థం తెలుగులో వస్తుంది.
Shops are closed on sundays.
(verb- are closed- are (before) + closed (PP), verb- passive) -
అదివారాలు shops మూయబడతాయి. తెలుగులో passive దాదాపు వాడం. English లో కూడా ఎంత తక్కువ వాడితే మన భాష అంత simple గా సహజంగా ఉంటుంది.

c) ఆమె నిమిషం క్రితమే బయటకు వెళ్లింది.
She **has gone** out just a minute ago.
ఈ sentences లో just లేదనుకోండి. అప్పుడు past action time not stated అవుతుంది. They **have just gone**.
వాళ్లిప్పుడే వెళ్లారు.
They **have gone**.
వాళ్లు వెళ్లారు.
కింది వాక్యాలను English లో బిగ్గరగా practice చేయండి.
1) టెండూల్కర్ గత 15 సంవత్సరాలుగా క్రికెట్ ఆడాడు.
2) వాళ్లిక్కడ ఎంత కాలంగా పనిచేశారు? (How long వాడండి)
3) ఆమె ఇప్పటివరకు టీ తాగలేదు.
4) వాళ్లు నాలుగు నెలలుగా నాకు ఉత్తరం రాయలేదు.
5) సినిమా ఇప్పుడే ప్రారంభమైంది.
6) వాళ్లు ఆ పుస్తకం చదివారా?
7) నువ్వెప్పుడన్నా నాకు సహాయం చేశావా?
8) మేం మా స్కూలు రోజులు నుంచి కలిసి చదువుకున్నాం. (since our school days వాడండి).
9) ఎంతకాలం ఇక్కడ పని చేశావు?
10) వాళ్లింతవరకు రాలేదు.

Answers:
1) Tendulkar has played cricket for the past fifteen years.
2) How long have they worked here?
3) She has not taken/ has not had tea so far.
4) They haven't (have not) written a letter to me for the past four months.
5) The movie has just begun.
6) Have they read the book?
7) Have you ever helped me?
8) We have studied together since our school days (since = నుంచి).
9) How long have you worked here?
10) They have not come so far.

Sukanya: Hi Sumithra? I saw you at Sell All Super Market yesterday. Busy buying things?
(నిన్ను నేను నిన్న Sell All Super Market దగ్గర చూశాను. ఏం చాలా కొనేశావా?)

Sumithra: Mom was inside. She was buying provisions. I was waiting outside. By the by, you know we have moved. We now live in Gandhi Nagar.
(అమ్మలోపలంది కిరాణి సరకులు కొంటూ. నేను బయట wait చేస్తున్నా. ఆ... అన్నట్లు, మేం ఇల్లు మారాం. ఇప్పుడు గాంధీనగర్ లో ఉంటున్నాం.)
మామూలుగా ఇల్లు, ఊరు మారడాన్ని shift అంటుంటారు. move అనడం కరెక్ట్.
మేం రేపు ఇల్లు మారుతున్నాం
We are moving to a new house tomorrow

There are four hundred pupils in the school
ఆ school లో నాలుగువందల మంది పిల్లలున్నారు.

2. inside అన్నా in అన్నా దాదాపు ఒకటి. అయితే inside అంటే ఒక ప్రదేశంలోపల అనే అర్థం వస్తుంది. in అంటే లో అని అర్థం.

Pranav: Where are your friends?
Prabhat: They are in the car. Look inside and you will see them. They were outside the car till ten minutes ago.
(Car లో ఉన్నారు. లోపల చూడు, వాళ్లు కనిపిస్తారు. పది నిమిషాల కిందటివరకు వాళ్లు కారు బయట ఉన్నారు)

3. above = పైన.
The government has the duty to see that every person has a roof above their head.
ప్రతివారిపైనా ఒక కప్పు ఉండేట్లు చూడటం ప్రభుత్వం విధి
(ప్రతివారికి నివాసం కల్పించడం)

సామాన్యంగా పైన కప్పున్న వాహనాల్లో అనడానికి, 'by' వాడతారు.

a) మీరు కార్లో వచ్చారా?
Did you come by car?
b) వాడు bus లో వచ్చాడు. He came by bus
అలాగే by train, by plane, by ship
c) సరకులు లారీలో వచ్చాయి

The plane flew at great speed across the sky
plane ఆకాశంలో చాలా వేగంగా ఒకవైపు నుంచి ఇంకోవైపు వెళ్ళింది.

6. at the back of = వెనకవైపు
(back side కాదు, backside కు అర్థం పిరుదులు, అని)
అతనిప్పుడూ class లో వెనకవైపు కూర్చుంటాడు
He always sits at the back of the class.
Bus వెనకభాగంలో కూర్చున్న ప్రయాణికులు క్షేమంగా ఉన్నారు.
The passenger at the back of the bus were safe.
at the back of the room = గదిలో వెనక
behind the room = గదికి వెనక
some one at the back of the hall was shouting
Hall లో వెనక ఎవరో అరుస్తున్నారు.
There is a tap behind the hall
Hall వెనక ఓ పంపు ఉంది. (అంటే Hall బయట)

Shift కాదు.. move

Sukanya: My uncle is in Gandhi Nagar too. Where exactly is your home there?
(మా uncle వాళ్లు కూడా గాంధీనగర్ లోనే ఉంటారు. మీ ఇల్లు correct గా ఎక్కడ?)

Sumithra: At 12-14-16 on Nehru Street. It is to the right of make Money Bank Ltd., if you stand in front of it. We live on the ground floor.
(Nehru Street లో Door No. 12-14-16 లో. Make Money Bank ముందు నిలుచుంటే దాని కుడివైపు).

Sukanya: Hei, your place is just under my uncle's. He lives on the first floor.
(మీరుండేది మా uncle వాళ్ల ఇంటి కిందే. మీది ground floor, వాళ్లది 1 floor).

Sumithra: Happy to know that they are on the 1st floor just above us. Just across the road is an ice cream shop. I think it was your uncle's son sitting at the back of the shop and enjoying an ice cream.
(వాళ్లక్కడ మా పై ఫోర్స్ లో ఉండడం సంతోషంగా ఉంది. రోడ్ అవతలదేదో ice cream shop ఉంది. మీ uncle గారి అబ్బాయి అనుకుంటూ, ice cream shop వెనుక కూర్చొని ice cream తింటున్నాడు)

The fan is just above you
Fan correct గా నీ పైనే ఉంది.
'above' అంటే ఓ వస్తువుకు/ మనిషి పైన. fan above your head అంటే తలకు, fan కు కొంత ఖాళీ ఉందని. ఒకదానిపై కొంత ఖాళీ ఉంటే అది 'above'. అలాకాకుండా ఒకదానిపై ఒకటి ఆనుకుని ఉంటే, అది 'on'.

Pen, table మీద ఉంది
the pen is on the table.
Table మీద lamp ఉంది
There is a lamp above the table.
(అంటే table మీద light పడేట్లుగా lamp table పైన ఉంది).

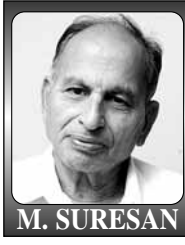
'On' గురించి ముఖ్యమైన విషయం. మనం తెలుగులో స్థూలంగా పైన, మీద అనే వాటన్నింటికీ 'on' వాడతారు. లో, లోపల అనే అర్థంతో 'in' వాడుతుంటారు. అయితే English వాడుకలో - లో, లోపల అని తెలుగులో అనే సందర్భాల్లో 'on' వస్తుంది.

eg:
a) నేను మొట్టమొదట అతన్ని train లో కలుసుకున్నాను
I first met him on a train. (In a train కాదు)
b) జాబితాలో అతడిపేరు లేదు
His name is not on the list.
c) వాడు team లో ఉన్నాడా? Is he on the team?
d) ఆ ఇల్లు మంటల్లో ఉంది The house is on fire.
e) Plane లో 50 మంది ప్రయాణికులున్నారు
There are fifty passengers on the plane.
f) అతడి పేరు హాజరు పట్టిలో లేదు =
His name is not on the row.
ఇవి spoken English లో జాగ్రత్త పడాల్సినవి.

The goods came by lorry.
Top (కప్పు) లేని వాహనాల ముందు 'on' వస్తుంది.
on cycle, on scooter, on bike, on camel, on elephant on horse-back.

4. under, below:
ఈ రెండింటి అర్థంలో కొంత తేడా ఉంది. వాళ్లు చెట్టు కింద కూర్చున్నారు
They sat under a tree.
(అంటే చెట్టు కొమ్మలు వాళ్లపైకి ఉన్నాయి)
From the helicopter, the minister saw below him the areas under water
Helicopter నుంచి మంత్రి కిందకు చూస్తే నీళ్లకింది ప్రదేశాలు కనిపించాయి.
Correct గా ఒక దానికింద ఇంకొకటి ఉంటే under. ఒకదాని కింద ఇంకొకదానినా ఉంటే below.
From the window of the II Floor, he saw below a man or the road.
Road లో నిలుచున్న ఆయన Correct గా కిటికీ కింద ఉండడు కదా. కిటికీ తక్కువ level లో కాస్త దూరంగా ఉంటాడు.
ఇది చూడండి.
The ground floor is under the first floor.
(ground floor మొదటి అంతస్తు కింద ఉంటుంది)

5. Across = అవతలివైపు.
My home is across the road from the bank
Bank నుంచి road కు అవతలివైపు మా ఇల్లు.
నదికి అవతలి వైపు = across the river.
ఆకాశంలో ఒకవైపు నుంచి ఇంకోవైపు = across the sky.

Practice the following aloud in English.
a) **Stella:** మీరు నిన్న రేషన్ Card తీసుకోలేదా?
Nikhila: నిన్న నేను ఊళ్ళో లేను. హైదరాబాద్ లో ఉన్నాను.
Stella: మీరెక్కడుంటారు?
Nikhila: గవర్నర్ పేటలో, ఆలీబేగ్ వీధిలో.
Stella: మీ ఇంటికి ఎదురుగా road కు అవతలివైపు School ఉందికదా?
Nikhila: అవును. దాని ఎదురుగానే మా ఇల్లు.
Stella: అయితే మీరు ఈ application మీద సంతకం పెట్టండి. Yours faithfully అనే దానికింద. Application కుడివైపు.

ANSWERS:
Stella: Didn't you (Did you not) take your ration card yesterday?
Nikhila: I was out of town yesterday (Out of station కాదు).
I was in Hyderabad.
Stella: Where do you live?
Nikhila: In Governorpeta; in / on Alibaig Street
(Road ముందు, Street ముందు in, on ఏదైనా)
Stella: Isn't there a School across the road from your place?
Nikhila: Yes. My home is just opposite the school.
Stella: Please sign on this application, below the 'yours faithfully' line. on the right side.

1. I saw you at the Super Market
Super Market దగ్గర-
అంటే కరెక్ట్ గా Super Market దగ్గర (లో).
In the Super Market = Super Market లో
I was at the Super Market from 5 p.m. to 6 p.m.
The goods in the Super Market are expensive.
పై వాక్యాల్లో at కు, in కు తేడా గమనించండి.
నేను 5 నుంచి 6 వరకు Super Market లో ఉన్నా. వస్తువులు కొంటూ.
Goods in the Super Market
Super Market లోని వస్తువులు.
పిల్లలు School లో ఉన్నారు
The children are at school.
పిల్లలు వాళ్ల Class లో ఉన్నారు
The children are in class.

ప్రశ్న: Have కి ing form ఉంది కదా. Has కి ing form ఎందుకు లేదు?
- డాక్టర్ పరుమారి గోపాలకృష్ణ, హైదరాబాద్

జవాబు: Has అనేది He, She, It తో వాడతాం (కలిగిఉండడం, తినడం, తాగడం అనే అర్థంతో). Have అనేది Verb form. దానికి మాత్రమే ing వస్తుంది. Has కి రాదు. ఎందుకంటే He, She, It తో Speak అనే verb - speaks అవుతుంది. అప్పుడు ing form speak కి మాత్రమే వాడతాం. Speaks కి వాడి speaking అనం కదా. అలాగే Have కి బదులు He, She, It తో has వాడతాం. Speaks కి ing చేర్చుకుంటే has కు కూడా ing చేర్చు. అలాగే talk. Talk- He, She, It తో talks అవుతుంది. ing form talk కి చేరుస్తాంనీ talks కి చేర్చు కదా.

ప్రశ్న: 'Over', 'above' ల మధ్య తేడా ఏమిటి? ఏ సందర్భంలో ఏది వాడాలి?
- ఎన్.టి. హెచ్ ప్రసాద్, సిద్ధాంతం, పశ్చిమగోదావరి జిల్లా

జవాబు: Prepositions గా Over, above - ఈ రెంటినీ పైన అనే అర్థంతో వాడవచ్చు

1) Our class room is above / over your class room.
b) My father wants to have two roomed portion above / over the first floor.
ఇటువంటిచోట్ల above, over లో ఏదైనా వాడవచ్చు

ii) He is over 35 years of age but looks younger.
(ఆయన వయస్సు 35 ఏళ్ళకంటే ఎక్కువయినా, చిన్నగా కనిపిస్తాడు.)
ఇక్కడ over మాత్రమే వాడతాం. Above కాదు.

iii) కదలికలో పైకి అన్నప్పుడు కూడా Over అంటారు.
He jumped over the wall. (గోడ మీదికి గెంతాడు. ఇక్కడ above రాదు)

iv) సంఖ్యలు, డబ్బు, time కూడా కొంతకన్నా ఎక్కువ అని చెప్పడానికి over వాడతాం.
The book costs over Rs. 300 = ఆ వస్తుకం ఖరీదు రూ. 300కన్నా ఎక్కువ.
He waited over three hours = మూడుగంటలకన్నా ఎక్కువే wait చేశాడు.
There are over 30 students = 30 students కన్నా ఎక్కువే ఉన్నారు.

Rama Rao: What are your College hours?
(మీ College పనిచేసే సమయం ఏంటి?)

Prakash: Our College works from 9 to 3.30. We go for lunch between 12.30 and 1.30
(మా College 9 నుంచి 3.30 వరకు పనిచేస్తుంది. మేము 12.30, 1.30 మధ్య భోజనం చేస్తాం)

Rama Rao: When do you usually start for college?
(మీరు ఇంటి నుంచి college కు ఎప్పుడు బయలుదేరతారు?)

Prakash: Because our Classes begin at 9.00 in the morning, I usually start about 8.30, as it takes around half an hour for me to reach college. I am at college by 8.55. But why are you asking me all the these questions?

(Classes 9 కు ప్రారంభం అవుతాయి కాబట్టి నేను మామూలుగా 8.30 ప్రాంతంలో బయలుదేరతాను. College చేరడానికి దగ్గర దగ్గర అరగంట పడుతుంది. ఏదేమైనా నేను 8.55 కలాంకలైజ్ లో ఉంటాను. ఐనా ఈ ప్రశ్నలన్నీ ఎందుకు అడుగుతున్నారు?)

Rama Rao: I am from the RTC. We are gathering information to plan our bus services to suit students needs. When does the college usually reopen after summer vacation?
(నేను RTC నుంచి వస్తున్నాను. విద్యార్థుల అవసరాలకు అనుగుణంగా Bus services సడపడానికి ఈ సమాచారం సేకరిస్తున్నాం. వేసవి సెలవుల తర్వాత College కాలేజీ ఎప్పుడు తెరుస్తారు?)

Prabhakar: Usually in June, on the 3rd Monday
(మామూలుగా June లో, మూడో సోమవారం)

Rama Rao: For howmany days does the college work in a year?
(ఓ సంవత్సరంలో, College ఎన్ని రోజులు పనిచేస్తుంది?)

Paul: For about 180 days, without counting exam days
(exams రోజులు లేకుండా అయితే దాదాపు 180 రోజులు)
పై సంభాషణలోని Prepositions గమనించండి. from, to, between, about, around, by, at after, in, on, for.

మీరు గమనించే ఉంటారు పై Prepositions అన్నీ కూడా Time (సమయానికి) సంబంధించిన Prepositions అని. పైవన్నీ కూడా Time - సమయం, రోజు, నెల, సంవత్సరం, వ్యవధి - తెలిపే మాటల ముందు వస్తున్నాయి కదా!
at (9.00 in the morning), about (8.30), around (half an hour), after (summer vacation), in (June), on (the 3rd Monday), in (a year), for (howmany days) - ఇక్కడ brackets లో ఉన్నవి time expressions కదా! అందుకని వీటన్నింటినీ prepositions of place and position -

అంటే ప్రదేశాలను మనిషి/ వస్తువులు ఉన్నచోట్లను తెలిపేవి అంటారు.

మరికొన్ని prepositions of time చూద్దాం.
Naresh: what is the last date for the submission of application?
(Application submit చేయాల్సిన చివరి తేదీ ఏది?)

Narayana: On or before the 15th of next month. we issue applications upto the 28th of this month. Applications will be available even after that date till the 30th of this month, but we charge a late fee of Rs 5 per day. We have been selling applications

Pranav: My friend will join me there in July. Together we will return in August.
(మా friend అక్కడికి July లో వస్తాడు. ఇద్దరం కలిసి August లో తిరిగివస్తాం)

(నిజంగానే. last week exam లో first mark వచ్చింది. ఈ ఏడాది ఇన్నొక్యువ్ మార్కులు రావడం ఇదే మొదటిసారి)

AM, PM ఎప్పుడు?..

since the 5th. Our Office is open from 10 AM to 5 PM, and applications are issued during that time.

ఈ సంభాషణలోని Prepositions of time - before (the 15th), upto (the 28th of this month), till (the 30th), Since (the 5th), during (that time).

ఇప్పుడు ఈ Prepositions of time ఉపయోగం చూద్దామా?

1. at: Our classes begin at 9
(9 కు మా classes ప్రారంభమవుతాయి) కచ్చితంగా ఫలాన టైం అని చెబుతున్నప్పుడు ఆ time ముందు at వస్తుంది.

Our College closes for the day at 4
(నాలుగింటికి college అయిపోతుంది.)
ఇక్కడ గమనించండి. పొద్దున, సాయంత్రం ఫలాన time అని సూచించడానికి spoken English, మామూలు Conversation లో AM, PM వాడం.

మామూలు conversation లో in the morning, in the evening etc., అంటారు. Purely official spoken/ written form లో మాత్రమే AM, PM వాడతారు.

At 4 PM, at 9.30, at half past ten (10.30), etc.

2. on: On ఎప్పుడూ, days (వారాల పేర్లు, ఫలాన రోజు) ముందు, dates (తేదీల) ముందూ వాడతారు.

Suseela: When are you leaving for Hyderabad?

Suguna: On Sunday, that is, on the 4th.

Suseela: When is the interview?

Suguna: On Monday. I will be back here on the 6th, that is, on Tuesday

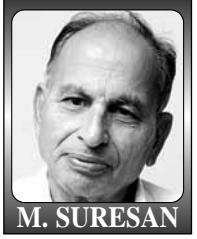
3. in: Months (నెలలు), years (సంవత్సరాలు), వ్యవధి (duration) ముందు IN వస్తుంది.

Pranav: I will be in Kashmir in June.

(June లో Kashmir లో ఉంటా)

Paul: For how long?
(ఎంతకాలం, ఎన్నిరోజులు?)

SPOKEN ENGLISH అంధభాషణ 43

There are 30/ 31 days in a month.
(నెలలో 30/ 31 రోజులుంటాయి)
There are only 28/ 29 days in February.
(February లో 28/ 29 రోజులు ఉంటాయి.)

My sister was born in 1999. (1999 లో)
The Government came to power in 2004. (2004 లో)

There are 12 months in a year
(సంవత్సరంలో 12 నెలలుంటాయి)
వ్యవధి (Period of time) సూచించడానికి 'in' వాడతారు.

The police were able to catch the killer in a day
(నేరస్టుడిని పోలీసులు ఒక్కరోజులో పట్టుకోగలిగారు.)

The teacher finished the whole chapter in just a week
(Teacher మొత్తం chapter ను వారంలో పూర్తిచేశారు)

వ్యవధిని మరో విధంగా, అంటే కొంతకాలం లోపల జరిగే సంఘటనగా పేర్కొనే సందర్భాల్లో -

Manoj: Why are you so happy, Mohan?
(ఏంటి, అంత సంతోషంగా ఉన్నావు మోహన్?)

Mohan: Why not? I got the first mark in last week's exam. The first time I scored so high in a year.

ఒక వ్యవధి పూర్తయ్యేవరకు అనే అర్థంతో IN వాడతారు.

Kumar: (Over to phone) Where are you Krishna? I am waiting for you

Krishna: Sorry, I'll be with you in five minutes.

(sorry, ఐదు నిమిషాలకు, అంటే ఐదు నిమిషాలు దాటిన తర్వాత నీ దగ్గరుంటా)

He came back in ten minutes.
వాడు 10 నిమిషాలకు (పది నిమిషాలలో కాదు) తిరిగి వచ్చాడు.

It'll be ready in a week's time.
అది వారానికి (వారం రోజులు పడుతుంది) తయారై ఉంటుంది.

Important: every, next, last, that, this ముందు in కానీ, on కానీ వాడం.

Shops are closed every Sunday
(on every Sunday కాదు)

He comes here next Monday
(on next Monday కాదు)

He was here last Saturday
(on last Saturday కాదు)

I'll begin it this Monday
(On this Monday కాదు)

He didn't see her that day (on that day కాదు)
అలాగే in కూడా రాదు.

The tournaments will begin next June
(in next June కాదు)

She met him last December
(in last December కాదు)

They go to Kashmir every May
(in every May కాదు)

ఈ కింది Vocabulary చూడండి.
ఇవన్నీ గుణాలను తెలిపేవి. (Pronunciation)

1) Charming = చామింగ్ = ఆకర్షణీయమైన
ఇది ఆకారంలో కావచ్చు ప్రవర్తనలో కావచ్చు.
మనిషికి, వస్తువుకు వాడవచ్చు.

a) She is very Charming in that dress.
(ఆమె ఆ dress లో చాల ఆకర్షణీయంగా ఉంది)

b) He was Charming towards us
(అతడు మాతో చాలా ఆహ్లాదకరంగా ఉన్నాడు)

2) Chase (చేయ్) = వెంటబడి తరచడం.

a) The tiger chased the deer.
(పులి జింక వెంటబడింది)

b) The police were chasing the thief.
(పోలీసులు దొంగవెంటబడి పట్టారు)

3) Drag (డ్రాగ్ - ఇక్కడ 'డ్రా', Bank లో ba లాగా పలకాలి) = లాగడం

i) He dragged the boy into the room
(గదిలోకి లాగాడు)

ii) She dragged him into the quarrel
ఆమె అతడిని పొట్లాటలోకి లాగింది.

iii) The movie dragged on
ఆ సినిమా సాగదీశారు

ప్రశ్న: what does he think of himself? అని ఇచ్చారు. what does he think about himself అనకూడదా? preposition గురించి వివరించగలరు

- వి.పవన్ కుమార్ రాజు, హైదరాబాద్

జవాబు:
i) చాలా సందర్భాల్లో of, about ఒకదాని బదులు ఒకటి వాడవచ్చు. Think of, think about రెండూ correct.
ii) Prepositions గురించి వివరిస్తున్నాం.
iii) agree with = వ్యక్తితో ఏకీభవించడం.
agree to = దేనికైనా ఒప్పుకోవడం
He agreed to stay for another day
ఇంకో రోజుండడానికి ఒప్పుకొన్నాడు.
She agreed to the proposal
ఆ ప్రతిపాదనకామె ఒప్పుకొంది.

I agree with you that he is the best player
అతడు best player అని అంగీకరిస్తున్నాను/ నీతో ఏకీభవిస్తున్నాను.

iv) Join a college/ a group/ a course - ఇటువంటి సందర్భాల్లో join తర్వాత ఏ preposition రాదు.

v) attend = హాజరవుడం - attend college/ class/ marriage etc.
attend to = ఏదైనా బాధ్యతగా చేయడం.
My Father is attending to the repairs of our house.
(అయన ఆ పని చూసుకుంటున్నారు)

attend on = రోగులకు, అతిథులకు సపర్యలు చేయడం

a) Please attend on the guests
(Guests ను చూసుకోండి)

b) When I was ill my sister attend on me.
(నాకు బాగాలేనప్పుడు మా sister చూసుకుంది)

ప్రశ్న: Letter writing లో చివర "Thanking you" అంటారు. అది రైట్ అని, లేక Thank you అనాలా- వివరించగలరు.

- వి.కృష్ణమూర్తి, విజయవాడ

జవాబు: సరైన correspondence లో, letter చివర thanking you/ Thank you అనవసరం. కాని చాలామంది ఇలా రాస్తుండడంతో అది వాడుకగా మారిపోయింది. British correspondence లో Thanking you అరుదు.

Ravi: Hi Rahul, going somewhere?
(హాయ్ రాహుల్, ఎక్కడికైనా వెళుతున్నావా?)

Rahul: I am on my way to class.
(Class కు వెళుతున్నాను)

Ravi: So early?
(ఇంత పొద్దున్నేనా?)

Rahul: Yes. Our Classes are in the morning from 7.
(మా Classes ఉదయం ఏడింటికి)

Ravi: But I saw you at the temple on the morning of the 15th.
(15వ తారీఖు పొద్దున నిన్ను గుడిలో చూశాను మరి)

a) We have classes in the morning everyday except on the morning of Sunday.

b) The accident took place in the evening, it was on the evening of last Saturday, the 29th.

Kumar: How do I go to Learnwell College from here?
(ఇక్కడినుంచి Learnwell College కి ఎలా వెళ్ళాలి?)

Kamala: You have been here for the past 15 days. Strange that you don't know the way yet.
(నువ్వు 15 రోజులుగా ఇక్కడున్నావు కదా? దారి తెలియకపోవడం విచిత్రమే)

c) During this period he has changed a lot
(ఈ నాలుగేళ్లలో అతడు చాలా మారిపోయాడు)

Officer: When did you take your degree?
(మీరు డిగ్రీ ఎప్పుడు తీసుకున్నారు?)

Kushal: When did the meeting begin?
(Meeting ఎప్పుడు begin అయింది?)

Koushik: (At) about 6.30 in the evening
(సాయంత్రం 6.30, ఆ ప్రాంతంలో)

Kushal: When did it end?
(ఎప్పుడు ముగిసింది?)

Koushik: Around 8. (8, ఆ ప్రాంతంలో)

About, Around, అనే ఈ prepositions of time, దాదాపు, అనే అర్థంతో time ను తెలిపే మాటల ముందు వాడతాం.

a) నేను అక్కడ దాదాపు అరగంట ఉన్నాను
I was there for about half an hour.

b) ఆమె 2002 వరకు దాదాపు రెండేళ్లు teacher గా పనిచేసింది.
She worked as a teacher for about/ around two years till 2002.

c) We reached home (at) about 1.30
మేము దాదాపు 1.30 కి ఇంటికి చేరాం.
టైం expression- 6 O' Clock, 5.30, 2.00 (AM/ PM)- వీటిముందు దాదాపు ఆ time కు అని చెప్పడానికి at about అంటారు. లేకుంటే at వదిలేసి కేవలం about కూడా వాడుతుంటాం.
ఓ period of time ముందు 'over' వస్తే పైగా అని అర్థం.

Bhaskar: How long were you there yesterday?
(నిన్ను నువ్వు అక్కడ ఎంతసేపున్నావు?)

Bhavan: For over an hour (= for more than an hour = గంటకు పైగా).

Bhaskar: When did he come?
(అతడు ఎప్పుడొచ్చాడు?)

Bhavan: It was over five when he came.
(అతడు వచ్చేసరికి 5 దాటింది.)

Corrections:
Spoken English 43 (6.9.2005 సంఘికలో):

- మొదటి Column చివర, చివరి line లో "వీటన్నింటినీ prepositions of place and position- అంటే ప్రదేశాలను మనిషి/ వస్తువులు ఉన్న చోట్లను తెలిపేవి అంటాం" అని వచ్చింది. అందుకు బదులు "వీటన్నింటినీ Prepositions of time" అని చదువుకోవాలి.
- Last Column 5వ లైన్ లో- Kumar: (Over to Phone) బదులు (Over Phone) అని ఉండాలి.
- ఈ కింది Vocabulary చూడండి అన్న Line కింద "ఇవన్నీ గుణాలను తెలిపేవి" అనే బదులు "వీటిలో No. 1) గుణాన్ని, No. 2) and 3) పనులను తెలిపేవి" అని చదువుకోవాలి.

రోజుల ముందు in.. on

Rahul: Yes. The 15th was a Saturday. We did not have classes on the morning of Saturday.
(15వ తేదీ శనివారం. ఆరోజు పొద్దున మాకు classes లేవు)

Ravi: You were planning to go home, when are you leaving?
(ఇంటికి వెళ్ళాలనుకున్నావు కదా, ఎప్పుడు వెళుతున్నావు?)

Rahul: Yes, on the evening of the 25th
(అవును, 25 సాయంత్రం)

Ravi: How do you spend your evenings?
(నీవు సాయంత్రాలు ఏం చేస్తుంటావు?)

Rahul: Usually I go for a long walk in the evening
(సాయంత్రం సామాన్యంగా వాకింగ్ కు వెళుతుంటాను)

ఇక్కడి Prepositions గమనించండి. in (the morning), on (the morning of saturday), in (the evening), on the (the evening of the 25th) etc.

కిందటి lesson లో మనం చూసింది Prepositions of time. ఇంతవరకు మనం తెలుసుకున్నది.. 1) at, కచ్చితంగా ఫలానా time అని తెలిపే మాటల ముందు; 2) on, days and dates ముందు, 3) in, months and years ముందు అని. 4) in, వ్యవధి (a period of time) ను తెలిపే మాటలముందు వాడతాం.

'In' పూటల (Parts of the day) ముందు కూడా వాడతాం.

In the morning, in the evening, in the after noon, in the night or at night.

Krishna: When do you get up?
(నీవు ఎప్పుడు నిద్ర లేస్తావు?)

Kesav: At 5 in the morning
(ఉదయం ఐడింటికి)

Krishna: When do you usually have lunch?
(Lunch ఎప్పుడు చేస్తావు?)

Kesav: In the afternoon between 1.00 and 1.30
(మధ్యాహ్నం 1, 1.30కు మధ్య)

గమనించండి. పూటల (Parts of the day) ముందు in వాడడమే కాకుండా, morning, evening etc., ముందు 'the' తప్పక వస్తుంది. (In the morning, in the evening etc.)

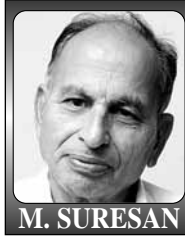
ఈ lesson లో conversation గమనించండి.

a) In the morning; On the morning of Saturday

b) In the evening; on the evening of the 25th. అంటే, morning, evening అనే parts of the day ముందు in వస్తుంది. అయితే ఫలానా రోజు morning, ఫలానా తేదీ evening అన్నప్పుడు వాటి ముందు on వస్తుంది.

Kumar: No, not 15 days. I have been here only since last Sunday. Only 5 days.
(అదేంకాదు. నేను ఇక్కడ పోయిన ఆదివారం నుంచే కదా ఉన్నాను. అంటే 5 రోజులే)

Kamala: And what have you been doing during the 5 days?
(మరి ఈ ఐదురోజుల్లో నువ్వు చేసిందేమిటి?)

Kumar: During these five days I have been busy buying books, clothes etc.
ఈ సంభాషణలో prepositions of time: for, since, during.

for the past 15 days - 15 రోజులుగా
Since last Sunday - last sunday నుంచి
During these 5 days - ఈ ఐదు రోజుల్లో
'for' ఒక period of time ముందు వస్తుంది. for an hour, for a day, for 10 days (పది రోజులుగా). అదే since అంటే గతంలో ఓ సమయం నుంచి అని. since 1999 (1999 నుంచి) since he last saw me (వాడు నన్ను చూసినప్పటినుంచి).

a) India has been independent for the past 58 years.

b) India has been independent since 1947

a) b) వాక్యాలకు అర్థం ఒకటే. అయితే-
a) భారత్ ఎన్నేళ్లుగా స్వతంత్రదేశంగా ఉన్నదో చెబుతోంది.

b) భారత్ ఎప్పటినుంచి స్వతంత్రంగా ఉన్నదో చెబుతోంది కదా.

Period of time కు ముందు 'for', point of time (ఫలానా గంట నుంచి/ రోజు నుంచి/ సంవత్సరం నుంచి) అన్నప్పుడు 'since' వాడాలి.
Since the vedic times (వేదాల కాలం నుంచి) for the past last five thousand years (5000 ఏళ్లుగా)

I met him last in 2000 Jan
(నేను అతడిని చివరగా 2000 జనవరిలో కలుసుకున్నాను.)

a) I have not met him for the past/ the last four years and ten months
నాలుగేళ్ల పదనెలలుగా నేను అతడిని కలుసుకోలేదు.

b) I have not met him since January 2000
January 2000 నుంచి నేనతడిని కలుసుకోలేదు.

Candidate: In April 2000 (April 2000లో)
Officer: What have you been doing since then?
(అప్పటి నుంచి - Since then - మీరేం చేస్తున్నారు?)

Candidate: I was a teacher for two years upto 2002.
Since then I have been a Software Programmer.
(2002 వరకు రెండేళ్లపాటు teacher గా ఉన్నాను. అప్పటినుంచి Software Programmer గా ఉన్నాను (ఇప్పటి వరకు/ ఇంకా)

Officer: During your period as Software Programmer what computer skills have you used?
(Software Programmer గా ఉన్న కాలంలో, ఏ computer skills మీరు వాడారు?)

ఇలా for, since, during అనే prepositions of time ను వాడతారు. ముఖ్యంగా since వాడినప్పుడు దాదాపు ఎప్పుడూ కూడా verb, have been/ has been; have + past participle/ has + Past participle form లోనే ఉంటాయి. ఎందుకంటే ఫలానా టైం నుంచి ఇప్పటివరకునీ, ఇంకా అనిగానీ అర్థం కాబట్టి.

a) Delhi has been the capital of India since the time of the Pandavas
(పాండవుల కాలం నుంచి భారత్ కు ఢిల్లీ రాజధానిగా ఉంది- అంటే ఇంకా అని కూడా.)

b) India was under the British rule during the 18th, 19th and part of the 20th Centuries (18, 19 శతాబ్దాలు, 20వ శతాబ్దంలో కొంతవరకు భారత్ British పాలనలో ఉంది.
ఇకపోతే about, around, prepositions of time గా వాడుకలో ఉన్నాయి.

ప్రశ్న: నాకు Active Voice, Passive కి సంబంధించి ఒక doubt ఉంది. I shall do my home work కు passive రూపం ఉంటుంది. కాని I shall go to market. లాంటి వాక్యాలకు Passive voice ఉండదు. కారణం ఏమిటి? వివరించండి.
- వి.గౌతమి, తాటిపల్లి, కరీంనగర్ జిల్లా

జవాబు: I shall go to market- ఇలాంటి verbs (go - ఇక్కడ shall go) కు passive ఉండదు. verb కు ఎవరిని, దేనిని అని ప్రశ్న వేసుకుంటే సమాధానం వచ్చే సందర్భాలలో మాత్రమే passive ఉంటుంది.
Shall go- ఇక్కడ go అంటే వెళ్ళడం- ఎవరిని వెళ్ళడం, దేనిని వెళ్ళడం అని ప్రశ్న వేసుకుంటే సమాధానం రాదు. కాబట్టి passive ఉండదు.
'do' అంటే దేనిని చేయడం అంటే సమాధానం ఉంది - కాబట్టి దానికి passive ఉంటుంది.

ప్రశ్న: ఇంగ్లీష్ లో టైమ్ చెప్పేటప్పుడు O' clock అని ఎందుకు అంటారు. వట్టి Clock మాత్రమే అనవచ్చుకదా!
- సీ హెచ్.మల్లేశం, సిద్దిపేట

జవాబు: O' Clock అంటే of the clock. Of the clock ని కుదించి చెప్పడం, రాయడమే O' clock. ఇక్కడి apostrophe (') వదిలేసే శబ్దాన్ని సూచిస్తుంది. వట్టి clock అంటే ఆ అర్థం రాదు. పూర్తయిన గంటలకు ముందు మాత్రమే O' clock వాడతాం. 7.25 O' clock అనం.

Subhash: Hi pranav, How are you getting along?
Pranav: O fine. How is it with you?
Subhash: Fine too, thanks. Where in the work have you been? Ages since we met.
 (ఇంతకాలం ఎక్కడున్నావు. మనం కలుసుకొని యుగాలయినట్లుంది).
 ఇవన్నీ కూడా కుశల ప్రశ్నలు.
Pranav: I was in Bangalore for a month from Aug. 1st to/ till Aug 31st, and then in Chennai from Sept. 1st to/ till Sept 6 th, and since then here. (Bangalore లో ఒకనెల, Chennai లో Sept. 6 th వరకు. అప్పటినుంచి ఇక్కడ)
Subhash: Happy you are back, and in a good shape too. You remember my cousin Harsha? He is here now. He has been here since the last Saturday. He will be here upto the end of this month.
 (నువ్వు ఆరోగ్యంతో తిరిగి వచ్చినందుకు సంతోషం. మా కజిన్ హర్ష గుర్తున్నాడా? అతనిప్పుడు ఇక్కడ ఉన్నాడు పోయిన శనివారం నుంచి. ఈ నెలాఖరు వరకు ఉంటాడు)
Pranav: What does he do here until then? (అంతవరకు ఇక్కడతనం చేస్తాడు?)
Subhash: He is attending coaching classes for ICET.
 (ఇక్కడ అతడు ICET Coaching తీసుకుంటున్నాడు)
 ఈ Conversation లోని prepositions: of, from, to, since, till, until, upto.
 మనందరికీ తెలుసు- from అంటే 'నుంచి' - ఫలాన సమయం నుంచి అనీ, to అంటే ఫలాన సమయం వరకూ అని.
 'from-to' జతగా వస్తుంటాయికదా- ఈ జతకు అర్థం: ఫలాన సమయం/ రోజు/ వారం/ నెల/ సంవత్సరం నుంచి (from) ఫలాన సమయం/ రోజు/ వారం/ నెల/ సంవత్సరం వరకు (to) అని.
Sukanya: What are your college hours? (మీ College వేళలేమిటి?)
Ramakanth: Our College works from 9 am to 4 pm.
 (మా College 9 నుంచి 4 వరకూ పనిచేస్తుంది)
Sukanya: Do you have classes upto?
 (మీకు నాలుగువరకు Classes ఉంటాయా?)
Ramakanth: Except on Saturdays when the College works until 2 pm.
 (ఒక్క శనివారంతప్ప - ఆరోజు 2వరకే) చూశారుకదా: from అంటే ఫలాన time/ day/ week/ years etc., నుంచి అని. To అంటే ఫలాన time/ day/ week/ years etc., వరకు అని.
 అప్పుడప్పుడు to కు బదులు, till కూడా వాడుతుంటాం, వరకు అనే అర్థంతో.

Pratibha: When is he here everyday?
Prabha: He is here from morning 9 till evening 5.
Pratibha: Is he here upto 5?
 (5 వరకు ఉంటాడా?)
Prabha: He is here until 5 everyday.
 (ప్రతిరోజూ 5 వరకు ఉంటాడిక్కడ)
 'వరకు' అనే అర్థంతో to, upto, till, until అన్నీ ఒకటే. అయితే spoken English లో to, till వాడకం ఎక్కువ.
Sriram: Raghu, for how long has your sister been here?
Raghu: for the past five days, since the 4th of this month.
 from కు, since కూడా తేడా: 'from' సామాన్యంగా ఫలాన సమయం నుంచి ఫలాన సమయం వరకు, అనే expressions లో భాగంగా వాడతాం. అయితే since

మనం ఇప్పటివరకు prepositions of place, position and time తెలుసుకున్నాం.
Now practice the following sentences/ conversation aloud in English.
a) మా Office రెండో అంతస్తులో ఉంది. అది మొదటి అంతస్తులోని fancy shop పైన ఉంది.

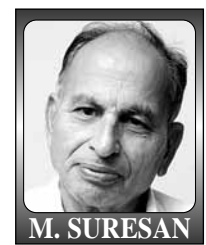
ANSWERS:
a) Our office is on the 2nd floor. It is just above the fancy shop on the first floor.
b) Sunil: Where is the book?
Anil: In the shelf.
Sunil: I thought it was in the box. I

till. . . until. . .

SPOKEN ENGLISH అంగభాషణ 45

అలాకాదు. గతంలో ఫలాన సమయం/ తారీఖు/ వారం/ నెల/ సంవత్సరం నుంచి ఇప్పటివరకు, ఇంకా అనే అర్థం తోనే వాడతాం. గతంలో ఓ సమయం నుంచి గతంలోనే ఇంకో సమయం వరకు అయినా, గతంలో ఓ సమయం నుంచి present (ప్రస్తుతం)లో ఓ సమయం వరకయినా, గతంలో ఓ సమయం నుంచి future లో ఓ సమయం వరకైనా, future లో ఓ సమయం నుంచి ఇంకో సమయం వరకైనా from మాత్రమే వాడతాం to తో.
a) ఆయన 2003 నుంచి 2004 వరకు ఇక్కడ teacher గా ఉన్నాడు.
 He was teacher here from 2003 to 2004 (రెండూ past)
b) ఆమె ఇక్కడ ఉండాల్సిన period 2004 నుంచి 2006 వరకు.
 Her period/ tenure here is from 2004 to 2006. (from the past to the future)
c) Cricket matches 2005 December నుంచి 2006 January వరకు.
 The Cricket matches are from Dec 2005 to January 2006. (Both future)
Since: Pastలో ఓ time నుంచి (from some time in the past) ఇప్పటివరకు అనడానికి వాడాల్సింది Since మాత్రమే. from వాడకం.
 My sister has been here since 2004 February. (2004 February నుంచి మా sister ఇక్కడే ఉంది) మామూలుగా She has been here from 2004 అనం.

b) Sunil: ఆ పుస్తకం ఎక్కడుంది?
Anil: ఆ shelf లో
Sunil: నేను ఆ పెట్టెలో ఉండనుకున్నా. లోపలకా వెలికా.
Anil: ఆ shelf లో నీ note book మీద ఉంది.
Sunil: నేను నిన్నటినుంచి దానికోసం వెలికా.
c) Prabhat: ఆ match ఎక్కడ జరిగింది?
Prakash: మా college play grounds లో
Prabhat: ఎప్పుడు జరిగింది?
Prakash: నిన్న పొద్దున ఏడింటికి మొదలై తొమ్మిదింటికి అయిపోయింది.
Prabhat: Sunday morning కూడా Match ఉండేదా?
Prakash: Matches అన్నీ mornings జరిగాయి. Sunday morning జరిగిన match చాలా interesting గా ఉంది.
d) Suseela: నేనిక్కడ 2003 నుంచి ఉన్నా. ఒక్కసారి మాత్రమే Charminar పైకి వెళ్లాను. కిందకు దిగి వచ్చేటప్పుడు దాదాపు పడిపోయాను.
Sucharita: నీ వెనుకా, నీ ముందూ ఎవరూ లేరా నిన్నాపడానికి?
Suseela: సుప్రియ ఎక్కడో పైన ఉంది. Sulekha నాకంటే చాలా కింద ఉంది. నేనే ఎలాగో control చేసుకున్నా.
Sucharita: ఇదెప్పుడు జరిగింది?
Suseela: ఓ January సాయంత్రం. ఓ ఆదివారం.

searched inside the box. (search for = వెదకటం)
 I looked for it inside the box.
Anil: It is on the notebook in the shelf.
Sunil: I have searched for it since yesterday.
c) Prabhat: Where did the match take place?
 (take place = జరగడం)
Prakash: On our college playgrounds.
Prabhat: When?
Prakash: It began at 7 in the morning yesterday and was over by 9
Prabhat: Was there a match on Sunday morning too?
Prakash: All matches were in the morning. But the match on Sunday morning was very interesting.
d) Suseela: I have been here since 2003 but I have been up the Charminar only once. While coming down I almost fell.
 (almost = దాదాపు)
Sucharita: Was there none before you and behind you to stop you?
Suseela: Supriya was far above me, and Sulekha far below me. I controlled myself somehow.
 (far = (ఇక్కడ) చాలా)
Sucharita: When did this happen?
Suseela: On a January evening, on a Sunday.

ప్రశ్న: 1. మీరు A, An గురించి ఇచ్చిన వివరణ పూర్తిగా లేదు. ఎందుకంటే కొన్ని సందర్భాల్లో capital letters వచ్చినప్పటికీ a వాడతాం. ఉదా: A Union, A European, A One-way traffic etc.,
 2. 'Mother loves her child' wrong అన్నారు. కానీ widest sense లో article రాదు. ఉదా: Rose is beautiful అన్నప్పుడు All Roses అని అర్థం. A rose అంటే ఒకే rose అవుతుంది కదా! అప్పుడు అన్ని Roses అందమైనవి అని అర్థంరాదు. దీని గురించి పూర్తి వివరణ ఇవ్వగలరు.
 3. Water uncountable కనుక plural - 's' రాదు అన్నారు. కానీ వస్తుంది. Deep waters, Troubled waters అని అంటాం కదా! వివరించండి.
 4. I get up at 6 a.m. అన్నప్పుడు Everyday అని రాయకూరలేదు. అది habitual కనుక everyday అని రాయకూడదు. వివరించగలరు.
 - వి.వి.ఆర్.కె.రావు, విశాఖపట్నం

జవాబు: 1. A, An గురించి వివరించిన సందర్భంలో ఎక్కడా Capital letters ముందు a/ an వాడకూడదనిగానీ, వాడం అనిగానీ లేదుకదా.
 2. countable, singular ఎక్కడ ఉన్నా దానిముందు a/ అకానీ, సందర్భాన్ని బట్టి 'The' కానీ వాడవలసిందే. Mother loves her Child తప్పకదా. 'mother' countable singular కనుక. A/ అనుకొని 'ఒక' అనే అర్థమే కాకుండా, 'any' అని, 'all' అని కూడా అర్థాలున్నాయి కదా. Generalise చేసేటప్పుడు A mother loves her child అంటాం. దాని అర్థం every mother అని, లేదా 'any mother' అని. అంతేకానీ ఒక mother అని కాదు. 'A dog is a faithful animal' అన్నప్పుడు A dog = all animals of the species (ఆ జాతికి అర్థం వస్తుంది). మీరన్నట్లు, Countable singular, Widest sence లో A/ an రానిది ఒక్క 'Man' విషయంలోనే. eg: Man is mortal: Man proposes, God disposes. మిగతావోట్ల కచ్చితంగా ఏదో ఒక article రావాల్సిందే కదా. 'Rose' is beautiful అనడం తప్పే. A rose (any rose/ every rose) is beautiful అనడం correct. 'A/

an' కాకపోతే, The rose (all flowers of the rose species) is beautiful అనాల్సింది. 'Rose' is beautiful కరెక్ట్ కాదు. Rose అనేది అమ్మాయి పేరైతే తప్పు. (చూడండి. Oxford/ longman's/ Collins Dictionary/ any standard grammar book.
 3. Waters అనే plural form కు అర్థం ఒక నది/ సముద్రంలోని నీళ్లు అని. (Eg: The waters of the Krishna (river). మామూలు నీళ్ళ గురించి మాట్లాడేటప్పుడు Water అనే అంటాం. Water dissolves salt. ఇలాంటిప్పుడు Waters అనం కదా. అది అప్పుడు uncountable.
 4. I get up at 6 AM అన్నప్పుడు every day అనకూరలేదు. కరెక్ట్. కానీ అనడం తప్పు కాదు.
 'How often do you go there?' అన్న ప్రశ్నకు ప్రతిరోజూ వెళ్లాను అని సమాధానం.
 I go there every day. ఇక్కడ everyday తప్పు కాదు.
 I go to bed at 10 every night. ఇక్కడ every night అనవసరమేకానీ, తప్పుకాదు.

Janaki: Jamuna, Who are you looking at?
(జమునా, ఎవరిని/ ఎవరివైపు చూస్తున్నావు?)
Jamuna: The man walking across the road and turning towards the bank building. He is going into the bank now.
(Road దాటుతూ bank building వైపు నడుస్తున్న అతడిని. అతనివైపు bank లోకి వెళ్తున్నాడు)
Janaki: He is turning to the left in the bank now. Is that the man? Why are you interested in him?
(ఇప్పుడతడు బ్యాంకులో ఎడమవైపు తిరుగుతున్నాడు. అతడేనా? అతడి గురించి ఎందుకంత ఆసక్తి?)
Jamuna: Don't you remember? The other day he jumped into the river to save my drowning cousin, that five year old Ramesh

నదిలోకి దూకడం = Jumping into the river
Walk into my place at midnight and I shall be happy to invite you with a cup of coffee or tea
నువ్వు అర్ధరాత్రయినా మా ఇంటికిరా. ఓ కప్పు కాఫీతో గానీ టీతోగానీ నీకు స్వాగతం పలుకుతా!
ఎవరినైనా మనం హృదయపూర్వకంగా "నీవు మా ఇంటికెళ్తుడయినా నిస్సంకోచంగా రావచ్చు" అనడానికి ఇలా అంటాం.
Into - ఏదైనా రంగంలో పనిచేయడాన్ని కూడా సూచిస్తుంది. ఇది ఈమధ్య బాగా వాడుకలోకి వస్తోంది.
He is into business
అతనేదో వ్యాపారం చేస్తున్నాడు
ఆమె software (computers)లో పనిచేస్తోంది
She is into software.
కీందటి సంవత్సరం అతడు పాల్ వ్యాపారం ప్రారంభించాడు. ఇప్పుడేం చేస్తున్నాడో తెలియదు
He was into dairy last year. No idea what he is now.
4. Out of: ఇది into కు opposite. దేనిలోనుంచయినా బయటకు రావడం.

ఇక్కడ past, off అనే prepositions వాడంకదా. past అంటే ఒక వ్యక్తినిగాని, ఒక ప్రదేశాన్నిగాని దాటి వెళ్ళడం, లేకుంటే పక్కనుంచి/ అటువైపు నుంచి వెళ్ళడం.
అతడు post office దాటి వెళ్ళాడు
He is now past the post office.
అతడు ఇప్పుడే నా పక్కనుంచి/ నన్ను దాటి వెళ్ళాడు
He has just walked past me.

b) As the train went through the tunnel, it became suddenly dark
Train సొరంగం గుండా/లోంచి వెళ్ళేప్పుడు, అంతా ఒక్కసారిగా చీకటిపోయింది.
c) Chandan: Did you get your favourite hero's autograph yesterday?
(నిన్న మీ ఆభిమాన నటుడి autograph తీసుకున్నావా?)
Chandra: No, It was impossible to push my way through the crowd to get to him
(జనంలోంచి తోసుకుని ఆయన దగ్గరకు వెళ్ళడం సాధ్యం కాలేదు)
d) Please pass the thread through the eye of the needle.
(ఆ సూదిలోకి దారం ఎక్కించండి.
Eye of the needle= సూది కంఠం)
e) Bhagavan: When am I getting the money?
(నాకు డబ్బెప్పుడు వస్తుంది?)
Brahman: Tomorrow. I will send it through Vishnu.
(రేపు విష్ణు ద్వారా పంపిస్తాను)
Bhagwan: Why through Vishnu? You yourself give if to me.
(విష్ణు ద్వారా/ తో ఎందుకు? నువ్వే ఇవ్వు)

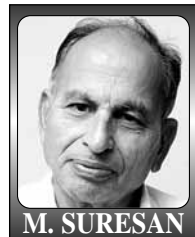
take off your...

(గుర్తులేదా? ఆరోజు నా cousin, బడేళ్ళ కుర్రాడు రమేశ్ మునిగిపోతుంటే నదిలోకి దూకి రక్షించాడు)
Janaki: Yes, I remember. Really brave
(ఆ గుర్తుంది. నిజంగా ధైర్యస్తుడే)
Jamuna: I wish to go to him and thank him
(అతడి దగ్గరకెళ్ళి thanks చెప్పాలనుంది)
Janaki: He is out of the bank now and walking away very fast.
(అతడు bank బయటకొచ్చి చాలా త్వరగా వెళ్తున్నాడు)
Janaki: He is already past the 'tiffin centre'. We shall not be able to reach him. It is too late. And walking through this crowd will delay us.
(ఇప్పటికే టిఫిన్ centre దాటి వెళ్ళిపోయాడు. అతడిని మనం చేరుకోవడం కష్టం. ఇప్పటికే ఆలస్యం అయింది. ఈ జనంలోంచి నడవడం ఇంకా ఆలస్యం అవుతుంది)
ఈ సంభాషణలోని prepositions: at, across, towards, into, to, outof, past, through
ఈ prepositions అన్నింటినీ prepositions of direction అంటారు. అంటే వీటిని directions (దిక్కులు) చూపించేందుకు వాడతారు.
1. across:
ఇంతకుముందు lessons లో across the road లాంటి సందర్భాల్లో 'across' అంటే అవతలి వైపు అని తెలుసుకున్నాం. ఇక్కడ across అంటే (walking across అన్నప్పుడు) అడ్డంగా అని. రోడ్డును దాటుతూ ఉంటే, అతడిని లాఠీ ఢీకొంది
While he was walking across the road, a lorry knocked him down
(while crossing the road అని కూడా అనవచ్చు)
Sailing across the sea in a rudderless boat is foolish
(చుక్కాని లేని నావలో సముద్రాన్ని దాటడం అవివేకం) (rudder = చుక్కాని)
2. Towards/ to:
ఆ police నావైపు వస్తున్నాడు, నాకేదో భయంగా ఉంది
The policeman is coming towards to me. I'm (I am) afraid
ఇక్కడ to = towards = ఒకరి/ ఒక ప్రదేశం వైపు
Walk across the sands towards the shore, you will find the blue water of the sea
ఇసక దాటి తీరంవైపు వెళ్ళితే నీకు సముద్రంలోని నీలినీళ్ళు కనిపిస్తాయి.
The arrow points to the north
ఆ బాణం గుర్తు ఉత్తరం దిక్కుకు చూపిస్తోంది.
3. Into: Into - అంటే లోనికి.
అతడు Bank లోకి వెళ్తున్నాడు
He is walking into the bank.

SPOKEN ENGLISH ఆంగ్లభాషణ 46

Ramesh: Have you seen Manyam?
(మణ్ణం ఏమన్నా కనిపించాడా నీకు?)
Naresh: I saw him coming out of the home and getting into an auto. Perhaps he has gone to the doctor. (అతడు ఇంటి నుంచి బయటకు వచ్చి Auto లో వెళ్ళడం చూశాను. బహుశా doctor దగ్గరకు వెళ్ళాడేమో?)
Ramesh: Why doctor?
(Doctor దగ్గరకు ఎందుకు?)
Naresh: Don't you know? He isn't (is not) yet out of his fever. Add to that his boss is troubling him a lot.
(మీకు తెలియదా? అతడింకా జ్వరం నుంచి బయటపడలేదు. దానికీతోడు (Add to that) వాళ్ళ boss అతడిని చాలా ఇబ్బంది పెడుతున్నాడు)
Ramesh: Why doesn't he get out of the job?
(ఆ job నుంచి బయటపడకూడదా/ వదిలిపెట్టకూడదా?)
ఇవి 'out of' అర్థం, ఉపయోగమూను.
5. Past - దాటి వెళ్ళడం.
Anwar: I saw you hurrying past our shop this morning. Where were you going?
(నువ్వు పొద్దున హడావిడిగా మా షాప్ ముందు నుంచి /shop దాటి వెళ్ళడం చూశాను. ఎక్కడికి వెళ్తున్నావు?)
Aswin: My uncle was coming by the 7 AM train- I was rushing to the station to receive him.
(మా uncle 7 AM train లో వస్తున్నాడు. ఆయన్ను receive చేసుకోడానికి station కు హడావిడిగా వెళ్ళాను)
Anwar: Is he here now?
(ఆయన ఇప్పుడిక్కడున్నాడా?)
Aswin: No, he got off the train, and drove to the college. He is delivering a lecture there.
(ఆయన train దిగి ఇక్కడి college కి వెళ్ళి పోయారు. అక్కడాయన ఏదో lecture ఇస్తున్నాడు)
Anwar: You are still on your bike. Get off it and have some tea with me.
(నువ్వు ఇంకా bike మీదనే ఉన్నావు. దిగి నాతో కాస్త tea తాను)

(నా ముందునుంచి' అనే అర్థం కూడా ఉంది)
By the time he joined us, we were past our school
వాడు మాతో కలిసేటప్పటికి మా school దాటి వెళ్ళి పోయాం.
6. Off: ఈ preposition అర్థం ఒకచోటి నుంచి కదిలి వెళ్ళిపోవడం.
Sankar: (On the bus = busలో) Hi Sanjeev, where are you going?
Sanjeev: To Nampalli station, where are you going?
Sankar: I am getting off the bus at Abids. I am going my aunt's, half a kilometre off Tilak Road.
(నేను ఆబిడ్స్ లో దిగిపోతున్నా. అక్కడి నుంచి Tilak Road కు అరకిలోమీటర్ దూరంలో ఉన్న మా Aunt ఇంటికి వెళ్తున్నా.)
(off అంటే ఇక్కడ away from అని).
Sanjeev: Your top shirt button has come off your shirt.
(నీ shirt button, shirt నుంచి ఊడి వచ్చేసింది)
Off uses ఇంకా చూడండి.

a) Take off your feet from on the table
Table మీదనుంచి నీ పాదాలు (కాళ్ళు) తీసేయి.
b) Police అతడి driving license తీసేసుకున్నాడు
The police have taken off his driving license.
c) టెండూల్కర్ ఇప్పుడు team లో లేడు
Tendulkar is off the team.
d) సినిమాలో అతడు villain పాత్రలు వేసినా, బయట చాలా మంచివాడు
Though he acts the roles of villain on the screen, he is a fine gentleman off the screen
e) బయట ఆమె ఏమంత అందంగా ఉండదు
Off the screen she is not so glamorous, I mean off her make up (Make up లేకుండా) ఇటువంటి చోట్ల off = away from (ఒక చోట నుంచి దూరంగా) అని.
7. Through: తెలుగు అర్థం 'గుండా'
a) **Bhaskar:** Where is the manager's room, please?
Receptionist: Please pass through the door on the left and then turn left
(ఎడమవేపు ద్వారం గుండా వెళ్లి మళ్ళీ left తిరగండి)

Now practice the following in English:
Prabhakar: ఎక్కడించి వస్తున్నావు?
Pramod: ఇప్పుడే train దిగాను. Chennai నుంచి వస్తున్నాను.
Prabhakar: ప్రయాణం ఎలా ఉంది?
Pramod: రాత్రంతా వానలోనే ప్రయాణం. ప్రయాణంలో అంతా నిద్రపోయానునకో. నిద్ర లేచే సరికి train తెనాలి దాటింది.
Answers:
Prabhakar: Where are you coming from?
Pramod: I have got off the train just now; from Chennai.
Prabhakar: How was the journey?
Pramod: The Journey the whole night was through the rain. I slept through the journey. The train was past Tenali When I got up.

Q&A

ప్రశ్న: Says Rakhi, designer, "since I was walking on footpath the offender could not get too close to me. So he caught hold of my dupatta and almost choked me. The incident left an ugly scar on my neck."
ఈ వార్త eve teasers గురించి English daily లో వచ్చింది. ఇందులో since వాడకం అర్థం, ఉపయోగం చెప్పండి. అలాగే ఒక example sentence ఇవ్వండి.
- ఎన్.రాజేష్, భువనగిరి, నల్గొండ జిల్లా

జవాబు:
i) ఇక్కడ since అంటే because (అందువల్ల). since I was walking on the foot path - నేను foot path మీద నడుస్తున్నందువల్ల అని. (Since it is raining, I want an umbrella- వర్షం వస్తున్నందు వల్ల నాకు గొడుగు కావాలి.)
ii) Road కు ఇరువైపుల ఉండేవి foot path, platform కాదు. అది సరైన English కాదు. Road కు ఇరు వైపులా ఉండేవి Pavements. American English లో sidewalk.
iii) Eve teasers అనేమాట కూడా English లో లేదు.

Murali: Hi! Manoj, what brings you to this office again?
(హాయ్ మనోజ్, ఏంటి మళ్ళీ office కు వచ్చావు?)

Manoj: I've (I have) come for my service certificate.
(నా service certificate కోసం వచ్చా)

Murali: How long did you work here?
(నువ్వెంతకాలం పనిచేశావిక్కడ?)

Manoj: I joined here at the age of 20 and left at the age of 23. That means 3 years. To be exact it is a little over three years.
(నేనిక్కడ 20వ ఏట చేరాను. 23వ ఏట వెళ్ళిపోయాను. అంటే మూడేళ్ళు. correct గా అయితే మూడేళ్ళకు కొద్దిగా పైనే)

Murali: Murthy has also left us. isn't he (is he not) the same age as you?
(మూర్తి కూడా ఈ office వదిలి వెళ్ళిపోయాడు. అతను కూడా నీ వయస్సే కదా?)

Manoj: No, I am 23 now, and he is above 24. He is atleast a year older than I. What about you?
(కాదు. నాకు ఇరవైమూడేళ్ళు. అతడికి ఇరవై నాలుగేళ్ళ కంటే ఎక్కువే. నీ సంగతేమిటి?)

Murali: I am under twenty one. I am slightly, that is, just a few months over 20. (ఇరవైఒక్కేళ్ళకంటే కొంచెం తక్కువ. 20 ఏళ్ళ కంటే కొన్ని నెలలు ఎక్కువ)

ఇక్కడి prepositions చూడండి: at (the age of), above (24), under (20), over (20) గమనించారు కదా. ఈ prepositions అన్నీకూడా వయస్సుకు సంబంధించిన సందర్భాల్లో వాడం. కాబట్టి వీటిని prepositions of Age అందాం.

1. at (the age of)
ఫలాన వయస్సుకు/ ఫలాన వయస్సుకు/ ఇన్నోఏట/ ఇన్నేళ్ళప్పుడు - వీటిలో ఏది చెప్పాలన్నా వాటి ముందు at వాడతాం.

a) వాడు 16 ఏళ్ళకు school వదిలిపెట్టాడు.
He left school at 16/ at the age of 16/ at 16 years of age.

b) ఆమెకు 22వ ఏట పెళ్ళయింది.
she got married at 22/ at the age of 22

c) చిన్న/ పెద్ద/ సరైన వయసులో
at a young age/ at an old age/ at the proper age

2. ఒక వయసుకు పైబడి ఉంటే = above
a) 60 ఏళ్ళ పైబడిన వాళ్ళ senior citizens
people above 60 years of age are senior citizens.
b) అతడు 40 ఏళ్ళకంటే పెద్దవాడుగా కనిపించడం లేదా?

Doesn't he (does he not) appear to be above 40?

c) 35 ఏళ్ళ కంటే పెద్దవాళ్ళు Government jobs కు అర్హులుకారు
Those above 35 years of age are not qualified for govt. jobs
ఇటువంటిచోట్ల above బదులు over కూడా వాడవచ్చు
Those above 35 = Those over 35

3. ఒక వయసుకు తక్కువ అయితే = below
i) రెండేళ్ళకంటే తక్కువ వయసున్న పిల్లలకు మాత్రమే ఈ మందు ఇస్తాం
We give this medicine only to children below the age two.
ii) అతడి వయస్సు 20 ఏళ్ళకంటే తక్కువే
He is below 20

iii) అతడి వయస్సు business ప్రారంభించినప్పుడు 20 ఏళ్ళలోపే
He was below twenty (years of age) when he started his business.

iv) 15 ఏళ్ళలోపు పిల్లలకు కాదీ సినిమా
This movie is not for those below 15
ఇక్కడ below బదులు under వాడవచ్చు (below = under ఇక్కడ)

v) 14 ఏళ్ళకంటే తక్కువ వయసు పిల్లలను పనుల్లో పెట్టకోకూడదు.
Nobody shall appoint for any work boys or girls under 14

4. రెండు వయసుల మధ్య = between
Parent: Will you let my daughter participate in the competition
(పోటీలో మా అమ్మాయిని పాల్గొననిస్తారా?)
Teacher: How old is she? which class is she in?
(వయసెంత? ఏ class లో ఉంది?)
Parent: She is ten plus. she is in VI class.
(పదేళ్ళకన్నా ఎక్కువ. ఆరో తరగతి చదువుతోంది)
(above ten/ over ten/ ten plus)

Teacher: I'm sorry. This competition is for children between five and nine years of age, that is, for pupils of I class to V class.

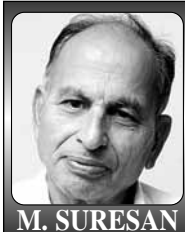

(Sorry, ఈ పోటీ ఐదు, తొమ్మిదేళ్ళ వయస్సుండి, I Class నుంచి V Class చదివే వాళ్ళకు మాత్రమే)
చూశారు కదా! Prepositions of age:
a) at the age of/ at a young age/ at an old age/ at the proper age

b) Jagdeesh: నీకీ పోటీలో పాల్గొనే అర్హత ఉందా? (అర్హత ఉండటం = eligible, పాల్గొనటం = participate/ take part, పోటీ = competition/ contest)
Suma: 20, 30 ఏళ్ళ మధ్య వాళ్ళకు మాత్రమే అది.
Jagadeesh: అయితే నీకు అర్హత ఉంది కదా?

He left school at..

SPOKEN ENGLISH ఆంగ్లభాషణ 47

ఫలాన వయస్సులో/ కు, చిన్న/ పెద్ద/ సరైన వయసులో.
b) above/ over a certain age
ఫలాన వయస్సుకు పైబడి (ఇటువంటిచోట్ల more than so many years అనవచ్చు).

c) below/ under ఒక వయసుకు లోబడి.
(Less than/ lower than కాదు)
d) between = రెండు వయస్సుల మధ్య.

NOW PRACTICE THE FOLLOWING:
a) Pavan: నువ్వు ఎవరితో మాట్లాడుతున్నావు (ఇండాక)
Ravikanth: మా మామయ్యతో
Pavan: మీ మామయ్యూ? 25 ఏళ్ళలోపు వాడిలా కనిపిస్తున్నాడు. నీకంటే రెండు మూడేళ్ళేనా పెద్ద?
Ravikanth: పిచ్చిపిచ్చిగా మాట్లాడకు. నాకేమో ఇరవై. ఆయనకు 35 కంటే ఎక్కువే.
Pavan: అంతవయసున్నట్లు కనపడడే.
Ravikanth: చిన్నవయసులోనే ఆయన foreign వెళ్లాడు. Last week తిరిగొచ్చాడు.

Suma: నాకు 30 ఏళ్ళు డాటిందని చెప్పించాలని అనుకుంటున్నారా?
Jagadeesh: Sorry, నీవు 30 ఏళ్ళలోపే అనుకున్నా.
c) Naresh: Hi, Ajitha, అందరూ కులాసానా?
Ajitha: వారం కింద మా తాతగారు పోయారు.
Naresh: అయ్యో! ఆయన వయస్సెంత?
Ajitha: పెద్దవయసులోనే చనిపోయాడు. అయితే ఆయన లేని లోటు లోటే. ఆయనకు 78 ఏళ్ళు. నేను పుట్టినప్పటికే ఆయనకు 55 ఏళ్ళపైనే. మా అమ్మమ్మకు 50 లోపు.
Naresh: అంత వయసులోనూ ఆయన చాలా కులాసాగానే ఉన్నాడు కదా!

ANSWERS

a) Pavan: Who were you talking to?
Ravikanth: To my uncle.
Pavan: Your uncle? He appears to be below 25 years. Is he older than you by two or three years only?
Ravikanth: Don't be silly. I am 20 years Old. He is above 35.
Pavan: He doesn't (does not) look his age
Ravikanth: He went abroad at a very young age. He returned only last week.
b) Jagadeesh: Are you eligible to participate in the competition?
Suma: It is only for those between 20 and 30 (years of age)
Jagadeesh: Then you are eligible
Suma: Do you want to make me say that I am above 30
Jagadeesh: Sorry, I thought you were under thirty.
c) Naresh: Hi Ajitha, how is every body?
Ajitha: My grandfather died a week ago (Week back కాదు)
Naresh: Sorry to hear that. What was his age? / How old was he?
Ajitha: He died at an old age. We do miss him, of course. He was 78. When I was born he was above/ over 55. Grand mother was below/ under 50.
Naresh: Even at such an age he was healthy.

ప్రశ్న: 1) I asked him not to అంటే ఏమిటి? Sentence వివర not to ఏ సందర్భంలో వాడతారు?
2) What the postman must do is provide the address- అంటే అర్థమేమిటి? do తరువాత is ఏ సందర్భంలో వస్తుంది?
- బి.రాజేందర్, మిర్యాలగూడ, నల్గొండ జిల్లా

జవాబు: 1) 'I asked him not to' అంటే ఎవరైనా ఏదైనా చేస్తామని అంటే, వద్ద అని అర్థం.
A: He said he would complain to the police.
B: I asked him/ told him not to.
(అంటే Police complaint ఇవ్వవద్దని చెప్పారు, అని)
2) What the postman must do is అంటే Postman ఏం చేయాలంటే అని అర్థం. What the Postman must do is provide the address = Postman చేయాల్సిందేంటంటే address ఇవ్వడం. ఇదీ దీని అర్థం. ఈ కింది సందర్భంలో do is వస్తుంది.
What you must do (now) is, study well and get good marks నువ్వుప్పుడు చేయాల్సిందల్లా బాగా చదివి marks తెచ్చుకోవడం.

ప్రశ్న: I Know her (A.V.)
She is Known by me (P.V.) or
She is known to me (P.V.)
పై వాక్యంలో A.V.ని P.V.లోకి మారినై ఏ వాక్యం Correct? ఎందుకు? వివరించగలరు.
అదే విధంగా -
The Water fills the tank (A.V.)
The tank is filled by the water (P.V.)
(or)
The tank is filled with the water (P.V.)
P.V.లో ఏ వాక్యం Correct?
- దమ్ము వెంకట అప్పారావు, మునగపాక, విశాఖపట్నం జిల్లా

జవాబు: Passive లో, know విషయంలోనూ, fill విషయంలోనూ by రాదు. is known to, is filled with అని వస్తుంది.
'fill' విషయంలో ఎవరు fill చేశారు అని చెప్పడానికి by వస్తుంది.
The tank is filled with water by Ram.

విద్యా-విజ్ఞాన-వార్తా సమాచారం గ్రూప్స్

☞ ఎడ్యుకేషనల్ మెటీరియల్

☞ జి.కె.

☞ కరెంట్ అఫైర్స్

☞ పి.పి.వార్తాపత్రికలు

☞ టి.ఎస్.వార్తాపత్రికలు

☞ ఇంగ్లీషు పేపర్లు

☞ మ్యాగజైన్స్

☞ బుక్స్

☞ విద్యా సమాచారం

☞ ఉద్యోగ సమాచారం

☞ క్రీడా సమాచారం

☞ చరిత్రలో ఈరోజు

మీ మిత్రులకు షేర్ చేయండి.

(Share It To Your Friends)

👉 👉 Click here to join 👈 👈

<https://t.me/joinchat/AAAAAEdQrr7Jhup5fdmvGw>

Kranthi: Hi Karuna, How are you?
Karuna: Fine. Thank you. How are you?
Kranthi: Fine too. How is your new job?
 (నీ కొత్త job ఎలా ఉంది?)
Karuna: Absolutely no complaints. None above me. I am the boss.
 (బాధలేం లేవు. పూర్తిగా బాగుంది. నాపైన ఎవరూ లేరు. boss ను నేనే.)
 absolute = పూర్తిగా
Kranthi: How many are there in all?
 (మీ office లో మొత్తం ఎంతమంది?)
 (in all = మొత్తం)
Karuna: There are five under me. My position is below that of the Area Manager.
 (నా కింద ఐదుగురు పనిచేస్తున్నారు. నేను Area Manager తర్వాత స్థాయిలో ఉన్నాను)
Kranthi: How many branches has your Company?

2. Between: రెండు హోదాల మధ్య
a) MROకు Collectorకు మధ్యలో Sub-collector ఉంటారు.
 The Sub collector is between the MRO and the collector in rank and power.
 ఈ prepositions గురించి సంగ్రహంగా:
a) above/ over= పైన/ ఎక్కువయిన/ మించిన - హోదాలో/ సంఖ్యలో
b) below/ under = కింద/ తక్కువయిన / తగ్గిన - హోదాలో/ సంఖ్యలో
c) between = మధ్య (హోదాలో/ సంఖ్యలో)
NOW PRACTICE THE FOLLOWING:
1) Bharani: Hi Dharani, ఎలా ఉన్నావు?
Dharani: కులాసానే, ఇంతకీ మొన్న నీ birthday party కి ఎంతమంది వచ్చారు?
Bharani: నేను కర్నూలు లెక్కపెట్టలేదు. 35, 40 మధ్య వచ్చినట్లున్నాను.
Dharani: కొంత మంది Officers కూడా వచ్చినట్లున్నారు?

Dharani: Some Officers were also there, I think.
Bharani: They are all my dad's colleagues. Two or three of them are above the rank of marketing Managers.
Dharani: Are they above your dad?
Bharani: Most of them are below/ under

Dharmendra: It is on the riverside. Far off from the town. A lonely spot. It is an ideal spot for a picnic. (నది ఒడ్డున ఊరికి దూరంగా. చాలా అందమైన చోటు. Picnic కు అనువైన చోటు).

ఇందులో a, an, the ఉపయోగం పరిశీలిద్దాం. ఇది వరలో a/ an ఉపయోగం తెలుసుకున్నాం కదా.
1) Countable singulars (లెక్కపెట్టే వాటిలో ఒక దాన్ని మాత్రమే చెప్పినప్పుడు) ముందు A/ An వస్తుంది. (తెలుగు శబ్దాలు, అ, ఆ, ఇ, ఈ, ఎ, ఏ, ఐ, ఒ, ఓ, ఔ లతో ప్రారంభం అయ్యే English మాటలముందు An, మిగతా వాటిముందు A అని చూశాం కదా.)

2) Uncountables (లెక్కపెట్టని వాటిముందు A/ An రాదు. ఇప్పుడు 'The' వాడకం చూద్దాం.

A) మొదట 'The' pronunciation: తెలుగు శబ్దాలు 'అ, ఆ, ఇ, ఈ, ఎ, ఏ, ఐ, ఒ, ఓ, ఔ' తో ప్రారంభం అయ్యే English మాటల ముందు, 'ది' వాడతాం.
 The order (ది ఆద), The egg (ది ఎగ్), The industry (ది ఇండస్ట్రీ), The Owl (ది ఔల్), The honour (ది ఆన) etc. a ను bank, ant లో లాగా పలికినప్పుడు కూడా 'ది' అంటాం. The ant (ది ant), the (ది) hour, etc. మిగతా శబ్దాలకు ముందు, 'ద' పలుకుతాం. The (ద) book, the (ద) tree, the (ద) University etc.

B) Countables, uncountables, singulars, plurals- వీటిని గురించి ఫలానా అని ప్రత్యేకంగా చెప్పినప్పుడు 'The' వాడతాం. A book is there. (అక్కడో పుస్తకం ఉంది). The book is my brother's (అది మా బ్రదర్‌ది).

ఇక్కడ A, the వాడకం పోల్చండి. మొదట ఏదో/ ఓ అనే అర్థంతో 'A' వాడాం. రెండో sentence లో ఆ (అంటే ఫలానా) అనే అర్థంతో 'The' వాడాం. కాబట్టి ఫలానా అనే భావంతో countables (singular & plural), uncountables (singular and plural) ముందు the వాడతాం, వాడాలి.

(ముఖ్యమైన అంశం: కొన్నిచోట్ల తప్ప సందర్భాన్ని, అర్థాన్నిబట్టి Englishలో A కానీ, An కానీ, the కానీ nouns లో కొన్ని తెగల ముందు వాడాల్సిందే) మళ్ళీ గుర్తుంచుకోండి: ఒకటి/ ఏదో అనే అర్థంతో అయితే A/ An వాడతాం. ఫలానా అయితే 'The' వాడతాం.

a) A pen is for writing (pen రాయడానికి) (తెలుగులో A/ Anకు తగ్గట్టు వాడకం లేదు కదా.)

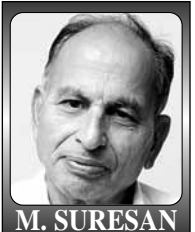
b) The pen in your pocket is mine. (నీ జేబులో ఉన్న pen నాది).

ఇక్కడ The వాడటానికి ఒక rule. ఏదీ అని ప్రశ్న వేసుకుంటే సమాధానం రాకపోతే, A/ An వాడతాం. సమాధానం వస్తే 'The' వాడతాం.

The pen is mine

Karuna: Between 12 and 14.
 (12, 14 మధ్య branches - సంఖ్య)
Kranthi: Is the work heavy?
 (చాలా పనుంటుందా)
 heavy- ఎక్కువగా (ఇక్కడ)
Karuna: No. Not above 15 files a day. On Saturday it is even below 7 or 8.
 (రోజుకు 15 files కంటే ఉండవు. Saturday అయితే 7, 8 కన్నా తక్కువే)
Kranthi: How Hours at office?
 (రోజుకు ఎన్ని గంటలు?)
Karuna: Not so rigid. We are there between 10 AM and 6 PM for above six to six and a half hours.
 (అంటే కచ్చితమైన సమయాలు లేవు. పదింటికి ఆరింటికి మధ్య 6, 6 1/2 గంటల పాటు ఉంటాం)

Bharani: వాళ్లు మానాన్న Colleagues (సహోద్యోగులు). వాళ్లలో ఇద్దరు ముగ్గురు Marketing Manager కంటే పై వాళ్లు.
Dharani: మీ నాన్నగారి కంటే పైవాళ్ళా?
Bharani: చాలామంది మానాన్నగారికంటే కింది వాళ్లే. ఒకరిద్దరు మానాన్నకంటే ఎక్కువ హోదాలో ఉన్నవాళ్లు.
2) Chandra: Hi Surya, come in. నిన్న ఎక్కడున్నావు?
Surya: నేనూ, నా Classmates Picnic కు వెళ్లాం. దాదాపు పదిమందిమి.
Chandra: బాగా గడిపారా?
Surya: ఆ, నిన్న చాలా ఆహ్లాదకరంగా ఉంది. ఉష్ణోగ్రత 25 డిగ్రీల కన్నా తక్కువే. చల్లగా హాయిగా ఉంది. మేమక్కడ ఆరుగంటల పైనే గడిపాము. మాలో ఒకరు ఒక Cake తెచ్చారు. రెండు కిలోల కన్నా ఎక్కువ బరువుంది.
Chandra: ఒక్కొక్కరికి ఎంత ఖర్చయింది?
Surya: 250, 300 రూపాయల మధ్య.

SPOKEN ENGLISH ఆంగ్లభాషణ 48

my dad. one or two of them are above my dad.
2) Chandra: Hi, Surya, come in. Where were you yesterday?
Surya : My classmates and I went for a picnic. We were about ten.
Chandra: Did you enjoy yourselves?/ Did you enjoy the day (Picnic)? / Had a good time?
Surya: Yesterday was very pleasant. The temperature was below 20 degrees. cool and pleasant. We were there for over six hours. one of us brought a Cake. It was above 2 Kgs.
Chandra: How much did each spend?
Surya: Between Rs 250 and 300 each.

Dharmendra: We are all going on a Picnic. Won't you join us? (మేముతా Picnic వెళ్తున్నాం. నువ్వు రాకూడదా?)
Damodar: When is the Picnic? (Picnic ఎప్పుడూ?)
Dharmendra: On Sunday. It is a nice spot. (Sunday వెళ్తున్నాం. ఆ పిక్నిక్ వెళ్లే ప్రదేశం కూడా బాగుంటుంది.)
Damodar: Where is the spot? (ఆ చోటు ఎక్కడ?)

ఈ సంభాషణలోని prepositions గమనించారు కదా: above, below, under, between.
1. 'Above' కు ఉన్న కొన్ని ఉపయోగాలు ఇంతకు ముందు lessonలో తెలుసుకున్నాం. ఇక్కడ 'above' ఉపయోగం చూద్దాం.
Karuna: None above me. I am the boss. అంటే మా officeలో నాపైన ఎవరూ లేరు. నేనే అధికారిని.
 అధికారంలో, హోదాలో ఒకరిపైన ఇంకొకరు ఉండటాన్ని 'above' అంటారు. అలాగే 'there are five under me' - ఇక్కడ under అంటే అధికారంలో, హోదాలో కింద ఉండటం.
 Home Minister హోదా Chief Minister హోదా కన్నా తక్కువ
 The rank of the Home Minister is below that of the Chief minister. The Home Minister under the Chief Minister in power and rank.
 (ఇక్కడ గమనించాల్సిన అంశం. ఒక హోదా కన్నా తక్కువ/ ఒకరి కింద= below.
 ఒకరి కింద= under అంటారు. అయితే 'Officers below/ under the rank of the district collector - ఇలాంటి sentences లో below, under రెండూ వాడవచ్చు)
a) VEO హోదా పైన ఉన్న officers కు మాత్రమే jeep ఉపయోగించే అర్హత ఉంటుంది. Those / officers above the rank of the VEO are eligible for jeeps. (eligible= అర్హత కలిగిన)
b) Collector హోదాకు తక్కువ అధికారులకు ఈ అధికారం లేదు
 Those below/ under the rank/ position of the Collector do not have this power.
c) ప్రతి పదిమందిపైన ఓ Supervisor ఉంటాడు ఈ Officeలో
 There is a supervisor over/ above every ten workers.
 ఇటువంటిచోట్ల rank కు బదులు, position, level, designation అనికూడా అనవచ్చు 'హోదా' అర్థంలో.

ANSWERS
1) Bharani: Hi Dharani, how are you?
Dharani: Fine, By the by, how many attended your birthday party the day before (yesterday)?
Bharani: I didn't count exactly. There were between 35 and 40 (The people present were between 35 and 40)

ప్రశ్న: 1) Where did you go?
 Where have you went?
 2) It is time we left
 It is high time we left.
 వీటిమధ్య తేడా వివరించగలరు.
 3) No, ifs and buts, young man, you must speak out your mind.
 ఈ వాక్యానికి తెలుగు అర్థం ఏమిటి?
 4) I want to ask him for help
 నేను అతడిని సహాయం అడగాలని అనుకుంటున్నాను.
 నేను అతడిని సహాయం అడగాలని అనుకునేవాణ్ణి (గతంలో).
 దీనిని English లో ఎలా అనాలి?
 - జె.రమేష్, జె.అనిల్, వడ్లమూరు, తూర్పుగోదావరి జిల్లా.

జవాబు: 1) Where did you go? అంటే - నువ్వెక్కడికెళ్లావు? అని.
 Where did you went? Correct కాదు.
 Did తర్వాత go వస్తుంది; went రాదు.
 2) It is time we left. It is high time we left-
 వీటి రెంటికి అర్థం ఒకటే - మనం ఎప్పుడో వెళ్ళువాల్సింది, అని.
 అంటే మనం వెళ్ళాల్సిన Time దాటిపోయిందని.
 3) ఈ వాక్యానికి అర్థం - అయితే, గియితే అని ఊహించుకోవడం వద్దు, నీ మనసులో ఏముందో చెప్పు - అని. మనం జీవితంలో చాలాసార్లు అదే జరిగి ఉంటే/జరిగి ఉండకపోతే ఏమయ్యేదో అని ఊహించుకుంటుంటారు. అలాగే అలా జరిగితే/ జరక్కపోతే ఏమవుతుందని ఊహించుకుంటుంటారు. అలాంటి సందర్భాలను 'ifs and buts' అంటారు. If Gandhi had been alive... గాంధీ బతికి ఉంటే...
 If Gandhi had been alive... గాంధీ బతికి ఉంటే...
 but he is not... అయితే, ఆయన లేడుగా...
 no ifs and buts అంటే ఇలాంటివి ఊహించుకోవడం నిరర్థకం అని.
 4) I used to think of asking him for help
 అతడిని నేను సహాయం అడగాలని అనుకునేవాణ్ణి.
 (I used to feel like asking him for help)

Gowtham: Hi Gambhir, I saw a bike in front of the bank by your home.
(మీ ఇంటి పక్క bank ముందు ఓ bikeను చూశాను)

Gambhir: Wasn't it (was it not) yesterday? I saw the bike too. Really stunning.
(నిన్న కదా? నేనూ చూశాను bike ను. చాలా బాగుంది.
Stunning = ఆశ్చర్యం గొలిపే (అందం)

Gowtham: (Do you) know the owner?
(అదెవరిదో తెలుసా?)
conversations లో అంటే spoken form లో (Do you) లాంటివి వదిలేసి know him? లాంటి questions వేస్తే బాగుంటుంది. Practice చేయండి.

Gambhir: Yes. It is the bank manager's (తెలుసు. అది ఆ bank manager ది)

Gowtham: Perhaps you have an account with the bank. A big account, (ఆ bank లో నీకు account ఉందనుకుంటా. పెద్ద మొత్తమేనా?)

3) Robert: Where is Vijayawada?
(విజయవాడ ఎక్కడుంది)

Guide: About 300 kms to the South East of Hyderabad. On the banks of the Krishna.
(Hyderabad కు నైరుతి దిశలో, దాదాపు 300 kms దూరంలో కృష్ణ ఒడ్డున ఉంది)

Robert: I have heard of Rajahmundry. Where is it?
(రాజమండ్రి గురించి విన్నాను. అదెక్కడ ఉంటుంది?)

Guide: A little distance from Vijayawada. It is on the Godavari. Where are you coming from?
(విజయవాడకు కొంతదూరంలో. గోదావరి ఒడ్డున. మీరెక్కడినుంచి వస్తున్నారు?)

Robert: From Goa. The beaches of the Arabian sea are really grand. How

2) Pranav: Where is Vijayawada?
Prakash: About 40 kms off the sea coast.
(ఇక్కడ about = దాదాపు, off = దూరాన అనే prepositions వాడకం గూడా గమనించండి)

Pranav: Is the Krishna a big river?
Prakash: Yes. It is a very big river. One of the twelve major rivers in India.

(ఇది కూడా price, rate కాదు. Rate ఎప్పుడూ ఒక unit యూనిట్ ధర మాత్రమే.)

PRACTICE THE FOLLOWING:

Vinai: ఈ ఇల్లు మీ సొంతమేనా?
(Do తో begin చేయండి)

Vijai: అవును. మా నాన్నగారు రెండేళ్ల కిందట 11 లక్షలకు కొన్నారు.

Vinai: ఇంట్లో curtains అన్నీ బాగున్నాయి. ఆ curtain గుడ్ల ఎంతకు కొన్నారు? అన్నీ ఒక గుడ్ల ముక్కలేనా?

Vijai: అవును. మీటరు రూ.320 ప్రకారం కొన్నాం. మొత్తం దాదాపు 4500 రూపాయలు అయింది.

Vinai: ఈ chairs ?
Vijai: ఈ chairs, ఆ sofa, ఆ table అన్నీకలిపి 12000 రూపాయలు అయింది.

rate.. at, price.. for

1) మనం last lessonలో 'The' ని గురించి తెలుసుకున్నది: ఒక మాటముందు 'The' వాడాలా, వద్దా అని తెలుసుకునేందుకు- ఆ మాటకు ముందు 'ఏ? / which? అన్న question వేసుకుని దానికి సమాధానం వస్తే The వాడాలి.

a) He bought a book yesterday.
నిన్నఅతడు పుస్తకం కొన్నాడు. ఏ పుస్తకం- which book? (కొన్నాడు) అనే question కు, no answer. So 'a book' in the sentence.

b) The book there is mine.
అక్కడున్న పుస్తకం నాది. 'ఏ పుస్తకం/ which book?' అనే question కు, The book there - అక్కడున్న పుస్తకం అని answer వస్తుంది కాబట్టి.

2) ఇద్దరు ముగ్గురు మాట్లాడుకుంటున్నప్పుడు వాళ్లందరికీ తెలిసిన విషయం ముందు The వస్తుంది. పై సంభాషణలో చూడండి. The bank by your home, the bike, the owner, the bank manager. ఇక్కడ మీటర్నింటిముందు 'The' వస్తోంది. ఎందుకనీ? ఇవన్నీ కూడా మాట్లాడుకుంటున్న Gowtham, Gambhir ఇద్దరికీ తెలుసు కాబట్టి. Bank, bike, owner, bank manager ప్రస్తావనలనూ కూడా వాళ్లకు తెలిసిన విషయాలే- అందుకని.

Pavan: Where are the books?
(ఆ పుస్తకాలెక్కడ?)

Ravi: Can't you see? They are on the table.
(కనిపించడం లేదా? ఆ table మీదున్నాయి.)

Pavan: And where's (where is) the pen?
Ravi: There too. On the table.
(అక్కడే. ఆ table మీదే)

Pavan: Where is the paper for me to write (రాయడానికి paper ఏది?)
Ravi: You find a lot of paper in the shelf there.
(ఆ shelf లో కావలసినంత paper ఉంది)
ఇక్కడ The books, The table, The pen, The shelf అంటున్నాం. ఎందుకంటే Ravi, Pavan ప్రస్తావిస్తున్న books, table, pen, shelf వాళ్లద్దరికీ తెలిసినవే. అందుకని ఇక్కడంతా 'The' వాడుతున్నాం.

far is Vijayawada from the Bay of Bengal?
(గోవా నుంచి. అక్కడి ఆరేబియా సముద్ర తీరాలు ఎంతో అందంగా ఉన్నాయి. విజయవాడ Bay of Bengal నుంచి ఎంతదూరం?)

Guide: About 40 kms
ఈ సంభాషణలో 'The' ఉపయోగాలు చూడండి:
To the Southeast, The Krishna, The Godavari, The Arabia Sea, The Bay of Bengal. అంటే నదుల పేర్లముందు, సముద్రాల పేర్లముందు కచ్చితంగా the వాడాలి. అలాగే దిక్కులను సూచించడానికి కూడా (to the southeast) వాడతాం.

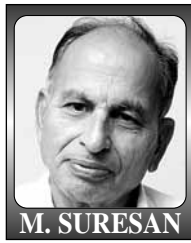
NOW PRACTICE THE FOLLOWING:

1) Ram: ఇక్కడ library ఎక్కడ?
Raghu: కొద్దిగా ఉత్తరం వైపు వెళ్ళి ఎడమవైపు తిరగండి. library కనిపిస్తుంది.
Ram: ఆ library పెద్దదేనా? (Is తో begin చేయాలి)
Raghu: బిల్డింగ్ చిన్నదే. పుస్తకాలు మాత్రం బోలెడున్నాయి.

2) Pranav: విజయవాడ ఎక్కడ?
Prakash: సముద్రతీరానికి దాదాపు 40 km దూరాన ఉంది.
Pranav: కృష్ణ పెద్ద నదేనా?
Prakash: చాలా పెద్ద నది. భారత్ లోని 12 పెద్ద నదుల్లో అది ఒకటి.

ANSWERS:

1) Ram: Where is the library here?
Raghu: Walk a little to the north and turn (to the) left. You see the library.
Ram: Is the library big/ a big one?
Raghu: The building is small, but the books are many.

SPOKEN ENGLISH ఆంగ్లభాషణ 49

Khalid: The mangoes are good. How much did you buy them for?
(ఈ మామిడిపండ్లు బాగున్నాయి. ఎలా కొన్నావ్?)

Kesav: At Rs. 80 a dozen. I bought all these for Rs. 160/-. There was a better variety, but the price I felt was too high. I was not prepared to buy them at that price.
(Dozen 80 రూపాయల చొప్పున కొన్నా. వీటికి 160 రూపాయలయింది. ఇంతకన్నా మంచిరకం ఉంది. కానీ నాకు ధర మరీ ఎక్కువ అనిపించింది. అంత ధరకు కొనేందుకు నేను సిద్ధంగా లేను)

ఇక్కడ 'at' 'for' prepositions ఉపయోగం చూద్దాం. Rate ముందు ఓ dozen ధరో, ఓ కిలో ధరో, ఓ మీటరు ధరో అయితే at వాడతాం.

1) ఈ బియ్యం కిలో 20 రూ. చొప్పున కొన్నా
I bought this rice at Rs 20 a Kg.

2) She bought her dress material at Rs. 300 a metre.
(ఆమె డ్రెస్ మెటీరియల్ మీటర్ 300 రూ. చొప్పున కొన్నది)

When we say we bought mangoes at Rs.80 a dozen, (మనం dozen 80రూ. ప్రకారం కొన్నాం) అంటే, అది Rate. కాబట్టి దానిముందు at. ఈ విషయం చెప్పినప్పుడు మొత్తం ఎన్ని పళ్లు కొన్నాం, మొత్తం ధర ఎంత అయింది తెలియదు.
He bought these mangoes for Rs.200 ఈ పండ్లు మొత్తం రూ.200 పెట్టికొన్నాను.
(ఇది price; rate కాదు, కాబట్టి for)
ఈ బస్తా బియ్యం 1600 రూపాయలయింది
I bought this bag of rice for Rs. 1600/-

ANSWER:

Vinai: Do you own this house ?
Vijai: Yes. My father bought it for Rs.11 lakh two years ago.

Vinai: The curtains are really nice. How much did you buy the curtain cloth for? Are all of them the pieces of the same cloth?
Vijai: Yes. We bought it at Rs.320 a metre. We bought the whole cloth for about Rs.4500 (The whole thing cost us about Rs.4500)

Vinai: What about these chairs?
Vijai: These (the) chairs, that (the) sofa, that (the) table - we bought all of them together for Rs.12000/- (All these cost us Rs.12000/-)

ఇప్పుడు ఈ Vocabulary items చూడండి.

1) సినిమాకెళ్ళడం = go to a movie/ film/ picture.

2) భోజనంలాంటిది వడ్డించడం serve a meal/ food/ lunch/ dinner

3) టీలు, కాఫీలాంటివి ఇంటికి వచ్చిన వాళ్లకివ్వడం offer tea/ coffee/ a drink/ a seat (కూచోపని చెప్పడం)

4) అతను coffee ఇచ్చాడు కాని నేను తీసుకోలేదు
He offered me coffee but I didn't take it.

5) నేనతనికి coffee ఇచ్చినా నా మీద కోపం వల్ల తీసుకోలేదు
I offered him coffee, but because he was angry with me, he refused it/ to take it.
refuse= తిరస్కరించడం, ఒప్పుకోకపోవడం

6) స్వీకరించడం = accept
నేనిచ్చిన కానుక అతను తీసుకోలేదు
He did not accept my gift
మామూలుగా అతను కానుకలు స్వీకరించడు (తీసుకోడు)
He doesn't (does not) accept gifts.
not accept = reject
He rejected my gift =
He did not accept my gift.

ప్రశ్న: 1) మీరు Q&A శీర్షికలో ఓ ప్రశ్నకు సమాధానమిస్తూ... "regular గా లేదా మామూలుగా జరిగే actions ను present passive లో చెప్పారన్నారు. అందుకు ఉదాహరణగా "A lecturer is appointed by the committee" అనే వాక్యాన్ని చూపించారు. కానీ ఒక text bookలో regular గా లేదా సాధారణంగా జరిగే actions ను present passive లో గాక simple future passive లో ఉపయోగించారు. ఉదా: "In every business enterprise, the accounts will be classified on the basis of one key factor. That key factor is debit and credit. చూశారుగా వాక్యాన్ని. "ఖాతాలను Debit, Credit అంశాల ఆధారంగానే వర్గీకరిస్తారు". ఇది ఎప్పుడూ జరిగే వనే కదా. accounts are classified అని ఎందుకు రాయలేదు? సందేహం తీర్చగలరు.

2) కింది situation లో వాక్యాన్ని present passive లో ఉపయోగించాలా. perfect passive లో ఉపయోగించాలా? ఏది కరెక్ట్?
Input:- "A computer accepts data which is provided by means of a input device like mouse, or key board" (Input device లైన కీబోర్డు, మౌస్లతో కంప్యూటర్ దత్తాంశాన్ని స్వీకరించడాన్ని "input" అంటారు). తెలుగు ప్రకారం వాక్యంలోని అర్థం చూస్తే "కంప్యూటర్ మీకు 'data' ను అందించిన తర్వాతే కదా అది స్వీకరించేది. కాబట్టి వాటిలో "A computer accepts data which has been provided by means of input device like a mouse or key board" అని చెప్పవచ్చా?
- ఆర్.ఎస్.మ హేమి, అసంతపురం

జవాబు: 1) ఇక్కడ The accounts are classified అనడమే correct, will be classified అనేది

future లో జరిగే పనిని సూచిస్తుంది.

2) Which is provided అనేది correct. ఎందుకంటే ఎప్పుడూ జరిగేదేంటి..? Mouse, keyboard లాంటి input devices data ను అందిస్తాయి. దానిని computer తీసుకుంటుంది. మీరిచ్చిన sentence ను రెండుగా విడగొట్టండి. అప్పడేమవుతుంది?

1) An input device like a mouse or keyboard provides the data.

2) The computer accepts it. ఇప్పుడు sentence no.1 passive గా మార్చి రెండింటిని కలిపితే is provides కరెక్ట్ అని తెలుస్తోంది కదా. ఒక మాట. data, మామూలుగా plural. Computer పరిభాషలో మాత్రం singular గానే వాడతారు.

Ganesh: Hi Harish, pleasure seeing you here. Welcome. Do come in.
(హాయ్, హరిష్ నిన్ను ఇక్కడ చూడడం/ నువ్వు ఇక్కడికి రావడం చాలా సంతోషంగా ఉంది. లోపలికి రా!) Do come in = లోపలికి రా అని గట్టిగా చెప్పడం.
మీ conversation లో practise చేయండి.

Harish: Pleasure is equally mine/ Pleasure is mine too. So this is your new home. Really splendid. The furniture is elegant too.
(నాకు కూడా సంతోషంగా ఉంది. ఇదన్నమాట మీ కొత్త ఇల్లు. చాలా బాగుంది. మీ ఫర్నిచర్ కూడా చాలా నాజుకుగా ఉంది.) ఈ 'pleasure' -expressions అన్నీ conversational bits. మీ conversationలో వాడుతూ ఉండండి.
Splendid = excellent
Elegant = నాజుకైన

Your drink is good. How did you make it?

Ganesh: Thank you. The furniture is all made of teak. Dad got the wood specially from Bhadrachalam forests. How about having this sweet? It's vilakand. Mom's (Mom has) made it.
(ఫర్నిచర్ అంతా టేకుతో చేసింది. మా నాన్నగారు భద్రాచలం అడవుల నుంచి తెప్పించారు. ఈ స్వీట్ తీసుకో. అది విలాకండ్. అమ్మ చేసింది.)

Harish: (After taking a bite) It's delicious! What's the stuff it is made of?
(కొంత తిని) చాలా రుచిగా ఉంది. దేనితో చేస్తారు దీన్ని?)
stuff = పదార్థం

Ganesh: It's a new variety. It is made from a mix of rice and wheat flour, milk, ghee etc.
(వీయ్యప్పిండి, గోధుమపిండి, పాలు, నెయ్యి కలిపి చేస్తారు.)

నోట్: విలాకండ్ స్వీట్ సంభాషణ కోసం కల్పించినది మాత్రమే. తయారుచేసేందుకు ప్రయత్నించండి.
(flour = పిండి, pronunciation- ఫ్లౌ, flour, flower - రెండింటికీ ఒకే pronunciation)

Harish: That flower vase stand over there, that particularly attracts me. Is it very expensive?
(అక్కడి ఫ్లౌ వాజ్ స్టాండ్ చాలా బాగుంది. అది చాలా ఖరీదా?)
flower vase= పూలుంచే గాజు/ మెటల్ పాత్ర vase- pronunciation- British - వాజ్, American - వెయ్స్/వెయ్జ్)

Ganesh: No. Our carpenter made it out of the wooden pieces left over.
(లేదు. మిగిలిపోయిన చెక్కముక్కలతో మా వడ్రంగి దాన్ని చేశాడు.)
left over = మిగిలిపోయింది.

eg. She gave the left overs to the beggar.
(ఆమె మిగిలిపోయిన వాటిని బిచ్చగాడికి ఇచ్చింది.)

పై సంభాషణలో made (make) తో వచ్చిన prepositions గమనించండి- made of, made from, made out of.

1) All the furniture is made of teak.
ఫర్నిచర్ అంతా టేకుతో చేశారు.
ఒక వస్తువు దేనితో అయినా చేయడాన్ని made of అంటారు. 'of' ఇక్కడ తప్పనిసరి.
We make tables of wood.
(మనం tables (టేబుల్స్)ను చెక్కతో చేస్తాం.)

a) ఈ రోజుల్లో మనం నిర్మాణావసరాలకు ఇనుము, ఉక్కుతో చేసిన పైపులకు బదులు గట్టి ప్లాస్టిక్ తో చేసిన పైపులనే వాడుతున్నాం.
Nowadays we are using pipes made of (pipes of) hard plastic instead of pipes made of iron and steel for construction purposes.

తయారైన వస్తువు (finished product) దేనితో తయారైనదో కనిపిస్తూ ఉంటే అప్పుడు made of అంటారు.
This Table is made of wood- అన్నప్పుడు చెక్క

pieces.
(ఆమె చీరల ముక్కలతో ఆ curtain చేసింది.)
b) She made a beautiful figure out of the pieces of coloured paper.
(ఆమె రంగు కాగితాల ముక్కలతో బొమ్మ తయారు చేసింది.)
ఇది made of, made from, made out of మధ్య తేడా.

బాగుందా?
Suguna: ఇంత ఎండలో పట్టు డ్రెస్ ఎలా వేసుకుంటావు? చెమట పట్టడంలేదా?
sweat- చెమట - స్వెట్
Suseela: లేదు. నేను ఎక్కువసేపు మా ఎసి ఆఫీస్ లోనే ఉంటాగా?
Answers:
1. Ragh: What do you want, sir?

of... from... out of

కనిపిస్తూనే ఉంటుంది. కాబట్టి made of.
2) The sweet is made from flour and milk.
(ఆ స్వీట్ పిండి, పాలతో చేస్తారు (చేయబడుతుంది)). ఇక్కడ made తర్వాత from వస్తోంది కదా! పిండి, పాలతో (from flour and milk) అన్నప్పుడు ఇక్కడ తయారైన వస్తువు (finished product) ఏ పదార్థా

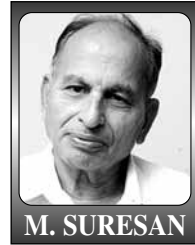

లతో (raw material - ముడిసరుకు/ సరుకులు) తయారైందో కనిపించదు. కాబట్టి made from. Made of కు, made from కు తేడా గమనించండి. అంతేకాకుండా రెండు, మూడు వస్తువుల కలయికతో తయారైనప్పుడు కూడా from ఉపయోగించాలి.
a) కాగితాన్ని చెత్తతో (నుంచి) తయారు చేస్తారు.
Paper is made from waste material.
Paper లో చెత్త కనిపించదు కాబట్టి 'from'.
b) డాక్టర్ ఈ మందు కొన్ని మూలికలతో చేశారు.
The doctor used this medicine from some herbs.
(మూలికలు=herbs)
3) Our carpenter made it out of the wooden pieces.
(మా వడ్రంగి దీన్ని మిగిలిపోయిన చెక్కముక్కలతో తయారుచేశాడు.)

ఇక్కడ out of వాడుతున్నాం. కొన్ని వస్తువులను- ఎక్కువగా ఒకే రకానివి అయినప్పుడు 'make out of' అంటారు.
a) She made the curtain out of the sari

Now practise the following aloud in English.

1) Ragh: ఏం కావాలండీ మీకు?
Ram: బల్లలు, కుర్చీలు మంచివేమన్నా ఉన్నాయేమో చూస్తూన్నా.
Ragh: ఈ బల్లలు, కుర్చీలు చూడండి.
Ram: అవి ప్లాస్టిక్ తో చేసినవి కదా. నాకు మంచి టేకుతో చేసినవి కావాలి.
Ragh: అవి అక్కడున్నాయి. మంచి టేకుతో, వివిధ రకాలడిజైన్లలో.
Ram: ఇవి బాగానే ఉన్నాయి. నాకు కొన్ని పరుపులు, దిండ్లు కావాలి.
Ragh: ఇక్కడున్నాయి చూడండి. వేసవిలో ఇబ్బంది లేకుండా ఉంటాయి. ఉత్త స్పాంజ్ తో కాకుండా sponge, rubberized పీచుతో తయారైనవి.
(పీచు= coir)
Ram: అది సరే. ధరలు ఎట్లా ఉన్నాయి?
2) Suguna: నువ్విచ్చిన డ్రింక్ చాలా బాగుంది. ఎలా చేశావు?
Suseela: డ్రాక్షరసం, కమలారసం, కొద్దిగా అల్లం రసం, డాంతోపాటు పంచదార, మిరియాల పొడి కలిపిన మిశ్రమంతో.
(గమనిక: ఇది ఈ వ్యాసం కోసం రాసింది. ప్రయత్నం చేయకండి.)
Suguna: చాలా బాగుంది. ఇదేంటి ఈ డ్రెస్?
Suseela: మొత్తం పట్టుతో తయారు చేసింది

Ram: I am looking for good tables and chairs.
Ragh: How about these tables and chairs, sir?
Ram: They are made of plastic. I want tables and chairs made of good teak.
Ragh: There they are sir. Of good teak and in a variety of designs.
Ram: They're (they are) OK. I need some mattresses and pillows too.
mattress = పరుపు
bed = పరుపుతో ఉన్న మంచం
Ragh: Here are they sir. Made from Sponge, rubberized coir- no problem in summer as they are not made only of sponge.
Ram: That's OK. How much are they?
2) Suguna: Your drink is good. How did you make it?
Suseela: From a mix of grape juice, orange juice, ginger extract, sugar, and a little pepper powder.
(ginger = అల్లం, extract = తీసిన రసం)
Suguna: Really fine. How about this dress of yours?
Suseela: It is made of pure silk. Is it good?
Suguna: How are you able to wear it in such hot sun? Don't you sweat?
Suseela: No. I am most of the time in our air conditioned office.

ప్రశ్న: An awareness programme will be held at kurnool on saturday. ఈ వాక్యం future tense లో ఉందని తెలుసు. అయితే ఈ వాక్యం చూడండి.
a) An amount of Rs. 104 crores would be paid in Rajampet constituency of Cuddapah district on Saturday.
రెండో వాక్యం Indirect Speech లో ఉందా? లేదా కేవలం past tense ను refer చేస్తుందా? నేను పేపర్లో సమాచారం చూసేనాటికి డబ్బు పంపిణీ జరిగినట్లా లేదా జరగనట్లా?
b) 'Dr YSR is sure that availability of funds would not be a hindrance'- ఈ వాక్యం Indirect Speech అనుకుంటే YSR was sure అని ఉండాలి కదా! కానీ ఎందుకు News paper లో is sure అని వాడారు? ఒకవేళ is sure అని వాడాల్సి వస్తే will be hindrance అని ఉండాలి కదా! వివరించగలరు.
- ఎన్ఎన్ నీలిమ, బొల్లవరం

జవాబు: **a)** An amount of Rs. 104 crores would be paid in Rajampet constituency of Cuddapah district on Saturday- ఈ వాక్యం Indirect Speech లో ఉందా లేదా అనేది, అంతకు ముందు వాక్యాన్ని బట్టి మాత్రమే చెప్పగలం. అంతకు ముందు వాక్యం ఇలా ఉందనుకోండి- The Minister said that money would be disbursed to the deserving (అర్హులైన వారికి డబ్బు ఇవ్వబడుతుంది.) ఈ sentence ఉందనుకుంటే

అప్పుడు మీ sentence దీనికి continuation అయితే కరెక్ట్. అలా కాకుండా an amount of Rs. 104 Crore would be paid... అనేది independent sentence అయితే ఇక్కడ would be paid కరెక్ట్ కాదు. ఇక్కడ ఉండాలి verb will be paid. అదే కరెక్ట్. మీరు పేపర్ చదివేనాటికి పంపిణీ జరగనట్లే. Future లో జరుగుతుంది అని అర్థం.
b) Dr YSR is sure that the availability of funds would not be a hindrance- మనం ఎప్పుడు main clause verb ను బట్టి sub-ordinate clause verb ను సవరించాలి. ఇక్కడ Dr YSR is sure అని report చేస్తున్నప్పుడు will not be అనే రావాలి. అదే ఈ sentence కు correct form. ఒక వేళ Dr YSR was sure అని report చేస్తే (ఎందుకంటే YSR గతంలో ఉన్న స్థితిని ఇప్పుడు report చేస్తున్నాం కాబట్టి was) would not be- correct.

Radhika: Hi Rama, (are you) in a hurry?
తొందరలో ఉన్నావా?
Rama: You bet I am. I am on my way to class. I'm afraid I shall be late. It's already 7.50 and the class is at 8 (O' clock)
కచ్చితంగా. (you bet I am - నేను తొందరలో ఉన్నానని నువ్వు bet కాయ వచ్చు అంటే కచ్చితంగా అని కదా.) class కు వెళ్తున్నా. Late అవుతానేమో. ఇప్పటికే 7.50 అయింది. క్లాసు 8 కి)
Radhika: Shall I see you in the evening then?
అయితే నిన్ను సాయంత్రం కలుసుకోనా?
Rama: I'm afraid it's a bit early. Make it quarter past five. Past that will be too late again.

అది కొంచెం తొందర అవుతుందేమో. (ఇక్కడ I'm afraid = I am afraid అంటే సందేహాన్ని తెలపడం; దేన్నైనా మర్యాదగా లేదనడం.)

British Englishలో Quarter past, half past etc., ఎక్కువగా వాడతారు. మిగతా సమయాలు కూడా ఇలా చెప్పవచ్చు
02.10- Ten minutes past two (మామూలుగా Two ten),
02.50- Ten (minutes) to three (మామూలుగా Two fifty)
పై expressions లో past అర్థం: 'దాటి' అని. (Past - pronunciation = పాస్ట్)
ఇంతకుముందు lessons లో చూశాం, స్థలాన్ని దాటి వెళ్ళడంకూడా past. He is past the building. ఒక వయసు దాటడం = Past the age.
Kapil Dev is past the age of playing cricket. cricket ఆడే వయసు దాటిపోయింది.
♦ ♦ ♦ ♦ ♦
Saikiran: Hi Lakshman, where are you coming from?
Lakshman: (I am) returning from a party.
Saikiran: Where?
Lakshman: At the wine n' dine Hotel.
Saikiran: Where is it?
Lakshman: Don't you know? It's near the the Krishna Studio.
Saikiran: A nice place, isn't it? What about the Shelton Hotel near the Charminar?

6) Before 'of' phrases, if 'of' comes after a plural (plural form తర్వాత of phrases వస్తే ఆ plural form ముందు The వాడతాం).
7) Before the names of famous buildings, of historical buildings, of big hotels, of monuments, etc.
Pavithra: Hi, Puneetha, did you see the professor?
ప్రొఫెసర్ ను చూశావా?
Puneetha: No, she left for the US yesterday. No idea when she will be back. On her way back she is going to spend a week in the UK. She will return home by the UAE.
Pavithra: I think she is the first in her department to be invited to so many countries.

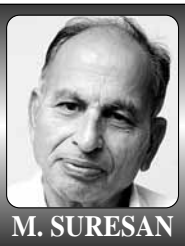
Prakash: Yes. From the old testament in the Bible.
Bible లోని old testament లోనిది
Prabhat: Just as Maya Bazar is an episode from the Mahabharatam
మహాభారతంలోని ఓ భాగాన్ని మాయా బజార్ సినిమా తీసినట్లు
Prakash: But I Doubt if Maya Bazar is from the Original Mahabharatam
అయితే మహాభారతం మూలంలో మాయా బజార్ ఉందా అని నా అనుమానం.
చూశారుకదా, గొప్ప గొప్ప గ్రంథాల, పవిత్ర గ్రంథాల పేర్ల ముందు 'the' తప్పక వాడతారు.
This is the Telugu translation of the koran. ఇది కురాన్ తెలుగు అనువాదం.
అలాగే the Grandhsahib etc. అయితే రవయి తల పేర్ల తర్వాత గ్రంథాల పేర్లు చెప్పితే 'the' రాదు.
Valmiki's Ramayanam, Vyasa's Maha bharatam etc.

India.. The US..

eg: I'm afraid it is not possible for me to give it = అది ఇవ్వలేనేమో - ఇవ్వను అని మర్యాదగా చెప్పడం.) 5-15 కు రా. (Make it వాడుక గమనించండి. 5.15కు వచ్చేట్లు చూడాలని) అది దాటితే మళ్ళీ ఆలస్యమవుతుంది.
Radhika: That suits me fine.
(అంటే నాకు ok నే అని)
ఇది కూడా conversation లో వాడండి
ఇప్పటివరకు ఈ lessons లో వాడిన dialogues అన్నీ కూడా వివిధ సందర్భాల్లో వాడే Spoken English forms. వీటిని ఇద్దరు ముగ్గురు కలిసి ఎంత practisె చేస్తే అంత బాగా మాట్లాడగలరు. మీ conversation ఇతరులను ఆకట్టుకుంటుంది
పై సంభాషణలోని time expressions ను గమనించండి. 7.50, 8 (O' clock), half past five, quarter past 5, past that.
ఇదివరలో తెలుసుకున్నాం కదా. ఫలానా టైంకు అని కచ్చితంగా చెప్పగలిగినప్పుడు at వాడతాం. సమయం ముందు At 3 pm, at 4.15 etc.
English లో మామూలు conversation లో AM, PM (AM = Ante Meridian, PM = Post Meridian) దాదాపు వాడం. రాసేటప్పుడుగానీ, formal గా ప్రకటన ఇచ్చేటప్పుడుగానీ వాడతాం. మనం conversation చేస్తున్నప్పుడు సందర్భాన్నిబట్టి పొద్దునా, మధ్యాహ్నమా అనేది తెలుస్తూనే ఉంటుంది కదా. అంతగా కచ్చితంగా తెలపాల్సి వస్తే అప్పుడు కూడా in the morning, in the evening etc అంటాం.
పూర్వయిన గంటలకు మాత్రమే O' clock అంటాం. O' clock = of the clock. ఇందులో f the omit చేస్తాం కాబట్టి O పక్కన apostrophe (') పెడతాం. మిగతా సమయాన్ని తెలిపే విధం:
10.00 AM/ PM - 10 O' clock - Ten O' Clock
10.40 AM/ PM - Ten forty
04.20 - four twenty
ఒక గంటలో 15వ నిమిషం, 30వ నిమిషం, 45వ నిమిషం రెండు విధాలుగా తెలుపుతాం.
02.15 - Two fifteen/ Quarter past two (Quarter = 1/4 hour)
02.30 - Two thirty/ Half past two
02.45 - Two forty five/ Quarter to three

చాలా భాగంబుంది కదా? Charminar దగ్గర Shelton Hotel ఎలా ఉంటుంది?
Laxman: Don't know much about it. By the way I am leaving for Delhi tonight. I am going to stop for two days at Agra to see my uncle
దాని గురించి నాకు అంతగా తెలియదు. అది సరే కానీ, ఈవారం రాత్రి ఢిల్లీ వెళుతున్నా. దారిలో రెండ్రోజులు ఆగ్రాలో మా uncle ఇంట్లో ఉంటా
Saikiran: You will sure see the Taj, Won't you?
తాజ్ మహల్ తప్పక చూస్తావు గదా?
Laxman: And also the Rashtrapathi Bhavan in New Delhi.
ఢిల్లీలో రాష్ట్రపతి భవన్ కూడా చూస్తా.
పై సంభాషణలో 'The' వాడకం గమనించండి:
The Wine n' Dine Hotel, The Krishna Studio, The Charminar, The Taj, The Rashtrapathi Bhavan. కొండ గుర్తులుగా చెప్పే ప్రసిద్ధ భవనాల ముందు, గొప్ప గొప్ప hotels ముందు, చారిత్రక కట్టడాలూ జ్ఞాపక చిహ్నాల (monuments/ memorials) ముందు The వాడతాం. అయితే Hotel తో ప్రారంభం అయ్యే Hotels పేర్ల ముందు The రాదు- At the Centurian, at the Krishna Oberoi అంటాం. కానీ at the Hotel Sheraton అనం. At the Sheraton Hotel కరెక్ట్.
ఇప్పటివరకు మనం తెలుసుకున్నది.
The వాడే సందర్భాలు.
1) ఫలానా అని తెలిసిన వాటిముందు (ఏ? / which అనే questions కు answer వచ్చే చోట్లు)
2) మాట్లాడుకుంటున్న వాళ్లందరికీ తెలిసిన విషయాల ముందు
3) నదులు, సరస్సులు, సముద్రాలు, మహా సముద్రాల పేర్ల ముందు
4) పర్వత పంక్తుల (mountain ranges) పేర్ల ముందు, (ఒకే పర్వతం ముందు The రాదు)
5) Before the names of groups of islands (దీవుల సమూహాల పేర్ల ముందు) but not before the name of a single island (ఒకే ద్వీపం పేరు ముందు The రాదు)

పై సంభాషణలో: The Professor, The US, The UK, The UAE. అంటే ప్రదేశాలు, హోదాలు (designations), పదవుల ముందు 'The' వస్తుంది. The District Collector, The Prime Minister of India, etc.
(a) The Prime Minister of India, Mr Manmohan Singh
(b) Mr Manmohan Singh, Prime Minister of India.
పేరు ముందు హోదా, పదవి వస్తే ఆ హోదా/ పదవి ముందు 'The' వస్తుంది (a) లో వలె. ముందు వ్యక్తి పేరు, తర్వాత హోదా/ పదవివస్తే దానిముందు 'The' రాదు (b) లో వలె. ఇది చాలా ముఖ్యం. సామాన్యంగా హోదా, పదవి (designation, office - office అంటే ఇక్కడ కార్యాలయం కాదు, పదవి అని అర్థం) ముందు The వాడతారు.
కొన్ని రాష్ట్రాల కలయికతో ఏర్పడ్డ దేశాల ముందు కూడా 'the' వాడతాం. చూశారుకదా: The US (The United states of America - ఇది కొన్ని రాష్ట్రాల కలయిక), the UK (The United Kingdom - England, Scotland, Wales and Northern Ireland కలిసి ఏర్పడ్డ సమాఖ్య), The UAE (The United Arab Emirates - మనం మామూలుగా Gulf countries అనీ, Dubai అనీ, Abudabhi, Sharja అని అంటుంటాం). భారతదేశంలో కూడా రాష్ట్రాలే కదా, మరి The India అనం. మనం ఒకే దేశంగా ఉన్న దాన్ని రాష్ట్రాలుగా విభజించాం. అదే The US, The UK విషయాల్లో, ఆయా రాష్ట్రాలూ, ప్రదేశాలూ ఒకే దేశంగా ఏర్పడ్డాయి. India విషయంలో కూడా, Indian Union అని వ్యవహరించినప్పుడు The Indian Union అంటాం.
Prabhat: What movie did you go to, Yesterday?
Prakash: The Ten Commandments. An Old one
Prabhat: Isn't it an episode from the Bible? అది Bible లోని Episode కదా

M. SURESAN

Practise the following aloud in English.
Karuna: Hi Kranthi, ఇవాళ్ళి ఈనాడు చూశావా? నిరుద్యోగులకు ముఖ్యమంత్రి కొత్త పథకాన్ని ప్రకటించారు.
Kranthi: ఏంటా పథకం?
Karuna: 22నుంచి 32మధ్య వయస్సులందరికీ నిరుద్యోగ భృతి ఇస్తారు
(కల్పితం - ఇది కేవలం ఉదాహరణకే)
Kranthi: అలాగా? అమెరికా (US) లో, Britain (UK) లో ఈ పథకం చాలాకాలంగా అమల్లో ఉంది కదా?
Karuna: అవును. మనవాళ్ళు చాలామంది ఇక్కడ ఉద్యోగావకాశాలు లేక UAE, US, UK లకు వెళ్లి పోతున్నారు. భారత రాష్ట్రపతి అబ్దుల్ కలాం ఈ మేధావివలన (brain drain) గురించి మొన్న ఓ ఉపవ్యాసంలో చాలా ఆందోళన వ్యక్తపరిచారు కదా.
Kranthi: మా అన్యులు కూడా Maldives లో Lecturer Post కు Apply చేశాడు. వస్తే వెళ్లిపోతాడు. ఆ Job వస్తే హిమాలయాలు ఎక్కినంత సంతోషం అంటున్నాడు.
Answer:
Karuna: Did you see/ go through the Eenadu Today ? The Chief Minister has announced a new scheme for the benefit of the unemployed people.
Kranthi: What's (What is) the scheme?
Karuna: All the unemployed persons between the age of 22 and 32 will get unemployment allowance
Kranthi: Is it so? This has been in force in the US and the UK
(in force - అమల్లో)
Karuna: Yes. A good number of our people are leaving for the UAE, the US and the UK. All because of there are no employment opportunities. The President of India, Mr Abdul Kalam expressed concern over this brain drain in his speech the day before yesterday.
Kranthi: My brother too has applied for a lecturer's job in the maldives. If he gets it he will go. He says getting a job will make him as happy as if he had climbed up the Himalayas.

Deepak: Hi Dheeraj, do come in.
Dheeraj: You had a book with you yesterday. What was it?
 (నిన్న నీ దగ్గర ఓ పుస్తకం ఉంది కదా. ఏం పుస్తకం అది?)
Deepak: You mean the book with the green cover?
 (Green cover తో ఉన్న book ను గురించి నీవడిగేది?)
Dheeraj: Yes, Isn't it a novel?
 (అది novel కదా?)
Deepak: Yes, it is. (Do) you want it?
 (అవును. నీకు కావాలా?)
Dheeraj: Yes, I am leaving this afternoon for Mumbai. I want to take it with me, to read it during the journey.
 (అవును. ఈ మధ్యాహ్నం నేను ముంబాయికి వెళుతున్నాను. నాతో తీసుకెళ్ళాలనుకుంటున్నాను. ప్రయాణంలో చదువుకోవాలని)
Deepak: First let's have some hot idlis (మొదట ఇడ్లీ తిందాం రా.) Here are they and here's the spoon to eat them with (ఇవిగో ఇడ్లీలు. వాటిని తినేందుకు spoon). Have some ghee also. Ghees goes well with idlis, doesn't it? (కాస్త నెయ్యి వేస్తో, ఇడ్లీలతో నెయ్యి బాగుంటుంది కదా.) (go well with = suit అవడం)

పై సంభాషణలో Preposition- 'with' వాడకం గమనించండి. with కు తెలుగులో 'తో' సరిపోతుంది. The book with you = నీతో ఉన్న పుస్తకం - నీ దగ్గరున్న పుస్తకం; the book with the green cover = green cover తో ఉన్న పుస్తకం. with me = నాతో; a spoon to eat with = తినేందుకు spoon. goes well with = ఒకదానితో ఇంకోటి కలిసి బాగుంటే. కాబట్టి with అంటే 'తో' అని.

ప్రశ్న: a) If I have money, I wish to buy this car.
 b) If I had money. I would have spent it.
 ఇక్కడ had, have ఒకే అర్థం వచ్చేలా ఉన్నాయి. వీటి మధ్య తేడా ఏమిటో వివరంగా తెలియజేయగలరు.

- పి.ఎ.స్వామి, విజయనగరం
జవాబు: have అంటే ఇప్పుడు మనకు ఏదైనా ఉండడం.
 I have a Car
 (ఇప్పుడు) నాకు Car ఉంది.
 had అంటే గతంలో మనకేదైనా ఉండడం
 I had a car. ఒకప్పుడు నాకు Car ఉండేది.

If I had money. I would have spent it - ఈ sentence correct కాదు.
 a) If I had money, I would spend it అనాలి, లేదా (b) If I had had money, I would have spent it అనాలి. అయితే రెండింటికీ అర్థంలో తేడా ఉంది.
 a) కి అర్థం, నా దగ్గర ఇప్పుడు డబ్బులేదు, ఉంటే ఖర్చు పెడతాను. లేదు కాబట్టి ఖర్చు పెట్టను. (ఇది present situation) ఇది జరగదు.
 b) కి అర్థం గతంలో నా దగ్గర డబ్బు ఉండే ఉంటే, ఖర్చు పెట్టి ఉండేవాడినే. అప్పుడు నా దగ్గర డబ్బు లేదు, ఖర్చు పెట్టనూ లేదు.
 c) If he studied well, he would pass. ఇప్పటి సంగతి ఇది. వాడు చదవడు; చదవడమంటూ జరిగితే పాస్ అవుతాడు.
 (ఈ రెండూ present లో జరగనివి.)
 d) If he had studied well, he would have passed
 వాడు బాగా చదివి ఉంటే (గతంలో), వాడు pass అయి ఉండేవాడు (చదవలేదు, fail అయ్యాడు).

Pavan: Who was the boy with you yesterday?
Ravi: The boy with a bundle of books?
 (పుస్తకాల కట్టతో ఉన్నతనేనా?)
Pavan: Yes, he had also with him a cell phone. (అతనితో (దగ్గర) ఓ Cell phone కూడా ఉంది)
Ravi: That's my cousin Raghu. He has come down with his mother to spend a few days with us.
 (కొద్దిరోజులు మాతో గడపడానికి అతడు వాళ్ళమ్మతో వచ్చాడు)
 ఇక్కడ కూడా with ను 'తో' అనే అర్థంతోనే వాడం.

Bhaskar: Here is a mango. Very tempting.
 (ఇక్కడ మామిడిపండు ఉంది. నోరూరిస్తోంది)
Bhanu: Let's eat it. Cut it with this knife.
 (ఈ చాకుతో కొయ్యి)
Bhaskar: Let's have some forks also to eat it with.

(కొన్ని forks- ముళ్ళచెంచాలు -కూడా పట్టా)
Bhanu: I bought these mangoes with the money my uncle had given me.
 (మా uncle ఇచ్చిన డబ్బుల్లో కొన్నా)
 అంటే 'with' ను instruments, tools, weapons ముందు వాడతాం. with a knife, with a pen, with a gun, etc.

1) అతడు పామును కర్రతో కొట్టాడు
 He beat the snake with a stick
 2) నా అడ్రెస్ అతని Pen తో రాసుకున్నాడు
 He wrote/ noted down my address with his pen.
 3) The killer killed the girl with a gun
 gun తో చంపాడు
 4) Post office ను Naxals bomb తో పేల్చేశారు
 They blasted the post office with a bomb.
 With అంటే ఆసరా:
 నీ troubles లో నీకు ఆసరాగా ఉన్నాను
 I am with you in your troubles.
 She is competing with her sister
 ఆమె sister తో పోటీ పడుతోంది.

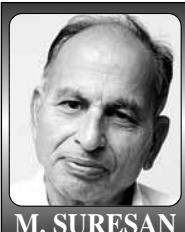
Practise the following:
 a) **Ramya:** Hi Ravali, ఏంటసలు కనిపించడమే లేదు?
Ravali: Exams తో busy గా ఉన్నా.
Ramya: సువ్విక్కడానివే చదువుతున్నావా? ఇంకెవరితోనయినా కలిసి చదువుతున్నావా?
Ravali: నేను ఒక్కడాన్నే చదువుకుంటున్నా.
Ramya: నీ dress చాలా బాగుంది. ఎక్కడ కొన్నావు?
Ravali: Wear n' See shop లో. దీంతోపాటు ఓ hot pack free.
 b) **Krishna:** ఏంటి? దొంగలను పోలీసులు అంత సులభంగా పట్టుకున్నారా?
Karim: వాళ్ళ వాళ్ళ కుక్కల సాయంతో పట్టుకున్నారు
Krishna: దొంగలతోపాటు, వాళ్ళ దొంగిలించిన డబ్బు కూడా పట్టుకున్నారా?
Karim: లేదు. వాళ్ళలో ఒకడు ఆ డబ్బుతో తప్పించుకున్నాడు.
ANSWERS:
 a) **Ramya:** Hi, Ravali, not to be seen at all (these days)?

Ravali: I am busy with the exams.
Ramya: Are you studying alone, or with some one else?
Ravali: Alone.
Ramya: Your dress is nice. Where did you buy it?
Ravali: At Wear n' See. A hot pack is free with it.
 b) **Krishna:** How were the police able to catch the thieves so quickly?
Karim: With the help of their sniffer dogs (sniffer dogs- వసిగట్టగల కుక్కలు. sniff- పసిగట్టడం).
Krishna: Were they able to find the stolen money with the thieves?

a) భారత్ ప్రపంచంలోని ప్రజాస్వామ్యమూలస్థితిలోనూ అతి పెద్దది
 India is the largest democracy in the world. (largest - superlative)
 b) దక్షిణాది రాష్ట్రాల్లో AP అతి పెద్దది
 Andhra Pradesh is the biggest state in the South India.
 c) ప్రపంచంలో అత్యున్నత పర్వతశిఖరం Mt Everest. Mt Everest (Mt= mount = పర్వతం) is the highest peak (శిఖరం) in the world.
 Superlatives ముందు ఎప్పుడూ 'the' వాడటం అవసరం. అలాగే first, second, third, fourth, etc. - వీటిని ordinals అంటారు. వీటిముందు 'the' వాడతాం.
 1) Class లో first mark అతనిదే
 His is the first mark in the class.

I am with you..

Karim: No. One of them escaped with the hot stuff.
 (hot stuff = దొంగసొత్తు)
Manoj: Hi Malleesh, how goes life?
Malleesh: Getting on, Thanks; What's new?
Manoj: (Do you) know this, Chandra's selection as the best cadet of the country?
 (చంద్ర best cadet (NCC) గా ఎంపికవడం తెలుసా?)

Malleesh: That's the happiest news I've had in a month.
 (ఈ నెలలో నేను విన్న happiest news అది.)
Manoj: Some thing more for you. Ours is the first college in the state to win this kind of award. (ఇంకోటి తెలుసా? రాష్ట్రం మొత్తంలో ఇటువంటి పురస్కారం తెచ్చుకున్న మొదటి College మనది)
 ఇక్కడ 'The' వాడకం గమనించండి. The (best), the (happiest), the (first) etc. అంటే superlative degree of the adjective ముందరంతా 'the' వాడతాం; అలాగే, first, second, third, etc., లాంటి ordinals ముందరంతా రావాలి.

2) He is the fourth Prime Minister of India
 ఆయన భారత్ కు నాలుగో ప్రధాని
 (మీ నాన్నగారికి సువ్వి ఎన్నవ కుమారుడివి? , Dr మన్మోహన్ సింగ్ భారతదేశానికి ఎన్నవ ప్రధాని, లాంటి వాక్యాల్లో 'ఎన్నవ' అనే మాటకు English లో సరైన మాట లేదు. కొంతమంది What is the ordinal of Dr Manmohan Singh as PM? అనే expression సరిపోతుందంటారు. ఆ మాట అందరికీ అర్థమవ్వాలి కదా?)
 తర్వాత ఇది చూడండి.
Pranav: Who is that friend of yours that was with you yesterday.
Prakash: He was my school mate. He was one of my best friends at school. We used to compete with each other in the exams, and we have always on top at school.
Pranav: Of you two, who was not better
 ఇక్కడ better అనేది comparative degree. సామాన్యంగా +er, 'r' వివర వచ్చే adjectives కానీ, more ముందరవచ్చే adjectives కానీ comparative degree లో ఉంటాయి. **Eg:** Taller (tall+er), braver (brave+r), more beautiful (more + beautiful).
 మామూలుగా comparative తర్వాత than వస్తుంది. He is taller than his brother.
 అతని brother కంటే అతను పొడవు.
 Comparative లో than వస్తే, comparative ముందు the రాదు. అయితే comparative తర్వాత than రాకపోతే, comparative ముందు 'the' తప్పక వస్తుంది.

Superlative degree అంటే తెలుసుకదా: ఉదా: Largest, greatest, richest, tallest, most beautiful etc. అంటే adjective వివర + est లేదా + st గానీ, adjective ముందు most అనిగానీ వస్తే అది superlative degree. (Adjective - ఒక వస్తువు/మనిషి గుణాలను తెలిపే మాటలు; tall boy - ఎలాంటి boy లనే question కు tall అనే answer వస్తుంది కాబట్టి, tall ఇక్కడ adjective). తెలుగులో అర్థం 'అత్యంత' అని.
 Superlative degree of the adjective ముందు 'the' వాడతాం.

a) Suman is taller than Suseel
 (సుశీల్ కన్నా Suman పొడుగు)
 b) Of Suman and Suseel, Suman is the taller.
 a) లో చూడండి - Comparative, taller తర్వాత than ఉంది. కాబట్టి Comparative ముందు 'the' లేదు. b)లో, Comparative తర్వాత అంటే taller తర్వాత than లేదు, కాబట్టి, Comparative taller ముందు 'the' వస్తోంది.

Ram: Raghu, how tall are you?
(రఘు, నువ్వెంత పొడుగు?)
Raghu: I am 5'9". (నేను 5'9")
Ram: Does it mean you are taller than me by an inch?
(అంటే = (Does it mean) నువ్వు నాకన్నా ఒక inch పొడవా?)
Raghu: of course, and I weigh less than you by 5 Kgs -
(కచ్చితంగా. మళ్ళీ నీకన్నా నేను 5 Kg ల బరువు తక్కువ)
Ram: But the length of my shirt is more than yours by atleast 4 Cms.
(అయితే నా shirt నీ shirt కంటే 4 Cms పొడవెక్కువ)

Salesperson: The price has gone up by Rs. 3000/-
(ధర మూడువేల రూపాయలు పెరిగింది. ఏ మేరకు - by Rs. 3000/-)

Practise the following in English:

1. **Priya:** నాకంటే నువ్వు పెద్దవాడివా?
Sekhar: అవును. కనీసం రెండేళ్లు (by వాడండి).
Priya: అందుకనా నిన్ను ముందు పిలిచారు Interview కి.
Sekhar: ఎంతముందేమిటి? 10 నిమిషాలేగా.
Priya: Sreekanth ఎప్పుడొచ్చాడీక్కడికి?
Sekhar: నా కంటే అరగంట ముందు.
Priya: అయితే అతన్ని నీకంటే పావుగంట late గా పిలిచారు కదా.
2. **Santosh:** వాటి ధరల్లో తేడా కనీసం 50 రూపాయలు.
Sunil: వాటి రెండిల్లో ఏది ఎక్కువ బరువు? ఎన్ని కిలోలు?
Santosh: ఆ పెద్దది, చిన్నదానికన్నా 4 Kgలు బరు వెక్కువ.
Sunil: ఇది దానికంటే 50 రూపాయలు తక్కువ.

ANSWERS

1. **Priya:** Are you older than I/ me?
Sekhar: Yes, atleast by 2 years.

The Indian is not so hardworking as the Japanese.
భారతీయులు (the Indians) జపాన్ వాళ్లంత (the Japanese) కష్టపడి పనిచేయరు.
The cheetah (all cheetahs - చిరుతపులి) is the fastest of all animals.
(చిరుతపులులు అన్ని జంతువులకన్నా వేగం కలవి)
The lotus is a lovely flower
తామర పువ్వు అందంగా ఉంటుంది (అన్ని తామర పూవులు అని).
ఒంటె ఎడారిలో ఓడ లాంటిది
The camel is the ship of the desert.
Kuntala: Your friend Kamala has failed again (మీ friend కమల మళ్ళీ fail అయింది)
Karuna: She is lazy. The lazy never succeed (ఆమె సోమరి. సోమర్లు విజయం

Sasikanth: గమ్యాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకొని కష్టపడే వాళ్లకు విజయం తథ్యం
2. **Pramod:** జింక చాలా వేగంగా పరిగెడుతుంది కదా?
Prasad: చిరుతపులి (Cheetah) జింక కంటే వేగం.
Pramod: ప్రకృతిలో సాధు ప్రాణులకే ఎక్కువ హాని జరుగుతుంటుంది (సాధు ప్రాణులు = Meek creatures). దేవుడు సాధు ప్రాణులను రక్షించడంలో?

ANSWERS

Sasikanth: Have you finished the assignment?
Srikanth: No. I will begin it in the evening.
Sasikanth: The lazy always postpone
Srikanth: Do the industrious always succeed?
Sasikanth: The industrious with a clear idea of their goals always succeed.

2. **Pramod:** Doesn't (Does not) the deer run very fast?
Prasad: The cheetah is faster than the deer.
Pramod: The meek always are harmed/ always suffer in nature. Wonder why God doesn't protect the meek (Wonder = I wonder - అర్థం కావడంలేదని/ సందేహాన్ని తెలపడం) from the ferocious.

గమనిక: Comparative degree లో adjective ఉంటే than తర్వాత me or I? him or he? her or she? them or they? - ఏది వాడాలనే సందేహం వస్తుంటుంది కదా.

Suman is taller than me/ taller than I.
ఈ రెండిల్లో ఏది correct? Grammatical గా taller than I అనేదే correct. అయితే modern usage ప్రకారం taller/ stronger/ cleverer than me/ him/ her/ them/ us బాగా వాడుకలోకి వచ్చేసింది. ఇదే వాడడం better. taller than I లాంటిది కాస్త గ్రామీణం. ఇప్పుడు అంతగా వాడుకలో లేదు. అయితే ఈ కింది వాక్యాలు చూడండి.

- a) My friend likes the mango better than I
b) My friend likes the mango better than me.
ఇక్కడ రెండూ Correct, వేర్వేరు అర్థాలతో.
a) కు అర్థం. నాకు mango ఇష్టం. ఆమెకూ ఇష్టం. నాకంటే mango అంటే ఆమెకు ఎక్కువ ఇష్టం.
b) కు అర్థం. ఆమెకు నేనంటే ఇష్టం. అయితే ఆమెకు mango పట్ల ఉన్నంత ఇష్టం నాపట్ల లేదు- అని. ఇది clear గా తెలిపేందుకు (a) లో My friend likes the mango better than I do అని do పదాన్ని extra గా చేరుస్తారు.

ప్రశ్న: Did not he play cricket? ఈ వాక్యంలో Interrogative negative లో 'not' he కు ముందు వచ్చింది. కాని కొన్ని సందర్భాల్లో ప్రతికల్లో, బుక్స్ లో 'not' he కు తర్వాత వస్తుంది. తేడా తెలుపగలరు. ఉదా: Did he not speak the truth?
- ఎం.సురేంద్రనాథ్, ధవళేశ్వరం

జవాబు: (a) Did not he play cricket? అన్నా ఒకటే. (b) Did he not play Cricket? అన్నా ఒకటే. (b) ఎక్కువగా వాడుకలో ఉంది. అయితే, contracted form వాడినప్పుడు, (a) వస్తుంది. Didn't (Did not he) he play cricket? ఇది spoken english లో ఎక్కువగా వాడతారు.

Raghu: That's because you are fatter than me by 3 Cms
(నువ్వు నాకన్నా 3 Cms లావుకాబట్టి)
పై సంభాషణలో 'by' వాడకం గమనించారు కదా. రెండింటికీ మధ్య ఏ మేరకు తేడా ఉంది అనేది by ద్వారా తెలుపుతాం.

By nine points..

- a) you are taller than (I)/ me by an inch ఒక అంగుళం తేడా
  - b) I weigh less than you by 5 kgs నీకన్నా నేను 5 Kg తక్కువ బరువు
  - c) by atleast 4 cms కనీసం 4 Cms మేరకు ఎక్కువ
  - d) fatter than I/ me by 3 cms = 3 Cmsల తేడా.
- Prakash:** Congrats, Lakshman. That was a marvellous game you played yesterday (Lakshman, congrats నిన్న చాలా బాగా ఆడావు). How many points did you win the match by? (ఎన్ని పాయింట్లు తేడాతో గెలిచావు?). I know you were winning and left before the end of the match (నువ్వు గెలుస్తావని తెలిసి ముందే వెళ్లిపోయాను).

Lakshman: By nine points (9 points తేడా/ ఆధిక్యతతో)

Prakash: At the half time itself you were leading by 4 points. (Half time అప్పుడే నువ్వు 4 points ఆధిక్యతతో/ తేడాతో ముందున్నావు) That's a good lead. (మంచి ఆధిక్యతే)
ఇక్కడ కూడా ఏ మేరకు తేడా/ఆధిక్యత అనేది 'by'తో చూపిస్తున్నాం కదా.

a) ఆమె ఆమె చెల్లికంటే రెండేళ్లు పెద్దది
She is her sister's elder/ older than her sister by two years.

b) ఈ necklace కంటే ఆ necklace రెండువేల రూపాయలెక్కువ.
This necklace is costlier than that by Rs. 2000/-

Salesperson: What do you want, please?
Customer: How much is this wrist watch? (ఈ watch ఖరీదెంత?)
Salesperson: It's Rs. 2000/- (రెండు వేల రూపాయలు)
Customer: But it was Rs 1700/- last week. (గతవారం 1700 అనే అన్నారు)

- Priya:** Is that why they called you earlier for the interview?
Sekhar: How much earlier? Just by 10 minutes.
Priya: When did Sreekanth come here?
Sekhar: Half an hour earlier than I/ me (Earlier than I by half an hour)
Priya: But they called him later than you by just 15 minutes.

2. **Santosh:** They differ in their prices by Rs 50/-
Sunil: Which of the two is the heavier, and by how many kgs?
Santosh: The bigger one is heavier than the smaller by 4 kgs.
Sunil: It costs less than that by Rs 50/-

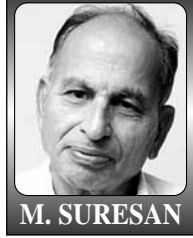
◆ ◆ ◆ ◆ ◆

Anjan: Hi Arun, which is your most favourite wild animal?
(అడవి మృగాలలో నీకెక్కువ ఇష్టమైనదేది?)

Arun: The tiger, of course (పులి)
Anjan: Doesn't the lion look more majestic than the tiger? (పులికన్నా సింహంలో ఎక్కువ రాజసం కనిపిస్తుంటుంది కదా?)

Amar: The elephant is my favourite (నా favourite ఏనుగు). It looks grand and is not at all ferocious like the tiger or the lion. (చాలా grand గా కనిపిస్తుంది. పులి, సింహాలాగా క్రూరమైంది కాదు)
ఇక్కడ, 'the' వాడకం చూడండి. The nీ ఇక్కడ countable singular... lion, tiger, elephant ముందు వాడాలి. The tiger, the lion, the elephant.
The tiger is my favourite
ఇక్కడ the tiger అంటే ఆ జాతికి చెందిన జంతువు లన్నీ అని. అలాగే the lion, the elephant = సింహాలు, ఏనుగులూ అని.
The dog is a faithful animal
కుక్క (అన్ని కుక్కలూ) విశ్వాసంకల జంతువు(లు)
ఒక జాతిని మొత్తం గురించి చెప్పేందుకు count-able singular ముందు the వాడితే సరిపోతుంది.

పొందరు). She is rich of course, so she does not care.
(వాళ్లకు బాగా డబ్బుంది, అందుకని పెద్దగా పట్టించుకోదు)

Kuntala: But not all the rich are like that.
(అందరు ధన వంతులూ అలా ఉండరు కదా)

Karuna: That's right. Among the hardworking, there are many who are rich. (అది నిజమే. కష్టపడి పనిచేసే వాళ్లలో, చాలామంది ధనికులు ఉన్నారు)

ఇక్కడ చూడండి: The rich, the lazy, the hardworking. rich (డబ్బున్న, ధనికులైన), lazy (సోమరి అయిన), hardworking (industrious) = కష్టపడే - వీటన్నింటినీ adjectives అంటారు - అంటే గుణాలను తెలిపే పదాలన్న మాట. వాటిముందు the వాడితే ఆ గుణం గలవాళ్లు అనే అర్థం వస్తుంది. అయితే అది plural. Tall = పొడవైన, the tall = పొడగర్లు (plural); Fat = లావైన, the fat = లావుగా ఉండేవాళ్లు; poor = బీద, the poor = బీదవాళ్లు.

- 1) పొడగర్లు పొట్టివాళ్ల కంటే బాగా ఆడతారు
The tall play better than the short.
- 2) ధనికులు బీదవాళ్లకు సాయం చేయాలి.
The rich should help the poor.
- 3) ధనికులు ఎక్కువ ధనికులవుతున్నారు. బీదవాళ్లు ఇంకా బీదవాళ్లవుతున్నారు
The rich are getting richer, the poor are getting poorer.
- 4) సోమర్లు పైకిరారు
The lazy never prosper

Practise the following in English:

1. **Sasikanth:** Assignment పూర్తిచేశావా?
Sreekanth: లేదు. రాత్రి ప్రారంభిస్తా.
Sasikanth: సోమరైప్పుడూ వాయిదా వేస్తుంటారు.
Sreekanth: కష్టపడేవాళ్లందరూ విజయం పొందుతుంటారా?

Bhaskar: What are you looking at, Bhanu? (దేన్ని చూస్తున్నావ్ భాను?)
Bhanu: At the little boy there; He is sitting on the arms of the chair. He may fall down any moment. (ఆ చిన్నపిల్లాడిని చూడండి. వాడు కుర్చీ చేతులమీద కూర్చుని ఉన్నాడు. ఏ క్షణమైనా కిందపడ వచ్చు)
Bhaskar: He is in real trouble. let's go to him and put him down. (వాడు నిజంగా ఇబ్బందిలో ఉన్నాడు. వాడి దగ్గరకు వెళ్లి కిందకు దించుదాం పద)
Bhanu: That will save him from trouble. (వాడిని ఇబ్బంది నుంచి కాపాడుతుంది.)
Bhaskar: Surprising, no body to take care of the child (ఆ బిడ్డను జాగ్రత్తగా చూసుకునే వాళ్లిక్కడ లేకపోవడం ఆశ్చర్యంగానే ఉంది)
 పై సంభాషణలో మాటలను గమనించండి. అవి... at, on, of, in, to, from. మనలో చాలామందికి తెలుసు ఇలాంటి మాటలను prepositions అంటారు. English లో prepositions కు ఉన్న ప్రాధాన్యం చాలా ఎక్కువ. ఈ prepositions సంగతి, ముఖ్యంగా వాటి వాడకం చాలా వింతగా ఉంటుంది. preposition కు తెలుగులో సమానమైనవి విభక్తి ప్రత్యయాలు.

Prepositions వాడకంలో సమస్యలకు కారణం, దానికి ఓ హేతుబద్ధమైన వివరణ లేకపోవడం. ఏ మాట ముందు ఏ preposition, తర్వాత ఏ preposition ఎందుకు రావాలి అనే ప్రశ్నకు సమాధానం లేదు. అందుకే వాటివాడకం English మాతృభాష కానివాళ్లకు తలవొప్పి. English బాగా చదివితేనే కానీ అవి అలవాటుకావు. వాడుక తెలుసుకోవడం ద్వారా కొంత అవగాహన ఏర్పరచుకోవచ్చు.

English లో prepositions ను మనం విభక్తి ప్రత్యయాలనుకుంటే, తెలుగులో మాట తర్వాత వచ్చే ప్రత్యయాలన్నీ English లో మాటకు ముందువస్తాయి.

Sundar: He has come from Vijayawada. (ఆయన విజయవాడ నుంచి వచ్చాడు)
 చూశారు, మనం విజయవాడ నుంచి అంటారు. English లో from Vijayawada అని ఉంటుంది.
 He will be here till 5'o clock. (till 5'o clock = 5 వరకు)
Sukumar: When will he go back to Vijayawada? (విజయవాడకు = to Vijayawada)
Sundar: He hasn't (has not) yet told me of it. (of it = దాని గురించి నాకింకా చెప్పలేదు)

Pavan: Yes, I did. I wrote to her to start by the 9 AM train which arrives here at 5 PM. (చెప్పాను. తొమ్మిది గంటల train లో బయల్దేరాల్సిందిగా రాశాను. ఇక్కడికి 5 గంటలకు చేరుతుంది)
 ఈ సంభాషణలో to my sister, about the book exhibition, by the 9 AM train, arrives here at 5 PM - ఈ expressions లో to, about, by, here అనే prepositions అన్నీకూడా sentence లో ఉన్న మాటల సంబంధాన్ని తెలుపుతున్నాయి కదా.
 తెలుగులో మా sister కు (to my sister), పుస్తక ప్రదర్శన గురించి (about the book exhibition), 9 గంటల train లో (by the 9 AM train), 5 గంటలకు (at 5 PM) అన్నీ మన విభక్తి ప్రత్యయాలు చేసే పనే చేస్తున్నాయి కదా. ఇది prepositions కు ఉన్న ముఖ్యమైన పాత్ర. Sentence లో మాటకూ మాటకు మధ్య సంబంధం చూపడం.
 ఎవరికి? to my sister;
 దేని గురించి? : about the book exhibition;
 ఏ train లో? : by 9 AM train;
 ఎన్నింటికి : at 5 PM.
 ఇవన్నీ మనం English విస్తృతంగా చదవడం, వినడం వల్ల అలవాటువుతాయి.

త్రుక్క:

1. Discuss తర్వాత About రాదా? Explain చేయగలరు
 2. ఆయన నీకు ఏమవుతాడు? (Eg: మామ, అల్లుడు) దీనిని ఇంగ్లీష్ లో తెలుపగలరు
 3. 'నేను మీకు ఒక పాట వినిపిస్తాను' - దీనిని ఇంగ్లీష్ లో ఎలా అనాలి?
 4. 'Just' అనే పదం usage లో దాని మార్పులు తెలుపగలరు.
 5. అతడు ఈ మధ్య నన్ను డబ్బులు అడగడానికి సంకోచిస్తున్నాడు - దీనిని ఇంగ్లీష్ లో ఎలా చెప్పాలి? - జి.వెంకటేశ్వర్లు, కన్నూర్, కరీంనగర్ జిల్లా

జవాబు:

1. Discuss, describe, mention, explain, state, remark- వీటి తర్వాత about రాదు.
 2. What is he to you?/ How is he related to you?
 3. I will give you a song/ Let me sing a song to you.
 4. Just= ఇప్పుడే, just= only, మాత్రమే
 5. Of late he has been hesitating to ask me for money.

కాబట్టి prepositions ఉపయోగం తెలుగు, English లలో కుడి, ఎడమగా ఉంటాయి. కుడి ఎడమైతే ఇక్కడ పొరపాటే.
 prepositions ఉపయోగించడం గురించి కొన్ని general principles తెలుసుకోవడం చాలాముఖ్యం. Spoken English Correct గా ఉండాలంటే అవి ఎంతో అవసరం.
1) Pavan: I wrote a letter to my sister yesterday (మా sister కు నిన్న letter రాశా)
Ravikanth: Did you tell her about the book exhibition here? (ఇక్కడి పుస్తక ప్రదర్శన గురించి ఆమెకు చెప్పావా?)

Pavan: Yes, I did. I wrote to her to start by the 9 AM train which arrives here at 5 PM. (చెప్పాను. తొమ్మిది గంటల train లో బయల్దేరాల్సిందిగా రాశాను. ఇక్కడికి 5 గంటలకు చేరుతుంది)
 ఈ సంభాషణలో to my sister, about the book exhibition, by the 9 AM train, arrives here at 5 PM - ఈ expressions లో to, about, by, here అనే prepositions అన్నీకూడా sentence లో ఉన్న మాటల సంబంధాన్ని తెలుపుతున్నాయి కదా.
 తెలుగులో మా sister కు (to my sister), పుస్తక ప్రదర్శన గురించి (about the book exhibition), 9 గంటల train లో (by the 9 AM train), 5 గంటలకు (at 5 PM) అన్నీ మన విభక్తి ప్రత్యయాలు చేసే పనే చేస్తున్నాయి కదా. ఇది prepositions కు ఉన్న ముఖ్యమైన పాత్ర. Sentence లో మాటకూ మాటకు మధ్య సంబంధం చూపడం.
 ఎవరికి? to my sister;
 దేని గురించి? : about the book exhibition;
 ఏ train లో? : by 9 AM train;
 ఎన్నింటికి : at 5 PM.
 ఇవన్నీ మనం English విస్తృతంగా చదవడం, వినడం వల్ల అలవాటువుతాయి.

Prepositions సామాన్యంగా ఎక్కడ ఉంటాయి?
2) Ramana: These flowers are nice. Are they from your garden? (ఈ పూలు చాలా బాగున్నాయి. మీ తోటలోవా?)
 గమనించండి - from- garden కు ముందు. అదే తెలుగులోనైతే 'తోటలో' అంటారు. 'లో'- తోట తర్వాత వచ్చేది.
Rahul: No. They were in the basket on the table. I took them from the basket. (కాదు, Table మీదున్న బుట్టలో ఉన్నాయి. నేను దానించి తీసుకున్నా) ఇక్కడ గమనించారు కదా? from, in, on ఈ prepositions వాటికి సంబంధించిన మాటల ముందు రావడం.
3) Prathibha: Where are the flowers? (ఆ పూలు ఎక్కడ ఉన్నాయి?)
Prabha: They are in the basket. The basket is on the table. I bought the flowers at the flower stall, beside my uncle's place near the Post office. (in the basket= బుట్టలో, on the table= table మీద; at the flower stall= పూలకొట్టలో; beside my uncle's place= మా మామవాళ్లింటి పక్కన; near the Post office= Post office దగ్గర) ఇవన్నీకూడా- in, on, at, beside, near- ప్రదేశాన్ని తెలిపే prepositions. ఫలానాచోట అని చెప్పడానికి వీటిని వాడాలి కదా? positions తెలిపే ఇంకొన్ని prepositions చూద్దాం.

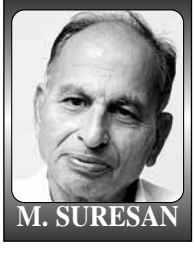
Suneetha: Is your home the one behind the post office?
 (మీ ఇల్లు Post office వెనకనా?)
Supriya: No, it is by the Post office.

side of it (beside it/ by it/ near to it) there is a book shop. What books do you want to buy at the shop?

కుడి ఎడమైతే పొరపాటే!

SPOKEN ENGLISH

అంధభాషణ 41

(కాదు. పక్కన)
 It is between the Post office and the Income Tax office (Post office, Income Tax office మధ్య)
 పైన చెప్పిన prepositions అన్నికూడా, ప్రదేశాలను సూచించేవిగానో, positions తెలిపేవిగానో ఉన్నాయి కదా?

Practice the following aloud in English:

(a) Karim: ఈ దగ్గరలో ఎక్కడయినా Book shop ఉందా?
Kamesh: ఈ వీధి చివర ఓ మందుల షాపు ఉంది. దానిని ఆనుకునే ఓ book shop ఉంది. ఆ book shop లో ఏం పుస్తకాలు కొనాలనుకుంటున్నావు?
Karim: నాకు కొన్ని computer books కావాలి. అవి మా ఊళ్లో దొరకడంలేదు.
Kamesh: అయితే, నీకు కావాల్సిన బుక్స్ ఆ cinema hall వెనక ఉన్న book stall లో దొరుకుతాయి. దాని దగ్గరే ఇంకో book stall ఉంది. అక్కడ కూడా దొరుకుతాయి.
(b) Pranav: నిన్న నువ్వెక్కడున్నావు?
Pratap: మా friend తరుణ్ ఇంట్లో
Pranav: అతడి ఇల్లెక్కడ?
Pratap: మా ఇంటికి చాలా దగ్గర. వాళ్లింటికి మా ఇంటికి మధ్య మూడు buildings మాత్రమే ఉన్నాయి. వాళ్లింటి ముందో పెద్ద చెట్టు కూడా ఉంది.
Pranav: అతడింటి పక్కన ఓ bank ఉంది కదా?
Pratap: అవును.
(c) Sravanthi: నా పుస్తకం నిన్న ఆ table మీద ఉంది. ఇవాళ నీ bag లో ఉందేంటి?
Swarna: అవును. నేను తీసుకున్నా. అందులో కొంత సమాచారం నాకు కావాల్సి వచ్చింది.
Sravanthi: నీ bag ను table కింద పెట్టావెందుకు?
Swarna: Table మీద చోటులేదు కాబట్టి

Karim: I want some Computer books. They are not available in our town.
Kamesh: Then you get the books you want at the book stall behind the theatre. Near that there is another book stall too. You get there the books you want.
(b) Pranav: Where were you yesterday?
Pratap: At my friend Tarun's
Pranav: Where is his home?
Pratap: Very near mine. Only three buildings are there between mine and his. There is a big tree in front of it.
Pranav: Isn't there a bank beside his home?
Pratap: Yes.
(c) Sravanthi: My book was on the table yesterday. Why / How is it in your bag today?
Swarna: Yes, I took it. I wanted some information in it.
Sravanthi: Why did you keep your bag under the table?
Swarna: Because there was no room on the table.
 (English లో చోటు అనడానికి ఇటువంటి సందర్భంలో place/ space సరైన మాటకాదు. Room వాడాలి.
 Busలో ముప్పై మందికి మాత్రమే చోటుంది. There is room in the bus only for 30 passengers)
 ఇప్పటివరకు position ను తెలిపే preposition కొన్నింటిని తెలుసుకున్నాం. ఎక్కడ? అని ప్రశ్నవేస్తే ఇవ్వాలి సమాధానానికి ఈ prepositions వాడతారు. positions ను తెలిపే మరికొన్ని prepositions:
Sukumar: Why has the train stopped? (Train ఎందుకు ఆగింది)
Suman: There is flood water over the bridge (Bridge మీద వరద నీరు ఉంది) The whole area on either side of the track is under water. (Bridge కు రెండువైపుల ఉన్న ప్రదేశ మంతా మునిగిపోయింది= under water =నీళ్ల కింద)
Sukumar: Thank God, All the passengers in the train are safe (పోనీలే train లోని ప్రయాణికులంతా క్షేమంగా ఉన్నారు)
 Above, below, inside, outside, beyond - ఇవి కూడా positions తెలిపే prepositions. వీటిని మీ వాక్యాల్లో వాడి చూడండి.

ANSWERS:

(a) Karim: Is there a book shop anywhere near here?
Kamesh: At the end of the street there is a medical shop. Just by the

Ram: Hi Shyam and Prem, well met (కలుసుకోవడం శుభం). You are talking about the college day perhaps. (మీరు College Day ను గురించి మాట్లాడుతున్నట్లున్నారు? - well met = కలుసుకోవడం మంచిదయింది. conversation లో practise చేయండి)

Shyam: Yea, about the item we want to present. (అవును. ఆరోజు మేం ప్రదర్శించబోయే అంశం గురించి)

Ram: And what's that going to be? (ఏం ప్రదర్శించబోతున్నారు?)

Prem: We are yet to take a decision about it. (దాని గురించి ఇంకా నిర్ణయం తీసుకోవాల్సి ఉంది)

Ram: OK. O, that reminds me. There will be a talk on 'Decision Making' by Prof. Nischai tomorrow at 6 at college. Are you coming? (అ, నాకు గుర్తొచ్చింది. - reminds me = గుర్తొచ్చి మాట్లాడేటప్పుడు అంటుంటాంకదా - 'అన్నట్లు గుర్తొచ్చింది', అని - దానికీది English. మీ conversation లో వాడండి. రేపు ఆరింటికి 'నిర్ణయక్రమం' అంశం గురించి Prof. నిశ్చయ్ మాట్లాడబోతున్నారు college లో. మీరు వస్తున్నారా?)

Shyam and

Prem: Oh, sure. No missing it. Prof. Nischai is very good at giving such talks. We will certainly make it. (అదెలా miss అవుతాం. అటువంటి విషయమీద చాలా బాగా మాట్లాడతాడు)

Ram: Just as our Principal is good at picking such experts. (అలాంటి నిపుణులను ఎంపిక చేయడంలో మన Principal లాగ)

Shyam: That's true.

Prem: You are right.

పై సంభాషణలో prepositions— about, on, at గమనించారు కదా. మనలో చాలామందికి తెలుసు, about అంటే గురించి అని. About the book = ఆ పుస్తకాన్ని గురించి.

a) మేం నిన్న అతడి గురించి paper లో చదివాం
We read about him in the paper.

b) వాళ్లు వాళ్ల school days గురించి మాట్లాడుకున్నారు
They talked about their school days.

c) దాని గురించి నాకేం గుర్తులేదు
I do not remember any thing about it.

on: కొంచెం పెద్ద, ముఖ్య విషయాలను గురించి ఆసేబప్పుడు on వాడతాం.
He is going to talk on decision making నిర్ణయ ప్రక్రియ గురించి.

a) మన ప్రజాస్వామ్యాన్ని గురించి రాసిన వ్యాసం అది
It is essay on our democracy.

b) రైతుల ఆత్మహత్యల గురించి నివేదిక అది
It is a report on farmers suicides.

ప్రశ్న: Direct నుంచి Indirect speech లోకి మార్చేటప్పుడు Interrogative sentence లలో if లేదా whether వస్తుంది. కాని if ఎప్పుడు వాడాలి? whether ఎప్పుడు వాడాలి తెలియజేయగలరు. Synthesis of sentences (so-that/ neither nor, not only but also) ఉపయోగించే పద్ధతులు వివరించగలరు.

- ఎల్.దుర్గాప్రసాద్,
విజయవాడ

జవాబు: Direct నుంచి Indirect speech లోకి మార్చినప్పుడు, (Interrogative sentences లో) if అయినా, whether అయినా ఒకటే. Synthesis of sentences గురించి వివరిస్తాం.

at: 'at' ఉపయోగాలు ఇంతకు ముందు చాలా తెలుసుకున్నాంగదా. ఇప్పుడిది చూద్దాం.

Sekhar: How good are you at Telugu? (మీకు తెలుగు ఎంత బాగా వచ్చు?)

Sanjeev: Just give me some time. I will be as good at it as you are. (నాక్కాస్త time ఇవ్వు. నేను కూడా నీ అంత బాగా మాట్లాడతాను)

Sekhar: I am poor at Hindi (నాకు హింది రాదు)

Sanjeev: I am quick at picking up languages (భాషలు నాకు త్వరగా వస్తాయి)

మనం మొదటి సంభాషణలో చూశాంకదా.
a) He is good at giving such talks.

b) Our Principal is good at picking such experts.

good at – ఏదైనా ఒక విషయం బాగా తెలియడం.
Poor at Maths – Maths రాదు.

Quick at understanding

త్వరగా అర్థం చేసుకోగలగడం. ఇలాంటి చోట్లంతా ఆ గుణాలు, చర్యల తర్వాత 'at' వాడతాం.

a) అతడు పనులుచేసే విషయంలో జాప్యం చేస్తాడు
He is slow at doing things.

Sushma: Doesn't matter. (ఇదీ మీ conversations లో వాడుతుండండి) I am at leisure. (at leisure – ఖాళీ; pronunciation: లెజ. జ - measure లో లాగా, pleasure లో లాగా). What do you want?

Sumana: You are good at English, Please explain this lesson.

Sushma: I am good at English, but I am not so good at explaining.

the temple supervising some repairs. (వాడు గుడికి వెళ్ళాడు. ఈ రోజు శుక్రవారం కదా. ప్రతి శుక్రవారం వెళ్ళాడు. వాళ్ల Engineer friend కూడా అక్కడే ఉన్నాడు.)

Dad: Your mother needs some medicines. Perhaps the shop is open now. (అమ్మకు మందులు కావాలి. Shop తెరిచే ఉంటుందేమో?)

Amar: That shop is my friend's. He opens shop quite early. I think it is open

talking about..

SPOKEN ENGLISH ఆంగ్లభాషణ 54

- b)** అతడు Maths కు అసలు పనికిరాడు
He is hopeless at Maths.
- c)** అతడికి grammar రాదు
He is bad at grammar.
- d)** ఆమె పాటలో మా ఆందరిలో దిట్ట
She is the best of all of us at singing.

Now practise the following aloud in English:

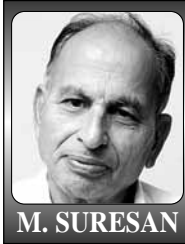
- Sushma:** Hi, Sumana, ఏంటిలా వచ్చావు?
- Sumana:** నువ్వెంత busy గా ఉన్నావు?
- Sushma:** ఫర్వాలేదు. ఖాళీగానే ఉన్నా. ఏం కావాలి చెప్పు?
- Sumana:** నీకు English బాగావచ్చు కదా. ఈ lesson కాస్త explain చేయి.
- Sushma:** నాకు English బాగానే వచ్చు కాని Explain చేయడంలో నేనంత గొప్పకాదు.
- Sumana:** అర్థం చేసుకోవడంలో నేను కాస్త slow. మా teacher చాలా fast గా చెప్పింది. మా classmates చాలామంది త్వరగా నేర్చుకోగలరు.
- Sushma:** OK. నేను ప్రయత్నిస్తా. చూద్దాం నేనెంత బాగా చేయగలనో.

- b) Pavan:** ఆ మూవీ గురించి నీకేం తెలుసు?
- Prakash:** ఏ movie గురించి నువ్వడగడం?
- Pavan:** నవరంగ్ లో ఇప్పుడు ఆడుతున్న movie గురించి
- Prakash:** అది రాజకీయాలలో అవినీతిని గురించి అనుకుంటా.
- Pavan:** ఆ ఇప్పుడు గుర్తొచ్చింది. నిన్న paper లో ఈ అంశాన్ని గురించి నేనో పెద్ద వ్యాసం చదివా. అందులో కొన్ని lines ఈ చిత్రాన్ని గురించి కూడా ఉన్నాయి.
- Prakash:** నేనూ చదివా ఆ వ్యాసం. దాని రచయిత ఇటువంటి విశ్లేషణలో చాలా తెలివిగల వాడు. (విశ్లేషణ - analysis)
- Pavan:** వ్యాసాల విషయానికొస్తే, ఆ పత్రిక centre page articles అన్నీ బాగానే ఉంటాయి. అయితే అన్నీ రాజకీయాలను గురించే ఉంటాయి.

Answers

- Sushma:** Hi Sumana, What brings you here? (ఇది conversational expression. ఇది మీ conversation లో వాడండి)
- Sumana:** How busy are you now?

Sumana: I am a little slow at understanding things. Our teacher is fast. Many of my classmates are quick at learning.

- Sushma:** OK I'll try. Let us see how good I am at it.
- b) Pavan:** What do you know about the movie?
- Prakash:** What movie are you talking about?
- Pavan:** The one showing at Navrang. (Showing – ఆడడం. The movie is now showing at the theatre. ఒక సినిమా ఆడడం 'run' అని కూడా అంటారు. The movie ran for a hundred days)
- Prakash:** I think it's (it is) a movie about corruption in politics.
- Pavan:** Yes, that reminds me. I read an article in the paper on the same topic yesterday. (పత్రికలలో, magazines లో వ్యాసాలను articles అంటారు) There were some lines in it about this movie.
- Prakash:** I read it too. The writer is very clever at this kind of analysis.
- Pavan:** Talking about articles, (విషయానికొస్తే - talking about/ coming to) all the centre page articles in the paper are good. The trouble is, all of them are on politics.
- Amar:** Dad, I am starting for college. When will you be there? (నేను college కి వెళ్తున్నా. మీరెప్పుడుంటారు అక్కడ?)
- Dad:** You mean, at the college? (నువ్వనడం, college లోనా?) You know, mother is going to hospital. I am taking her there; after coming back from the hospital I will see you at the college. (అమ్మ hospital కు వెళుతోంది కదా. నేను తీసుకెళుతున్నాను. Hospital నుంచి వచ్చిన తర్వాత college కువస్తాను.) Where is Arun? (అరుణ్ ఎక్కడ?)
- Amar:** He has gone to temple. You know today is friday. Every friday he goes to temple. His engineer friend is at

now. (ఆ shop మా friend ది. వాడు త్వరగానే తీస్తాడు. ఇప్పుడు తెరిచే ఉంటుందనుకుంటా)

పై సంభాషణలో మనం గమనించినది- ఒకే మాట ముందు, ఒక సందర్భంలో 'the' వాడడం, ఇంకో సందర్భంలో 'he' వాడకపోవడం. ఈ పరిస్థితి ముఖ్యంగా ప్రదేశాల ముందు వస్తుంది. కొన్ని ప్రదేశాలు ప్రత్యేకంగా కొన్ని ఉపయోగాలకే పరిమితంగా ఉంటాయి. School, college, institution లాంటివి విద్యాభ్యాసానికి, విద్యా బోధనకు (learning and teaching) పరిమితం, ప్రత్యేకం. అలాగే hospital, clinic, nursing home లాంటివి వైద్యం పొందడానికి, వైద్యం చేయడానికి ప్రత్యేకం. ఇక temples, churches, mosques (masjids) లాంటివి పూజలకూ, ఆరాధనకు, ప్రార్థనలకు ప్రత్యేక ప్రదేశాలు. ఈ ప్రదేశాల/ స్థలాల ప్రత్యేక ఉపయోగాలు ప్రస్తావిస్తున్నప్పుడు 'the' రాదు.

I	A	B
Students/ lecturers/ professors...	go to are at	school, college, university etc.

A కింద చెప్పిన వాళ్లందరూ B కింద చెప్పిన చోట్లకు వాటి ప్రత్యేక ఉపయోగం కోసం వెళ్తారు కాబట్టి, school, college, etc ముందు 'the' రాదు. మిగతా వాళ్లు, అంటే schools, colleges, etc ఉపయోగంతో సంబంధంలేనివాళ్లు, go to/ are at the school/ college etc.

A student goes to college/ their parents go to the college. (to meet the principal, pay the fees, etc)

II భక్తులు (devotees), పూజారులు ప్రార్థన స్థలాలకు వెళతారు. They go to temple/ to church/ to mosque, etc.

ఇండాకటి సంభాషణలో, the engineer is at the temple to supervise some repairs అన్నాం. (అక్కడ ఆయన పూజకోసం వెళ్ళడం లేదు కదా)

III Doctors, nurses, patients go to hospital. వీళ్లందరికీ hospital తో పని కాబట్టి, hospital ముందు 'the' రాదు. ఇండాకటి సంభాషణలో Amar's father, after returning from the hospital అన్నాడు కదా. అంటే ఆయన అక్కడికి patient గానో, doctor గానో వెళ్ళడంలేదు అని కదా.

A patient is at hospital. Their friends and relatives go to the hospital to see.

ఇలాగే business persons విషయంలో open shop, close shop, are at shop. ఇతరులైతే go to the shop, are at the shop.

Karun: What's your brother, Kesav? (మీ brother ఏం చేస్తుంటాడు కేశవ్?)

Keshav: He goes to college. (అంటే- అతడు college student అన్న మాట. దీనినే 'He goes to college' అని ఇంకో విధంగా చెప్పడం.)

Aravind: When are you starting for college?
(College కు ఎప్పుడు బయల్దేరు తున్నావు?)

Bhanu: Why, as usual at 9.
(ఎం? మామూలుగానే తొమ్మిదింటికి)

Aravind: But yesterday you left even at 8.
(కాని నిన్న నువ్వు ఎనిమిదింటికే బయల్దే రావు కదా. Even at 8= at 8 itself = ఎనిమిదింటికే)

Bhanu: No, I started at 8, but it was not for college. I went to Suman's and from there, we two set out for college at 8.45.
(ఎనిమిదింటికి బయల్దేరింది, college కి కాదు. సుమన్ ఇంటికి. అక్కడ్నుంచి కలిసి college కి బయల్దేరాం) set out= బయల్దేరడం- conversation లో వాడండి.

Aravind: Have you sent for Bharat yet?
(భరత్ కోసం/ భరత్ కు కబురు పెట్టావా?)

Praphul: Too many visitors for you
(నీకోసం వచ్చేవాళ్లు మరీ ఎక్కువ)

3) For బయల్దేరడం, వెళ్ళడం, తయారవడం (prepare), తయారుగా ఉండడం (ready) లాంటి వాటిని తెలిపే verbs పక్కన వస్తుంది. పై సంభాషణలో-

a) start for, leave for, set out for (అన్నిటికీ అర్థం బయల్దేరడం అనే)
Delhi కి బయల్దేరడం / వెళ్ళడం
leave for Delhi (setout for Delhi)

b) prepare for the match; be ready for the match; practise for the match

4) Famous, well known, known, (పేరుపొందిన/ ప్రసిద్ధిచెందిన, etc) తర్వాత కూడా 'for' వస్తుంది. Notorious for.

Practise the following:
Subha: (over phone) Hi Sobha, చాలా thanks
Sobha: ఎందుకు (for వాడండి)
Subha: నువ్వు మామిడి పండ్లు పంపినందుకు. ఎక్కడినుంచి అవి?

b) The names of things unique of their kind (Unique = ఏకైక - ఒక జాతికి చెందిన వస్తువు ఒకటే ఒకటయితే)

c) The names of rivers, seas, oceans, ranges of mountains, groups of islands, countries formed by groups of states. [Imp: No 'the' before the name of a single mountain/ single island]

d) Designations and offices (No 'the' before

b) తిన్నకొద్దీ లావెక్కుతాం = The more we eat, the fatter we become.

c) నడిచినకొద్దీ చురుగ్గా ఉంటావు = The more you walk, the more active you are.

d) ఎత్తు ఎక్కినకొద్దీ చలి ఎక్కువ = The higher you climb, the colder it is.

No.2: వ్యక్తుల పేర్ల ముందు, ఫలానా వస్తువు, ఫలానా చోట, పేర్ల (proper nouns) ముందు, the రాదు. అయితే ఇక్కడ The Amitab, The Sharook Khan ఎందుకన్నాం - వాళ్లలోని ముఖ్యమైన గుణాలు ఇంకొక రిలో ఉంటే, వాళ్లకు ఆ పేర్లన్నీ దాని ముందు 'the' పెడతాం.

What for?..

Bhanu : What for? (ఎందుకు? - సామాన్యంగా for what అని అనరు)

Aravind : Have you forgotten? We have got to practise for the match next week. (మరచిపోయావా? వచ్చేవారం Match కి practise చేసుకోవాలి కదా?)

Bhanu : He is in Chennai for his cousin's wedding. I'll (I will) call him today and tell him that we should prepare for the match.
(వాళ్ల cousin పెళ్ళికి చెన్నై వెళ్ళాడు. ఈవాళ్ల phone చేసి match కి ready అవాల్సి ఉందని చెప్తా)

Aravind: Tell him to start early. He is known for his game but notorious for his lack of time sense.
(త్వరగా రమ్మను. Game బాగా ఆడ తాడని పేరుంది. అలాగే Time sense = punctuality = సమయపాలన లేదని పేరుంది.)

Notorious=నోటోరియస్- టా నొక్కిపలకాలి = చెడు పస్తకు, చెడు గుణాలకు పేరు పొందడం. a notorious murderer= పేరు పొందిన హంతకుడు. Famous actor = ప్రసిద్ధ నటుడు)

పై సంభాషణలో for వాడకం చూడండి.

1) ఇంతకు ముందు చూశాం- ఒక వ్యవధి (period of time) ముందు for వస్తుంది- for 10 minutes (10 నిమిషాలుగా), for an hour (గంటగా), for 3 years (మూడేళ్లుగా) etc.

2) 'for' ముఖ్యంగా వాడడం- కోసం, ఉద్దేశించిన అనే అర్థాలతో.
పై సంభాషణలో

a) Send for Bharat = భరత్ కు / భరత్ కోసం
b) what for? = ఎందుకు / ఎందుకోసం
c) for the match = match కోసం/match కి (ఉద్దేశం)
d) for his cousin's marriage = cousin పెళ్ళికోసం/ పెళ్ళికి
e) మా నాన్న ఈ డ్రెస్ నాకు Delhi లో కొన్నారు = Dad bought this dress for me in Delhi. (నా కోసం/ నాకు ఉద్దేశించిన)
f) ఈ పుస్తకం రమేష్ కు = This book is for Ramesh.
g) **Praphul:** some one has come for you.
(నీ కోసం ఎవరో వచ్చారు.)

Prasanth: for me? at this hour?
(నాకోసమా? ఈ టైంలోనా?)

SPOKEN ENGLISH

ఆంధ్రభాషణ 55

Sobha: విజయవాడ నుంచి. విజయవాడ ప్రసిద్ధికదా రసాలూ, బంగినపల్లి రకాలకు (రకాలు - varieties)

Subha: అయితే హైదరాబాద్ కు ఎప్పుడు బయలుదేరుతున్నావు? (Start వాడండి.)

Sobha: హైదరాబాద్? ఎందుకు?

Subha: నాతో రెండ్రోజులుండడానికి.

Sobha: మానాన్న ఈ రాత్రి ముంబయి వెళ్తున్నారు. ఆయన తిరిగొచ్చినతర్వాతే హైదరాబాద్ సంగతి ఆలోచిస్తాను. (Leave వాడండి). అమ్మ ఒంటరిగా ఉంటుంది కదా.

Subha: నువ్వు గనక వస్తే కనీసం వారం రోజులు ఉండాలని నా కోరిక.

Sobha: OK.

Answer:
Shubha: (over phone) Hi Sobha, Thanks a lot.
Sobha: What for?
Shubha: For sending me mangoes. Where are they from?
Sobha: From Vijayawada. You know Vijayawada is famous for the two varieties. Rasaalu and Banginapalli.
Shubha: Then when are you starting for Hyderabad?
Sobha: Hyderabad, what for?
Subha: To spend a few days with me/ for spending a few days with me.
Sobha: Dad is leaving for Mumbai tonight. Only after he returns, do I think of Hyderabad.
Subha: If you come I want you to be here for a week.
Sobha: Ok.

◆ ◆ ◆ ◆ ◆
ఇప్పటివరకు కొన్ని lessons లో 'the' వాడకం గురించి నేర్చుకున్న విషయాలు సంగ్రహంగా:
We use 'the' before

a) The names of great and holy books (The Ramayanam, etc.)

designations and offices if you mention thereafter the name of the person)

e) before a countable singular, to talk of the whole class

f) the superlative degree of the adjective,

g) the comparative degree, when it is not followed by 'then'.

ఇప్పుడు చూడండి.

Manohar: Good morning Mahesh, why are you up so early? (ఎంటంత త్వరగా నిద్ర లేచావు? Up ఇక్కడ నిద్రలేపడం. చూడండి ఎంత simpleగా ఉందో. Conversation లో వాడండి).

Mahesh: I get up (am up) by this time every day. I go for a morning walk (నేనెప్పుడు ఈ timeకే లేచి నడుస్తాను).

Manohar: Walking is good. The longer you walk the stronger you are. (ఎంత దూరం నడిస్తే అంత బలం)

Mahesh: That's true. But my classmate Sudheer walks 6 kms every morning. And really he is the Amitab of our College. (మా classmate Sudheer రోజూ 6 Kms నడుస్తాడు. అతడు మా College అమితాబ్)

Manohar: Why so? (ఎందుకని?)

Mahesh: He is as tall as Amitab (అమితాబ్ అంత పొడుగు)

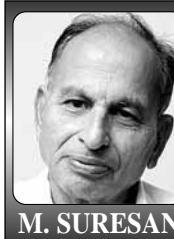
Manohar: And who is the Sharook Khan of your class?
(మీ class Sharook Khan ఎవరు?)

Mahesh: I haven't (have not) thought of it (దాని గురించి నేనాలోచించలేదు)

ఈ సంభాషణలో కొన్నిచోట్ల 'The' వాడం కదా!
The longer you walk, The stronger you are.
The Amitab of the College; The Sharook Khan.

No. 1: ఎంత చేస్తే అంత మంచిది. ఇలాంటి తెలుగు వాక్యాలను English లో చెప్పేప్పుడు Comparatives వాడతాం. వాటి ముందు 'the' తప్పక రావాలి.

a) ఆ సినిమా నీకు చూసిన కొద్దీ చూడాలనిపిస్తుంది.
The more you see it, the more you wish to see it.

1) ఈయన 21వ శతాబ్దపు గాంధీ -
He is the Gandhi of the 20th C.
(అంటే గాంధీగారి గుణాల్లో ఈయనకు చాలా ఉన్నాయి. గాంధీని తలపించజేస్తాడు అని)

2) He is the Bhima of class - వాడు ఆ class భీముడు.

Now Practise the Following:

a) **Krishna:** Hi Kumar ఇప్పటివరకుఎక్కడున్నావు?
Kumar: భారత్ కు Hollywood లాంటిచోట.
Krishna: అంటే Mumbai లోనా?
Kumar: అవును. అక్కడ ఉన్నకొద్దీ ఇంకా ఉండాలనిపించింది. ఎంత బాగుందో Mumbai.
Krishna: ప్రకృతి సౌందర్యం (Beauty of Nature) కావాలంటే కాశ్మీర్. అది భారత్ కు Switzerland లాంటిది. అక్కడ Dal సరస్సులో Boat trip చాలా బాగుంటుంది. అక్కడ కూడా ఎంతసేపున్నా ఇంకా ఉండాలనిపిస్తుంది.

b) **Prabhat:** Hi Prakash, ఏంటి అలా దిగులుగా ఉన్నావు?
Prakash: మా మామయ్య వచ్చాడు. మా familyలో ఆయన శకుని లాంటివాడు.
Prabhat: ఏం అంత దుర్మార్గుడా?
Prakash: అలాంటి వాళ్లను గురించి ఎంత తక్కువ మాట్లాడితే అంత మంచిది.

ANSWERS:

a) **krishna:** Hi Kumar, Where have you been?
Kumar: I was in the Hollywood of india
Krishna: You mean Mumbai?
Kumar: Yes, the more I stayed there, the more/ the longer I wanted to stay. How beautiful Mumbai is.
Krishna: If you talk of the beauty of nature, nothing to beat Kashmir (Kashmir ను కొట్టింది లేదు. Nothing to beat Kashmir). That is the Switzerland of India. The boat trip in the Dal lake is very pleasant. There too the more you stay, the more you want to stay.

b) **Prabhat:** Hi Prakash, you look sad
Prakash: My Uncle has come he is the Sakuni of our Family
Prabhat: Is he so bad?
Prakash: The less we talk about such people, the better for us.

Charan: Hi Chandra, how are you?
Chandra: Fine Thanks, how are you?
Charan: Same here. Thanks. Congrats.
 (Congrats = Congratulations కంగ్రాట్స్
 ట్యూలెంట్స్ - లెయ్ నొక్కి పలకండి =
 అభినందనలు)
Chandra: What on? (ఎందుకు?)
Charan: On your fine performance in the
 play yesterday.
 (నువ్వు నిన్న నాటకంలో చాలా బాగా చేసి
 నందుకు - నటించినందుకు)
Performance - పఫామన్స్ - ఫా నొక్కి
 పలుకుతాం = ఏ వస్తేనా, ముఖ్యంగా
 కొంచెం ముఖ్యమైన విషయాన్ని చేయడం
**Performance in a play/ movie/
 game/ as a leader** = నాటకంలో/ సిని
 మాలో/ నాయకుడిగా ఒకరి perform-
 ance వారి నిర్వహణ/ పనితీరు. play=
 ప్లేయ్ = ఆడడం మామూలుగా; నాటకం
 అనే అర్థం కూడా ఉంది.

Chandra: Thank you.
Charan: Every one was commenting on
 your action only. They were all
 praise for you
Chandra: Oh, that's (that was nothing).
 Thanks any way. How's your
 practice of cricket going? Hope
 you will be on the college team for
 the finals. (అంతేలేదులే. కాని
 thanks. నీ cricket practice ఎలా
 ఉంది? College finals team లో
 నువ్వుంటావని ఆశిస్తున్నా)

Charan: Not so bad. Every thing depends
 on my game in the first two
 matches.
Chandra: And what are you going to do dur-
 ing the vacation?
 (సెలవుల్లో ఏం చేయబోతున్నావు?)
Charan: (I am going to) spend some time
 on bowling practice. (I) need to
 improve my bowling. (కొంత bowl-
 ing practice చేయాలి. నా bowling
 మెరుగుపరచుకోవాల్సిన అవసరం ఉంది)

Chandra: Ok, then. Good luck, bye.
 (సరే, నీ అధ్యయనం బాగుండాలని కోరిక,
 వస్తామరి)

Charan: Bye
 పై సంభాషణలో preposition- 'on' వాడకం
 గమనించండి.
1) చరణ్ Congratulations చెప్పినప్పుడు,
 చంద్ర: What on?
 చరణ్: On your fine performance.
2) commenting on
3) on the college team
4) depends on
5) spend time on
 ఇవి preposition 'on' వాడే కొన్ని సందర్భాలు.
1) Congratulations (Congrats అని కూడా
 అంటారు) తర్వాత ఎప్పుడూ On.

- a) నీవు మంచి మార్కులు తెచ్చుకున్నందుకు అభినందనలు = congratulations/ congrats on your good marks.
 Congratulations = ఎవరైనా ఏదైనా సాధించినప్పుడు చెప్పేది. దానికి బదులుగా thanks చెప్తాం.
  - b) నువ్వు ఎన్నికైనందుకు Congrats
 Congrats on your election.
  - c) చాలా బాగా నటించినందుకు congrats
 Congrats on your excellent action/ performance.
  - d) Congress చాలా బాగా గెలిచినందుకు con-
 grats. Congrats to congress on its excel-
 lent performance in the elections.
 (Performance వాడకం గమనించండి)
- 2) Comment on:** Comment అంటే వ్యాఖ్యలు చేయడం/అభిప్రాయాలు వెలిబుచ్చడం. Comment తర్వాత కూడా 'on'.
- a) ఎప్పుడూ ఇతరులను గురించి ఏదో ఒకటి అంటుంటాడు= He always on comments on others.
 make comments/ pass comments అని కూడా వాడతాం వ్యాఖ్యలు చేయడం అనే అర్థంతో.

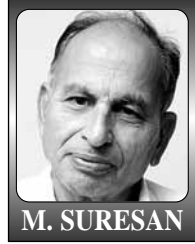
- a) వాడు ప్రతిదానికీ వాళ్ల అక్క మీద ఆధారపడతాడు
 He depends on his sister for every thing.
- b) పంటలు వర్షాన్ని బట్టి ఉంటాయి
 Crops depend on rains.
- c) అన్నీ డబ్బునుబట్టి కదా?
 Everything depends on money.
- d) విజయం శ్రమను బట్టి ఉంటుంది
 Success depends on hard work.

Mohan: మామూలుగా ఆడవాళ్లు బట్టల మీద ఎక్కువ డబ్బు, ఇంకా ఎక్కువ time వృధా చేస్తుంటారు. అంతకంటే ఎక్కువ time అలంకరణలో.
Girija and Sailaja: నువ్వు మా మీద comments చేస్తున్నట్లు.
b) Lakshman: ఎప్పుడు బయల్దేరుదాం?
Madhu: అంతా నీ మీద ఆధారపడి ఉంది. నువ్వెప్పుడు ready అయితే అప్పుడే.

on the campus..

SPOKEN ENGLISH అంగ్లభాషణ 56

- b) అతనెప్పుడూ ఇతరులను గురించి వ్యాఖ్యానించడు
 He never comments/ makes comments/ passes comments on others.
- c) ఇతరుల performance గురించి వ్యాఖ్యలు చేయడం సులభమే. కాని అదే మనం ఆ పని ఎంత వరకు చేస్తాం అనేది ప్రశ్న.
 It's (It is) easy to comment/ pass comments/ make comments on others' performance but how well we do a thing is the question.
- 3) On the team. team లో. ఇంతకుముందు తెలుసుకున్నాం. తెలుగులో 'లో' (in అర్థంతో) వాడే చాలాచోట్ల English లో on వస్తుంది. జాబితాలో = on the list; హాజర్ పట్టిలో = on the rolls, ఆవరణలో = on the premises; విద్యాలయ ఆవరణలో = on the campus, etc.
- a) నిన్ను team లో చేర్చుకోం
 We do not take you on the team.
- b) జాబితాలో అతడి పేరు మొదటిది
 His name is first on the list.
- c) నా ఆవరణలో నేనిలాంటివి సమ్మతించను
 I do not allow such things on my premises.
- d) అది College ఆవరణలో జరగలేదు
 It did not happen on the campus.
- 4) Depend on = ఇది చాలా common. చాలా మందికి తెలుసు depend = ఆధారపడడం. తెలుగులో కూడా ఒకదాని/ ఒకరిమీద ఆధారపడడం అంటారు కదా. English లోనూ అంతే. Depend తర్వాత ఎప్పుడూ 'on'.

- 5) Spend on: ఇది చాలా ముఖ్యం.
 Spend = ఖర్చుపెట్టడం. గడపడం (రోజులూ, సమయం అయితే)
 a) వాడా ఇంటిమీద చాలా ఖర్చు పెట్టాడు
 He has spent a lot (of money) on the house.
 b) నేను రోజూ రెండుగంటలు వ్యాయామం చేస్తాను
 I spend two hours (every day) on exercise.
 c) పోయినవారం అంతా practice లోనే గడిపాడు
 He spent the whole of last week on practice.
 d) అనిల్ ఎప్పుడూ బట్టలకు ఎక్కువ ఖర్చు పెడతాడు
 Anil spends a lot (of money) on clothes.
 Spend తర్వాత on లాగానే, waste తర్వాత కూడా on.
 e) TV చూస్తూ time వృధా చేస్తాడు
 He wastes time on the TV/watching the TV.
 f) చాలాసేపు friends తో time వృధా చేస్తాడు
 He wastes time/ a lot of time on friends.
- Now practise the following in English:**
a) Girija: నువ్వు ఆ dress ఎంత పెట్టి కొన్నావ్?
 (Spend వాడండి)
Sailaja: 2500 రూపాయలు. అదంత చేస్తుంది కదా?
Girija: కనీసం 400 రూపాయలు దాని మీద వృధా అనుకుంటా. నేనయితే 2000 రూపాయల కంటే పెట్టను.
Sailaja: కనీసం రెండు గంటలు పట్టింది selection కు. (spend, I తో వాడండి)

Lakshman: కొంత late అయినా ఫర్వాలేదులే. మన పేర్లు జాబితాలో చివర కదా ఉన్నాయి. మన పేర్లు పిలిచేటప్పటికీ మనం చేరుకుంటాం.
Madhu: మనం కాక ఇంకా టీంలో చేరడానికి ఎవరోస్తున్నారా?
Lakshman: నీ ఎంపిక కచ్చితం. దానికి congrats. మరి నా సంగతికా తెలీదు.
Lakshmi: ఈ selections ఎక్కడ జరగనున్నాయి?
Lakshman: మా College campus లోనే.
Answers:
a) Girija: How much did you spend on the dress?
Sailaja: I spent Rs. 2500/- on it. Isn't (is not) it worth so much?
 (worth = విలువ; is worth = విలువ ఉండడం తెలుగులో అంత విలువ చేయడం / చేయక పోవడం = Worth/ not worth. The movie is not worth half the price of the ticket = ఆ సినిమా ticket కు పెట్టిన డబ్బులో సగమంత కూడా చేయదు. Waste.
Girija: I think you wasted at least Rs. 400. I won't (will not) spend more than Rs. 2000/- on it.
Sailaja: I spent at least two hours on that selection.
Mohan: Generally women waste a lot (of money), a lot more of time, on dresses, and still more on make up (still = ఇంకా).
Girija and Sailaja: Just as you are commenting on us.
b) Lakshman: When shall we start?
Madhu: (Everything) depends on you, whenever you are ready.
Lakshman: Doesn't matter if we are late.
 Doesn't (does not) matter = ఫర్వాలేదు.
 Conversationలో practise చేయండి.
 Our names are the last on the list. We shall be able to reach by the time our turn comes.
Madhu: Who else (ఇంకెవరు) is coming to be on the team?
Lakshman: Your selection is definite (కచ్చితం). Congrats on that. I don't know about my position (position = పరిస్థితి/ సంగతి)
Lakshmi: Where are the selections?
Lakshman: On our college campus.

ప్రశ్న: Home, House, Residence - ఈ మూడు పదాల అర్థాల్లో భేదాలేమిటి? వీటిని ఎప్పుడెప్పుడు ఎలా ఉపయోగించాలో వివరించగలరు.
 - చలవాది సుబ్రహ్మణ్యం, మచిలీపట్నం
జవాబు: I. Home- మనం, మన కుటుంబసభ్యులతో నివసించే ఇల్లు home. ఎవరైనా వారి తల్లిదండ్రులతో, అన్నదమ్ములతో, అక్కచెల్లెళ్లతో ఉండేది-home. సామాన్యంగా home ముందు చాలా సందర్భాల్లో my, your, his, her, etc. వాడనక్కరలేదు.
 I am going home
 ఇంటికెళ్తున్నాను. (to my home అనం)
 He went home an hour ago
 గంట క్రితం ఇంటికెళ్లాడు. (His home అనక్కరలేదు)

Home, house - ఏమిటి తేడా?
 ఎవరి ఇంటిని గురించి మాట్లాడుతున్నామో వాళ్ల ఇల్లు home.
 Home అంటే స్వస్థలం అనే అర్థం కూడా ఉంది.
 My home is Nellore. మా స్వస్థలం నెల్లూరు.
 He left his books at home
 వాడు వాడి books ను (వాడి) ఇంట్లో వదిలేశాడు.
 3) Home = దేశం. His home is England.
 4) Home = దేశీయ. Minister for home affairs. (దేశీయ- అంతర్గత వ్యవహారాల మంత్రి)
 5) at home and abroad = స్వదేశంలో, విదేశాల్లో.
 6) Old age Home, Home for the blind- ఇలాంటి చోట్ల 'ఆశ్రయం'.
 II. House = ఏ ఇంటినైనా house అంటారు.
 He bought a house last year
 గత సంవత్సరం ఇల్లు కొన్నాడు.

She has two houses in Hyderabad, and one in Vijayawada = ఆమెకు హైదరాబాద్ లో రెండేళ్లు, విజయవాడలో ఒక ఇల్లు ఉన్నాయి. But She lives in Guntur. Her home there is very close to the station = ఆమె ఉండేది మాత్రం Gunturలో. ఆమె ఇల్లు (నివాసం) గుంటూరులో. House ను, business house, The House of Tatas- లాంటి సందర్భాల్లో వ్యాపార నిలయం అనే అర్థంతో వాడతారు.
 III. Residence: ఇది కొంచెం formal. Phone numbers, address లు మన ఇంటిని చెప్పేటప్పుడు వాడతారు. Residence phone no; Residential address (office phone no; office address కు భిన్నంగా). ఇక్కడకూడా home phone no./ address అనవచ్చు.
 కొంచెం హాడాగల వ్యక్తుల నివాసాలనే Residence అనడం సబబు- The Prime Minister's residence, The governor's residence, etc.

Sheriff: Peter, Who are you waiting for?
ఎవరి కోసం చూస్తున్నావు?

Peter: For sagar. I've (I have) asked him for some information and a few books.
సాగర్ కోసం. వాణ్ని నేను ఏదో సమాచారం, కొన్ని పుస్తకాలు అడిగాను.

Sheriff: You have waited for an hour now. He hasn't even phoned you.
నువ్వు అతని కోసం గంటగా చూస్తున్నావు కదా. నీకు Phone కూడా చేయలేదు మరి.

Peter: I am sure he will come. Any way, let's hope for the best. I need the books badly.
వాడు వస్తాడనే నా నమ్మకం. ఏదేమైనా మంచి ఆశిద్దాం. నాకా పుస్తకాలు చాలా అవసరం.
(need badly = చాలా అవసరం)

Sheriff: How long more are you going to wait? It's already time for dinner.
ఇంకెంతసేపు చూస్తావు? ఇప్పటికే భోజన సమయం అయింది కదా?

His parents are waiting for their daughter's marriage. Once that is over, they will marry him off.
d) నాకు ఆకలిస్తోంది. ఇంకెంతసేపో భోజనానికి wait చేయలేను.
I'm (I am) very hungry. I am not able to wait for the meal any more.
Wait for = await. అయితే await కొంచెం గ్రాంథికం. conversation లో wait for మెరుగు.

2) Ask for: ఎవరినైనా ఏదైనా అడగడం
a) వాణ్ని సహాయం అడిగాను. వాడు చేయలేదు.
I asked (him) for his help. But he did not help me.
b) అతణ్ని ఆమె కొన్ని పుస్తకాలు అడిగింది
She asked him for some books.

a) I am looking for a good book on Spoken English
Spoken English మీద మంచి పుస్తకం కోసం చూస్తున్నాను. వెదుకుతున్నాను.
b) What are you looking for?
దేనికోసం చూస్తున్నావ్/ వెదుకుతున్నావ్?
c) అతడికోసం ఇక్కడ చూడడం నిరుపయోగం. ఇది అతడు College కు వెళ్ళే time
No use looking for him here. It's the time for his college.

Samrat: రచయిత ఎవరు?
(రచయిత = author/ writer)
Sarat: అతడు కూడా ఓ సైనికుడే. అతడి పేరు John stall.
Samrat: నిజంగా అంత గొప్ప పుస్తకమా?
Sarat: నీకది చదివినకొద్దీ చదవాలనిపిస్తుంది.
దాన్ని చదవడం ఓ అరుదైన అనుభవం (అరుదైన = rare)
b) **Chakri:** నీ దగ్గర pen ఉందా?
Charan: ఉంది. నీకు కావాలా?
Chakri: నా pen refill అయిపోయింది.
Assignment complete చేయలేదు నేను.
Charan: Assignment?
Chakri: అవును. Physics లో ఓ chapter మీద.
Charan: నాక్కూడా pen అవసరం. ఇక్కడ ఏ shop లో వైనా refill తెచ్చుకోవచ్చు/ దొరుకుతుంది.

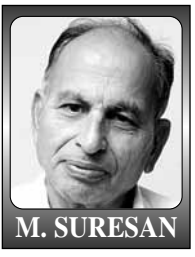
Chakri: ఆ సలహాకు thanks.
Answers:
a) **Sarat:** Have you read the book on the table?
Samrat: What's the book on?
Sarat: It's (It is) on an important event/ episode in World War II. This is one of the best books on the subject.
Samrat: Who is the Writer?
Sarat: He was also a soldier. Name, John stall.
Samrat: Is it such a great book?
Sarat: The more you read it, the more you feel like reading it. Reading it is a rare experience.
b) **Chakri:** Have you a pen?
Charan: I have. Do you want it?
Chakri: My refill is/ has gone dry (has run out of ink - is dry/ has gone dry - దాన్లో ink అయిపోయింది = run out of ink). I have not (haven't) completed my assignment.
Charan: Assignment?
Chakri: Yes. It's on a chapter in Physics.
Charan: I need the pen too. You get a refill in any of the shops here. (Refills are available in any of the shops here.)
Chakri: Thank you for the advice.

Have you a pen?

Peter: I told him to be here for dinner. So I'm sure he will come in a few minutes. Ah, look, here he comes. Hi, Sagar, why the delay?
భోజనానికి రమ్మన్నాను వాడిని. కాబట్టి కాస్త పటిలో వచ్చేస్తాడనే నమ్మకం నాకుంది. అదిగో మాటల్లోనే వచ్చేశాడు. ఏంటి సాగర్, ఎందుకాలస్యం?

Sagar: Looking for an auto took all my time.
ఆటో కోసం చూస్తున్నందువల్ల ఆలస్యమైంది.
పై సంభాషణలో preposition 'for' వాడకం గమనించండి. 1) Waiting for 2) asked for 3) hope for 4) time for 5) look for. ఇదివరలో for కు ఉన్న అర్థాలూ, ఉపయోగాలూ కొన్ని చూశాం.
English ఎక్కువ వాడకం ఉన్న prepositions లో for ఒకటి. అందుకని దాని ఉపయోగాలు సరిగా తెలుసుకుని conversation లో వాడితే మన conversation effective గా ఉంటుంది.
1. **Wait for:** ఒకరి కోసం, ఒక వస్తువు, సంఘటన కోసం వేచి చూడడం.
Wait for me, please
కాస్త నాకోసం చూడవా?
a) Train కోసం చూస్తున్నాం
We are waiting for the train
b) Exams అయిపోయే వరకు చూద్దాం
Let's wait for the exams to be over
(Let's wait till the exams are over)
c) వాడి తల్లిదండ్రులు వాళ్ళమ్మాయి పెళ్లి కోసం కామ కొని ఉన్నారు. అయిపోతే వాడికి చేసేస్తారు.

అయితే ప్రశ్నలు అడగడం అనే అర్థంతో, ఒక పని చేయమనే అర్థంతో ask తర్వాత for రాదు.
ఉదా: I asked him a few questions
కొన్ని ప్రశ్నలు అడిగాను.
She asked her friend to wait
కాసేపు ఉండమని అడిగింది.
They asked me why I was there
నేనక్కడ ఎందుకున్నానని వాళ్లు నన్నడిగారు.
పై సందర్భాల్లో ask తర్వాత for రాదు.
3) **hope for:** దేనినైనా ఆశించడం. hope తర్వాత for అవసరం.
a) మంచి జరుగుతుందనే ఆశిద్దాం. let's (let us) hope for the best.
b) They hope for an early appointment.
త్వరలో ఓ ఉద్యోగం వస్తుందని ఆశిస్తున్నారు.
అయితే hope తర్వాత 'that' తో begin అయ్యే మాటలు వస్తే for రాదు.
c) He hopes that he will get the job
4) **time for:** దేనినైనా time వచ్చేసింది/అయింది అనడానికి time for అంటారు. ఇది చాలా Common.
a) It's time for dinner (Dinner time అయింది)
b) Time has come for us to leave
మనం బయల్దేరాల్సిన time అయింది
అలాగే time for breakfast, for dinner, etc.
5) **Look for:** వెదకడం

Practise the following:
Suman: ఎవరికోసం చూస్తున్నావు?
Suresh: College bus కోసం.
Suman: నేను విష్ణు కోసం చూస్తున్నాను. అతడు నన్నుకొంత డబ్బు అడిగాడు.
Suresh: వాడిక్కడ ఉండాల్సిన time అయింది. వస్తాడేమో రెండు మూడు నిమిషాలకు.
Suman: వాళ్ల నాన్న రెండు మూడు రోజుల్లో పంపే డబ్బు కోసం చూస్తున్నాడు. (Wait వాడండి)
Suresh: వాడేదో job కు apply చేసినట్లున్నాడు. Next week orders వస్తాయని ఆశిస్తున్నాడు.
Answer:
Suman: Who are you waiting for?
Suresh: For the college bus.
Suman: I am waiting for Vishnu. He has asked me for some money.
Suresh: (It is) time for him to be here. Perhaps he will be here in a few minutes.
Suman: He is waiting for the money his dad will send him in two or three days.
Suresh: He has applied for a job. He hopes for the orders next week.
2) ఈ కిందివి a/ an, the కి సంబంధించినవి. Practise చేయండి.
a) **Sarat:** ఆ table మీద ఉన్న పుస్తకం చదివావా?
Samrat: దేనికి సంబంధించిన పుస్తకం అది?
Sarat: రెండో ప్రపంచ యుద్ధంలోని ఓ ముఖ్యమైన సంఘటన గురించి. ఆ అంశం మీద పుస్తకాలలో ఇది best.

ప్రశ్న: Below, beneath ల సరియైన అర్థాలను తెలిపి, వాటిని వాడే సందర్భాలను; అలాగే Famous, Popular ల సరియైన అర్థాలను తెలిపి, వాటిని వాడే సందర్భాలను వివరించండి.
- కె.వంశీకృష్ణ, వరకాల, వరంగల్ జిల్లా
జవాబు: Below, beneath ల తేడా త్వరలో వివరిస్తాం.
Famous అంటే ప్రసిద్ధికెక్కిన, ప్రఖ్యాతి చెందిన. అంటే ప్రజానీకంలో చాలామందికి తెలిసిన, చాలామంది విని ఉన్న అని.
Abdul Kalam is a famous scientist = ఆయన ప్రసిద్ధి చెందిన శాస్త్రవేత్త - చాలామందికి, శాస్త్రంతో సంబంధంలేని వాళ్లకు కూడా ఆయన గురించి తెలుసు- ఆయన గురించి విని ఉన్నారు అని.

Famous.. Popular.. అంటే?
popular అంటే ప్రజాభిమానం కల అని. famous అన్న పుస్తకం తెలిసి, విని ఉండటానికి ప్రాధాన్యం తక్కువ. 'popular' లో ఒక రంగంలో రాణించినవారిని ఆ వర్గానికి సంబంధించిన ప్రజలు అభిమానించడం, ఇష్టపడడం. ప్రసిద్ధికెక్కిన వాళ్ల/ వాటి పట్ల మనకు ఇష్టానికంటే, మెప్పు, గౌరవం ఎక్కువ. Popular అయిన వ్యక్తులను మనం ఇష్టపడతాం, వాళ్లను గురించి ఇతర రంగాల వాళ్లకు తెలియకపోవచ్చు.
A famous movie star - ప్రసిద్ధికెక్కిన సినిమాతార- సినిమాలను గురించి అంతగా తెలియని/ interest లేని వాళ్లకు అతడి/ ఆమె గురించి తెలుసు.

A popular movie star- ప్రజాభిమానం పొందిన తార- సినిమాలను గురించి తెలిసినవాళ్లూ, సినిమాలు బాగా చూసే వాళ్లు ఇష్టపడే తారలు.
ఓ cinema star, famous, popular రెండూ కావచ్చు పరభాషా చిత్రాల గొప్ప actor లను గురించి మనకు తెలిస్తే వాళ్లు famous. మన భాషా చిత్రాల గొప్పతారలు, మనం అభిమానించేవాళ్లు popular stars.
A famous song - అందరూ మెచ్చుకొనే పాట.
A popular song- అందరూ అభిమానించే, అంటే కొద్దిగా 'mass' song అని.
Tendulkar is a famous cricketer- ఇక్కడ popular అనం కదా.

Anil: Hi, Trishal, where were you last evening?
(నిన్న సాయంత్రం ఎక్కడున్నావు?)

Trishal: Most of the time at home.
(నిన్న ఎక్కువసేపు ఇంట్లోనే ఉన్నా)

Why, what's the matter?
(ఏంటి విషయం?)

Anil: But Sunil told me he had seen you going somewhere
(అయితే నువ్వెక్కడికో వెళ్తుండడం చూశానని Sunil చెప్పాడు)

Trishal: He seen me on my way to the station to receive my uncle. But by the time I reached the station the train had left. My uncle too had waited for me for 10 minutes. Seeing that I had not come, he started for home on his own.
(నేను మా uncle కోసం station కు వెళ్తున్నప్పుడు చూశాడు. అయితే నేను station కు వెళ్ళేసరికే train వచ్చి వెళ్ళిపోయింది. మా uncle కూడా నా కోసం 10 నిమిషాలు చూసి ఇంటికి బయల్దేరాడు)

But why did you want to see me?
(అయితే నువ్వు నన్నెందుకు కలవాలనుకున్నావు?)

Anil: I wanted that book on computers from you.
(నీ దగ్గర నుంచి ఆ computer book తీసుకోవాలనుకున్నా)

Trishal: I am sorry, I don't have it. I had kept it for only two days till the day before when I returned it to the library.
(నా దగ్గర లేదీప్పుడు, రెండ్రోజులు ఉంచుకుని మొన్ననే library లో ఇచ్చేశా.)

పై సంభాషణలోని verbs: had seen, had left, had waited, had come, had kept ఇవన్నీ కూడా had + past participle form లో ఉన్నాయి కదా. ఇంతవరకు ఈ form of verb ను మనం ఈ lessons లో చూడలేదు. ఈ verb form: had + past participle. దీన్నే past perfect tense అంటారు. దీని ఉపయోగం చూద్దాం:

a) Sunil told me he had seen you. ఇక్కడ two past actions (గతంలో జరిగిన రెండు పనులు- ఒకటి Sunil నిన్ను చూడడం, ఆ విషయం నాతో చెప్పడం) ఉన్నాయి. ఆందులో ఒకటి ముందు, ఇంకోటి తర్వాతకదా. Sunil, Trishal ను చూడడం ముందు, ఆ విషయం Anil తో చెప్పడం తర్వాత కదా. ఇక్కడ ముందు జరిగిన పని Sunil, Trishal ను చూడడం, had seen – had + past participle form లో ఉండడం గమనించాలి మనం. అంటే రెండు past actions లో ఒకటి ముందు, ఇంకోటి తర్వాత జరిగితే, ముందు జరిగిన past action ఎప్పుడూ had + past participle form లో ఉంటుంది.

ఇంకా చూడండి:

b) By the time I reached the station, the train had left. నేను station చేరేసరికి, train వెళ్ళిపోయింది. Train వెళ్ళిపోవడం ముందూ, నేను station చేరడం తర్వాత, కాబట్టి the train had left.

c) My uncle too had waited for me for ten minutes - నా కోసం 10 నిమిషాలు చూసి, తర్వాత ఇంటికి బయల్దేరాడు, had waited - had + pp

d) Seeing that I had not come - నేను రాలేదని చూసి, he started for home. నేను రాకపోవడం, earlier past action, కాబట్టి had come - had + past participle.

e) I had kept it for two days... when I returned it to the library. ఇక్కడ కూడా had kept – had + past participle (pp) ముందర జరిగిన past action ను తెలియజేస్తోంది కదా. ఇక్కడ మనం తెలుసుకున్న ముఖ్య విషయం: had + past participle always expresses the earlier of two past actions.

ఈ కింది రెండూ పోల్చండి:

a) The Moghuls had ruled India before the British ruled it (British వారికంటే ముందు మొగలులు భారత్ ను పాలించారు. had ruled, ruled).

b) India had been under Moghul rule before it was under British rule (British పాలనలో ఉండే ముందు, Moghul పాలనలో ఉండేది). ఇంతవరకూ, ఈ lesson లో మనం తెలుసుకున్న

Lakshmi: ఇంకా కొన్ని ఉన్నాయి. మనం వెళ్ళి చూద్దాం పద.

b) Pratap: Hi Pramod, నువ్వు bike కొన్నావని Prasanth చెప్పాడు నాతో, మొన్నను కుంటా.

Pramod: ఇంకా కొనలేదు. కొనాలని అనుకుంటున్నా.

Pratap: మీ cousin bike కొంటున్నావా?

Pramod: లేదు. నిన్ననే తెలిసింది, వాడది అమ్మేశాడని.

He had been an actor

SPOKEN ENGLISH ఆంగ్లభాషణ 58

a) వాడు pass అయ్యాడని నాతో చెప్పాడు.
He told me that he had passed. (pass అవడం ముందూ, చెప్పడం తర్వాత కదా. కాబట్టి ముందరి past action, had + passed (had + pp))

b) ఆమె పెళ్ళికి ముందు teacher గా పనిచేసింది.
She had worked as teacher before she got married.
had + pp కి సంబంధించిన 'be' form had been. మనకు తెలుసుకదా, 'be' form ఎప్పుడూ ఉండడాన్ని తెలుపుతుంది.

ఈ కింది రెండూ పోల్చండి:

a) NTR had acted in movies before he entered politics (politics లో ప్రవేశించే ముందు, సినిమాల్లో నటించాడు. నటించడం - ఇది action (చర్య). ముందు జరిగిన past action కాబట్టి, had acted - had + past participle)

b) NTR had been an actor before he was a CM (CM గా ఉండే ముందు, actor గా ఉన్నాడు).
ఇక్కడ verbs – had been, was. ఈ రెండూ కూడా 'be' forms డా. అందుకనే, he was a CM - (ఒకప్పుడు) CM గా ఉండేవారు (ఇప్పుడు లేరు). అంతకుముందు actor - కాబట్టి had been an actor.

verbs: had been (be form - గతంలో ఉన్న రెండు విషయాలలో ముందర ఉన్న విషయాన్ని చెప్పండి), had + pp (action - గతంలో జరిగిన రెండు పనుల్లో మొదటి పనిని తెలిపే దుకు వాడతాం)

a) వ్యాపారం ప్రారంభించేముందు ఆయన teacher గా ఉండేవాడు = He had been a teacher before he started business.

b) Lawyer గా practice ప్రారంభించే ముందు rail-ways లో పనిచేశారు = He had worked/ He had been (ఉన్నారు) in the railways before he started practising as a lawyer.

c) వాళ్ళ sisters పెళ్ళి అయ్యేంతవరకు unmarried గానే ఉన్నాడు = He had been unmarried until his sisters got married.

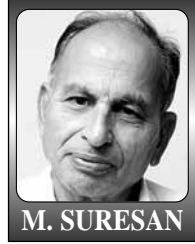
Now practise the following in English.

a) Lakshmi: Hi Ajitha ఎప్పుడు తిరిగొచ్చావు? మీ ఇంటికి నేను నిన్న phone చేస్తే మీ అమ్మ నువ్వింకా రాలేదని చెప్పింది.

Ajitha: అవును. నువ్వు phone చేసిన అరగంట తర్వాత నేను ఇంటికి చేరాను. ఏంటి విషయం?

Lakshmi: లీల ముంబై నుంచి కొన్ని చీరలు తెచ్చానని చెప్పింది నిన్న. మనం వెళ్ళి చూద్దామా?

Ajitha: ఇప్పటికే చాలా ఇచ్చేశానని మొన్ననే చెప్పింది నాతో.

Pratap: ఎవరికి?

Pramod: వాడి పాత bike ను కొత్త bike తో exchange చేసుకున్నానని చెప్పాడు.

Answers:

a) Lakshmi: Hi Ajitha, when did you return?
When I phoned yesterday your mother told me you had not returned yet.

Ajitha: That's right. I arrived half an hour after you had phone. What's the matter?

Lakshmi: Leela told me yesterday she had brought some sarees from Mumbai. How about seeing them?

Ajitha: She told me the day before she had given away most of them.

Lakshmi: Still some more are there. Let's go and see.

b) Pratap: Prasanth told me that you had bought a bike. I think, the day before (yesterday).

Pramod: Not yet. I think of buying one.

Pratap: (Are you) buying your cousin's bike?

Pramod: No. Only yesterday I came to know he had sold it off.

Pratap: Who to?

Pramod: He told me he had exchanged his old bike for a new one.

ప్రశ్న: 1) Would you come please?
Could you come please?
ఈ రెండింటికి తేడా ఏమిటి? would - past tense of will కదా. ఇక్కడ would, could ఎందుకు ఉపయోగించారు?

2) Sell this vehicle off (Active Voice),
What does she want (Active Voice). వీటిని Passive Voice లో ఏ విధంగా రాయాలో వివరించగలరు.

3) The function went off well అంటే అర్థం తెలియజేస్తూ, went off లాంటి వాటికి అర్థాలు ఎక్కడ, ఎలాంటి పుస్తకాల్లో ఉంటాయో తెలియజేయగలరు.

- అంతటి పెంచలయ్యి,
రాజంపేట.

జవాబు:

1) would, should, could గురించి త్వరలో తెలుసుకుంటారు. could you come please? అనేది, 'would you come please' కన్నా ఎక్కువ మర్యాద సూచించే request. అయితే would you come,

please? అనేది more formal (ఎక్కువ లాంఛనప్రాయం, could కంటే). అంటే మనకంతగా పరిచయం లేని, మనం గౌరవించే వ్యక్తులను చేసే request.

2) sell this vehicle off. దీనికి passive voice – Let this vehicle be sold off.
What does she want కు passive – what is wanted by her. కొన్ని సందర్భాల్లోనే తప్ప ఇటువంటి sentences active లో ఉంటేనే natural గా ఉంటుంది.

3) went off well - అంటే బాగా జరిగింది అని. ఇటువంటి phrases కు అర్థం oxford/ longman's లాంటి మంచి dictionaries లో, 'go' కింద చూడండి.

ప్రశ్న: English Newspapers లో Headlines అన్నీ simple present tense లో రాస్తారెందుకని? అవన్నీ జరిగిపోయిన విషయాలు కదా!

2) Could కి would కి difference ఏమిటి? వాటిని ఏయే సందర్భాల్లో use చేయవచ్చు?

- పి.గణేశ్, కాకినాడ.

జవాబు:

1) చాలా మంచి question. English కు ఉన్న ప్రత్యేక లక్షణం, historic present. అంటే గతంలో జరిగినవాటికి కూడా present tense (simple) వాడడం. ఇది newspaper headlines లో ఎక్కువ.
Prime Minister Inaugurates the conference.
ఇక్కడ Inaugurates అంటే చేస్తున్నారనీ కాదూ, చేయబోతున్నారనీ కాదు. చేసేశారని. ఇది English లో తప్పకాదు.
Here was I already late to the station. Just then my brother comes with the news that I have forgotten my ticket. ఇక్కడ comes తప్పకాదు. effect కోసం వాడతారు.

2) could, would గురించి సవివరంగా తెలుసుకుంటారు.

Sivaram: Hi Unni, what's new?
(పలకరింపు మాట ఇది. Practice it in your conversation)

Unni: Have you seen Kiran of late?
కిరణ్ ను ఈ మధ్య ఏమన్నా చూశావా?
(of late = lately = ఈ మధ్య)

Sivaram: No, yesterday I did go to Kiran's. But by the time I reached there, he had gone out. I missed him by minutes.
లేదు. నిన్ను వాళ్ళింటికే వెళ్ళాను. కానీ నేను వెళ్ళేటప్పటికే అతడు బయటికి వెళ్ళిపోయాడు. అతడిని కొన్ని నిమిషాల తేడాతో miss అయ్యాను.

Unni: Why did you want to see him?
ఎందుకొక్కొక్క వాళ్ళింటికీ?

Sivaram: He had promised to lend me the CDs of some latest movies. So I went to him to get them.
నాక్కొన్ని సినిమాల CDs ఇస్తానన్నాడు. అవి తెచ్చుకుందామని వెళ్ళాను.

Unni: Let's go now and get them now. ఇప్పుడెళ్ళి తెచ్చుకుందామా వాటిని?

c) His mother told me that some one had stolen them.
దొంగిలించడం ముందు, చెప్పడం తర్వాత- కాబట్టి had stolen (had + pp)

d) She was sure that they had gone for good.
అవి పోవడమేగానీ ఇంక దొరకడమంటూ ఉండడని ఆమె నమ్ముతూ ఉంది. పోవడం ముందు, కాబట్టి had gone (had + pp)
had + pp విషయంలో గమనించాల్సిన ముఖ్యమైన విషయాలు రెండున్నాయి.

SPOKEN ENGLISH
ఆంగ్లభాషణ 59

- a) had + pp వాడే అవకాశం, అవసరం - గతంలో రెండు పనులు జరిగి, వాటిల్లో ఒకటి ముందు, ఇంకోటి తర్వాత జరిగినప్పుడు మాత్రమే.
- b) గతంలో జరిగిన ఒకే పనిని ప్రస్తావించేటప్పుడు had + pp అవసరం ఉండదు.

Gopal: ఎవ్వరూ లేరు. అంతకుముందే అందరూ వెళ్ళిపోయారు.

Krishna: అక్కడ watchman లేడా?

Gopal: అతడే చెప్పాడు Principal మధ్యాహ్నం classes అన్నీ cancel చేశారనీ, అందుకనే అందరూ వెళ్ళిపోయారనీ.

Krishna: సువ్యవస్థ TC (Transfer certificate) కి apply చేసిందెప్పుడు?

Gopal: Apply చేయమని సువ్యవస్థ చెప్పడానికి ముందే చేశాను.

Krishna: అంటే సువ్యవస్థ last saturday నే apply చేశావన్నమాట.

Krishna: That means you applied for it last Saturday

b) Sarat: Who are the police searching for?
(Police వాళ్లు (Plural). ఒక Police = a Police man. Plural గా Policemen/ Police persons కూడా వాడొచ్చు.)

Karim: For the chitfund company director

Sarat: What happened?

Karim: He had collected money from all and disappeared/ left town

Sarat: When did people know he had disappeared?

Karim: Just Yesterday. He had run the company for two years when he ran away. He had collected by then Rs. 2 crore.

Sarat: When do people learn? A number of chitfund companies had closed shops even before this (happened).

They had gone for..

Sivaram: No chance. His mom told me yesterday that some one had stolen the suit case with the CDs in it. It was to the police that he had gone when I went there. He wanted to report it to the police.
ఆ అవకాశం లేదు. ఆ CDs ఉన్న suit case ఎవరో దొంగిలించారని నిన్ను వాళ్ళమ్మ నాతో చెప్పింది. నేన్నున్న అక్కడికి వెళ్ళినప్పుడు వాడు వెళ్ళింది police report ఇవ్వడానికే.

Unni: Does he hope to get them back?
అవి దొరుకుతాయనీ ఆశ ఇంకా ఉందా అతడికి?

Sivaram: I don't know. His mother was however sure that they had gone for good.
ఏమో మరి. వాళ్ళమ్మ మాత్రం ఇంక దొరకడనే నమ్ముతూ ఉంది.
(For good = permanently = పూర్తిగా/ శాశ్వతంగా. Practise it in your conversation)

Unni: Really unfortunate.
నిజంగా దురదృష్టకరం.

పై సంభాషణలో ఉపయోగించిన verbs sets చూడండి: a) reached- had gone out; b) had promised- went; c) told- had stolen; d) had gone, went; d) was- had gone.

పై verbs ప్రతి జంటలో కిందటి lessonలో మనం చూసిన had + participle form లో ఉన్న verbs ఉన్నాయి కదా. a) had gone out, b) had promised, c) had stolen, d) had gone.

మనం కిందటిసారి చూశాం కదా- had + past participle (PP) form లో ఉన్న verb ఎప్పుడూ, the earlier of two past actions (గతంలో జరిగిన రెండు పనుల్లో ముందు జరిగిన దాన్ని) చెప్తుంది. ఇప్పుడు పై సంభాషణలో మరికొన్ని ఉదాహరణలు:

a) By the time I reached his place he had gone out.
నేను అక్కడికి చేరేసరికి అతడు వెళ్ళిపోయాడు.

b) He had promised the CDs and I went there to get them.
CDలు ఇస్తాననడం ముందు, నేను వెళ్ళడం తర్వాత- కాబట్టి had promised.

Anil: I saw the movie, 'Nenodda Neeku?' on the TV last night. (నిన్న రాత్రి TVలో, 'నేనొద్దా నీకు?' సినిమా చూశా)

Krishna: I have seen it too. What a bore!
(నేనూ చూశానే. ఎంత విసుగ్గా!)
I saw it last Saturday, I think.

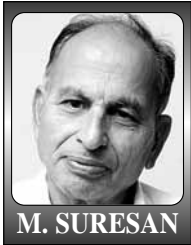
Anil ఆ సినిమా చూశాడు నిన్నరాత్రి - ఇది past action, time known - అందుకని saw (past doing word)

Krishna కూడా ఆ సినిమా చూశానన్నాడు - ఇది past action, time not known - అందుకని ఇక్కడ have + pp. మళ్ళీ last Saturday అని time చెప్పాడు కాబట్టి saw. చూడండి- ఈ independent, single past actions కు వేటిని కూడా, had+pp లో చెప్పడం లేదు. ఖైం తెలిసిన past actions - past doing word; time చెప్పని past action have+ pp/ has + pp.

అయితే సంబంధాన్ని బట్టి రెండు related past actions, రెండు విడి sentences లో చెప్పే అప్పుడు had + pp వాడవచ్చు.
I went there at 4 PM. He had already gone.
నేనక్కడికి సాయంత్రం నాలుగు గంటలకు వెళ్ళాను. అప్పటికే అతడు వెళ్ళిపోయాడు.

Practise the following aloud in English:

a) **Krishna:** నిన్న సువ్యవస్థానికి వెళ్ళేటప్పటికే ఎవరైనా ఉన్నారా?

M. SURESAN

b) Sarat: ఎవరికోసం వెదుకుతున్నారు police వాళ్ళు?

Karim: Chit Company director కోసం.

Sarat: ఏం జరిగింది?

Karim: అందరి దగ్గర డబ్బు తీసుకొని పారిపోయాడు (పారిపోయాడు= disappeared/ left town)

Sarat: అతడు పారిపోయాడని ఎప్పుడు తెలిసింది?

Karim: నిన్ననే. పారిపోయేటప్పటికి company రెండేళ్లు నడిపాడు. అప్పటికే రెండు కోట్ల రూపాయలు collect చేశాడు.
(Collect= వసూలు)

Sarat: ఎప్పుడు గుణపాతం నేర్చుకుంటారు జనం? దీనికి ముందు చాలా Chit Fund Companies మూతపడ్డాయి కదా.

ANSWERS:

a) **Krishna:** Was there any one/ Was any one there when you went there?

Gopal: None. People (Every one) had left the place.

Krishna: Wasn't (was not) the watchman there?

Gopal: He told me that the principal had cancelled all afternoon classes. That was why all of them had gone away.

Krishna: When did you apply for the TC?

Gopal: I had applied for it before you told me to.

Practise the following also:

Prasad: ఇప్పుడా బండి ఎక్కడుంది?
(బండి= Vehicle)

Kumar: కిరణ్ దాన్ని ఇంటికి తీసుకొచ్చాడు.

Prasad: Mechanic దాన్ని ఎప్పుడు పూర్తిగా repair చేశాడు?

Kumar: నిన్ను repairs పూర్తి చేశాడు. ఇప్పుడు మంచి condition లోనే ఉంది.

Prasad: ఎవరు వాడుతున్నారు దాన్నిప్పుడు?

Kumar: కిరణ్ వాళ్ళన్న. అతడికి మొన్ననే salesman గా ఉద్యోగం వచ్చింది.

Prasad: ఆయన అంతకుముందు ఏం చేసేవాడు?

Kumar: Student. అతడికి job వచ్చే time కు చదువు పూర్తవలేదు.

Answer:

Prasad: Where is the vehicle (now)?

Kumar: Kiran has taken it home.

Prasad: When did the mechanic complete the repairs?

Kumar: Yesterday. It is now in good condition.

Prasad: Who is using it now?

Kumar: Kiran's elder brother. He got the job of a salesman just the day before (yesterday).

Prasad: What was he before that?

Kumar: He was a student. But he had not completed his studies when he got the job.

ప్రశ్న: "General" - దీని pronunciation జనరల్ కదా! సాధారణంగా "G" తరువాత "e" అనే అక్షరం వస్తే దానిని "జె" గానే పలకాలంటారు. మరి "Ge" pronunciation ను అలాగాక "గెట్" అంటారు ఎందుకు?
- పి. సుధాకర్, చిన్నమల్లారెడ్డి, హైదరాబాద్

జవాబు:
'g' తర్వాత 'e' వస్తే 'జె'గా పలకాలని rule ఏమీ లేదు. English Pronunciation లో ఎప్పుడూ పాటించగల rules చాలా తక్కువ. G తర్వాత e వస్తే 'జె' గా పలకాలా, 'గ' గా పలకాలా అనేది, ఆ మాట ఏ భాషనుంచి Englishలోకి వచ్చిందనే దాన్ని బట్టి ఉంటుంది.

Dictionaryలో ఇచ్చిన Phonetic symbols ను బట్టి, TV English News Caste ను చూసి, విని తెలుసుకోవలసింది.

ప్రశ్న: 1) "Would" ను Present లో, Past లో Future లోనూ వాడతారట కదా. ఈ మూడు కాలాలకు సంబంధించి usage ను పూర్తిగా తెలుపగలరు.

2) ఆప్యాయత, అనురాగం, అనుబంధం- ఈ మూడు పదాలను ఇంగ్లీష్ లో ఏమంటారు? "రాణించటం" అనే పదానికి సరియైన ఇంగ్లీష్ పదం ఏది?
- కె.సుబ్రహ్మణ్యం, మునగాలపాడు

జవాబు:
1) Would ఉపయోగం త్వరలోనే తెలుసుకుంటారు.
2) ఆప్యాయత - Warmth/ affection; అనురాగం- affection; అనుబంధం- attachment.

రాణించటం - make a mark / distinguish (oneself).

ప్రశ్న: 1) She goes to her friend's on sundays
2) She goes her friends on sundays.
ఈ రెండింటిలో ఏది సరైనది?
ప్రశ్నల సందర్భాల్లో When, Why, What, How లను ఉపయోగించడమెలా?
- మనోజ్, మాచర్ల

జవాబు:
ఈ రెండు వాక్యాల్లో 1) Correct; 2) Wrong.
Englishలో రెండరకాల Questions: i) 'Wh' words (What, When, Where, etc..)తో మొదలయ్యే ప్రశ్నలూ, ii) అవి లేని ప్రశ్నలూ. 'Wh' తో మొదలయ్యే ప్రశ్నల్లో 'Wh' word ముందు రావాలి.

Pavan: How long can we be here?
మనం ఎంతసేపిక్కడ ఉండగలం?

Ravi: Why? There's no hurry. We can be here as long as we like. What's the matter?
ఏం? మనం ఎంతసేపు కావాలనుకుంటే అంతసేపు ఉండగలం. ఏంటి విషయం?

Pavan: Then let's listen to this man. He is saying some thing in Tamil. Can you understand what he says?
అయితే ఇతను చెప్తున్నది విందాం. తమిళంలో ఏదో చెప్తున్నాడు. అతను చెప్పేది నువ్వు అర్థం చేసుకోగలవా?

Ravi: I can, but only a little. He says he is a palmist. He can read our palms and tell us of our future.
ఏదో కొంత (అర్థం చేసుకోగలను). అతను Palmist - హస్తసాముద్రకం - చేయి చూసి

Mohan: He says you will soon be a minister
Ravi: I, A minister!! It's sheer nonsense. How can I be a Minister
నేను మంత్రినా!! అంతకంటే అర్థం లేని విషయం ఇంకోటి ఉండదు.

పై సంభాషణలో look at the expressions- can be, can understand, can read, can't (Cannot) speak, cannot follow, can translate etc. ఇవన్నీ కూడా can తో కూడిన verbs కదా. ఇవి two forms (రెండు రూపాలలో) ఉన్నాయి కదా?

1) can be- ఇది be form - ఉండడాన్ని తెలుపుతుంది.
2) can understand, can read, can speak, etc. ఇవన్నీ can + 1st Regular Doing Word (1st RDW) form.

ఇవి పనులను (Actions) సూచిస్తాయి.

1. Can: ఇది సామర్థ్యాన్ని (ability) తెలిపే verb. ప్రస్తుతం (present)లో కానీ, భవిష్యత్ (Future)లో కానీ ఉండగలగడం, చేయగలగడం అని చెప్పేందుకు can వాడతాం.

a) He can be here in ten minutes.
అతను 10 నిమిషాల్లో ఇక్కడ ఉండగలడు.
(can be - be form కదా - ఉండగలగడం తెలుపుతుంది)

SPOKEN ENGLISH
అంగ్లభాషణ 60

e) ఆమె ఇక్కడికివచ్చుదు రాలేదు
She can't (cannot) come here now.

f) ఇంత చిన్న విషయం అర్థం చేసుకోలేవా?
Can't you (can you not) understand this simple thing?

Practise the following in English:
Prabha: నేను CM ను కాగలిగితే... (become వాడండి)
Prasanthi: ఆగాను. నువ్వు CM ఎలా అవగలవు?
Prabha: నేను అవలేననా నీ సమ్మతం?

Prabha: Come, Prasanthi, how can you be so harsh/ unkind to me?
Prasanthi: How can you talk so much nonsense?
ఈ కింది day to day situations లో వాడే vocabulary/ expressions practise చేయండి. (Prn: Pronunciation)

1. get up - నిద్రలేవడం
(wake up అనొచ్చు - కానీ అది కాస్త పాండిత్యం)

2. have/ take a bath - స్నానం చేయడం.
(bathe - స్నానం చేయడం, సముద్ర స్నానం - ఈ మాట ఉన్నప్పటికీ దీనివరూ ఇప్పుడు వాడడం లేదు. పాతబడిన వాడుక - సముద్రస్నానం - a swim in the sea)

3. have/ take breakfast (Prn: బ్రెక్ ఫస్ట్) - పొద్దుటి ఫలాహారం.

4. boil: (prn: బాయిల్) మరిగించడం/మరగడం

5. fry: వేయించడం, చేపుడు కూర

6. bake: (prn: బేయిక్) నూనెలాంటివి లేకుండా నిప్పుల మీద కాల్చడం. Bread అలాగే చేస్తారు కాబట్టి Bread చేసే చోటు: Bakery (బేయికరీ) Snacks/ refreshments/ eats - మనం మామూలుగా అనే టిఫిన్ కు correct English మాటలు. టిఫిన్ English మాట కాదు.

7. pastime: కాలక్షేపానికి వినోదం.

8. lunch: పగటి/ మధ్యాహ్నం భోజనం.

9. Dinner: (మనకు) రాత్రి భోజనం. (prn: డిన్- 'డి' ని నొక్కిపలుకుతాం.) ఒక రోజులో మనం చేసే ముఖ్యమైన భోజనం. మన దేశ సందర్భంలో Dinner రాత్రి భోజనమే అవుతుంది. చలిదేశాల్లో మధ్యాహ్నం భోజనం కావచ్చు.

10. Supper: (prn: సప్- స నొక్కి పలుకుతాం) - రోజులో చివరి భోజనం - ప్రతిరోజూ ఉండాలని లేదు. అంత ముఖ్యం కాదు.

◆breakfast, lunch, dinner, supper - మనం రోజూ చేసేవైతే వీటి ముందు, A/ An, The రావు.

I can speak..

జోస్యం చెప్పేవాడు. మన హస్తరేఖలు చూసి మన భవిష్యత్ చెప్పగలనంటున్నాడు.
(Read the palm - రేఖలు చూడటం- హస్తరేఖలు)

Pavan: But how can we understand him? He can't (can not) speak Telugu and we can't follow his Tamil.
అతడి మాటలు ఎలా అర్థం చేసుకునేది? అత డేమా తెలుగులో మాట్లాడలేడు. మనం అతని Tamil అర్థం చేసుకోలేం. ఎలాగా?

Ravi: Ah, here comes Mohan. He can speak Tamil.
Mohan వస్తున్నాడు. అతడు Tamil మాట్లాడగలడు.

Mohan: What's going on? (ఏం జరుగుతోంది?)

Ravi: Here's a Tamil Palmist. Can you translate his tamil for us?
ఇతను Tamil palmist. ఈయన Tamil లో చెప్పేది మాకు తెలుగులో చెప్పగలవా?

Mohan: That's OK. Go on then.
(The Palmist studies Ravi's palm and says some thing in Tamil - అతను Tamilలో ఏదో చెప్తాడు)

b) నీకెంతసేపు కావాలంటే అంతసేపు నేనిక్కడ ఉండగలను
I can be here as long as you like/ want.

c) వాడిక్కడ గంటకంటే ఉండలేదు
He cannot be (can't be) here for more than an hour.

d) భారతీయ పౌరుడెవరయినా President గా ఉండగలడు
Any Indian citizen can be the president. (ఉండేందుకు అర్హుడు)

e) నీ జన్మలో నువ్వు CMగా ఉండలేవు
You cannot (can't) be a CM for your life
ఇవన్నీ కూడా (can be) be forms- ఉండగలగడాన్ని తెలియజేస్తాయి.

2. can + 1st RDW - action.

a) నేను హిందీ బాగా మాట్లాడగలను
I can speak Hindi well.

b) అతను Tendulkar లా ఆడగలడా?
Can he play like Tendulkar?

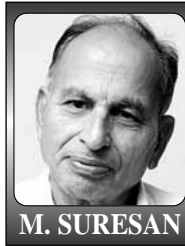
c) మీరే subjects బోధించగలరు?
What subjects can you teach?

d) మీరెంత బాగా English మాట్లాడగలరు?
How well can you speak English?

Prasanthi: నువ్వు CM కాగలవా, లేదో కానీ, nonsense మాత్రం చాలా మాట్లాడగలవు.
Prabha: నువ్వు నా విషయంలో అంత కఠినంగా ఎలా ఉండగలవే? (harsh/ unkind - కఠినమైన)

Prasanthi: అయితే నువ్వంత nonsense ఎలా మాట్లాడగలవే?

Answer:
Prabha: If I can become the C.M..
Prasanthi: Wait. How can you become the CM?
Prabha: Are you sure (that) I can't (cannot) be the CM?
Prasanthi: I don't (do not) know if you can become the CM or not; but you can certainly talk a lot of nonsense.

ప్రశ్న: Infinitive తో, modal verbs తో కొన్ని రకాల వాక్యాలు తికమక పెడుతున్నాయి. ఈ వాక్యాలలో తేడాలు వివరించగలరు.

1) a) They have to have gone there
b) They should have gone there

2) a) They have to have been there
b) They should have been there

3) a) The book was to have been sent to Madras
b) The book should be sent to Madras

4) a) You have to have your car painted green
b) You should have painted your car green

5) a) She was to have taken that bus
b) She must/ should have taken that bus.

- ఎస్.రాజశేఖర్, కర్నూలు

జవాబు:

1 a) They have to have gone there
వాళ్ళక్కడికి వెళ్ళి ఉండాలి, వెళ్ళాలో లేదో తెలియదు.
b) They should have gone there
వాళ్ళక్కడికి వెళ్ళాలి, కానీ వెళ్ళలేదు.

Sentence 1) a అంత మంచి construction కాదు. have to have gone లాంటి expressions, usage లో చాలా అరుదు. దాని బదులు They had to go there అంటే simple గా అదే అర్థంతో సరిపోతుంది.

2 a) దీనికి 1a) సమాధానమే సరిపోతుంది. ఇక్కడ కూడా ఈ sentence బదులు They had to be there, అంటే simpler గా direct గా ఉంటుంది. ఈ sentence అర్థం వాళ్ళక్కడ ఉండాలి (గతంలో). (కానీ ఉన్నారో లేదో తెలియదు). దీన్ని ఈ sentence clear గా చెప్పదు.
b) దీనిర్థం: వాళ్ళక్కడ ఉండాలి, కానీ లేరు.

3 a) Book, Madras కు పంపించాల్సిందే.
(కానీ పంపించారో లేదో తెలియదు)
ఇది clear గా తెలియదు ఈ sentence లో.
b) లో should been sent బదులు, should have been sent అయితేనే correct. అప్పుడు అర్థం. పుస్తకం పంపబడాలిదే కానీ పంపబడలేదు.

4 a) మీ car ను green గా paint చేయించి ఉండాలి.
(అలా చేయించారో లేదో, ఈ sentence clear గా తెలపదు)
b) మీ car ను green గా paint చేసి ఉండాలి.
(అలా చేయలేదు, మీరు. ఇంకో colour తో paint చేశారు)

5 a) ఆమె ఆ bus ఎక్కి ఉండాలి.
(ఎక్కిందో లేదో, ఈ sentence వల్ల clear గా తెలియదు)
b) She must have taken that bus.
ఆమె కచ్చితంగా ఆ bus నే ఎక్కి ఉంటుంది.
(సందేహం లేదు, ఎక్కింది)
She should have taken that bus.
ఆమె ఆ bus ఎక్కి ఉండింది, కానీ ఎక్కలేదు.
(ఇంకేదో bus ఎక్కింది).

ప్రశ్న: ఇంగ్లీష్ లో commands, orders తెలపడానికి (లేదా) Conditions విధించడానికి Should లేదా must లను వాడతాం కదా. కానీ నేనొక text book లో చూస్తే be forms అయిన is, are లను వాడారు. ఎందుకలా?

1) ఒక ఆదాయం వ్యవసాయ ఆదాయం. అది భూమి నుంచి ఉండాలి - అనే షరతులను text book లో To be an agricultural income... The revenue is derived from land అని షరతుగా పేర్కొన్నారు. అలాకాక The revenue should be derived.. అని వాడొచ్చు కదా.

2) అలాగే ఒక ట్రస్టు ఆదాయం పన్ను నుంచి మినహాయింపు పొందాలంటే అది ఇన్ కంట్రాక్టు కమిషనర్ చే నమోదై ఉండాలి అనే షరతును; ఒక text book లో The trust should be registered with the commissioner of I.T అని వాడగా, మరొక text లో The trust is registered with commissioner of I.T as per the provision of 12A అని ఉంది. మరి ఇక్కడ is registered కి should be registered కి మధ్య గల తేడా ఏంటి? రెండింటిలో ఏ వాక్యం ఎటువంటి అర్థాన్ని ఇస్తుంది? లేదా రెండు వాక్యాలు ఒకటేనా?

- షేక్ అహ్మద్ ఖాన్, ముంబై

జవాబు:

1) 'The revenue should be derived' అంటేనే correct, మీరంటున్నట్లు.

2) ఇది కూడా, The trust should be registered అంటేనే correct. మీరు అర్థం చేసుకున్నట్లుగా, is derived, is registered అంటే మామూలుగా జరిగింది ఇదే అని. అలా కాకుండా ఒక rule గా చెప్పాలంటే should be derived, should be registered అనేవే correct.

Mahesh: Hi Ramesh, you can sing, can't you?
రమేశ్, నువ్వు పాడగలవు కదా?

Ramesh: Of course I can. Why, what's the matter?
అవును. ఎందుకడుగుతున్నావు?

Mahesh: You can participate in the singing competition at college next week.
వచ్చేవారం పాటల పోటీలో పాల్గొనవచ్చు.

Ramesh: Oh, no. I can sing but not in a competition.
అంత లేదు. ఏదో పాడగలను కానీ పోటీలో మాత్రం కాదు.

Mahesh: O come Ramesh. Tell yourself you can, and you will.
రమేశ్, నా మాట విను. నువ్వు పాడగలవని నీకు నువ్వే చెప్పుకో, పాడేయగలవు.

Ramesh: I am not so sure. (అంత సమ్మతం నాకు లేదు)

Mahesh: You can try at least, Keep telling yourself you can, and you will be able to do it.
నేను పాడగలను, పాడగలను, అని చెప్పుకుంటూ (అనుకుంటూ) ఉండు. నువ్వు పాడగలుగుతావు.
(keep telling - చెప్తూఉండడం - continue telling. keep doing something / continue to do some thing - ఒక పని చేస్తూ ఉండటం)

Kishore: ఏంటి problem?
Kumar: మా cousins ఈ weekend ఇక్కడ ఉంటారు.
Kishore: వాళ్లను కూడా మనతో రమ్మను.
Kumar: వాళ్లు రాలేరు. వాళ్లిక్కడికి ఓ interview కోసం వస్తున్నారు. వాళ్లకావేళ interview ఉంది.
Kishore: నువ్వు లేకుండా నేనా picnic enjoy చేయలేను. నువ్వెలాగైనా రావడానికి ప్రయత్నించు.
Kumar: మా cousins ఇక్కడున్నప్పుడు ఎలా రాగలను? చూద్దాం. వాళ్లు రేపో, ఎల్లుండో phone చేస్తారు. correctగా ఎప్పుడోస్తారో? దాన్నిబట్టి నీకు చెప్పాను.
Kishore: నువ్వు నన్ను నిరాశపరచవనే (disappoint) అనుకుంటున్నాను. నువ్వు అనుకుంటే తప్పక రాగలవు. మనసుంటే మార్గం ఉంటుంది కదా.
Kumar: పోనీ picnic postpone చేసుకోలేవా? Picnic miss అవడం నాకసలు ఇష్టం లేదు.

SPOKEN ENGLISH
అంగ్లభాషణ 61

Ramesh: Ok, I'll try. ప్రయత్నిస్తాను.
పై సంభాషణలో canతో ఉన్న verbsను గమనించారు కదా. మనం కిందటి lessonలో తెలుసుకున్న అర్థంతోనే ఇక్కడ can ను వాడం. అంటే 'గల' అనే అర్థంతో - సామర్థ్యం (ability) తెలియపరచేందుకు can వాడం. ఈ response (reply) చూడండి. Ramesh: Of course, I can. conversation లో can you do something? అనే question కు చేయగలను అనే సమాధానం ఇవ్వడానికి I can do it, అని పూర్తిగా అనకుండా, I can అంటే సరిపోతుంది. చేయలేకపోతే I can't (cannot) అంటారు. పూర్తి sentence అనం.

Bhaskar: I can play cricket very well. In fact I can play better than some of the players in the Indian team.
Bhavan: Oh, can you? (అలాగా?)
Bhaskar: You think I can't (cannot)?
Bhavan: (Do) You mean the selectors don't know your greatness?
అంటే selectors కు నీ గొప్పతనం తెలియదంటావా?
Bhaskar: They can't. Moreover, I can, but I don't play.
వాళ్లరం చేసేకోలేదు. నేను ఆడగలను, కాని ఆడను.
చూశారు కదా? Spoken English లో can, can't (can not) తో ఒకరి ability (సామర్థ్యం) గురించి ఎంతసేపయినా సంభాషణ జరపవచ్చు.

Now, Practise the following aloud in English.

a) Kumar: Hi Kishore, ఏంటి విశేషాలు?
Kishore: ఈ వారాంతం picnic కు వస్తావా? ఈ weekend ఓ పదిమందిమి వెళ్తున్నాం.
Kumar: ఈ వారాంతమా? రాలేనేమో.

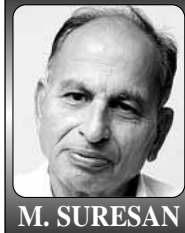
Answers:
a) Kumar: Hi Kishore, What news?
Kishore: How about coming for a picnic / joining a picnic this weekend? will you come for/ will you join a picnic this weekend? Ten of us are going.
Kumar: This weekend? I'm (I am) afraid I can't (cannot) come.
Kishore: What's (What is) the problem?
Kumar: My cousins will be here this weekend.
Kishore: Ask them to join us too.

b) Bhavan: Hi Bhaskar, Congrats.
Bhaskar: What on?
Bhavan: Sekhar told me yesterday (that) you had got/ won a prize.
Bhaskar: O, That's nothing. I got that prize for the best essay in the essay writing competition.
Bhavan: I Know you can write very well/ I know you are very / quiet good at writing. But I didn't know that you had got/ won the prize until sekhar told me. let

How can we..

Kishore: అన్ని ఏర్పాట్లు చేసేశాం. ఇంక ఎలా postpone చేయమంటావు?
Kumar: Ok. ఒక్కరోజు ఆగు. రేపు చెప్పా ఏ విషయం.
Kishore: నువ్వు తప్పకుండా వస్తున్నావు.
b) Bhavan: Hi, congrats Bhaskar.
Bhaskar: దేనికీ?
Bhavan: నీకేదో prize వచ్చిందని శేఖర్ నిన్న నాతో అన్నాడు.
Bhaskar: అదా. అదేమంత పెద్ద విషయం కాదు. మా college పోటీల్లో అత్యుత్తమ వ్యాసానికి prize వచ్చింది.
Bhavan: నువ్వంత బాగా రాయగలవని నాకు బాగా తెలుసు. అయితే నీకు prize వచ్చిన విషయం శేఖర్ చెప్పేవరకు తెలియలేదు. చెప్పన్నా కదా. నేను నీ అంత బాగా రాయలేను. మరోసారి అభినందనలు.
Bhaskar: నువ్వు నన్ను మరీ పొగడేస్తున్నావు. Thank you. నీ cricket practice ఎలా ఉంది?
Bhavan: గత వారం రోజులుగా practice చేస్తున్నాం. ఇక tournaments కు నాలుగు రోజులేగా ఉంది. నా fielding కొంత మెరుగుపడొచ్చిన అవసరం ఉంది. మా team finals దాకా రాగలదనే నమ్మకం నాకుంది.
Bhaskar: హైదరాబాద్ లో కదా ఈ tournaments. మీరెప్పుడుంటారు అక్కడ 1st match కి?
Bhavan: 22వ తారీఖున. మా 1st match ఖమ్మం team తో.
Bhaskar: OK. మరి నాకు time అయింది. వెళ్ళాలి. All the best.
Bhavan: Thank you.

Kumar: They can't (can not). They are coming here for an interview. They have an interview that day.
Kishore: I can't (can not) enjoy the picnic without you. Do try to come/ try to come. (Do try - గట్టిగా చెప్పడానికి అలా అంటారు)
Kumar: How can I come when my cousins are here? Let's (let us) see. They will phone/ call / ring me tomorrow or the day after, when they will be/ will come here exactly. Depending on that I'll (I will) let you know.
Kishore: I'm (I am) sure you will not disappoint me. If you want you can come. Where there is a will there is a way, you know. (you know - కదా)
Kumar: Why don't you postpone your picnic?
Kishore: We have made all arrangements. How can we postpone it?
Kumar: Wait for a day I'll let you know tomorrow.
Kishore: You are coming definitely. (Definitely) certainly - కచ్చితంగా).

me tell you. I can't (cannot) write so well as you. congrats again.
Bhaskar: O, You're praising me too much/ that's praising too much. How is your cricket practice?/ How is your cricket practice going on?
(That's praising too much- spoken English లో ఎక్కువ)
Bhavan: We have been practising for the past one week. only four days are left (మిగిలి ఉన్నాయి) for the tournament. My Fielding needs some improvement. I am sure our team will make it/ reach the finals.
(make it - (వచ్చినా) చేయగలగడం)
Bhaskar: Isn't (Is not) the tourney (tournament) కు ఇంకోమాట) in Hyderabad?/ the tourney is in hyderabad, isn't it? when will you be there for the first match?
Bhavan: On the 22nd. Our first match is with the khammam team/ the team from khammam.
Bhaskar: Ok It's time for me to leave. All the best.
Bhavan: Thank you.
Vocabulary / Expressions:
(Prn- Pronunciation)
1. Attend (Prn: అటెండ్ - టెం నొక్కపలుకుతాం) - హాజరవడం- attend/ school/ college/ place of work (మనం పుత్తి/ విధి నిర్వహించే చోట్లకు వెళ్ళడం/ హాజరవడం)/ Marriage/ meeting/ dinner/ party/ celebrations etc. వీటన్నిటికీ కూడా హాజరవడం, రావడం, వెళ్ళడం అనే అర్థాలతో come, go, be present బదులు attend ఎక్కువ వాడతాం.
a) నిన్నవాడు School కు రాలేదు.
He didn't (did not) attend school yesterday.
b) మీరు పెళ్ళికెందుకు రాలేదు?
Why didn't you (did you not) attend the marriage?
c) సభకు చాలామంది వచ్చారు.
A large number (of people) attended the meeting.
d) రేపు dinner కొస్తున్నారా?
Will you/ are you going to, attend the dinner tomorrow? / Are you attending the dinner tomorrow?

ప్రశ్న: 1) Rajani has to work along with Ravi
Rajani is to work along with Ravi
2) They have to hold the programme
They are to hold the programme
3) The SP, Naveen Chand who was to attend as a chief guest in this programme was not / had not/ did not come yesterday.
పై వాక్యంలోని is/ has to, how to/ are to, was/ had not ఉపయోగాలు కరెక్ట్ నా? వివరించగలరు.
- అబ్దుల్ మునాఫ్, సందికోటూరు

We have to start now to meet him - అతడిని కలుసుకోవడానికి మనం ఇప్పుడు బయలుదేరాలి- ఇది మన అవసరాన్ని/ పరిస్థితుల ఒత్తిడిని సూచిస్తుంది.
She has to stay at office from 10 to 4.
ఆమె Office లో 10 నుంచి 4 వరకు ఉండాలి- విధి.
She has to take care of her child, so she is unable to come.
ఆమె పరిస్థితి (బిడ్డను చూసుకోవడం) ఆమెను రానివ్వదు.
You have to be here at 10 - మీరిక్కడ 10కి ఉండాలి- ఇది ఆజ్ఞ.
2) Rajani is to work along with Ravi - Rajani Ravi తో కలిసి పనిచేయాలి/ చేయబోతుంది/ చేస్తుంది- ఇక్కడ ఇది జరగబోయేదాన్ని గురించి చెబుతుంది. ఇది జరిగే అవకాశం దాదాపు కచ్చితం. అంటే అంతకుముందు చేసుకున్న ఏర్పాట్లకానీ, ఆ Rajani, Ravi లకు వచ్చిన ఆజ్ఞవల్లకానీ వాళ్లు కలిసి పనిచేయబోతున్నారు/ చేస్తారు అని. have to/ has to అంటే చేయాలి- చేస్తారో, లేదో తెలియదు. am to/ is to/ are to/ was to/ were to విషయంలో అయితే చేయాలి, చేసే అవకాశం చాలా ఎక్కువ, చేయడం జరుగుతుంది.
3) ముఖ్యఅతిథి నవీన్ చంద్ రావాలింది/ రావాల్సినవాడు, కానీ ఆయన రాలేదు, అని దీని భావం. ఈ అర్థం correct గా వచ్చేటట్లు చెప్పే sentence- The SP, Navin Chand who was to have attended as the chief guest did not come yesterday. was not come- సరైన English కాదు. had not come ఇక్కడ సరికాదు.

జవాబు:
1) Rajani has to work along with Ravi అంటే - రజని రవితో పనిచేయాలి/పని చేయాల్సి ఉంటుంది. ఇక్కడ Rajani has to - పని చేయాలి. ఎవరితో? - ఆమెకి వచ్చిన ఆజ్ఞవల్ల/ ఆమెకున్న అవసరంవల్ల/ పరిస్థితుల ప్రోద్బలంవల్ల- ఈ కారణాలలో దేనివల్లనైనా ఆమె రవితో పనిచేయాలి/ చేయాల్సి వస్తుంది అని. has to ను he, she, it తో వాడతాం. have to ను I, We, You and they తో వాడతాం.

Sridhar: Hi Neeraj, just how busy are you?
 నీరజ్, నువ్వు busy నా? / ఎంత busy గా ఉన్నావు?
 (ఇక్కడ just = అసలు. conversation లో తెలుగులో 'మరి' లాగా just వాడుతుంటారు.)

Tarun: Not at all. What's the matter?
 అదేం లేదు. ఏంటి విషయం?

Sridhar: I am in a hurry to get home. Can you drive me home on your bike?
 ఇంటికి త్వరగా వెళ్ళాలి. నీ bike మీద నన్ను ఇంటికి తీసుకెళ్ళతావా?

Tarun: Drive you home? O no. You can take my bike if you want. I am tired of driving for the day.
 నిన్నంటికి తీసుకెళ్ళడమా? నావల్ల కాదు. అలసిపోయాను. కావాలంటే నా bike తీసుకో.

ఇక్కడ can ను question form లో, permission అడగడానికి (అనుమతి పొందడానికి) వాడుతున్నాం.

a) మళ్ళీ ఎప్పుడు కలవమంటారు మిమ్మల్ని?
 When can I see you again?
 (asking for permission)

b) నేనిక వెళ్ళనా?
 Can I go now? (asking for permission)

c) Can I use your pen?
 మీ pen వాడుకోనా? (permission)

3. Question form లో permission అడగడానికి వాడినట్టే, can ను statement form లో permission ఇవ్వడానికి వాడతాం.

a) You can keep the bike till 5'o clock.
 నువ్వు bike ను అయిదింటిదాకా ఉంచుకోవచ్చు.
 (giving permission)

b) You can take my bike.
 నా bike తీసుకోవచ్చు/ తీసుకో.
 (giving permission)

c) సువిక వెళ్ళొచ్చు.
 You can go now. (giving permission)

d) నువ్వు వందరూపాయలకంటే ఎక్కువ ఖర్చు పెట్టడానికి వీల్లేదు.

b) Question form లో I/ we తో permission అడగడానికి వాడతాం.

c) Statement form లో request, permission ఇవ్వడానికి వాడతాం.

d) Statement form లో possibility కి (సాధ్యమే అవుతుందనుకున్న విషయానికి) వాడతాం.

Practise the following aloud in English:

Kareem: నేను మీతో కాసేపు (a few minutes) మాట్లాడవచ్చా? (see/ speak వాడండి)

Kasyap: దేని విషయం?

Answer:

Kareem: Can I see you/ speak to you for a few minutes?

Kasyap: What about?

Kareem: It's a bit important.

Kasyap: You can talk now. I am at leisure.

Kareem: There are a few vacancies for typist jobs in your friend's company. I've (have) applied for one of them. Can you help me to get the job? My father told me to talk to you.

Kasyap: Who is your father?
Kareem: Syed Mustafa.
Kasyap: O, I know him well. Your father knows my friend too. Your father can talk to him.

Kareem: You can influence him better.
Kasyap: Can you come here tomorrow?
Kareem: Certainly- when shall I come?
Kasyap: (At) this time tomorrow.

Vocabulary/ Expressions
 (prn=pronunciation)

tnap = కాసేపు నిద్ర/ నిద్రపోవడం; ముఖ్యంగా మధ్యాహ్న భోజనం తర్వాత (After lunch, he usually has a nap)

tCut it out = ఇక ఆపు. అదంతా కట్టిపెట్టు (ఎవరైనా అనవసర విషయాలతో విసిగిస్తే cut it out, come to the point అంటారు)

tClass ఎగ్గొట్టడం = bunk;
 టెజ్బు నటించి, class, పని ఎగ్గొట్టడం = malingering (prn: మలింగ; 'లిం' నొక్కి పలుకుతాం), బడి దొంగ = malingerer.
 టెటో/ రిక్షా/ టాక్సీ లాంటివి చేసుకోవడం (ఎక్కుడం, వెళ్ళడం) = take an auto/ rickshaw/ taxi, etc.
 You take bus no.7 to go to the station. (7వ number bus ఎక్కండి)
 టమురికి బట్టలు = soiled clothes
 అతని బట్టలు మురికయ్యాయి-His clothes are soiled.
 trags = పీలికలు. The beggar is in rags
 ఆ ముష్టివాడు చిరిగిన గుడ్డలో ఉన్నాడు.

You can talk now

Sridhar: How long can I have it?
 ఎంతసేపైపుంచుకోను?

Tarun: Will three hours do?
 మూడు గంటలసేపు చాలా?
 (will do = చాలు. An income of Rs 10000/- a day will do for me. I don't want more. రోజుకు పదివేల రూపాయల ఆదాయం చాలు నాకు. అంతకంటే వద్దు)

Sridhar: O that's fine. Thank you.

Tarun: You can keep the bike till 5 o'clock. Go by the other road. The traffic along this road at this hour can be heavy. Driving in such traffic can be dangerous.
 కావాలంటే 5 గంటల దాకా ఉంచుకో. ఆ రోడ్డు గుండా వెళ్ళు. ఈ road వద్దు. ఈ time లో ఈ road లో traffic రద్దీ ఎక్కువగా ఉండొచ్చు. Driving ఈ సమయంలో కొంచెం ప్రమాదకరమే అవచ్చు.
 పై సంభాషణలో can తో ఉన్న verbs చూడండి.

1) Can you drive me home?
 ఇంటికి తీసుకెళ్ళగలవా?

2) You can take my bike - నా bike తీసుకెళ్ళు.

3) How long can I have it?
 ఎంతసేపైపుంచుకోమంటారు?

4) You can keep the bike till 5'o clock.

5) The traffic at this hour can be heavy.

6) Driving in such traffic can be dangerous.
 can గురించి మనం ఇంతవరకు తెలుసుకున్నవి: can ability (సామర్థ్యాన్ని) తెలుపుతుందని కదా. అంటే- 'గల' - ఉండగలగడం, చేయగలగడం లాంటి అర్థాలతో. ఈ సంభాషణలో can కు ఉన్న మరికొన్ని అర్థాలు, ఉపయోగాలు చూద్దాం.

1. Can you drive me home? ఇక్కడ can drive, ability కాదు గదా! ఇక్కడ Tarun ను request చేయడానికి Sudheer can వాడుతున్నాడు కదా (ఇంటికి తీసుకెళ్ళాడా? అనే అర్థంతో). అంటే can ను request (విజ్ఞప్తి) చేయడానికి వాడవచ్చు question form లో.

1) కాస్త నీ pen ఇస్తావా?
 Can you give me your pen? / Can I have your pen?

2) మీతో రెండు నిమిషాలు మాట్లాడవచ్చా?
 Can I speak to you/ see you for a few minutes?

3) Can you lend me some money?
 కాస్త అప్పిస్తారా?

ఇక్కడ can ను question form లో requests కు ఉపయోగించినట్టు తెలుస్తోంది కదా! అంటే can ను question form లో ముఖ్యంగా you తో, I/ we తో requests కు వాడవచ్చు.

2. How long can I have it?
 ఎంతసేపు నేను నీ bike ఉంచుకోవచ్చు?

you cannot spend more than Rs. 100/-
 (you can spend = you have permission to spend upto Rs. 100/-)

4. సుదీర్ఘ:

a) Driving in such traffic can be dangerous.
 ఇలాంటి traffic లో drive చేయడం ప్రమాదకరం కావచ్చు/ గా ఉంటుంది.
 ఇక్కడ can, possibility (సాధ్యమేమో అనుకునే దానిని) తెలుపుతుంది కదా. అది can కు ఇంకో ఉపయోగం.

b) చీకట్లో వెళ్ళొద్దు. పాములుంటాయి.
 Don't go out in the dark. There can be snakes. (possibility)

c) ఆ ప్రయాణం చాలా అలసట కలిగించవచ్చు.
 (అవకాశం ఉంది)
 The journey can be very tiresome/ tiring.

d) He can give you trouble. Be careful.
 జాగ్రత్త. వాడు నీకు trouble ఇస్తాడేమో/ ఇవ్వగలడు (possibility / ability).

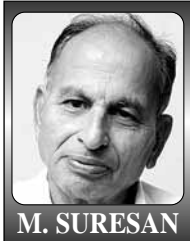
ఇవీ can కు ఉన్న ఇతర uses. సంగ్రహంగా 'can' ను-
a) Question form లో ముఖ్యంగా, I/ we తో REQUESTS కు వాడతాం.

Kareem: కాస్త ముఖ్యమైన విషయం.

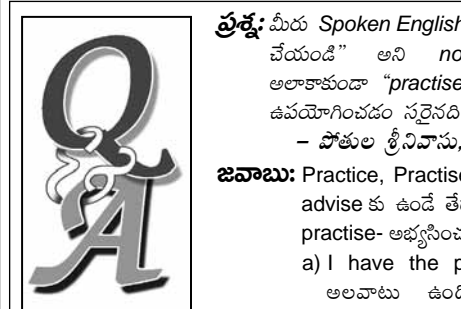
Kasyap: ఇప్పుడు మాట్లాడండి. నేను తీరిగ్గానే ఉన్నాను.

Kareem: మీ friend company లో typist jobs ఖాళీగా ఉన్నాయి. నేను కూడా apply చేశాను. మా నాన్నగారు మీతో మాట్లాడమన్నారు. నాకా job వచ్చేందుకు మీరు సాయపడతారా?

Kasyap: మీ నాన్నగారెవరు?
Kareem: Syed Mustafa.
Kasyap: నాకాయన బాగాతెలుసు. నా friend మీ నాన్నగారికి కూడా తెలుసు. అయినే మాట్లాడవచ్చు కదా.

Kareem: మీరయితే ఎక్కువ influence చేయగలరని.
Kasyap: రేపు నువ్వుక్కడికి రాగలవా?
Kareem: తప్పకుండా. రేపప్పుడు రాను?
Kasyap: సాయంత్రం ఈ టైంకు రా.

ప్రశ్న: మీరు Spoken English శీర్షికలో "వాక్యాలను Practise చేయండి" అని noun form వాడుతున్నారు. అలాకాకుండా "practise చేయండి" అని verb form ఉపయోగించడం సరైనది కదా!
 - పోతుల శ్రీనివాసు, వేగాయమ్మ పేట, తూ.గో.జిల్లా

జవాబు: Practice, Practise కు ఉండే తేడా advise కు, advise కు ఉండే తేడా ఒకటే. Practice అభ్యాసం; practise- అభ్యసించడం.

a) I have the practice - నాకు అభ్యాసం/ అలవాటు ఉంది. Practice makes us perfect - అభ్యాసం వల్ల పరిపూర్ణత వస్తుంది.

b) We practise the game everyday - మేం రోజూ ఆటను అభ్యసిస్తాం (ఆడతాం). అందుకని ఇక్కడ practise అభ్యాసం చేయండి అనే అర్థం రావాలంటే practice చేయండి అనాలి కదా.

ప్రశ్న: 1) Seventh class English Reader (Mother tongue) page No 52 'Trees' Poem లో When evening changes into night, and when a moon floats on the sky. They hum a drowsy lullaby. ఇక్కడ the moon ఉండాలి కదా. a moon ఎందుకు వాడలో తెలియజేయగలరు.
 2) Are you studying in Seventh Class? దీనికి జవాబెలా చెప్పవచ్చు?
 - గుర్రం శంకర్, కేశవపట్నం

జవాబు: 1) 'a moon' ఈ line లో అచ్చు తప్పు (printer's error). The moon అనే చదువుకోవాలి.
 2) Yes, I am.

ప్రశ్న: How about you? What about you ఈ రెండింటి అర్థం ఒకటే అయితే ఈ రెండూ ఉపయోగించడంలో తేడా ఏమిటి? మనం ఉపయోగించాలనుకున్నప్పుడు ఈ రెండింటిలో ఏదైనా వాడవచ్చు దయచేసి తెలుపగలరు. I haven't money / I have no money అర్థం ఒకటేనా, కానట్లయితే వాటిని ఎలా ఉపయోగించాలి? తెలుపగలరు.

జవాబు: 1) What about you? అనేది దాదాపు How about you? తో సమానమే. పెద్ద తేడా లేదు. ఏది వాడాలి అనేది ఎప్పుడైనా సందర్భాన్ని బట్టి మీకే తెలుస్తుంది.
 2) I haven't money అని సామాన్యంగా అనం. I haven't any money అనిగానీ, I haven't the money అనిగానీ అంటారు. I have no money కి కరెక్ట్ సమానమైనది I haven't any money. I haven't the money కి అర్థం, దానికి (ఏదో ఫలానాదానికి) కావలసిన డబ్బు నా దగ్గర లేదు అని. 'Are you buying a car?/ Why don't you buy a car?' 'I'd like to, but I haven't the money/ but I don't have the money.' (the money = car కొనేందుకు డబ్బు)

ప్రశ్న: May కు బదులు can వాడుతున్నారు. May I help you కి బదులుగా can I help you అని రాస్తున్నారు. Can అనేది Natural ability కి సంబంధించినదయితే may బదులు can ఎందుకు use చేయాలి? can ని Natural ability లో కాకుండా ఇంకా ఎన్ని విధాలుగా use చేయవచ్చు?
 - పి.గణేష్, కాకినాడ

జవాబు: Can, natural ability ని తెలియజేస్తుంది, correct గా 'గల' అనే అర్థంతో. He can do it, అంటే వాడు అది చేయగలడు. అయితే can కు ఉన్న మరికొన్ని ఉపయోగాలలో offer ఒకటి. అంటే ఇంకొకరు అడక్కుండా మనం వాళ్ళకు ఏదైనా ఇవ్వడం/చేయడం. దానికి can question form లో వాడతాం, may లాగా.
 May I help you? = మీకు నా సాయం కావాలా? / నేనేమన్నా మీకు సాయపడగలనా? - ఇది offer. అయితే ఇది కొంచెం formal - అంటే అంత పరిచయం లేని వాళ్ళకు మన offer.
 Can I help you? దీనిలో కూడా మీకు/ నీకు నా సాయం కావాలా? / మీకు/ నీకు నేనే విధంగా అయినా సాయం చేయగలనా? అని informal గా, అంటే మనకు బాగా పరిచయం ఉన్న వాళ్ళకు చేసే offer. May I help you? - formal offer. Can I help you? - less formal/ informal offer.

Pooja: Hi Raasi, what a surprise! you, here!
ఏంటి రాశీ, నువ్విక్కడ! ఏంటి వింత?

Raasi: I am on my way to the spoken English Institution near here. You know it. The 4th building from your place.
ఇక్కడ దగ్గర్లో spoken English Institution కు వెళ్తున్నాను. నీకు తెలుసుగా. మీ ఇంటినుంచి నాలుగో building.
(I am on my way to - నేనక్కడికి వెళ్తున్నాను. On the way - దారిలో)

Pooja: Come, Raasi, you go there everyday, and you can't find the time to drop in at my place.
లోజూ అక్కడి వెళ్తున్నావు, మా ఇంటికి రావడానికి మాత్రం తీరిక చేసుకోలేకపోతున్నావు కదా!

Raasi: I joined there only a week ago. I had been thinking of seeing you and we met. Can you do me a favour?
నేనక్కడ చేరి వారమే అయింది. మీ ఇంటికి రావాలనుకుంటున్నాను, మనం కలుసుకున్నాం. ఓ విన్న సాయం చేసి పెట్టగలవా నాకు?
(Do a favour - సాయం చేయడం)

Pooja: Doing you a favour! That will be a real pleasure for me. What's it?
నీకు సాయం చేయడం నాకు నిజంగా సంతోషమే. ఏంటి చెప్పు.

Raasi: Can you let me spend the lunch break in your home? We have two sessions with a break of an hour in between. I can neither go home nor stay at the institution.
నేను lunch break మీ ఇంట్లో గడపాచ్చా మాకు classes మధ్యలో ఓ గంట break ఉంటుంది. ఇంటికి వెళ్లనూ లేను, అంతనేపక్కడ ఉండనూ లేను.

Pooja: You can, by all means. Only I can't be there at the time. I am sorry I can't give you company. I go for my dance classes at the time. Don't worry. You can have my sister Pallavi's company.
తప్పకుండా, అయితే, ఆ time లో నాకింట్లో ఉండడం కుదరదు. నీకు company ఇవ్వలేను. అదే time లో నేను dance క్లాసులకెళ్తాను. ఫరవాలేదు. మా చెల్లి పల్లవి నీకు తోడుండగలదు. నీకామె company ఉంటుంది.
(By all means - తప్పకుండా, అన్నివిధాలా)

Raasi: Thank you.

పై సంభాషణలో గమనించే ఉంటారు, canతో వచ్చే verbs ఉపయోగం. ఇంతవరకు మనంచూసినవే కదా.

- 1. You can't (cannot) find the time
నీవు తీరిక చేసుకోలేకుండా ఉన్నావు. (ability)
- 2. Can you do me a favour?
ఓ సాయం చేయగలవా? (Can - request)
- 3. Can you let me spend...
మీ ఇంట్లో నేనుండనా? (Permission/ request)
- 4. I can neither go home...
నేనింటికి వెళ్లనూ లేను, ఉండనూ లేను (ability)
- 5. You can, by all means- నువ్వైదొచ్చు, తప్పకుండా
(can - permission/ request)
- 6. I can't (cannot) give - ఇవ్వలేను. (ability)

Bhavani: తప్పకుండారా.

b) Prakash: Sekhar ను గురించి నీ అభిప్రాయం ఏమిటి?

Vinai: ఎందుకడుగుతున్నావు?

Prakash: అతను మంచి player అయితే మన team లోకి తీసుకుందామని.

c) Manoj: దేని గురించి చర్చిస్తున్నారా మీరు?

Rajeev: రమేష్ మనకు సహాయపడగలడా, లేదా అని.
(Whether తో begin చేయండి)

Manoj: ఏంటనలు విషయం?

Raghav: హైదరాబాద్ లో Cricket Match కి tickets కావాలి మాకు. రమేష్ కు cricket board లో

I can't give..

7. You can have - ఉంటుంది. Possibility - అవకాశం.
ఇవన్నీకూడా ఇప్పటివరకు మనం తెలుసుకున్న 'can' ఉపయోగాలు.

Now Practise the following aloud in English. (Use all that you have learnt so far)

- a) **Bhavani:** రేపు నా birthday. మీరిద్దరూ తప్పక వస్తారు కదా?
- Sucharitha:** మీ ఇంట్లో ఎప్పుడుండమంటావు మమ్మల్ని?
- Chandra:** Cake ఎప్పుడు కోస్తావు?
- Bhavani:** Correct గా సాయంత్రం 5.30కి.
- Sucharitha:** ఏం ఫరవాలేదు. బదింటికి నేనక్కడ ఉంటా.
- Chandra:** నాకు రేపు 5 వరకు class ఉంది. 5.30కి నేరాలేను. ఒక అరగంట late గా వస్తా.

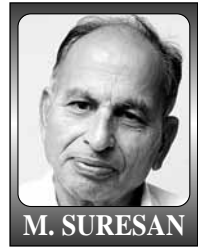
Vinai: అతను చాలా బాగా ఆడగలడు. నిలకడగా Concentration తో ఆడతాడు.

Prakash: అయితే మనం అతన్ని తీసుకోవచ్చు కదా.

Vinai: అయితే నేను అతనికి విషయం చెప్పనా? మన match ఎప్పుడు కరెక్ట్ గా?

Prakash: నీకు తెలిదా. వచ్చే Sunday నే కదా? అవతలి team లో చాలామంది players ఉన్నారు. వాళ్లందరు బాగా ఆడగలిగిన వాళ్లే.

Vinai: నాకు తెలుసు. ఇంతకు ముందు వాళ్లతో రెండు matches ఆడం. ఒకటి మనం, ఇంకోటి వాళ్లూ గెలిచారు.

M. SURESAN

ఇద్దరు ముగ్గురు తెలుసు. అందుకని అతనే మన్నా తెప్పించగలడేమోనని.

Manoj: వాడు చేయగలడు కానీ చేయడు. అతనేప్పుడూ ఎవరికి సాయం చేయడు. నాకింతవరకూ ఏ సహాయం కూడా చేయలేదతను.

Rajeev: ఇది చాలా నిరాశ కలిగించే విషయం.

Raghav: ఏం worry అవకు. నేను తెప్పించగలనులే ఎలాగో ఒకలా.

d) Nagaraj: నువ్విప్పటికే నా time చాలా waste చేశావు నన్ను వెళ్ళనీ.

Prahlad: మళ్ళీ నేనెప్పుడు కలుసుకోను. నిన్ను?

Nagaraj: రేపు ఏ time లోనైనా.

Prahlad: రేపు కలుసుకోలేను. నాకు exam ఉంది. ఆ విషయం నీకు తెలుసుకదా.

Nagaraj: ఎల్లుండి మా ఇంటికి రాగలవా?

Prahlad: తప్పకుండా.

ప్రశ్న: "ఆ చీర చాలా బాగుంది కదా? " అనే వాక్యాన్ని మీరు ఇంగ్లీష్ లో "Isn't that sari nice/ beautiful"? అన్నారు. తెలుగువాళ్ళలో నెగటివ్ సెన్స్ లేదు కాని ఇంగ్లీష్ వచ్చేసరికి నెగటివ్ సెన్స్ లో ఉంది. ఆ తెలుగు వాక్యాన్ని "Is that sari nice/ beautiful?" అనకూడదా?

- షేక్ సబీరున్నీసా, అమృతలూరు

జవాబు: A very good question. తెలుగులో negative sense తెలిపే మాట లేకున్నప్పటికీ, 'కదా' అనే మాటలో negative tone వస్తుంది కదా. Is that sari beautiful అంటే అర్థమేమిటి? ఆ చీర బాగుందా? అని కదా. 'ఆ చీర బాగుందా?' అనడానికి, 'ఆ చీర బాగుంది కదా?' అనడానికి తేడా English లో చెప్పాలంటే, 'Isn't that sari beautiful?' అనికానీ, 'That sari is beautiful, isn't it?' అనికానీ అంటే తప్ప, తెలుగులోని బాగుంది కదా? అనే అర్థం రాదు. గమనించండి.

ప్రశ్న: ఈ మూడు వాక్యాలకు English Translation చెప్పగలరు.
1. నేను రేపు ఎక్కడికి వెళ్తానని మీరు అనుకోంటున్నారు?
2. ఆమె నా గురించి ఏమనుకోబోందని మీరు అనుకోంటున్నారు?
3. అతను నన్ను విసుక్కుంటున్నాడు.

- శ్రీనివాస్, తిరుపతి

జవాబు: 1. Where, do you think, I am going/ I will go tomorrow?
2. What do you think she thinks of me?
3. He feels vexed with me.

ప్రశ్న: 1. క్రికెట్ లో Man of the match ఇచ్చేటప్పుడు "to be given" అని అంటారు. అలాగే పెళ్ళి కార్యాలలో "to be solemnized by (somebody)" అని రాస్తారు. నా సందేహం- to be బదులు will be అని వాడొచ్చు కదా! To be + PP ఎప్పుడు వాడతారు?
2. "I could have found the way all right". ఈ వాక్యం అర్థం ఏమిటి? ఇది ఏ టెన్స్ లో ఉంది?

- ఎన్.జోషి, ఒంగోలు

జవాబు: To be given, to be seen లాంటివి passive infinitives.
1) To be given అంటే ఇవ్వబడటం/ ఇవ్వబడటానికి/ ఇవ్వబడేందుకు- మామూలు తెలుగులో అయితే ఇవ్వడం, ఇవ్వడానికి, ఇచ్చేందుకు అంటాం కదా. Man of the match award to be given to అంటే Man of the match పురస్కారం x చేత y కి ఇవ్వబడబోతుంది అనే అర్థం వస్తుంది.

మామూలు తెలుగులో x, y కి ఇవ్వనున్నారని అర్థం వస్తుంది. Will be given అని కూడా అనవచ్చు అయితే వాడుకలో Man of the match award to be given ఎక్కువ.

(wedding) to be solemnized by x అనుకుందాం. ఇక్కడ కూడా పవిత్ర కార్యం నిర్వహించబడబోతున్నది (by somebody), అంటే మామూలు తెలుగులో somebody (x), to solemnize the wedding (ఈ పవిత్ర కార్యాన్ని నిర్వహించనున్నారు అని). To be solemnized correct గా అయితే is to be solemnized అని అనాలి. is, omit చేసి to be solemnized అనేది వాడుక. Will be solemnized అని కూడా అనవచ్చు వాళ్ళ నిర్మాణాన్ని బట్టి.

b) To be + past participle ముఖ్యంగా passive construction. He is to do it (active) - It is to be done by him.
(చూశారు కదా - to be done - to be + pp)
I am to take them home (active) - They are to be taken (to be + pp) home by me.

2) I could have found the way all right - నేను దారి తెలుసుకోగలిగే వాడినే (కాని, తెలుసుకోలేదు) - Past tense.

ప్రశ్న: Parts of speech లో Preposition ను ఎక్కడ ఎలా వాడాలి. The ను కూడా ఎక్కడ వాడాలి తెలియజేయండి. వీటితోపాటు Tenses, direct & indirect speech గురించి వివరించగలరు.

- టి.సంతోష్ కుమార్, యారాడ

జవాబు: Parts of speech లో prepositions ను గురించి lessons లో వివరిస్తున్నాం. అలాగే tenses గురించి ఇంతకుముందు వివరించాం, అయితే tenses పేర్లు చెప్పకుండా. English బాగా మాట్లాడేందుకు tenses + పేర్లు తెలుసుకోవాల్సిన అవసరంలేదు. verb form ముఖ్యం- అది వివరించాం. పాఠ papers చూడండి.

ప్రశ్న: I saw a devil, I happend to see a devil - ఈ రెండింటికి తెలుగు అర్థం, దయ్యాన్ని చూశాను. కాని verbs లో ఆ మార్పు ఎందుకు వచ్చింది. Model auxiliary verbs వచ్చిన have been వస్తే తెలుగు అర్థం ఏమని వస్తుంది? అలాగే could be ని ఎన్ని రకాల అర్థాలు వచ్చేటట్లు ఉపయోగించవచ్చు దయచేసి తెలుపగలరు.

- శ్రీనివాసరావు, మార్కూరు

జవాబు: I saw a devil- నేను devil ను చూశాను/ devil కనబడింది. I happend to see a devil- నేను devil ను చూడటం తటస్థించింది/ devil నాకు కనపడటం తటస్థించింది. I happend to - అనుకోకుండా/ ఎదురుచూడని సంఘటనను గురించి ఇలా చెప్తాం. I bought it in that shop - నేనది ఆ shop లో కొన్నాను. I happend to buy it in that shop - నేనది ఆ shop లో కొనటం జరిగింది (ఆ shop లో కొంటానని అనుకోలేదు కానీ అక్కడే కొన్నాను).

ప్రశ్న: ఏకకాలంలో జరుగుతున్న రెండు చర్యలను ఇలా చెప్పొచ్చా? He is thinking by walking (నడుస్తూ ఆలోచిస్తున్నాడు). Gita is singing by working (పాడుతూ పనిచేసుకుంటోంది).

- పోతుల శ్రీనివాసు, వేగాయమ్మపేట, తూ.గో.జిల్లా.

జవాబు: మీరు రాసిన రెండూ సరైనవి కావు. 1st sentence: దీనిలో రెండూ ఏకకాల చర్యలు- ఇప్పుడు జరుగుతున్నవనుకోండి. అప్పుడు (is thinking correct కాదు). He thinks as he is walking/ He thinks and is walking at the same time, అనవచ్చు అయితే ఈ రెండు కూడా కాస్త ఎక్స్ ట్రాక్టుగా కన్సిస్టుగా కాబట్టి. He thinks as he walks అనడం better. ఒక్కోసారి I/ II regular doing word ను ఇప్పుడు జరిగే పనులకు కూడా వాడతాం కాబట్టి. He thinks as he walks అనే sentence కు వాడెప్పుడూ చేసే పని అది (వాడెప్పుడూ నడుస్తూ ఆలోచిస్తాడు/ ఆలోచించేటప్పుడు నడుస్తాడు) అనే అర్థం కూడా వస్తుంది.

2nd sentence: Gita is singing and working at the same time అంటే సరిపోతుంది కదా (ఆమె ఆ పనులు చేస్తున్నది ఇప్పుడయితే). ఆమె పని చేసేటప్పుడంతా పాడుతుంది అనాలనుకుంటే Gita sings as/while she works అనవచ్చు కదా.

Kalyan: Hi Sasikanth, good to see you though after a long time. Where are you and what are you?
చాలరోజుల తర్వాతయినా చూడడం చాల సంతోషం. ఎక్కడున్నావు? ఏంచేస్తున్నావు? Good to see you - పలకరింపు మాట; (practise చేయండి conversationలో)
Sasikanth: Equally glad to see you. I am here very much. I am with a tyre company now. I have had a better offer from one of the leading telecom company. I am leaving this company.
నాకూ సంతోషంగానే ఉంది. నేనిక్కడే ఉన్నాను. ఓ టైర్ల company లో పనిచేస్తున్నాను. పేరున్న telecom company లో నాకింతకన్నా మంచి అవకాశం వచ్చింది. ఈ job వదిలేస్తున్నా.
Kalyan: When are you going to resign this Job?

- 1) When are you going to resign?
  - 2) The company is going to open its branch here.
  - 3) I am going to be the first branch manager.
  - 4) Is your salary going to be any the better?
  - 5) There's going to be a difference.
  - 6) I am going to buy a flat.
- మనం ఏదైనా పనిని, చేయబోతున్న పనిని am going to, is going to, are going to లాంటి expressions లో తెలుపుతుంటాం.
- 1) When are you going to resign?
ఎప్పుడు రాజీనామా చేయబోతున్నావు?
  - 2) The company is going to open its branch here.
ఆ Company తన శాఖను ఇక్కడ ప్రారంభించబోతున్నది.

d) నేను కొత్త ఉద్యోగంలో చేరబోతున్నా.
I am going to take a new job.
అయితే ఇక్కడ will/ shall కూడా future కదా? అవి వాడకూడదా? వాడవచ్చు తప్పలేదు. అయితే, will/ shall కంటే కూడా am/ is/ are going to అన్నప్పుడు, పని జరగబోవడం కచ్చితం, దానిని గురించి నిర్ణయించుకోవడం అయిపోయింది, ఇక జరగడమే తరువాయి అనే అర్థం వస్తుంది. am/ is/ are going to అన్నప్పుడు అది కాస్త త్వరగా జరిగే సూచనలు ఎక్కువ.

regular word (am going to/ is going to/ are going to sing, talk, etc) ఎక్కువ కచ్చితంగా, జరగబోయే పనులను తెలుపుతాయి.
నేను CM ను ఇవాళే కలుసుకుంటాను/ కలుసుకోబోతున్నాను-
I am going to meet the CM today.
ఆమె party లో పాడనుంది -
She is going to sing at the party.
వాళ్లు debate లో పాల్గొననున్నారు -
They are going to participate in the debate.

Now practise the following aloud in English:

Sasikanth: ఏంటి అంత హడావిడిగా వెళ్తున్నావు?
(Hurry వాడండి)
Ravikanth: పవన్ bike కొనబోతున్నాను. నన్ను Selection కు రమ్మన్నాడు.
Sasikanth: ఇవాళే కొనబోతున్నాడా?
Ravikanth: అవును. వాళ్ల నాన్న దగ్గర నుంచి వాడికి DD రాబోతుంది. అది తీసుకుని shop దగ్గరకు వస్తాను. నేనతన్ని shop లో కలుసుకోబోతున్నా.
Sasikanth: నువ్వెప్పుడు కొనబోతున్నావు bike ను?
Ravikanth: Bike నా status కు మరీ తక్కువ. Helicopter కొనబోతున్నా.

Answer:
Sasikanth: Why are you in a hurry?
Ravikanth: Pavan is going to buy a bike. He wanted me to help him in the selection.
Sasikanth: Is he going to buy it today?
Ravikanth: Yes. He is going to get the DD from his dad today. He will take it and come to the shop. I am going to meet him at the shop.
Sasikanth: When are you going to buy a bike?
Ravikanth: A bike is too low for my status. I am going to buy a helicopter.

He is going to..

Sasikanth: In a week's time at the most. The Telecom company is going to open its branch here and I am going to be the first branch manager.
Kalyan: Glad to hear that. Congrats. Is your salary going to be any the better?
సంతోషం. congrats. జీతం ఏమున్నా ఎక్కువగా ఉంటుందా?
Sasikanth: There's going to be a difference of atleast Rs. 2000/-
కనీసం 2000 రూపాయల తేడా ఉంటుంది.
Kalyan: Very glad then. Hope you will call me before you join. By the by, I am going to buy a flat soon, that too, in a week. I will move in soon after. Here's the new address.
కొత్త కంపెనీలో చేరేముందు నాకు Phone చేస్తావని ఆశిస్తున్నా అన్నట్లు చెప్పటం మరిచా (by the by) కొత్త flat కొనబోతున్నా, ఓ వారంలోనే. వెంటనే చేరుతున్నా నందులో. ఇది కొత్త address.
ఈ సంభాషణలో am going to, is going to, are going to లతో వాడిన expressions చూడండి.

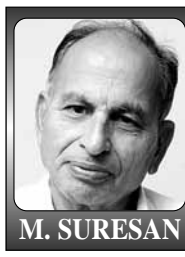
- 3) I am going to be the first branch manager.
ఆ శాఖకు నేను first manager గా ఉండబోతున్నాను.
  - 4) Is your salary going to be any the better?
నీ జీతం మెరుగ్గా ఉండబోతోందా?
  - 5) There's going to be a difference.
ఏదో కొంత తేడా ఉండబోతోంది.
  - 6) I am going to buy a flat.
నేను flat కొనబోతున్నాను.
future లో జరగబోతున్న పనులు, మనం ముందరే అనుకుని కచ్చితంగా చేయబోయే పనులకు am going to/ is going to/ are going to + 1st regular doing word వాడతాం.
- a) She is going to buy a new dress.**
ఆమె కొత్త dress కొనబోతోంది. (కొనేందుకు నిశ్చయించుకుంది. ఇక కొనడమే తరువాయి)
- b) వాడిక్కడ వారంపాటు classes attend అవబోతున్నాడు.**
He is going to attend classes here for a week.
- c) ఈ bank లోంచి మొత్తం డబ్బును తీసేయబోతున్నాడు.**
They are going to withdraw all the money from this bank.

a) I will buy a car soon.
నేను త్వరలో car కొంటాను.
(నిశ్చయించుకున్నాను)

b) I am going to a buy a car.
నేను car కొనబోతున్నా (వీలయినంత త్వరలో).
(ఇది ప్రాధానికన్నా ఎక్కువ కచ్చితం)

c) He will join duty soon.
వాడు త్వరలోనే duty లో చేరబోతున్నాడు.

d) He is going to join duty soon.
వాడు త్వరలో duty లో చేరుతున్నాడు (ఇది will join కన్నా ఎక్కువ కచ్చితం)
అది త్వరలో జరగబోతుంది. నువ్వేం దిగులుపడక. It is going to happen. Don't you worry.
(చాలాసార్లు 'you don't worry' కి బదులు 'Don't you worry' వాడుతుంటారు).
ఇప్పటివరకు మనం తెలుసుకున్న విషయం: will/ shall కన్నా am going to/ is going to/ are going to + 1st

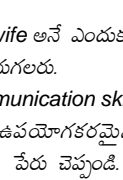

ప్రశ్న: 1) House అంటే అద్దెకున్న ఇల్లు. Home అంటే సొంతం ఇల్లుకదా!
2) అటువంటిపుడు House wife అని ఎందుకు వాడాలి. అసలు Home wife అని ఎందుకు చెప్పారు? నేను ఈ సందేహాన్ని ఓ ఇంగ్లీష్ లెక్చరర్ దృష్టికి తీసుకెళితే అసలు Homewife అన్నపదం లేదు అన్నారు. Homewife అని పిలవకపోవడానికి కారణం ఏమిటి?
House wife అనే ఎందుకు పిలుస్తున్నారు. తెలియజేయగలరు.
3) Communication skills పెంచుకోవడానికి ఉపయోగకరమైన ఓ మంచి పుస్తకం పేరు చెప్పండి.
- ఎం.ఎల్.ఎన్.రాయుడు, కర్నూలు

జవాబు: House అంటే అద్దె ఇల్లు కాదు. ఏ ఇంటినైనా, అందునా మనుషులు నివసించగల దానిని (any building for people to live in) house అంటారు, సొంత, అద్దె అనే ప్రసక్తి లేకుండా. Home అంటే సొంత ఇల్లు కానక్కరలేదు. అద్దె ఇల్లయినా, మనకు ఉంటున్నట్లుగా మనం ఉండే ఇల్లు, home. మీకు హైదరాబాద్ లో సొంత ఇల్లు ఉండి, కర్నూల్ లో అద్దె ఇంట్లో మీరిప్పుడు నివాసం ఉంటుంటే, కర్నూల్ లో మీరుంటున్నది ఇల్లు, మీ home. Hyderabad లో సొంత ఇల్లున్నప్పటికీ, మీరక్కడ నివాసం ఉండడంలేదు కాబట్టి you have a house in Hyderabad. Your home కర్నూల్ లో, మీరుంటున్న ఇల్లు సొంతమైనా, అద్దెమైనా.

2) Homewife అనే మాట వాడుకలో లేదు. Housewife అనేదే correct. లేకుంటే Homewife అనే అర్థంతో home maker కొత్తగా వాడుకలోకి వస్తున్నమాట. దీనికంటే ఇంకా కొత్త మాట ముఖ్యంగా American usageలో, houseworker (=housewife/ home maker).

3) Communication skills పెంచుకోవడానికి మంచి English newspaper ప్రతిరోజూ ఓ గంటపాటు చదవండి. TV newscasts వినండి. English story books చిన్నచిన్న వాటితో ప్రారంభించి పెద్దవి చదవండి.

ప్రశ్న: Present Continuous tense లో- This land belongs to him (Correct). కాని This land is belonging to him అని ఎందుకు రాయకూడదు? కారణం తెలుపగలరు.
- కందగట్ల రాకేష్ కుమార్, ఎర్రవెల్లి గూడెం

జవాబు: కొన్ని verbs, am+ing, is+ing, are+ing forms లో రావు. వాటిలో belong ఒకటి. ఎందుకు am belonging/ is belonging/ are belonging రాదు అంటే అందుకు rule ఏం లేదు. అది English భాష లక్షణం. ఇలాంటి verbs ను గురించి చాలా వివరంగా ఇంతకుముందరి lessons లో చర్చించాం. చూడండి.

ప్రశ్న: Having ను ఉపయోగిస్తూ A.Voice, P.Voice లో కొన్ని ఉదాహరణ లివ్వండి. Having ను ఏ సందర్భంలో ఉపయోగిస్తాం? to have ను ఉపయోగిస్తూ కొన్ని ఉదాహరణలివ్వగలరు. - ఎ.శ్రీనివాస్, మార్కూరు

జవాబు: Having AV లోనే వస్తుంది. Passive లో రాదుకదా. Passive లో ఎప్పుడూ past participle, దానిముందు 'be' form వస్తాయి. Having రాదు. Active voice లో having తో ఎన్నైనా sentences వస్తాయి. I am having coffee; My father is having a bath, etc. To have తో- eg: I am happy to have a car. To have a car like this makes me happy. ఇలా ఎన్నైనా వస్తాయి.

ప్రశ్న: 1) I have to attend meeting
2) I must leave this place
3) I ought to obey the order
The underlined words give same meaning. So kindly explain, is there any difference in meaning? In what context those words are to be used?
- డి.సుబ్బారావు, కాజులూరు, తూ.గో. జిల్లా

జవాబు: 1) I have to attend the meeting నేను meeting కు వెళ్ళాలి - ఇక్కడ వెళ్ళడంలో నా అవసరం ఎక్కువ. ఇతరుల order వల్ల కావచ్చు కానీ నా అవసరానికి ఎక్కువ ప్రాముఖ్యం - వెళ్ళకపోతే నాకు నష్టం.
2) I must leave the place - ఇక్కడ ఇతరుల order వల్ల నేను వెళ్ళిపోవాలి ఉంది అనే భావం, నా అవసరం వల్ల నేను వెళ్ళిపోవాలి అనే భావం కన్నా ఎక్కువ స్ఫూరిస్తుంది. I must do this. నేనిది చేయాలి, order వల్ల కావచ్చు నా అవసరం కావచ్చు - చేయకపోతే నాకు కష్టం కావచ్చు must అనేది have to/ has to కన్నా కాస్త ఎక్కువ powerful.

3) I ought to obey the order: ఆజ్ఞ పాటించడం నావిధి.
Ought to అన్నా కూడా ఒక పనిచేయాలి అనే అర్థం వస్తుంది. అయితే ముఖ్యంగా దీన్ని నీటి ప్రకారం, నైతిక బాధ్యతను గురించి తెలియజేసేందుకు వాడతారు.
You ought to respect elders - పెద్దవాళ్లను గౌరవించాలి. పెద్దవాళ్లను గౌరవించడం అనేది ఓ నిబంధనో, చట్టమో, ఆజ్ఞో కాదుగదా. నైతికంగా, నీటి ప్రకారం మనం గౌరవించాలి. ఇలాంటిచోట్ల ought to అంటారు.
a) She ought not to speak so rudely.
అంత దురుసుగా మాట్లాడకూడదు.
b) You ought not to waste money.
అంత డబ్బు వృథా చేయకూడదు.
ఇవన్నీ నడవడికి సంబంధించినవి, చట్టాలతో సంబంధం లేనివి. You ought to have helped her
ఆమెకు సహాయం చేసి ఉండాలింది.
ఇలాంటి చోట్ల should, must, have to/ has to రావు.

Bhavan: I am going to apply for the job. What about you?
నేను job కు apply చేయబోతున్నాను. నీ మాటేంటి?

Chalam: I have filled in the application. I will post it as soon as I get my certificates. Application పూర్తి చేశాను. నా certificates ready అవగానే post చేస్తాను.

Bhavan: Haven't you got them yet?
వాటినికా తెచ్చుకోలేదా?

Chalam: I am going to collect them from college tomorrow. Nagaraj is going to apply too.
రేపు నేను college నుంచి certificates తెచ్చుకోబోతున్నా. Nagaraj కూడా apply చేయబోతున్నాడు.

Bhavan: Why? Isn't he happy with his present job?
ఎందుకు? ఇప్పుడున్న job అతనికిష్టం లేదా?

Chalam: They are going to transfer him to Tamilnadu. His father is against it. So once he gets this job he will resign the present job. But if he doesn't get the transfer he will continue in it.

e) They are going to transfer him.
వాళ్లతనని transfer చేయబోతున్నారు. నిర్ణయం తీసుకున్నారు. చేస్తారు. ఇక్కడ will transfer కు are going to transfer అంత కచ్చితంలేదు.

f) Once he gets this job, he will resign the present job. ఈ job రాగానే, ఇప్పటి job మానేస్తాడు. ఇక్కడ 'will' ఉపయోగం గమనించండి; అతడు resign చేయడమనేది మరో job రావడం మీద ఆధారపడి ఉంది. పూర్తిగా అతడి చేతుల్లో లేదు. అందుకని ఇక్కడ will.

g) If he doesn't get the transfer he will continue. అతడు కొనసాగడమా లేదా అనేది transfer అవడం, కాకపోవడాన్ని బట్టి ఉంటుంది కదా- అందుకని will. ఇవీ will/ shall కూ am going to/ is going to/ are going to + 1st RDW కూ ఉన్న తేడా. ఈ తేడా గమనించి మాట్లాడడం spoken english లో చాలా ముఖ్యం. సామాన్యంగా If, unless, suppose, in case ఉన్న sentences లో am going to/ is going to/ are going to రాదు. (If = in case = suppose = అయితే, ఆ పరిస్థితుల్లో; unless- అయితే తప్ప); when = అలాంటప్పుడు అనే అర్థంతో వాడినప్పుడు కూడా, am/ is/ are going to రావు.

Venkat: రేపు మంచిరోజుని మా అమ్మ చెప్పింది. రేపు చేస్తా. పాస్‌పోర్టుకు application, D.D. అన్నీ రేపు తీసుకుంటా. కాస్త procedure ఏమిటో చెప్పావా? (మంచిరోజు = Auspicious day)

Akhil: తప్పకుండా. అయితే ఓ అరగంటలో మా friend ఒకడు నన్ను కలవబోతున్నాడు. అతడిని నేను doctor దగ్గరకు తీసుకెళ్తాను. అదయంతర్వాత మనం తీరిగ్గా కూర్చుని మాట్లాడుకోవచ్చు

Venkat: అయితే ఎప్పుడు free గా ఉంటావు? సాయంత్రం నాలుగంటికి రానా? (ఈ రెండు exercises లో Shall/ Will కూ am/ is/ are going to కు తేడాలు గమనించండి.)

Sankar: We will, if we get a good price.

Tarun: How long are you going to keep it vacant?

Sankar: We are not in a hurry. We are going to let it out. Whenever we get a good price we will sell it (off)/ dispose it of.

Tarun: I will ask my father if he is interested. The other day he was talking of buying a house.

Sankar: No hurry at all. Find out from your father if he is interested. We will reduce the price if it is for you.

Tarun: I will let you know tomorrow.

When will you be free?

Now practise the following aloud in English:

1) Sankar: మేము రేపు కొత్త ఇంట్లోకి మారబోతున్నాం.

Tarun: ఇప్పుడున్న ఇల్లు అమ్మిస్తున్నారా?

Sankar: మంచిధర వస్తే అమ్మిస్తానంటున్నాడు మా నాన్న.

Tarun: ఎంతకాలం ఆ ఇంటిని ఖాళీగా ఉంచబోతున్నారు? (ఖాళీ = vacant)

Sankar: మాకేం అంత తొందర లేదు. ఇప్పుడు దాన్ని అద్దెకివ్వబోతున్నాం. ఎప్పుడు మంచి ధర వస్తే అప్పుడమ్మిస్తాం. (అద్దెకివ్వడం- let out. తొందర - in a hurry)

Tarun: మా నాన్నను అడుగుతాను, ఆయనకేమన్నా ఆసక్తి ఉండేమోనని. మొన్నప్పుడో ఇల్లు కొనడం గురించి మాట్లాడారు.

Sankar: తొందరంలేదు. మీ నాన్నగారికేమన్నా Interest ఉండేమో కనుక్కో. మీకే అమ్ముతాం. కొంత ధర కూడా తగ్గిస్తాం.

Tarun: రేపు చెప్పానే విషయం.

2) Akhil: Hi Venkat, పంజాబ్‌లో ఉన్నావా?

Venkat: Passport కు apply చేయబోతున్నా. కాస్త నీ సహాయం కావాలి.

Akhil: ఎప్పుడు apply చేయబోతున్నావు?

Akhil: ఓ అలాగే.

3) Manoj: Hi Fareed, ఎక్కడినుంచి వస్తున్నావు?

Fareed: నా bike కాస్త trouble ఇస్తే, mechanic కు ఇచ్చి ఇంటికికెళ్తున్నా.

Manoj: నీ bike తరచుగా trouble ఇస్తుందేంటి?

Fareed: I'll hand bike కొనడం నేను చేసిన పొరపాటు.

Manoj: ఎంతకాలంగా వాడుతున్నావు దాన్ని?

Fareed: రెండేళ్లుగా. ఈ రెండేళ్లలో repairs కే దాదాపు రెండువేల రూపాయలు పెట్టా.

Manoj: ఎవరి దగ్గర కొన్నావు దాన్ని?

Fareed: మా దూరపు చుట్టం నుంచి. ఆయనదేం తప్పు లేదు. ఆ bike కొనవద్దనీ చెప్పాడు. నేనే foolish గా కొన్నా. తక్కువ ధరకొస్తుంది కదా అని.

Manoj: అమ్మేయొచ్చు కదా?

Answers:

Sankar: We are moving into the new home tomorrow.

Tarun: Are you selling away/ going to sell the house you are in?

2) Akhil: Hi Venkat, What brings you here?

Venkat: I am going to apply for a passport. I need your help.

Akhil: When are you going to apply?

Venkat: Mom says/ has said that tomorrow is an auspicious day. I will take the passport application, DD, etc., tomorrow. won't you (will you not) let me know the procedure?

Akhil: Sure. But in half an hour my friend/ a friend of mine is going to meet me. I am going to take him to doctor. Once that's over we can sit over your passport business at leisure.

Venkat: When will you be free then? Shall I see you at 4 this evening?

Akhil: That's OK

3) Manoj: Hi Fareed, where are you coming from?

Fareed: My bike has had/ had some trouble. I have left it at the mechanic's and am on my way home/ am going home.

Manoj: Why does your bike give trouble so often?

Fareed: Buying a used bike (modern word for I'll hand) is the mistake I made/ I made a mistake - buying a used bike.

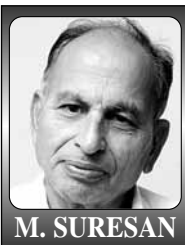
Manoj: How long have you been using it?

Fareed: For two years now/ For the past two years. I have spent Rs 2000/- on repairs so far.

Manoj: Who did you buy it from?

Fareed: From a distant relative of ours. I can't (cannot) blame him. He told me not to buy it/ He advised me/ warned me against buying it. I bought it foolishly because I got it cheap.

Manoj: Why don't you sell it (off)?

ప్రశ్న: *Contrary sense & positive sense* అంటే ఏమిటో వివరంగా తెలుపగలరు.
Contrary sense లో ఉన్న ఈ వాక్యాల తప్పు అని కొన్ని గ్రామర్ పుస్తకాల్లో పేర్కొన్నారు. ఇవి ఎంతవరకు కరెక్ట్ తెలుపగలరు.

1. He should not have gone - ఈ ప్రయోగం లేదు అని రాశారు.
2. He might not have gone - ఈ ప్రయోగం లేదు.
3. He must not have gone - ఈ ప్రయోగం లేదు.

Mood and modal verbs, subjunctive గురించి వివరంగా తెలుపగలరు.
subjunctive usage, perfect subjunctive verbs గురించి తెలియజేయగలరు.

2) He might not have gone - వెళ్ళుటకపోవచ్చు (వెళ్ళుటకపోవచ్చు కూడా) ఇక్కడ *contrary sense* లేదు - సందేహం.
They might have seen you - నిన్ను వాళ్లు చూసుకుంటున్నారా (చూడకపోయినా ఉండొచ్చు) - No *contrary sense* - doubt.

3) He must not have gone - ఇదంతగా వాడరు. ఇక్కడ *contrary sense* రావడం కోసం, ఈ sentence తప్పు. (దీనినర్థం- వెళ్ళి ఉండదు- కచ్చితం- వెళ్ళలేదు) ఇక్కడ ఈ రెండూ పోల్చండి.

జవాబు: Positive sense అంటే - 'లేదు, కాదు' అని అర్థం రాకుండా ఉండడం.
Contrary sense - వ్యతిరేకార్థం రావడం

1) He should not have gone.
అతను వెళ్ళి ఉండకూడదు (వెళ్ళుండాల్సింది కాదు) - కానీ వెళ్ళాడు. ఇక్కడ 'He should not have gone' అనేదానికి 'వెళ్ళాడు' అని వ్యతిరేకార్థం వస్తోంది, కాబట్టి ఇది *contrary sense* - ఇది తప్పు కాదు. మీరు ఇది ఏ *grammar book* లో చూశారో రాయలేదు.
They should not have talked like that.
అలా మాట్లాడాల్సింది కాదు (కానీ అలా మాట్లాడారు) - *contrary sense*.
They should have done that.
వాళ్లది చేసుండాల్సింది (కానీ చేయలేదు) - *contrary sense*.

a) He should not have gone - వెళ్ళాడు (*contrary sense*) - correct

b) He must not have gone - కచ్చితంగా వెళ్ళి ఉండదు - వెళ్ళలేదు (ఇది *contrary sense* - వ్యతిరేకార్థం రాదు) - positive sense వస్తుంది. మరో రెండు వాక్యాలను పోల్చి చూడండి.

a) He should have gone - వెళ్ళుండాల్సింది - వెళ్ళలేదు - *contrary sense*.

b) He must have gone - వెళ్ళే ఉంటాడు తప్పకుండా - వెళ్ళాడు Positive sense.

మరో ఉదాహరణ:
He must have passed the exam. Otherwise he would not have applied for the job.
అతడు కచ్చితంగా pass అయి ఉంటాడు. (pass అయ్యాడు- positive sense) లేకుంటే job కు apply చేసి ఉండడు (చేశాడు- *contrary sense*).
Subjunctive usage, etc., త్వరలో వివరిస్తాం.

విద్యా-విజ్ఞాన-వార్తా సమాచారం గ్రూప్స్

☞ ఎడ్యుకేషనల్ మెటీరియల్

☞ జి.కె.

☞ కరెంట్ అఫైర్స్

☞ పి.పి.వార్తాపత్రికలు

☞ టి.ఎస్.వార్తాపత్రికలు

☞ ఇంగ్లీషు పేపర్లు

☞ మ్యాగజైన్స్

☞ బుక్స్

☞ విద్యా సమాచారం

☞ ఉద్యోగ సమాచారం

☞ క్రీడా సమాచారం

☞ చరిత్రలో ఈరోజు

మీ మిత్రులకు షేర్ చేయండి.

(Share It To Your Friends)

👉 👉 Click here to join 👈 👈

<https://t.me/joinchat/AAAAAEdQrr7Jhup5fdmvGw>

Kapil: Hi Subhash, Well met. Any idea of how many of us are going on the picnic next weekend?
 కలుసుకోవడం మంచిదయింది(well met). వచ్చే వారం picnic కు ఎంతమందిమీ వెళుతున్నాం?
Suhas: About 15 of us. ఓ పదిహేనుమందవచ్చు
Kapil: Does Rahul know about it?
 రాహుల్ కు తెలుసా?
Suhas: He does. I told him of it yesterday.
 తెలుసు. నేను నిన్న అతడికి చెప్పాను.
Kapil: What did he say? Is he joining us?
 ఏమన్నాడు. వస్తున్నాడా?
Suhas: He said that he was not sure.
 రావడం కొంత సందేహమే అన్నాడు.
Kapil: Didn't he (Did not he) tell you why he was doubtful? Has he any other programme that day?
 రావడం ఎందుకు సందేహమో నీతో చెప్పలేదా? ఆరోజు వేరే పనేమైనా ఉందా?

మనందరికీ తెలిసిన విషయం - say కి, tell కి చాలా సందర్భాల్లో అర్థం ఒకటే - చెప్పడం, అనడం అని. అయితే వీటి ఉపయోగంలో చాలా తేడా ఉంది. పై సంభాషణలోనే చూద్దాం.
A (tell)
 i) I told him of it
B (say)
 i) What did he say?
 ii) He said that he was not sure.
 iii) All that he said was ...
tell కు సంబంధించిన మరికొన్ని...
 ii) Didn't he tell you
 Why he was doubtful?
 iii) ... tell him to come

The teacher told the students to sit down and to note down the points.
 ఇలాంటి చోట్ల say రాదు కదా. (The teacher said to the pupils to sit down కాదు.)
d) say తర్వాత thanks, good bye, hello, sorry, a few words, a little/ little (about something/ some one) అని వాడవచ్చు ఇలాంటిచోట్ల tell రాదు.
e) Tell వెంబడి తాడుం. He told to me to go/ He told to her that he liked cricket లాంటి

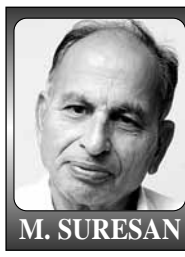
Tell me why you have done it. (say to me why you have done it కాదు).
g) ఎవరికిచెప్పింది తెలుపకండా Tellను Storyకి వాడతాం. Please tell a story. అయితే ఇది old fashioned. ఇవీ Tell, Say కు సంబంధించిన వివరాలు. ఇవన్నీ కూడా Practice తో, చదవడం వల్ల తెలుసుకోవచ్చు
Practise the following aloud in English:
a) Ragh: రవి నీతో ఎందుకు రావడంలేదో చెప్పాడా?
Ram: లేదు
Raghu: నన్ను కలుసుకోవడంగురించి ఏమన్నా చెప్పాడా?
Ram: అదీ చెప్పలేదు.
Raghu: నేనిక్కడున్నానని చెప్పావా?
Ram: చెప్పాను. వాట్టిక్కడికి రమ్మన్నాను కూడా. సరే అన్నాడు. వాడొచ్చే time నాతో చెప్పలేదు.
Raghu: నన్నెందుకు avoid చేస్తున్నాడో నువ్వేమయినా చెప్పగలవా?

What did he say?

Suhas: I don't know. All that he said was he was doubtful about coming. I was in a hurry. I had no time to ask him.
 నాకు తెలియదు. తను చెప్పినదల్లా తను రావడం సందేహమని. నేను కొంచెం తొందరలో ఉన్నా. అందుకని అతన్నికేమీ అడగలేదు.
Kapil: OK. I'll call him and tell him to come without fail. Without him the picnic can't be fun.
 సరేలే! నేను Phone చేసి తప్పక రమ్మంటాను. అతను లేకపోతే picnic కు వెళ్ళినట్టే ఉండదు.
Suhas: That's true. Tell him not to disappoint us. He makes jokes and tell stories too. He is good at these. You had better call him now itself.
 Correct. మనల్ని నిరాశపర్చవద్దని చెప్పు. వాడు Jokes వేయగలడు, కథలు చెప్పగలడు. నువ్వు వాడికిప్పుడే ఫోన్ చేయడం మంచిది.
 {Had better do (some thing) = చేయడం మంచిది. ఇక్కడ had ఉన్నప్పటికీ ఇది Present విషయాన్నే చెప్పింది. You have better buy that book = నువ్వు పుస్తకం కొనడం మంచిది}
 ఈ సంభాషణలో say, tell వాడకం గమనించండి. (Say - past tense and past participle - said; tell - past tense and past participle - told)

iv) ... tell him not to disappoint us.
 v) tell stories
 A కింద tell తో sentences ను, B కింద say తో ఉన్న sentences ను పోల్చండి. ఇప్పటికే గమనించి ఉంటారు.
1) tell తర్వాత ఎవరితో చెప్పింది అనేది కచ్చితంగా వస్తోంది కదా (Sentence V లో తప్ప) - అదే 'say' పక్కన ఎవరితో చెప్పింది రావడంలేదు. మొదటి తేడా, tell కూ, say కూ. tell తర్వాత ఎవరితో చెప్పింది కచ్చితంగా రావాల్సింది. say తర్వాత అక్కరలేదు. say తర్వాత ఎవరితో చెప్పింది తెలపాలంటే తాడుతాం.
a) He told her that he was busy,
b) He said to her that he was busy.
 అయితే ఈ రెండింటిలో (b) కన్నా (a) ఎక్కువగా వాడుతుంటాం. అంటే మనం చెప్పింది ఎవరితో అని చెప్పనక్కర్లేదల్లా 'tell' better.
2) ఒకరు చెప్పిన మాటలను వాళ్ళు చెప్పినట్లుగా, repeat చేసినప్పుడూ, లేకుంటే వాళ్ళ మాటలను report చేసినప్పుడు, say వాడుతాం.
a) 'sit down', said the teacher/ the teacher said.
b) He said that he was happy. గమనించండి: పై sentences లో ఎవరితో చెప్పింది తెలియడం లేదు.
c) 'sit down', said the teacher to the pupils. 'Note down the points'. ఇది teacher మాటలను యథాతథంగా repeat చేస్తున్నాం. ఇక్కడ said బదులు told రాదు. అదే ఈ మాటలను report చేయాలనుకోండి. అప్పుడు-

sentences వాడం. ఎందుకంటే ఇక్కడ tell పక్కనే తాడు కాబట్టి.
f) ఇవి చూడండి: a) He told me why he was happy. b) He said to me why he was happy. ఇక్కడ sentence (a) మాత్రమే correct. (b) లో లాగ said ఎప్పుడూ వాడం. అంటే 'wh' words తో begin అయ్యే clause (verbతో ఉన్న మాటల సమూహం) Tell తర్వాత మాత్రమే వస్తుంది. అది కూడా ఎవరితో చెప్పింది తెలియపరిస్తేనే. (a) మళ్ళీ చూడండి:
 He told me why he was... (me ముందు, ఆ తర్వాత why తో ప్రారంభమయ్యే clause వస్తుంది).
Pranav: Did he attend class yesterday?
Praveen: No, he didn't.
Pranav: Why?
Praveen: He did not tell me why he was absent yesterday.
 ఇక్కడ He did not say to me why... రాదు. He never tells me where he goes, what he does, when he studies or how he studies. (ఇక్కడ కూడా మామూలుగా say రాదు).

b) Pavan: Hi Ravi, నిన్నెక్కడున్నావు నువ్వు?
Ravi: నేనా విషయం ఇప్పుడు చెప్పలేను
Pavan: ఏంటంత రహస్యం?
Ravi: తర్వాత చెప్తా ఏంటీ అంత రహస్యం అని
Pavan: మీనాన్నగారేమన్నా చెప్పారా నీతో?
Ravi: దేన్నిగూర్చి?
Pavan: నేనది చెప్పను నీకు. నువ్వు ముందు నీ రహస్యం చెప్పు. తర్వాత నేం చెప్తా
Answers:
Raghu: Has Ravi told you why he is not coming?
Ram: No.
Raghu: Did he say anything about meeting me?
Ram: Not that either.
Raghu: Have you told him (that) I am here?
Ram: I did. I told him to come here too. He said yes. He did not tell me the time of his coming here
Raghu: Can you say why he is avoiding me?
b) Pavan: Hi Ravi, Where were you yesterday?
Ravi: I cannot tell you now about it. / I Can't say anything about it now.
Pavan: What is so secret about it?
Ravi: I'll tell you later what the secret about it is.
Pavan: Did your father tell you anything?
Ravi: What about?
Pavan: I will not tell you that. First you tell me of your secret. Then I will tell you of mine.

ప్రశ్న: నాకు Indirect Speech గురించి కొంత అస్పష్టత ఉంది. ఈ వాక్యాలు పరిశీలించి సందేహాలు తీర్చగలరు.
1) "An amount of Rs.104 Crores would be paid in Rajampet constituency of Cuddappah District on Saturday. ఈ వాక్యాన్ని నేను పేపరులో చూశా. ఈ వాక్యం Indirect Speech లో ఉందా? (లేదా) news paper వారు కేవలం ఆ Fact ను (will be paid ను would paid గా) చెప్పుతున్నారా? ఇంతకీ నేను పేపరు చూసిననాటికి ఆ డబ్బు పంపిణీ/ చెల్లింపు జరిగినట్లూ? లేదా?
2) As the Offense was not cognisable a Magistrate would carry out a investigation. ఈ సంఘటన ఒకరోజు జరిగితే ఆ మరుసటిరోజు పేపరులో వచ్చింది. ఈ వాక్యంలో would carry out అని ఉంది. ఆ ప్రకారం దర్యాప్తు జరిగిపోయినట్లూ? జరగవలసి ఉందా? - ఎన్. నీలమ, బొల్లవరం
జవాబు: Sentence No 1 - ఇది indirect speechలో ఉందా లేదా అనేది దాని ముందర వాక్యాన్ని బట్టి తెలుస్తుంది. అది Mr x said అని ఉంటే, ఈ sentence దాని continuation అయితే, అది indirect speech అయితే, would correct. ఈ sentence ను independent గా తీసుకుంటే ఇక్కడ would తప్పు; will correct అవుతుంది.
 Sentence No 2 - ఇక్కడ కూడా పై rule వర్తిస్తుంది. Independent sentence గా తీసుకుంటే will carry out, better. అయితే indirect speech అనుకుంటే would carry out అన్నప్పుడు దర్యాప్తు జరగవలసి ఉన్నట్టే.

ప్రశ్న: Please clarify the difference between simple present and present perfect tenses used in these sentences.
1) We are inside. We have been inside.
 What's the difference?
2) We are behind them.
 We have been behind them.
3) She is in town.
 She has been in town.
4) I am uneasy about the situation.
 I have been uneasy about the situation.
 వీటి అర్థంలో తేడా వివరించగలరు.
 As per tense rule, I know the difference of above each sentence which are in simple present as well as in present perfect tense. But, what is/ may the meaning of above sentences whether they are used in simple present or present perfect? Please explain it in detail.
 - షేక్ మొహినుద్దీన్, కర్నూలు
జవాబు: 1) We are inside = we are inside NOW.
 ఇప్పుడు మేం లోపల ఉన్నాం.
 We have been inside.
 కాసేపటినుంచి ఇప్పటివరకు మేం లోపల ఉన్నాం.

we were here some time ago, say 10 minutes ago/ an hour ago, and since then, we have continued to be here till now/ we are here even now.
 మేం ఇక్కడ ఉండటం గతంలో ప్రారంభమయి, ఇప్పటివరకు జరిగింది/ ఇంకా జరుగుతోంది, అని.
 Abdul Kalam is our President (ఆయన మన president - జరుగుతున్న విషయం)
 Abdul Kalam has been our president for the past two and a half years= రెండున్నరేళ్ళగా ఆయన మన presidentగా ఉన్నారు. (రెండున్నరేళ్ళ క్రితం నుంచి ఇప్పటి వరకు/ఇంకా) అలాగే మిగతా sentences కూడా:
2) i) We are behind them = వాళ్ళ వెనుక మేం ఉన్నాం (ఇప్పుడు) ii) We have been behind them.
 కొంతకాలంగా వాళ్ళ వెనుక మేం ఉన్నాం.
3) She is in town = ఆమె ఊళ్లో ఉంది (ఇప్పుడు) She has been in town = కొంతకాలంగా ఆమె ఊళ్లో ఉంటోంది.
4) I am uneasy about the situation.
 పరిస్థితి నాకు ఇబ్బందిగా ఉంది ఇప్పుడు.
 I have been uneasy about the situation.
 కొంతకాలంగా పరిస్థితి ఇబ్బందిగా ఉంటోంది.
 Please refer to the earlier lessons on 'be' forms for more information.

Preethi: Mom, can I have some more milk?
అమ్మా, ఇంకాస్త పాలు కావాలి నాకు.
Laxmi: Sorry child. You can't have anymore.
There is some milk left, of course, but we need it for the payasam this evening.
ఇంకలేవమ్మా. కొన్ని పాలున్నాయిగానీ, అవి సాయంత్రం పాయసానికి కావాలి.

Preethi: Can I have something to eat? I am hungry.
తినేందుకేమైనా ఉందా? నాకు ఆకలిగా ఉంది.

Laxmi: There are plenty of biscuits in the fridge. Have as many as you want. There is bread too. Eat it if you like.
Fridge లో కావలసినన్ని / చాలా biscuits ఉన్నాయి. నీక్కావలసినన్ని తిను. bread కూడా ఉంది. ఇష్టం ఉంటే తిను.

Preethi: I'll (I will) have bread then. Can I have some jam or butter go with it?
అయితే bread తింటానై. దానికి jam కానీ వెన్నకానీ ఏమైనా ఉందా?

(go with= ఒక ఆహార పదార్థం ఇంకో ఆహార పదార్థంతో సరిపోవడం. Idli goes well with sambar ఇట్లే సాంబారు బాగుంటుంది. We have only chapathis, no kurma to go with it. చపాతీలు మాత్రం ఉన్నాయి. దానితో సరిపోయే కుర్మా లేదు)

Laxmi: No butter any more for you. You put on weight. Have jam.
Butter ఏం వద్దు. లావెక్కుతావు.

Preethi: What about you? You haven't had anything since morning. Why don't you have something to eat?

మరి మీ సంగతేమిటి? పొద్దున్నుంచి ఏం తిన లేదు. ఏదైనా తినకూడదా?

Laxmi: We are fasting today. You know today is Karthika Somavaram.

మేమీరోజు ఉపవాసం. కార్తీక సోమవారం కదా. (fast = ఉపవాసం/ ఆరోగ్య కారణంగా తిండి మానేయడం, starve = తిండికి లేక వస్తుండడం. బాగా ఆక లేస్తోందని హాస్యంగా చెప్పడం- I am starving. Let me have something to eat)

Preethi: Don't you eat anything then?
మీరేం తినరా మరి?

Laxmi: Not until after the pooja after sunset.
వీకటిపడ్డ తర్వాత పూజయ్యేంతవరకు ఏం తినం.

Preethi: Why do people fast on Kartheeka Somavaram?
కార్తీక సోమవారం ఎందుకు ఉపవాసం ఉంటారు?

Laxmi: Good question. But I haven't the time now to tell you.
మంచి ప్రశ్న. కానీ నాకిప్పుడు చెప్పడానికి time లేదు.

పై సంభాషణలో some, any ఉపయోగాలు గమనించండి. వీటి అర్థాలు మనకు తెలుసు కదా? Some= కొంత, కొన్ని. అంటే some ను Countables తోనూ వాడవచ్చు uncountables తోనూ వాడవచ్చు. Some milk = కొద్దిపాటు, Some books = కొన్ని పుస్తకాలు. Any = ఏదైనా, ఏదైనా. దీన్ని కూడా Countables తో, Uncountables తో రెండింటితోనూ వాడవచ్చు. Any book = ఏ పుస్తకమైనా; any milk = ఏదైనా పాలు. Some, any ఉపయోగం English లో చాలా ఎక్కువ. ఎంత కరెక్ట్ గా వాడితే conversation అంత బాగుంటుంది. అలాగే plenty = ఎక్కువ - countables, uncountables తో రెండింటితో వాడవచ్చు. Plenty of milk = సమృద్ధిగా పాలు; plenty of time; plenty of money, etc. Plenty of books = చాలా పుస్తకాలు; plenty of runs - చాలా పరుగులు; plenty of eggs, plenty of biscuits etc.

పై సంభాషణలో expressions చూడండి

- 1) You can't have any more.
- 2) There's some milk left.
- 3) Can I have something to eat?
- 4) Can I have some jam or butter...?
- 5) No butter any more.

Pranav: Can you lend me some money?
లేదా Can you lend me any money?
కొంచెం అప్పివ్వగలవా? (ఇక్కడ not లేదు)
Prakash: I'm afraid, I haven't any. నా దగ్గర లేదు. (I am afraid - విచారం వ్యక్తం చేయడం)
Pranav: Haven't you any. really?
నిజంగా లేదా?
(ఇక్కడ not ఉంది కాబట్టి any)
Prakash: I Have some money of course, but I need it for paying fees. I shan't (shall not) have any left after that.
కొంత ఉంది. కానీ అది fees కట్టడానికి కావాలి. అది కట్టేసిన తర్వాత ఏం మిగలదు.
Not లేనిచోట some వస్తోంది. Not ఉన్నప్పుడు any వస్తోంది కదా. ఇది జాగ్రత్తగా గుర్తుంచుకోవాలి.
2) No any అని ఎప్పుడూ అనం.
No అనైనా అంటాం. not any, contracted form- n't any అనైనా అంటాం. అంతేకానీ no any రాదు.

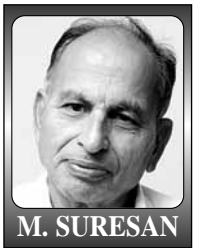
Ratnakar: ఎవరూ లేరు. నీకు ఇంకెవరన్నా తెలుసా?
Venkat: ఒకాయన ఉన్నాడు. అయితే ఆయన ఊళ్లో లేరు.
Ratnakar: Sumanకు ఆ కంపెనీలో ఎవరో friend ఉన్నాడు. అతను Suman కు ఏ information అయినా ఇవ్వగలడు.
2) **Manoj:** నాకు Botany మీద మంచి పుస్తకాలు కావాలి. మీ దగ్గరేమన్నా ఉన్నాయా?
Shopkeeper: మా దగ్గర కొన్ని మంచి పుస్తకాలున్నాయి. Botany మీద ఏ మంచి పుస్తక మన్నా చెప్పండి. అది మా దగ్గర ఉంటుంది.
Manoj: మీ దగ్గరున్న వాటిల్లో కొన్నింటిని చెప్పండి.
Shopkeeper: కొన్నే ఎందుకు? ఈ list చూడండి. అన్ని పుస్తకాల పేర్లూ అందులో ఉన్నాయి. అక్కడున్న వాటిల్లో ఏదైనా మంచి పుస్తకమే.

Have you any?

6) You haven't had anything since the morning.
7) Don't you eat anything then?
ఈ మాటల్లో ఏం తెలుస్తోంది?
i) not వచ్చినప్పుడు any వస్తోంది. Not లేనప్పుడు some వస్తోంది కదా? ఇది important point.
ii) Questions లో కూడా అంతే. లేదు (not) అనే answer ను repeat చేసినప్పుడు కూడా question లో any వస్తుంది.
a) He has some money.
కొంత ఉంది (ఇక్కడ 'not' లేదు)
b) He hasn't any money.
(అసలు) లేదు (ఇక్కడ not తో)
He hasn't any money = He has no money.
అయితే conversation లో He hasn't any money అనేది more common. అది ఎక్కువగా వాడు తుంటారు. అంతేకాకుండా Have you any money అన్నప్పుడు answer గా No, I haven't any అని అంటారు money వదిలేసి (repeat చేయకుండా). లేకుంటే, No, I haven't అని కూడా అనవచ్చు. Questions లో కూడా 'not' ఉన్నప్పుడు, some రాదు, any మాత్రమే వస్తుంది. Not లేకపోతే some, any రెండూ రావచ్చు.

3) **Suseela:** I have nothing to do today. (I haven't any thing to do today).
Have you any novel that I can read?
ఈరోజేం పనిలేదు. నీ దగ్గరేమన్నా నవల ఉంటే ఇవ్వవా?
Chandana: There are some here. Take any of them.
ఇక్కడ కొన్ని ఉన్నాయి. ఏదైనా తీసుకో.
Suseela: Let me have some novel that I can finish in a day.
ఒక్కరోజులో పూర్తిచేయగల novel ఏదైనా ఉంటే ఇవ్వ.
Chandana: I'm afraid that there aren't any such. All of them are lengthy.
అలాంటివేమీ లేవు. అన్నీ పెద్ద నవలలే.
Suseela: Any by Chase?
Chase నవలేమన్నా ఉన్నాయా?
ఇక్కడ any పూర్తిగా ఏదైనా అనే అర్థంతోనే వాడం. కాబట్టి ఇక్కడ not లేకున్నా any వస్తుంది.
i) Any novel = ఏ novel అయినా/ఏదైనా novel.
ii) Any by Chase = Chase రాసిన నవలేదైనా?
iii) Some novel = ఏదైనా novel.
సహాయం చేసే వాళ్లెవరైనా ఉన్నారా?
Any one/ anybody who can help me?
గమనించండి: Some ఏదో ఒక / ఎవరో ఒక అనే అర్థంతో వాడుతుంటాం.
Some book was lying on the table.
table మీద ఏదో పుస్తకం ఉంది / పడి ఉంది.
I came here with the hope that some teacher will help me.
ఎవరో ఒక / ఏ teacher అయినా సహాయం చేస్తారనే ఆశతో వచ్చా.

Manoj: Thank you.
Answers:
1) **Ratnakar:** Have you / Have You had / Do you have any news from suman?
Venkat: No. (I don't have / haven't had any.)
What about?
Ratnakar: Don't you remember? We asked him for some information about a job.
Venkat: I haven't had any phone call from him (No Phone call from him so far). Isn't there anyone else who can give us this information? (Anyone= ఎవరన్నా, Anyone else= ఇంకెవరన్నా)
Ratnakar: None. (Do) you know anyone?
Venkat: I know some one, but he is not in town/ out of town (out of station కాదు)
Ratnakar: Suman has some friend in the company. He can give suman any information he wants.
2) **Manoj:** I want some good books on Botany. Do you have/ Have you any?
Shopkeeper: We do have some good books. Name any good book on botany, and we have them.
Manoj: Please let me know some of the good books you have.
Shopkeeper: Why only some? Please see go through this list. It has all the titles. Any book on the list is a good book (go through= చదవడం titles = పుస్తకాల పేర్లు - ఇక్కడ)
Manoj: Thank you.

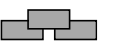

ప్రశ్న: 1) నేను నిన్న నా హెయిర్ కటింగ్ చేయించుకున్నాను.
I got/ had my hair cut yesterday.
2) నేను రేపు నా హెయిర్ కటింగ్ చేసుకుంటాను.
I will get my hair cut tomorrow
3) మేము నిన్న మా ఇంటికి సున్నం వేయించాం.

we had/ got our house white wash yesterday
4) మేము రేపు మా ఇంటికి సున్నం వేయిస్తాం
we will get our house white wash tomorrow.
had అర్థాన్ని వివరిస్తూ, కరెక్ట్ కావో తెలుపగలరు.
- ఎస్.వంశీకృష్ణ, హైదరాబాద్

జవాబు: Hair-cut (ఒకేమాట) = క్షవరం
I have a hair-cut once a month- నేను నెలకోసారి క్షవరానికి వెళ్తాను.
He had a hair-cut (ఒకేమాట) yesterday నిన్న అతను క్షవరానికి వెళ్ళాడు.
1) I got/ had my hair cut yesterday. ఇక్కడ hair వేరే మాటా, cut వేరే మాట.

నిన్న నేను (barber చేత) క్షవరం చేయించు కున్నాను.
Got, had- ఇంకొకరిచే అనే అర్థం వస్తుంది.
2) I will get my hair cut tomorrow
రేపు నేను క్షవరం (Barber చేత) చేయించుకుంటాను. (hair వేరే, cut వేరే)- దీనివల్ల మీరనుకు న్నట్టు చేసుకున్నాను కాదు.
3) We had/ got our house white washed (white wash ఇక్కడ correct కాదు)
మేం ఇంటికి సున్నం వేయించాము.
4) We will have/ get our house white washed. (White wash కాదు) tomorrow.
రేపు ఇంటికి వెళ్ల వేయిస్తాం.
లేదా గమనించండి.
I will wash my clothes tomorrow.
రేపు నేను ఉతుక్కుంటాను.
I will have/ get my clothes washed tomorrow. నా బట్టలు రేపు ఉతికిస్తాను.
have/ get తర్వాత ఎప్పుడూ past participle వస్తుంది.

Prabha: Hi Vineela, how was the movie yesterday? I am sure you enjoyed it. వినీలా, నిన్న movie ఎలా ఉంది? బాగా enjoy చేశావనుకుంటా.

Vineela: What a bore! I thought it would be fun watching the movie, but it was thoroughly disappointing. అబ్బు చాలా bore. ఎంతో వినోదంగా ఉంటుందనుకున్నాను. కానీ చాలా నిరాశపరిచింది.

Prabha: Thank god, I didn't go with you. I thought I would, but fortunately my music class came in the way. బతికిపోయాను. నీతో రాకపోవడం మంచిదయ్యింది. అదృష్టవశాత్తూ నా music class అడ్డొచ్చింది. (Thank God - ఏదైనా ప్రమాదం లాంటిది తప్పిపోతే 'Thank God' అంటారు. తెలుగులో 'బతికిపోయాను' అనుకోవచ్చు)

అంటే English usage ప్రకారం, there are two kinds of future:

a) Future from the present
b) Future from the past

1. Important:
i) will, shall ఎప్పుడూ future from the present ను చెప్తాయి.
ii) WOULD, SHOULD ఎప్పుడూ future from the past ను చెప్తాయి.

2. Future from the present కు will వాడేచోట, future from the past కు would, future from the present కు shall వాడేచోట future from the past కు should వాడతారు. ఇప్పుడు పై సంభాషణలోని would తో ఉన్న verbs గమనించండి. అంతకుముందు ఈ కింది sentences పోల్చండి.

3. a) He says (that) he will buy the book this evening.
 ఈ సాయంత్రం పుస్తకం కొంటానుంటున్నాడు- ఇది ఇప్పుడు. ఇప్పుడు - present లో అంటున్నాడు... సాయంత్రం - future లో కొంటానని. ఇది present నుంచి future కాబట్టి will buy.
b) He told me yesterday that he would buy the book soon.

Krishna: నాకు అప్పుడే తెలుసు సువ్యు వెళ్ళబోవనీ, tickets cancel చేస్తావనీ, డబ్బు నష్టపోతావనీను.

Kumar: Rajkot లో మా మామయ్య ఉన్నాడు కాబట్టి వెళ్ళమనుకున్నా. అయితే match విషయం ఏమనుకుంటున్నావు?

Krishna: Indians గెలుస్తారని తెలుసుకానీ, Sri Lanka అన్ని వికెట్ల తేడాతో ఓడిపోతుందనుకోలేదు.

Kumar: Tendulkar మరో Century కొడతాడని కచ్చితంగా అనుకున్నా. (sure వాడండి)

Krishna: Sri Lanka ది చాలా low score. గంభీర్, బెండూర్లూర్ ఇద్దరూ కలిసి (together) ఆ score సాధిస్తారనుకున్నా.

Krishna: I knew India would win but didn't think/ never thought that Sri Lanka would lose by so many wickets.

Kumar: I was sure that Tendulkar would score another century.

Krishna: Sri Lanka's was a low score. I thought Gambhir and Tendulkar together would score all the runs needed for the victory.

Kumar: I was confident too that they would win without losing a single wicket.

Krishna: Did you think Yuvraj would play so well?

Kumar: I thought Kaif would score more runs than Yuvraj. I didn't think that RP Singh would bowl so well/ I didn't expect RP Singh to bowl so well.

He would buy me a...

Vineela: You are right. When you told me you would not come I felt sorry you were going to miss a lot. But now I know I am wrong. సువ్యు right. సువ్యు రానన్నప్పుడు సువ్యు మంచి సినీమా miss అవుతావని బాధపడ్డా. కాని పొరపాటని ఇప్పుడు తెలుస్తోంది.

Prabha: Did Smitha accompany you? స్మిత నీతో వచ్చిందా? (accompany = కలిసి వెళ్ళడం- ఎవరితోనైనా)

Vineela: No. Smitha said she would accompany me to the movie if her cousin came along. రాలేదు. వాళ్ళ cousin వస్తేనే తను వస్తానని చెప్పింది నాతో.

Prabha: By the way, what is your programme this evening?

Vineela: My dad told me that he would buy me a new dress for my birthday next week. So I will go shopping. Next week నా birthday కి నాన్న కొత్త dress కొనిస్తానన్నాడు. కాబట్టి ఈ సాయంత్రం shopping వెళ్తున్నా.

Prabha: All the best then. Bye. ఈ సంభాషణలో would తో వచ్చిన verbs గమనించండి.

1) I thought (that) it would be fun.
 2) I thought (that) I would
 3) You told me you would not come
 4) Smitha said (that) she would accompany me.
 5) Dad told me (that) he would buy me a new dress.

1) ఈ నెల November. November- ప్రస్తుతం- present. December - future (భవిష్యత్తు) కదా. జాగ్రత్తగా గమనించండి. November నుంచి, అంటే present నుంచి, December future. ఇలాంటి future ను చెప్పేందుకు will, shall వాడతారు. [will, shall అను future చెప్పడానికి ఎలా ఉపయోగిస్తామో ఇంతకుముందు lessons లో చాలా వివరంగా తెలుసుకున్నాం]

2) August 2005 - ఇది గతం - Past. September 2005 - ఇది కూడా గతం - past. అయితే August 2005 నుంచి September 2005 ఏమవుతుంది? Future (భవిష్యత్తు) కదా? అయితే ఎప్పుటినుంచి - August (past) నుంచి September 2005 future. అంటే August 2005 నుంచి, అంటే past నుంచి September 2005 future అవుతుంది. కాబట్టి - మనం ఇప్పుడు తెలుసుకుంది.

a) November 2005 నుంచి December 2005 - Present నుంచి future.
 b) August 2005 నుంచి September 2005 - past నుంచి future.

ఇది- past - told - నిన్న చెప్పాడు - త్వరలో - future - కొంటానని - కాబట్టి would buy - అంటే ఇక్కడి future, past నుంచి future కాబట్టి would buy.

4. మళ్ళీ పోల్చండి:
 a) I think (that) he will help me.
 b) I thought (that) he would help me.
 [(a) అర్థం - వాడు సాయం చేస్తాడని నేననుకుంటున్నాను. (b) అర్థం - వాడు సాయం చేస్తాడని నేననుకున్నాను]

ఇప్పుడు మొదటి సంభాషణలో ఉన్న would తోటి verbs గమనించండి: ప్రభ, వినీలా నిన్నటి విషయం గురించి మాట్లాడుతున్నారని గుర్తుంచుకోండి.

1) I thought (that) it would be fun: వినోదంగా ఉంటుందని అనుకున్నా. (అనుకోవడం సినిమాకు వెళ్ళే ముందు - past లో - చూడబోయే సినిమా గురించి - future) would be - 'be' form - ఉండడం
 2) I thought (that) I would (go to the movie) would go - వెళ్ళామని - (future from the past)
 3) You told me you would not come - సువ్యు రాబోవడం లేదని అన్నావు.
 4) Smitha said that she would accompany me. Sunitha నాతో వస్తానని అంది.
 5) Dad told me that he would buy a new dress. నాకు కొత్త dress కొంటానని మా నాన్న చెప్పారు. ఇదీ 'would' ఉపయోగం. అంటే past నుంచి future చెప్పడానికి వాడతారు.

a) would be - be form - ఉండడం
 b) would + 1st Regular Doing Word (would go, would come, would see, etc) - action (పనిని తెలుపుతుంది)
 a) i) వాడక్కడ ఉంటాడని నేననుకుంటున్నా - I think he will be there
 ii) వాడక్కడ ఉంటాడని నేననుకున్నా - I thought he would be there.
 b) i) నాకు I Class వస్తుందని నేననుకుంటున్నా - I think I will get a first class.
 ii) నాకు I Class వస్తుందని అనుకున్నా - I thought that I would get a I class.

Now practise the following aloud in english:

1) **Krishna:** అయితే సువ్యు Rajkot కు వెళ్ళలేదా, Cricket match చూడటానికి?
Kumar: వెళ్ళామనే అనుకున్నా, కాని మానుకున్నా. ప్రత్యక్షంగా చూడడంకన్నా TV లో చూస్తేనే బాగా enjoy చేయగలం కదా అని.
Krishna: నేను చెప్పాను కదా - TV లో లాగా replays, slow motion view ఉండవు అని, సువ్యు వినలేదు.
Kumar: సువ్యు right. Train tickets నిన్న సాయంత్రమే cancel చేస్తానన్నాడు, మా తమ్ముడు.

Kumar: నాకు విశ్వాసంగానే ఉండింది - ఒక్క Wicket పోకుండా గెలుస్తారని.

Krishna: Yuvraj అంతబాగా ఆడతాడని సువ్యనుకున్నావా?

Kumar: Yuvraj కంటే Kaif ఎక్కువ runs కొడతాడనుకున్నా. R.P. Singh అంత బాగా bowl చేస్తాడనుకోలేదు.

2) **Dayakar:** నిన్న మీ ఇంటికొచ్చానేను. నువ్వింట్లో ఉంటావనుకున్నా.

Prabhakar: సువ్య వస్తావని నాకు తెలియదు. నువ్వెందుకు Phone చేయలేదు.

Dayakar: నువ్వు time లో బయటకు వెళ్ళావనుకోలేదు. మామూలుగా ఆ time లో ఇంట్లోనే ఉంటావుగా?

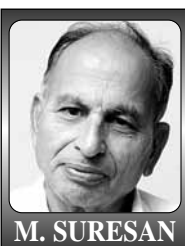
Prabhakar: నిజమేననుకో. కాని నిన్న మా అమ్మ తనను doctor దగ్గరకి తీసుకెళ్ళమంది. ఆ time లో సువ్య వస్తావని నేననుకోలేదు. Sorry.

Dayakar: సరేకానీ, సుమంతేమన్నా bike కొంటానని చెప్పాడు నీతో?

Prabhakar: ఏం చెప్పలేదు. కొంటున్నాడా?

Dayakar: ఈ వారంలో కొంటానని చెప్పాడు. వాళ్ళ నాన్న డబ్బు పంపిస్తానని చెప్పాడట.

Prabhakar: నిజంగా అదృష్టవంతుడే. మా నాన్న మాత్రం చెప్పేశాడు నిన్న కచ్చితంగా, ఇంకో సంవత్సరంకా నాకు bike కొననని.

M. SURESAN

2) **Dayakar:** I came to your place / for you yesterday.

Prabhakar: I didn't know you would come. Why didn't you call me before coming?

Dayakar: I didn't think you would go out at that time/ I didn't expect you to be out at that time. Aren't you usually at home at that time?

Prabhakar: That's true. But my mother wanted me to take her to the doctor. I didn't think you would come. / I didn't expect you at that time. sorry.

Dayakar: That's Ok. Did Sumanth tell you that he would buy a bike?

Prabhakar: No. Is he buying one?

Dayakar: Yes. He said that he would be buying it this week. His father told him that he would send the money shortly.

Prabhakar: Luck fellow. Dad told me yesterday very strongly / Dad made it clear yesterday that he would not buy me a bike for another year.

ప్రశ్న: To be అనే Phrase ను ఉపయోగిస్తూ ఈ ఫ్రేజ్ ఎన్ని విధాలుగా అర్థం వస్తుందో తెలియజేయగలరు. happened + to + verb₁; sub+V₂ రూపాల్లోనూ కొన్ని వాక్యాలు తెలుపగలరు.

- రాజేశుమార్, దర్శి

జవాబు: To be phrase రెండు విధాలు:

1) to be + ing form;
 2) To be + Past participle.
 వీటితో ఎన్ని వాక్యాలయినా చేయవచ్చు

1) to be + ing form లో..
 a) We expect him to be studying now
 b) We found to be sleeping soundly, etc.

2) to be + pp లో..
 a) We ordered the work to be finished in an hour
 b) He wanted them to be seen there.

ఈ 'to be...' phrases ను subject నా sentences రాయండి.
 a) I wanted to see him (sub + vb2)
 b) She tried to meet him (sub + v2)
 c) They wished to succeed (sub + v2)

Spken English పాత వ్యాసాల కోసం క్లిక్ చేయండి...

URL: http://www.eenadu.net/spoken/spoken.htm

Dinesh: Hi Saleem, Welcom. Good to see you though after a long time. Have a seat. How about some Coffee?

(హాయ్ సలీమ్! చాలా రోజులైంది కలిసి. కాఫీ తీసుకుంటావా?)

Saleem: No Coffee for me, Dinesh. Thanks all the same.

(కాఫీ వద్దు థాంక్స్.)

all the same = అయినప్పటికీ (అంటే కాఫీ తీసుకోక పోయినప్పటికీ).

Dinesh: Would you fancy tea then? (అయితే టీ తీసుకుంటావా?)

Would you care for some coffee?

fancy = ఇష్టపడడం. ఇక్కడ fancy బదులు, like/ prefer వాడవచ్చు.

ఇంటికి వచ్చిన వాళ్లను 'కాఫీ తీసుకుంటారా, టీ తీసుకుంటారా?' అని అడగడం, మన పద్ధతుల ప్రకారం సరిగా మర్యాద చేయడం కాదుకదా? కాఫీ, టీ తీసు కొచ్చి వచ్చినవాళ్లను తీసుకోమంటాం. అయితే English పద్ధతుల ప్రకారం Coffee/Tea తీసుకుంటారా అని అడగడం తప్పుకాదు. అతిథులు కూడా మన లాగా బిడియపడకుండా 'తీసుకురా' అని లేదా 'ఉంటే కావాలి' అని అడిగి తీసుకుంటారు.

Saleem: I don't mind tea. (టీ నాకు అభ్యంతరం లేదు.)

Mind = అభ్యంతరం.

Dinesh: Would you mind/ Mind waiting for a while? I'll make the tea in no time. (కాసేపు ఆగతావు కదా? చిటికెలో చేస్తా.)

In no time = క్షణంలో/ చిటికెలో

Saleem: Take your (own) time. No hurry. (తీరిగ్గా చెయ్యి. తొందరలేదు.)

take your (own) time = నీ ఇష్టం వచ్చినంతసేపు తీసుకో.

Dinesh: Would you move aside a little? The tea tin is in the shelf behind you. (కాస్త పక్కకు జరుగుతావా? టీ డబ్బా నీ వెనుక ఉన్న షెల్ఫ్ లో ఉంది.)

Saleem: Not at all. (ఏం పర్వాలేదు.)

Dinesh: So you like tea more than coffee. (నీకు కాఫీకంటే టీ ఇష్టం అన్నమాట)

Saleem: That's right. I think I got it from my granddad. He would drink a lot of tea, my dad often says. (అవును. మాతాతగారి నుంచి నాకొచ్చిందది. మా తాత చాలా టీ తాగేవారని మానాన్న అంటుంటారెప్పుడూ.)

Dinesh: My dad would never drink tea. He would always prefer coffee. He would have the coffee ground fresh, and make coffee for himself. (మా నాన్న ఎప్పుడూ టీ తాగరు. కాఫీ

తాగుతారు. ఆయనే కాఫీ గింజలు పట్టించి, పొడి చేయించి కాఫీ ఆయనే చేసుకునేవారు.)

Ground - ఇది grindకి past tense. grind = పొడి/ పిండి చేయడం. grinder= పిండి/ పొడి machine అది grind చేస్తుంది. ground coffee = పొడి చేయడం. Coffee seeds/ Coffee beans =కాఫీ గింజలు. fresh = తాజా.

పై సంభాషణలో wouldతో వచ్చిన verbs గమనించండి.

- 1. Would you fancy?
2. Would you mind waiting for a while?
3. Would you move aside a little?
4. He would drink.
5. My dad would never drink.

6. He would have the coffee ground. కిందటి lessons లో తెలుసుకున్న 'would' use- would expresses future from the past అని, అంటే past నుంచి future చెప్పేందుకు would వాడతాం.

Ramana: He wrote to me that he would see me last weekend. But he did not turn up. (గత వారం కలుసుకుంటానని లెటర్ రాశాడు. కానీ రాలేదు.)

Write = లెటర్ రాయడం. turn up = రావడం/ హాజరవడం.

Kesav: He called me yesterday to tell me that he would be very busy till next week, so he wouldn't be able to come until after next week.

(వచ్చేవారంకాకా బిజీగా ఉంటానని నాకు నిన్న ఫోన్ చేశాడు. అందువల్ల వచ్చే వారం తర్వాతగానీ రాలేనన్నాడు.)

ఇక్కడ చూడండి. would ను past నుంచి future కు వాడుతున్నాం కదా. అంటే past నుంచి, ఇక ముందు జరిగే future కు కూడా would వాడతాం.

ఇప్పుడు ప్రారంభంలోని సంభాషణలో would కు ఉన్న మరి కొన్ని ఉపయోగాలు చూద్దాం. Would you fancy = నీకు ఇష్టమేనా? నువ్వు కాఫీ తీసుకుంటావా? దీన్నే వేరే విధంగా- Would you mind/ Would you like/ Would you like to take/ Would you take/ Would you care for some coffee?

అన్నింటికీ ఒకే అర్థం. మీరు కాస్త కాఫీ తీసుకుంటారా/ కాఫీ తీసుకోండి అని.

అంటే would ను you తో question form లో offerకు (ఇంటికి వచ్చిన వాళ్లకు, friends కు ఏదైనా coffee లాంటివి offer చేయడానికి) వాడతాం.

Would you like a little tea? How about a little tea? What about some tea?

ఇవన్నీ కూడా offer చేయడం. అంటే would కు రెండో ఉపయోగం offer (presentలో).

ఇటువంటి offer కు responses చూద్దాం. అంటే కాఫీ/ టీ లాంటివి ఎవరైనా offer చేస్తే, కావాలి- వద్దు అనడానికి వాడే మాటలు.

- a) Offer వద్దు అనాలంటే- i) No, thanks ii) Not now, please. Thanks all the same. (ఇప్పుడేమీ తీసుకోలేను. థాంక్స్) iii) I have had some just now. No more

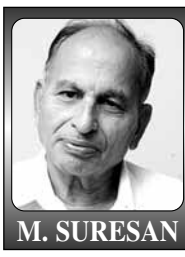
please. Thanks. (ఇప్పుడే తాగాను. ఇకవద్దు. థాంక్స్.)
b) ఇచ్చిన offer, accept చేసేటయితే- English వాళ్ల పద్ధతి ప్రకారం ఇచ్చిన offer ను తీసుకోవాలని ఉన్నప్పుడు, మొహమాటపడేటప్పుడు responses- i) I don't mind (a little coffee/ tea), thanks.

(మా నాన్నగారు లేనప్పుడు మా బ్రదర్ చూసుకుంటాడు.
c) Mind your (own) business. (నీ పని నువ్వు చూసుకో.)
Don't poke your nose in others' affairs. (ఇతరుల వ్యవహారంలో తలదూర్చకు.) మనం తలదూరమంటాం. English వాళ్లు ముక్కు.

కాస్త... కాఫీ తీసుకుంటారా?

(ఆ... ఇవ్వండి ఫర్వాలేదు.)
ii) That'd (that would) be welcome, thanks.
iii) That'd (that would) certainly be a pleasure, thank you.
iv) That's kind of you, thanks. ఇలాంటి సందర్భాల్లో would ఉపయోగం offers. ★ Would ను Present లో requests కు కూడా వాడతాం.

Kumar: Can I see your father?
Bhaskar: Please come in. Have a seat. Would you mind waiting some time?/ Would you wait for some time?

Kumar: Not at all. I don't mind waiting. ఇక్కడ చూడండి 'would' ను question form లో ముఖ్యంగా you తో request కు వాడడం-

- a) మీరు కాస్త నాతోవస్తారా? Would you accompany me?
b) ఇక్కడ కాసేపు కూర్చోవచ్చా! Would you let me sit here for a while? ఇది would కు ఇంకో ఉపయోగం.
Mind: Mind కు అర్థాలు రెండు-
1) Mind అంటే అభ్యంతరం పెట్టడం, ముఖ్యంగా questions లో వాడతాం.

a) Do you mind waiting for some time? (కాసేపు wait చేయడం మీకేమన్నా అభ్యంతరమా? కాసేపు wait చేస్తారా? అని request.)

ఇక్కడ Do you mind అన్నా Would you mind? అన్నా ఒకటే. అయితే would you mind? అనేది ఎక్కువ polite and formal - అంటే అంత పరిచయం లేని వాళ్లతో.

b) (Would you/ Do you) mind my sitting here? త్వరగా మాట్లాడే conversation లో Do you/ Would you వదిలేస్తుంటాం. ఇదీ బాగానే ఉంటుంది.

c) Mind my using your pen/ Mind if I use your pen? (మీ pen వాడొచ్చా.)

mind వాడే తీరు: mind తర్వాత 'ing' form గానీ/ mind if కానీ వస్తుంది.

d) Mind of I accompany you? (మీతో నేను రావచ్చా?)

Mind my accompanying you? Mind ఇలా conversation లో practice చేయండి.

2) Mind కు రెండో అర్థం manage చేయడం, ఏదైనా వ్యవహారాన్ని చూసుకోవడం.

- a) Who minds the office here? (ఈ ఆఫీస్ చూసేదెవరు?
b) My brother minds the office when my father is away.

దూరుస్తారన్నమాట.
d) Mind you. Don't make any mistake. (జాగ్రత్త పొరపాటు చేయకు.)
Now practise the following in English.
Kishore: హాయ్ స్వరూప్, నువ్వు రెడీనా? టైమ్ అయ్యింది కదా!
Swaroop: కాసేపు వెయిట్ చేస్తావా? నేను మొహం కడుక్కొని వస్తాను.
Kishore: నీ ఫోన్ కాస్త వాడుకోనిస్తావా? కుమార్ కు ఫోన్ చేసి వాడిని కూడా రమ్మంటా.
Swaroop: త్వరగా కానీ. వాడిని రెడీగా ఉండమను. దారిలో వాడిని పిక్ చేసుకుందాం.
Kishore: అలాగే.

Answer

Kishore: Hi Swaroop, Are you ready? It's time.
Swaroop: Would you wait for minutes? I will wash my face and come.
Kishore: Mind my using your phone? I would call Kumar and ask him to come.
Swaroop: Be quick. Tell him to be ready. We can pick him up on our way.
Kishore: Ok

ప్రశ్న: tell, say... వీటిని ఏయే సందర్భాల్లో ఉపయోగించాలి? c అక్షరాన్ని కొన్నిసార్లు సి అని కొన్నిసార్లు కె అని ఉపయోగిస్తాం కదా. ఎలాంటి సందర్భంలో ఏ అక్షరాన్ని ఉచ్చరించాలి? - రవికుమార్, కాకినాడ

జవాబు: Usually when the letter 'c' is followed by 'e', or i, it is pronounced as s, as certificate, or as in cinema. In most other cases it is pronounced as k. So rule about it. only the dictionary can help us.

ప్రశ్న: I don't think you should buy it అంటే అర్థం ఏమిటి? 'నేను మా అమ్మాయిని మీ పాఠశాలకు పంప లేను' అనాలంటే ఇంగ్లీష్ లో ఏమనాలి? - కవీందర్, వరంగల్

జవాబు: మొదటి వాక్యానికి అర్థం- మీరు దాన్ని కొనాలని లేదు/ మీరు దాన్ని కొనాలని నేను అనుకోడం లేదు. రెండో వాక్యాన్ని ఇంగ్లీష్ లో ఇలా అనవచ్చు- I cannot send my daughter to your school.

Anand: Janaki, how about giving us a song?
జానకి, ఓ పాట పాడవా?
(give a song = పాట పాడటం)

Janaki: Me? giving a song? Are you Joking?
నేనా? పాడటమా? Joke చేస్తున్నావా?

Bhanu: Oh. Can Janaki sing? This is news to me.
అంటే, జానకి పాడగలదా? ఇది నాకు కొత్త విషయం.
(news to me = ఇంతకుముందు తెలియని విషయం ఇప్పుడు తెలిస్తే, This is news to me అంటారు. conversation లో వాడండి)

Anand: O, She would sing for hours when we were at school. That too very well.
మేము School లో ఉన్నప్పుడు గంటల తరబడి పాడేది, అదీ చాలా బాగా.
(That too = అది కూడా)

మా teacher time ఉన్నప్పుడల్లా పనిగట్టుకుని వినేది. ఈ మూడు సందర్భాల్లో 'would' ఓ past habit/habitual action in the past ను తెలుపుతోంది కదా? అంటే గతంలో ఏదైనా క్రమంతప్పని పనికి కూడా would వాడతారు.

d) వాడు చిన్నప్పుడు రాత్రిపూట తెగ ఏడ్చేవాడు.
As a child he would cry a lot at night.

e) చాలాదూరం నడిచేవాడు.
He would walk for long distances.
ఇవీ 'would' మరికొన్ని ఉపయోగాలు. వ్యావహారికంగా English వాడకంలో Would చాలా తరచుగా వస్తుంటుంది. Do తో begin అయ్యే చాలా questions ని would తో కూడా begin చేయటం వాడుకే. అయితే would అలాంటి సందర్భాల్లో కొంచెం formal. మరికొన్ని విషయాలు తర్వాత చూద్దాం!

Now Practise the following aloud in English:
(వీలయినన్నిచోట్ల 'would' వాడండి)

- a) Jayanthi:** Function కు వెళ్తున్నా. నీ Necklace కాస్త ఇస్తావా?
(lend = అరువివ్వటం)
- Suguna:** అది మా అమ్మది. మా అమ్మ ఒప్పుకోదు. కావాలంటే నీకు నా chain ఇస్తా. ఇష్టమేనా?

- Suguna:** It is my mother's. She wouldn't (would not) let me lend it. If you want I can lend you my chain. Would you like it? / Do you like it?
- Jayanthi:** That'd be (That would be) fine. Thank you. When shall I take it?
- Suguna:** When is the function? Isn't it the day after (tomorrow)? I'd very much like to give you the chain. You look beautiful/ splendid/ gorgeous with it around your neck.
- Jayanthi:** Really I don't / wouldn't like to borrow it. All my Jewels are in the bank locker. The keys are with my father. He'll

- Brahmam:** Would you stop telling me of his history? Would you atleast tell me where he is?
- Damodar:** I don't know.
- Practise the following:**
- Mounika:** ఎన్నాళ్లగా పనిచేస్తున్నావిక్కడ?
Sarika: ఐదేళ్లుగా.
Mounika: అంటే నువ్వు ఈ company ప్రారంభం నుంచి ఇక్కడే ఉన్నావా?
(Do you mean/ Does it mean వాడండి)
Sarika: ప్రారంభంనుంచి కాదు. ప్రారంభం అయిన కొన్ని రోజులనుంచి. ఆ.. దాదాపు ప్రారంభం నుంచే అనవచ్చు అయితే ఇవన్నీ మీరెండు అడుగుతున్నారు?

SPOKEN ENGLISH
అర్ధభాషణ 70

Wouldn't you sing?

Bhanu: Janaki, wouldn't you sing for us now? just one song.
జానకి, మాకోసం పాట పాడవా? ఒక్కసారి.

Janaki: Would you stop bothering me, please?
కాస్త నన్ను trouble చేయటం ఆపుతారా?

Anand: She would sing on. I mean, at school even if none were there to listen to her. My English teacher would, when she had the time make it a point to listen to her sweet songs.
వినేవాళ్లేవరూ లేకపోయినా అలాగే పాడుతుండేది. అప్పుడప్పుడు మా English Teacher పని గట్టుకుని Janaki పాట వినేది.

Jayanthi: అదీ బాగానే ఉంటుంది. Thanks. ఎప్పుడు తీస్తాను?

Suguna: ఎప్పుడు function? ఎల్లండి కదా? రేపు సాయంత్రం మా ఇంటికొస్తావా? నీకివ్వటం నాకు నిజంగా సంతోషమే. ఆ chain లో నువ్వు చాలా అందంగా ఉంటావు.

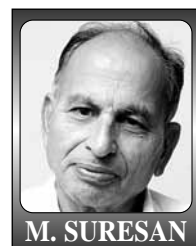
Jayanthi: నిజంగా తీస్తాను ఇష్టంలేదే. నా నగలన్నీ మా bank locker లో ఉన్నాయి. మా నాన్న ఎల్లండికిగారిని రాదు. locker తాళాలు ఆయన దగ్గరున్నాయి. ఒక్క నగ కూడా ఇంట్లో ఉండటానికి ఒప్పుకోరు నాన్న.

Suguna: ఇక ఆపుతావా? ఇన్ని మాటలవసరమా? నేను ఇష్టంగానే ఇస్తున్నా కదా. రేపు రా.

be back only the day after (tomorrow). He wouldn't/ doesn't allow us to keep even a single ornament at home.

Suguna: Would you stop it? No more words please. I am giving it to you willingly. Come tomorrow and take it.

Jayanthi: Thank you.

- Mounika:** నా friend నవ్వు కొన్నిరోజులిక్కడ పని చేసింది. నీకేమన్నా తెలుసేమోనని.
- Sarika:** నవ్వు? నాకు చాలా బాగా తెలుసు.
- Mounika:** ఇప్పుడెక్కడంది? తనను కలుసుకొని దాదాపు మూడేళ్లయింది.
- Sarika:** తనకు పెళ్లయిందని మీకు తెలియదా? Last September లో. ఇప్పుడు India లో లేదు. వాళ్ల husband తో states కు వెళ్లి పోయింది.
- Mounika:** నేను వచ్చే నెల వెళ్తున్నా. మీ దగ్గర ఆమె address గానీ, phone number గానీ ఉందా. ఉంటే కాస్త ఇస్తారా?
- Sarika:** సంతోషంగా.

Janaki: Ok. I am going to sing just to please you.
అలాగే మీ సంతోషంకోసం పాడబోతున్నా.
ఇక్కడ would తో వచ్చిన verbs గురించి తెలుసుకునే ముందు, would ను గురించి ఇంతవరకు తెలుసుకున్న విషయాలు చూద్దాం.

1) 'I thought he would help me' -
నాకు వాడు సహాయం చేస్తాడనుకున్నా. ఇక్కడ 'would help' - future from the past ను తెలుపుతోంది.

2) Would you like some tea?
కాస్త tea తీసుకుంటారా?
ఇలాంటిచోట్ల 'would' offer కు వాడతారు- you తో question form లో.

3) Would you wait for a while?
కాసేపు wait చేస్తారా?
ఇక్కడ ముఖ్యంగా you తో question form లో request కు వాడతారు.
ఇప్పుడు ఈ lesson ప్రారంభంలోని సంభాషణలో 'would' ఉపయోగం చూద్దాం.

a) She would sing for hours when we were at School.
మా School రోజుల్లో గంటల తరబడి పాడేది.

b) She would sing on = అలాగే పాడుతుండేది.

c) My English teacher would, when she had the time, make it a point...

Jayanthi: Thank you.

b) Brahmam: Sekhar మీటింగ్ కు ఉంటున్నాడా? (ఉంటున్నాడా = Stay on)

Damodar: నీతో ఏం చెప్పాడు? గంటలో meeting begin అవుతుంది. కాస్త ఆ chairs ను ఈ stage మీద పెడతావా? (పెట్టడం= put/ place/ keep)

Brahmam: నేను వాడుగిగాను కాని వాడేం చెప్పలేదు.

Damodar: నాతో అన్నాడే తప్పకుండా ఉంటానని. ఈ table కాస్త stage మీద పెట్టడానికి సాయం చేస్తావా?

Brahmam: సంతోషంగా. అయితే శేఖర్ విషయం కాస్త clear గా చెప్పావా? వాడితో నాక్కాస్తపని ఉంది.

Damodar: వాడంతగా మాట్లాడడని తెలుసుకదా నీకు? చిన్నప్పుడు కూడా అంతే వాడు. ఎక్కువ మాట్లాడేవాడు కాదు. ఎప్పుడూ ఒంటరిగా కూర్చుని ఏదో ఆలోచిస్తూ ఉండేవాడు. ఇతరులతో ఆటల్లో కలిసేవాడుకాదు.

Brahmam: వాడి చరిత్ర చెప్పటం ఆపుతావా? పోనీ వాడెక్కడున్నాడో చెప్తావా?

Damodar: Sorry, నాకు తెలీదు.

Answers:

a) Jayanthi: I am attending a function. Would you lend me your necklace?

b) Brahmam: Is Sekhar staying on for the meeting? / Would Sekhar stay on for the meeting?
(Is Sekhar staying on...? better, would Sekhar? కంటే)

Damodar: What did he tell you? The meeting will begin in an hour. Would you put those chairs on the stage / dais?

Brahmam: I asked him but he wouldn't say anything / didn't say anything. (Wouldn't అంటే ఇష్టం లేదు అనే భావన వస్తుంది- చెప్పటానికి ఇష్టంలేక చెప్పలేదని)

Damodar: He told me he would stay on. Would you help me place the table on the stage?

Brahmam: With pleasure / that'd be a pleasure. Would you mind telling me more clearly about Sekhar? I have some work with him.

Damodar: You know he doesn't talk much. Even as a boy he was like that. He wouldn't talk much. He would always sit alone and think of something. He would not join others at play.

- Answer:**
- Mounika:** How long have you worked/ have you been working here?
- Sarika:** For the past five years/ for the last five years/ for five years now.
- Mounika:** (Do) you mean/ Does it mean that you have been here since the beginning of the company?
- Sarika:** Not right from the beginning. A few days after the beginning. You can say, almost from the beginning. But why do you ask? / Why are you asking all this? (Almost = దాదాపు)
- Mounika:** My friend Navya worked here for some time. I was wondering if you knew her. (ఇక్కడ wondering అంటే ఆశ్చర్యం కాదు. వాడుకలో 'I was wondering' అంటే ఏదైనా జరిగిందేమో అని సందేహంగా అనుకోవటం)
- Sarika:** (Do) you mean Navya? I know her very well, of course.
- Mounika:** Where is she now? It is three years since I met her/ I met her last three years ago.
(తనను మూడేళ్లక్రితం కలుసుకున్నా)
- Sarika:** Don't you know she has been / is married? She got married last September. She has with her husband for the states.
- Mounika:** I am going to the states too, next month. Do you have / have you her address or phone no.? would you mind giving them to me if you have them?
- Sarika:** With pleasure.

ప్రశ్న: నేను ఇంగ్లీష్ లో Grammatical mistakes లేకుండా మాట్లాడలేను. Spoken English, Grammar నేర్చే Institutes ఎక్కడున్నాయి? బుక్స్ లేదా సీడీలు, క్యాసెట్లు అందుబాటులో ఉన్నాయా?

- ఎం.అపూర్వ, చల్లూరు

జవాబు: Spoken English Institutes చాలా ఉంటున్నాయి ప్రతి పెద్ద ఊర్లో. ఎక్కడ ఎంత బాగా చెప్తారనేది తెలుసుకోవాలి. CD, Cassettes - Spoken English కు సంబంధించినవి చాలానే ఉన్నాయి. CIEFL- Central Institute of English and Foreign Languages వారి cassettes, CDs పెద్ద ఊళ్లలో దొరుకుతాయి. వీటన్నిటికంటే మీరు TV English news channels regular గా watch చేయండి. మీ చెవికి అలవాటు చేసుకోండి.

ప్రశ్న: 'Do' ని వినియోగిస్తున్నప్పుడు 1st person example గా I know English, We watch English movies అని ఇవ్వారు. కాని questions లో మాత్రం 2nd person (you) వాడారు. అంటే 1st person తనను తాను ప్రశ్నించుకోవడా? For example: Do I know English? Do we watch English movies అనకూడదా? మీరే కొన్నిచోట్ల Do I go there every sunday?, Do we sing well? అని చెప్పారు. ఏది కరెక్ట్ తెలుపగలరు.

- మోహన్ కుమార్, శ్రీకాకుళం

జవాబు: అలా 1st person లో ఒకరు తమను తాము ప్రశ్నించుకోవచ్చు అయితే English లో మాట్లాడుతూనే 'Do I know English?' అని అడగటం ఎంత సహజం? Do we watch English movies? అనటం తప్పుకానీకాదు. అయితే మేం English movies చూస్తామా? అని అడిగినప్పుడు మనం expect చేసే Answer ఏమిటి? అహో, చూడరు అని, కదా. సందర్భాన్నిబట్టి నిర్ణయించుకోవచ్చు

JTO మాడల్ క్వెస్టన్స్ జనరల్ ఎవిటిల్ జవాబులు

1.c 2.a 3.c 4.a 5.a 6.b 7.d 8.a 9.b 10.c
11.b 12.d 13.b 14.b 15.b 16.a 17.d 18.a
19.c 20.a 21.c 22.d 23.c 24.a 25.a 26.b
27.c 28.c 29.b 30.b 31.d 32.a 33.b 34.c
35.b 36.a 37.c 38.a 39.a 40.b 41.d 42.c
43.a 44.a 45.b 46.c 47.a 48.a 49.d 50.b
51.c 52.b 53.b 54.d 55.a 56.d 57.c 58.d
59.b 60.c 61.a 62.b 63.b 64.c 65.d.

Sukumar: Hi Bhaskar, am I late?

భాస్కర్, నేనేమన్నా ఆలస్యంగా వచ్చానా?

Bhaskar: You are, of Course. But (that/ it) doesn't matter. The function hasn't yet begun.

నువ్వు late కానీ ఫంక్షన్ లేదులే, ఇంకా function ప్రారంభం అవలేదుకదా.

Sukumar: Where is Shekhar? He always claims that he is punctual.

శేఖర్ ఏడి? తనప్పుడూ punctual అని అంటుంటాడు.

(punctual = time కు సరిగా రావటం)

Shekhar: I am here. I was here exactly at 4.30 ఇక్కడున్నాను. సరిగ్గా 4.30 కల్లా వచ్చేశాను.

Sukumar: I am just a few minutes late. A few minutes' delay makes no difference. నేను కొద్ది నిమిషాలే ఆలస్యమయ్యాను. కొద్ది నిమిషాల ఆలస్యం ఏం ఫరవాలేదు.

Bhaskar: It makes little difference whether you are a few minutes late or half an hour late. You are late. That's the point.

నువ్వు కొద్ది నిమిషాలు ఆలస్యమా, అరగంట ఆలస్యమా అనేది కాదు ముఖ్యం. నువ్వు ఆలస్యం అనేదే అంశం.

Shekhar: Let's not talk any more of it. What are there for the dinner after the function?

ఆ విషయం వదిలేయండి. Function తర్వాత dinner కు ఏమున్నాయి?

Sukumar: As for me so long as things are good to eat, it makes no difference to me what I eat.

తినడానికి రుచిగా ఉంటే ఏం ఉన్నాయి తినడానికి అనేది అంత ముఖ్యంకాదు నాకు.

Bhaskar: So long as the things are tasty, I never mind what I eat.

తినడానికి రుచిగా ఉంటే నాకేదైనా ఫరవాలేదు

Shekhar: I'd have none of the hot stuff.

నాకు కారం వస్తువులు ఇష్టంలేదు/ తీసుకోను

Bhaskar: Never mind. You have a variety of things to eat.

ఏం ఫరవాలేదులే. రకరకాల వస్తువులున్నాయి తినేందుకు.

- ఈ సంభాషణలోని ఈ expressions గమనించండి.
1. Doesn't (Does not matter)
  2. Makes no difference
  3. Makes little difference
  4. Never mind.

English Conversation లో ఇవన్నీ కూడా తరచుగా వాడే expressions. వైవాటన్నిటికీ దాదాపు అర్థం, మనం మామూలు Conversation లో వాడే 'ఫరవాలేదులే/ ఏం ఫరవాలేదు/ పెద్ద పోయిందేంలేదు' అనే మాటలకు సమానం. మనం ఏదన్నా పెద్దగా పట్టించుకోకపోతే Doesn't matter = It doesn't matter అంటాం.

a) Bhavan: Did he come here or did you go to him?

వాడిక్కడికి వచ్చాడా, నువ్వక్కడికి వెళ్లావా?

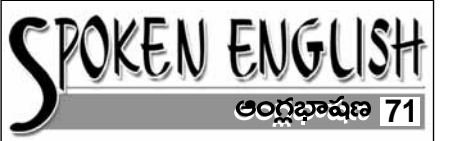
Sumanth: What does it matter? We met. That's important.

(It doesn't matter/ Doesn't matter whether he came here or I went to him. we met)

అది ముఖ్యమా ఇప్పుడు? / వాడిక్కడికి రావటంమా, నేనక్కడికి వెళ్లటంమా అనేది కాదు, ముఖ్యం. మేం కలుసుకున్నాం. అది ముఖ్యం.

b) Santan: Have you the money? (నీ దగ్గర డబ్బుందా?)

Krishna: Yes. I have it. (ఉంది)
Santan: How did you get it? (ఎలా వచ్చింది?)

Shriya: నిజంగా చాలా బాగుంది. నేను కూడా కొనుక్కుంటా. ఎక్కడ కొన్నావు?

Rekha: వస్త్రసాగర్ లో. నీకు gift కూడా ఇస్తారు, రూ. 200/- విలువ చేసేది.

3) Jagan: రేపు నువ్వీ time లో ఇంట్లో ఉంటావా?

Suman: ఏంటి విషయం?

Jagan: నాకు Physics లో కొన్ని doubts ఉన్నాయి. వాటినేమన్నా Clear చేయగలవేమోనని?

Suman: నేను నీకు చెప్పగలనని నువ్వెందుకనుకుంటున్నా వచ్చా?

Jagan: నువ్వు Physics లో నాకంటే మెరుగని.

Suman: సరే, ప్రయత్నిస్తా. చెప్పలేకపోతే మాత్రం నువ్వు disappoint అవకు.

Jagan: నాకు disappoint అవననే నమ్మకం ఉంది.
Suman: అలా అయితే OK. Best of luck.

4) Pramod: Hi Venkat, ఇంతకీ College లో చేరావా?

Venkat: ఇంకాలేదు. మానాన్న ఊళ్లో లేరు. ఆయన రేపొస్తారు. ఏ College లో చేరాలో ఆయనతో మాట్లాడి చేర్తాను.

Rekha: Never mind where I bought it. Is it really good?

Shriya: How much is it?
Rekha: It doesn't matter how much it is. Is it good or not?

Shriya: It is really marvellous. I want to buy it (one like that) too. Where did you buy it?

Rekha: At Vasthra Sagar. You can also get a gift worth Rs. 200/-

3) Jagan: Will you be at home tomorrow at this time?

Suman: What's the matter?
Jagan: I have some doubts in Physics. I feel you can clear them.

Suman: Just what makes you think I can clear them?

Jagan: Because you are better at Physics than me (Than I కూడా correct)

Suman: OK. I'll try. But don't be/ get disappointed if I cannot.

It doesn't matter

Krishna: Never mind how I got it. I have it. (ఎలా వచ్చిందో అనవసరం. నా దగ్గరిప్పుడు డబ్బుంది. అది ముఖ్యం)

c) It makes little difference/ It makes no difference whether you come at 10.30 or 11.00 when you do not come at 10.

(నువ్వు పదింటికి రానప్పుడు, ఆ తర్వాత ఎప్పుడొచ్చినా ఫరవాలేదు/ పదిన్నరకొచ్చినా ఒకటే, పదకొండుకొచ్చినా ఒకటే.)

గమనించారా? ఇవన్నీ..

a) What does it matter?

b) It matters little/ It matters nothing/ It doesn't matter much

c) What difference does it make?/ It doesn't make any difference/ It makes no/ Little difference

d) Never mind అనే expressions కు అర్థం, ఉపయోగాలూను. వీటిని Conversation లో వాడండి. చాలా natural గా effective గా ఉంటుంది.

Now practise the following aloud in English:

1) Mukund: నేను రానా వద్దా Station కు?
Shankar: ఏదైనా ఫరవాలేదులే. నవ్వు వచ్చేట్టుంటే Phone చేయి.

Mukund: Phone చేయటం నాకభ్యంతరం లేదుకానీ మర్చిపోతానని.

Shankar: పోనీలే. నేను వెళ్ళి ఆనందును receive చేసుకుంటా. నువ్వు వాడిని తర్వాత కలుసుకోవచ్చు.

Mukund: దీనికి నన్ను అపార్థం చేసుకోవద్దని వాడికి చెప్పు. వాడిని నేను తర్వాత తప్పక కలుసుకుంటా.

Shankar: ఏం ఫరవాలేదులే. నేను వాడికి చెప్తా నువ్వెందుకు రాలేదని.

2) Shriya: Hi Rekha, ఎక్కడ కొన్నావు నీ dress? ఎంత బాగుందో?

Rekha: ఎక్కడ కొన్నాననే విషయం అటుంచు. నిజంగా బాగుందా?

Shriya: ఎంతయ్యిందే?

Rekha: ధర విషయం ముఖ్యం కాదు. చెప్పు బాగుందా, లేదా?

Pramod: ఏ group తీసుకుంటున్నావు?

Venkat: నేనేమో MPC చేయాలనుకుంటున్నా. మా నాన్నకు మాత్రం నేను BiPC చేయాలని ఉంది. మా family లో ఇంతవరకూ doctors లేరు. మా నాన్నకు నేను మొట్టమొదటి doctor అవాలని ఉంది.

Pramod: ఆ పనే చెయ్యవలసింది.

Venkat: కానీ నాకు అంత interest లేదు. Biology లో చాలా పేర్లు జ్ఞాపకం ఉంచుకోవాలి. బట్టిపట్టటం నాకు చేతకాదు.

Pramod: అది కరెక్ట్. Biology కి మంచి జ్ఞాపకశక్తి అవసరం. అయితే మీ నాన్నకు ఎలా నచ్చ చెప్పగలవు?

Venkat: ఎలా నచ్చచెప్పగలను? అదే ఆలోచిస్తున్నా.

5) Mohan: నాకో రెండ్రోజులా పుస్తకం ఇవ్వగలవా?

John: తప్పకుండా, తీసుకో. శనివారానికి తిరిగివ్వటం మర్చిపోకు.

Mohan: అంతకుముందే ఇచ్చేస్తానే. అయితే ఒక విషయం అడగనా నిన్ను? నువ్వేమనుకోకపోతే.

John: ఏంటిది?

Mohan: నువ్వు ప్రతి పుస్తకం కొంటావు. వాటిల్లో ఎన్ని పొగొట్టుకుంటావు?

John: అడవనరమా ఇప్పుడు? పుస్తకం కావాలా వద్దా నీకు?

Answers:

1) Mukund: Shall I go to the station with you or not?

Shankar: It makes no difference/ Little difference (Whether you go with me or not). If you are coming just call me.

Mukund: I don't mind giving a call. But I'm afraid I will forget.

Shankar: Doesn't matter. I will receive Anand at the station. You can meet him later.

Mukund: Tell him not to misunderstand me. I will meet him later, certainly.

Shankar: Never mind. I will tell him why you aren't able to come.

2) Shriya: Hi Rekha, where did you buy your (the/ this) dress. It's really fine/ fantastic/ gorgeous.

Jagan: I am sure I shan't (shall not) be disappointed.

Suman: Then it's OK. Best of luck.

4) Pramod: Hi Venkat, have you joined any college?

Venkat: Not yet. Dad is not in town. He will come back tomorrow. I will talk to dad what college I am going to join.

Pramod: What group are you going to take?

Venkat: I want to do MPC. But dad wants me to do BiPC. There hasn't been a doctor in our family so far (No doctor so far in my family). Dad wants me to be the first doctor in the family.

Pramod: Go ahead then.

Venkat: But I am not so interested. A lot of names to remember in biology. I am poor at mugging.

Pramod: That's right. Biology needs good memory. Then how can you convince your dad? (convince = నచ్చచెప్పటం)

Venkat: Yes, how can I? That's what I think of.

5) Mohan: Can you/ would you lend me the book for two days?

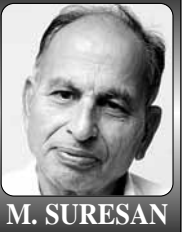
John: Certainly. Take it. Don't forget to return it by saturday.

Mohan: I will return it even before that. Shall I ask you one thing if you don't mind? (don't mind = ఏమనుకోకపోతే)

John: What is it?

Mohan: You buy every book. How many of them do you lose?

John: Is that important now? Do you want the book or not?

- ప్రశ్న:** 1) How to express the Telugu word "ఊతపదం" in English.
2) What can I do to get 'American Accent'
3) Why do we use the word 'spoken' in "spoken English"?

- రాజేష్ సీ హెచ్, నాగాయలంక

జవాబు: 1) ఊతపదం = catch word.
2) You can get American accent by listening to CNN news channels and also with the help of Webster's dictionary. Other English dictionaries also give American spelling, pronunciation and accent. Watching Hollywood movies will help.

3) ఇక్కడ 'spoken' is past participle and not past tense. Past participle కు ఎప్పుడూ 'బడుతున్న', 'బడిన' అనే అర్థాలు వస్తాయి. spoken english అంటే మాట్లాడబడే/ బడుతున్న English అని అర్థం. తెలుగులో అయితే మాట్లాడే English అంటారు. 'The boy bitten by the snake,' అంటే - పాముచేత కరవబడ్డ అబ్బాయి. తెలుగులో ఇలా అనం కదా. పాము కరిచిన అబ్బాయి అంటారు.

Sandhya: Where are you going so early, Shyam?
 ఎక్కడికింత త్వరగా వెళ్తున్నావు శ్యాం?
Shyam: Mom, I told you yesterday (that) I would go to Ram's today. I have some difficulty with Physics, and he said (that) he would help me.
 నిన్న చెప్పాకదమ్మా, రాం వాళ్ళింటికి వెళ్తానని. నాకు Physics కొంత కష్టంగా ఉంది. వాడు సాయంచేస్తానని చెప్పాడు.
Sandhya: But Dad said (that) he would take you to the eye specialist today. You were complaining of frequent headaches.
 నాన్న నిన్ను doctor దగ్గరకు తీసుకెళ్తానన్నారు కదా. నువ్వు మాటి, మాటికి తలనొప్పంటుంటావు.
Shyam: Not today. I have the Physics exam tomorrow. I told dad (that) I would not be able to go to the doctor today.

I hope I'll (I will) get a class.
 I hope that I will get a class.
 మనం మొట్టమొదటి lessons లో చూశాం- English లో Question structure కూ, statement structure కూ ఉన్న తేడా:
 Statement లో ఎప్పుడూ subject మొదట, దాని తర్వాత verb వస్తుంది.
 వాడు వచ్చాడు = He has come (sub + verb)
 అదే question అయితే:
 1) verb + subject
 Is he here?
 2) అయితే verb లో రెండు మూడు మాటలుంటే, అప్పుడు question structure:
 1st word of the verb + subject + other word(s) of the verb
 Is he coming?
 (ఇక్కడి verb, Is coming- ఇందులో రెండు మాటలు కదా)
 3) 'wh' words తో begin అయ్యే questions లో అయితే 'wh' word + verb + sub.
 where is he?
 4) 'wh' question అయి, verb లో రెండు మూడు మాటలుంటే:
 'wh' word + 1st word of the verb + subject + other words of the verb.
 where is he going?

i) వాడెక్కడుంటాడు? = Where does he live?
 వాడెక్కడుంటాడో నీకు తెలుసా?
 Do you know where he lives?
 (ఇక్కడ మొదటి Do you know మాత్రమే question - రెండో భాగం, వాడెక్కడుంటాడో question కాదు - statement)

Now practise the following aloud in English:

1) Naresh: Hi Ajitha, మీ నాన్నగారు ఎక్కడ?
 Ajitha: ఆయన బయటికెళ్ళారు.
 Naresh: ఎక్కడికెళ్ళారు?
 Ajitha: ఆయనెక్కడికెళ్ళేది నాతో చెప్పారు. ఎప్పుడు తిరిగిస్తారో నాకు తెలియదు.
 Naresh: నేను నిన్న ఆయన కోసం వచ్చానని చెప్పావా?

Srikar: What happened / What has happened Venkat? Why are you so late?
Venkat: The traffic was very heavy and the auto broke down on the way.
Srikar: Didn't you find a phone any where there?
Venkat: I didn't. Even the auto driver did not know where a phone was.

ఈ మాటలు చూడండి:
 1) amuse = (అమ్యూజ్ - మ్యూ నొక్కి పలుకుతాం, జ్ size లో z లాగా) నవ్వు పుట్టించటం, వినోదం కలిగించటం.
 He amuses us with his jokes.
 (Jokes తో నవ్విస్తాడు)
 The boy in the girl's dress amused us.
 అమ్మాయి dress లో అబ్బాయి మాకు నవ్వు తెప్పించాడు.

An amusing movie/ situation - వినోదం కలిగించే/ హాస్యకరమైన సినిమా/ పరిస్థితి.

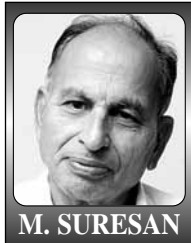
2) annoy = (అనాయ్ - 'నా' నొక్కిపలకండి) వినగించటం; కోపం తెప్పించటం.
 a) The way he talks annoys me
 వాడు మాట్లాడే తీరు నాకు కోపం కలిగిస్తుంది.
 b) His silly jokes annoys us
 వాడి silly jokes మమ్మల్ని వినగిస్తాయి.
 c) Don't be annoyed = కోప్పడకు/ కోప్పడకండి.
 3) bitter= (బిట - 'బి' నొక్కి పలుకుతాం) చేదు Coffee/ Tea without milk and sugar is bitter.
 పాలు, పంచదార కలపని కాఫీ/ టీ చేదు.
 కోపం: He is bitter that he did not get the promotion.
 Promotion రాలేదనే బాధతో కోపంగా ఉన్నాడు.
 bitter pill = చేదుమాత్ర.

4) Chair (ఛై) - మామూలు అర్థం కుర్చీ కానీ I want him to chair the meeting అనే sentence లో chair అంటే అధ్యక్షత వహించటం (ఆయన సభకు అధ్యక్షత వహించాలని నా కోరిక/ అనుకుంటున్నాను)
 5) Chase = ఛెయ్స్ - వెంటబడి తరచుటం.
 The tiger chased the deer - పులి జింక వెంటబడింది. - వేట, వేటాడటం అనే అర్థం కూడా ఉంది.

He said that..

ఈవాళ్ళ కాదులే. రేపు నాకు physics exam ఉంది కదా. నాన్నతో చెప్పాలే ఈరోజు డాక్టరు దగ్గరకు వెళ్ళలేనని.
Sandhya: That's OK. Would you promise me (that) you would go tomorrow? No more postponement, understand? I warn you (that) it will worsen if you neglect.
 సరే. రేపు వెళ్తానని మాటిస్తావా? ఇంక వాయిదా వేయకు. నువ్వు దాన్ని ఉపేక్షించినకొద్దీ ఎక్కువవుతుంది.
 (worsen- క్షీణించటం)
 పైనంభాషణలో that వాడకం గమనించండి:
 1) I told you yesterday that I would go...
 2) he said that he would...
 3) I told Dad that I wouldn't be...
 4) Would you promise me that you would...
 5) I warn you that it will worsen.
 ఈ sentences లో that కు అర్థం 'అని' అని. ఓ విషయం ఎవరన్నా చెప్పే, ఆ విషయం ముందు 'that' వస్తుంది.
 He told me that he would go.
 వాడు వెళ్తానని నాతో చెప్పాడు/ అన్నాడు.
 a) I told you yesterday that I would go
 అక్కడికి వెళ్తానని నిన్న నీతో అన్నా.
 b) He said that he would help me
 సాయం చేస్తానని అన్నాడు.
 c) I told dad that I wouldn't be... (would not be)
 నేను వెళ్ళలేనని నాన్నతో చెప్పా.
 d) Would you promise me that you would go tomorrow?
 రేపు వెళ్తానని మాటిస్తావా?
 e) I warn you that it would worsen
 హెచ్చరిస్తున్నా- అది ఎక్కువవుతుందిని.
 కాబట్టి పై sentences అన్నింటిలో that అంటే 'అని'. అయితే మామూలు conversations లో, writing లో కూడా 'that' వదిలేయటం సర్వసాధారణం. వాడుక. తప్పుకాదు.
 పై sentences that లేకుండా అనండి- అర్థంలో తేడా ఏం ఉండదు.
 I told you I would go.
 I told you that I would go.
 He said he would help me.
 He said (that) he would help me.
 She says she can't sing any more.
 she says that she can't sing any more.
 ఇక పాడలేనని అంటోంది.

ఈపై విషయాలు మీకు గుర్తున్నాయికదా. ఇప్పుడు ఈ sentence చూడండి:
 I know where he is
 వాడెక్కడున్నాడో నాకు తెలుసు.
 ఈ sentence statement. Question కాదు.
 'where' అనే 'wh' మాట ఉండటంవల్ల ఈ sentence question ఏమో అని అనిపించవచ్చు కానీ కాదు. ఇది మొత్తం statement. అందుకని statement structure (subject ముందు, verb తర్వాత వస్తాయి) మాత్రమే ఉంటుంది.
 ఇలాంటి sentences లో.
 నిన్న ఎందుకు రాలేదని వాడిని అడిగాను
 I asked him why he was absent yesterday.
 (why was he absent కాదుకదా)
 a) Where can I get some good tea?
 (మంచి tea ఎక్కడ దొరుకుతుంది?)
 b) Tell me where I can get some good tea.
 (మంచి tea ఎక్కడ దొరుకుతుందో చెప్పు) sentence (a) question, అందుకని దాన్లో can I get అంటాం.
 sentence (b) statement; question కాదు- అందుకని where I can get అంటాం.
 c) where does he go every evening?
 (ప్రతి సాయంత్రం ఎక్కడికి వెళ్తాడు?)
 d) Ask him where he goes every evening.
 (ప్రతి సాయంత్రం ఎక్కడికెళ్తాడో వాడినడుగు) sentence (c) question కాబట్టి where does he go? sentence (d) statement కాబట్టి where he goes. ఇది English లో చాలా ముఖ్యమైన తేడా.
 e) వాడెక్కడ కొన్నాడు ఆ పుస్తకం?
 Where did he buy the book?
 f) He did not tell me where he had bought the book
 ఆ పుస్తకం ఎక్కడ కొన్నాడో నాతో చెప్పలేదు.
 (పుస్తకం కొనటం ముందు, చెప్పటం తర్వాత - కాబట్టి had bought)
 g) వాడెక్కడికెళ్ళాడు? = Where has he gone?
 (Question - So, has he gone?)
 h) No one knows where he has gone
 వాడెక్కడికెళ్ళాడో ఎవరికీ తెలియదు.
 (Statement; so - he has gone.)

Ajitha: ఆ. చెప్పాను. మీరెందుకొచ్చారో అడిగి తెలుసుకోమన్నారు.
Naresh: నీతో చెప్పలేనులే, రేపొస్తాను.
 2) **Omkar:** Hi Srikar, నువ్వు ఎప్పుడు బయలు దేరుతున్నావు?
Srikar: నేనెప్పుడు బయలుదేరుతానో నాకే తెలియదు. అంతా Venkat వచ్చేదానిమీద ఆధారపడి ఉంది.
Omkar: వాడెప్పుడొచ్చేది నీకు phone చేయలేదా?
Srikar: ఏం జరిగిందో తెలియదు. వాడెందుకు phone చేయలేదో కూడా తెలియటం లేదు.
Omkar: వాడికి మీ train time తెలియదా?
Srikar: తెలుసు. నేను కూడా చెప్పాను.
Omkar: అదిగో వస్తున్నాడు. Worry అవకు.
Srikar: ఏమయింది వెంటకా? ఇంత late ఏంటి?
Venkat: Traffic చాలా ఎక్కువగా ఉంది. నా auto మధ్యలో ఆగిపోయింది.
Srikar: అక్కడ దగ్గరెక్కడా phone లేదా?
Venkat: నాకేం కనిపించలేదు. ఆ auto వాడికి కూడా phone ఎక్కడుందో తెలియలేదు.

Answers:

1) **Naresh:** Hi Ajitha, where is your father?
Ajitha: He has gone out.
Naresh: Where has he gone?
Ajitha: He doesn't tell me / He never tells me where he goes. I do not know when he will return / he will be back.
Naresh: Did you tell him / Have you told him that I came for him yesterday?
Ajitha: I did / I have. He told me / wanted me to find out why you had come.
Naresh: I can't tell you (of it). I'll (will) come tomorrow.
 2) **Omkar:** Hi Srikar, when are you starting?
Srikar: I myself (నాకే) do not know when I am going to start. (It) depends on when Venkat comes here. / On venkat's coming here.
Omkar: Hasn't he phoned you when he is coming.
Srikar: I don't know what has happened. I don't know either (not తో కూడా = either) why he hasn't phoned.
Omkar: Doesn't he know the time of your train.
Srikar: He does / He knows. I told him too.
Omkar: There he is. Don't worry.

QA

ప్రశ్న: I am poor at spellings. Please, give information about pronunciation cassettes and CDs.
 - టి.జోసెఫ్ రెడ్డి, వరంగల్

జవాబు: A Number of Pronunciation cassettes and CDs are available in leading Book Shops. Pronunciation and spelling cassettes and CDs prepared by Central Institute of English and Foreign Languages are also available in Hyderabad. A number of foreign books on Conversation, pronunciation and spelling carry cassettes and CDs with them. Enquire for them in the market.

ప్రశ్న: నేను అశోక ట్యూషన్ సెంటర్ పెట్టులనుకుంటున్నాను. చాలామంది Tutorials, tuition centre, tuition centre అని రాస్తున్నారు. ఏది కరెక్టు? నేను Asoka's tutorials, Asoka tutorial's - ఏది రాయాలి?
 - ఎం.వి.జయకుమార్, నర్సీపట్నం

జవాబు: Tuition అనేది Correct spelling. Asoka Tutorials correct. ఈ రెండు పదాల్లో దేనికీ Apostrophe (') s ('s) రాదు.

spoken english పాఠ వ్యాసాలకోసం క్లిక్ చేయండి..

URL: <http://www.eenadu.net/spoken/spoken.htm>

Raghav: Good morning Doctor
Doctor: Good morning. Come in. Name and other things please.
Raghav: I am Raghav, aged 19, doing my 3rd year degree.
 నా పేరు రాఘవ్, 19 ఏళ్లు, 3rd year degree చేస్తున్నాను.
Doctor: Your complaint? (నీ బాధేమిటి?)
Raghav: I have had a fever since yesterday and a headache since last night. I feel rather weak too.
 నిన్నటి నుంచి జ్వరం, రాత్రి నుంచి తలనొప్పిగా ఉంది. కొంత నీరసంగా కూడా ఉంది.
 (rather - కాస్త ఎక్కువగా)
Doctor: You have a temperature of above 100. Well, take these tablets and have complete rest. Avoid solids today. Only liquids. That's my prescription. 100 డిగ్రీలపైగా temperature ఉంది. ఈరోజు solids - ఘనపదార్థాలు - అన్నం లాంటివి వద్దు. ద్రవ పదార్థాలే తీసుకో. (temperature - pronunciation - టెంప్రచర్ - 'టెం' నొక్కి పలుకుతాం). Prescription - Doctor రాసిచ్చే మందులు)
Raghav: What's the dosage doctor?
 ఏ మాత్రం ఎన్నెన్ని ఎప్పుడు వేసుకోవాలి?
Doctor: The first one, three times a day, after taking in something. The second one at bed time. See me again tomorrow evening.
 మొదటివి రోజుకు మూడు - ఏదైనా ఆహారం తీసుకున్న తర్వాత. రెండోది రాత్రి పడుకో బోయేముందు ఒకటి. రేపు సాయంత్రం మళ్ళీ రండి.

Raghav: Hope it isn't any thing serious, doctor?
 ఏం serious కాదు కదా, Doctor?
Doctor: I don't think so. Don't Worry. It's just an ordinary fever. If it doesn't come down by tomorrow, let's have some tests done. Nothing to worry about. Take complete rest.
 నేననుకోవటంలేదు. Worry అవకండి. మామూలు జ్వరం అనుకుంటున్నా. రేపటికి తగ్గకపోతే కొన్ని పరీక్షలు చేయిద్దాం. ఏం ఫర్వాలేదు.
 (జ్వరం, temperature లాంటివి తగ్గటం = come down)

పై సంభాషణలో- జబ్బులకు, patients కు, doctors కు సంబంధించిన expressions గమనించండి.

- 1) Complaint = Patient (రోగి) బాధ, సమస్య
- 2) Englishలో fever, headache, temperature అన్నీ countables. అంటే వాటికి singular, plural numbers ఉంటాయి. Singular ముందు a/ an వస్తాయి. అందుకే a fever, a temperature, a headache.
- 3) Weak = (అందరికీ తెలుసు) నీరసంగా ఉండటం. నీరసం కాస్త ఎక్కువ రోజులుండి బలహీనతగా ఉంటే = debility (నిస్సత్తువ)

ప్రశ్న: 1) Cheer (n&v), cheerful (adj) and yacht (n) ల pronunciation తెలుపగలరు.
2) 2X5 = 10. దీన్ని two, five 'జ్యా' ten అని చదవాలంటారు. నిజమేనా?
3) Retired కు Retd. లేదా Rtd. లలో సరైన abbreviation ఏది?
 - టి.శివ, నందికొట్కూరు

జవాబు:
1) Cheer- ఛియ (రియల్లో రియలాగ). cheerful: ఛియఫుల్; yacht=యాట్/యాట్. (యాట్ అన్నప్పుడంటే, పెదవులను గుండ్రంగా తిప్పి నాలుక కొంచెం లోపలికి పోనివ్వండి; యాట్ అన్నప్పుడు నాలుక flat గా పెట్టండి)
**2) 2x5=10ను two five 'జ్యా' ten అనటం తప్పు. దీన్ని చదవాల్సింది. Two fives are ten అని. Pronunciation: టు ఫైవ్ టెన్ అని; ఇక్కడ 'జ' వత్తు size లో z లాగ పలకండి. Are ని 'ఆ' గా పలకండి; చివరి 'r' silent. (Tu faivza : ten) - ఇది English pronunciation.
3) Retd అనేది correct.**

- 4) Doctor నిర్వహించే పరీక్ష (patient కు): examination. A doctor examines a patient.
- 5) రోగమెంటో తెలుసుకోవడానికి చేసే పరీక్షలు. Tests: Blood test, urine (మూత్ర) test, motion (మల) test, sputum (కళ్లె) test, etc.
- 6) Diagnosis (డయగ్నోసిస్) - 'గ్నో' నొక్కిపలుకుతాం = రోగ నిర్ణయం = వ్యాధి ఫలానాది అని నిర్ణయించడం.
- 7) పైన చెప్పిన tests అన్నీ కూడా diagnostic tests. (అంటే వ్యాధి ఏమిటో నిర్ణయించేందుకేసే పరీక్షలు)
- 8) Prescription - Doctor మందులు రాసిచ్చే కాగితం. (pronunciation - ప్రీస్క్రిప్షన్ 'ప్రి' నొక్కాలి)
- 9) Prescribe: Doctor ఈ మందులు, ఈ వైద్యం తీసుకోవడం చెప్పటం. Doctor మందులు రాసివ్వటం. (Prescribe - ప్రీస్క్రిబ్ - 'ప్రి' నొక్కి పలుకుతాం)
- 10) treat - వైద్యం చేయటం/ చికిత్స చేయటం
- 11) treatment - వైద్యం/ చికిత్స
- 12) A course of tablets/ injections - మాత్రల, injections సంఖ్య - Doctor నిర్దేశించారం.
- 13) వైద్యం పొందుతుండటం = to be under treatment, to undergo treatment, to take treatment.

- 3 a) ప్రకాష్ పద్యం తీసుకుంటున్నాడు
Prakash is on diet.
b) నేను నిన్నటివరకు పద్యపు ఆహారం తీసుకున్నాను
I was on diet till yesterday.
c) ఉత్తపాలు, bread మాత్రమే తీసుకుంటున్నాడు
He has been on diet of milk and bread for the past four days/
He has been taking only bread and milk for the past four days.
ఇవి doctors కూ, medicines కూ, patients కూ సంబంధించిన conversational expressions. ఇది కూడా గమనించండి.
- 4) He is suffering from a fever-
ఇది common గా వాడుతుంటాం. ఇది కొంచెం పాండిత్యం. conversational గా (spoken form) అయితే-
a) He has a fever/ He is down with a fever.
b) She has been down with 'flu for the past 2 days.
రెండ్రోజులుగా ఆమెకు 'flu గా ఉంది.

Doctor: జబబుందా?
Ramesh: ఆ. చలిగా కూడా ఉంది.
Doctor: O.K. ఈ మందులు తీసుకోండి. అవి నయం చేస్తాయి.
Ramesh: పద్యం ఏమన్నా పాటించాలా doctor?
Doctor: పాలు, bread మాత్రమే. Barley తీసుకోండి.
2) Ramana: Hi Ravi, ఏంటి విశేషాలు?
Ravi: కొంచెం bad news. లక్ష్మణ్ కేం బాగాలేదు.
Ramana: అరె. నిజంగా బాధగా ఉంది. ఎన్ని రోజులుగా బాధపడుతున్నాడు?
Ravi: నాలుగు రోజులుగా temperature ఉండింది. ఈరోజు Doctor చెప్పాడు typhoid లక్షణాలని. 3 వారాలు వైద్యం, rest తీసుకోమన్నాడు.
Ramana: త్వరగా కోలుకోవాలని కోరుకుందాం. (కోలుకోవటం = recover)
Answers:
1) Doctor: How long have you had this fever?
Ramesh: For the past/ last two days.

He has a fever

14) diet: ఆహారం/ పద్యం
15) symptoms = వ్యాధి లక్షణాలు
Look at the following :
(Read it aloud two or three times)
a) He had had a fever and (a) headache since yesterday. The doctor examined him this morning and prescribed some tablets. He took the prescription to the medical shop and bought the medicines. The doctor advised him complete rest. The doctor put him on a liquid diet. (Put this passage in Telugu)

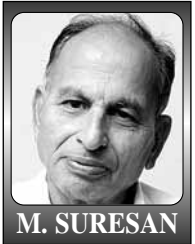
Practise the following:
1 a) This doctor is treating my friend/ the patient
 ఈ doctor నా friend/ రోగికి వైద్యం చేస్తున్నాడు.
b) My friend/ the patient is taking treatment from this doctor
 మా friend/ రోగి ఈ doctor దగ్గర చికిత్స పొందు తున్నాడు.
c) My friend/ the patient is under this doctor's treatment
 My friend/ the patient is undergoing treatment. వీటన్నిటికీ ఒకే అర్థం.
 My friend, patient బదులు I, we, you, he, she, they, any name, any relationship (brother, cousin, uncle, etc) ను వాడి పై sentences ను మిగతా times of action లో (గతంలో, ఇంతవరకు, future లో) practice చేయండి (అంటే different tenses లో).

Just one example:
 Ramesh took/ has taken/ has been taking/ will take treatment from this doctor- ఇలా పైన చెప్పిన అన్నిరకాల sentences ను practice చేయండి.
2) We take treatment from a doctor for a disease.
a) He is taking treatment from Dr. Sankar for Jaundice (Jaundice=కామెర్లు)
b) She is undergoing treatment for typhoid (Typhoidకు వైద్యం చేయించుకొంటోంది)
c) He has been under treatment for a week now. (వారంగా ఆయన చికిత్స పొందుతున్నాడు)

- 5) Doctor పూర్తి విశ్రాంతి తీసుకోమంటే-
The doctor's (the doctor has) advised her complete rest (for a week/ ten days, etc.)
- 6) జబ్బు = illness/ ailment/ disease. ఈ మూడూ కూడా countables. వీటికి plurals - illnesses, ailments, diseases వాడుకలో ఉన్నాయి. వీటిని singular గా వాడితే a/ an తప్పక ఉపయోగిస్తాం.
a) He is very weak because of an illness/ an ailment/ a disease.
 ఆయన ఏదో జబ్బువల్ల నీరసంగా ఉన్నాడు.
b) The doctor is unable to diagnose their diseases
 వాళ్ల వ్యాధులేమిటో ఆయన నిర్ధారించలేకున్నాడు.
c) He has serious ailments
 ఆయనకు తీవ్రమైన జబ్బులు ఉన్నాయి.
- 7) వ్యాధి నివారణ = cure = నయం చేయటం
a) Doctor అతని జబ్బును నయం చేశాడు
 The doctor has cured his disease/ cured him.
b) The medicine is a good cure
 ఈ మందు మంచిది.
c) The medicine has cured him of his illness
 అతని జబ్బును ఆ మందు నయం చేసింది.
- 8) జబ్బుగా ఉండటం = ill.
 అతనికి జబ్బుగా ఉంది/ అతను జబ్బుపడ్డాడు
 He is ill. ఇది చాలా simple expression.
 He has been ill for a week
 అతడు వారంగా జబ్బుతో ఉన్నాడు
 He has been ailing for a week.
 These are symptoms of Malaria మలేరియా లక్షణాలు.

Now Practise the following in English.
1) Doctor: ఈ జ్వరం నీకెంత కాలంగా ఉంది?
Ramesh: గత రెండ్రోజులుగా
Doctor: ముందే ఎందుకు రాలేదు?
Ramesh: నేనే ఏదో మందువాడాను, temperature తగ్గించుకు.
Doctor: నీకు దానివల్ల నయమయిందా?
Ramesh: లేదు. అందుకే మీ దగ్గరకొచ్చాను.
Doctor: సరే, మీబాధలేంటో చెప్పండి. (complaint)
Ramesh: Temperature, headache, ఒళ్లు నొప్పులు.

Doctor: Why didn't you come earlier?
 (early = ముందు, earlier = అంత కంటే/ ఇంతకు ముందు)
Ramesh: I took some medicine to bring down the temperature.
Doctor: Did it cure you?
Ramesh: No. That's why I am here/ I came to you.
Doctor: O.K. What are your complaints?
Ramesh: Temperature, headache and body ache/ pains all over the body.
Doctor: Have you/ Do you have a cold too?
 (Cold = జబబు - countable)
Ramesh: Yes. And I fell very cold.
 (feel cold - చలిగా ఉండటం)
Doctor: O.K. Take these medicines. They will cure you.
Ramesh: What about the diet?
Doctor: Just bread and milk. You can take barley.
2) Ramana: Hi Ravi, what news?
Ravi: A bit of bad news. Lakshman isn't well/ Lakshman is ailing.
Ramana: I'm (I am) really sorry. How long has he been suffering?/ How long has he been down?
Ravi: He has had a temperature for the past four days. The doctor told him that it is typhoid. He advised him rest and treatment for three weeks.
Ramana: Let's wish him a speedy recovery.

M. SURESAN

Bhaskar: Hi Krishna, When are you leaving for Delhi?
 కృష్ణా, Delhi ఎప్పుడెళ్ళున్నావు?
Charan: On Sunday, by the AP Express.
 వచ్చే ఆదివారం, AP Express లో.
 గమనించండి: Next Sunday ముందు 'The' వాడం; అయితే Sunday next అన్నప్పుడు Sunday ముందు The వాడతాం. Trains పేర్ల ముందు 'The' వస్తుంది.
Bhaskar: Have you booked the ticket? / reserve your ticket?
 నీ ticket reserve చేసుకున్నావా?
 (Ticket = టికిట్ - 'టి' నొక్కీ పలుకుతాం)
Charan: yes, yesterday. I am travelling II sleeper class. There was no accommodation in the AC classes.
 II sleeper లో నా ప్రయాణం. AC Classes లో చోటులేదు.
 (Accommodation = అకామడేషన్ - 'డెయ్' నొక్కీ పలుకుతాం. ముందున్న 'అ' దాదాపు పలకం. అర్థం = చోటు, వసతి)
Bhaskar: Why didn't you go earlier?
 (ముందే ఎందుకు వెళ్ళలేదు?)

Charan: It arrives at 10 and departs at 10.10. It reaches the destination next morning at 9.
 10 కి వస్తుంది, 10-10కి బయల్దేరుంది. Destination (= గమ్యం/ చేరవలసిన చోటు, ఇక్కడ Delhi) తర్వాతి పొద్దున్న 9 గంటలకు చేరుంది.
Bhaskar: Have you booked your return journey?
 తిరుగు ప్రయాణానికి Reserve చేసుకున్నావా?
Charan: I am not sure when I return. Depends on what my uncle says.
 ఎప్పుడు తిరిగొస్తానో కచ్చితంగా తెలియదు. మా uncle చెప్పే దాన్ని బట్టి ఉంటుంది.
Bhaskar: OK then, see you tomorrow at station.
 రేపు Station లో కలుద్దాం.
Charan: Bye!
 ఈ సంభాషణలో వచ్చిన ప్రయాణానికి సంబంధించిన మాటలు చూద్దాం.
1) Leaving - leave = బయల్దేరటం. వెళ్ళటం.
 I leave for college at 9 every day.
 (leave - left - left) ఒక చోటికి వెళ్ళటం/ బయల్దేరటం leave for a place.
a) ఆయన చెన్నై నుంచి Delhi కి నిన్న వెళ్ళాడు
 He left Chennai for Delhi yesterday.
b) ఆమె నిన్న ఇక్కడ నుంచి వెళ్ళింది. ఎక్కడికో తెలియదు.

High on the waitlist (wait listలో ముందుండటం) low on the wait list (wait listలో కింద ఉండటం)
8) Make do with = సరిపెట్టుకోవటం/ సర్దుకుపోవటం.
a) నీకు నేను వంద రూపాయలు మాత్రమే ఇవ్వగలను. దాంతో సర్దుకో.
 I can give you only Rs 100/-. Make do with it.
b) నువ్విచ్చేదాంతో సర్దుకుంటాను.
 I'll make do with whatever you give.
9) Catering service (కెయిటరింగ్ సర్వీస్) = వంట, వడ్డన.
 Cater = వండి వడ్డించటం, ముఖ్యంగా parties కు, పెళ్ళిళ్ళూ వగైరాలకు (cater = కెయిటర్)
 catering = కెయిటరింగ్ - ఈ ఆన్ని పదాలలో 'కె' నొక్కీ పలకాలి.
 caterers = కెయిటరజ్ = వండి, వడ్డించేవాళ్ళు (company/ restaurant, etc)

12) arrival = చేరిక; Departure = బయల్దేరటం. మరో రకంగా - రాక (arrival), పోక (departure)
13) Destination = గమ్యం, చేరే/ చేరవలసిన చోటు.
 The destination of the AP express from Hyderabad is New Delhi.
 హైదరాబాద్ నుంచి బయల్దేరే AP Express గమ్యం New Delhi.
14) On the train/ on board the train = train లో, on the journey = ప్రయాణంలో (during the journey అని కూడా అంటారు)
 on travel = while on travel = ప్రయాణంలో
 travel = ప్రయాణం, ప్రయాణించటం (ట్రావల్);
 Comfort = సుఖం/ సౌకర్యం
 Travel in comfort with less luggage
 తక్కువ luggage తో సుఖంగా ప్రయాణించండి.
Now practise the following in English.

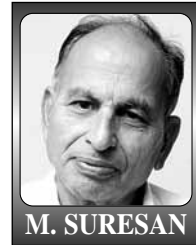

How was your journey?

Charan: The booking clerk told me that by last Sunday itself the AC classes were full. If I wanted AC, I would be 34 on the wait list.
 అదేంలేదు. కిందటి Sunday కే AC classes అన్నీ నిండిపోయాయని clerk చెప్పాడు. కావాలంటే wait (waiting list) లో 34 దొరుకుతుందన్నాడు.
Bhaskar: That's risky. You can't be sure of accommodation when you are so low on the wait(ing) list.
 Waiting list లో 34 అయితే సీటు దొరకటం కష్టమే.
Charan: That's why I preferred II sleeper. And I got the berth of my choice.
 అందుకే II Sleeper ఎంచుకున్నా. నాక్కావలసిన berth దొరికింది.
 (berth pronunciation 'ber', 'bird' లో 'bir' లాగా 'r' silent.
 (of my choice = నాక్కావలసిన. of your choice = నీక్కావలసిన)

She left here yesterday. No idea where for. (No Idea ఇలావాడటం practice చేయండి)
2) Train లో /bus లో /plane లో = by train, by bus, by plane.
 AP express లో = By the AP express
3) Tickets reserve చేసుకోవటం/ కొనుక్కోవటం = book tickets. (book journey. buy tickets అనవచ్చు. Reservation అయితే buy tickets in advance)
 Advance booking (ముందుగా కొని ఉంచుకోవటం) current booking (ఎప్పటికప్పుడు కొనుక్కోవటం) [current = జరుగుతున్న/ ప్రస్తుత]
4) ఓ class లో ప్రయాణించటం = travel a class.
a) అతను ఎప్పుడూ II sleeperలో ప్రయాణం చేస్తాడు
 He always travels II class sleeper
b) ఆమె I classలో ప్రయాణిస్తోంది
 She is travelling I class (by/ on/ in first class కాదు)
5) Accommodation = వసతి. Train లో అయితే చోటు (seat/ berth)
6) Wait (ing) list = Berths/ seats కోసం wait చేసే ప్రయాణికుల జాబితా. ఎవరైనా ప్రయాణం మానుకుంటే వాళ్ళ సీట్లు వరుస క్రమంలో wait(ing) listలో ఉన్న వాళ్ళకు ఇస్తారు.
7) Wait(ing) listలో ఉన్న వాళ్ళకు seat/ berth ఖాయమవటం - confirmed.
 My tickets/ accommodation has been confirmed.
 నాకు చోటు కచ్చితంగా - berth/ seat - ఉంది - ఖాయమయ్యింది.

10) See off = send off = వీడ్కోలు/వీడ్కోలు ఇవ్వటం
a) నేను మా friend ను పంపించటానికి
 (వీడ్కోలు ఇవ్వటానికి - ఇది తెలుగులో కొంచెం పొందిత్యం, మామూలు మాటల్లో వాడం కదా?) station కు వెళ్ళున్నా
 I am going to the station to see my friend off (to Delhi)/ to send off my friend (to Delhi)
b) నేను stationకు రానా నువ్వెళ్ళేటప్పుడు?
 shall I see you off at the station.
c) ఆయన విద్యార్థులు చాలామంది ఆయనకు వీడ్కోలిచ్చారు (station లో)
 A numbers of his students saw him off at the station.
11) See off X receive
 Receive అంటే ఎవరైనా తీసుకురావటం station కు గాని, bus stand కు గానీ వెళ్ళి.
a) She has gone to the station to receive her father
 వాళ్ళ నాన్నను తీసుకురావటానికి station కు వెళ్ళింది.
b) There was none to receive him at the station
 ఆయన కోసం ఎవరూ రాలేదు.

M. SURESAN

Gowtham: మీ ప్రయాణం ఎలా జరిగింది?
Sekhar: చాలా సుఖంగానే జరిగింది.
Gowtham: ఇక్కడికి ఎప్పుడు చేరారు?
Sekhar: train చేరాల్సిన time 10.35 కాని 15 నిమిషాలు ఆలస్యమయింది.
Gowtham: మా ఇంటికి ఎప్పుడొస్తారు?
Sekhar: రేపు, ఎల్లండి నేను busy. ఆ తర్వాత రోజు university లో పనుంది. ఆ రోజు time ఉంటే వస్తా. లేకుంటే చెప్పటం కష్టమే.
Gowtham: ఆ తర్వాత రోజు రావచ్చు కదా?
Sekhar: ఆరోజు నేను తిరిగి వెళ్ళిపోతున్నా.
Gowtham: ఆ రోజు మీ train ఎప్పుడు? సాయంత్రం కదా, మా ఇంట్లో lunch కు రండి.
Sekhar: ఆరోజు మా ఆవిడ shopping వెళ్ళాలంటోంది.
Gowtham: ఆరోజు మీ tickets book అయ్యాయా? లేకుంటే తర్వాతి రోజు వెళ్ళండి.
Sekhar: ఆ. అయ్యాయి. తర్వాత మూడు రోజుల వరకు ఏ train లో ఖాళీ లేదు. వీలయినంత వరకూ ఆ రోజు మీ ఇంటికి రావటానికి ప్రయత్నిస్తాను. రాకపోతే ఏమనుకోవద్దు. ఈసారి వచ్చినప్పుడు మీ ఇంటికి వస్తాను.
Gowtham: నన్ను నిరాశ పరుస్తున్నారు. (disappoint) OK. అయితే నేను ఆరోజు station కు వస్తాను మీకు వీడ్కోలివ్వటానికి. మీకు train లో తినేందుకు food కూడా తీసుకొస్తాను.
Sekhar: Station కు రండి. కాని food వద్దు. train లో food తో గడిపేస్తాం లెండి.
Gowtham: నన్ను తీసుకురానివ్వండి. నాకదో సంతోషం.
Sekhar: OK.

Bhaskar: What about your food on the journey? I suggest you take it from home. The food on the train is expensive and not so good.
 ప్రయాణంలో ఆహారం సంగతేంటి? నువ్వు ఇంటి నుంచి తీసుకెళ్ళటమే మంచిది. అదే నా సలహా. Train లో అమ్మేది ధరెక్కువే కాకుండా అంత బాగుండదు.
Charan: Mom is not in town. I am going to make do with the food on the train. I've (I have) heard that the catering service on the AP Express isn't so bad.
 మా అమ్మ ఊళ్లోలేదు. Train లో తిండితోనే సరిపెట్టుకోవాలి. AP Express వాళ్ళ ఆహారం ఫర్వాలేదనే విన్నా.
Bhaskar: I wish to see you off at the station. What are its times of arrival and departure? When do you reach Delhi?
 నేను నీకు వీడ్కోలు ఇవ్వటానికి Station కు వస్తా. Train రాకపోకల times ఎంటి? Delhi ఎప్పుడు చేరావు?
 (see off = send off = వీడ్కోలు/వీడ్కోలు ఇవ్వటం)

త్రుక్క: 1. Key words అంటే ఏమిటి? వీటిని పేరాగ్రాఫులో ఏ విధంగా గుర్తించాలి?
 2. 'Phrasal verbs' గురించి తెలియజేయగలరు. i) Transitive, ii) intransitive verbs ను ఎలా గుర్తించాలి?
 3. She will be awarded. దీనిని She will be award అనొచ్చా? - అంకం సుధాకర్, పెద్దమల్లారెడ్డి, భిక్షూర్

జవాబు: 1. Key words అంటే ఒక passage ఏ విషయం గురించి చర్చిస్తుందో తెలిపే మాటలు. Paragraph/ Passage ను చదివేప్పుడు తెలుస్తుంది. వాటిని గుర్తించేందుకు ప్రత్యేకమైన పద్ధతంటూ ఏదీలేదు. ఇది చూడండి.
 The important task before any government is to provide the people with the minimum level of education. ఈ sentence లో key word - 'education' అని తెలుస్తోంది కదా. అంటే ఈ sentence ఉండే Passage ఈ విషయాన్నే చర్చిస్తుందన్నమాట.
 2. Phrasal verbs - verb లాగ వాడగలిగిన మాటల కూర్పును Phrasal verb అంటారు.

రెండు మూడు మాటలతో ఉండి, verb లాగా పనిని తెలిపే expression, phrasal verb. He put out the light - ఇక్కడ put out అనేది Phrasal verb, ఆర్యేవాడు అనే అర్థంతో. take care of - ఇది కూడా phrasal verb.
i) Transitive verb - object ఉన్న verb. 'Buy' (కొనటం) - దీనికి object ఉంది - (ఎవర్ని), దేన్ని కొనటం అంటే - ఏదో ఒకదాన్ని కొనటం అనే answer వస్తుంది - కాబట్టి ఇది transitive. అలాగే 'see' (చూడటం) ఎవర్ని (దేనిని చూడటం అంటే, ఒకర్ని/ ఒక వస్తువును చూడటం అనే answer వస్తుంది కాబట్టి అది transitive verb.
ii) Intransitive verb: ఎవర్ని, దేనిని అని ప్రశ్న వేసుకుంటే answer లేనిది. He goes to Hyderabad every week. go = వెళ్ళటం - ఎవర్ని/ దేనిని వెళ్ళటం అంటే answer లేదు కాబట్టి, ఇది intransitive.
3. She will be awarded - అర్థం లేదు. ఇక్కడ be form తర్వాత రావలసింది past participle - awarded. It will be seen అంటూ కానీ, It will be see అనం కదా. ప్రతిభ lessons లో six forms of the verb మరోమారు చూడండి.

Prahlad: Hi Nagaraj, where were you yesterday? you didn't turn up for the meeting. (నిన్న ఎక్కడున్నావు? meeting కు రాలేదేం?) turn up హాజరవడం; turn up is always followed by 'for'

Nagaraj: I was home all the day. I was busy tidying up the place. I had thought it doing two days before, but didn't find the time (రోజంతా ఇంట్లోనే ఉన్నా. ఇల్లు సర్దుతున్నా. రెండు రోజుల కింద సర్దుదామనుకున్నా. కానీ time దొరకలేదు.)

Prahlad: Why? was it so untidy? (అంత చిందరవందరగా ఉందా?)

Nagaraj: It was. The whole place was in a mess. I had neglected for two weeks. Nothing was in its proper place

(ఇల్లంతా గందరగోళంగా ఉంది. రెండు వారాలు కొంచెం ఉపేక్షించా... అంతే ఏదీ ఉండాలి చోట లేదు)

Prahlad: I'm afraid you are too worried about tidiness (నువ్వు ఇల్లు అమరిక గురించి మరి పట్టించుకుంటావనుకుంటా)

Nagaraj: No. My table was untidy, with a lot of

చూసుకుంటుంది విషయాలన్నీ) Nagaraj: I like the work. I can't bear to see a thing out of place. I want the home (ఉండాలి చోట వస్తువు లేకపోతే నాకు తోచదు. bear to see = (చూస్తూ) భరించడం.) I didn't leave out even the attics (అటకలు కూడా వదలేదు) What a lot of dust! (ఎంత దుమ్ము) I had to throw away a number of useless things. (ఉపయోగం లేని వస్తువులు పారేశా) I bundled up all the newspapers. I will dispose them of today.

(పాత news papers అన్నీ కట్టలు కట్టాను. వాటిని ఈ రోజు అమ్మేస్తాను. Bundle = కట్ట; కట్టడం. dispose of = అమ్మేయడం)

Prahlad: You appear to be a stickler for cleanliness (శుభ్రత అంటే చాలా పట్టింపుగా ఉన్నట్టుంది. నీకు. stickler= ఏదైనా విషయాన్ని గట్టిగా పట్టింబుకునే వారు stickler for punctuality = సమయపాటన పట్టింపుడే వాడు)

Nagaraj: You can say that. By the time I was through it was 6 in the evening you know mom will be pleasantly surprised to see the glittering stove, and the utensils. మా అమ్మ తళతళ మెరిసే stoveలను పాత్రలనూ చూసి సంతోషంతో ఆశ్చర్యపడుతుంది. utensils = vessels =

Answers:

- 8) give a good wash = బాగా కడగడం
9) reset = ఉండాలి చోట మళ్ళీ పెట్టడం
10) cobwebs = సాలెగూళ్లు, బూజు
11) make up bed = పక్క సర్దడం
12) dirt = మురికి, dust = దుమ్ము
13) attic = అటిక్ = అటక
14) I was through = పని పూర్తి చేశాను.
a) He is through with his homework = Homework పూర్తి చేశాడు.
b) Are you through? = నీ పని పూర్తయిందా?
15) Vessels = dishes = utensils = వంట, వడ్డనకు వాడే పాత్రలు
16) pan/ frying pan = పెన/ మూకుడు
17) ewer (ఈవ) = చెంబు
18) front room = ఇంట్లో ముందు గది - అతిథులను, visitors ను కూర్చోబెట్టే room అదే అయితే అది drawing room అవుతుంది.

Koumudi: Hi Priya, You are not to be seen.
Priya: We met just the day (before). I went to my uncle's yesterday. They were tidying up their home. I lent a hand. (lend a hand = సాయపడడం)
Koumudi: You are good at tidying up and keeping things neat. You had better do a course in interior decoration. You can earn a lot (of money).
Priya: I just wonder how people can keep their places untidy. Even a chair out of place at home upsets me.
Koumudi: I like tidiness, but I am not very particular about it (be particular = పట్టింపుగా ఉండడం) You overdo things.
Priya: Call it what you like! say whatever you like. I am upset when I see even a speck of dust.
Koumudi: Yours appears to be abnormal psychology.
Priya: I don't mind your saying so. (I don't mind = నాకు వ్యతిరేకం)
Koumudi: How are you able to tolerate your servant girl's untidy hair?
Priya: (Do) you want me to comb her hair (into-plait= జడ). Then I shall be her servant.

home బదులు place

paper and books piled up or lying all over. The front room was a chatter of furniture. The TV stand-well, let me not talk about all that. Now that I tidied up every thing I feel relieved. (పుస్తకాలు, కాగితాలతో నా బేబుల్ అంతా చిందరవందరగా ఉంది. Piled up = దొంతరగా ఉండటం Chatter = furniture లాంటిది చిందర వందరగా ఉండటం.

Prahlad: Was there none else at home to help you? (ఇంట్లో సాయం చేసేందుకెవరూ లేరా?)

Nagaraj: Mom and sister are out of town. Dad is too old. I gave the toilet a good wash. I cleaned up the cupboards and reset all things. (అమ్మ, చెల్లి ఊళ్లోలేరు. నాన్న పెద్దాయన. Toilet బాగా కడిగి, cupboards లో వస్తువులన్నీ సర్దేశాను)

Prahlad: What a job! (ఎంత పనిచేశావు!)

Nagaraj: That wasn't all. I cleaned the cobwebs. I cleaned the kitchen, I made up the beds. I washed the dishes. (అంతేకాదు. బూజు దులిపి వంటిల్లంతా శుభ్రం చేసి పాత్రలన్నీ కడిగాను. పక్కలన్నీ సర్దాను)

Prahlad: My elder sister takes care of all these things at home. (మా ఇంట్లో మా అక్కయ్య

dishes = పాత్రలు - వంటకు వడ్డనకు వాడేవి glitter = తళతళ లాడటం)

పై సంభాషణలో ఇంటికి సంబంధించిన మాటలు ఉన్నాయి కదా. ఇప్పుడు వాటిని చర్చిద్దాం.

1) Home = మనం మన వాళ్ళతో (members of our family) ఉండే ఇల్లు అద్దెదైనా కావచ్చు సొంతమైనా అవచ్చు. మన ఇంటికివచ్చిన guest తో ఏమంటాం? = Please feel at home. (మీ ఇల్లే అనుకోండి అంటాం.)

2) Place = కొన్ని సందర్భాల్లో home (మనం ఉంటున్న ఇల్లు) బదులు place అంటాం. అయితే సామాన్యంగా my home/our home అని, I am going to my/our home /it is at my/our home అని అనం. అప్పుడు my place. మా ఇంటికి రండి = come (down) to my place: come to my home అని సామాన్యంగా అనరు.

3) tidy = (ఇల్లు, గది, Office, etc) ఉండాలి చోట వస్తువులు అమరికగా ఉండటం.

His home is very tidy = ఇల్లు చాలా అమరికగా ఉంటుంది. Tidy x untidy.

4) untidy = వస్తువులన్నీ ఓ order లో లేకుండా చిందర వందరగా ఉండడం.

The place is untidy= ఆ ప్రదేశం / ఇల్లు చాలా చింద రవందరగా ఉంది.

(చిందరవందరగా ఉన్న జుట్టు =untidy hair గజబిజిగా ఉన్న రాత = untidy writing)

He has a tidy appearance =neat గా కనిపిస్తున్నాడు.

5) tidy = అమరికగా ఇల్లులాంటివి సర్దడం = ఎక్కడ ఉండా ల్న వస్తువు అక్కడ neat గా ఉంచటం.

a) Let me tidy up the home first = మొదట ఇల్లు సర్దని.

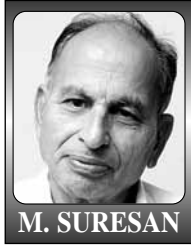
b) He tidied up the room yesterday = నిన్న గదంతా సర్దాడు.

c) We must keep our homes neat and tidy = ఇళ్లను శుభ్రంగా (tidy) ఉంచుకోవాలి.

6) Feel relived = బరువు దిగినట్లనుకోవడం when I heard that I had passed I felt relieved = pass అయ్యానని విన్నగానే విముక్తి లాంటి భావన కలిగింది.

Once the exams are over, students feel relived = It is a great relief = Exams అయిపోవడం వాళ్ళకు విముక్తి.

7) chatter = చిందరవందర (furniture - chairs, sofas లాంటివి చిందరవందరగా ఉంటే.)

M. SURESAN

- 19) Portico = పెద్ద ఇళ్ళల్లో, బంగ్లాల్లో సింహద్వారం ముందున్న Covered area
20) Balcony = మేడ మీద నుంచి చూడటానికుండే ఖాళీ స్థలం
21) Ceiling = ఇంటిలోపలి కప్పు, roof =పైకప్పు
22) Tiles = పెంకు; (Mosaic/ Floor tile)
23) bolt = తలుపు గడియ, గడియపెట్టడం. (latch అని కూడా అంటారు)
24) Cupboard = చెక్కతలుపుల అల్లారా.
25) Oven = (అవ్) పొయ్యి. oven fresh = అప్పుడ పుడే తయారైన వంట (oven fresh Dosa)
26) Stale= స్టైల్- లిల్ల ఉండి చెడిపోయిన (అహార పదార్థాలంటివి) Stale food, Stale bread. (Stale joke కూడా)

Now practise the following:

Koumudi: Hi Priya, ఏంటి కనపడడం లేదు?
Priya : మొన్ననే కదా మనం కలుసుకున్నాం. నిన్న నేను మా మామయ్య ఇంటికెళ్లా. వాళ్ళంతా ఇల్లు సర్దుకుంటుంటే నేనూ సాయం చేశాను.
Koumudi : వస్తువులు అమర్చడంలో నువ్వు నిజంగా గొప్ప దానివే. హాయిగా interior Decoration (ఇళ్ల లోపలి అలంకరణ) course చెయ్యి. బాగా సంపాదించుకోవచ్చు
Priya : అసలు నాకనిపిస్తుంది... ఇల్లంతా చిందరవంద రగా ఎలా ఉంచుకుంటారో అని. మా ఇంట్లో ఓ కుర్చీ కొంచెం కదిలినా నాకు చికాగ్గా ఉంటుంది. (చికాకు - upset)
Koumudi : నాకూ tidy గా ఉంచుకోవడం ఇష్టమేకాని, అంత పట్టింపు లేదు. నువ్వు మరి ఎక్కువలే!
Priya : ఏమన్నా అనుకో. ఒక దుమ్ముకణం కూడా నాకు కోపం తెప్పిస్తుంది. Speck of dust = దుమ్ము కణం)
Koumudi : నీది కొంత అసాధారణ మనస్తత్వమే.
Priya: నువ్వలా అనుకున్నా నాకేం బాధలేదు.
Koumudi: మరి మీ పని పిల్ల జుట్టు చిందరవందరగా ఉన్నా భరిస్తున్నావే?
Priya: ఆ అమ్మాయికి నన్ను రోజూ జడేయమంటావా? అప్పుడామ్మాయికి నేను servant అవుతా.

ప్రశ్న : ఆంగ్లభాషణ-7లో ఆమెకు ఈ డ్రెస్ చాలా ఇష్టం. అనేవాక్కాన్ని... She likes this dress అని అన్నారు. ఇందులో చాలా ఇష్టం అనే భావం స్ఫురించడం లేదు కదా! అలాగే ఆంగ్లభాషణ -8లో నువ్వెప్పుడూ ఆలస్యంగా రావు అనే వాక్కాన్ని You do not come late అని ఇచ్చారు. ఇందు లో ఎప్పుడూ అనేభావం స్పష్టంగా లేదు. వివరించగలరు. - కె.ఆర్. ప్రీయదర్శిని, కాకినాడ
జవాబు: She likes this dress అనే వాక్యం బదులుగా She likes this dress a lot (very much) అని ఉం డాలి. You do not come late బదులుగా You never come late అని ఉండాలి. మీరు ఇంత జాగ్రత్తగా గమనించినందుకు ధన్యవాదాలు. We appreciate it. Keep it up.

Spoken English పాఠ వ్యాసాల కోసం క్లిక్ చేయండి...

URL: <http://www.eenadu.net/spoken/spoken.htm>

Bhanu: Ravi, you are late. But what's the matter? You appear to be in a shock.
(రవి, నువ్వు ఆలస్యంగా వచ్చావు. ఏంటి సంగతి? ఏదో షాక్ లో ఉన్నట్టున్నావ్!)
Ravi: You can say that. Some thing terrible happened.
(అవును. ఘోరం జరిగిపోయింది.)
terrible = భయంకరమైన, ఘోరమైన
Bhanu: But what happened Ravi?
(ఏం జరిగింది?)
Ravi: Just wait. Let me recover.
(కాస్త ఆగు. నన్ను తేరుకోవండి)
recover = తేరుకోవడం, కోలుకోవడం
Recover from fever.
జ్వరం నుంచి కోలుకోవడం.

యోగం చూద్దాం.
Traffic accident కు సంబంధించిన మాటలు
1) డీకొనడం = hit, crash into, ram
a) The lorry hit the cyclist.
(లారీ సైకిస్టును డీకొంది.)
b) The truck crashed into the bus.
(ట్రక్ ఎదురుగా వస్తున్న/ ఉన్న బస్ ను డీకొంది.)
crash కు ముఖ్యంగా ఎదురుగా వస్తున్న వాహనాన్ని డీకొనడం అని అర్థం.
c) The truck rammed the bus.
(బస్ ను ట్రక్ చాలా గట్టిగా డీకొంది.)
d) The truck ran into the bus from behind/
rammed the bus from behind.

d) With severe injuries he joined a hospital.
(తీవ్రమైన గాయాలతో ఆస్పత్రిలో చేరాడు.)
e) severe injury = major injury (major - మేయ్జ) x minor injury.
6) die of an injury = గాయం వల్ల చనిపోవడం
7) spilling of blood = రక్తం చిందడం
8) bleed = రక్తం కారడం

lorry hit/ crashed. In another accident a lorry ran over a man, while they were taking him to hospital, with severe injuries, he died on the way.

Venu: The other day I saw a man bleeding from injuries. An auto hit him. While he was crossing the road in peak traffic, the auto knocked him down.

Kiran: Did he die? (Hope he did not die)
Venu: I don't know. But his injuries were serious. It is difficult for any one to survive such injuries.
(survive = దేని నుంచి అయినా బయట పడి బతకడం)

Kiran: The number of people dying in traffic accidents is more in our country than in many other countries.

ఘోరం జరిగిపోయింది...!

recovery = స్వస్థత
Wish you a speedy recovery.
(నువ్వు/ మీరు త్వరగా కోలుకోవాలని నా/ మా కోరిక)
Bhanu: OK OK. Take your time. Calm down.
(సరే. తీరిగ్గానే చెప్పు. ముందు కుదుటపడు.)

Ravi: (After a few minutes) I was on my way here on my bike. Just as I took the turn at the last cross roads, I heard a loud noise. I stopped and turned round to see what it was. Oh, God! a lorry had hit a boy on his cycle. Believe me, the boy and his cycle flew into the air and landed on the road. The boy hit the ground head on. Blood spilled all over. In no time a large crowd gathered. The boy in no more. Spot dead, I am sure.
(నా బైక్ మీద ఇక్కడ కొన్నట్టు. ఆ క్రాస్ రోడ్స్ దగ్గర మలుపు తిరుగుతున్నా. పెద్ద శబ్దం. ఆగి తిరిగి చూశా. సైకిల్ మీద ఉన్న కుర్రాడిని లారీ డీకొంది. నమ్ము... నమ్మకపో సైకిల్ తో సహా ఆ కుర్రాడు పైకి ఎగిరి కిందపడ్డాడు తల రోడ్డుకి తగిలేలా. అంతా రక్తం చిందింది. జనం అంతా పోగయ్యారు. కుర్రాడు అక్కడికక్కడే చని పోయాడు.)

spill = చిందడం/ ఒలకడం.
All over = ఆ చుట్టూ
In no time = క్షణంలో
No more = చనిపోవడం
spot dead = అక్కడికక్కడే, అప్పటికప్పుడే
spot = చోటు
flew = ఎగిరాడు (past tense of fly)
Head on = తల తగిలే విధంగా (ఎదురెదురుగా - ఇతర సందర్భాల్లో)

Bhanu: How shocking!
(ఎంత భయంకరం!)
Ravi: The body is lying there in a pool of blood. I was unable to bear the sight any longer. I came away. Poor boy.
(అతడి దేహం రక్తం మడుగులో పడి ఉంది. నేను చూడలేక వచ్చేశా. పాపం!)
pool = మడుగు (మామూలుగా అయితే నీళ్ల గుంటలు)
bear = భరించడం
any longer = ఇంక ఏమాత్రం.

Bhanu: Let's go and see. Where exactly is it?
(వెళ్లి చూద్దాం పద. ఎక్కడ జరిగింది?)
Ravi: I told you. At the cross roads. You go. I am still in a shock. I can't bear to see it again.
(చెప్పాను కదా. ఆ క్రాస్ రోడ్స్ లో. నువ్వెళ్లు. నేనికా షాక్ లోనే ఉన్నా. మళ్లీ చూడలేను)
ఇక్కడి సంభాషణ traffic, traffic accidents గురించే కదా. వాటికి సంబంధించిన మాటలు, వాటి ఉప

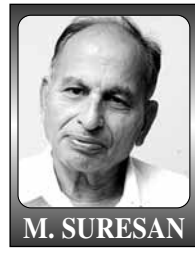
(బస్ ను ట్రక్ వెనుక నుంచి డీకొంది.)
e) The car crashed into a tree.
(కారు చెట్టుకు డీకొంది.)
f) The vehicle ran over the boy.
(ఆ వాహనం కుర్రాడి మీద నుంచి వెళ్లింది.)

Oh, God! a lorry had hit a boy on his cycle

run over = మీద నుంచి వెళ్లడం (passiveలో ఎక్కువగా వాడతారు).
The man was ran over by the car.
(అతడి మీద నుంచి కారు వెళ్లింది.)
g) knock down కూడా వాడతారు.
The lorry knocked down the man.
(లారీ అతడిని కొట్టేసింది.)
2) die in an accident = ప్రమాదంలో చనిపోవడం
3) fatal = మరణానికి కారణమయ్యే
fatal accident = మరణానికి దారితీసే ప్రమాదం
A fatal road accident- three died in a fatal road accident.
(మరణానికి కారణమైన ప్రమాదం - ఘోరప్రమాదంలో ముగ్గురు చనిపోయారు.)
fatal - ఫేటల్ లో ('ఫే' నొక్కి పలకాలి)
4) injury (ఇంజరీ - 'ఇం' నొక్కి పలకాలి) = గాయం
5) injure (ఇంజ - 'ఇం' నొక్కి పలకాలి) = గాయపరచడం
a) People have/ suffer/ sustain injuries in an accident.
(ప్రమాదంలో ప్రజలు గాయపడతారు)
b) The accident killed one and injured at least five.
(ప్రమాదంలో ఒకరు చనిపోయారు, కనీసం అయిదుగురు గాయపడ్డారు.)
c) severe (సీవీయ్)/serious injury = తీవ్రమైన గాయం

bleeding injuries = రక్తం కారుతున్న గాయాలు
uncontrollable bleeding = ఆపలేని రక్తస్రావం
Bleed- bled (past)- bled (past participle)
They admitted him into hospital with bleeding injuries.
(గాయాలతో రక్తం కారుతున్న అతడిని వాళ్లు ఆస్పత్రిలో చేర్చించారు.)
Hospitalise = ఆస్పత్రిలో చేర్చించడం

M. SURESAN

SPOKEN ENGLISH

ఆంగ్లభాషణ 76

9) peak traffic = అత్యంత రద్దీగా ఉన్న ట్రాఫిక్
10) cross roads = నాలుగు వీధుల కూడలి
11) overtake = ముందున్న వాహనాన్ని దాటివెళ్లడం
12) cross = వాహనానికి ఎదురువెళ్లడం
overtake x cross (opposites)

Now practise the following in English

1) **Kiran:** ఈ లారీ, ఆటో డ్రైవర్లు ఎప్పుటికీ తెలుసుకోరు!
Venu: ఏంటి సంగతి?
Kiran: ఈ న్యూస్ పేపర్ చూడు. రెండు ప్రమాదాలు. ఒకడాంట్లో ఎదురుగా వస్తున్న బస్ ని డీకొన్న లారీ. పదిమంది గాయపడ్డారు. ఇంకో ప్రమాదంలో మనిషి మీద నుంచి లారీ వెళ్లింది. గాయపడిన అతడిని ఆస్పత్రికి తీసుకెళ్తుంటే మధ్యలోనే చని పోయాడు.
Venu: మొన్న ఆటో డీ కొనడంతో ఒకరికి తీవ్రంగా గాయాలై రక్తం కారడం చూశా. అతడు ట్రాఫిక్ ఎక్కువగా ఉన్నప్పుడు రోడ్ దాటుతుంటే ఆటో డీకొంది.
Kiran: చనిపోయాడా?
Venu: నాకు తెలీదు. కానీ అతడి గాయాలు మాత్రం చాలా తీవ్రమైనవే. తలకి కూడా గాయమైంది. అంతపెద్ద డెబ్బలతో బతకడం కష్టమే.
Kiran: ట్రాఫిక్ ప్రమాదాల్లో చనిపోయేవారి సంఖ్య చాలా దేశాల్లో కంటే మనదేశంలో ఎక్కువే.

Answers

1) **Kiran:** These lorry, auto drivers never learn.
Venu: What is the matter?
Kiran: See this newspaper. Two accidents. In one of the accidents, a

Q&A

ప్రశ్న: 1. Where do we keep Quotation marks at the end of the sentence? (after full stop or before full stop)
2. Kindly give a 'Pronunciation Guide' for all the typical words which we use in regular English.
3. Tatas and Birlas are tycoons. Is this correct to say the above sentence as "Both the Tatas and Birlas are Tycoons."
4. Kindly give some examples with the operators must, need, dare, used to, ought to (Positive statement, Negative, Yes-No Q, wh-Q)
5. Is it correct to say passive forms for present perfect continuous, future continuous and future perfect continuous tenses.
- ఎస్. రాజీ, తుని

జవాబు:
1. If the whole sentence is to be placed in quotations, they are placed after the full stop\ question mark\ exclamation. She said, "I am no longer interested in it." He said, 'How can you do that?' The tourist said, 'How beautiful the Taj is!' If a word or group of words is to be placed in quotation the full stop comes after the question. The Minister wants this to be, "Indiraraj".
2. We will do it, in fact we are doing it.
3. Correct sentences:
a) The Tatas and the Birlas are tycoons.
b) Both the Tatas and the Birlas are tycoons.
(a) is better than (b) 'Both' is unnecessary here as even without it the meaning is clear.
4. We are going to discuss all these in the coming lessons. please wait.
5. It is bookish. The best thing is to avoid them totally.

విద్యా-విజ్ఞాన-వార్తా సమాచారం గ్రూప్స్

☞ ఎడ్యుకేషనల్ మెటీరియల్

☞ జి.కె.

☞ కరెంట్ అఫైర్స్

☞ పి.పి.వార్తాపత్రికలు

☞ టి.ఎస్.వార్తాపత్రికలు

☞ ఇంగ్లీషు పేపర్లు

☞ మ్యాగజైన్స్

☞ బుక్స్

☞ విద్యా సమాచారం

☞ ఉద్యోగ సమాచారం

☞ క్రీడా సమాచారం

☞ చరిత్రలో ఈరోజు

మీ మిత్రులకు షేర్ చేయండి.

(Share It To Your Friends)

👉 👉 Click here to join 👉 👉

<https://t.me/joinchat/AAAAAEdQrr7Jhup5fdmvGw>

Ramu: Hi Raghu, how was the debate yesterday?
 నిన్ను debate (డిబేట్- బెట్ నొక్కి పలుకుతాం) ఎలా సాగింది?
Raghu: Very exciting. We missed you very much. Why didn't you come?
 చాలా ఉత్సాహంగా సాగింది. నువ్వు లేకపోవడమే మాకు వెలితిగా అనిపించింది. నువ్వెందుకు రాలేదు?
Ramu: I had important work, but thought I could finish it and be in time for the debate. But there was some delay and I couldn't be free until late in the evening.
 చాలా ముఖ్యమైన పని, అయినా అది పూర్తి చేసుకుని debate ప్రారంభమయ్యేలోగా రాగలననుకున్నా. కానీ ఆలస్యమయింది. అంత వరకు free కాలేకపోయా.
Raghu: We know that you had work, but thought you could make it. We knew too you could understand the importance of the debate.

Raghav: The first two prizes went to the teams from other colleges. Our college was able to get the III prize. The speech of one of the judges at the end of the debate was interesting. It seems he could debate and win prizes even as a school boy.
 మొదటి రెండు prizes ఇతర colleges కు వెళ్ళాయి. మన college III prize మాత్రమే తెచ్చుకోగలిగింది. Debate చివర judge speech చాలా interesting. చిన్న వయసు లోనే ఆయన debates లో పాల్గొని prizes తెచ్చుకోగలిగేవాడట.
 పై సంభాషణలో could తో ఉన్న verbs గమనిద్దాం.
 1) could finish 2) couldn't be free 3) could make it 4) could understand 5) couldnot have (the benefit of) 6) could debate.
 ఇంతకుముందు మనం 'can' అర్థం, ఉపయోగాలు తెలుసుకున్నాం కదా? can గురించి మనకు తెలిసింది. 1) can అంటే 'గల' అని సామర్థ్యాన్ని తెలుపుతుంది - in the present or in the future. 2) permissions 3) requests 4) possibilities కూడా వాడతాం - ఇవి కూడా in the present or in the future.
 1) 'could' is the past form of can. అంటే 'could' ను గతంలో సామర్థ్యాన్ని తెలుపటానికి వాడతాం.
 a) I can walk 6 kmph: నేను గంటకు 6 km నడవ గలను (present or future)

She could do it = ఆమె చేయగలిగేది - past,
 She couldn't (She could not) do it
 ఆమె చేయలేకపోయింది - past
 3) I thought you could make it
 నువ్వు రాగలుగుతావని అనుకున్నా - past
 4) You could understand its importance
 దాని ప్రాముఖ్యం నువ్వు అర్థంచేసుకోగలిగేవాడివి- past
 5) Could not have = పొందలేకపోయాను. (past)
 6) Could debate = debate లో మాట్లాడగలిగేవాడు.
 ★ భారత్ cricket series గెలవలేకపోయింది
 India could not win the series.
 ★ Sachin could not play well
 సచిన్ బాగా ఆడలేకపోయాడు.
 ★ నేను boyhood (బాల్యం)లో బాగా ఆడగలిగేవాడిని
 I could play well in my boyhood.

Pradeep: No, అప్పుడయితే regular గా practice చేయగలిగేవాడిని. ఇప్పుడు చేయలేకపోతున్నా, Office లో పొద్దున 8 నుంచి సాయంత్రం 5 వరకు busy కాబట్టి.
Pramod: ఏదైనా పెద్ద matches లో ఆడగలిగావా?
Pradeep: ఎందుకాడలేదు? మా college team లో, అంతకుముందు school team లో చాలా సార్లు ఆడగలిగాను.
Pramod: నీ job మార్చుకోలేవా? Practice కు టైం కుదిరేటట్టుండే job చూసుకో లేవా?
Pradeep: ఇప్పుడు కాదు. బహుశా, వచ్చే సంవత్సరం.

Answers:
 1) **Teacher:** Where is your text book, Sudheer?
Sudheer: (I) didn't get/ bring it, sir. I could not (couldn't) remember to get it.
Teacher: What about your home work? Did you do atleast that?
Sudheer: I couldn't (could not) do it, Sir, My right hand ached the whole of yesterday.
Teacher: Could you eat atleast?
Sudheer: I could (eat), sir.
Teacher: When you could eat, Why couldn't you (could you not) do your home work?
Sudheer: I thought if I ate I would have less pain and then I could do the home work.
Teacher: You could eat, but couldn't study. Strange. Don't give me these excuses tomorrow. Sit down (సాకు= excuse).
 2) **Pramod:** Pradeep, Can you play cricket?
Pradeep: I could (play cricket), but no longer (conversationలో I could అంటే చాలా, I could play cricket అనక్కరలేదు. No longer = ఇక/ఇప్పుడు లేదు).
Pramod: Can't you play (now)?
Pradeep: Not any more (ఇది కూడా Conversational. ఇప్పుడు/ ఇక లేదు). Those days I could practise regularly. Now I cannot/ am not able to, because I am busy in office from 8 morning to 5 evening/morning 8 to evening 5.
Pramod: Could you play in any big matches?
Pradeep: Why not? I could for my college team and before that for my school team a number of times.
Pramod: Why can't you (can you not) change your job. Why can't you look for a job which gives you time for practice.
Pradeep: Not now. Next year perhaps.

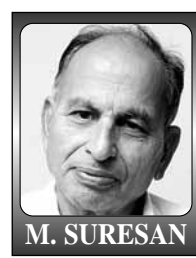
SPOKEN ENGLISH
 అంగభాషణ 77

you could make it

నీకు పని ఉందని తెలుసు, అయితే మేముతా నువ్వు రాగలుగుతావనే అనుకున్నాం. దాని ప్రాముఖ్యం కూడా నువ్వు అర్థం చేసుకోగలుగుతావనే అనుకున్నాం.
Ramu: It was some thing I couldn't help. I feel sorry that I could not have the benefit of such a good debate.
 ఆ విషయంలో నేను నిస్సహాయుడినైపోయాను. అలాంటి debate పోగొట్టుకున్నందుకు నాకు బాధగా ఉంది.

I could walk 6 kmph: నేను గంటకు 6 km నడవ గలిగేవాడిని (in the past - గతంలో)
 Compare A and B below:
 A) I can play cricket
 నేను cricket ఆడగలను - now
 B) My father could play cricket when he was a boy
 మా నాన్న చిన్నప్పుడు cricket ఆడగలిగేవాడు- past
 A) She can do any job
 ఆమె ఏ పనినా చేయగలదు- now or in the future
 B) She could do any job
 ఆమె ఏ పనినా చేయగలిగేది - in the past కదా?
 A) She can be here in an hour
 ఆమె ఓ గంటలోగా ఇక్కడ ఉండగలదు.
 An hour ఒక గంటకు - future కదా?
 B) She could be here in
 ఇక్కడ ఉండగలిగింది - past
 చూశాం కదా - can, could - రెండూ కూడా సామర్థ్యాన్ని (ability) తెలుపుతాయి. అయితే can, ability in the present or in the future తెలిపితే could ability in the past ను తెలుపుతుంది.
 could - 'be' form - ఉండగలగడం (past)
 could + 1st RDW - could do, could sing, etc.,
 action - పని చేయగలగటం.
 Compare a) and b)
 a) I can be the CM if I want
 నేను అనుకుంటే Chief Minister కాగలను. (now/ in the future)
 b) I could be the CM if I wanted
 నేను అనుకుని ఉంటే chief minister అయ్యి ఉండే వాడిని. (past)
 పైరెండూ (can be, could be) 'be' form. కాబట్టి 'ఉండగల' అని అర్థం.
 a) I can sing better than any movie singer
 నేను ఏ movie singer కన్నా బాగా పాడగలను - Now / in the future
 b) I could sing better than Ghantasala
 నేను ఘంటసాల కంటే బాగా పాడగలిగేవాడిని. (past)
 ఇదీ 1st use of could - అంటే past ability తెలియ పరచటం.
 మొదట ఇచ్చిన సంభాషణలో 'could verbs' చూద్దాం.
 1) I thought I could finish it
 నేను పూర్తి చేయగలనని అనుకున్నా (past)
 2) I couldn't (could not) be free
 ఖాళీ అవలేకపోయాను.

★ ఆమెకు అవకాశం ఉంటే చేయగలిగేది.
 She could do it if she had the chance.
 ★ I could understand Hindi well those days, but now I cannot. I have forgotten it
 ఆరోజుల్లో హిందీ బాగా అర్థం చేసుకోగలిగేవాడినే, కానీ ఇప్పుడుకాదు. మరచిపోయా.
Now practise the following in English:
 1) **Teacher:** నీ text book ఎక్కడ, Sudheer?
Sudheer: తేలేదు, Sir, తేవటం గుర్తుంచుకోలేక పోయాను.
Teacher: నీ home work మరి? అదైనా చేశావా?
Sudheer: చేయలేకపోయాను, Sir, నిస్సంతా నా కుడి చేయి నొప్పి
Teacher: అప్పుడైనా తినగలిగావా?
Sudheer: అది మాత్రం చేయగలిగానండి.
Teacher: అది చేయగలిగినప్పుడు, ఇదెలా చేయలేక పోయావు?
Sudheer: తింటే నొప్పి తగ్గి, homework చేయ గలుగుతాననుకున్నా.
Teacher: తినగలిగావు, కానీ చదవలేకపోయావు. చిత్రమే. రేపు ఇలాంటి సాకులు చెప్పకు. కూర్చో.
 2) **Pramod:** Cricket ఆడగలవా? Pradeep?
Pradeep: ఆడగలిగేవాడిని, ఇప్పుడుకాదు.
Pramod: ఇప్పుడు ఆడలేవా?

త్రుక్ష: వాక్యంలో might have been able to + p.v., must have been able to + p.v., have been able to + p.v. construction ఉన్నప్పుడు వాటికి తెలుగు అర్థం ఎలా ఉపయోగిస్తామో చూద్దాం.
 1) I have been able to get their permission
 2) Haseena must have been able to persuade him
 3) Miss Savithri might have been able to solve Mr. Uma Rao's problem. ఈ మూడువాక్యాలను ఎలాంటి సందర్భంలో ఎలాంటి అర్థం తెలిపేందుకు వాడొచ్చు?
 - పాఠకుడు, కర్నూలు జిల్లా

జవాబు:
 Have been able to + p.v., might have been able to + p.v., must have been able to + p.v. అంటున్నారు కానీ, అలాకాదు. have been able to/ might have been able to/ must have been able to + 1st RDW (go, solve, persuade etc.) వస్తాయి. Have been able to/ might have been able to/ must have been able to తర్వాత passive voice ఎలా వస్తుంది? వాటి తర్వాత go, solve etc., plain infinitives వస్తాయి. వాటికి అర్థం:
 1) I have been able to get their permission
 వాళ్ళ అనుమతి తెచ్చుకోగలిగాను.
 2) Haseena must have been able to persuade him = హసీనా అతడిని ఒప్పించగలిగి ఉండాలి (గతంలో) - అంటే ఒప్పించగలిగింది అని.
 3) Miss Savithri might have been able to solve Mr. Uma Rao's problem
 సావిత్రిగారు ఉమారావుగారి సమస్యను పరిష్కరించ గలిగేవారేమో. (సందేహం- పరిష్కరించి ఉండొచ్చు/ ఉండకపోయిండచ్చు).

సివిల్ సర్వీసెస్ 2006
 యూనియన్ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ మే 14, 2006న సివిల్ సర్వీసెస్ (ప్రిలిమినరీ) పరీక్షను నిర్వహించనుంది. అర్హతలు:
 ఆగస్టు 1, 2006 నాటికి వయస్సు 21 సంవత్సరాలకు తక్కువ ఉండకూడదు. 30 ఏళ్లు దాటకూడదు. ఎస్సీ, ఎస్టీ, ఇతరులకు నిబంధనలమేర మినహాయింపు ఉంటుంది.
 డిగ్రీ లేదా తత్సమాన కోర్సు చేసినవారు అర్హులు. అప్లికేషన్ ఫారంను రూ.20 చెల్లించి నిర్దేశిత పోస్టాఫీసుల నుంచి పొందవచ్చు.

రూ.50 ఫీజును సెంట్రల్ రిక్రూట్మెంట్ పీ స్టాంపు ద్వారా చెల్లించాలి.
 అప్లికేషన్లు చేరాల్సిన చివరి తేదీ: జనవరి 2, 2006.
 చిరునామా:
 Secretary,
 Union Public Service Commission,
 Dholpur House, Shahjahan Road,
 New Delhi 110069
 సిబిఐ, పరీక్ష విధానం, కేంద్రాలు, మార్గదర్శకాలు, ఇతర పూర్తి వివరాల కోసం డిసెంబరు మూడో తేదీ నాటి ఎంప్లాయిమెంట్ న్యూస్ లేదా రోజ్ గార్ సమాచార చూడండి. website: http://www.upsc.gov.in

Snehitha: Hi Aneesha, when did you reach home last night?
నిన్న ఎన్నింటికి చేరావంటికి?

Aneesha: I couldn't reach home (could not reach home) till 10
10వరకు ఇంటికి చేరుకోలేకపోయాను

Snehitha: O my! Aneesha, never be out so late at night. It could be very dangerous for girls to be out to be alone so late out. Any thing could happen.
అమ్మో! అంతసేపు రాత్రిపూట ఒంటరిగా ఉండకు. ఆడపిల్లలంతసేపు బయట ఉండటం చాలా ప్రమాదం.

Aneesha: But I have a cell, you know. So I was in touch with home. My brother met me half way on my way home. A cell could be helpful that way.
కానీ నా దగ్గర Cell ఉందిగా. ఇంటికి Phone చేస్తూనే ఉన్నా. మా బ్రదర్ సగం దూరం వచ్చి కలుసుకున్నాడు. Cell ఆ విధంగా సహాయపడుతుంది.

could - గతంలో సామర్థ్యాన్ని తెలుపుతుందని కిందటి lesson లో తెలుసుకున్నాం.

a) He could walk very fast when he was twenty five years old.
అతడు 25 ఏళ్లప్పుడు చాలా వేగంగా నడవగలిగాడు (Compare: He can walk fast)

b) She could sing better than most other singers of her day.
ఆమె తన సాటి గాయకుల్లో చాలామందికంటే బాగా పాడగలిగేది (She can sing-)

c) When could you reach home?
నిన్న ఎన్నింటికి ఇంటికి చేరగలిగావు? (When can you reach home?)

d) Couldn't you get better marks than that.
Can you get-
కాబట్టి could వాడకంలో ముఖ్యమైనది - గతంలో సామర్థ్యాన్ని తెలపటం. పై సంభాషణలో అదే చూశాం.

1) I couldn't reach home
నేను ఇల్లు చేరుకోలేకపోయాను.

2) When could you reach home last night?
నీవు రాత్రి ఎప్పుడు ఇల్లు చేరుకోగలిగావు?
ఇవన్నీ ability in the past
ఇప్పుడు Could కు ఉన్న రెండో ఉపయోగం చూద్దాం. పై సంభాషణలో ఈ sentence గమనించండి.

1) It could be dangerous for girls
ఆడపిల్లలకు అది ప్రమాదకరం కాగలదు.

2) A cell could be helpful that way
Cell ఆ విధంగా ఉపయోగపడగలదు.
పై రెండు sentences లో 'could' కు ఓ విషయం సాధ్యం, అవగలదు అనే అర్థం వస్తోంది కదా. అంటే Possibility కానీ Probability కానీ తెలుపుతుంది. జరగకపోయినా జరిగే అవకాశం ఉంది అని చెప్తుంది - Present లో

1) మళ్ళీ వరదలు రావచ్చు లోతట్టు ప్రాంతాలు మునిగిపోవచ్చు
There could be floods again, and the low lying areas could be submerged.
(low lying areas =లోతట్టు ప్రాంతాలు, Submerge = మునిగిపోవటం) - Present or future.

2) He could help you
అతడు నీకు సహాయం చేయగలడు - సహాయం చేసే అవకాశం ఉంది. (కానీ సహాయం చేయకపోవచ్చు - ఎందుకంటే నీ పరిస్థితి అతడికి తెలియాలి. ఇది కూడా Present)

3) ఆ పని పూర్తవటానికి వారాలు పడుతుండేమో
It could take weeks for the work to be finished.
ఇలాంటి సందర్భాల్లో 'can' కూడా వాడతామని ఇంతకు ముందు lesson లో చూశాం కదా!

1) ఆ పిల్లి దగ్గరకు వెళ్లకు. అది భయపడుతుండేమో.
Don't go near the cat. It can get frightened/ it could get frightened.

2) మనకు డబ్బు వచ్చేసరికి నెలలు పట్టవచ్చు
It can take/ could take months for us to get the money.

3) వాళ్లతో పరిచయాల లాభదాయకంగా ఉండగలవు.
Some connections can be / could be useful.

ఈ sentences లో can, could రెండూ వస్తున్నాయి కదా. అంటే Possibility (జరిగే అవకాశం ఉంది - జరగుతుందా, లేదా అన్న విషయంతో సంబంధం లేకుండా) తెలిపేందుకు can, could, రెండూ వాడుతున్నాం. అయితే కొద్దిగా తేడా ఉంది. could కన్నా కూడా can కు Possibility - అంటే జరిగే అవకాశం ఉంది.

a) It can be dangerous to go out in such weather
ఇటువంటి వాతావరణంలో బయటకు వెళ్లటం ప్రమాదం కావచ్చు.

b) It could be dangerous to go out in such weather
- దీని అర్థం, (a) అర్థం ఒకటే. అయితే Sentence (a) can, could కన్నా ఎక్కువ Possibility అంటే జరిగే అవకాశం ఎక్కువ అని సూచిస్తుంది.

ఇప్పటివరకు could కు రెండు ఉపయోగాలు చూశాం.
1) Ability in the Past, as the past form of can
2) Possibility or probability
ఇప్పుడు చూడండి.

Uday, Vinai పై సంభాషణలో ఒకర్నొకరు Mr. అని సంబోధించుకుంటున్నారు కదా. అంటే వాళ్ల సంబంధం కొంచెం formal. అంతేకాకుండా Vinai అంత తీరికలేని expert. అలాంటి సందర్భాల్లో could ను request కు వాడటం చాలా polite గా ఉంటుంది. ఇది present లోనే.

a) Could you have a look at the plan?
(చాలా మర్యాదగా) ప్లాన్ ఓసారి చూస్తారా?

b) Could you also visit?
ఓసారి (site కు) రాగలరా?
(రండి, please అని)

c) Could you call tomorrow?
రేపోసారి phone చేస్తారా?
(చేయండి. అని request)

d) Could you make it at 10?
పదింటికి రాగలరా?

1) Could you help me get a seat, (please) seat విషయంలో కాస్త సాయం చేస్తారా?

2) Could you recommend my case to the CM?
CM గారితో నా విషయం చెప్తారా?
ఇదీ could రెండో ఉపయోగం.
తరతరమ భేదాలతో, can, will, would, could ఉపయోగాలు చూడండి.

could
would
polite and formal
will
very formal and polite
can
slightly formal and polite
least formal
least polite

సందర్భాన్నిబట్టి ఇవి వాడితే మీ communication effective గా ఉంటుంది.

Could you call tomorrow?

Udai: Just how busy are you Mr. Vinai?
మీరెంత busy ఇప్పుడు?

Vinai: Why, What's the matter? (ఏంటి విషయం?)

Udai: I want a favour from you, Mr. Vinai.
(మీరు నాకో సహాయం చేయాలి)

Vinai: What's it, Mr Udai? (ఏంటో చెప్పండి)

Udai: Could you have a look at the plan of the house I want to built? You are an expert in these matters and I want your suggestions and advice.
నేను కట్టబోతున్న ఇల్లు Plan ఓసారి చూడగలరా. ఇటువంటివి మీకు చాలా బాగా తెలుసుకదా. మీ సూచనలు, సలహాలు నాకు కావాలి.

{expert (ఎక్స్పర్ట్ - పట్, bird లో bir లో ir లాగా పలకాలి, 'ఎ' నొక్కీ పలకాలి) = ఒక విషయంలో ప్రావీణ్యం ఉన్న వాళ్లు.
Site = ఇల్లు కట్టుకునే స్థలం / House site}

Vinai: Certainly. But today I am busy. I can do it tomorrow. I am free.

Udai: Could you also visit the site, please?
ఇంటి స్థలాన్ని కూడా ఓసారి చూడగలరా?

Vinai: No Problem. Could you call me tomorrow morning at 8? I'll let you know when we can see the plan and also the site.
మీరొక్కసారి రేపు ఉదయం 8కి phone చేయండి. Plan, site రెండూ ఎప్పుడు చూడగలనో చెప్తాను.

Udai: Could you make it at 10?

Vinai: That Shouldn't be a problem. Please do call me at 8, and we can fix at.
సమస్య ఉండకపోవచ్చు. ఎనిమిదింటికి Phone చేయండి. మనం ఏర్పాటు చేసుకోవచ్చు

ఈ సంభాషణలో మీరు గమనించే ఉంటారు- could అన్నిచోట్లా question form లో రావటం.

a) Could you have a look at the plan...?
b) Could you also visit...?
c) Could you call tomorrow?
d) Could you make it at 10?

పై సందర్భాల్లో అన్నిట్లో కూడా, could, you తో questions form లో వస్తోంది కదా? ఇలా could ను present లో formal, polite requests కు, అంటే చాలా మర్యాదకరంగా, మనం చనువు తీసుకోలేని వాళ్లతో (formal) ఏదైనా request చేయాలనుకుంటే వాడతాం.

(make it = ఏదైనా పని చేయటం)
He made it to the top
అత్యున్నత స్థాయికి చేరుకున్నాడు.
Formal గా కాకపోయినా, చాలా polite (మర్యాద)గా request చేయటానికి could తప్పనిసరి.

Compare:
a) Can you lend me your bike?
b) Will you lend me your bike?
c) Would you lend me your bike?
d) Could you lend me your bike?

Sentences (a), (b), (c) మూడూ ఇంతకుముందు lessons లో చూశాం - అవన్నీ కూడా requests. Sentence (d) 'Could' తో కూడా - request నే తెలుపుతోంది కదా. అయితే the interesting thing is, ఈ నాలుగింటిలో ప్రతిదానికీ, మిగతావాటికీ తేడాలున్నాయి. అవి చాలా సున్నితమైన తేడాలు - subtle (distinctions)

a) Can you lend me your bike?
ఈ request మిగతా అన్నింటికంటే తక్కువ polite, informal. అంటే మనకు బాగా తెలిసి చనువు తీసుకోగలిగిన వాళ్లతో వాడే form of request.

1) Can you buy the tickets for me?
నాకు tickets కొంటావా?

2) Can you give me a lift?
b) Will తో question form లో చేసే request, can కన్నా కొంచెం ఎక్కువ polite, కాస్త formal. మనం అంతగా చొరవ తీసుకోలేని, కొంచెం తెలిసినవాళ్లతో చేసే request.

1) Will you help me in the matter?
ఈ విషయంలో కాస్త సాయం చేస్తారా?

2) Will you drop me at college on your way?
దారిలో college దగ్గర నన్ను drop చేస్తారా?

c) 'would' తో చేసే request ఫార్మిగా formal. మనకంటే పై స్థాయిలో ఉన్నవాళ్లు, మనం అసలు చనువు తీసుకోనివాళ్లతో చేసే request - would.

1) Would you visit me once?
ఓసారి మా ఇంటికొస్తారా?

2) Would you give us the pleasure of a song?
మీ పాట వినే అవకాశమిస్తారా?

d) Could తో చేసే requests అన్ని forms లో అత్యంత మర్యాదకరమైనది (Politest form of request), కొంత formal కూడా. మర్యాదకు ప్రాముఖ్యం ఎక్కువ.

Now practise the following:

Amar: మీరు నాకో సాయం చేయగలరా?

Bhanu: ఏంటిది?

Amar: రెండురోజులు మీ రూంలో నన్నుండ నీయరా?

Bhanu: నేను నా roommate ను అడుగుతా. అతనికేం అభ్యంతరం ఉండదనే అనుకుంటున్నా. ఏంటనలు సమస్య?

Amar: మా రూం చుట్టూ ఉన్న mechanic sheds/ garages వల్ల చాలా గొడవగా ఉంది. Room మార్చాలనుకుంటున్నా.

Bhanu: OK. అయితే ఈ సాయంత్రం ఓసారి నన్ను కలుసుకుంటారా? మా రూంలో అంత చోటేం లేదు. సామాన్లు కొన్ని తగ్గించుకొని రాగలరా?

Amar: నాకు ఎక్కువ సామాన్లేం లేవు. Books, clothes and bed తప్ప.

Bhanu: రేపుదయం దాకా wait చేయగలరా? మీరు వచ్చేలోపల Room కొంత సర్దుతా.

Answer:

Amar: Could you help me? / Could you do me a favour?

Bhanu: What is it?

Amar: Could you let me stay in your room for two days?

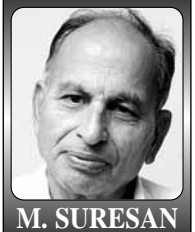
Bhanu: I will talk to my room mate. I don't think he will have any objection. What's the matter?

Amar: The garages around my room make a lot of noise. I want to move.

Bhanu: OK. Could you meet me this evening? Not much room in our place. Could you make do with less luggage?

Amar: I don't have much luggage except my books, clothes and bed.

Bhanu: Could you wait till tomorrow morning? I'll tidy up the room before you move in.

Charan: Could I speak to you for a few minutes?
 మీతో రెండు నిమిషాలు మాట్లాడవచ్చా?
Damodar: What about? Go ahead.
 దేని గురించి? మాట్లాడండి.
 (Go ahead = కానివ్వండి - permission ఇవ్వటానికి వాడే expression; encourage చేయటానికి, అంటే ప్రోత్సహించటానికి కూడా వాడతాం)
Charan: A few of us want to have a short meeting this evening. Could we have it on your terrace?
 మేం కొందరం ఓ చిన్న meeting పెట్టుకోవాలనుకుంటున్నాం. మీ డాబా మీద పెట్టుకోవచ్చా?
 (Terrace - pronunciation - టెరెస్, 'టె' నొక్కి పలుకుతాం; డాబాగాని, ఇంటిని ఆనుకొన్న ఆరు బయట ప్రదేశంగాని. coffee లాంటివి తాగుతూ, కూర్చుని తీరిగ్గా కబుర్లు చెప్పకోడానికి ఇలాంటి ప్రదేశాలను ఉపయోగిస్తుంటారు. India లో అయితే ఎక్కువ డాబా అనే అర్థంతో వాడతాం)
Damodar: Oh, no problem. When exactly is it?
 పెట్టుకోండి. కరెక్ట్ గా ఎప్పుడు?

3) Could we be disturbing you?
 (మీకేమన్నా disturbance అవుతుందా? / మేం మిమ్మల్ని disturb చేయడంలేదు కదా?)
 4) Could I know? (తెలుసుకోవచ్చా?)
 5) Could we go ahead then?
 (అయితే మేం పెట్టుకోవచ్చు కదండీ (meeting?) మీరు గమనించే ఉంటారు పై సందర్భాల్లో అంతా could, I/ We తో question form లో ఉండటం. ఇలా could I/ We తో question form లో వస్తే చాలా polite గా అడిగే permissions/ (అనుమతి) అవుతుంది.
 పైవన్నీ కూడా చూడండి- polite గా permission అడుగుతున్న వాళ్ళారే.
a) మళ్ళీ మిమ్మల్నిప్పుడు కలుసుకోమంటారు?
 When could I see you again?
b) Could we wait for you here, in case you are coming back?
 మీరు తిరిగి వచ్చేట్లయితే మమ్మల్ని ఇక్కడ wait చేయమంటారా? / మేం ఇక్కడ wait చేయమా?
c) ఆ order copy తీసుకోవచ్చా?
 Could I take a copy of the order with me? /
 Could I take a copy of the order?
 (ముఖ్యంగా superior status లో ఉన్నవాళ్ళ permission అడిగేటప్పుడు)
d) Could you let me sit here for a while
 నన్నిక్కడ కాస్త కూర్చోనిస్తారా? / నేనిక్కడ కూర్చోనా?

సంగ్రహం uses of could in conversation:

1. As the past form of can, to express a past ability.
2. To express a possibility in the present.
3. Expressing the politest form of request in the present.
4. To ask for permissions in a very polite and a very formal manner.

Compare sentences (a) and (b) below:

- (a)** I could play very well when I was young.
(b) I was able to play well when I was young.

Meaning of (a): నేను young గా ఉన్నప్పుడు బాగా ఆడగలిగేవాడిని. (ఆడగలిగిన సామర్థ్యం ఉండేది, ఆడాను అని కచ్చితంగా తెలియదు)
Meaning of (b): నేను young గా ఉన్నప్పుడు బాగా ఆడగలిగాను. (ఆడగలిగిన సామర్థ్యం ఉండేది, ఆడాను కూడా)

3) How could he get the prize?
 How was he able to get the prize?
 అతడు prize ఎలా పొందగలిగాడు?
 Question లో could, was/ were able కన్నా ఎక్కువ common. How could he come so early? అనేదే, How was he able to come so early? కన్నా ఎక్కువ వాడుతుంటారు, ఎక్కువ వినపడుతుంది కూడా.

- 4 **(a)** Could they win the match?
(b) Were they able to win the match?
 (Match గెలవగలిగారా?)

ఇటువంటి చోట్ల కూడా, (b) కంటే (a) more common. ఇవీ could కు ఉన్న అర్థాలూ, ఉపయోగాలూ.

Now practice the following in English.

Ramarao: పుస్తకం ఓసారి చూడనిస్తారా?
Govind: కాసేపు wait చేస్తారా? పూర్తవటానికి ఇంకో రెండు పేజీలున్నాయి.
Ramarao: మీ phone ఓసారి వాడుకోనా? ఓ important call చేయాలి.
Govind: నిరభ్యంతరంగా. కానీ కాస్త low voice లో మాట్లాడతారా?
Ramarao: మిమ్మల్ని disturb చేయనులెండి.
Govind: నేనిప్పుడే పుస్తకం మీకిస్తే, మళ్ళీ నాకు రేపొచ్చేస్తుందాండి?
Ramarao: ఇంకొక్కరోజు wait చేయగలరా? అంటే నేను ఎల్లండికివ్వగలను.
Govind: OK.
Answers:
Ramarao: Could you let me have a look at the book?
Govind: Could you wait a little? Two more pages and I shall be through.
Ramarao: Could I use your phone once? I have important call.
Govind: Go ahead, But could you speak low?
Ramarao: Oh sure, I won't disturb you/ No disturbing you.
Govind: If/ suppose I give you the book now When could I have it back? Could I have it back tomorrow?
Ramarao: Could you wait for one more day, that is till the day after (tomorrow)?
Govind: OK.

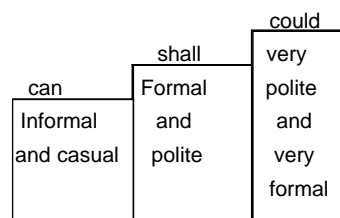

When could I see you?

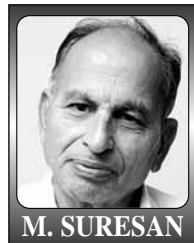
Charan: About 5. Could we be disturbing you? It won't be for more than hour. (5, ఆ ప్రాంతంలో. మీకేం disturbance ఉండదు కదా?)
Damodar: No disturbance at all. Could I know how many are attending the meeting? Just to tell my servant to place chairs there and keep some drinking water ready.
 అదేం పరవాలేదు. ఎంతమంది వస్తున్నారు meeting కు? ఎందుకంటే మా పని కుర్రాడితో చెప్పి కొన్ని chairs వేయించి, తాగటానికి నీళ్లు ఏర్పాటు చేద్దామని.
Charan: Thank you, but don't bother. We will arrange all those things ourselves. Could we go ahead then?
 అవేం అక్కర్లేదులేండి. మేం చూసుకుంటాం. మేం meeting అయితే పెట్టుకోవచ్చు కదా. (Don't bother = ఆ విషయం వదిలేయండి - పట్టించుకోకండి. bother = బాధ = ఒకరిని విసిగించటం. ఇక్కడ don't bother, don't bother (your self) అని. అంటే పట్టించుకోవద్దని)
Damodar: Please do.
 (కానివ్వండి. అభ్యంతరం లేదు)
Charan: Thanks a lot.
Damodar: You are welcome.

చూశారు కదా, could, I/ We తో question form లో వస్తే చాలా polite గా permission అడగటానికి వాడతాం.
 ఇంతకుముందు చూశాం, can, shall ను కూడా I/ We తో question form లో permission అడగటానికి వాడతాం అని. అయితే can, shall, could, I/ We లతో question form లో permission కు వాడినప్పుడు వీటిలో ప్రతిదానికి మిగతావాటికి చాలా సున్నితమైన (subtle) తేడాలు ఉన్నాయి.

Look at the following diagram:
 For permission in the question form with I/ We:

అంటే (a) సామర్థ్యాన్ని మాత్రం తెలుపుతుంది; ఆ సామర్థ్యంతో పని జరిగిందో లేదో తెలియదు.
 (b) ఆ సామర్థ్యంతో పని సాధించటం - జరిగింది.
 అయితే ఈ could కూ, was able to కు ఉన్న తేడా రాను, రానూ సమసిపోతోంది.
 ముఖ్యంగా 'not' తో, 'question' లో ఈ తేడా అసలు కనిపించదు.

M. SURESAN

- 1) He could not play well
 He was not able to play well.
 ఈ రెండింటి అర్థంలో ఏ విధమైన తేడా లేదు, అలాగే-
 2) She could not sing well
 She was not able to sing well.
 ఆమె పాడలేకపోయింది. రెండు forms ఒకటే.
 Questions లో కూడా దాదాపు అంతే.

Charan: About 5. Could we be disturbing you? It won't be for more than hour. (5, ఆ ప్రాంతంలో. మీకేం disturbance ఉండదు కదా?)
Damodar: No disturbance at all. Could I know how many are attending the meeting? Just to tell my servant to place chairs there and keep some drinking water ready.
Charan: Thank you, but don't bother. We will arrange all those things ourselves. Could we go ahead then?
Damodar: Please do.
Charan: Thanks a lot.
Damodar: You are welcome.

ప్రశ్న: Cast తో కింది phrasal verbs ఎలా వాడాలో తెలుపగలరు.
 1) cast in eye - కొంచెం మెల్ల
 (ఆమెకు కొంచెం మెల్ల. అతడికి మెల్ల కస్తుంది)
 2) cast of features - ఆకార స్వరూపం. రీతి, లక్షణం.
 3) cast of mind - మానసిక ధోరణి.

జవాబు: 1) cast in the eye - మెల్ల అనే అర్థంలో correct. కానీ ఈ మాట Old Fashion. ఇప్పుడు వాడుకలో లేదు. దాని బదులు మెల్లకన్నా అనడానికి ఇప్పుడు వాడుతున్న మాట - squint.
 అయితే cast in the eye వాడాలనుకుంటే మామూలుగానే, She/ he has a cast in the/ her eye.
 దీనికి modern - She has a squint/ She is squint eye.
 He is born with a squint.
 2) Cast of features - ఆకార స్వరూపం - కన్ను, ముక్కు,తీరు -
 a) She has a wonderful/ beautiful/ fine cast of features -
 b) Her cast of features is attractive/ Charming.
 పై రెంటికి అర్థం ఆమె మంచి అందం కలది/ అందమైనది - ఆమె కన్ను ముక్కు,తీరు అందంగా ఉంటుంది.
 3) Cast of mind - మానసిక ధోరణి -
 He has a gentle cast of mind - నెమ్మదస్తుడు.
 ఇటువంటి అర్థాలు కొన్ని మిగతా Parts of the body కి కూడా వస్తాయి.
 a) I like the beautiful cast of her nose - ఆమె ముక్కు ఆకారం నాకిష్టం. అంత బాగుంటుంది. (Cast of the mouth/ eyes etc.)

4) Cast (noun) - The group of actors in a drama or in a movie - నాటకం/ సినిమా తారాగణం.
 The cast of the movie includes several great actors. (చాలామంది గొప్ప నటులున్నారు ఆ సినిమాలో)
 5) Cast (noun) - మూస, అచ్చు (Mould).
 వినాయకచవితి రోజు బంకమట్టితో మూసలో పోసిన వినాయకుడి బొమ్మకు పూజ చేస్తాం. దాన్నేమనోచ్చు?
 A clay cast of Lord Vinayaka. Cast - ఆ పోతలో పోసే అచ్చు
 Plaster of Paris cast: ఎముకలు, కీళ్లు విరిగితే (fracture అయితే), వాటికి వేసే bandage.
 He is moving about with a plaster of paris cast around his elbow. మోచేతి చుట్టూ Pop cast వేస్తాని తిరుగుతున్నాడు.
 6) Cast of a net. చేపల వల విసురుడు -
 A Single cast brought in a hundreds of fish - ఒకసారి విసిరిన వలలో వందలాది చేపలు పడ్డాయి.
 Cast of an eye - చూపు విసరటం
 A cast of her evil eye would make many shiver in fear - ఆమె ఒక్క చెడుచూపుతో ప్రజలు భయంతో వణికిపోతారు.
 Cast (verb) = విసరటం - transitive - దేన్నైనా విసరటం
 Cast a look = చూపు విసరటం
 Cast an eye over/ some thing = దేనివైచున్నా చూడటం
 Cast a spell = మంత్రముగ్గుల్ని చేయడం
 Cast a vote = ఓటు వేయటం. Cast light = వెలుగు ప్రసరించేయటం. (ఎక్కువగా) అర్థంకాని విషయాన్ని వివరించటం... ఇంకా Cast తో ఇలాంటి Phrasal verbs చాలా ఉన్నాయి.

Govind: Hi Venkat, when did you return from Tirupati?
(తిరుపతి నుంచి ఎప్పుడు తిరిగిచ్చావ్?)

Venkat: How do you know I had been to Tirupati?
(నేను తిరుపతికెళ్లిన నీకెలా తెలుసు?)

Govind: You can't hide your tonsured head, can you?
(నీ గుండు తల దాచుకోలేవు కదా?)
(Tonsured = 'టాన్షర్డ్' ('టా' నొక్కి పలుకుతాం)

Venkat: You are right. I returned last night.
(నువ్వు correct. నిన్న రాత్రే తిరిగిచ్చాను)

Govind: How was the pilgrimage?
(నీ యాత్ర ఎలా సాగింది? Pilgrimage = తీర్థయాత్ర)

Venkat: Not so bad, we had the help of a temple official, so we didn't wait long to have the darshanam.

Govind: How was the rush of pilgrims? Was the crowd very big?
(యాత్రీకుల తాకిడెలా ఉంది? జనం ఎక్కువ గానే ఉన్నారా?)

Venkat: O it was certainly a big crowd. Some had to wait for 72 hours to get the darshanam. But I told you, thanks to a temple official, we had it easy.
(జనం బాగా ఎక్కువే. కొంతమందియితే 72 గంటలు వేచి ఉండాలి వచ్చింది దర్శనానికి. చెప్పాను కదా. Temple అధికారి సహాయంతో మాకంతా సులభంగా అయ్యింది)

Govind: Did you have a dip in the Pushkarini (పుష్కరిణిలో స్నానం చేశావా? Dip = పవిత్ర నదుల్లో మునగటం)

Venkat: I very much wished to, but that day no one was allowed to have the dip.
(అనే అనుకున్నాను కానీ ఆరోజు ఎవరినీ అనుమతించలేదు)

Govind: So it all went off very well.
(అయితే అన్నీ బాగానే జరిగాయన్నమాట)

Venkat: Yea. We finished our ablutions the temple by 9 and were out by 11. Again thanks to the temple official.
(స్నానాదికాలన్నీ ఎనిమిదింటికయిపోయాయి. గుడిలోకి తొమ్మిదింటికి వెళ్లాం. పదకొండుంటి కంతా బయటికివచ్చాం, ఆ temple అధికారి దయపల్ల)

Govind: Did you go to any other place on the way or way back?
వెళ్ళేప్పుడుగానీ, వచ్చేప్పుడుగానీ ఇంకెక్కడికయినా వెళ్లారా?

Venkat: We visited Srikalahasti. We had the rare opportunity of watching Mahabhishekam to lord Shiva. We watched too offerings being made to the god.
(శ్రీకాళహస్తికెళ్లాం. మహాభిషేకం చూసే అరుదైన అవకాశం కలిగింది. దేవుడికి నైవేద్యం పెట్టటం కూడా చూశాం)

Govind: Didn't you go to Tiruchanur to have a darsanam of goddess Padmavathi, Lord Venkateswara's consort?
(వెంకటేశ్వరస్వామి భార్య పద్మావతి అమ్మ వారిని చూడటానికి తిరుచానూరు వెళ్లలేదా?)

Venkat: We did, of course. I forgot to tell you of it. (వెళ్లాం. చెప్పటం మరిచా)

పై సంభాషణ అంతా యాత్రలకు పుణ్యస్థలాలకు సంబంధించి అని తెలుస్తూనే ఉంది కదా. మన మామూలు conversationలో ఇవన్నీ కూడా పుణ్యస్థలాలకు యాత్రలకు సంబంధించిన vocabulary; మనం తరచువాడే, వాడగల మాటలు. ఇవి తెలుసుకుంటే తడముకోకుండా మనం English లో యాత్రల గురించి చెప్పవచ్చు

5. పుణ్యక్షేత్రంలోని దేవుడు/ దేవత Deity/ Presiding Deity.
Goddess Kanaka Durga is the presiding deity of Vijayawada.
విజయవాడలోని దేవత/ అమ్మవారు కనకదుర్గ.
Aiyappa is the deity at Sabarimala.
Aiyappa is the god at Sabarimala.
God: దేవుడు ఒక్కడే అన్న భావంతో దేవుడి గురించి మాట్లాడుతున్నప్పుడు, రాస్తున్నప్పుడు, God అంటాం. (Capital G; no 'a/ the' before God.)
అలా కాకుండా వివిధ దేవుళ్ళూ, దేవతలను గురించి మాట్లాడుతున్నప్పుడు సంధ్యాన్ని బట్టి A/ the god, A/ the goddess అంటాం - ఇలాంటప్పుడు 'g' - small 'g' నే, capital 'G' కాదు.
a) The goddess at Basara is Saraswathi.
The deity at Basara is Saraswathi.

c) He believes his worship of SriSai gives him peace of mind.
శ్రీసాయి ఆరాధన మనశాంతినిస్తుందని ఆయన నమ్మకం.
10. విగ్రహం=Idol/ Image (Idol: ఐడల్; 'ఐ' నొక్కుతాం. Image = ఇమిజ్ - 'ఇ' నొక్కి పలుకుతాం)
a) The temple has a gold idol (image of Vishnu).
గుడిలో బంగారు విగ్రహం (విష్ణుమూర్తి) ఉంది.
11. Idol worship = విగ్రహారాధన = Idolatry
Christianity and Islam are against idol worship.
క్రీస్టియానిటీ, ఇస్లాంలలో విగ్రహారాధన నిషిద్ధం. Idolatry is prohibited in christianity and Islam (ఈ రెండు మతాల్లో విగ్రహారాధన కూడదు)
Idolatry = (ఐదాలిడ్రి - డా నొక్కి పలుకుతాం)

How was the pilgrimage?

1. Pilgrimage (pron: పిల్గ్రిమిజ్ - పి నొక్కి పలుకుతాం) పుణ్యస్థలాలకు దైవదర్శనార్థం చేసే యాత్ర. తీర్థయాత్ర.
a) నా కాశీయాత్ర చాలా సంతృప్తి కలిగించింది/ ఫలప్రదమైంది.
My pilgrimage to Kasi was very fulfilling.
(తీర్థయాత్ర మనం అనుకున్నట్లు మనకు తృప్తిగా జరిగితే = fulfilling)
b) పాతరోజుల్లో కాశీయాత్ర కాలినడకన జరిగేది.
A pilgrimage to Kasi in the older days used to be on foot.
c) శబరిమల/ తిరుపతి యాత్ర
Pilgrimage to Sabarimala/ Tirupati.
తీర్థయాత్రలకు వెళ్లేవాళ్ళను wish చేయటం = Wish you a very fulfilling pilgrimage.
d) He makes a pilgrimage to Kasi every year
ఆయన ప్రతి సంవత్సరం కాశీ వెళ్ళాడు.

2. Pilgrim = యాత్రీకుడు (పుణ్యస్థలాలకు)
a) శబరిమల యాత్రీకులు నల్లబట్టలు వేసుకుంటారు.
Pilgrims to Sabarimala wear black clothes.
b) Pilgrims returning from Haj are called 'Hajis'. హాజ్ నుంచి తిరిగి వచ్చే యాత్రీకులను 'హాజీ'లంటారు.
'pilgrimage' వాడే తీరు:
c) A pilgrim is one who makes a pilgrimage/ who is on a pilgrimage
తీర్థయాత్రలు చేసేవారు యాత్రీకులు.
d) My father is on a pilgrimage.
మా నాన్న తీర్థయాత్రలో ఉన్నారు.
He is making a pilgrimage.
e) On my pilgrimage to Sabarimala, I visited Guruvayuru.
నేను శబరిమల యాత్రలో గురువాయూరు వెళ్ళాను.

3. Rush of pilgrims = యాత్రీకుల రద్దీ/ తాకిడి.
a) The rush of pilgrims at Tirupati makes it impossible to see the lord even for a few seconds
యాత్రీకుల తాకిడి వల్ల కొన్ని సెకన్ల కన్నా ఎక్కువ సేపు దర్శనం అసంభవం.
b) There is always a huge rush of pilgrims at Tirupati for the Brahmotsavams.
బ్రహ్మోత్సవాలకు తిరుపతిలో యాత్రీకుల రద్దీ ఎక్కువగా ఉంటుంది.

4. పుణ్యక్షేత్రం = pilgrim centre.

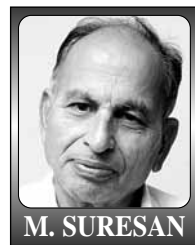
b) The god at Srikalahasti is Lord Shiva.
c) Lord Subrahmanya is a god in Hindu Mythology.
(హిందూ పురాణాలలో Subrahmanya Swamy ఒక దేవుడు)
(Mythology = మిథాలజి, 'థా' నొక్కి పలుకుతాం)
d) Lakshmi is also a goddess. (ఒక దేవత)
e) Saraswathi is the goddess of knowledge. (సరస్వతి చదువుల దేవత)
Compare (a) and (b)
a) She felt that God was unkind to her.
దేవుడు తనపట్ల చిన్నచూపు చూశాడని ఆవిడనుకుంది. (ఇక్కడ దేవుణ్ణాక్కడే అనే భావం)
b) She felt that all gods were against her.
(దేవుళ్లందరూ ఆమెకు వ్యతిరేకంగా ఉన్నారనుకుంది. ఇక్కడ వివిధ దేవతలనే అర్థంతో కాబట్టి 'gods')

6. consort = wife of a god/ husband of a goddess. (గొప్పవాళ్ల అంటే రాజుల, రాణుల, దేవుళ్ల, దేవతల భార్యలను, భర్తలను English లో wife and husband అనరు. consort అంటారు.)
a) Padmavati is the consort of Lord Venkateswara.
b) Mallikarjuna is the consort of Bhramaramba.

7. Dip/ bath = పుణ్య నదుల్లో స్నానం.
a) గంగా స్నానంతో పాపాలు పోతాయి
A dip in the Ganga washes away all our sins.
b) A dip in the Krishna is an important part of a pilgrimage to Kanakadurga.
దుర్గాయాత్రలో కృష్ణా స్నానం ముఖ్యమైంది.
c) స్నానం చేయటం = have a dip/ take a dip.
d) He has a dip in the Ganga once a year
సంవత్సరానికిసారి ఆయన గంగాస్నానం చేస్తాడు.

8. Ablutions = స్నానాదికాలు, కాలకృత్యాలు - ముఖ్యంగా స్నానం (రోజూచేసే పూజ చేస్తాం)
9. Worship = ఆరాధన; ఆరాధించటం; పూజ, పూజించటం.
a) We worship God/ PILGRIMS to Sabarimala take a dip in the Pamba before worshipping lord Aiyappa.
b) I begin any work only after my worship.
పూజ తర్వాతనే ఏదైనా.

12. ఆరాధించటం = worship = offer worship.
(The CM offered worship at the temple, and inaugurated the Mandapam)
13. Tonsure = తల గుండు చేయటం.
(టాన్షర్ - టా మీద stress - నొక్కి పలుకుతాం)
a) The barbers at kalyanakatta at Tirumala tonsure us.
కల్యాణకట్టలో ఘోరకులు మనకు గుండు చేస్తారు.
b) He had himself/ his head tonsured.
అతను గుండు చేయించుకున్నాడు.
c) With tonsured heads pilgrims enter the temple. యాత్రీకులు గుండుతో గుళ్ళోకి వెళ్తారు.
Tonsured head బదులు clean shaven head అని కూడా అనవచ్చు
The pilgrims with the shaven heads = The pilgrims with the tonsured heads

M. SURESAN

Now practice the following aloud in English:
Sudheer: మీ నాన్నా ఉన్నారా?
Eshwar: లేరండీ. నిన్ననే కాశీయాత్రకు బయల్దేరి వెళ్లారు.
Sudheer: ఎప్పుడొస్తారు మళ్ళీ.
Eshwar: అంత కచ్చితంగా తెలియదు. హరిద్వార్, రుషీకేశలలో కూడా గంగా స్నానం చేసి, తిరిగి వస్తామన్నారు.
Sudheer: కిందటి సంవత్సరం కూడా వెళ్లారు కదా?
Eshwar: రిటైరయ్యారు కదండీ. కావలసినంత తీరిక. యాత్రలో time గడపాలనుకున్నారు.
Sudheer: కిందటి సంవత్సరం కాశీయాత్రలో కూడా ఏదో పూజలు చేశారు కదా?
Eshwar: అవును. అక్కడ యాత్రీకుల తాకిడిలో ఆయన అవస్థపడ్డారు కూడా. కాశీ నుంచి తిరిగివచ్చాక, మధురకు వెళ్ళానంటున్నారు. మీనాక్షి అమ్మ వారి విగ్రహం ముఖ్యంగా చూడాలనుకుంటున్నారు.
Sudheer: తిరుపతికేమన్నా వెళ్లారా ఈ మధ్య?
Eshwar: వెళ్ళావ్చారుగా. అయితే గుండు చేసుకోలేదు.

ప్రశ్న: How did the marriage go off అంటే- marriage ఎలా జరిగింది- అని మీరు రాశారు. కాని ఓ పుస్తకంలో The gun went off by itself అని ఉంది. అర్థం మరోలా వస్తుంది. Go off ఎలాంటి సంధర్భాల్లో వాడాలి తెలుపగలరు.
- నరేశ్, సిరిసిల్లా

జవాబు:
1) Go off = ఎలా జరిగింది - ఇది ఒక అర్థం - How did the marriage go off? లో లాగా.
2) Go off = explode (పేలటం) అనేది ఇంకో అర్థం.
The gun went off by itself.
దానంతట అదే పేలింది.
ప్రశ్న: వాడు మంచివాడిలా కనిపిస్తున్నాడు అనే మాటకు మీరు He appears to be a good fellow అని ఇచ్చారు. కానీ He is appears to be a good fellow అని ఎందుకు వాడకూడదు?
- ఎన్.అనిల్, వెలుగోడు

జవాబు:
Thank you very much for your appreciation. He is appears to be a good fellow. ఈ sentence లో is appears, verb అనుకుంటే అలాంటి verb form లేదుకదా. అంటే English లో ఇలాంటి verb ఉండదు. spoken English old lessons లో 6 forms of the English verb గురించి వివరాలున్నాయి. చూడండి. అందులో is appears form ఉండదు. is + appears = 'be' form + II Regular doing word - ఇలాంటి verb ఉండదు కదా.

Venu: Hello Ratan, how is it I see you daily at this time here?
(ఎంటి ప్రతిరోజూ నువ్వు ఈ time కు ఇక్కడ కనిపిస్తున్నావు?)

Ratan: It just happens that way. I am here at this time on my way to the temple near here and you come out in the evening at this time.
(అదలా జరుగుతోంది. నేను ఈ time కు ఇక్కడ దగ్గర్లో ఉన్న గుడికి రావటం, నువ్వదే time లో ఇంటినుంచి బయటికి రావడం.)

Venu: Why this piety all of a sudden? It is only a week since I have been meeting you on your way to temple.
(ఏంటింత sudden గా ఈ భక్తి? నిన్నో వారం రోజులుగా నేనిక్కడ చూస్తున్నావు)

Ratan: It's all mother's doing. She's a devotee of Sri Sai. Her devotion has impressed me too.
(అంతా మా అమ్మ వల్ల. ఆమె సాయిభక్తురాలు. ఆమె భక్తి నాపై ప్రభావం చూపింది.)

Venu: That's very good indeed. Do you do pooja at home?
(బాగానే ఉంది. ఇంట్లో పూజ చేస్తావా?)

Don't believe his pious talk
భక్తిగా వినపడే అతని మాటలు నమ్ముద్దు. అది నటనే.
Devout = భక్తిగల

3) Devotion = భక్తి. ఈ అర్థం ఇంతకుముందే చూశాం. దీనికి ఇంకో అర్థం - ఒకరిపట్లగాని, ఒక విషయంపట్ల గాని శ్రద్ధ. ప్రేమలాంటివి కలిగి ఉండటం.
Devotion to duty = విధి/ విధి నిర్వహణ పట్ల శ్రద్ధ

a) His devotion to duty leaves him little time for his family.
విధి పట్ల అతడికున్న శ్రద్ధ వల్ల తన కుటుంబానికి time కేటాయించలేకపోతున్నాడు.
కుటుంబ విషయాలకు తీరికండటం లేదు.

b) Her devotion to the service of the poor is really great.
పేదల పట్ల ఆమెకున్న శ్రద్ధ, ప్రేమ చాలా గొప్పవి.

c) Gandhi's devotion to the cause of Indian independence.
భారత స్వాతంత్ర్యం పట్ల గాంధీజీ శ్రద్ధ.

4) Devote: మన శక్తి, శ్రద్ధ, కాలం ఒక విషయం పట్ల చూపించటం.

a) The doctor devotes most of his time to his patients.
రోగుల కోసమే ఎక్కువ సమయం కేటాయిస్తాడు.

b) Though very busy, he devotes a lot of time to his family.
తీరిక లేకున్నా కూడా కుటుంబంతో చాలాసేపు గడుపుతాడు.

c) Freedom fighters devoted their whole life to the cause of freedom.
స్వాతంత్ర్యం కోసం జీవితమంతా గడిపేశారు.

13) వత్తి = Wick.
14) halo = పటాలో, బొమ్మల్లో దేవుళ్ల, మహాత్ముల శిరస్సుల చుట్టూ ఉండే కాంతి వలయం.
15) hallowed = పునీతమైన.
Tirumala is the hallowed place of Lord Venkateshwara.
వెంకటేశ్వరస్వామి వల్ల తిరుమల పునీతమైంది.
16) Sanctity = పవిత్రత.
a) Smoking and alcohol are banned in holy places to preserve their sanctity.
పుణ్యస్థలాల పవిత్రతను కాపాడేందుకు అక్కడ పొగతాగడం, మద్యం నిషేధిస్తారు.
(Preserve = చెడిపోకుండా, పాడవకుండా ఉంచటం)
b) The Hindus attach great sanctity to the Ganga
హిందువులు గంగానదిని చాలా పవిత్రమైందిగా భావిస్తారు.

(string = మామూలు అర్థం = ధారం. Beads = పూసలు. String of beads= పూసల మాల. Beads అన్నా కూడా పూసలమాల అనే అర్థం వస్తుంది. counting beads = పూసలదండతో జపం చేయడం)

Prasad: Yes,
Sukumar: Howmany times have you been there so far? By bus or on foot?
Prasad: This is my fifth time. Walking.
Sukumar: I feel like coming too. How about taking me/ will you take me next time?
Prasad: With pleasure. Why not now?
Sukumar: Not now. I Think you are very pious/ devout.
Prasad: So are you. You make frequent pilgrimages to Shirdi. Every friday you have a dip in the Krishna. You have been to the Ganga twice I think, and taken a dip there.

She is very devout

Ratan: No, mother does it. She is very devout. Sun or rain she has a cold bath early in the morning and sits for pooja.
(మా అమ్మ చేస్తుంది. ఆమె చాలా భక్తికలది. ఎండైనా వానైనా పొద్దున్నే చస్తీళ్ల స్నానం చేసి పూజకు కూర్చుంటుంది)

Venu: What about your father?
(మీ నాన్నగారి సంగతి?)

Ratan: He is not particular. He is devoted to his job. His devotion to duty doesn't let him devote any time to worship.
(ఆయనకంత వట్టింపు లేదు. ఆయనెప్పుడూ విధి నిర్వహణపట్ల శ్రద్ధ సమయం వెచ్చిస్తారు. అందు వల్ల ఆయనకు అర్చనకు, ఆరాధనకూ time ఉండదు.)

Venu: Do you go to the Sai temple near our college too?
(మన college దగ్గర గుడికి కూడా వెళ్తావా?)

Ratan: Rarely, devotees prefer this to that.
(అరుదుగా. భక్తులందరూ, ఆ గుడి కంటే ఈ గుడినే ఇష్టపడతారు)

కిందటి lesson continuation గా పై సంభాషణ కూడా భక్తికి, పూజా పునస్కారాలకు సంబంధించినది తెలుస్తోంది కదా. ఈ మాటలు మనం conversation లో తరచు వాడుతుంటాం. Practice చేయండి.

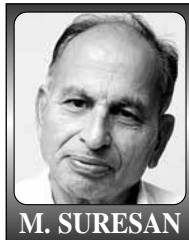
5) Devotee = భక్తుడు/ భక్తురాలు

a) శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామి భక్తులు. devotees of Sri Venkateshwara.
b) Devotees can offer worship from 6 a.m. - 12.00 noon and from 4 p.m. - 8 p.m. = భక్తులు ఉదయం 6 నుంచి 12 వరకు, సాయంత్రం 4 నుంచి 8 వరకు దర్శనం చేసుకోవచ్చు/ ఆరాధించవచ్చు

6) Devout = pious = భక్తిగల
మీరు చాలా భక్తిగలవాళ్లయితే you are very devout.
The devout old man spends most of his time in the temple.
భక్తిగల ఆ పెద్దాయన ఎక్కువసేపు గుడిలోనే ఉంటాడు.

7) నైవేద్యం పెట్టడం = offer, నైవేద్యం = offering.
8) కర్పూరం = Camphor (కాంఫ - కాం, Cat లో 'కా' లాగా)
9) సాంజ్రాణి = Incense (Incense అంటే కోపం కలిగించటం అని కూడా).
10) అగరువత్తులు = Incense sticks.
11) (మంత్రాలు, వేదాలు etc.) పఠించటం/ వల్లించటం = Chant - chanting of mantras, vedas, etc.
12) ప్రమిద = Censer (సెన్స - 'సె' నొక్కి, పలుకుతాం), Censer అంటే సాంజ్రాణి ధూపం వేసే భరిణ అని కూడా.

Practise the following:
Sukumar: Hello, prasad, మళ్ళీ శబరిమలకా? మళ్ళీ నల్లబట్టల్లో, మెడలో మాలతో కనిపిస్తున్నావు.
Prasad: అవును.
Sukumar: మీరెన్నిసార్లు వెళ్లారంతవరకు? కాలినడకనా, Bus లోనా?
Prasad: ఇది రెండు సార్లు, కాలినడకనే.
Sukumar: నాకూ రావాలనేఉంది. వచ్చేసారి తీసుకెళ్లవా?
Prasad: సంతోషంగా. ఇప్పుడే రావచ్చు కదా?
Sukumar: ఇప్పుడు కాదు. నువ్వు చాలా భక్తిగలవాడ వనుకుంటా.
Prasad: నువ్వు కూడా కదా? చాలాసార్లు పిర్ యాత్ర చేస్తావు. సాయిబాబాను కొలుస్తుంటావు. ప్రతి శుక్రవారం కృష్ణా నదిలో స్నానం చేస్తావు. రెండుసార్లు గంగలో మునిగి చిచ్చినట్టున్నావుకూడా కదా.
Answer:
Sukumar: Hello, Prasad, Sabarimala (Going to Sabarimala) again. I see you once more/ once again in black clothes and with a string of beads/ beads around your neck.

1) Piety = పయటి ('ప' నొక్కిపలుకుతాం) = భక్తి = devotion (డివోషన్) - 'డి' నొక్కిపలుకుతాం.

a) My mother is a woman of piety.
మా అమ్మ భక్తికలది.
b) మీరా కృష్ణుడిపట్ల చాలా భక్తికలది
Meera had great piety for Lord Krishna.

2) pious = పయస్ = భక్తిగల

a) She is a pious woman = ఆమె భక్తి కలది.
b) He is not so pious as his wife.
ఆయనకు తన భార్యంత భక్తి లేదు.
'భక్తి' అంటే 'devotion' అని కూడా.
c) Thyagaraja and Bhaktha Ramadas had great devotion to Lord Rama.
రామడిపట్ల వాళ్లిద్దరికీ చాలా భక్తి ఉండేది.
ఒక్క విషయం pious అంటే భక్తిగల అనే అర్థం. devotional = భక్తిగలిపే, భక్తికి సంబంధించిన. devotional songs = భక్తిగీతాలు/ దేవుడి పాటలు. అయితే pious అంటే నిజంగా భక్తిలేని, భక్తి నటించే అని అర్థం కూడా ఉంది.

ప్రశ్న: తెలుగులో 'ఎన్నవ' లేదా 'ఎన్నో' అనే పదానికి ఇంగ్లీష్ లో సరైన పదం ఏమిటి? వివరంగా తెలియజేయగలరు.
- మేరికుమారి, విజయవాడ

జవాబు: ఈ ప్రశ్న చాలా కాలంగా చాలామంది అడుగుతున్నారు. 'ఎన్నవ' అనే మాటకు English లో సరైన పదం లేదు. 'మీ అన్నద ముల్లో మీరెన్నోవారు?' అనే ప్రశ్నకు English కు దగ్గరగా 'where do you come among your brothers and sisters?' అని అనవచ్చు ఇది కూడా సందర్భాన్నిబట్టి మాత్రమే, మీరెన్నోవారు? అనే అర్థం వస్తుంది.

a) Where is Dr. Manmohan Singh among/ on the list of the PMs of India? - ఇది 'ఎన్నవ' అనే దానికి అతి దగ్గర.
b) What is the ordinal of Dr. Manmohan Singh among the PMs of Inida? అని అనవచ్చు కాని ఇది పాండిత్యం. (ordinal= 1st, 2nd, 3rd etc) - (a) కూడా సందర్భాన్నిబట్టి మన భావాన్ని తెలుపు తుంది. (b) ని అర్థం చేసుకోగలిగేవాళ్లు తప్పవు.
ప్రశ్న: One and half year అంటే కరెక్టా? లేక one and half years అనాలా? ఇది singular గా ఉపయోగించాలా? లేక plural గా ఉపయోగించాలా?
- కె.ఆర్.ప్రియదర్శిని, కాకినాడ

జవాబు: One and a half years అనటం correct. దీని వెంట వచ్చే verb మాత్రం singular. One and a half years is a long period.

ప్రశ్న: కింది వాక్యాల్లో ఏది కరెక్ట్ తెలియజేయగలరా?
Today all trains are running lately.
Today all trains are running by late.
Today all trains are running as late.
- రోణికి సుశ్రీత, కోటబొమ్మాళి

జవాబు: మీ మూడు sentences లో ఏదీ కరెక్ట్ కాదు. Correct sentence: Today all trains are running late.
1) Lately కి, late కు అర్థంలో ఎక్కడా సంబంధం లేదు.
a) Lately అంటే recently/ of late అంటే ఈ మధ్య. I haven't seen him lately/ of late ఈ మధ్య నేను వాడిని చూడలేదు.
b) late - అంటే ఆలస్యంగా, ఆలస్యమైన అని. He has come late = ఆలస్యంగా వచ్చాడు.

Sekhar: Hello Mahesh... any idea where Jagadish is.

(హలో మహేశ్, జగదీష్ ఎక్కడున్నాడో తెలుసా?)

Mahesh: He may be at home. (ఇంట్లో ఉండొచ్చు)

Sekhar: May we expect him on time? (సమయానికి సరిగ్గా వస్తాడని అనుకోవచ్చా?)

Mahesh: I don't know. He said he would come, but when, exactly, he was not clear. (తెలియదు. వస్తానన్నాడు, కానీ ఎప్పుడో కచ్చితంగా చెప్పలేదు.)

Sekhar: Until he comes we cannot start our work. (అతడు వచ్చే వరకు మనం పని ప్రారంభించలేం.)

Mahesh: How many charts are we going to make for the exhibition? (మనం ఎన్నిచిత్రాలు ఎన్ని పట్టికలు చేస్తున్నాం?)

Sekhar: Jagadish knows. They may be six or seven. (జగదీష్కు తెలుసు. బహుశా ఆరో ఏడో ఉండవచ్చు.)

Mahesh: So many? Then we had better begin. We do not have much time. We may have at the most three or four days. (చాలా ఉన్నాయే! అయితే మనకు టైమ్ ఎక్కువ లేదు. మూడు, నాలుగు రోజుల కంటే ఎక్కువ ఉండకపోవచ్చు.)

Sekhar: He knows it. He may not delay. Yes. Here is he calling. He says he may be here in 15 minutes. (అతడు ఆలస్యం చేయకపోవచ్చు ఆ... ఇదిగో అతడి నుంచి ఫోన్. పదిహేను నిమిషాల్లో ఇక్కడ ఉండొచ్చు అంటున్నాడు.)

Mahesh: OK then. He may also bring the necessary material. (అతడు అవసరమైన సామగ్రి కూడా తేవచ్చు.) గమనించారు కదా. ఇక్కడ underline చేసిన verbs అన్నీ mayతో వస్తున్నాయి.

- may be
- may we expect him?
- may have
- may not delay
- may bring

మనలో చాలామందికి తెలుసు- 'may', present లోగాని, future లో గాని ఏదైనా ఉండే/ జరిగే అవకాశాన్ని తెలియజేస్తుంది- అంటే probability in the present, or in the future.

1) May be - 'be' form- expresses a probable state of being in the present or in the future. ఇప్పుడుగానీ భవిష్యత్తులోగానీ ఉండే అవకాశాన్ని తెలియజేస్తుంది. పది నిమిషాల్లో వాళ్ళిక్కడ ఉండవచ్చు. They may be here in ten minutes.

2) May + 1st Regular Doing Word (May go, May come, May play etc.)- expresses a probable/ likely action in the present or in the future. అంటే May + 1st RDW, ఇప్పుడు కానీ, ఇకముందు కానీ జరగవచ్చు (కచ్చితం కాదు) అనుకునే పనిని (జరగక పోవచ్చు కూడా) తెలియజేస్తుంది. తెలుగులో 'May be' అంటే ఉండవచ్చు, బహుశా ఉంటారు/ ఉంటుంది, ఉంటాడు- ఇప్పుడు కానీ ఇకముందు కానీ అనే అర్థంలో. అలాగే May + 1st RDW - May go - వెళ్లవచ్చు - బహుశా వెళ్తారు/ వెళ్తుంది/ వెళ్తాడు అనే అర్థంలో.

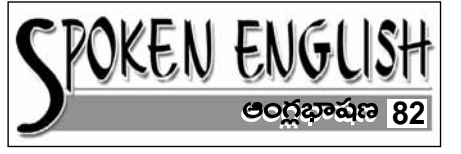
Kousik: When may you be here again? (మీరు మళ్ళీ ఇక్కడ ఎప్పుడు ఉండవచ్చు/ మీరు మళ్ళీ ఇక్కడ ఉండే అవకాశం ఎప్పుడు?)

Mohan: I may come here again this weekend. (నేను ఈ వారాంతానికి ఇక్కడికి రావచ్చు.)

Kousik: We may not meet each other then, because this weekend I may leave for Chennai. My sister is going abroad. She may need my help in packing, etc. (అయితే మనం కలుసుకోకపోవచ్చు ఎందుకంటే నేను ఈ వారాంతంలో చెన్నై వెళ్లవచ్చు మా సిస్టర్ ఫారిన్ వెళ్తుంది. ఆమెకు ప్యాకింగ్ లో నా సాయం అవసరం కావచ్చు.)

అన్నీ అవచ్చు, కావచ్చు అవకపోవచ్చు అని అర్థాలు వస్తున్నాయి కదా. మన జీవితంలో ఏదీ జరుగుతుంది, జరగకపోవచ్చు అని చెప్పలేం కాబట్టి, అంటే because life is full of uncertainties కాబట్టి, may, may not వాడకం చాలా ఎక్కువగా ఉంటుంది. మళ్ళీ చూడండి.

Prasanth: How much money may you need? (ఎంత డబ్బు అవసరం కావచ్చు?)

She will probably get the prize.
c) She may not like this.
She will probably not like this.
(ఆమె దాన్ని ఇష్టపడకపోవచ్చు.)
2) అలాగే may బదులు perhaps + will వాడవచ్చు
a) వాడొస్తాడేమో!
He may come.
Perhaps he will come.
He will come perhaps.
He will perhaps come. (perhaps = బహుశా)

Gowtham: నేనిప్పుడు కొనకపోవచ్చు, ఆ ఆలోచన లేదు నాకు.
Sunil: పెట్రోలు, డీజిల్ ధరలు పెరగవచ్చేమో అనేది ఒక్కటే ఆందోళన నాకు.
Gowtham: మీరు ఆలస్యం చేసే కొద్దీ ధరలు పెరుగుతూనే ఉంటాయి. మీరు కారు కొనేటప్పటికి ఇంకా ఎక్కువ ధర పెరగవచ్చు.
Sunil: మీరు చెప్పింది నిజమే. ఈరోజే కారు లోన్ కు అప్లై చేస్తా. ఇప్పుడు చేస్తే వాళ్లు శాంక్షన్ చేసే సరికి వారం పట్టవచ్చు.
Gowtham: అంత పట్టకపోవచ్చు లేండి. ఇప్పుడు చాలా

...WHO KNOWS?

Dasarath: Just 5000 rupees a day. I may not need more than that. (రోజుకు అయిదు వేల రూపాయలే. అంత కంటే అవసరం లేకపోవచ్చు.)
కాబట్టి 'May' expresses probability in the present or in the future. It expresses doubt too- అంటే సందేహాన్ని కూడా తెలియజేస్తుంది.

Mahendra: Will he come this evening? (సాయంకాలం అతడు వస్తున్నాడా?)

Sasank: He may come, I am not sure. (రావచ్చు నేను కచ్చితంగా చెప్పలేను.)

Mahendra: Why do you doubt it? (ఎందుకు అనుమానం?)

Sasank: He was talking about going to his sister's place. (వాళ్ళక్కయ్య ఇంటికి వెళతానని అంటున్నాడు.)

Mahendra: Then let's start. If we do not start now the teacher may go away. (అయితే మనం బయల్పెట్టాం. ఇప్పుడు బయల్పెట్టకపోతే టీచర్ వెళ్లిపోవచ్చు) పై సంభాషణలో may సందేహాన్ని సూచిస్తోంది.

గమనిక: 1) 'May' అంటేనే probably కాబట్టి, may, probably పక్కపక్కన వాడం. అలాంటి చోట్ల will వాడవచ్చు.

- a) He may help you. He will probably help you.
- b) She may get the prize.

b) She may know this. She perhaps knows this.
c) Suguna may buy this. Suguna will buy this perhaps. (ఆమె కొనవచ్చు)
3) may బదులు ఒక్కోసారి may be వాడవచ్చు
a) It may succeed. May be it will succeed. (అది విజయవంతం కావచ్చు)

b) Sachin may score another century in this series. (సచిన్ ఈ సిరీస్ లో నే ఇంకో సెంచరీ చేయవచ్చు) May be Sachin will score another century in this series.

c) He may be coming. Perhaps he is coming. May be he is coming. అతడు వస్తూ ఉండవచ్చు. Probably he is coming. ఇటువంటిచోట్ల 'Who Knows?' (ఎవరికి తెలుసు/ ఎవరు చెప్పగలరు?)

d) It may happen; Who knows? May be it will happen; Who knows? Perhaps it will happen; Who knows? Now practise the following:

Gowtham: కారు కొంటున్నారు కదా? ఎప్పుడు కొంటున్నారు?
Sunil: ఒకటి రెండు వారాల్లో. మీరెప్పుడు కొంటున్నారు.

త్వరగా చేసేస్తున్నారు. రెండు మూడు రోజుల్లో మీకు loan రావచ్చు.
ANSWERS:

M. SURESAN

Gowtham: You said you would be buying car. When may you buy it?

Sunil: May be in a week or two. when may you buy? What about you?

Gowtham: I may not buy at all. I have no plans as yet

Sunil: I have just one worry. I am afraid petrol and diesel prices may go up.

Gowtham: If you go on delaying /if you delay further, you may not use a car at low petrol prices. By the time you buy the car, you may drive it at higher prices.

Sunil: You are right. Today itself I will apply for a Car loan. If I do it now, it may be a week before they process it and sanction the loan./ they may take a week to process it and sanction the loan.

Gowtham: They may not take so long. Now a days they are very quick. You may get the loan in two or three days.

1. He has worked in Chennai since 1990 (present perfect) అంటే 1990 నుంచి ఇప్పటి వరకు చేశాడు అని వస్తుందా? లేదా ఇంకా continue అవుతుందా?

2. ఆయన రోజూ ఇక్కడికి వస్తున్నాడు అనడాన్ని He is coming here daily లేదా He comes here daily ఇందులో ఏది కరెక్ట్?

3. a) you shall finish all this work and then only go
b) you must finish all this work and then go ఇందులో ఏది కరెక్ట్?
- కె. శ్రీనివాస్ రావు, వెదుళ్లపల్లి.
జవాబు- He has worked in

Chennai since 1990 అన్నప్పుడు ఇంతవరకూ చేశాడు అనే అర్థానికే ఎక్కువ ప్రాధాన్యం. అయితే సందర్భాన్ని బట్టి ఇంకా చేస్తున్నాడనే అర్థం కూడా వస్తుంది. 'I have worked in this company since 2000' ఇది ఎవరన్నా అదే companyలో చేస్తున్నవ్యక్తితో అన్నప్పుడు, ఇంకా అక్కడే continue అవుతున్నాననే కదా? have worked కూ, have been workingకూ తేడా చాలా తక్కువ. అయితే continuity కి ప్రాధాన్యం ఇవ్వవలసి వస్తే have been + ing better

2. a) He is coming here daily - correct
b) He comes here daily - correct
a) ఈ sentence modern English Usage లో మెల్ల మెల్లగా accept చేస్తున్నారు -రోజూ ఇక్కడకు వస్తున్నాడనే అర్థంతో

b) ఈ sentence అతను క్రమం తప్పకుండా ప్రతిరోజూ ఇక్కడకు వస్తాడని. కరెక్ట్ గా చెప్పాలంటే sentence (b) is better than sentence (a)
3. రెండూ దాదాపు ఒకటే. అయితే shall, order ను సూచిస్తుంది. Must Shall కంటే ఎక్కువ force తో order మాత్రమే కాకుండా, కొంత అవసరాన్ని కూడా సూచిస్తుంది. you must have money if you want to buy a Car -ఇక్కడ must, అవసరాన్ని (order కాదు) సూచిస్తోంది కదా! నువ్వు వెళ్లటానికి ముందు పని పూర్తి చేయాలి అవసరం ఉంది అనే అర్థం కూడా sentence (b) కు ఉంది. sentence (a) పని పూర్తి చేయాలి అనే order ను తెలుపుతుంది. అయితే ఈ తేడా అంతగా పట్టించుకోనక్కరలేదు.

Ganesh: Hi Vasanth, Come in, Come in I see that the rain has drenched you completely. Here, have this towel and wipe yourself dry.
(లోపలికిరా, రా. వాన నిన్ను పూర్తిగా తడిపేసింది. ఇదిగో ఈ towel తో తుడుచుకో)
Vasanth: Thank you oh, my! what a downpour!
(అబ్బో, ఏం వానో! oh, my! = అబ్బో)
Ganesh: Why did you leave home in such a downpour?
(అంత జడివానలో ఎందుకు బయటికొచ్చావు? Downpour = జడివాన)
Vasanth: It had been only drizzling when I left home. It had been so since morning. I needed a book urgently. So I started. But midway there has been this cloudburst. It has soaked me to the bone.

ఈ సంభాషణ అంతా వర్షాన్ని గురించే కదా! ఈ మధ్య రాష్ట్రం అంతా వర్షంతో జలమయమయ్యింది కదా! రాష్ట్రం 'నువ్వొస్తానంటే నేవద్దంటానా' అనే పరిస్థితి నుంచి 'బాబోయ్, ఇకచాలా' అనే పరిస్థితికి వచ్చింది. అందుకని ఈ lesson లో వర్షానికి సంబంధించిన మాటలు తెలుసుకుందాం.
ముందుగా ఈ సంభాషణలోని మాటలు చూద్దాం.
has drenched; wipe; dry; downpour; drizzling; cloud burst; soaked; dripping; warm; season; floods.
◆ వర్షం = rain - సామాన్యంగా rain ముందు a/ an రాదు, rain uncountable కాబట్టి. The rains = వర్షాకాలం/ వర్ష రుతువు. ఈ అర్థంతో తప్ప, rains అని plural వాడం.
ఇప్పుడు వర్షం వస్తోంది = It is raining
(The rain is coming/ the rain is falling సరైన English కాదు. Rain కు come రాదు)
నిన్నంతా వర్షం కురుస్తూనే ఉంది
It was raining the whole of yesterday.
రేపు వర్షం రావచ్చు = It may rains tomorrow.

అతని బట్టలు తడిసిపోవటం వల్ల నీళ్లుకారుతున్నాయి
c) When you are wet, you dry yourself with a towel
(dry = పొడిగా అయ్యేంతవరకు తుడుచుకోటం = wipe)
d) wipe = తుడుచటం (వైప్)
e) rain X drought (డ్రౌట్) = వర్షాలు లేకపోవటం
f) floods = వరదలు, నదికి వరదలు = The river is in floods.
floods = spate, the river is in spate.

Nelson: What could I do? you know it has been raining cats and dogs since this morning. It is only a few moments ago... it stopped raining you know!
Sankar: That's true. In the morning I was totally drenched by the time I reached Ameerpet, though in an auto. My clothes were all wet.
Nelson: I have just heard that because of the heavy rains, two or three buildings in the old town have collapsed.
Sankar: It was drizzling the whole of yesterday. Perhaps that caused the collapse. Hope there was no loss of life.
(loss of life = ప్రాణనష్టం)
Nelson: Five were injured. They were admitted to the hospital.
Sankar: The day before (yesterday) was cloudy, but it did not rain. The forecast is that it may rain tomorrow too.

SPOKEN ENGLISH
అంగభాషా 83

It has been raining

(నేనిల్లు వదిలినప్పుడు సన్న తుంపర మాత్రమే పడుతోంది. పొద్దున్నుంచి అలాగే ఉంది కదా. నాకో పుస్తకం urgent గా కావాల్సివచ్చింది. అందుకని బయల్దేరా. మధ్యలో ఉన్నట్టుండి ఈ జడివాన సన్న పూర్తిగా తడిపేసింది.)
drizzle = తుంపర= light rain;
cloudburst = ఉన్నట్టుండి కురిసే జడివాన;
soak = తడిపేయటం)
Ganesh: Your clothes are still dripping. How about some warm clothing? Here, take this lungi. Let's have some warm Coffee.
(నీ బట్టలనించి ఇంకా నీళ్లు చుక్కలుచుక్కలుగా కారుతున్నాయి. పొడి బట్టలు వేసుకో. ఈ లుంగీకట్టుకో. కాఫీ coffee తీసుకుందాం.)
మొదటి warm = పొడి; రెండో warm = వెచ్చటి.
Vasanth: A cup of Coffee would be really welcome thank you. It has been raining since the day before (yesterday) in some parts of AP.
(ఇప్పుడు coffee తాగాలనే అనిపిస్తోంది. AP లో కొన్నిచోట్ల మొన్నటి నుంచి వర్షాలు కురుస్తూనే ఉన్నాయి)

◆ Heavy rain (పెద్ద వర్షం) × light rain/ drizzle/ Shower = చిన్న వర్షం, జల్లు. drizzle = ముసురు.
(Shower= షల - 'ష' నొక్కి పలుకుతాం drizzle = డ్రిజిల్ - 'డ్రీ' నొక్కి పలుకుతాం, 'జ్' size లో 'జ్' లాగా.)
◆ Down pour (డౌన్ పోర్) పెద్ద వర్షం
◆ It is raining cats and dogs కుండపోతగా వర్షం కురుస్తోంది.
kumar: Is it raining heavily?
(పెద్ద వర్షమేనా? heavily = భారీగా)
Pramod: No, it is just drizzling. (రేదు. ఉత్తజల్లే)
kumar: Just a shower, isn't it?
(ఉత్త తుంపరే కదా?)
pramod: But it's been cloudy since Yesterday.
(నిన్నటి నుంచి మబ్బుగానే ఉంది)
kumar: Heavy rain is forecast for tomorrow too.
(రేపు కూడా భారీ వర్షసూచన ఉంది.)
forecast = జరగబోయేది ముందే చెప్పటం.
◆ cloudburst = ఉన్నట్టుండి కురిసే జడివాన.

Now practise the following in English:

1) **Sankar:** Hi Nelson, పొద్దున వస్తానన్నావు. ఇప్పుడో చ్చావేంటి?
Nelson: ఏం చేయను? నీకు తెలుసుగదా? పొద్దున్నుంచి కుండపోతగా వర్షం కురుస్తూనే ఉంది కదా. ఇప్పుడే కదా కాస్త తగ్గింది.
Sankar: అది నిజమే అనుకో, నేను పొద్దున Auto లో అమీర్ పేటదాక వెళ్లేసరికి తడిసి ముద్దయి పోయా. బట్టలంతా తడిసిపోయాయి.
Nelson: ఇప్పుడే విన్నాన భారీ వర్షాల వల్ల పాతబస్టీలో రెండు మూడు పాత buildings కూలిపోయాయి.
Sankar: నిన్నంతా ముసురుగానే ఉంది కదా? ఈ రోజేమో పెద్దవాన. అందువల్ల అది జరిగి ఉండొచ్చు ప్రాణనష్టం లేదుకదా?
Nelson: ఓ బదుగురు గాయపడ్డారట. వాళ్లను ఆస్పిట్రీలో చేర్చివారు.
Sankar: మొన్నంతా మబ్బుగా ఉండింది కానీ వర్షం లేదు. రేపు కూడా వర్షం రావచ్చని అంచనా.
2) **Bhavani:** Hi Sarala, వర్షం లేదని బాధపడుతున్నాం కదా? ఇప్పుడు మాడు కావాల్సినంత వర్షం.
Sarala: ఇప్పటికే కొన్ని నదులు పొంగుతున్నాయి. వంటలకు నష్టం అని కూడా అంటున్నారు. మనకేంటో అన్నీ విపరీతాలు. వస్తే ఇలా భారీ వర్షాలతో నష్టం, లేకుంటే వర్షాభావం వల్ల నష్టం.
Bhavani: పోయిన సంవత్సరం అంతా వర్షాభావమే కదా. అసలు వానలు లేవు.
Sarala: నిన్ను మా నాన్న వర్షంలో పూర్తిగా తడిసిపోయి, నీళ్లు కారుతున్న బట్టల్లో ఇంటికొచ్చారు. ఇవాళ జలుబు, కాస్త temperature తో బాధపడుతున్నారు.
Bhavani: ఈ వర్షంలో College కి వెళ్లటం కూడా కష్టమే. క్లాసులు లేకుంటే బాగుంటుంది.

Ganesh: It has rained a lot this season. There have been showers all through the state for the past two days. Some rivers are in floods. The railway track in many places have been washed away. Hope it would stop raining before more danger is done.
(ఈ సంవత్సరం వానలు ఎక్కువగానే ఉన్నాయి. రాష్ట్రమంతా జల్లుగానే ఉంది రెండ్రోజులుగా నదులకు వరదలొచ్చాయి. కొన్నిచోట్ల రైలు పట్టాలు కొట్టుకుపోయాయి. ఇంకా నష్టం జరక్కముందే ఈ వాన ఆగుతుందనుకుంటున్నా.)
season = రుతువు/ ఏటా ఒక కాలంలోని శీతోష్ణస్థితి. Rainy season = వానాకాలం;
damage = నష్టం/ వినాశం)
Vasanth: Thank you for the coffee.
Ganesh: Let's watch the TV until the rain stops.
(వర్షం ఆగేవరకు TV చూద్దాం.)

a) The cloudburst has drenched me completely.
ఈ జడివాన సన్న పూర్తిగా తడిపేసింది.
drench = డ్రెంచ్, drenched = డ్రెంచ్డ్
b) We are sure to get drenched in the rain = మనం ఈ వానలో తప్పకుండా తడిసిపోతాం.
c) They have been drenched and are sure to catch a cold = వాళ్లు వానలో పూర్తిగా తడిసి పోయారు. వాళ్లకు తప్పకుండా జలుబు చెప్పింది.
drench = soak.
soak అన్నా కూడా తడిపేయడమే.
They are soaked (drenched) in rain = They are wet because of rain.
Soak = బట్టలు నానపెట్టటం అనికూడా అర్థం.
◆ a) wet = watery. When you get drenched/ soaked in rain, you are wet.
b) When you are drenched/ soaked/ wet, your clothes drip
(మీరు వర్షంలో తడిసిపోతూ, మీ బట్టలు నీళ్లు కారతాయి.)
drip = నీళ్లు బొట్టు, బొట్టుగా పడటం.
His clothes are dripping

Answers:
1) **Sankar:** Hi Nelson, you said you would come in the morning itself. How is it you come now?

2) **Bhavani:** Hi Sarala, we had been worried that there was no rain. Now you see we have enough of it.
Sarala: Some rivers are in spate/ floods. They say that it might damage crops. We have only extremes (విపరీతాలు). We have either heavy rains causing damage or drought.
Bhavani: There was drought the whole of last year. No rain at all.
Sarala: Yesterday my father came home drenched, water dripping from his clothes/ his clothes dripping. Today he was a cold and slight temperature.
Bhavani: It is different to go to college in this rain. Hope there will be no classes today (I wish there were no classes today).

వ్రత్య: తెలుగుభాషవలె అంగభాషలో ఒత్తులు ఉంటాయా? Ass (గాడిద) ముందు A, ఉంచాలా, An ఉంచాలా, అంగ భాషలో తెలుగు భాషవలె గుడింటాలుంటాయా? How to speak English confidently, fluently?
- మధుకర్, గుంటూరు

జవాబు: తెలుగులో ఒత్తులను సంయుక్తారాలంటారు. అంటే రెండు మూడు శబ్దాల కలయికను తెలిపే అక్షరాలు. English లో అని అక్షరాల కలయికతో వస్తాయి. Construction- ఇందులో రెండో Syllable 'స్ట్రక్'లో స్ట సంయుక్తారమే (ఒత్తులుండే శబ్దం) కదా - ఇది ఇక్కడ 's, t, r' combination తో వస్తుంది.
You can speak English confidently and fluently if you practise speaking it; speak boldly without being afraid of making mistakes. Just speak on. 'The best way to learn a language is to speak it'. Read English newspapers and magazines and watch TV English newscasts.

Anil: Hi Hari, we couldn't meet each other the whole of yesterday.
నిన్న మనం కలవలేకపోయాం.

Hari: Meet? In such a downpour? I didn't feel like going out in such rain. No let up at all till late in the night.
కలుసుకోకుంటే? అంత వానలోనా? బయటికి వెళ్లాలనిపించలేదు. రాత్రి బాగా పొద్దుపోయేవరకు తగ్గనే లేదు.

Downpour అంటే గుర్తుంది కదా- ఉన్నట్టుండి ప్రారంభమై చాలాసేపు కురిసే జోరువాన.
feel like గుర్తుంది కదా? అంటే అనిపించటం.
I feel like going to a movie = సినిమాకెళ్లాలనిపిస్తోంది.
I don't feel like tea now = టీ తాగాలనిపించటంలేదేమిట.
Let up = తగ్గటం, తగ్గముఖం పట్టటం; ఏదైనా ప్రయత్నం తగ్గించటం. ఇది తరచుగా conversation లో practice చేయండి.
There is no let up in her fever = ఆమె జ్వరం తగ్గటంలేదు.
We are not going to let up our efforts మా ప్రయత్నాలూ, శ్రమ తగ్గించే పనేలేదు.

ఈ సంభాషణ కూడా weather (వాతావరణం) కు సంబంధించిన మాటలతో ఉంది కదా. అన్నిటిని ఒకసారి చూద్దాం.
Downpour; let up; knee-deep; drains; wade wind; blew off; hoardings; looks like rain; drought; withered; on and off.

◆ Down pour - చాల పెద్దవాన.
◆ knee deep - మోకాలిలోతు. wade; drain.
a) Arena: Why don't you get me some chips to eat? (కాస్త chips తెచ్చిపెట్టువూ?)

Amar: (Do you) want me go out in this down-pour for your chips? I'll get drenched. (ఇంత వానలో నన్ను బయటికెళ్లమనా నీ అర్థం. తడిసిపోతాను). The roads are under kneedeep water. (Roads పై మోకాల్లోతున నీళ్లున్నాయి). I don't want to wade through the water mixed with the water from the drains. (మురికి కావల నీళ్ళ కలసిన ఆ నీళ్లలో నడవటం నాకిష్టం లేదు).

బాగా పని ఎక్కువగా వుండి, చాలసేపు పట్టేట్టుయితే దాన్ని కూడా wade through అంటారు.

b) The officer wades through a lot of files
ఆ officer రోజూ చాలా files చూస్తారు, ఎంతకూ ఆపదు.

Now practise the following aloud in English:

Sathya: ఈ వాన తగ్గదా?
(let up వాడండి)

Vijaya: వారరోజులుగా తరచూ వర్షం పడుతూనే ఉంది. అదీ భారీగా, గత 3, 4 ఏళ్లలో ఇంత వాన నేనెప్పుడూ చూడలేదు.

Sathya: ఇప్పటికే లోతట్టు ప్రాంతాలన్నీ జలమయమయ్యాయి. TVలో చూశా మనుషులు మోకాలిలోతు నీళ్లలో కాళ్ళీడ్చుకుంటూ నడవడం. వాన నీళ్ళు ఇళ్ళలోకి కూడా వచ్చేశాయి.

Vijaya: ప్రభుత్వం చాలా మందిని సురక్షిత ప్రదేశాలకు తరలించింది. సహాయక చర్యలు కూడా చేపట్టింది.

Sathya: మొన్న రాత్రి వీచిన బలమైన గాలికి చాలా చెట్లు కూలిపోయాయి. మా ఇంటికి కొంచెం దూరాన ఉన్న పాత Shed కప్పు ఎగిరిపోయింది.

Vijaya: ఎవరికైనా గాయాలయ్యాయా?

Sathya: లేదు, అదృష్టవశాత్తు.

Answer:

Sathya: Will there be no let up in the rain?
Vijaya: It has been raining off and on since last week/ during the past week/ for a week now. I haven't seen such rain in the last 3 or 4 years.

Sathya: Already the low lying areas are under water. I saw on the TV, people wading through kneedeep water. The rain water has entered houses too.

Vijaya: The government has moved a large number of people to safe places/ safety. It has taken up relief measures too.

Sathya: The strong winds the day before (yesterday) blew off/ down/ uprooted a number of trees; They blew off as well the roof of an old shed some distance from my home.

Vijaya: Was anyone injured?
Sathya: No, fortunately.

There was no let up

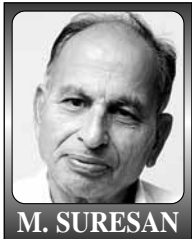
Anil: Even in such rain, I went out for some medicine for dad. My god! there was knee-deep water on most roads, and I waded through. The drains were overflowing.
అంత వానలోనూ మా నాన్నకు మందుకోసం బయటకు వెళ్ళాను. అబ్బో! చాలా roads లో మోకాలిలోతు నీళ్లు. ఆ నీళ్లలో కాళ్ళీడ్చుకుంటూ నడిచాను.
Knee deep = మోకాలిలోతు. knee = మోకాలు.
kneecap = మోకాలిచిప్ప. wade = నీళ్లలో కాళ్ళీడ్చుకుంటూ నడవటం.

Hari: Yes, it was that heavy.
అవును అంతపెద్ద వానే.

Anil: The wind was strong too. It blew off two or three hoardings and the roof tops of some sheds. I saw atleast two of the hoardings lying in the water on the road.
గాలి కూడా చాలా బలంగా వీచింది. రెండు మూడు hoardings, కొన్ని sheds కప్పులూ, లేచిపోయాయి ఆ గాలికి. నేను కనీసం రెండు hoardings road మీద నీళ్లలో పడి ఉండటం చూశా.
Blew off= (గాలి) లేపేసింది.
Hoardings = shops మీద, road sides లో ఉండే ప్రకటన (advertisement) boards.
Rooftops = కప్పు పైభాగాలు.

c) We waded through a lot of portion for the last week's examination.
Last week exam కు మేం చాలా portion చదివాం. (ఎంత time పట్టిందో అని)
◆ blow: గాలి వీయటం, blow (present)- blew (past) blown (past participle)
a) Strong winds blew as it rained cats and dogs
కుండపోత వర్షం, దానితోబాటు బలమైన గాలులు వీచాయి.
b) Though it isn't raining much, the wind is blowing strongly.
వర్షం అంతలేకపోయినా, గాలి మాత్రం చాలా బలంగా వీస్తోంది.
blow off = గాలిపల్ల ఏదైనా లేచిపోవటం. ఎగిరిపోవటం, కిందకి పడిపోవటం, (దీపం లాంటివి) ఆరిపోవటం, వాటిని ఆర్పేయటం.
c) The wind blew off several trees
చాలా చెట్లను గాలి లేపేసింది (గాలికి చెట్లు కూలిపోయాయి)
d) The wind blew off the lamp
గాలి దీపాన్నార్పేసింది.
e) The lamp blew off. దీపం ఆరిపోయింది.
f) The wind blew off the wooden structure.
గాలి ఆ చెక్క కూర్చున్న కూర్చేసింది.
g) blew off the board = board గాల్లో ఎగిరిపోయింది.

a) వానలు లేకపోవటం పల్ల పంటలు ఎండిపోతున్నాయి.
The crops are withering because of drought/ The crops are withering because it hasn't rained.
b) ఈ వర్షాభావం మరో వారం వరకు ఉంటే పంటలెండిపోవటం తప్పదు.
If the drought continues for/ lasts one more week, the crops are sure to wither/ will surely wither.
c) On and off = తరచుగా = మాటిమాటికి.
a) అతను నా సహాయంకోసం తరచూ వస్తుంటాడు.
He comes to me on and off for help.
b) Don't trouble me on and off.
మాటిమాటికి నన్ను trouble చేయకు/వినిగించకు.
c) The CM calls for my advice on and off.
CM తరచూ నా సలహా కోసం పిలుస్తుంటారు/ phone చేస్తారు.

M. SURESAN

Lakshmi: It's seven now cloudy, and a cot wind is blowing. It looks like rain again any moment.
ఇంకా మళ్ళీనే ఉంది, చలి గాలి వీస్తోంది. ఏ క్షణానైనా మళ్ళీ వర్షం వచ్చేట్టుంది.
Looks like rain = It may rain = వర్షం రావచ్చు

Anil: We had severe drought last season. The crops withered. This season we have too much of rain on and off. The crops are under water and the low lying areas are all flooded.
కిందటి సంవత్సరం అనావుష్టి/ వర్షాభావం పల్ల పంటలన్నీ ఎండిపోయాయి. ఈ సంవత్సరం అతి వృష్టి. పంటలన్నీ జలమయం. లోతట్టు ప్రాంతాలన్నీ నీళ్లతో నిండిపోయాయి.
Drought = వర్షాభావం,
on and off = తరచు = often/ frequently.
low lying areas = లోతట్టు ప్రాంతాలు.

Lakshmi: Hope this would end with today.
ఈ రోజుతో ఇది ఆగుతుందని ఆశిస్తున్నా.

◆ let up తగ్గటం/తగ్గించటం.
a) ఆ గాలి ఏం తగ్గలేదు
There was no let up in the wind.
b) నీ ప్రయత్నాల తీవ్రత తగ్గించకు
Don't let up the seriousness of your attempts.
c) There has been no let up in the government's relief efforts, said the CM
ప్రభుత్వ సహాయక చర్యల్లో ఎలాంటి లోపం ఉండదని ముఖ్యమంత్రి అన్నారు.
◆ వర్షం వచ్చేట్టుంది = It looks like rain = It may rain = It is very likely to rain.
a) As we started out it looked like rain
మేం బయల్దేరినప్పుడు వర్షం వచ్చేట్టుంది.

త్రుళ్ళ: 1) Pending అనే క్రియను వివరించండి. ఈ verb simple, past, past participle రూపాలు తెలపండి. 2) Who wrote Ramayana? Who did write Ramayana?
రెండు వాక్యాల గురించి వివరించండి.
- న్యాయపల్లె పెంటయ్య, అలియాబాదు

జవాబు: 1) Pending - ఇది verb కాదు. కాబట్టి దానికి, past, past participle ఉండే ప్రశ్నలేదు. Pending, preposition అయినా అవుతుంది- ఏదైనా పూర్తవకుండా ఉన్నప్పుడు అనే అర్థంతో, లేకపోతే adjective అయినా అవుతుంది- ఏదైనా పూర్తవడానికి మనం wait చేస్తున్న- అనే అర్థంతో.
a) Preposition: He is suspended pending enquiry.
విచారణ పూర్తి కానందున (విచారణ ఇంకా జరుగుతోంది కాబట్టి) ఆయనను suspend చేశారు. ఇక్కడ pending preposition.

b) Adjective: An enquiry is pending against him.
అతని మీద విచారణ పూర్తవలేదు. పూర్తవటానికి wait చేస్తున్నాం. ఇక్కడ 'pending' adjective.
2) a) Who wrote Ramayana?
b) Who did write Ramayana?
1) Ramayanam లాంటి మహాకావ్యాల ముందు 'The' కచ్చితంగా రావాలి.
2) The Ramayanam అని ఉంటే, sentence (a) correct, sentence (b) wrong.
Question form అయినప్పటికీ, not లేకపోతే who తర్వాత 'do' 'does', 'did' రావు. ఇది ఒక్క. who విషయంలోనే, అదీ 'ఎవరు?' అనే అర్థంతో. ఎవరిని అన్న అర్థంతో కూడా 'who' వాడుతుంటారు. 'Who did he meet?' లాంటి sentences లో. అప్పుడు who పక్కనే do, does, did వస్తాయి.

విద్యా-విజ్ఞాన-వార్తా సమాచారం గ్రూప్స్

☞ ఎడ్యుకేషనల్ మెటీరియల్

☞ జి.కె.

☞ కరెంట్ అఫైర్స్

☞ పి.పి.వార్తాపత్రికలు

☞ టి.ఎస్.వార్తాపత్రికలు

☞ ఇంగ్లీషు పేపర్లు

☞ మ్యాగజైన్స్

☞ బుక్స్

☞ విద్యా సమాచారం

☞ ఉద్యోగ సమాచారం

☞ క్రీడా సమాచారం

☞ చరిత్రలో ఈరోజు

మీ మిత్రులకు షేర్ చేయండి.

(Share It To Your Friends)

👉 👉 Click here to join 👈 👈

<https://t.me/joinchat/AAAAAEdQrr7Jhup5fdmvGw>

Kavitha: Hi Lakshmi, (It's) rather a cold evening. How about munching something to keep ourselves warm?

సాయంత్రం చాలా చలిగా ఉంది. ఏదైనా కాస్త నమిల్లే వెచ్చగా ఉంటుందేమో.

Lakshmi: That's right. Let's have some hot chips and then hot coffee. That's make us comfy.

Hot chips, hot coffee తీసుకుందాం. దాంతో హాయిగా ఉంటుంది.

(comfy = comfortable అనే పదానికి ఇది కుదింపు. అర్థం = హాయిగా ఉంటున్న)

Kavitha: Nothing like sipping a hot cup of coffee on a cold evening like this.

ఇలాంటి చలి సాయంత్రం వేళ వేడి కాఫీ తాగటం వంటి సుఖం ఇంకోటి ఉండదు.

Lakshmi: Ok, then; here you are. Here's the snack you are after.

అలాగే. ఇదిగో నువ్వు కావాలనుకున్న తినుబండారం.

(snack = తినుబండారం! మనం మామూలుగా టిఫిన్ అంటుంటాం. You are after = నువ్వు కావాలనుకున్న/ కోరుకున్న)

Kavitha: Oh, these chips are crisp and crunchy.

ఈ chips కరకరలాడుతున్నాయి

Lakshmi: So do I find them too. Let's buy one more packet.

అవును, నాకూ బాగున్నాయి. ఇంకో packet కొందాం.

Kavitha: The other day Trishal bought some mirchi bajjis for us. They were terribly hot. We had to gulp down glasses of water because of it.

మొన్న ఓ రోజు త్రిషల్ మిరపకాయ బజ్జీలు తెచ్చాడు. అవి ఎంతకారంగా ఉన్నాయో! దాంతో బోలెడు మంచినీళ్ళు తాగాల్సి వచ్చింది.

Lakshmi: I was there that day. Don't you remember? Thank God, we had some chocolates near by to snack and feel relieved.

ఆ రోజుక్కడ నేనూ ఉన్నా. గుర్తులేదా. అక్కడ chocolates చప్పరించి ఆ కారం తగ్గించుకున్నాం.

(Thank God బతికిపోయాం)

Kavitha: Trishal kept chewing something get rid of the heat of the chilly, later he had a stomach trouble too. He swallowed some tablets to be relieved of it.

Trishal అయితే ఆ కారం తగ్గటానికి ఏదో నములు తూసే ఉన్నాడు. తర్వాత అతనికి కడుపులో ఏదో trouble కూడా ఉండింది. ఏవో మాత్రలు మింగాడు.

Lakshmi: I am not going to have even a bite of the bujji from that place.

ఇంక మళ్ళీ ఆ బజ్జీ అంటూ తినును.

ఈ సంభాషణ అంతా తినటం, తాగటానికి సంబంధించి దని తెలుస్తూనే ఉంది కదా! ఇక్కడి మాటలు చూద్దాం. Munching; have; sipping; snack; crisp and crunchy; hot; gulp & suck; chewing; swallowed; have a bite.

◆ తినటం తాగటం: మామూలు daily situation లోని conversation లో ఏదైనా తినటం అని కానీ, తాగటం అని కానీ అనే అర్థంతో ఎక్కువగా వాడే మాటలు, have, take, eat. Have అన్నిటికంటే ఎక్కువగా వాడతాం.

Anil: What do you usually have for breakfast? Breakfast కు నువ్వేం తీసుకుంటావు/ తింటావు మాములుగా?

Unni: Most of the days we have idli at home. ఎక్కువగా మా ఇంట్లో ఇడ్లి తీసుకుంటాం/ తింటాం.

Jeevan: I find you chewing killis all the time. It is bad for your health and teeth.

ఏంటి, ఎప్పుడూ కిళ్ళీ నములుతూ కనిపిస్తావు. అది ఆరోగ్యానికీ, పళ్లకూ మంచిది కాదు.

Jagadish: I know that to chewing killis is not good. I will try to give it up.

మంచిదికాదని తెలుసు, మానటానికి ప్రయత్నిస్తా.

◆ chew = నమలటం, నములుతూ తినటం. (చూపు)

a) Doctors tell us to chew food well ఆహారాన్ని బాగా నమిలి తినాలని doctors చెప్తారు.
b) The dog is trying to bite and chew the bone ఆ కుక్క ఆ ఎముకను కొరికి నమలాలని ప్రయత్నిస్తోంది.

ఇంత చలిగా ఉన్న సాయంత్రం coffee చప్పరిస్తూ తాగడానికి కన్నా ఏముంది?

◆ sip = చప్పరిస్తూ, మెల్లమెల్లగా తాగటం.

a) It's very hot. Let's sip some soft drink? చాలా ఎండగా/ వేడిగా ఉంది. ఏదైనా soft drink sip చేద్దామా?

Soft drink = మామూలుగా మనం cool drink అనే దాన్ని కరెక్ట్ గా soft drink అనాలి.

Hard drinks, అంటే alcoholic drinks (beer, whisky, etc)

b) They are sipping coffee sitting in their garden. తోటలో కూర్చుని కాఫీ sip చేస్తున్నారు.

They swallowed public money

Anil: We take idlis only one day a week. Each day we take something different. I don't like to eat idli everyday. I like to eat dosa very much. I have coffee every morning and tea every evening.

మేము వారంలో ఒకరోజు మాత్రమే ఇడ్లి తీసుకుంటాం. ప్రతిరోజు వేరేదే తింటుంటాం. రోజూ ఇడ్లి తినటం ఇష్టంలేదు. దోశ తినటం ఇష్టం. పొద్దున కాఫీ, సాయంత్రం tea తీసుకుంటాం.

చూశారుకదా? ఎక్కువగా have, take, eat, తినటం తాగటం అనే అర్థంతో వాడతాం. Drink తాగటం అనే అర్థం ఉన్నప్పటికీ, దాని బదులు have/ take ఎక్కువగా వాడతాం. Eat, drink ఈ రెండు పదాలూ, తినటం, తాగటం అనే ప్రక్రియలకు ఎక్కువ.

a) Eating too much is bad ఎక్కువ తినటం, మంచిది కాదు. ఇక్కడ eating బదులు having అదే అర్థాన్ని ఇవ్వదు కదా.

b) Drinking coffee so often upsets your health అంత తరచుగా coffee తాగటం ఆరోగ్యాన్ని పాడుచేస్తుంది. ఇక్కడ having, taking వాడవచ్చు కానీ drinking వాడటం వల్ల ఎక్కువ clarity ఉంటుంది.

ఇలాంటిచోట్ల తప్ప మామూలుగా అయితే have/ take ఎక్కువ వాడతారు.

Karim: Here is coffee please have it. ఇదిగో, కాఫీ తీసుకో

Ravi: I have had two cups of coffee already. I don't wish to have any more. ఇప్పటికే రెండు కప్పులు కాఫీ తాగాను. ఇక తాగటం ఇష్టం లేదు.

Karim: Have some milk then. (పాలు తీసుకో)

Ravi: I never take milk. (నేను పాలను తాగను). ఇక్కడ take బదులు drink వాడవచ్చు. Have రాదు కదా?

I never have milk అంటే నా దగ్గర ఎప్పుడూ పాలుండవు అనే అర్థం కూడా వస్తుంది కాబట్టి. So, have, take, eat and drink - వీటిని మామూలుగా తినటం, తాగటం అనే అర్థంతో ఎక్కువగా వాడుతుంటాం.

2) అయితే తినటం, తాగటంలో కూడా రకాలున్నాయి కదా. వాటి విషయం చూద్దాం.

c) He is chewing gum. అతను (chewing) gum నములుతున్నాడు.

3) **Prakash:** Why don't you eat slowly? You are swallowing food in a hurry. నీవు నెమ్మదిగా తినవెందుకు? తొందరలో మింగేస్తున్నావు.

Pranav: I am in a hurry. No time to chew and swallow. నమిలి మింగటానికి time లేదు. నేను చాలా తొందరలో ఉన్నా.

Swallow = మింగటం.

a) Lord Siva swallowed poison, so his throat is black. శివుడు గరళాన్ని మింగాడు. అందుకని ఆయన కంఠం నలుపు.

b) The Tablets are bitter, so I swallow them. ఆ tablets చేదు. అందుకని వాటిని మింగేస్తాను.

c) He swallowed a lot of water చాలా నీళ్లు మింగాడు.

d) The minister swallowed a lot of public money మంత్రి చాలా ప్రజాధనాన్ని మింగేశాడు.

4) **srikanth:** I am very thirsty. Can I have some water, Ramesh? చాలా దాహంగా ఉంది. మంచి నీళ్లివ్వవా?

Ramesh: It's quite hot, isn't it? Here, take it. చాలా వేడిగా/ ఎండగా ఉంది కదా. ఇదిగో తీసుకో.

Srikanth: One glass won't do (will not do). I can gulp down a whole jug of water. ఓ glass నీళ్లు చాలవు. ఒక jug నీళ్లు తాగేయం గలవిప్పుడు. అంత దాహంగా ఉంది.

(won't do = will not do = చాలదు; will do = చాలు.

Rs 20000/- a day will do for me. రోజుకు రూ 20000/- చాలు నాకు.

◆ gulp = గుక్క, gulp down = గుక్కలో మింగేయటం.

a) He drank it in one gulp ఒక్క గుక్కలో తాగేశాడు.

b) When the medicine is bitter we gulp it down our throat మందు చేదుగా ఉన్నప్పుడు, గొంతులో పోసుకుని ఒక్క గుక్కలో మింగేస్తాం.

5) **Sita:** How about some hot Coffee, Poorna? **Poorna:** Nothing like sipping hot coffee on a cold evening like this.

Now practise the following aloud in english:

Namrata: అమ్మా, ఓ cup coffee ఇవ్వకూడదా నాకు?

Leela: ఇప్పటికే రెండు cups తాగావు కదా? ఇంకెంత కావాలి నీకు?

Namrata: నాకు చాలా నిద్రాస్తోంది. రేపేమో exam. కాస్త కాఫీ తాగితే మెలకువగా ఉంటుందని.

Leela: అయితే టీ తాగు.

Namrata: ఏదైనా తినేందుకీవ్వవా? (జంతుకలకు english లేదు.

Leela: అలాగే అనండి)

Namrata: ఇంతవరకు జంతుకలే కదా నమిలారు

Leela: Coffee అంటావు, tea అంటావు. ఆ టాబ్లెట్స్ చేసుకుంటున్నావా నువ్వు?

Namrata: నేనన్నీ tablets మింగలేను. నా పల్ల కాదు.

Leela: పోనీ, ఆ మందయినా తాగు.

Namrata: అదీ చేద్దే. ఏదో ఓ గుక్కలో తాగేస్తా. ఒద్దులే ఆ tablets వేసుకుంటా. వాటిని మింగటం సులభం.

Answer: **Namrata:** Mom, why don't you give me a cup of coffee?

Leela: You have already had two cups of coffee. How much more do you want?

Namrata: I feel very sleepy. A little coffee will keep me awake.

Leela: Then take tea.

Namrata: Won't you give me something to eat?

Leela: Shall I give you Jantikalu?

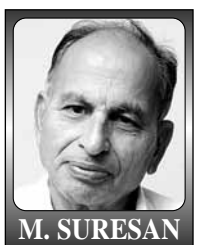
Namrata: I have been chewing/ munching only jantikalu till now.

Leela: You talk of coffee and tea, but are you taking the tablets?

Namrata: I cannot swallow so many tablets.

Leela: Atleast take the medicine/ syrup (తాగే మందును syrup అంటారు - సిరప్)

Namrata: That's bitter too. I just gulp it down/ take it in a gulp. No, I'll take the tablets. Swallowing them is easier than taking the syrup.

M. SURESAN

ప్రశ్న: Wedding card, marriage day అంటారెందుకు? తేడా ఉందా? - సయ్యద్ జుల్కర్ అలీ, కలువాయి **జవాబు:**

a) Wedding కు, marriage కు కొద్దిగా తేడా ఉంది. మత సంప్రదాయాల ప్రకారం జరిగే పెళ్లి అయితే wedding. Marriage అంటే ఏ రకమైన పెళ్లియినా - అంటే Registered marriage లాంటివి కావచ్చు.

Indiaలో సంప్రదాయం ప్రకారం జరిగే పెళ్లిని కూడా marriage అంటారు. అయితే America, Britain లో wedding ఎక్కువ వాడతారు, మత సంప్రదాయాల ప్రకారం జరిగితే.

b) Wedding అంటే పెళ్లికి మాత్రం పరిమితం. Marriage అంటే పెళ్లికాకుండా, పెళ్లి తరువాతి వైవాహిక జీవితం కూడా. గమనించండి:

i) It was a happy wedding పెళ్లి సంతోషంగా జరిగింది.

ii) Theirs has been a happy marriage వాళ్ల పెళ్లి/ వైవాహిక జీవితం సంతోషంగా సాగుతోంది.

Sravanthi: Come Pratibha, just munching zantikalalu isn't going to help us. Let's think of solving the problem.
(జంతుకలు నమలటం వల్ల ప్రయోజనం ఉండదు కదా. సమస్యకు పరిష్కారం ఆలోచించండి)
Pratibha: (I) can't help it Sravanthi. They are so crunchy and delicious. You have them too. Here help yourself to some.
(నేనేం చేయను- అవంత కరకరలాడుతూ రుచిగా ఉంటే? నువ్వు తిను. రా. కాస్త తీసుకో) I can't help it = ఆ విషయంలో నేనేం చేయలేను. (తప్పదు)
Help yourself = (తినేది/ తాగేదేదైనా) తీస్కోండి.
Sravanthi: I'd rather have crisp potato chips than those zantikalalu.
(ఈ జంతుకల కంటే కరకరలాడే potato chips తినాలనుంది)
Pratibha: Here are some but they have gone soft.
(ఇక్కడ కొన్ని ఉన్నాయి, కాని అవి మెత్తబడి పోయాయి)

Chandra: I enjoy it. Why don't you munch some too.
(నాకెంతో బాగుంది ఇలా నమలటం. నువ్వు కూడా కానిస్తా నములు)
Bhaskar: Go on. Munch till your teeth ache. You don't know how you irritate me. Munch on and become fat.
(తిను, తిను, నీ పళ్లు నొప్పి వుట్టేంత వరకూ నములు. నీ నమలటం నాకెంత చికాకుగా ఉందో! బాగా లావయ్యే వరకు నములుతూ ఉండు) irritate = ఇరిటేట్ - 'ఇ' నొక్కి పలుకుతాం = చికాకు, కోపం తెప్పించటం.
ఇప్పుడు అర్థం అయింది కదా - munch అంటే నమలటం. అయితే chew అన్నా కూడా నమలటం మాత్రమే. Chew అంటే కొరికి (పక్క, ముందర పళ్లతో) నమలటం, అందులో రుచి అనుభవించటం.
a) వాడు చెరకు ముక్క నములుతున్నాడు
He is chewing a bit/ piece of cane.
b) ఆమె toffee ని నములుతోంది.
She is chewing a toffee.
(toffee = పిప్పరమెంటు బిళ్లలాంటిది)
Munch లో ఉత్త నమలటమే.
♦ lick = నాకటం
a) He is licking a cone of ice cream అతను ice cream cone ను నాకుతున్నాడు.

b) She committed suicide by consuming poison.
ఆమె విషం తాగి ఆత్మహత్య చేసుకుంది.
c) Bhima consumed all the food that was meant for Bakasura.
బకాసురుడి కోసం తెచ్చిన ఆహారం అంతా భీముడు తినేశాడు.
d) He consumed a kilo of cake in 10 minutes
ఓ కిలో cake (కేక్) 10 నిమిషాల్లో తినేశాడు.
అయితే consume మామూలు conversation లో చాలా అరుదుగా వాడతాం. ఇది కొంచెం పాండిత్యం. అంతేకాకుండా చట్ట, వైద్య (legal and medical) పరిభాషలోనే ఎక్కువ వాడతారు.
a) Doctors advised him against consuming fatty substance

Vamsi: అలాంటివి ఎన్నైనా తింటాను. జామకాయలు-ముఖ్యంగా దోరగా ఉండేవి నా favourites.
Dinesh: Doctors కూడా జామకాయ తినటం మంచి దంటారు. అందులో C Vitamin ఎక్కువ.
Vamsi: ఈ రోజు సాయంత్రం మా ఇంటికి రా. మాంచి కరకరలాడే potato chips తినొచ్చు, దానికి ముందు పసందైన గులాబ్ జాం తినొచ్చు మా అమ్మ చేస్తోందిప్పుడు.
Dinesh: మొదట మా ఇంటికెళ్ళాలి పద. మా మామయ్య పొద్దున అమెరికా నుంచి biscuits (American English- cookies) పట్టు కొచ్చాడు. ఎంత కరకరలాడుతున్నాయో! కాస్త Ice cream కూడా తినొచ్చు.
Vamsi: Chewing gum కూడా తెచ్చాడా?
Dinesh: చాలా. అవి ఎంతసేపు నమిలినా, ఇంకా నమలాలనిపిస్తుంది.
Vamsi: సెలవు రోజున మంచి పనే చేస్తున్నాం. పద.

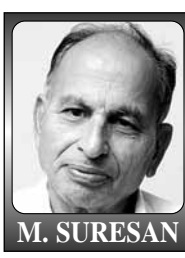
SPOKEN ENGLISH
ఆంగ్లభాషణ 87

She is biting a crisp apple

Sravanthi: In that case I'd (I would) like to have an ice cream or some soft drink.
(అలా అయితే ice cream తినాలనుంది లేకుంటే ఏదో soft drink)
soft drink = cola, orange లాంటి bottled drinks - మనం మామూలుగా తప్పుగా cool drink అంటుంటాం, వాటికి correct name soft drink; అంటే hard drink (beer, whisky లాంటివి) కు వ్యతిరేకం.
Pratibha: Don't you remember the warning against consuming soft drinks? They contain pesticides.
(వాటిని తాగకూడదన్న హెచ్చరిక మరిచిపోయావా? వాటిలో పురుగుల మందుంటుంది.)
Sravanthi: But who cares? Moreover, haven't you seen the recent ads that they are safe?
(ఆ.. ఎవరు పట్టించుకుంటున్నారో? అవి ప్రమాదమేమీ కాదని ఈ మధ్య ప్రకటనలు చూడలేదా నువ్వో?)
(recent = ఈమధ్య, ad = advertisement = ప్రకటన)

b) The cow is licking its calf
అవు దూడను నాకుతోంది (calf = దూడ) (కాఫ్) ఇవీ తినటంలో, తాగటాల్లో రకాలు.
ఇప్పుడు పై సంభాషణలో మిగతా మాటలు చూద్దాం.
♦ Crunchy (క్రంచి - 'క' నొక్కి పలుకుతాం)
crisp = కరకరలాడుతూ fresh (తాజా)గా ఉన్న.
crunchy/ crisp biscuits = కరకరలాడుతూ తాజాగా ఉన్న biscuits.
వడియాలు, అప్పుడాలు మనం తినాలని ఇష్టపడే దెప్పుడు? అవి crunchy గానో crisp గానో ఉన్నప్పుడు కదా? crunchy/ crisp appadalu or vadiyalu. (వీటికి English మాటలు లేవు)
Currency notes లాంటివి కొత్తగా ఉండి, చేతికి కరకరలాడుతూ తగిలితే అవి కూడా crisp.
Potato chips కు ఇంకో మాట crisps.
Apple లాంటి పళ్లు తాజాగా, juicy గా (రసం బాగా ఉండటం) ఉంటే, అవి కూడా crisp.
● Sudha is biting a crisp apple
సుధ తాజాగా ఉన్న apple ను కొరుకుతోంది.
● Here is a crisp guava; have a bite
దోర జామ పండిడిగో, కొరికి చూడు.
Guava = గ్వావ, గ్వా నొక్కి పలుకుతాం, జామ కాంతు/ పండు

కొప్పు పదార్థాలు వాడవద్దని డాక్టర్లు సలహా ఇచ్చారు.
b) The post mortem showed that the deceased had consumed alcohol
చనిపోయినతను మత్తు పానీయాలను తాగినట్లు శవపరీక్షలో తేలింది.
(Post mortem - పోస్ట్ మాటమ్ = శవపరీక్ష.)
c) People who consume tobacco may get cancer
(పొగాకు తినేవాళ్లకు cancer రావచ్చు)
ఇదే మామూలు భాషలో అయితే, people who chew tobacco అంటారు.
ఈ మాటలు సందర్భాన్నిబట్టి మీ conversation లో వాడండి. చాలా effective గా ఉంటుంది.
Now practise the following aloud in English:
Dinesh: ఇదిగో, ఈ జామకాయ బాగా దోరగా ఉంది. తింటావా? (bite వాడండి)

M. SURESAN

Answers:
Dinesh: This guava is crisp. How about a bite? Why don't you have/ take a bite?
Vamsi: I will eat any number of them (any number=ఎన్నైనా). Guavas, especially the crisp ones/ crisp guavas are my favourites.
Dinesh: Even doctors recommend consuming/ eating of guavas, They contain a lot of Vitamin C.
Vamsi: You come to my home this evening. You can eat crisp/ crunchy potato chips. Before that you can have/ enjoy delicious gulab jam. My mother is making them now.
Dinesh: Let's go to my place first. My uncle brought biscuits/ cookies from America this morning. How crunchy/ crisp they are! You can also eat/ lick some ice-cream.
Vamsi: Did he bring/ get chewing gum too?
Dinesh: A lot of it. The more you chew it, the more you feel like chewing it.
Vamsi: That's a good way of spending a holiday. Let's go.

Pratibha: OK then. No drinks now. Have the ice cream and enjoy licking it.
(సరేలే. ఇప్పుడు drinks లేవు. Ice cream enjoy చేయి.) licking = నాకటం.
కిందటి lesson continuation గా ఈ lesson లో కూడా తినటం, తాగటంలో రకాలను గురించి తెలుసుకుందాం. Last lesson లో- have/ take (తీసుకోవటం)/ eat (తినటం)/ drink (తాగటం); chew = నమలటం; swallow = మింగటం (డబ్బులు కూడా), gulp = గుక్క, sip = చప్పరిస్తూ తాగటం-గురించి తెలుసుకున్నాం.
ఇప్పుడు పై సంభాషణలో మాటలు: Munch; crunch; delicious; crisp; consume; lick.
♦ Munch: మంచ్- ('మం' నొక్కి పలుకుతాం) = నమలటం. అంటే కొంచెం శబ్దం వచ్చేట్లుగా.
Bhaskar: Could you stop munching those ground nuts? If you like to, keep the noise low.
(ఆ వేరుశనగలు నమలటం ఆపుతావా? నమలాలనుకుంటే ఆ శబ్దం తగ్గించు)

♦ delicious= రుచిగా ఉన్న, పసందైన.
a) మామిడి పండు చాలా రుచిగా ఉంటుంది.
The Mango is very delicious.
b) ఆ హోటల్లో మంచి రుచికరమైన భోజనం వడ్డిస్తారు.
The restaurant serves a very delicious food.
c) మా అమ్మ చాలా రుచిగా వండతుంది.
My mother cooks very deliciously.
delicious- డిలిషస్ (లి నొక్కి పలుకుతాం).
♦ consume = (కన్-స్యూమ్- స్యూ నొక్కి పలుకుతాం) (అసలు అర్థం - వినియోగించటం- మనం మామూలుగా వింటూంటం- consumer's court- వినియోగదారుల కోర్టు)
అయితే consume అంటే తినటం, తాగటం అని అర్థం కూడా ఉంది.
a) He consumes a lot of alcohol అతను తెగతాగుతాడు.

ప్రశ్న: a) 'Shopping' అనే పదం ఎలా ఆవిర్భవించింది?
b) Miss, Mister, Mrs. పదాలకు plural చెప్పండి.
c) Come, Come on పదాల అర్థంలో తేడా ఏమిటి?
ఈ మాటలకు ఇంగ్లీష్ లో పదాలు చెప్పండి. 1.వరద బాధితులు, 2. పౌరమి, 3. అమావాస్య, 4. హుంబి, 5. హిందూ పూజారి, 6. ఎంగిలి, 7. వంచభూతాలు, 8. సమయస్ఫూర్తి.
- జి.ప్రశాంత్, నాగార్జునసాగర్
జవాబు: a) Shopping. English లో ఏదైనా పదానికి '-ing' చేరిస్తే ఆ చర్య అని అర్థం వస్తుంది. ఇది కేవలం 'shop' పదానికే ప్రత్యేకం కాదు. House, housing; book, booking, etc., లాగానే ఇది కూడా.

b) Miss కు plural, misses, mister కు plural messrs, Mrs కు plural లేదు. వీటిని గురించి మరిన్ని వివరాలు రాసున్న lessons లో చూడండి.
c) Come అంటే రమ్మని, come on అంటే కూడా రమ్మనే, అయితే కొంచెం గట్టిగా పిలవటం.
పదాలు: 1) వరదబాధితులు = flood victims 2) పౌరమి = fool moon; 3) అమావాస్య = new moon 4) English లేదు - Coin box అనవచ్చు 5) హిందూపూజారి - Correct English మాట లేదు. priest/ purohit వాడవచ్చు కానీ సరైన అర్థంరాదు. 6) ఎంగిలి = ఉమ్ము అయితే spittle; ఎవరైనా తిన్న ఎంగిలి అయితే left over. 7) వంచ భూతాలు: మనకు అవి ఐదు, English వాళ్లకు నాలుగే= The (four) elements (earth, air, fire and water) 8) సమయస్ఫూర్తి = resourcefulness.

Ganesh: Would you have another idli?
(ఇంకో ఇడ్లీ కావాలా?)

Harish: No, I am full.
(ఇక తినలేను. కడుపు నిండింది)

Ganesh: Just two idlis and you say you've (you have) had enough.
(తిన్నవి రెండే ఇడ్లీలు. అప్పుడే చాలంటున్నావు)

Harish: You are wrong. I've taken four idlis, that too with sambar. I can't eat another thing.
(నువ్వు చెప్పేది తప్పు. నేను నాలుగు ఇడ్లీలు, అదీ సాంబారుతో తిన్నా. ఇంకేం తినలేను.)
(That too = అది కూడా)

Ganesh: Perhaps you are afraid you may put on weight. Idlis or no idlis you gain weight if you don't have any exercise. I do eat a lot, but you can't say I am fat.
(నువ్వు లావెక్కుతానని భయపడుతున్నావు. సరైన exercise లేకపోతే ఇడ్లీలు తిన్నా తినకపోయినా, లావెక్కుతావు. నేను ఎక్కువగానే తింటా, కాని నన్ను లావని అనలేవు)

(put on weight = బరువు పెరగటం = లావటం)

Harish: O stop lecturing. I don't want to eat any more only because I am on a full stomach.
(ఇక ఆ ఉపన్యాసం ఆపు. కడుపు నిండింది కాబట్టి నేను ఇంకేం తినలేను)

Ganesh: If only Jayaram were here he would finish off atleast 6 to 7 idlis. You are a poor eater. I enjoy seeing Jayaram eat.
(జయరామ్ ఇక్కడుంటే ఇప్పటికీ ఆరేడు ఇడ్లీలు లాగించేసేవాడు. నువ్వు లాభం లేదు. జయరాం తింటుంటే చూడటం నాకు ముచ్చటేస్తుంది)

Harish: You are not a big eater either. You have eaten only four like me.
(నువ్వు కూడా ఎంత పెద్ద తినేవాడివేం కాదు. నువ్వు నాలాగే నాలుగు ఇడ్లీలే కదా తిన్నది) ఈ సంభాషణ కూడా ఇంతకుముందు lessons లో లాగానే తిండికి, తినడానికి సంబంధించిందని తెలుస్తూనే ఉంది కదా. మనలో కొంతమంది బాగా తినేవాళ్లంటారు, కొంతమంది అసలేం తిననే వాళ్లంటారు కదా. ఈసారి తినే అలవాట్లకు సంబంధించిన expressions కొన్ని తెలుసుకుందాం.

1. I am full; 2. I have had enough;
3. Can't eat another thing.

ఈ expressions అన్నీ కూడా కడుపు నిండిపోయి, ఇక ఏ మాత్రం తినలేని పరిస్థితుల్లో ఉన్నప్పుడు వాడతాం.

Krishna: Fancy some more upma/ another dosa?
(ఇంకాస్త ఉప్పమా/ ఇంకో దోశ తీసుకుంటారా?)

Laxman: Sorry. I am full.
(ఇంకేం తినలేను. కడుపు నిండింది)

Manoj: Don't force us when we are full please.
(మమ్మల్ని బలవంతం చేయకు, మా కడుపులు నిండిపోయాయి)

చూడండి conversation లో full లాంటి simple word తో ఎంత మాట్లాడవచ్చో

Krishna: Atleast some more tea? (కాస్త టీ?)

Laxman: Why the hell don't you listen? We have had enough.
(వినవేంటి? మేం తిన్నది చాలు. ఇక తినలేం) (why the hell = విసుగులో, కోపంలో వాడేమాట. పెద్దవాళ్లతో, మర్యాదగా మాట్లాడాల్సిన వాళ్లతో వాడకూడదు)

Krishna: I am on a full stomach too. I can't eat another thing.
(నాకూ కడుపు నిండింది. ఇంకేమాత్రం తినలేను)

ఇవన్నీ కూడా 'కడుపు నిండిన వాళ్లు' వాడే మాటలు. మీరు ఈ చిన్న చిన్న expressions conversation లో practise చేయండి.

◆ When you are on a full stomach, you nibble.
(మీకు కడుపు నిండిపోతే nibble చేస్తారు. అంటే పైపైన కొద్దికొద్దిగా కొరుకుతూ ఎక్కువ తినకుండా ఉంటారు)

◆ You nibble when you are not hungry.
ఆకలి లేనప్పుడు nibble చేస్తారు. అంటే ఏదో ఎంగిలి పడతారు. కాబట్టి nibble = అయిష్టంగా తినటం/ ఎంగిలి పడటం.

[Suppose you eat too much, you may put on weight = ఎక్కువ తిన్నారనుకోండి, మీరు లావపచ్చు suppose = అనుకోండి.

a) కొవ్వు పదార్థాలు తిని లావపటం ఇష్టం లేదు నాకు. I don't like to eat fatty substances and gain/ put on weight.

b) ఈ మధ్య అతడు చాలా లావయ్యాడు. of late he has put on a lot of weight.

c) అతడు లావు = He is over weight.

వీటితో పాటు, లావుకు మనకు తెలిసిన మాటలు; fat, stout, plump.

d) ఆ తార బాగా లావయింది. She has become very fat.

e) అతడు లావు = He is stout. Fat అంటే లావు మాత్రమే, stout అంటే లావుతో పాటు కాస్త పొట్టి కూడా.

f) ఆమె అంత లావు కాదు, కాస్త బొడ్డుగా ఉంటుంది. She is not so fat; She is plump]

మళ్ళీ ఆహారం విషయానికొస్తే. కడుపు నిండి ఆకలేనప్పుడు వాడే మాటలు చూశాం కదా.

◆ A big eater = భోజనం లాంటివి ఇష్టంగా తినేవాడు

◆ A poor eater = సరిగా భోంచేయలేనివాడు.

a) Bhima was a big eater.
భీముడు భోజన ప్రియుడు (తిండిపోతే కాకపోవచ్చు)

b) Perhaps because of his fever he eats only a little now. Even otherwise he is a poor eater.
(జ్వరంవల్ల చాలా తక్కువ తింటున్నాడు. జ్వరం లేకపోయినా అతను పెద్దగా తినేవాడు కాదు)

Now practise the following aloud in English:

Ravikanth: నాకు బాగా ఆకలేస్తోంది. Hotel కెళ్లి ఏదైనా తిందామా?

Prashanth: నాకేం తినాలనిపించటం లేదు. పొద్దున

She is plump

ఇప్పుడు బాగా ఆకలిగా ఉన్నప్పుడు వాడే మాటలు చూద్దాం.

◆ ఆకలి = hunger, ఆకలిగా ఉన్న = hungry. ఈ మాటలు మనందరికీ తెలుసు.

a) అతడికి చాలా ఆకలిగా ఉంది He is very hungry (He is hunger అని అనం.)

b) నాకు చాలా ఆకలిగా ఉంది = I am starving. Starve అంటే అసలు అర్థం = తిండికి లేక పస్తుం డటం అని, అయితే బాగా ఆకలిగా ఉంది అనే అర్థంతో కూడా Starve వాడతాం, Conversation లో.

a) పిల్లలు ఆకలితో ఉన్నారు. ముందు నేను వాళ్లకు పండాల్సి. The Children are starving. I must cook some thing for them first.
(ఇక్కడ - పిల్లలు చాలా ఆకలిగా ఉన్నారని అర్థం. పస్తున్నారని కాదు)

b) అమ్మా, చాలా ఆకలేస్తోంది నాకు. అన్నంపెట్టు. Mom, I am starving. Serve the food/ let me have the food/ Give me something to eat.

c) ఏదైనా తినాలనిపిస్తోంది. I feel like eating some thing. కాస్త ఏదైనా పెట్టు. Let me have some thing to eat.

Heavy breakfast తిన్నా. Ravikanth: పొద్దున్నించి ఏం తినలేదు నేను. ఏదో ఒకపని. తీరిక లేకపోయింది.

Prashanth: నీతో Hotel కు రావటానికేం అభ్యంతరం లేదు కాని నా కడుపు నిండింది. నేనేం తినలేనింక.

Ravikanth: నీ company ఇవ్వు, చాలు. తినటం నేను చూసుకుంటా.

Prashanth: ఏంటి, చాలా ఆకలిగా ఉన్నట్టుంది నీకు?

Ravikanth: చెప్పానుగా. పొద్దున్నించి కడుపు ఖాళీ. (సూచన: ఇంతకుముందు తెలుసుకున్నాం. Hotel- (హోటెల్- టె నొక్కీ పలుకుతాం) అంటే lodge సౌకర్యాలతో ఆహారం అమ్మే చోటు. lodge సౌకర్యం లేకుండా కేవలం ఆహారపదార్థాలు, పానీ యాలు లభించేచోటు Restaurant - రెస్టారెంట్ - రె నొక్కీ పలుకుతాం.)

Answer:

Ravikanth: I am very hungry/ am starving. How about eating something in a restaurant?
(ఈ మధ్య restaurants ను eateries/ fast food joints అని కూడా అంటున్నారు)

Prashanth: I don't feel like eating anything/ I am full/ I am on a full stomach. (I) had a heavy breakfast this morning.

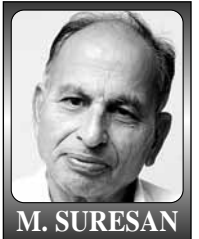
Ravikanth: I haven't had anything to eat since morning/ I have been on an empty stomach since morning. Something or the other kept me busy.

Prashanth: I don't mind going to the restaurant with you. But I cannot eat a thing.

Ravikanth: Just give your company. I'll take care of the eating part.

Prashanth: You appear to be starving.

Ravikanth: I told you. (I have) been on an empty stomach since morning.

M. SURESAN

ప్రశ్న: కొన్ని verbs తర్వాత off, away, up వంటి పదాలు ఎందుకు వాడాలి? ఉదా: go అంటే వెళ్ళు అని అర్థం. ఆమె వెళ్ళింది అనటానికి she went అంటే సరిపోతుంది కదా. అలాకాక she went away అని ఎందుకు వాడాలి? అలాగే peel అంటే తీసివేయటం, తొలగించటం అని అర్థం కదా. కానీ ఈ verbs తర్వాత off అనే పదం ఎందుకు వాడాల్సి వస్తుంది? "I will peel off you, if you do it again. Be careful" - వాక్యంలో peel verb తర్వాత 'off' వాడటం తప్పనిసరా? అలాగే 'flung' verb తర్వాత away అనే పదం ఎందుకు? వెళ్ళింది అనటానికి went, ఒలుస్తాను అనటానికి will peel అని, పారేసింది అనటానికి flung అనే పదాలు తెలుగు అర్థాన్ని ధృష్టిలో పెట్టుకుంటే కరెక్టేకదా? అలాంటి verbs తర్వాత off, up, away వంటి పదాల వాడకం ఎందుకో వివరించగలరు.

- కె.వి.వ్య, బసవసాని

జవాబు: చాలా మంచి ప్రశ్న. మనం ఒక విషయం గుర్తుంచుకోవాలి. ఎప్పుడూ, ఏ భాషలోనైనా మాటలకుండే అర్థం ఒక రకంగా ఉంటుంది. వాటి వాడుక కొంచెం తేడాగా ఉంటుంది.

◆ She went అన్నప్పుడు 'ఆమె వెళ్ళింది' అనే అర్థం clear గానే వస్తుంది. అయితే వాడుకలో (usage) she went away అన్నప్పుడు కొంచెం force ఎక్కువ.

◆ మీరన్నట్టు peel అంటే వలవటం (చర్మం లాంటివి). అయితే ఇక్కడ కూడా peel off అంటే వలిచేయటం (దీనికి, వలవటం అనే దానికి తేడా గమనించండి. వలిచే యటం అంటే ఇంకొంచెం గట్టిగా చెప్పడం అని తెలుస్తుంది కదా.)

◆ వాడుక (usage) అనేది Dictionary అర్థానికన్నా, grammar rules కన్నా కూడా ఎక్కువ శక్తిమంతం. మనం పదాలను చూచుకుంటూ వాడివాడి, మనం అనుకున్నంత force దానిలో ఉండడనే భావంతో went away, peel off, flung away (flung- విసిరేశారు, flung away- విసిరిపారేశారు- తేడా తెలుస్తోంది కదా.) లాంటి మాటలను verbs చివర చేరుస్తాం. ఇవి వాడుకవల్ల ప్రామాణికం (standard) అయిపోయి, అవి వాడుకపోవటం వింతగా కనిపిస్తుంది.

◆ కొన్ని సందర్భాలలో up, away లాంటివి చేర్చటంవల్ల, అర్థమే మారిపోతుంది. He has gone. He has gone up - తేడా తెలుస్తోంది కదా.

◆ తెలుగులో కూడా- ఆమె వెళ్ళింది - అనడానికి, ఆమె వెళ్ళిపోయింది అనడానికి తేడా ఉంది. అతడిని చిత్రకొట్టారు, అతడిని చిత్రకొట్టేశారు- వీటికి తేడా ఉంది. చిత్రకొట్టేశారు- అంటే కొంచెం force ఎక్కువ - భావంలో. English కూడా అంతే. They beat him. (వాళ్లు అతడిని కొట్టారు) They beat him up. (వాళ్లు అతడిని కొట్టేశారు).

Naresh: Hi Ajitha, have you finished reading the book?
(పుస్తకం చదవటం పూర్తిచేశావా?)

Ajitha: Yes, here it is.
(అ... చదివేశా. ఇదిగో, తీసుకో)

Naresh: (It's) interesting, isn't it?
(Interesting గా ఉందికదా?)

Ajitha: Quite. You buy such books quite often, don't you?
(పూర్తిగా. అలాంటి books తరచుగా కొంటుంటావు కదా?)

Quite = పూర్తిగా. Conversation లో ఇలాంటి one word responses, అంటే మొత్తం sentence తో కాకుండా ఒక మాటతో reply ఇవ్వటం చాలా సహజంగా ఉంటుంది. అలాంటివి practice చేయండి.

Naresh: That's right. I find them a good source of general knowledge. You found this book so, didn't you?
(కరెక్ట్. అవి General Knowledge ఇచ్చేవిగా ఉంటాయి. ఈ పుస్తకం కూడా అలా ఉండటం చూశావు, కదా?)

source, ఏదైనా దొరికే చోటు

◆ తెలుగులో ఇలాంటి ప్రశ్నల విషయంలో సమస్య లేదు. ఎందుకంటే ఏ వాక్యానికైనా వచ్చే ప్రశ్న కదా? కాదా? ఔనా? లేదా? అనే వాటిలో ఏదో ఒకటి వస్తుంది. ఏదో చిన్నా ఫరవాలేదు. కానీ English లో ఇది కొంచెం సమస్య.

◆ sentence చివర వచ్చే ఈ చిన్న చిన్న Questions ను Question tags అంటారు - ఇది మనలో చాలా మందికి తెలుసు. ఈ question tags వాడే అవకాశం చాలా frequent మాత్రమే కాకుండా, అత్యంత సహజమైన ముగింపునిస్తుంది.

◆ English లో Question tags correct గా form చేస్తే conversation కు చాలా సహజత్వం వస్తుంది.

◆ Question కూ Question tag కూ తేడా: Question అంటే అది మొత్తం ఓ sentence గా ఉంటుంది.

Eg: Are you very busy?
(మీరు చాలా busy గా ఉన్నారా?)
- చూశారా ఇది మొత్తం ఒక sentence.

◆ Question tag అంటే, ఒక sentence చివర వచ్చే sentence భాగం మాత్రమే. Sentence లో మిగతా భాగం లేకుండా, question tag కు అర్థం ఉండదు.

Eg: You are busy, aren't you?
(మీరు busy గా ఉన్నారు, కదా?)
ఇక్కడ Aren't you? Question tag. మిగతా sentence లేకుండా question tag అయిన Aren't you? కు అర్థం ఉండదు కదా?

a) ... isn't it? b) ... is it? c) ... doesn't he? d) ... did she? e) ... don't you? f) ... can't I? వస్తున్నాయి కదా. ఇది మనం ఎప్పుడూ గుర్తుపెట్టుకోవాలి. మనలో చాలామంది ఏ sentence కయినా... is it? అనే question tag చేరుస్తుంటారు. అది సరికాదని ఇప్పుడు తెలుసుకున్నాం కదా?

◆ ఇప్పుడు question tag form చేయటం ఎలానో చూద్దాం:
మనం question tag form చేయాల్సిన వాక్యం, Hyderabad is a beautiful city - అనుకుందాం. ఈ భాగాన్ని stem అంటారు.
దీనిని question tag form రూపంలో రాయాలంటే...

1) Add a comma at the end of the stem:
Hyderabad is a beautiful city,

2) Note the verb.
ఇక్కడ verb, 'is' కదా? దాన్ని comma తర్వాత రాస్తాం:

1) Stem (Hyderabad is not bigger than Mumbai) చివర, comma పెడతాం:
Hyderabad is not bigger than Mumbai,

2) Verb, stem లో is కాబట్టి, దాన్ని comma తర్వాత రాస్తాం:
Hyderabad is not bigger than Mumbai, is

3) Stem లో not ఉంది కాబట్టి, tag లో not రాదు.

4) చివరిగా tag తర్వాత question mark పెడతాం.
అప్పుడు మొత్తం Sentence:
Hyderabad is not bigger than Mumbai, is it? అవుతుంది.
(హైదరాబాద్ ముంబయి కంటే పెద్దది కాదు, కదా?)

Now practise the following aloud in English:

Sankar: బెండూల్కర్ గొప్ప batsman, కదా?
Tarun: కాని Dravid అంత steady కాదు, కదా?
Sankar: చాలా చిన్నవయసులోనే test player గా ఉన్నాడు కదా?
Tarun: అతనిలాంటివాడు Bharat team లో ఉండటం, గర్వకారణమే కదా?
Sankar: ఇంకో విషయం. Tests లో highest number of centuries కొట్టిన వాళ్లలో మొదటి ఇద్దరు Indians, కదా?
Tarun: Kapil Dev and Srinath కూడా గొప్ప bowlers గా ఉండేవాళ్లు కదా. శ్రీనాథ్ అంత గొప్ప batsman కాదు కదా? కపిల్ దేవ్ కూడా bowler గా కంటే batsman గా అంత గొప్ప కాదు, కదా?

Answer:
Sankar: Tendulkar is a great batsman, isn't he?
Tarun: But he is not as steady as Dravid is he?
Sankar: He was a test player at a very young age, wasn't he?
Tarun: A Player like him on the Indian team is a matter of pride for India, isn't it?
Sankar: One more thing. The first two among those who have scored the highest number of test centuries are Indians, aren't they?
Tarun: KapilDev and Srinath were great bowlers, weren't they? Srinath wasn't a great batsman, was he? Even Kapil Dev wasn't as great a batsman as he was a bowler, was he?

You like coffee, don't you?

Ajitha: Sure. It gives a lot of information. You don't usually lend your books to others, do you?
(Correct. ఇందులో చాలా information ఉంది. మామూలుగా నీ పుస్తకాలు ఇతరులెవ్వరికీ ఇవ్వవు, కదా?)

Naresh: I don't. I gave one to you because I know you are prompt in returning. Once you lend a book you are not sure whether you get it back, are you?
(ఇవ్వను. నువ్వు చెప్పిన time కు తిరిగిస్తావు కాబట్టి నీకు మాత్రం ఇచ్చాను. ఒకసారి పుస్తకం ఇస్తే అది తిరిగి వస్తుందనే నమ్మకం లేదు, కదా?)

◆ Question tag form చేయటం ఎలా?
తెలుగులోలా కాకుండా (కదా? కదాని ఔనా? లేదా? వీటిల్లో ఏదైనా ఫరవాలేదు) English లో Question tag, ప్రతి sentence కూ దాని verb ను బట్టి మారు తూంటుంది. అది form చేయటం నేర్చుకునే ముందు, కొన్ని question tags examples చూద్దాం.

a) India is a large democracy, isn't it?
(ఇండియా పెద్ద ప్రజాస్వామ్య దేశం, కదా?)

b) English isn't difficult to learn, is it?
English నేర్చుకోవటం కష్టం కాదు, కదా/ ఔనా?)

c) He knows English, doesn't he?
(అతనికి English తెలుసు, కదా?)

d) She didn't sing well yesterday, did she?
(ఆమె నిన్న సరిగా పాడలేదు, కదా?)

e) You like coffee, don't you?
(నీకు కాఫీ ఇష్టం కదా?)

f) I can bat as well as Tendulkar, Can't I?
(నేను బెండూల్కర్ లా bat చేయగలను కదా?)

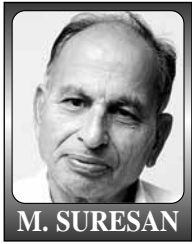
◆ పై examples గమనించారు కదా? తెలుగులో అన్ని టిక్ కదా? అని వస్తే, English లో ప్రతి Sentence చివర question tag తేడా, తేడాగా...

Hyderabad is a beautiful city, is

3) ఈ Sentence లో stem భాగంలో not ఉందో లేదో గమనించటం చాలా ముఖ్యం:
ఎందుకంటే stem లో not ఉంటే, question tag లో not రాదు, stem భాగంలో not లేకపోతే tag లో not కచ్చితంగా contracted form (కుదించిన రూపం)లో అంటే n't గా వస్తుంది.
Hyderabad is a beautiful city. ఇందులో not లేదు కాబట్టి,
Hyderabad is a beautiful city, is n't గా రాస్తాం.

4) చివరిగా Hyderabad బదులు 'it' అనేది చేర్చాలి. దాని తర్వాత question mark పెట్టాలి. అప్పుడు పూర్తి Sentence:
Hyderabad is a beautiful city, isn't it?
(హైదరాబాద్ అందమైన నగరం, కదా?)

◆ Hyderabad is not bigger than Mumbai. ఈ stem కు Question tag ఎలా చేరుస్తాం?

M. SURESAN

prompt = time కు సరిగ్గా

Ajitha: You haven't lost books by lending, have you?
(నువ్వు ఇచ్చిన పుస్తకాలింతవరకు పోగొట్టుకోలేదు, కదా?)

Naresh: I make sure that I get them back, if at all I lend.
(తిరిగొచ్చేట్లు చూసుకుంటాను, ఇవ్వటం అంటూ జరిగితే.)

If at all = ఏదైనా జరగటం అంటూ ఉంటే -
జరక్కపోయే అవకాశం ఎక్కువ.

If at all I go = నేవెళ్లటం అంటూ జరిగితే.
conversation లో practice చేయండి.

ప్రశ్న: a) నేను 11 పి.ఎం.కి పడుకుంటాను.
I sleep at 11 PM
b) నేను 11 పి.ఎం.కి పడుకోను
I do not sleep at 11 PM
c) మీరెన్నింటికి పడుకుంటారు?
When do you sleep?
పై వాక్యాలు సరైనవా, కావా?
- కె.సత్యం, హైదరాబాద్

జవాబు: పడుకోవటం (నిద్రకు) = go to bed
a) I go to bed at 11 PM = 11 కు పడుకుంటాను.
b) I do not go to bed at 11 PM.
c) When/ At what time do you go to bed?
ఇంతకుముందోసారి go to bed కు, sleep కు తేడా వివరించాం.
English లో sleep అంటే నిద్రించటం అని. English లో sleep తో ఎప్పుడూ point of time అంటే ఫలానా సమయానికి నిద్రకు ఉపక్రమించటం, ఫలానా సమయానికి నిద్రలేవటం అనిరాదు.

జవాబు:
1) Nothing but = అది తప్ప ఇంకేమీకాదు.
This is nothing but cheating.
ఇది మోసం తప్ప ఇంకేమీకాదు.
2) Ofcourse అర్థం కచ్చితంగా అని. అంటే ఎవరైనా అన్న విషయాన్ని మనం అంగీకరిస్తున్నప్పుడు వాడతాం.
'Isn't the movie good?' (సినీమా బాగుంది కదా.)
'Ofcourse it is' (బాగానే ఉంది/ అవును)
3) 'Ofcourse not' - అంటే 'అది కాదు' అని.
A: Is India a rich country?
(భారత్ ధనిక దేశమా?)
B: 'Ofcourse not. It is infact a developing country.
(అలాగే కాదు. అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశం)
Of Course not - అలాంటిదేలేదు.
(అంటే మీకిది తెలిసే ఉండాలే అన్నట్లుగా).
- ముకరం, షాహిద్, హైదరాబాద్

జవాబు:
1) Nothing but = అది తప్ప ఇంకేమీకాదు.
This is nothing but cheating.
ఇది మోసం తప్ప ఇంకేమీకాదు.
2) Ofcourse అర్థం కచ్చితంగా అని. అంటే ఎవరైనా అన్న విషయాన్ని మనం అంగీకరిస్తున్నప్పుడు వాడతాం.
'Isn't the movie good?' (సినీమా బాగుంది కదా.)
'Ofcourse it is' (బాగానే ఉంది/ అవును)
3) 'Ofcourse not' - అంటే 'అది కాదు' అని.
A: Is India a rich country?
(భారత్ ధనిక దేశమా?)
B: 'Ofcourse not. It is infact a developing country.
(అలాగే కాదు. అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశం)
Of Course not - అలాంటిదేలేదు.
(అంటే మీకిది తెలిసే ఉండాలే అన్నట్లుగా).
- ముకరం, షాహిద్, హైదరాబాద్

Varun: Hi Anand, you are ready, aren't you?
(నువ్వు సిద్ధంగానే ఉన్నావు, కదా?)

Anand: I am ready, but you are not in a hurry, are you?
(నేను ready నే. కాని నువ్వేం అంత తొందరలో లేవు, కదా?)
(hurry= తొందర)

Varun: Not that I am in a hurry, but (I am) just making sure we can start at any time. Not that I want to trouble you, but can you get me a ticket for the match
(నేను తొందరలో ఉన్నానని కాదు. మనం ఎప్పుడు కావాలనుకుంటే అప్పుడు బయల్దేరగలం అని అర్థం. నిన్ను ట్రిబుల్ చేయాలని కాదు. కాస్త మ్యాచ్ నాకో ticket తెచ్చిపెడతావా?)

Not that = అలా అని కాదు. ఇది తరచూ తెలుగులో కూడా వాడుతుంటారు కదా.

Anand: Once we start here we can reach there in twenty minutes, Can't we?
(మనం ఇక్కడ బయల్దేరిన 20 నిమిషాలకక్కడ చేరుకోగలం కదా?)

Varun: Even earlier than that. But where is Arun? He said he would be coming too, didn't he?
(అంతకుముందే చేరుకోగలం. కానీ Arun ఏడీ? తను కూడా వస్తానని చెప్పాడు, కదా?)

Anand: He did of course. But we need not wait for him, need we?
(అన్నాడనుకో. కానీ అతనికోసం మనం wait చేయక్కర్లేదు, కదా?)

Varun: Let's go then, shall we?
(అయితే మనం వెళ్దామా?)

ఈ సంభాషణ కిందటి సంచికలో మనం చూసిన Question tags తో కూడిన సంభాషణే కదా? Question tag ఎలా form చేయాలనేది మరోసారి గుర్తుచేసుకుందాం.

- 1) They are here, are n't they?
(వాళ్ళిక్కడున్నారు, కదా?)
పై Sentence లో 'They are here'- ఈ భాగాన్ని stem అంటారు, aren't they? (= కదా?) అనే భాగాన్ని Question tag అంటారు.
- 2) Question tag form చేసేప్పుడు, stem పక్కన comma పెడతారు.
- 3) Stem లో Verb ఏదో గమనించి, దాన్ని comma పక్కన రాస్తారు.
- 4) Stem లో not లేకపోతే, tag లో Verb కు n't కలుపుతారు. ఉంటే n't రాదు.
- 5) Stem లో Subject బదులు వచ్చేమాట -I/ we/ you/ he/ she/ it/ they చివర పెడతారు.
- 6) Question mark (?) చేరుస్తారు.

Example.
They were here last night, - ఇది stem అయితే దీనికి Question tag:
1) Comma: They were here,
2) Comma తర్వాత Verb- ఇక్కడ stem లో Verb, 'were' - They were here, were
3) Stem, 'they were here'లో not లేదు కాబట్టి, tag లో verb కు n't (not) కలుపుతారు.
They were here weren't
4) Stem లో Subject, ఇక్కడ 'they' tag చివర పెడతారు: they were here, weren't they
5) Question mark చేరుస్తారు: అప్పుడు Question tag తో Sentence ఇలా ఉంటుంది కదా:

They were here last night, weren't they?
మొదట ఇచ్చిన సంభాషణలో Question tag తో ఉన్న Sentences ను రెండింటినీ చూద్దాం.
1) You are ready, are n't you?
(Comma + Verb (are) + n't (no not in stem) + subject (you) + question mark)
2) You are not in a hurry, are you?
(Comma+Verb (are) (no n't in the tag here because there is 'not' in the stem) + Subject (you) + Question Mark)

❖ Stemలో Verbs ను బట్టి Question tags మారు తుంటాయి. కింది stem కు Question tag చూద్దాం.
David is coming. ఇక్కడ Verb 'is coming' - ఇలా am, is, are, was, were, will, would, shall, should, can, could, may, might, must, need, ought, have, has, had combinations తో ఉన్న Verbs వస్తే వీటిని మాత్రమే tag లోకి తీసుకుంటారు. వీటి తర్వాత వచ్చే మాట/ మాటలు tag లో రావు.

- a) Madhu cannot (= can't) sing, can he?
b) Bhaskar will not (= won't) come, will he?
c) Sheela shall not (=shan't) sing, shall she?
❖ Stem లో I regular doing words (come, go, sing, etc.), II regular doing words (come, go, sing etc.), past doing words (came, went, song etc.) question tags చాలా జాగ్రత్తగా form చేయాలి.
[మనం 1st lessons spoken english లో నేర్చుకున్నది ఇప్పుడు గుర్తుకు తెచ్చుకుందాం.
a) 1st regular doing word ను not తో కానీ question లో కానీ వాడితే, do + I regular doing word అవుతుంది. go (+ not / ?) = do (not) go

Chitra sings well, doesn't she?
Stem లో not ఉందనుకోండి. అప్పుడు does she అని మాత్రమే వస్తుంది.
Chitra does not act, does she?
Now practise the following aloud in English.
Ravi: సౌరభ్ గంగూలి next test లో ఆడుతున్నాడు, కదా?
Aswini: చివరకు ఎలాగో స్థానం పొందాడు మరి.
Ravi: అందువల్ల Kaif ను తీసేశారు కదా? (తీసేయటం = drop. remove అని కూడా అనవచ్చు)
Aswini: Kaif కూడా చాలా బాగా ఆడాడు. అతన్ని తీసేయటం అన్యాయం కదా?

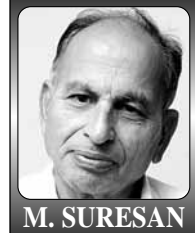
You are ready, are n't you?

David is coming - ఇక్కడ verb is coming. (Is Combination తో ఉన్న verb ఇది. tag లో is మాత్రమే వస్తుంది.)

- a) David is coming, is n't he? (David బదులు 'he')
b) Geetha and sita are playing. ఈ stem లో verb: are coming: tag లో are మాత్రమే వస్తుంది కదా? కాబట్టి question tag. Geetha and Sita are playing, aren't they? (Geetha and Sita (వాళ్ళు) బదులు they)
- ❖ పై సంభాషణలోని sentence:
We can reach there in twenty minutes, can't we? (cannot కు బదులు, can't) ఇక్కడ verb can reach, so tag లో మాత్రమే వస్తుంది. ఇది చూడండి.
Many heroes cannot sing.
ఇది question tag తో-
Many heroes cannot sing, can they? (stem లో not ఉంది, tag లో not రాదు. Verb can sing - tag లో can మాత్రమే వస్తుంది)
- ❖ ఇంకా గమనించాల్సినవి.
Stem లో will + ఉండి, not లేకపోతే, question tag లో won't (will + not) వస్తుంది. (వోన్ట్)
a) Ganguly will play in Pak series, won't he?
b) Tarun will come with us, won't he?
(పై sentences లో లాగి ఎక్కడైనా will తో not వాడాల్సి వస్తే won't అవుతుంది)
అలాగే shall తో not రావాల్సి వస్తే, shan't అవుతుంది, (షాన్ట్)
- ❖ can, will, shall తో stem లో not ఉంటే tag లో can, will, shall not లేకుండా వస్తాయి.

- b) 2nd Regular Doing word ను not తో కానీ Question లో కానీ వాడితే, does + 1st Regular Doing Word అవుతుంది. goes (+ not \ ?) = does (not) go.
c) Past doing word ను not తో కానీ question లో కానీ వాడితే did + 1st regular doing word అవుతుంది. went (+ not / ?) = did (not) go]
- 1) Sehwag and Dravid play well.
ఇక్కడ verb play (1st regular doing word). ఇది not తో/question లో do play అవుతుంది కదా. Sehwag and Dravid play well లో play = do play. కాబట్టి question tag లో, do వస్తుంది. దానికి n't కలిపి, don't వాడతారు, దాని తర్వాత Sehwag and Dravid బదులు, they అంటారు. కాబట్టి మొత్తం sentence ఇలా ఉంటుంది కదా? Sehwag and Dravid play well, don't they? Stem లో not వచ్చిందనుకోండి, అప్పుడు tag లో do they మాత్రమే వస్తుంది. Laxman and Dravid don't (do not) bowl, do they?
- ❖ అలాగే II regular doing word (comes, goes, sleeps లాంటివి) వచ్చినప్పుడు does వస్తుంది కదా? Stem లో not లేకపోతే does కు n't కలిపి doesn't అంటారు. అంతేకదా?
- a) Chitra sings well. ఇక్కడ verb... sings (2nd regular doing word). ఇది not తో/question లో does sing అవుతుంది కదా. దానికి n't కలిపి doesn't (డజ్జన్ట్- జ size లో జ్ లాగ) వాడతారు, దాని తర్వాత Chitra బదులు, she అంటారు. అప్పుడు మొత్తం sentence ఇలా ఉంటుంది కదా?

Ravi: మరి Laxman సంగతి గతంలో?
Aswini: అవును. Selection committee Laxman ను కూడా చాలా bad గా treat చేసింది కదా?
Ravi: Selectors merit కు ప్రాముఖ్యం ఇవ్వడం కదా?
Answer:
Ravi: Sourabh is playing in the next test, isn't he?
Aswini: Finally (at last) he has got a place on the team.
Ravi: Because of that they have dropped Kaif, haven't they?
Aswini: Kaif plays well too, doesn't he? Removing/ dropping him is unjust, isn't it?
Ravi: What about Laxman in the past?
Aswini: Yes, the selection committee has treat Laxman badly, hasn't it?
(verb- has treated, కాబట్టి has మాత్రమే వస్తుంది, tagలో)
Ravi: The selection do not give importance to merit, do they?

ప్రశ్న: Continuous tense ను passive voice లోకి మార్చేటప్పుడు మాత్రమే being ఉపయోగిస్తారని తెలుసు. కాని ఆంగ్లపత్రికల్లో పలు రకాలుగా ఉపయోగిస్తున్నారు. Being ఏయే సందర్భాల్లో ఉపయోగిస్తారో తెలుపగలరు.
- శ్రీనివాసరావు, మార్కూరు

జవాబు: Active Voice లోని verb 'ing' form లో ఉంటే passive voice లో being + past participle వస్తుంది.
eg: Active Voice: am/ is/ are + ing form తో verb (ఇప్పుడు జరుగుతున్న పనిని తెలిపేవి)
I am teaching a lesson/
He/ She is lessons
They are

Passive Voice:
A lesson is being taught by me
Lessons are | him/ her/ them

Active Voice:
I/he/she was teaching | a lesson
We/you/they were |
వీటి అర్థం:
నేను ..... బోధిస్తున్నాను | పాఠాన్ని
అతడు ..... బోధిస్తున్నాడు | పాఠాలను
ఇప్పుడు ఆమె ..... బోధిస్తోంది
నువ్వు ..... బోధిస్తున్నావు
మీరు, వాళ్ళు ..... బోధిస్తున్నారు
మేము/మనం .... బోధిస్తున్నాం

QA
వీటికి **Passive:** ఇక్కడ being + past participle రావటం గమనించండి.
A lesson is being taught by me
Lessons are | him/ her/ you/ us/ them

అర్థం:
పాఠం నా చే | బోధించబడుతున్నాయి.
పాఠాలు అతడి/ఆమె నీ/మీ/మా/వాళ్ళ |

(తెలుగులో ఇలాంటి passive ప్రయోగాలు భరించలేం కదా)
♦ అలాగే was teaching, were teaching లాంటి active forms కు was being/ were being + taught వస్తాయి.
I/ he/ she was teaching | a lesson
We/ you/ they were lessons

నేను - గతంలో - బోధిస్తున్నాను | పాఠాన్ని
వాడు - గతంలో - బోధిస్తున్నాడు | పాఠాలను
ఆమె - గతంలో - బోధిస్తున్నాంది
నువ్వు - గతంలో - బోధిస్తున్నావు
మీరు/ వాళ్ళు - గతంలో- బోధిస్తున్నారు
మేము/ మనం - గతంలో- బోధిస్తున్నాం

వీటికి passive:
A lesson was being taught by me/ us/
Lessons were | him/ her/ you/ them
= నాచే/ మాచే/ మమ్ములచే/ అతడి/ ఆమె/ మీ/ వాళ్ళచే
పాఠం బోధించబడుతున్నాంది/ పాఠాలు బోధించబడుతున్నాయి (గతంలో)
ఇలాంటి చోట్ల being + PP form వస్తుంది.

విద్యా-విజ్ఞాన-వార్తా సమాచారం గ్రూప్స్

☞ ఎడ్యుకేషనల్ మెటీరియల్

☞ జి.కె.

☞ కరెంట్ అఫైర్స్

☞ పి.పి.వార్తాపత్రికలు

☞ టి.ఎస్.వార్తాపత్రికలు

☞ ఇంగ్లీషు పేపర్లు

☞ మ్యాగజైన్స్

☞ బుక్స్

☞ విద్యా సమాచారం

☞ ఉద్యోగ సమాచారం

☞ క్రీడా సమాచారం

☞ చరిత్రలో ఈరోజు

మీ మిత్రులకు షేర్ చేయండి.

(Share It To Your Friends)

👉 👉 Click here to join 👈 👈

<https://t.me/joinchat/AAAAAEdQrr7Jhup5fdmvGw>